

ČASOPIS

ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK IX.

1912.

Redakční komité:

Prof. FR. K LAPÁLEK.

MUDr. EM. LOKAY.

OLDŘ. ŠUSTERA.

JUDr. JOS. MALIČKÝ.

Odb. uč. ANT. VIMMER.

✓
ENTOMOLOGICAL SOCIETY
233476

V PRAZE.

Nákladem České společnosti Entomologické.

Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

8.9-10

1912-13

Insects

OBSAH.

I. Seznam pojednání dle spisovatelů.

	Strana
Baudyš Dr. E.: Příspěvek k poznání hálek dolnorakouských	118
» » » Chlorops strigula Fbr. na pýru	120
» » » Tři nové hálky Apiony vyvolané	143
Blattný V.: O výskytu několika vzácných druhů Coleopter v okolí Pražském	117
Heyrovský JUST. Leop.: O nálezu jeskynních brouků v opuštěné šachtě	20
» » » Příspěvek ku poznání fauny bulharských Oedemerid	81
Klapálek prof. Fr.: Plecopterorum genus: Kamimuria Klp.	84
Lokay MUDr. E.: Dvě cesty do východních Karpat (na Czarohoru)	126
Melichar MUDr. Leop.: Novum genus et nova species Delphacinarum	1
Obenberger, Ph. St. J.: Novae Buprestidarum species	3
Roubal prof. J.: Koleopterologické výsledky mé cesty na Kavkaz v červenci r. 1910	25, 124
Srdínko J.: Jehnědové housenky	21
» » Příspěvek k znalosti bourovce Epicnaptera ilicifolia	112
Šípek J.: Prástevník jestřábníkový. Coccinia striata (Cosc. grammica L.; palladida Foner, Emydia variegata L.)	110
Šulc MUDr. K.: Coccidae Regni Bohemiae, in litteratura adhuc commemoratae	30
» » » Heliococcus bohemicus n. gn. n. sp.	39
» » » Revise Psyll sbírky Dudovy	147

Vimmer Ant., Seznam českých Dipter	49
Vimmer Ant., Seznam českých Dipter	49
» » Phytomyza albiceps Mg. a Phytomyza flavoscutellata Fall. jako rostlinní paraziti	139
Redakce: Úmrtí L. Ganglbauera	82
» » V. Kracíka	123
» Druhý mezinárodní sjezd entomologický	82
» Fauna bohemia	149

II. Seznam všeobecný dle obsahu.

Bělásek ovocný — <i>Aporia crataegi</i>	152
Brouků jeskynních výskyt v opuštěné šachtě	20
<i>Buprestidarum novae species</i>	3
Cesty dvě do vých. Karpat	126
Coccidae Regni Bohemiae	30
Coleopter vzácných o výskytu v okolí Prahy	117
<i>Coscinia striata</i>	152
<i>Delphacinarum novum genus</i>	1
Dipter českých seznam	49
<i>Epinaepteris ilicifolia</i> příspěvek k znalosti	112
Fauna bohemia	149
<i>Ganglbauera</i> L. úmrtí	82
Hálky dolnorakouské	118
Hálky 3 nové <i>Apiony</i> vyvolané	143
<i>Heliooccus bohemicus</i> n. sp.	39
Housenky jehnědové	21
Hmyz a zatmění slunce	152
<i>Chlorops strigula</i> na pýru	120
<i>Kamimuria</i> , n. gn. <i>Plecopterorum</i>	84
Koleopterologické výsledky cesty na Kavkaz prof. Roubala	25, 142
Kracíka V. úmrtí	123
<i>Palaeopsylla Klebsiana</i>	83
<i>Phytomyza albiceps</i> a <i>flavoscutellata</i> jako rostlinní paraziti	139
Přástevník jestřábníkový	110
Psyll sbírky Dudovy revise	143
Sjezd druhý entomologický	82

III. Podrobný seznam věcný.

	Strana		Strana
A. Acaridae.		Aphanisticus elongatus . . . 150	
Epitrimerus trilobus . . .	119	Aphaobius Milleri . . .	20,
B. Coleoptera.		Prettneri	83
Abrinus analis	134	Aphodius alpinus . . .	136,
Acmaeodera Boryi, Mi-		mixtus 137, a. Schmidti	136
monti	4	Apthona nigriceps, pal-	
Aegialia latipuncta . . .	131	lida	151
Agabus melanarius . . .	136	Apimela pallens	133
Agrilus roscidus, trans-		Apion amethystinum . . .	144
verse sulcatus	4	146, distinctirostre 152,	
Aleochara spissicornis . .	137	minimum 143, 146, se-	
Ancyrophorus aureus,		niculus 143, 146, virens	145
longipennis	133	Atalia a. Decas	150
Anoncodes ruficollis . . .	81	Atheta aegyptiaca, autu-	
Anophthalmus Mariae,		mnalis, cambrica, cu-	
Miklitzii	20	rax, diversa, fragilis,	
Anthaxia anatolica 6, au-		insecta, longiuscula, ma-	
rulenta 9, ab. azures-		erocera, sequanica, te-	
cens 5, bicolor 4, can-		nuissima subtilissima	
dens 4, cyanifulgens 5,		133, islandica 131, arca-	
cyanipennis 6, discicol-		na 132, dilaticornis 150,	
lis 4, fulgurans 5, Gra-		silesiaca 136, hypnorum	
bowskii 7, grammica		laevicauda	137
5, Haekeri 9, hungarica		Atomaria carpathica . . .	133
4, kanaanita 9, Kiesen-		Bembidion fluviatile 149,	
wetteri 9, lucidiceps 6,		glaciale 136, Milleria-	
Minerva VII., myrmi-		num, monticola, Red-	
don 6, nitidula 6, mysta		tenbacheri, Schüppeli,	
4, Olivieri, 9, Rambou-		tricolor	133
seki 10, v. semicuprea		Bolitobius speciosus . . .	135
IV., v. sitta 4, thalas-		Brachyodontus Reitteri . .	137
sophilla 5, Veselyi . . .	4	Bruchidius nanus	151
Anthobium aucupariae . .	131	Bryoporus rugipennis . . .	137
Anthophagus a. trans-		Byrrhus v. regalis	133
versus	131		

Bythinus Deubeli, Weis-	
sei 132, 135, Carpathi-	
cus, specialis	133
Cantharis v. nigronotata	150
sudetica	133
Capnodis III., v. aurata,	
tenebricosa	4
Carabus a. candidatus 149,	
v. carpathicus, v. Esche-	
ri, v. malachiticus 135,	
v. scythicus 132, vario-	
losus	136
Cardiophorus atramen-	
tarius, incanus	150
Carpathobyrrhulus trans-	
silvanicus	137
Cephennium difficile,	
Reitteri	132
Cerylon atratum	131
Ceutorrhynchidius Bar-	
nevillei	118
Ceutorrhynchus carina-	
tus 152, Möbleri 118, tri-	
maculatus	133
Cis bidentatus, bitubercu-	
latus 25, boleti, casta-	
neus, festivus, fissicol-	
lis 26, v. glabratus 25,	
hispidus 26, Jacquie-	
marti 25, Lederi 26, mi-	
cans 26, nitidus 25, qua-	
dridens, setiger, vesti-	
tus	26
Coccidula a. arquata	150
Coccinella a. 12 pustulata	150
Coroebus aeneicollis 4	
12, a. bicolor	12
Cortodera ab. flavipennis	150

Crepidodera transsilvani-	
ca	137
Cryptocephalus signatus .	132
Cryptophagus Deubeli	
135, 136, reflexicollis	
132, transsilvanicus 132, 135	
Cryptorrhynchus alpinus	132
Cyehrus v. pygmaeus	136
Cylindromorphus araxi-	
dis	4
Cyrtusa Fussi	134
Deleaster Leachi	133
Deltomerus carpathicus .	135
Dendrophagus crenatus .	135
Dicera aenea	125
Dirrhagus pygmaeus	125
Dolichopyga incana	81
Dorytomus a. clitellarius	
152, a. taeniatus	151
Dromaeolus barnabita,	
gracilicornis	124
Dryops striatopunctatus.	133
Elater Megerlei 117, ni-	
grinus 134, 135, pomo-	
nae 132, tristis	135
Ennearthron affine	26
Epithrix a. nigritula	151
Euplectus Fischeri 135,	
nitidus, tenuicornis	150
Eurythyrea scutellaris	126
Euthiconus conicicollis	150
Evodinus clathratus, v.	
brunnipes	132
Galerucella a. aquatica	151
Gaurotis excellens	134
Geodromicus globulicollis	133
Geostiba infirma	136
Grammoptera humeralis	118

Gymnetron rostellum	152
Haltica quercetorum	151
Helophorus arvenicus 133, brevitarsis 136, confra- ter 131, 136, quadrisi- gnatus	133
Heterostomus v. cinereus	150
Hoplosia fennica	151
Hypera rubi 134, velutina	133
Chalcophora	III.
Chrysanthia viridissima	81
Chrysoblemma Beckeri, Fairmairei, Scowitzi 4, 12	
Chrysobothrys	VII.
Chrysomela caspica, J. Danieli 27, graminis, hyperici 28, menthastri 28, porphyra 27, oliva- cea 136, rufa	26, 136
Ischnomera coerulea 81, sanguinicollis	132
Julodis v. Faldermanni, globithorax, ab. linei- gera	3, 12
Lathrobium taxi	133
Leistus piceus	136
Leptura ab. biguttata 151, a. exclamationis 150, a. unicolor	151
Leptusa alpicola 132, car- pathica 132, 135, flavi- cornis 137, v. Koronen- sis 131, 132, v. sudetica	135
Lesteva monticola	133
Liogluta longiuscula	133
Liophloeus gibbus	133, 135
Liosoma bosnicum	131, 132

Longitarsus absinthus, brunneus, a. pricinus, nigrofasciatus, v. mini- mus, rubiginosus, pellu- cidus	151
Magdalis carbonaria	152
Megarthus nitidulus	133
Meligethes subrugosus, tristis	133
Melolontha a. albida	152
Metanomus montivagus 132, 134	
Mordellistena v. maculi- collis	132
Mycetoporus corpulentus 133, flavicornis 135, lae- vicollis, Mulsanti, niger	137
Myrmedonia similis	117
Nebria Gyllenhali, Hée- geri 136, Reitteri	135
Nematodes filum	125
Neuraphes minutus 132, Sparshalli	117
Niphetodes Eppelsheimi 137, v. Huppenthali 137, 138	
Nivellia sanguinosa	134
Octotemnus glabriculus	26
Ocypus Ormayi	135
Ocyusida rufescens	132
Oedemera caudata, fla- vescens, flavipennis, flavipes, penicillata, podagrariae, virescens	81
Omalius funebre	137
Omius Hanaki	133
Orestia arenata	137
Orchesia blandula, minor	135

- Ornia* v. *punctatissima* 135, *viridis* 137
Othius transsilvanicus 133, 136
Otiorrhynchus a. *comosellus* 132, *corvus*, *Deubeli* 135, *dubius* 132, *irritans* 135, *Krattereri* 132, *Küenburgi* 136, *Leonhardi* 131, 132, *obsidianus* 132, *opulentus* 132, *proximus* 135, v. *rugirostris* 132, *Schaumi* . . . 135
Ousipalia alpicola 132
Oxypoda bicolor 132, *montana* 132, 136
Oxytelus Saulceyi 149
Paranomus guttatus 136
Patrobis quadricollis 136
Phaedon segnis 136
Phalacrus v. *Humberti* . . . 150
Philonthus exiguus 133, *marginatus* 132, *puella* 135, *rubripennis* 133, *temporalis* 149
Phloeostichus denticollis 135
Phyllobius alpinus 132
Phyllocrepa scabriuscula 132
Phymatodes angustus 136
Phymatura brevicollis 132
Pidonia a. *Ganglbaueri* . . . 134
Polyctesis III.
Poophagus Hopfgarteni . . . 152
Psylliodes cuprea 151, *Friwaldskyi* 136
Ptenidium Brisouti 150
Pterostichus cordatus 132, 135, *foveolatus* 135, *Heydeni* 135, *negligens* 131, v. *Welensi* 135
Ptosima III.
Quedius alpestris 136, *americanus*, a. *fallaciosus* 149, *fulvicollis*, *Harberfelneri* 136, *humeralis* 149, *maurus* 132, *riparius*, *collaris* 133, *transsilvanicus* 135, *unicolor* 137
Rhagonycha nigriceps 117
Rhinosimus aeneus 150
Rhytidostoma monticola 132
Rosalia alpina 125
Rybinskiella magnifica . . . 131
Saperda a. *sexpunctata* . . . 151
Selatosomus angustulus . . . 134
Sipalia infirma 131, 133
Sphaerites glabratus 133, 135
Sphenoptera antiqua, *Sieyersi* 3, 12
Staphylinus fulvipes 132
Stenochorus a. *cantharinus* 150
Stenus asphaltinus 132, *brunnipes* 136, v. *carpathicus* 132, 135, *eumerus* 133, *gracilipes* 131, v. *longylythratus* 133, *neglectus* 133, *obscuripes*, *phyllopathes* 136, v. *punctatissimus* 132
Stichoglossa prolixa 132
Stilicium angustatum 133
Strangalia aethiops 134
Tachinus a. *Pečirkae* 150
Tachinus rufipennis 117

Tachyporus transversalis	117
Tetratoma ancora	135
Thinobius angusticeps, linearis, delicatulus	133
Thymalus limbatus	132
Trachys splendidula	4
Trechus carpathicus, fontinalis 136, latus, rubens, subterraneus	133
Trichophya pilicornis	133
Trixagus carinifrons, obtusus	126
Tropiphorus micans	131
Tychius tibialis	118
Velleius dilatatus	124
Xantholinus hungaricus	133
Xylita livida	135
Xylobius corticalis	126

C. Diptera.*)

Agronomyza lateralis	141
Cystiphora sonchi	119
Dasyneura ignorata, onobrychidis, raphanistri, rosarum, urticae	119
Chlorops cingulata, nasuta 121, strigula 120, 123, taeniopus	121, 123
Löwiola centaureae	120
Microdon	II.
Phlebotomus	V.

*) Drůly uvedené v seznamu českých Dipter str. 49—80 nejsou sem pojaty.

Phytomyza albiceps 139, 140, flavoscutellata 139, 142, VI, xylostei	140
Rhopalomyia millefolii	119
Schizomyia pimpinellae	119
Trypetidae	119
Urophora solstitialis	120
Vermileo Deggeri	III.

D. Hymenoptera.

Braconidae	143
Cynipidae	143
Isosoma graminicola	118
Neuroterus quercus-baccarum	118
Pontania pedunculi, proxima	118
Pteromalinae	143
Pteromalus	VI.
Rhodites rosae, spinosissimae	119
Torymus	VI.

E. Lepidoptera.

Agrotis segetum, nigricans	21
Aporia crataegi	152
Coscinia a. bipunctata, a. funerea, a. intermedia, a. melanoptera, a. pallida-112, striata 110, 152, a. xanthoptera	112
Cucullia campanulae	28
Epicnaptera ilicifolia	112
Mamestra brassicae, oleracea	21

Orrhodia erythrocephala	
21, 25, rubiginosa	25,
vaccinii	21, 25
Ornithosia circellaris	24,
helvola 25, macilenta .	24
Pantea coenobita*	29
Scoliopteryx	23
Scopolosoma	23
Xanthia flavescens, ful-	
vago, gilvago, lutea,	
ocellaris	24
Xylina	23
Zygaena ab. purpuralis .	124

F. Plecoptera.

Capnionera nemuroi-	
des	VII.
Kamimuria amoena	85,
86, 105, fulvescens	85,
89, 105, latior	85, 91, 105,
quadrata	86, 106, chi-
nensis	86, 92, 106, coare-
tata	86, 93, 107, kelan-
tonica	86, 95, 107, tibi-
alis	86, 107, atricornis
86, 96, 108, Schenklingi	
86, 97, 108, circum-	
scripta	86, 98, 109, prae-
usta	86, 99, 109, similis
80, 100,	110
Nephelopteryx	III.
Oenopteryx	III.
Rhabdiopteryx	III.
Taeniopteryx III., arcu-	
ata, graeca, Risi	IV.

G. Rhynchota.

Aphis atriplieis	119
----------------------------	-----

Aspidiotini 36, Aspidi-	
otus abietis, ostraefor-	
mis, zonatus	36
Aulacaspis rosae	36
Ceroputo pilosellae	33
Coccidae	32
Cryptococcus fagi	34
Cryptoriphum artemisiae	120
Diaspidinae, Diaspidini	36
Dictyophora	3
Dictyophorodelphax mi-	
rabilis	3
Eriococcus	33
Eulecanium alni, capreae	34
Fonscolombia fraxini	33
Heliococcus bohemicus	33, 39
Hemicoccinae	32
Homosura 1, Braunsi	3
Chionaspis salicis	36
Kermes quereus, roboris	
30,	32
Lecanidae	34
Lecanopsis formicorum	35
Leucaspis candida, pu-	
silla, Šuleii	37
Mytilaspis Newsteadi,	
pomorum	37
Myzis rubis	119
Newsteadia floccosa	32
Orthesiinae 31, Orthesia	
cataphracta, urticae	31
Orthesiola Vejdovskyi	31, 32
Palaeolecanium bituber-	
culatum	34
Parthenolecanium coryli	35
Pemphigus spirotheca	118

<i>Phenacoccus farinosus</i>	32
<i>Physokermi</i> , <i>Physokermes abietis</i>	36
<i>Piezotethus formicetorum</i>	152
<i>Psylla abdominalis</i> , <i>pyr-arboris</i> , <i>pyri</i>	149
<i>Pulvinaria ericae</i> , <i>vitis</i>	35
<i>Pulvinariini</i>	35
<i>Ripersia corynephoris</i>	33
<i>halophila</i>	34
<i>Scolops</i>	3
<i>Syngenapsis parlatariae</i>	37
<i>Sphaerolecanium prunastri</i>	34
<i>Stenocranus</i>	3
<i>Tetrura Comari</i>	33

<i>Trichopsylla Walkeri</i>	147
<i>Trioza abdominalis</i> , <i>acutipennis</i>	148
<i>albiventris</i>	147
<i>cerastii</i>	148
<i>centranthi</i>	147
<i>flavipennis</i>	148
<i>galli</i> , <i>chenopodi</i>	147
<i>maura</i> , <i>nigricornis</i>	148
<i>rhamni</i>	147
<i>Saundersi</i>	148
<i>senecionis</i> , <i>striola</i>	148
<i>urticae</i>	147
<i>viridula</i>	148

H. Siphonaptera.

<i>Palaeopsylla klebsiana</i>	83
<i>Ehidnophaga ambulans</i>	83
<i>Ceratophyllus gallinae</i>	83

ČASOPIS

ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK IX.

1912.

ČÍSLO 1.

Redakční komité:

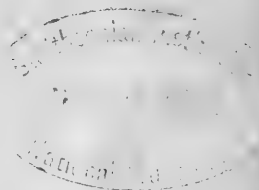
Prof. FR. KLAPÁLEK.

MUDr. EM. LOKAY.

OLDŘ. ŠUSTERA.

JUDr. JOS. MALIČKÝ.

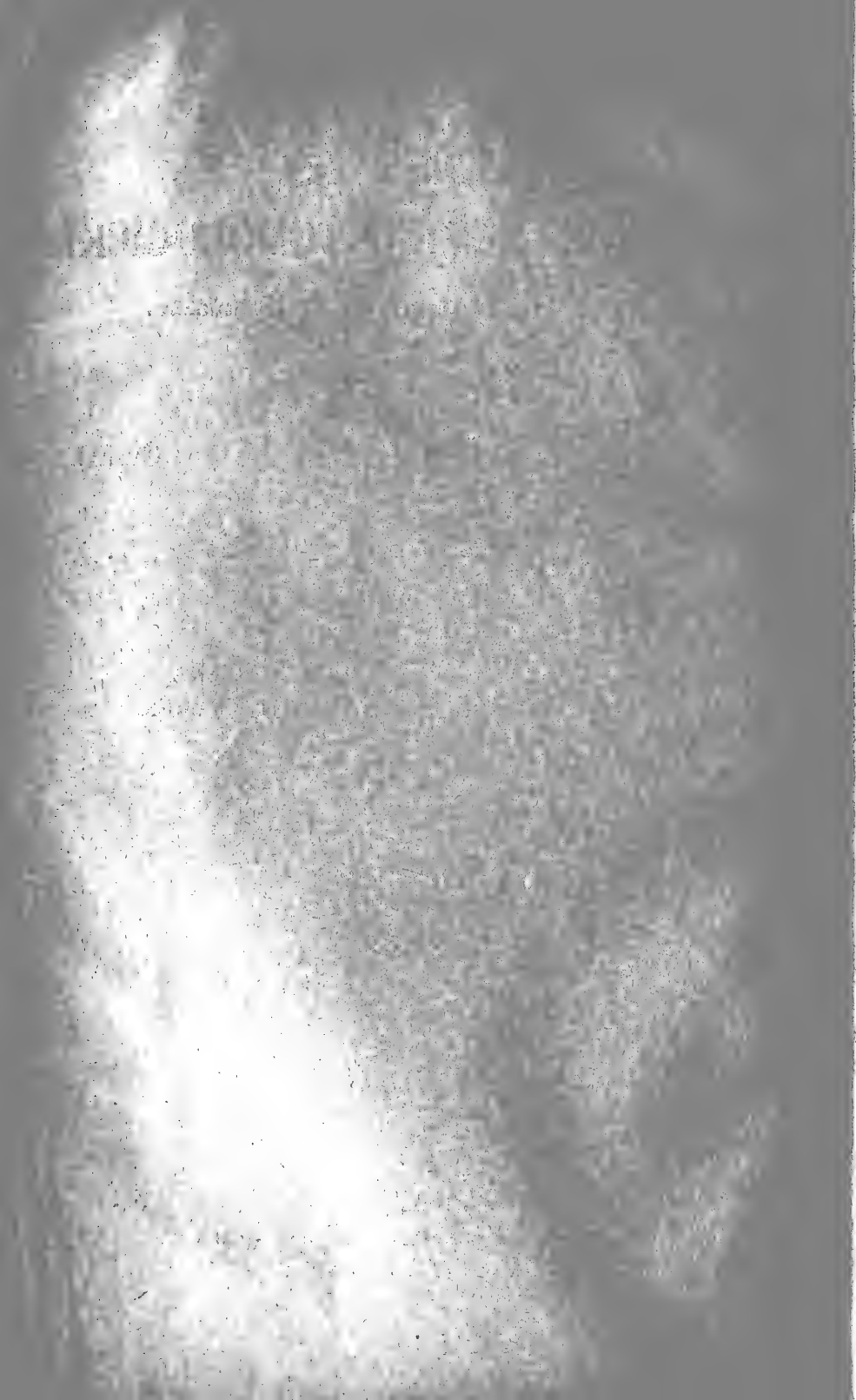
Odb. uč. ANT. VIMMER.

V PRAZE.

Nákladem České společnosti Entomologické.

Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

ČASOPIS

ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

ACTA SOCIETATIS ENTOMOLOGICAE BOHEMIAE.

ROČNÍK IX.

1912.

Novum genus et nova species Delphacinarum.

Napsal Dr. L. Melichar ve Vídni.

Homosura nov. gen.

Capitè ante oculos in processum longissimum, cylindricum, rectum producto; capitis processu a supero viso apicem versus levissime angustato, lateribus subparallelis; vertice carina longitudinali instructo; fronte elongata, carina longitudinali media antice furcata instructa, ramis furcae parallelis, usque ad apicem processus percurrentibus; ante oculos carina longitudinali laterali distincta; clypeo triangularem, medio carinato; oculis subovalibus, infra sinuatis, antennis in sinu positis; antennarum articulus basalis parvus, secundus primo duplo longior, tertius longus, cylindricus, secundo triplo longior; seta brevis; ocelli parvi; rostrum sat longum, coxas posticas attingens.

Pronotum antice inter oculos rotundatum, postice fere rectum, tricarinatum.

Scutellum pronoto paullo longius, tricarinatum.

Tegmina elongata, subhyalina, apicem abdominis superantia, apicem versus sensim levissime angustata, apice rotundata, venis longitudinalibus tribus instructa; vena externa (n. radialis) in medio corii, vena mediana (n. ulnaris ext.) paulo ante seriè venularum, vena interna (n. ulnaris int.) proxime ante medium furcatae; linea transversa e venulis transversis formata, venulae apicales quinque, venula tertia et quinta furcata.

Alae tegminibus breviores, hyalinae.

Pedes medioeres, graciles; tibiis posticis bispinosis, apice calcari mobili instructis; articulo primo tarsorum posticorum elongato, duobus sequentibus unitis longiore.

Typ. gen. *H. Braunsi* m.

Africa meridionalis, Terra cappensis.

1. *Homosura Braunsi* n. sp.

Pallide testacea, carinis albescens, apicibus venarum apicalium, rostri tarsorumque fuscis, femoribus minutissime fusco conspersis.

♀ Long. corporis 9 mm.; capitis cum processu 3 mm.

Patria: Terra capensis, Algas Bay (Dr. Brauns), species haec typica in uno exemp. ♀ in museo viennensi.

Genus hoc *Dyctyophorae* valde simile, calcaris tamen mobilis tibiis causa ad *Delphacinas* est ferendum.

Homosura n. g.

Hlava je silně válcovitě v před prodloužena. Hrot ten, který se vpřed poněmáhle zúžuje jest na hranách jemnými kýly vrouben, a to na horní jeho straně jest jemný kýl a podobný kýl táhne se též od předního kraje očního po straně zevnější. Čelo podlouhlé, všude stejně široké, okraje zevní kýlnaté, kýl střední mezi očima ve dvě větve rozdělen, které souběžně po dolní straně hrotu až na jeho konce přobíhají. Oči podlouhlé, ovální, dole vykrojené, kde jsou tykadla umístěna, první článek tykadel krátký, druhý dvakrát tak dlouhý jako první, třetí válcovitý, asi 3krát delší druhého, brva tykadlová krátká, očka malá; štítek čelní trojúhelný, uprostřed kýlem opatřený; sosák dosahuje zadní kyčle. Štít šíjový vpřed zakulacený, vzadu skoro rovný, na povrchu se 3 kýly. Štítek delší štítu šíjového, též 3 kýly opatřený.

Přední křídla podlouhlá, zadek těla přesahující, do zadu poněkud zúžená a vzadu zakulacená; tři podélné žilky, z nichž první (n. radialis) uprostřed koria, druhá (n. ulnaris ext.) blízko před čarou příční žilkovou, třetí (n. ulnaris int.) poněkud výše než žilka druhá se dělí; větve těchto žilek jsou spojeny příční čarou žilek příčných, ze které vybíhají žilky krajní počtem 5, žilka apikální 3. a 5. jsou vidlicovité. Křídla dolní jsou blánitá, menší horních. Nohy tenké, zadní holeně na

straně zevní s 2 ostny, články první chodidel zadních dlouhý, delší než oba články zadní dohromady; na konci holeně nalézá se veliký pohyblivý osten.

I. H. Braunsi n. sp.

Bledožlutý, veškeré křídly bělavé, konce žilek apikálních horních křídel, konec sosáku a konce chodidel tmavohnědé; stěhna velmi jemně skvrnitá.

♀ Délka 9 mm., délka hlavy s hrotem 3 mm. Kapsko, Algas Bay od Dr. Braunse objeven (jedinec typický ♀ ve vídeňském muzeu).

Tento druh podobá se velice našemu známému druhu rodu *Stenocranus*, liší se ale hlavou v neobyčejně dlouhý hrot prodlouženou, která připomíná velmi některé druhy rodu *Dictyophora* s dlouhým hrotem čelním. Na první pohled by každý považoval druh ten za *Dictyophoru*, však pohyblivý hrot na konci zadních holení nás přesvědčí, že patří tento křísek do skupiny *Delphacin*.

O. H. Swezey popsal (Proc. Hav. E. S. I. 1907, p. 104) podobný rod pod jménem *Dictyophorodelphax* pro jeden druh (*D. mirabilis*), který byl nalezen v Konahuanu, Oahu. Tento rod však liší se tím, že hrot se poznenáhlu ke konci ztlušťuje a končí poněkud kyjovitě, podobaje se více hrotu u rodu *Scotops* ze severní Ameriky. U rodu amerického jsou křídla zadní zakrnělá, u rodu afrického vyvinuta.

Novae Buprestidarum species.

Napsal PhSt. Jan Obenberger.

1. Kollega Ph. St. Veselý podnikl roku 1910 větší cestu s kol. Javůrkem na Kavkaz. Podařilo se mu získati větší počet zajímavých a pro Kavkaz typických druhů krasců. Zvláště teplé údolí Araxu poskytlo vydatné loviště svými houštinami, kde dosti hojně vyskytovaly se nápadné formy rodu *Julodis* Eschsch; byly to na př. *Julodis* (sbg. *Julodella* Semen.) *globithorax* Stev., *Julodis variolaris rassa Faldermanni* Mann., *Julodis Andrei* ab. *lineigera* Mars.; s nimi zároveň chytány byly některé druhy rodu *Sphenoptera*: *Sieversi* B. Jak. (jeden exemplář — vzácná), *antiqua* Illig. hojná (jeden z nejrozšíře-

nějších druhů) a *Chrysolemma Jak. (Fairmairei Mars., Scovitzii Fald. a Beckeri Dohrn.* — všechny typické pro Kavkaz.) Z ostatních hojných druhů je nutno zmíniti se o *Coroebus robustus Küst.*; tento druh je typický pro kavkazské země a velmi rozšířený a hojný; s ním chycen 1 exemplář *Coroebus aeneicollis Vil.* (dosti vzácný); aby scházel nezbytný jihoevropský ubiquist *Agrilus roscidus Ksw.* je téměř nemyslitelné. Z Agrilů chyceny též 2 ex. *Agrilus transversesulcatus Rtt.*; brouk tento je velmi zajímavý a typický pro údolí Araxu. Z jiných vzácných krasiců pozoruhodná je *Capnodis miliaris var. aurata Ab.*; pod tímto jménem bývají ve sbírkách obyčejně typické *miliaris* s trochu zlatitými šupinkami na krovkách; typická *aurata Ab.* je velmi vzácná; všechny šupinky krovečné jsou měďově nebo zlatově zbarveny, tedy scházejí šupinky bílé. Zvíře toto podobá se barvou trochu *Capnodis tenebricosa Oliv.* Z *Acmaeoder* chytil koll. Veselý jen dvě — *Boryi Brul.* (na Kavkaze hojná) a *Acmaeod. v. Mimonti Boiel.* (vzácnější). Z *Trachys* chycena typická pro Kavkaz *splendida Rtt. Cylindromorphus anaxidis Rtt.* ovšem též nescházel; dosti hojně chytány též Anthaxie: *A. hungarica Scop., A. hungarica v. ♀ sitta Küst.* (2 ex.), *A. nupta* (1 ex., vzácná); *A. discicollis Lap.* (1 ex.), též jeden exemplář naší *A. candens Pnz.* Nejhojnější byla ovšem nezbytná na Kavkaze, pro něj charakteristická *Anthaxia bicolor Fald.* Zároveň s typickými kusy tohoto druhu přinesl kollega Veselý velmi krásnou novou aberraci tohoto druhu, jejíž popis následuje:

Anthaxia bicolor a. Veselýi mihi.

Liší se pouze barvou od typické formy. Štít je temně modrý, s nádechem do fialova, skutellární skvrna je jasně zlatově zelená; přilehlá část krovek je modrofialová, velmi tmavá, s modrým nádechem; ostatní část a konec krovek jest krásně lazurově modrý, s nazelenalým leskem — tedy právě ta část, jež u typické formy je nejčervenější, je zde nejzelenější, bez nejmenší stopy po nějakém nádechu neb odlesku červeném. Ta část krovek, která leží nejbliže k štítové skvrně, je modrofialově lesklá. —

Výskyt této variety jest velmi překvapující — je známo, že typická forma poměrně jen velmi málo jest variabilní

— mezi šestnácti kusy mé sbírky (několik z Ordubadu, ze sběru kol. Veselého) není nejmenšího rozdílu, co se barvy dotýče. Výjimku činí jeden maloasijský exemplář z Ak-Chebiru, jenž má štítovou a štítkovou barvu zelenou, zastoupenou barvou modrofialovou — zjev ten ale sem nespadá — zjev, jenž se opakuje ostatně i u naší obyčejné *salicis* F. ve značné míře. (Je to vlastně »přebarvené« individuum.)

Že nejedná se o žádný snad nový »druh«, je jisto, ježto ve všech ostatních znacích (strukturou štítu, úpravou konce krovek, spodkem těla, zbarvením tykadel atd. atd.) úplně se shoduje s druhem *bicolor* Fld. Ostatně ode všech příbuzných druhů mám tak značné serie variabilních individuí ve sbírce, že nějaký omyl zde je vyloučen.

Jediný exemplář této nádherné a pozoruhodné variety ulovil Ph. St. Veselý, jehož jméno varieta tato nese, v Ordubadě, v údolí řeky Araxu a laskavě mně přenechal.

2. *Anthaxia grammica* Lap. a b. *cyanifulgens* m.

Prostřednictvím pana MUDra J. Pečírky dostalo se mi do rukou něco Buprestidů, jež nasbíral pan vrehní štábní lékař Dr. Grabowski v Hercegovině. Mezi jinými pěknými druhy našel jsem tam novou, mně již déle známou, aberraci od *A. grammica* Lap.

Liší se pouze zbarvením od typické formy — jest modrá neb modrozelená, s fialovým nádechem a leskem na krovkách. Ač se zde jedná o pouhou barevnou odchylku, přece rozhodl jsem se zvíře toto pojmenovati. Stojí totiž k druhu *grammica* Lap. v témže poměru, jako *Anthaxia a. azurescens* Lap. ku druhu *fulgurans* Schrnk. Je pak tento zjev, vytvořování totiž modrých nebo modrofialových »azurescentních« variet pro přirozenou skupinu *Anthaxie fulgurans* velmi charakteristický. Tyto se vyskytují, ať jest zbarvení základní formy jakékoliv. Jest to:

od druhu *fulgurans* Schrank a. *azurescens* Lap.

od druhu *grammica* Lap. a. *cyanifulgens* m.

od druhu *bicolor* Fald. a. *Veselýi* m.

Ostatně tím není řada ukončena — pokládám za jisté, že podobná varieta najde se též u *thalassophila* Ab., jež stojí

oběma druhům (*fulgurans* Schrnk. i *grammica* Lap.) velmi blízko, a též u příbuzné s *A. grammica*, *A. myrmidon* Ab. Od tohoto druhu mám dokonce již ve své sbírce jedince, kteří jeví »náběh« k »cyanismu«.

Zajímavé při tom jest, že u skupiny *systematicky velmi blízké* (skup. *nitidula* L.) jeví se totožný úkaz. My známe již déle formu *Anth. nitidula a. cyanipennis* Lap.; při determinaci materiálů firmy Dr. Staudinger & Bang-Haas dostal se mi do rukou větší počet individuí dvou příbuzných »druhů« z této skupiny — *anatolica* Chevr. (= *ferulae* Gené) a *Anthaxia lucidiceps* Gory. Myslím, že jednám správně, pokládám-li *lucidiceps* Gory za pouhou »cyanescentní« aberraci od *anatolica* Chevr. Především: Oba druhy, pokud se velikosti a struktury týče, nelze od sebe vůbec oddělití. Jeden i prvý »druh« je více méně variabilní — ale v celku tytéž odchylky strukturné, jež našli jsme na *anatolica* Chevr., shledáme i na *lucidiceps* Gory. To ovšem jest méně patrné, jestliže se jedná o méně individuí, kde tedy snadněji již nějaké ty individuální rozdílly se najdou. — Ale měl jsem po ruce tak značný materiál obou forem, že bylo lze všechny stupně variabilnosti sledovati; rozhodně pak nebylo mi lze eliminovati z četných individuí žádný strukturný (ani *mikroskopický*) znak, jenž by odděloval tyto »druhy« v každém případě od sebe. Jediný rozdíl je v barvě — zda postačitelny k oprávnění jedné formy jako druhu zvláště v čeledi nejvariabilnější ze všech, v *Buprestidech*, je rozhodně velmi problematické. *Penisy* bohužel prozkoumati jsem nemohl, ježto mé exempláry *lucidiceps* jsou až na jediný samé samice, onen ♂ pak jest kus velmi starý a vypreparování jeho penisu se mi nepodařilo. Doufám však, že ani tu moje mínění nebude zyráceno. Avšak nejzajímavější jest, že nacházíme takové barevné přechody mezi oběma »druhy«, že každý mohl by vždy se stejnou přesností a jistotou přičísti tato individua k jednomu neb k druhému druhu. Okraj štítu je zlatový — ale ne konstantně — je variabilní od tmavobronzové hnědi až k zlatové žluti a dokonce i k smaragdové zeleni! Tmavé proužky na štítě vyskytují se u obou druhů — jednou více, jednou méně zřetelně — ovšem — že pak u *lucidiceps* splývají velmi často s temně modrou barvou plošiny štítu. I spodek těla je docela totožný u obou forem.

Pokládám tedy za správnou psáti synonymna druhu *anatolica* Chevr. ve formě, jaká je u katalogů obvyklá, takto:

Anthaxia anatolica Chevr. Silb. rev. V. 1838. 75., M. 241. Ca. J. Alg.

Syn.: ferulae Gené M. Torin 1839. 53. Mars. pg. 241
vittaticollis Luc. Rev. Zool. 1844. 89. S. Hi.

ab. lucidiceps Gory, Mon. 289. Mars. Mon. 244,
T. Gr.

Syn.: Mulsanti Mars. Mon. 243 Gr.
hilaris Muls. Ac. Lyon. 1855. 7.

Při čemž podotýkám, že *lucidiceps* je *cyanescentní* aberrací od *anatolica*. — Jeden exemplář *A. anatolica* Chevr. mám v kolekci s lokalitou: »Italia«. Není mi dosud známo, že by v některém díle byl tento druh citován i z této země. — Ostatně není vyloučeno, že též *A. auriceps* Mén. jest synonymem některé z těchto forem — aspoň všechny kusy, jež jako *auriceps* se mi dostaly do rukou, byly buď jeden nebo druhý z obou druhů — Marseulova pak diagnosa v jeho »Monografii« není zrovna nejpodrobnější, tečky na konci krovek jsou variabilní u obou zmíněných forem a snad i u této jako všechny ostatní znaky.

Anthaxia a. cyanifulgens m., od níž zde poněkud jsem se odchýlil, je mi známa již déle z jednoho kusu, jež chytil koll. JUST. Heyrovský na Bledu. Jinak sbírána panem drem. Grabowskim na místech Plasa-Planina, Bišina a v Mostaru v Hercegovině; ostatně nebude tato aberrace asi na Balkáně a vůbec na jihu Evropy vzácností.

3. Mezi krasci pana Grabovského byl též jediný exemplář velmi význačné, nádherné *Anthaxie*, skoro osaměle stojící, spojující svými znaky nejdlehlší skupiny. Jinak dokazuje tento nádherný druh, jak málo jest nám dosud známa fauna zemí nám tak poměrně blízkých, jako je Hercegovina, a jak mnoho nového lze dosud tam naléztí.

Anthaxia Grabowskii m. n. sp.

Délka: 7.5 mm., šířka: 2.5 mm. Podlouhlá, slabě klenutá, krovky ploché, až do tří čtvrtin délky rovnoběžné, odtud v slabě klenuté křivce až na konec zúžené; jsou slabě lesklé, matné; strany štítu a zvláště spodek těla jsou silně lesklé. Čelo je hladké, jen se stopami vlásků stěží patrných, vrásčité,

s mělkou sice, ale přece zřetelnou jamkou, se zřetelným, dosti vyhloubeným a širokým příčným vtiskem mezi kořeny tykadél. Čelo je ohnivě oranžově zlatové, zbarvení přechází na temně do zelenavého nádechu; epistom je slabě vykrojený. Tykadla jsou dosti dlouhá, první článek tykadlový je více než dvakrát delší než druhý, třetí je tak dlouhý jako druhý, ostatní od čtvrtého počínaje jsou trojúhlé, stále širší a širší, až po devátý článek — odtud tykadla se opět zúžují. Štít je o polovinu širší než delší, na stranách se zřetelnými ocelli; zrnka, tvořící strukturu, jsou uprostřed splynulá ve zřetelné, dosti daleko od sebe vzdálené příčné vrásky. Po stranách je štít ploše a mělce vtisklý, po každé straně střední rýžky, jež je jen v zadní půlce délky štítové patrnou, (v první polovici je téměř nezatelná), jsou dva mělké, ale zřetelné vtisky; leží právě ve středu délky štítové. Štít sám jest lysý, též na stranách; do předu mnohem silněji zúžen než do zadu; uprostřed délky stran je téměř rovný; následkem jamek na štítě zdá se povrch tohoto býti slabě ploše příčně vtisklý. Strany štítu jsou krásně zlatozelené, uprostřed délky zlatožluté, na ploše temně bronzové se zeleným nádechem. Všechny tyto odstíny splývají neurčitými přechody v sebe. Přední okraj prosterna je vroubený, prosternum je smaragdově zeleně zbarveno; po stranách je zlatově červené; od výběžku středoprsního, středem předprsí prochází zlatově červený pruh, který dosahuje téměř až k přednímu okraji prosterna. Výběžek předprsí je široký, trojhrotý, rovněž jako ostatní předprsí síťovitě vrásčitý, bez ocellů. Krovky jsou splynulé, velmi nezřetelně tečkovaně rýhované, více než třikrát delší štítu, temně olivově zelené, při pohledu se strany s temně fialově modrým nádechem podél stran, konec každé krovky je jednotlivě zakrouhlen. Okraj krovek je silně vrouben, ku konci silněji odlišen. Šev je teprve od poloviny délky snížen. Ramenní jamky jsou dobře patrné, dosti značně prohloubené; část krovek za nimi, šikmo, směrem ke středu délky švu vzata, jest slabě zdvižena.

Nohy jsou tmavě smaragdově zelené, holeně jsou na distálním konci zelené se zlatovým nádechem, tarsy jsou černo-zelené. Spodek těla jest ohnivě měďově červený, poslední abdominální segment je celistvý, zadní kraj jeho je silně zdvižený.

Tento druh je jedna z nejpodivuhodnějších forem, jež jsem kdy viděl. Postavou, formou těla, celkovou stavbou i vzhledem podobá se značně některým *Anthaxiim* z »černé« skupiny (na př. *canifrons* *Ab.*, *sepulchralis* *F.* etc. etc.); systematicky stojí nejbliže u *A. Hackeri* *Friv.*; barvou pak upomíná nejvíce na některé exempláře *aurulenta* *F.* Od těchto a ode všech jiných ovšem velmi lehce rozeznatelná nedostatkem opýření, formou štítu, atd. atd.

Hercegovina — Bišina. (Coll. MUDr. Grabowski.)

4. *Anthaxia kanaanita* n. sp.

Délka: 4·5—4·75 mm., šířka 1·25—1·50 mm. Systematicky jest nejpříbuznější s *Anth. discicollis* *Lap.*, pokud se barvy týče, upomíná velice na *Anth. Olivieri* *Lap.*

Hlava mezi očima má rovnoběžné kraje, je velmi hustě ocelovaná, jest ohnivě červená (u druhého typického kusu jest zlatová, se slabounkým nazelenalým nádechem). Témě jest u obou typů černomodré. Čelo a hlava jsou beze střední rýžky — jen se slabě pozorovatelným vtiskem uprostřed hlavy. Mezi kořeny tykadel leží mělký příčný vtisk. Epistom je vykrojený. První článek tykadlový je dvakrát delší druhého, tento je zdělí třetího, ostatní, čtvrtým počínaje, jsou trojúhelné, na vnitřní straně každý článek je opatřen několika černými brvami. Oči nedosahují předního kraje štítového — tedy spánky jsou vyvinuty. Sítkování štítu je obdobné jako u *discicollis* *Lap.*, je však, zvláště na tmavé (černé) části plochy štítové jemnější; je složeno z ocellů, které na stranách štítu, jež jsou kovově zbarveny, jsou větší a patrnější »zrnka« ocellů tamtéž jsou zřetelnější než na ploše; podklad ocellů je zřetelně, dosti hrubě chagrínován. Štít je černomodrý; strany jeho jsou u jednoho z typických exemplářů podobně jako hlava ohnivě červené, u druhého zlatové; tento exemplář má též trochu hruběji sítkovanou plochu štítovou; štít u obou exemplářů na stranách (u hranice obou zbarvení) nese mělký a plochý sice, avšak dosti zřetelný vtisk. Krovky jsou obdobně jako u *discicollis* *Lap.* utvářeny — avšak struktura jest jemnější; jsou matné, slabě lesklé, temně indigově modré. Spodní strana jest modrá, na prosternu se zlatozeleným nádechem. Poslední abdominální segment jest celistvý, jeho

strany jsou zdviženy a prostor za nimi je trochu brázdovitě prohlouben.

Hezounká tato *Anthaxia* snadno se rozezná od *Olivieri* Lap., s kterou vykazuje něco analogie, svým zbarvením, skulpturou krovečnou, celkovým klenutím a hrubším sítkováním štítu; od *discicollis* Lap., druhu to, s nímž jest nejpříbuznější, jest rozdílná svým zbarvením a retikulací štítovou; tato zpravidla u *discicollis* Lap. bývá daleko hrubší; u *kanaanita mihi* jest jemnější a odlišná dle okrsků jednotlivého zbarvení štítového. (Na tmavé [černé] části štítu je retikulace mnohem jemnější, na kovově zbarvené mnohem hrubší; tamtéž vystupuje velmi zřetelně spodní chagrince.) Též zřetelné a určité omezení a ohrazení obou barev štítových, jež spolu *nesplývají* (jak tomu je přechoasto u *discicollis* Lap.) oddělují tento druh od *discicollis* Lap., kde nenáleží k vzácnostem kusy, jež jeví zcela nenáhlé přechody mezi oběma zbarveními, jak na př. dosvědčuje i několik exemplářů v mé sbírce. Pokud se zbarvení týče, připomíná tento druh *lucidiceps* Gory, rassu druhu *anatolica* Chevr.

Dva exempláry tohoto nádherného a pozoruhodného druhu jsou v mé sbírce s lokalitou »Syria«.

5. *Anthaxia* Rambousek mihi.

Délka: 5—5.6 mm., šířka: 1.20—1.40 mm. Velmi příbuzná druhu *Anthaxia Kiesenwetteri* Mars. Velmi štíhlá, mnohem štíhlejší než *Kiesenwetteri*, též mnohem menší než tento druh. Povrch je zrnitý a to na krovkách jemněji, na štítě hruběji než u zmíněného druhu. Černá s černohnědým leskem, štít na stranách nese stopy fialového nádechu.

Hlava je slabě klenutá, s několika bílými, na dvě strany rozčísnutými vlásky, s mělkým, plochým a širokým podélným vtiskem. Struktura je složena z velmi silných, silně vyvinutých ocellů. Štít je ku přednímu okraji trochu rozšířen, jeho největší šíře leží ve třetině délky (měřeno od předního kraje); od tohoto místa počínaje slabě zúžený; zadní rohy jsou téměř pravoúhlé. Strany štítové jsou nenápadně bíle pýřité. Tykadla jsou podobně jako u *Kiesenwetteri* stavěna — jsou široká, dosti dlouhá a nedosahují až na konec štítu. První článek tykadlový je veliký, druhý jest štíhlejší a o polovinu

kratší prvního; třetí jest na základně o třetinu užší druhého; následující čtvrtým počínaje jsou trojúhlé, sedmý článek je nejširší, odtud pak stávají se tykadla opět užšími — poslední článek je též nejúžším. Za očima nejsou vyvinutý spánky — oči dosahují tedy až ku přednímu okraji štítu. Struktura štítová je mnohem silnější a hrubší než u *Kiesenwetteri*; též jest jinak upravena. U druhu *Kiesenwetteri* jsou ocelly dobře patrné i ve středu; příčné vrásky nejsou tu nápadně zvýšeny; celý štít pak činí mnohem jemnější, stejnoměrnější dojem. U druhu *Rambouseki mihi* jest struktura štítová mnohem hrubší (ačkoliv zvíře je mnohem menší než *Kiesenwetteri M.*) a proto jest velmi nápadná; sestává ze silně vyvinutých ocellů, jež splývají na ploše v silné a hrubé příčné vrásky; mezi těmito není lze pozorovati nějakých ocellů. Štítek je lehce konvexní, ne trochu vydutý, jak tomu je u *Kiesenwetteri* (jak exempláry mé kolekce ukazují). Krovky jsou mnohem štíhlejší nežli u *Kiesenwetteri*; též poněkud jemněji zrnité, černé s hnědým leskem, beze stop po splynutých podélných řadách mělkých prohlubeninek, které často vykazuje druh *Kiesenwetteri Mars*. Spodní strana je obdobně stavěna jako u tohoto druhu, fialová, na prosternu zelenavá.

Nepovažuji za vyloučeno, že, ačkoliv je zde, jak patrné, s dostatek odlišných znaků, jež tento druh charakterisují, že přece může se zde jednat o severní rassu druhu *Kiesenwetteri Mars*. Druh *Kiesenwetteri Mars* představuje totiž samostatnou skupinu, jest velmi vzácný, téměř rarita (zvláště v Evropě — v Malé Asii je hojnější), a neměl jsem tudíž výjimečně po ruce větší srovnávací materiál, z kterého by byly patrné meze variability; u takovýchto vzácných skupin pak zvláště je dlužno dbáti opatrnosti. Že by odchýlné znaky tuto popsané mohly dokonce individuálními býti, zdá se mi býti vyloučeno, ježto popsány jsou dle dvou, takřka úplně shodných jedinců. Ovšem nesmíme zapomínati, že jedná se o zástupce z čeledi krasiců, čeledi tak podivně variabilní, že »překvapení«
nikdy tu nejsou vyloučena — jak dokázalo ostatně již Kerremansovo zpracování rodu *Julodis*, kde staženy mnohé formy, dříve jako samostatné druhy platící, na pouhá synonyma. (Ovšem zdá se, že Kerremans poněkud přehání a vůbec nerespektuje stavbu penisů; některá jeho synonyma

budou moci asi představovati určité lokální rassy — na př. u skupiny *variolaris* Fald.) A co platí o *Julodis*, to také platí aspoň částečně u *Anthaxii* a zvláště u *Agrilů* a *Cylindromorphů*, kde, hlavně u poslednějších, jistě se na mnoha místech jedná místo o druhy o pouhé rassy lokální nebo i o přechodní tvary a synonyma. Dva totožní shodní jedincové sloužili za typy k mé diagnose. Chyceni byli p. Phil. C. F. J. Rambouskem z Prahy dne 24. června 1909 na jeho cestě po Bulharsku ve Slivně; jeden exemplář byl mi velmi laskavě panem Rambouskem přenechán a je nyní v mé sbírce, druhý nachází se v kolekci p. Fr. Štěrby, technického správce cukrovaru v Pečkách.

6. *Coroebus lampsanae* a. *bicolor* mihi.

Mezi materiály p. Rambouska, jež přivezl z Balkánu, hlavně z Bulharska, našel jsem též novou aberraci od *Coroebus lampsanae* Bon. Vyznačuje se tím, že thorax je zlatový a krovky špinavě modrošedě zbarveny. Jeden exemplář, chycený ve Varně (přím. Bulharsko. VII. 1908) jest nyní v mé sbírce.

Auszug.

1. Mein Freund PhSt. J. Veselý in Prag hatte im Jahre 1910 eine Reise nach Caucasus gemacht; er hatte (besonders im Ordubad-Araxestal) eine ziemlich grosse Anzahl von für Caucasus und Araxes typischen Buprestiden erbeutet — wie z. B. *Julodella globithorax* Stev., *Julodis variolaris* Faldemani Mnn., *Julodis Andreae lineigera* Mars. — alle auf Tamariscus bei Ordubad, wo sie recht häufig vorkommen — *Carynodis miliaris* v. *aurata* ab. *vera*, ein Tier, das noch in Collectionen selten ist, *Perotis cuprata* Klg. *Chrysobothrys* v. *tetragramma* Mén. (selten); *Sphenoptera Sieversi* Jak. (selten), *antiqua* Klig., *Chrysoblemma Fairmairei* Mars., *Scovitzii* Fald., *Beckeri* Dohrn. (alle *Sphenopteren* und *Chrysoblemmen* unter denselben Verhältnissen wie die *Julodis*); *Coroebus robustus* Küst. (in Mengen — typisch für Caucasus), *aeneicollis* Villers (selten), *Agrilus transversesulcatus* Rtt. (typisch für Araxes), *rosoidus* Ksw., (ein südeuropäischer Ubiquist), *Cylindromorphus araxidis* Rtt. (ebenso wie *A. transversesulcatus* Rtt. für Caucasus typisch); dann brachte er auch eini-

ge *Anthaxien*, wie *candens* Pnz. (selten), *discicollis* Lap. (selten) und die für Caucasusländer sehr charakteristische *Anthaxia bicolor* Fald. in Mengen. Mit typischen, von einander nicht abweichenden Exemplaren hat er eine neue, sehr auffallende Varietät gefunden deren Beschreibung folgt:

Anthaxia bicolor v. *Veselyi* m.

Dieser sehr merkwürdige Käfer weicht von der typischen Form nur durch die Färbung ab, aber so auffallend, dass ein Anfänger annehmen könnte, dass es eine selbständige Art ist. Der Halsschild ist dunkelblau, mit violetter Anfluge, der Scuteldreieck hinter dem Halsschild hell goldgrün, die angrenzende Partie der Flügeldecken blauviolett, mit blauem Anfluge, der weitere Teil und das Ende der Flügeldecken ist schön lazurblau mit schwachem grünem Glanze. Die Partien, welche nächst dem Scutellarmakel liegen, haben einen violettroten Schein.

Dass wir hier mit einer besonderen Art zu tun hätten, ist ausgeschlossen, weil alle anderen Merkmale mit jenen der *Anthaxia bicolor* f. *typica* übereinstimmen: es sind hier ebenso gefärbte Fühler, ebenso sculptierter Halsschild und ebenso charakteristischer Rand der Flügeldecken vorhanden.

Ein einziges Exemplar dieser prachtvollen Varietät wurde von meinem Freunde *Vesely*, dem ich sie dedizierte, bei Ordubad am Araxes durch Kötschern erbeutet und mir freundlichst überlassen.

2. *Anthaxia grammica* a. *cyanifulgens* m.

Ich habe einige, von Herrn Oberstaabsarzt MUDr. Grabowski in Herzegowina gesammelte Buprestiden zur Determination erhalten. Unter ihnen befand sich eine bemerkenswerte Farbenaberration der *A. grammica* Lap., bei welcher die Flügeldecken blau oder blaugrün mit violetter Anfluge sind. Ich entschloss mich diese Form, obwohl ich die Farbenvarietäten und Abänderungen einer der variabelsten Coleopterenengruppe, der Budprestiden, etwas misstrauisch betrachte, doch zu benennen, weil es höchst bemerkenswert ist, dass solche »Cyanescente« Aberrationen für die natürliche *Fulgurans-*

Gruppe der Anthaxien sehr charakteristisch sind. Diese neue Aberration steht zur *grammica* Lap. in derselben Beziehung, wie *a. azurescens* Lap. zur *A. fulgurans* Schrnk. Ein solches Auftreten cyanescenten Aberrationen kommt meines Wissens bei: *fulgurans* Schrnk. (mit *a. azurescens* Lap. G.), *grammica* Lap. (*ab. cyanifulgens* m.) und auch bei der *bicolor* Fald. vor (oben beschriebene *var. Veselji* m.), wo diese Erscheinung besonders auffallend ist. Ich glaube auch, dass sich solche Varietäten auch bei anderen Arten dieser Gruppe vorfinden werden (wie z. B. bei der *thalassophila* Ab. und *Myrmidon* Ab.); einige Individuen, welche Tendenz zur »Cyanescenz« zeigen, befinden sich schon in meiner Collection. Ich erwähne auch, dass dieselbe Erscheinung bei der *Nitidula*-Gruppe, die der *Fulgurans*-Gruppe ziemlich nahe steht, möglich ist. Eine solche Aberration ist schon von *nitidula* L. bekannt (*A. cyannipennis* Lap.). Bei der Determination von Materialien der Firma Dr. Staudinger und Bang-Haas habe ich vor mir ein grösseres Material von *Anthaxia lucidiceps* Gory und *anatolica* Chevr. (= *ferulae* Gené) gehabt. Ich glaube, dass *lucidiceps* Gory nur eine cyanescente Form der *anatolica* Chevr. ist, weil si ebenso in der Struktur variirt wie *anatolica*, deren Hinterrand der Flügeldecken oft ebenso gebaut ist wie bei der *lucidiceps*, deren einige Individuen aber bis auf die Färbung vollkommen mit *anatolica* übereinstimmen und weil da in der Färbung schöne Übergänge vorhanden sind; die normale Färbung ist bei *anatolica* goldgrün, sie variirt aber so, dass man grünen, smaragdgrünen, und auch blaugrünen Individuen begegnet. Zwei solche smaragdgrüne Individuen, mit etwas bläulichem Anfluge besitze ich aus Biskra. Auch die Färbung der Seiten des Halsschildes variirt ungemein. Die zwei erwähnten Stücke von Biskra haben den Rand nur etwas heller (goldener) gefärbt als die übrige Oberseite; bei anderen Stücken meiner Collection, sowie der Staudingerschen Sammlung ist die Oberseite markanter, mehr oder minder goldener, bis purpurrot. Dasselbe gilt aber auch für *lucidiceps*. Marseul sagt in seiner Monographie pg. 208., dass auch ein dunkelblaues Band am Halsschilde, welches bei *ferulae* Gené = *anatolica* Chevr. vorhanden, und welches bei *Mulsanti* Mars. (= Synonym der *lucidiceps* Cast.) und *luci-*

diceps Cast. nicht deutlich sein soll, beide Arten von einander trennt. Dieses Merkmal genügt aber nicht: ein solches Band ist bei *anatolica* je nach Individuen mehr oder minder deutlich und dasselbe gilt ebenfalls für *lucidiceps*; bei dieser Art kommen auch sehr dunkelblau gefärbte Stücke vor, bei welchen selbstverständlich die Differenz zwischen der schwarzen und dunkelblauen Farbe am Halsschild, wo auch die Reticulation und Glanz das Beobachten erschweren, illusorisch ist. Dürfen aber solche von einander nicht anders als durch die Färbung trennbare Arten als solche bestehen, wenn noch überdies die Färbung ungemein variiert und wenn es eine Menge von Zwischenformen gibt? Meine Ansicht darüber habe ich höher ausgesprochen:

Die höher beschriebene Aberration *cyanifulgens* m. ist mir in mehreren Exemplaren bekannt; diese stammen aus folgenden Lokalitäten:

Veldes (Bled) — Krain — von meinem Freunde JUST. Heyrovský in einem Exemplare gefunden — jetzt in meiner Collection. Plasa-Planina, Bišina, Mostar (Herzegovina) von Herrn Oberstabsarzt MUDr. Grabowski erbeutet.

Sonst scheint diese Aberration im Süden Europas nicht eben selten zu sein. Mehrere Exemplare in der Collection des Herrn MUDr. Grabowski und in der meinigen.

3. In den Buprestidenmaterialen des Herrn Dr. Grabowski befand sich ein Exemplar einer sehr auffallenden, sehr ausgezeichneten, nur etwas mit *Hackeri* Friv. verwandten und in der Färbung etwas an *aurulenta* F. erinnernden *Anthaxia*, deren Beschreibung folgt:

Anthaxia Grabowskii n. sp.

Long. 7.5, larg. 2.5 mm. Oval, schwach gewölbt, Flügeldecken flach, bis zum dritten Viertel der Länge parallel, von da schwach rundlich bis zum Ende verengt. Die Flügeldecken schwach, die Seiten des Halsschildes und besonders die Unterseite stark glänzend. Die Stirn ist kahl, nur mit Spuren kaum bemerkbarer Härchen, granuliert, mit einem seichten, aber deutlichen Grübchen, mit einem deutlichen, ziemlich tiefen und breiten Quereindrucke zwischen den Fühlergrübchen. Die

Stirn ist feuer-orangegoldfarben, die Färbung übergeht am Vertex in einen grünlichen Anflug; Epistom ist schwach ausgerandet. Die Fühler sind ziemlich lang, das erste Fühlerglied ist mehr als zweimal so lang wie das zweite, das dritte ist so lang wie das vierte, die anderen vom vierten an sind dreieckig bis zum neunten Gliede etwas an Breite zunehmend — von diesem Gliede an werden sie wieder schlanker. Der Halsschild ist um die Hälfte breiter als lang, an den Seiten deutlich ocelliert; die Granulation der Fläche ist in der Mitte zu deutlichen, von einander ziemlich entfernten und breiten Querrunzeln verflossen; an den Seiten ist der Halsschild flach und seicht eingedrückt, jederseits der Mittelrinne, welche nur in der hinteren Hälfte merklich ist, indem sie vor der Mitte kaum bemerkbar wird, befinden sich zwei deutliche, aber seichte Eindrücke. Diese liegen eben in der Mitte der Länge. Der ganze Halsschild ist kahl, auch an den Seiten, zum Vorderrande viel stärker verengt als zum Hinterrande, an den Seiten in der Mitte gerade; der Grübchen auf der Scheibe wegen scheint die Oberseite des Halsschildes etwas quereingedrückt.

Die Seiten des Halsschildes sind schön goldgrün, in der Mitte der Seiten goldgelb, an der Fläche düster bronzefarben mit einem grünen Anfluge. Sämtliche Farbenabweichungen fließen undeutlich untereinander. Der Vorderrand des Prosternums ist gerandet, Prosternum selbst ist smaragdgrün, an den Seiten goldrot, vom Prosternalfortsatze und über die Mitte des Prosternums geht ein rotgoldener Streif, der fast bis an den Vorderrand reicht. Der Prosternalfortsatz ist breit, dreispitzig, ähnlich wie das ganze Prosternum netzartig grob granuliert, ohne Ocellen.

Die Flügeldecken sind sehr undeutlich verflossen punktiert gestreift, mehr als dreimal so lang wie Pronotum, dunkel schwarzolivgrün, von Seiten gesehen mit dunkel violett-blauem Anfluge längs der Seiten, die Spitze jeder Flügeldecke ist einzeln abgerundet. Der Seitenrand der Flügeldecken ist stark gerandet, nach der Spitze zu stärker abgesetzt. Die Naht ist erst von der Mitte der Länge niedergebogen.

Die Schultergruben sind recht deutlich, ziemlich vertieft;

die Partie der Flügeldecken (von den Schultergruben schief zur Mitte der Naht) hinter ihnen ist schwach erhoben.

Die Füsse sind dunkel smaragdgrün, die Schienen sind an dem distalen Ende grün mit goldenem Anfluge, die Tarsen sind schwarzgrün. Unterseite des Körpers ist feuerig kupferrot, das letzte Abdominalsegment ist nicht ausgerandet, der Hinterrand dieses Segmentes ist stark erhoben.

Es ist eine der merkwürdigsten Anthaxien, die ich gesehen — in der Gestalt, Körperform, dem Baue und besonders in der Form der Flügeldecken zunächst mit einigen Anthaxien der »schwarzen« Gruppe übereinstimmend, (*canifrons* Ab., *sepulchralis* F. etc.), aber systematisch zunächst mit *Hackeri* Friv. verwandt; in der Färbung einigen *aurulenta* F. etwas ähnlich, aber von ihnen, sowie von *Hackeri* durch Absenz der Behaarung, Form des Halsschildes etc. etc. leicht zu unterscheiden. Bišina. Herzegowina. (Coll. MUDr. Grabowski.)

4. *Anthaxia kanaanita mihi.*

L. 4.5—4.75, larg. 1.25—1.50 mm. Systematisch nächstens mit *A. discicollis* Lap. verwandt, in der Färbung sehr an *Olivieri* Lap. erinnernd. Der Kopf zwischen den Augen ist parallelseitig, sehr ocelliert, feuerrot (bei dem zweiten typischen Exemplare golden, mit einem sehr leichten grünlichen Anfluge).

Vertex ist bei beiden meinen Stücken schwarzblau. Stirn und Kopf sind ohne Mittelrinne, nur ein kaum bemerkbarer Eindruck in der Mitte des Kopfes ist vorhanden. Zwischen den Fühlerwurzeln liegt ein seichter Quereindruck. Epistom ist ausgerandet. Das erste Fühlerglied ist zweimal so lang, wie das zweite, das zweite ist so lang, wie das dritte, die anderen, vom vierten an sind dreieckig, an der inneren Seite mit einigen schwarzen Borsten versehen. Die Augen reichen nicht bis an den Vorderrand des Halsschildes, es sind demnach die Schläfen ausgebildet.

Die Reticulation des Halsschildes ist ähnlich wie bei *discicollis* Lap., ist aber feiner, besonders an der schwarzen Partie der Scheibe; sie besteht aus Ocellen, welche an den metallisch gefärbten Seiten des Halsschildes grösser und markanter sind; die Körnchen ebenda sind deutlicher als an

der Fläche; der Untergrund der Ocellen an den Seiten ist deutlich, recht grob chagriniert. Der Halsschild ist blauschwarz, die Seiten sind bei einem der typischen Exemplare ähnlich wie der Kopf feuerrot, bei dem zweiten golden; dieses Exemplar hat auch eine etwas gröbere Reticulation der Fläche des Halsschildes; der Halsschild hat bei beiden Exemplaren an den Seiten (an den Grenzen der Färbung) einen zwar seichten und flachen, aber ziemlich deutlichen Eindruck. Die Flügeldecken sich ähnlich wie bei *discicollis* Lap. skulptiert, jedoch ist die Skulptur etwas feiner; sie sind matt, dunkel, indigoblau. Die Unterseite ist blau, auf dem Prosternum mit goldgrünem Anfluge. Das letzte Abdominalsegment ist nicht ausgerandet, seine Seiten sind erhoben und der Raum hinter ihnen ist etwas furchenartig vertieft.

Diese hübsche Art ist durch Färbung, Skulptur der Flügeldecken, Wölbung, Form und gröbere Reticulation des Halsschildes von *Olivieri* Lap. verschieden; von *discicollis* Lap., welcher Art sie sehr nahe steht, durch Färbung und Reticulation des Halsschildes, die bei *discicollis* in der Regel viel gröber ist, indem sie bei *kanaanita* m. feiner, und je nach den Färbungszonen differenziert ist. (Auf der schwarzen Partie des Halsschildes ist die Reticulation viel feiner, auf der metallischen grob und mit sehr deutlichem Chagrin). Auch die deutlichen Gränzen der Färbung, die nicht zusammenfließt, trennen diese Art von *discicollis* Lap., wo nicht scharf ausgeprägte Grenzen zwischen beiden Halsschildfarben existieren. In der Färbung erinnert diese Art auch etwas an *lucidiceps* Gory, die Rasse von *anatolica* Chevr.

Zwei Exemplare dieser schönen und merkwürdigen Art befinden sich in meiner Collection mit der Lokalität »Syria« versehen.

5. *Anthaxia Rambouseki* m. n.

Long. 5—5.6 mm, larg. 1.20—1.40 mm. Am nächsten mit *Anthaxia Kiesenwetteri* Mars. verwandt. Sehr schlank, viel schlanker als *Kiesenwetteri*, auch viel kleiner als diese Art. Granuliert, auf den Flügeldecken feiner, auf dem Halsschilde gröber als bei der erwähnten Art skulptiert.

Schwarz, mit schwarzbraunem Glanze, der Halsschild an den Seiten mit Spuren von violetter Anfluge. Der Kopf

ist schwach gewölbt, mit wenigen weissen Härchen, mit einem flachen, seichten und breiten Längseindrucke. Die Struktur besteht aus sehr starken, stark entwickelten Ocellen.

Der Halsschild ist nach dem Vorderrande zu etwas verbreitert, seine grösste Breite liegt in $\frac{1}{3}$ der Länge (vom Vorderrande gemessen); von diesem Punkte an ist er schwach verengt; die Hinterecken sind fast rechteckig. Die Seiten des Halsschildes sind nicht auffallend, weiss tomentiert. Die Fühler sind ähnlich wie bei *Kiesenwetteri* gebaut — sie sind breit, ziemlich lang, und sie reichen nicht bis an das Halsschildsende. Das erste Fühlerglied ist gross, das zweite ist schlanker und um die Hälfte kürzer als das erste Glied; das dritte an der Basis um ein Drittel schmaler als das zweite, die folgenden vom vierten an sind dreieckig, das siebente Glied ist das breiteste, von da werden die Fühler wieder minder breit — das letzte Glied ist auch das engste. Die Augen lassen keine Schläfen hinter sich frei. Die Struktur des Halsschildes ist viel stärker als bei *Kiesenwetteri*; auch ist sie anders gebaut. Bei *Kiesenwetteri* sind die Ocellen auch in der Mitte gut bemerkbar, die Querrunzeln sind nicht auffallend erhöht; der ganze Halsschild hat ein feineres, gleichmässiges Aussehen.

Bei *Rambouseki m.* ist die Struktur des Halsschildes viel gröber (obwohl das Tier viel kleiner ist als *Kiesenwetteri*) und deshalb sehr merklich; sie besteht aus stark entwickelten Ocellen, welche auf der Scheibe in starke Querrunzeln, zwischen welchen keine Ocellen bemerkbar sind, verfließen. Das Schildchen ist leicht konvex, nicht etwas konkav, wie bei meinen Exemplaren der *Anthaxia Kiesenwetteri*.

Die Flügeldecken sind viel schlanker als bei *Kiesenwetteri*, etwas feiner granuliert, schwarz, mit braunem Glanze, ohne Spuren von verflochtenen Längsreihen seichter Vertiefungen, welche oftmals *Kiesenwetteri* zeigt. Die Unterseite ist wie bei *Kiesenwetteri* gebaut, violett, auf dem Prosternum grünlich.

Es ist nicht ausgeschlossen, das es sich hier nur um eine nördlichere Rasse der *Kiesenwetteri* handelt, aber nach meiner Meinung kann es eine gute Art sein, weil sie durch obere Merkmale genug ausgezeichnet ist.

Zwei gänzlich untereinander übereinstimmende Exemplare wurden von Herrn PhC. F. J. Rambousek von Prag den 24. VI. 09. während einer Forschungsreise in *Sliven* (Bulgarien) gefunden; ein Exemplar wurde mir freundlichst überlassen und befindet sich in meiner Sammlung, das zweite gehört der Sammlung des Herrn Fr. Štörba, des technischen Verwalters der Zuckerfabrik in Pečky (Böhmen), an.

6. *Coroebus lampsanae* a. *bicolor miki*.

Unter den Materialien des Herrn Prof. Rambousek, die er in Bulgarien gesammelt hatte, befand sich auch eine neue Farbenaberration des *Coroebus lampsanae* Bon. Bei dieser Form ist der Thorax golden, die Flügeldecken schmutzig blaugrau gefärbt. Ein Exemplar wurde in Varna (Bulgar. maritim. VII. 1908) gefunden. Jetzt in meiner Collection.

O nálezu jeskynních brouků v opuštěné šachtě.

Napsal JUST. Leo Heyrovský, Praha:

Loni (r. 1911) v červenci učinili jsme s přítelem E. Pretnerem z Terstu zajímavý nález. Při entomologickém výletě na horu Stol v Karavankách v Kraňsku podrobili jsme prohlídce též opuštěnou šachtu ve výši as 1100 m. Dle udání zdejších salašníků opuštěna byla as před 30ti lety. Šachta je zasypaná, takže je pouze as jen 15 m. daleko přístupna. Vchod, který se nalézá uprostřed bukových stromů, je z pola zasypan listím. Uvnitř je šachta velmi vlhká. Dřevěné opěrné trámy jsou úplně prohnílé, většinou se stropu na zem spadané. Pod kusem takového trámu našli jsme 1 ex. *Anophthalmus hirtus* Sturm. *subspec. Micklitzii* Ganglb. Na dalších výletech našel tu přítel 2 larvy rodu *Anophthalmus* sp.?, a na políčené maso 1 ex. *Anophthalmus Mariae* Schatzm., (čímž zjištěna nová lokalita, poněvadž týž popsán a dosud chytán byl pouze v »Eggerlochu« na Dobrači u Běláku v Korutanech) a 3 ex. *Aphaobius Milleri* Schmidt, vesměs ♀♀. Nálezy pozoruhodné také jsou tím, že na blízkou se žádná jeskyně nenachází.

Povzbuzeni těmito nálezy prohledali jsme as 10 opuštěných šachet na hoře Golici (též v Karavankách), které mnohem později opuštěny než šachta na Stolu. Zde však nenalezli jsme ničeho.

Připomínám těm, kdož by v podobných šachtách chtěli hledat, že práce ta je velmi namáhavá a nebezpečná pro možné nenádálé sesutí se celé šachty. V dlouhých šachtách možno též lehce zbloudit.

Jehnědové housenky.

Píše stavebni radã J. Srdínko, na Smíchově.

Není-li sběratel nadšeným lovcem motýlů nočních (mur) buď na světlo aneb jiné známé návnady a léčky, nepřihodí se mu právě zkusta, aby našel leckterého všudybyla, třebas i hojný býval v jeho lovišti; myslím na př. — jen namátkou — *Agrotis segetum*, *nigricans*, *Mamestra oleracea*, *brassicae*, *Orrhodia vaccini*, *erythrocephala* a m. j. Jsouť, jak známo, oči takových mur pro účinky denního světla velice dojemlivy a že pocity ty asi jim milé nejsou, k tomu neomylně ukazuje již zvyk jejich, vyhledávají si ke svému odpočinku dennímu jen takové zákoutí a skrýše, v nichž se ocitují ve svém pravém živlu: v šeru nebo ve tmě.

Najde-li je sběratel v jejich úkrytech, což jak povědomo jen zřídka a náhodou se stává, mívají obyčejně již hodně ošumělý šat, nehodící se naprosto do pečlivě uchované jeho sbírky a umínil-li si zásadně, jak se i sluší, zařazovati zástupce jen zcela čisté a v každém ohledu bezvadné, pak ovšem nezbývá mu než píditi se po housenkách a odchovem si takové ubiquisty opatřiti. A to je věcí snadnou, vždyť zná k ukořistění housenek více různých a osvědčených způsobů, z nichž každý nesporně má svůj vlastní půvab a nalézá též ten který způsob mezi sběrateli své věrně ctitele a horlivé vyznavače.

Milovník t. zv. »sejpaní« (prosívání) může již v květnu vytřásti ze suchého listí pod *jehnědokvětými* stromy a poď křovím mnohou vítanou a hezky již odrostlejší housenku, která za svého mládí se živila výhradně jen jehnědami, na

nichž i kolébka její stála — vajíčka její nakladena byla. Než mnohem pohodlnějším a i jistějším způsobem, případně i u větším počtu, lze mu takové řekněme *jehnědové housenky* si opatřiti, a o tom *jak a kdy* hodláme v těchto řádcích porozprávěti, třebaš bychom dobře toho vědomi si byli, že tím zkušenému pranic z brusu nového nepovíme, kojíme se však tou nadějí, že se zavděčíme aspoň snad méně věci znalému.

Jak povědomo, leží v moci pěstitelově, až po jistou míru, ovládati trvání rozvoje v některých jeho stadiích; tak víme, že na rychlost vzrůstu a i zdatnost jedinců — za poměrů jinak normálních — rozhodný má vliv netoliko hojnost, ale měrou značnou i jakost vhodného krmiva, tak jako že vyšší neb nižší teplota a této přiměřená vlhkost důležitými jsou činiteli pro zrychlený nebo zdržovaný vývoj *embryonální* a *larvální*.

Toliko prvopočáteční postup života zárodečního *před uzráním a snešením vajíček* vymyká se, jda svou přirozenou cestou, vůli a vlivům pěstitelovým a všemocná příroda ve své nekonečné rozmanitosti i v tomto ohledě jeví se nám v pravdě velkolepou. Vímeť, že někteří druhové motýlí snášejí vajíčka hned aneb nedlouho po oplození, jiní že si k tomu dopřávají dobu značně delší, a posléze, že i tací nescházejí, kteří drahně času se snášením vajíček otálejí; **stejně však pro všechny** že platí pravidlo, že snešením vajíček téměř končí jich života pouť, jejíž přednímu úkolu, postarati se o potomstvo, úkolem tím žádost bylo učiněno.

Motýlové našich housenek jehnědových náleží většinou k nečtetné, posléze uvedené skupině, *těšící se nejdelšímu životu*; vyvíjejíce se v dokonalý obraz (imago) dílem již v pozdním létě, dílem na začátku podzimu, prožijí nebo spíše prodlí v ztuhlosti celou dobu naší dlouhé zimy. Dle Ledera jsou prý to jen oplozené samičky, jak toho obdobných příkladů i u různých jiných řádů hmyzích shledáno. Příštím jarem, sotva že vlahý dech jara ze zimní strnulosti přírodu vyprostí a první známky jejího obrození v rostlinstvu jevíti se počaly, již probouzí se a své zimní skrýše opouští tento přezimující svět hmyzu a pookřáv životodárným teplem slunečním, shání se ehtivě po výživě, ještě poskrovnu jen tu

a tam se vyskytující. Je to v tu dobu téměř výhradně jen některé jehnědokvěté křoví a stromoví, kvetoucí již před rašením listů a skytající vyhladovělému hmyzu tomu vytouženou pastvu. Zvláště po teplém deštičku za slunného dne vidáme i slyšíme pestrou a četnou družinu kutiti, mlsati a bzučeti na květech jehnědových topolů a vrb — *hlavně osyk a jív* — a za večeru hned se soumrakem dostavovati se sem — k hodům — přezimovavší mýry rodů: *Orrhodia*, *Scoliopteria*, *Scoposoma*, *Xyliŕa* a některé i z rodu *Orthosia*.

A tu již skoro nadešla doba pro entomologa, aby za nedlouho potom — jak to určí pohoda — ku sběru našich jehnědových housenek se chystal. Nikoli v stinných houštinách rostoucích, nýbrž spíše o samotě stojících topolů, stromů a keřů jívových, vrbových a osykových, zvláště v mlázi, na pokraji lesa, ve světlých průsecích, nebo výslunných stráních křovinatých — má si všimati a prostě — ale obezřele, aby housenky nevypadaly — květů pestíkových i prášnickových z nich batiřati a do těsně uzavírající krabice zatím uložit.

Setká-li se při té příležitosti — jako že ano — mimo s břízou a s lískou obecnou, s olší u potůčku, neopomeň i něco jehněd z těchto s sebou vzíti a při vycházkách *pozdějších* patřičný ohled bráti na jehnědy jiných stromů lesních, zejména habrů a čískonosných dubů a buků. Možná dosti, že při tomto ovšem *málo slibném pokusu* jeho touha žádoucího výsledku třeba tentokrát se nemine.

Nesmí však jehnědy z různých keřů a stromů vkládati pospolu do jediné krabice, nýbrž každý druh o sobě, do zvláštního uzavření dáti, netoliko k vůli poznání druhů mur, kladoucích vajíčka do těch kterých jehněd, ale i z příčin níže uvedených.

K tomu konci má pěstitel, jak samozřejmě, každý druh odděleně chovati nejlépe v přiměřeně velkých skleněných nádobách o širokém hrdle. Na dno houseníků těch nasype nejprve vrstvičku jemného, říčního písku, na ten rozprostře náčechraně as 5 cm zvýší *dřevité vlny* a na tu posléze rozloží jehnědy tak, aby stejnoměrně povrch kryly.

Zdá se, jakoby dřevitá vlna v houseníku byla věcí zcela podřízenou; tomu však není tak, jestli ve svých důsledcích

spíše prvořadým a pro zdařilý chov nad jiné prospěšným opatřením, neboť na vlně leží jehnědy téměř volně ve vzduchu a nebývají tak znečišťovány trusem propadajícím dřev. vlnou volně na písek; mimo to housenky rády do dřev. vlny zalézají, nalézajíce tu příhodná místa při srlékání se a — což budiž obzvlášť zdůrazněno — nejsouce stále vyrušovány při každé výměně krmiva, dobře prospívají. Neméně důležité je i to, že lze čistotu v houseníku v patřičné míře zachovati, když při tomto opatření pískem obalený trus za sucha snadno a dokonale kdykoliv odstraniti možno jest a takto zabrániti vzniku a šíření plísně, tomuto právem obávanému zlu v houseníku.

Chov sám neukládá pěstiteli velikou neb dlouhou trvající práci, ač byl-li nedočkavý, vyšed sobě na sběr příliš brzy a přinesl-li si místo housenek vajíčka v jehnědách — pak ovšem vyžadovati bude chov vedle delší péče ještě i dosti jeho trpělivosti, jak už při chovech ab ovo vždy bývá a to tím větší u těch druhů, které jako Xanthie, jsouce dospěly, v zámotku dlouho odpočívají, než se v kuklu promění, a najisto hynou, byly-li z tohoto klidu vyrušovány.

Netřeba, tušíme, pěstiteli ani připomínati, že dokud krmí jehnědami nejlépe učiní, když svým svěřenkám nositi bude plnější a proto pro krmení vydatnější pestíkové jehnědy, místo prázdnějších prášnickových, a že, jak známo, povyroztlejší housenky všelikými t. zv. nízkými bylinami se spokojují, vždyť ani na svobodě nevedou si jinak, prožívají totiž jen své mládí na stromech a křovích, dokončující svůj larvový život na zemi, kde jim různý plevel dobře svědčí.

Samozřejmě, že dlužno mu šetřiti i v *všech* známých opatřnostích, jež vyžaduje úspěšný chov, zejména, že nebude housenek mnoho a tím méně různých druhů pospolitě chovati, mimo jiné již z té příčiny, že i mezi rodovými a i druhovými sestrami nepanuje vždy shoda a mír.

Pověděli jsme v krátkosti čeho potřebí věděti méně obeznanému, aby na jaře se zabavil sběrem a odchovem jehnědových housenek a takto si opatřil pro svoji sbírku v exemplářích bezvadných téměř většinu Xanthií: lutea Ström. (flavago F.), fulvago L., ab. flavescens Esp., gilvago Esp., ocellaris Bkh., pak některé Orthosie: circellaris Hufn., macilenta

Hüb. a helvola L.; a konečně z Orrhodií: rubiginea S. V., vacini L. a erythrocephala S. V. a možná i jiné, anof — jak se podobá — pole jehnědových housenek do dnes zevrubně probádáno ještě není.

Koleopterologické výsledky mé cesty na Kavkaz v červenci r. 1910. Quid novi de Coleopterorum Caucasi ad occidentem vergentis fauna in meo itinere Julio mense anni 1910 suscepto cognoverim.

Prof. J. Roubal (Příbram).

V.

Krásnaja Poljana.

Cisidae Mell.

V tvrdých houbách na různých listnatých stromech, odumřelém dříví a p. jsem sbíral:

Cis Jacquemarti Mell. hojně.

C. Jacquemarti Mell. v. *glabratus* Mell. s předešlým několik jedinců.

*

C. bituberculatus sp. n. m.

Eridaulus Thoms. — Štít kratší, klenutější než u *Jacquemarti* Mell., zvláště ke stranám jakoby naběhlý, ku předu značně zúžen; po stranách silně zaokrouhlen, za polovinou nejširší, odtud souvislým obloukem v zadní okraj přecházející. Střed předního okraje vystupuje silně vpřed a jest tu ozbrojen dvěma malými, tupými, dosti od sebe vzdálenými hrbolky, takovými, (ale slabšími) jako jsou u *bidentatus* Oliv. Tento znak ovšem jest velmi památný, neboť ve skupině *Eridaulus* Thoms. nebylo dosud ani zdání nějaké tendence k němu.

Přední rohy štítové jako u *Jacquemarti* Mell.; povrch jeho hustěji tečkován, dobře viditelnými mikroskopickými světlými štětinkami poset. Krovky s takovou strukturou a mikroskopickými, skoro neviditelnými štětinkami, jako u *Jacquemarti* Mell. a *nitidus* Hbst.

Barva těla jako u posléze jmenovaných, tykadla a makadla žlutá, nohy hnědožluté.

Poněkud větší a silnější, než ony dva druhy. S předsílymi jsem našel 3 jedince, z nichž považuji za samičku 1 exemplář s hrbolky štítovými menšími.

*

Eridaulus Thoms. Habitu generali *C. Jacquemarti* Mell. et *nitidi* Hbst., sed robustior; castaneus, antennis palpisque flavis, pedibus rufotestaceis; differt ab ambobus vicinis pronoto brevior, valde convexior; eiusque lateribus manifeste rotundatis, post mediam partem latissimo, apicis parte media producta, utroque in sexu tuberculis duobus obtusatis (ut in *bidentato* Oliv., sed minoribus), dense punctato, setulis brevissimis, sed apparentibus; structura setulae elytrorum ut in *Jacquemarti* Mell.

Femina: Pronoti tuberculis minoribus.

Exemplaria tria (2 ♂♂, 1 ♀) cum aliis Cisibus ad Krásnája Poljana inveni.

*

C. boleti Scop. Hojný.

C. setiger Mell. 1 kus.

C. micans F. 1 ex.

C. Lederi Reitt. — 4 ex.

C. hispidus Gyll. Hojně.

C. quadridens Mell.; více jedinců.

C. fissicollis Mell.; vzácný.

C. festivus Gyll. — 2 ex.

C. vestitus Mell. — 3 ex.

C. castaneus Mell. — 1 ex.

Ennearthron affine Gyll. Hojně.

Ocotemnus glabriculus Gyll. Několik exemplářů.

*

Chrysomela Linné.

Hojně pod kameny, mechem, listím, v starých pařezech atd. žijí tu vysokohorské kavkazské druhy spřízněné s naší *rufa* Duft.; i jiných bylo velmi po skrovnu.

Ch. porphyra *Fald.* v subalpinském i alpinském pásmu všude na naznačených lokalitách.

Ch. caspica *Ws.* (det. J. Daniel) nejhojnější druh; všude na příhodných místech s předešlou; zvláště hojně pod kameny, kusy shnilého dřeva, rozpadlých pařezů na stinných místech a ve vlhku v údolí potoků a říček.

(Ch. *Rosti Ws.*, o níž jsem se zmínil v úvodu, jsem ne sbíral — poznámka týká se příbuzného nového druhu níže uvedeného.)

*

Chrysomela J. Danieli sp. n. m.

Mezi *caspica Ws.* a *Rosti Ws.*; od první se liší: tmavohnědou barvou s nádechem skoro do olivovova, (*caspica Ws.* jest »laete rufa«), tmavou barvou extrém, tělem méně kleutým, krovkami do zadu nikoli baňatě rozšířenými, interstitiálními tečkami krovek poněkud řídkěji tečkovaných mnohem jemnějšími. Od *Rosti Ws.* se liší kratším tělem, vykleutějším, méně paralelních okrajů postranních, tmavší barvou povrehu, tmavohnědou vespod, (u *Rosti Ws.*: »subtus ferruginea«), tykadly, u nichž jsou pouze kořeny rezavé, tmavými, štítem znatelně užším než krovky, netečkovaným středem hustě tečkovaného štítu; rýhy omezující vzadu postranní ztlustlé obruby štítové jsou podobny oněm u *caspica Ws.*

Velká jako nejmenší *caspica Ws.*, 5 mm.

Jediný ex., který mi byl jako nový druh panem Drem Josefem Danielem označen, našel jsem společně s předešlými v okolí Krásné Poljany.

Na důkaz přátelství věnuji ji panu dru J. Danielovi v Ingolstadtě.

*

Inter *caspicam Ws.* ea *Rosti Ws.* ponenda; differt a *caspica Ws.*, laete rufa, colore obscure-brunneo, pedibus antennisque valde obscurioribus; minus convexa, elytris postice non dilatatis, rarius punctatis, interstitiis punctis subtilioribus; a *Rosti Ws.*: statura corporis brevior, convexiore colore supra obscuriore, subtus obscure-brunneo (in *Rosti Ws.* »subtus ferruginea«), antennis obscuris, solum basi fer-

ruginea; pronoto elytris angustiore, crebre et fortius punctato, sed in media parte laeve, prothoracis plica posticali non subcurvata, ut in *caspica* Ws.

Long. 5 mm.

Specimen unicum ad Krásnaja Poljana inventum et doctori J. Daniel, viro doctissimo, dedicatum.

•

Ch. hyperici Forst. 1 kus tmavozelené barvy.

Ch. graminis L. na květnatých stráních několik ex.

Ch. menthastri Suppr. na mátě v údolí Ačišcha 1 ex.

Cucullia campanulae Fr. a Pantea coenobita Esp.

Napsal Jar. Tykač, učitel v Plzni.

Letošního roku bylo mi opět možno několik dní na počátku prázdnin pobýti na Rabenstejně. Již v roce 1908 dopřáno mi v této bohaté krajině sbírat a z té doby uveřejnil jsem v našem časopise v 6. ročníku krátce své pozorování o *Cuc. campanulae*, které týkalo se dvou nálezů (celkem 4 exemplářů) na dvou místech. Stručný můj referát doplnil svým výborným článkem p. stav. rada J. Srdínko, který vylíčil život této kuklérky, jak jej pozoroval více let. Každý zajisté vítal jeho pojednání, že mohl opět čerpat z jeho dlouholetých zkušeností. Dle tohoto článku snažil jsem se hledati a našel jsem během 10 dnů, trávených na Rabenstejně 29 housenek *Cuc. campanulae* Fr. všech velikostí a v dosti pěkných variétách, jež jsem praeparoval.

Lokalita letošního roku byla na opačné straně než v r. 1908. Jest to paseka vzdálená od města as 3 minuty, obrácená k jyv a porostlá, přes letošní sucho, bujnou vegetací, s níž se obyčejně na pasekách shledáváme. Dle nalezených jednotlivých housenek možno snad souditi na směr, kudy samička letěla a vajíčka kladla; avšak není též vyloučeno, že tyto všechny pocházejí od více samic. Jsme však oprávněni tvrditi o nález, kde jsou pohromadě vyrostlé a malé, že jedná se o dvoje housenky a ne od jedné samičky pocházející.

Každý, kdo poněkud sbíráním housenek se zabývá, ví, že jest možné »zpoždění« ve vývoji, ale nikdy v tak značné míře, že by vyrostlé a malé byly pohromadě. Svleklé pokožky, které též na nalezišti kuklěrek shledáme, jsou (dle mého náhledu) od housenek jiných, které se někam zatoulaly. Sbíráme-li na určité lokalitě několikráte, poznáme dle ožraných zvonků, že skutečně se někam zatoulají a po druhé že se opět objeví.

Podnikl jsem též několikráte noční lov na *C. campanulae*, bych přesvědčil se o jejich celém životě jak denním tak nočním. Shledal jsem, že se stěhují i v noci, jak též p. stav. rada Srdínko dobře napsal a souhlasím, když nazývá je »tulačkami«. Stane se nám dosti často, že nalezneme úplně vyrostlé housenky hodující za bílého dne (byť i do nich pražilo slunce). Podobných nahodilých případů jest dosti při jiných, podobně žijících družích. Zjev takový vysvětlíme si tím, že z úkrytu vypudil je hlad. Stěhování housenek nemůžeme si vysvětliti pouhým působením vlhkosti, neboť, jak jsem pozoroval, mění svá místa jak ve vlhkých údolích, tak i na vyprahlých pasekách.

Letos pozoroval jsem též, že malé housenky (velikost až půl druhého cm.) byly částečně schovány do poloviny v koruně zvonku. Jak líbí se nám sám sebou krásný květ zvonku, zde tím více ještě, když v něm jest částečně ukryta housenka *Cuc. campanulae*.

Z mých nálezů zde uvedených, ze článku p. stav. rady Srdínka a jeho rozmluv s ním soudím, že *Cucullia campanulae* žije tak, jak bylo v časopise našem uveřejněno a proto považuji úsudek z jednoho nahodilého nálezu o negaci v pojednání za úplně nesprávný, zvláště když usuzuje se na všechny zkušenosti a považuji snad veškeré další příspěvky o jejich biologii (ne výskytu, variet atd.) za zbytečné.

***Panthea coenobita* Esp.**

Dovoluji si podati zprávu o letošním nálezu housenek tohoto, jak Joukl uvádí, dosti vzácně v Čechách se vyskytujícího motýle. Mimo Jouklem uvedené lokality pro Čechy do dávám: Borský les a Zábělá u Plzně, kde dosti často objeví se motýlové. Skoro úplně vyrostlé housenky nalezl jsem dne

31. července 1911, ačkoliv pro ně uvádí Hofmann srpen a září. Brzké jejich dospění i výskyt možno přiřknouti letošnímu teplu. Housenky nalezeny v »Parezovkách« u Mlýnečku (Kouto-Domažlice), kde v mlázi již více povyroslém byly na všech smrčcích kol menší světlinky. Housenek bylo celkem 8 a to 3 byly nahoře na větvičce a 5 na spodní straně. Nechei z tohoto jediného, skrovného nálezu usuzovati na celou jeho biologii, neboť nebylo mi možno podruhé vrátiti se na onu lokalitu a dále sledovati jejich život. Stručný tento referát dovoluji si podati jako výzvu k onomu pánu, který zná jejich celý život, by laskavě nám popsal své zkušenosti o této rovněž zajímavé housence.

Coccidae Regni Bohemiae, in literatura adhuc commemoratae.

Napsal Dr. Karel Šule, Michálkovice—Ostrava.

Zprávy o českých červech jsou tak roztroušené ve světové literatuře, že se jeví záhodno snésti je kriticky v jedno, aby se nabyl přehled o dosud známých záznamech a bylo možno doplnění.

První zprávy o českých červech jsou již ze století XVIII. od *Mayera* 1760. a *Sandberga*, ba jistou zmínku o *Kermes quercus* činí prý již *Balbín*, který tento svůj nález na dubech mylně pokládal za »polského červce«, *Porphyrophora polonica*; v polovici století XIX. jsou zprávy od *Baerensprung*a a *Ammerling*a, ač vzhledem k moderní systematice a synonymice jsou i s předcházejícími ceny pouze historické.

Z moderních prací věnuje první vzpomínku českým červcům prof. *Vejdovský* ve studiích: Dnešní stav zoografie, ve stati »Červci«, uveřejněné v *Ottově Slovníku Naučném* a místy ve své *Všeobecné Zoologii*; *Vejdovský* shledal přes 40 druhů českých červců, přicházejících na divoce rostoucích i pěstěných rostlinách, ale domnívá se, že počet ten bude při soustavném zkoumání daleko větším; úhrn jeho druhů jest podán více všeobecně, jednotlivé rody a druhy nejsou definovány a také naleziště se neudávají, poněvadž sbíral a stu-

doval jen pro vlastní informaci. — Dále shledáváme roztroušené zprávy americké, anglické a německé, povstávající tím, že badatelé rozepisují se o českém červcovém materiálu, který jim zasílal podepsaný ku studiu nebo výměnou; česky jest psáno několik studií pisatele, uveřejněných v Král. České Společnosti Nauk a práce *J. Stehlíka* (tamtéž), pojednávající o voskotvorných žlazách některých našich domácích druhů červců a uvádějící současně jmény druhy jím zkoumané.

Postup, kterého se v přítomném sdělení přidržuji při výpočtu našich, dosud literárně známých červců, jest vzat z katalogu *Fernaldova*; ačkoli nesouhlasím na mnohých místech s postupem ve vyjmenování druhů, jich synonymikou a rodovým zařazením, zachovávám přece jeho nomenklaturu, aby se vycházelo alespoň od jednoho většího celku, jako snůšky našich vědomostí o červcích; katalog jest pečlivě uspořádán, i pouhým výpočtem druhů a synonym velmi úplný a třeba bez bližších definicí srozumitelný; běžná jména učebnicová, nebo ze *Signoreta* obvyklá přičiňuji místy k vůli bližší orientaci; co se týče pojetí červcových systematických kategorií, vycházím od *Handlirsche*, jenž červce vůbec pojímá jako subordo Coccoidea.

V přítomném soupisu zjistil jsem 34 nepochybných druhů červců, uvedených z Čech dosud literárně.

Ordo Homoptera. Subordo Coccoidea Handlirsch.

Fam. Orthezinae.

Gen. Orthezia Bosc.

urticae L 1766., *K. Šulc* (32); poznámky o kvasinkách u Orthezií přicházejících, týkají se této specie; loc.: Králové Dvůr n. L., Praha s okolím, leg. *Šulc*. — *J. Stehlík* (22).

Přichází na *Urtica uréns* všude sice, ale jen roztroušeně v koloniích, nejčastěji u plotů a v křoviskách.

cataphracta Shaw 1794; Krkonoše leg. *Zacharias* (36); Krkonoše, Údolí Úpy, Urlasgrund, leg. *Šulc*. — Udání *Vejdovskýho* (33), vztahuje se na *Ortheziola* *Vejdovskýi* *Šulc*.

†¹ Ve *Sphagnum* a na plazivých odencích *Homogyne alpina* dosti hojná. (*Šulc*).

Gen. *Newsteadia Green* 1902.

floccosa Degeer 1778. — *R. Newstead* (17).

Loc.: Králové Dvůr n. L., leg. Šulc.

Všude v lesním mechu a prsti, hlavně kolem stromů jehličnatých, smrků a borovic.

Gen. *Ortheziola Šulc* 1894.

Vejdovskiji Šulc 1894. — *Šulc* (24), *Maskell* (15). T. D. *Cockerell* (6); *Vejdovský* (sub *Orthezia cataphracta*), *Green* (9a).

Loc.: Bechlín, leg. p. prof. *Vejdovský*; okolí Prahy, Králové Dvůr n. L., leg. Šulc.

V mechu, na kořání trav jím porostlých, na vlhkých mezech a březích, hlavně k severu obrácených.

Fam. *Hemicoccinae. Green.*

Gen. *Kermes Boitard.* 1828.

quercus L. 1758; *Newstead* (17), *L. Reh* (18), *K. Šulc* (27), (32).

Loc.: Třeboň, VII. 1897, leg. *Klapálek*; Praha, Výstaviště v Královské Oboře a Krč, leg. Šulc.

Vyskytá se hojně v puklinách kůry na kmenech dubů (♀♀ i ♂♂).

roboris Fourcroy 1738 (= *variegatus Gmelin* 1789); *Newstead* (17).

Loc.: Podbabá, leg. *Duda.* (*Quercus*).

Sedí jako duběnky (kterým jest k nerozeznání podoben) na tenkých větvičkách dubů a to na koncích, nebo v rozsochách.

Fam. *Coccidae.*

Gen. *Phenacoccus. Cockerell* (= *Pseudococcus Sign, nec Westwood*)

farinosus Degeer 1776 (= *Ph. aceris Signoret* 1875); *Šulc* (23, 31, 32); *Vejdovský* (34), sub *P s. pruni*.

Loc.: Praha s širokým okolím na ovocných a listnatých keřích a stromech.

Gen. *Heliooccus Šulc* 1912 (popis v následujícím článku).

bohemicus Šulc 1912. sub *aesculi* Signoret, Stehlík (22).

Loc.: na *Aesc. hippocastanum* u Prahy, leg. Stehlík.

Tuto novou specii jsem sbíral již 22. října 1907. na *Robinia pseudacacia* (II. stad.) v Kanálce, Praha, později ve značném množství ♀ III. stadium 15. června 1906. na akátech, jež tvoří stromořadí ulic na Žižkově a konečně 20. června 1910. v Brně, ve stromořadí Písárecké ulice proti číslu 66.

Gen. *Tetrura* Lichtenstein 1882 (= *Coccura* Šulc 1907). comari Künow 1880; Šulc (28, 31, 32).

Loc.: Králové Dvůr n. L., leg. Šulc.

Hojný na Rubusech, ale často našim zrakům ukrytý tím, že ♀♀ sedí příliš nízko u samé země na kořenu větví, nebo že je ojedinele i výše sedící překlenuta mravenci celými kobkami z rozkousané trávy a země.

Popis ♂ (28), který jsem podal r. 1907, nenáleží k ♂ *Tetrura comari*, ale jest ♂ *Eriococcus* sp., kterého jsem tenkrát našel náhodou sedícího na ♀♀ *Tetrura* (*coitus aspecificus*), jak jsem se nyní z chovu *Tetrura* poučil.

Gen. *Ceroputo* Šulc 1897.

pilosella Šulc 1897; Šulc (26).

Loc.: Hodkovička, leg. Vejdovský, Šulc; Králové Dvůr n. L., leg. Šulc.

Žije na *Hieratium pilosella*, sedí většinou na spodní straně listů.

Gen. *Fonscolombia* Licht. 77. (*Ripersia*).

fraxini Kalténbach 1874; Newstead (16).

Loc.: Praha, Letenská strán, leg. Šulc.

Žije na kmenech jasanů u velikém množství.

Gen. *Ripersia* Signoret 1875.

Roubal (19), pg. 17. uvádí, že našel dva druhy tohoto rodu, žijící hojně u *Tetramorium caespitum* L. a *Lasius* po celých Čechách, zvláště však v Povltaví; druhů však blíže neurčil.

Mně jsou z okolí Prahy známy dva druhy, oba jemně voskovými krupičkami (makroskopicky) poprášené, jeden s pokožkou pleťově růžovou, druhý s bílou; první druh jest:

corynephorii Signoret 1875.

Loc.: Stráně u Hodkoviček atd., široké okolí Prahy, Králové Dvůr n. L., leg. Šulc, na kořenech trsů *Corynephorus canescens* ve společnosti mravenců; vytrhne-li trs, zachraňují a zanášejí mravenci s kořenů trávy odpadlé červce do hlubších a neporušených míst hnízda.

halophila Hardy 1860.

Loc.: Praha, valy pod Karlovem k Nuslím, 24. května 1895, leg. Šulc, na kořenech trav pod kameny i ve společnosti mravenců.

Gen. *Cryptococcus* Douglas 1890.

fagi. Baerensprung 1849; Šulc (26); Newstead (17).

Loc.: Okolí Prahy, Králové Dvůr n. L., Spindelmühle, leg. Šulc; všude hojný na kůře kmenu starších buků.

Fam. Lecanidae.

Sbf. *Lecanini*.

Gen. *Eulecanium* Ckll. 1896.

caprae L. 1766. — Vejdovský (34, 35), sub *Lec. mali*, uimi; Šulc (29).

Loc.: Okolí Prahy, Králové Dvůr n. L., leg. Šulc.

Přichází v celých Čechách na ovocných stromech a keřích velmi hojně a každoročně.

alni *Mod.* 1778 (= *ciliatum* Douglas 1891, = *Douglasi* Šulc 1895), Šulc (25, 29), Cockerell (6).

Loc.: Okolí Prahy, Motoly, leg. Šulc.

Vyskytuje se spoře na břízách, ořechu vlašském a olších.

Gen. *Palaeolecanium* Šulc 1908.

bituberculatum T. T. — Newstead (17), Šulc (29).

Loc.: Praha se širokým okolím na *Crataegus oxycantha*, leg. Šulc.

Gen. *Sphaerolecanium* Šulc 1908.

prunastri Fonsc. 1834.

Šulc (29), Douglas (8) v jednom sezení Entomological Society demonstruje živé, mnou z Čech zaslané ♂♂.

Loc.: Široké okolí Prahy, Králové Dvůr n. L., leg. Šulc.

Přichází v Čechách hojně všude na trnce a švestce domácí.

Gen. *Parthenolecanium* Šulc 1908.

coryli L. 1746 (= persicae Geoff. 1762).

Šulc (29), Newstead (17), Vejdovský (34, 35), ♀ sub Lec.
coryli L.

Loc.: Okolí Prahy na lískách, ovocných a listnatých ke-
řích i stromech.

Sbf. Pulvinariini mih.

Gen. Pulvinaria T. T. 1869.

ericae Loew. 1883. — Šulc (26).

Loc.: Králové Dvůr n. L. VI. 1897 a 1909 hojně na Vae-
cinium myrtillus, sporádky na Erica europaea.

vitis L. 1758. — Vejdovský (35), ♂ sub Lecanium co-
ryli; Vejdovský (27); sub P. ribesiae.

Pulvinaria přichází na nejrůznějších listnatých keřích a
stromech všude; jednotlivé druhy až na P. ericae Loew.
nelze dle stavu literatury rozlišiti; obyčejně každý autor dle
rostliny, na které ji shledal, ji také pojmenuje; druhy rodu
tohoto vyžadají si k objasnění ještě mnoho času a trpělivosti.
Z mnohých nesrovnalostí, které jsou mezi literaturou a mý-
mi pozorováními, uvádím jen na př. tu okolnost, že na révě u
nás P. vitis nemá ♂♂, jest parthenogenetickou, ale již Sig-
noret píše »le mâle est assez commun« a také Newstead ho
vyobrazuje; naproti tomu jsem našel na podzim hojně ♂♂
jednou na posledních tenkých větvičkách břízy, po druhé na
zeela nizounké (cca 20 cm) vrbě (obojí na pasece), jednotlivé
větvičky poseté ♂♂ šitky a z části ještě živé ♂♂. — Poklá-
dal bych za správný postup zpracovati co nejpodrobněji jako
typy P. vitis a P. ericae, které jsou od sebe dobře rozli-
šitelné a od nich pak diferenciální diagnosou odvoditi druhy
ostatní; dnešní literární diagnosy na stanovení druhů roz-
hodně nestačí.

Sbf. Physokermiini mih.

Gen. Lecanopsis T. T. 1869.

formicarum. Newstead 1893; Roubal (19).

Loc.: Chuchle, Sázava, leg. Roubal; Hlubočepy, leg. Šulc.

Sbf. Physokérmini miki.

Gen. *Physokermes* T. T. 1869.

abietis Geoffroy 1762; *Newstead* (17), *Šulc* (27), *Vejdovský* sub. *Leg. racemosum* (34).

Loc.: Králové Dvůr n. L. *Picea excelsa*; v rozsochách větviček velmi hojný.

Fam. Diaspidinae.

Sbfm. Aspidiotini.

Gen. *Aspidiotus* Bouché 1833.

zonatus *Frauenfeld* 1868 (= *quercus* *Signoret* 1869), leg. *Vejdovský* (34).

Loc.: Na dubech v městském parku, Praha, leg. *Šulc*.

osteaeformis *Curtis* 1843. — *Cockerell* (7), sub. *Aspidiotus betulae* T. T.; *Šulc* (32), *Vejdovský* (34).

Loc.: Na větvích a kmenech listnatých a ovocných stromů i keřů v širokém okolí Prahy, Králové Dvůr n. L., jinak v celých Čechách hojný, leg. *Šulc*.

abietis *Schränk* 1776.

Newstead (16), *Cockerell* (3, 6).

Loc.: Okolí Prahy, na *Pinus silvestris* a *Picea excelsa*, všude velmi hojný, leg. *Šulc*, na kůře kmene *Abies pectinata*, Bohemia, *Lindinger* (in lit.).

Sbfm. Diaspidini.

Gen. *Aulacaspis* *Cockerell* 1893 (= *Diaspis* *Costa* 1828).

rosae *Bouche*.

Sandberg (20), *Vejdovský* (33, 34).

Loc.: Široké okolí Prahy na šípkách (*Rosa canina*) velmi hojný; dle *Vejdovský*-ho zavlečen ušlechtilými růžemi z Francie a u nás zdomácnělý.

Gen. *Chionaspis* *Signoret* 1869.

salicis L. 1758.

T. D. A. *Cockerell* (4), sub. *Ch.alni et vaccinii*, *Newstead* (17), *Vejdovský* (34).

Loc.: Okolí Prahy, Králové Dvůr n. L., leg. *Šulc*.
Velmi hojný na vrbách, olších a stonkách borůvčí.

Sbfm. Mytilaspini.

Gen. *Mytilaspis Signoret* 1868 (= *Lepidosaphes Shimer* 1868).

pomorum Signoret 1870 (= *ulmi L.* 1758).

Vejdovský (34, 35), *Šulc* (32), *Ammerling* (1).

Loc.: Okolí Prahy, na listnatých, hlavně ovocných stromech a keřích, velmi hojný, až i škodný červec.

Newstead *Šulc* 1895.

Šulc (26), *Reh* (18), *Leonardi* (9b).

Loc.: Košíře, obecní lesík, spoře; sedí na jehlicích, nikdy na větvích *Pinus silvestris*; (mimo to: Michálkovice, Těšínsko).

Sbfm. Leucaspini.

Gen. *Syngenapsis Šulc* 1895.

parlatoriae Šulc 1895.

Šulc (26), *Reh* (18), *Lindinger* (10), *Leonardi* (9b).

Loc.: Králové Dvůr n. L., Starý Harzdorf u Liberce, Bezděz; leg. *Šulc* na *Picea excelsa*.

Na uvedených lokalitách jest dosti hojnou, sedí na spodní straně jehlic.

Gen. *Leucaspis Targ. Tozz.* 1869.

candida T. T. 1869 (= *pini Hartig-Signoret* 1870).

Šulc (26), *Reh* (18), *Lindinger* (10), *Vejdovský* (34).

Loc.: Okolí Prahy, leg. *Šulc*.

Na jehlicích *Pinus silvestris* velmi hojný červec.

Šulcii Newstead 1894.

Newstead (16), *Šulc* (26), *Reh* (18), *Lindinger* (10), *Leonardi* (9b).

Loc.: Okolí Prahy, zvláště lesy u Krče, Králové Dvůr n. L., leg. *Šulc*.

Velmi hojná na jehlicích *Pinus silvestris*, hojnější než předešlá, se kterou začasťe spolu přichází.

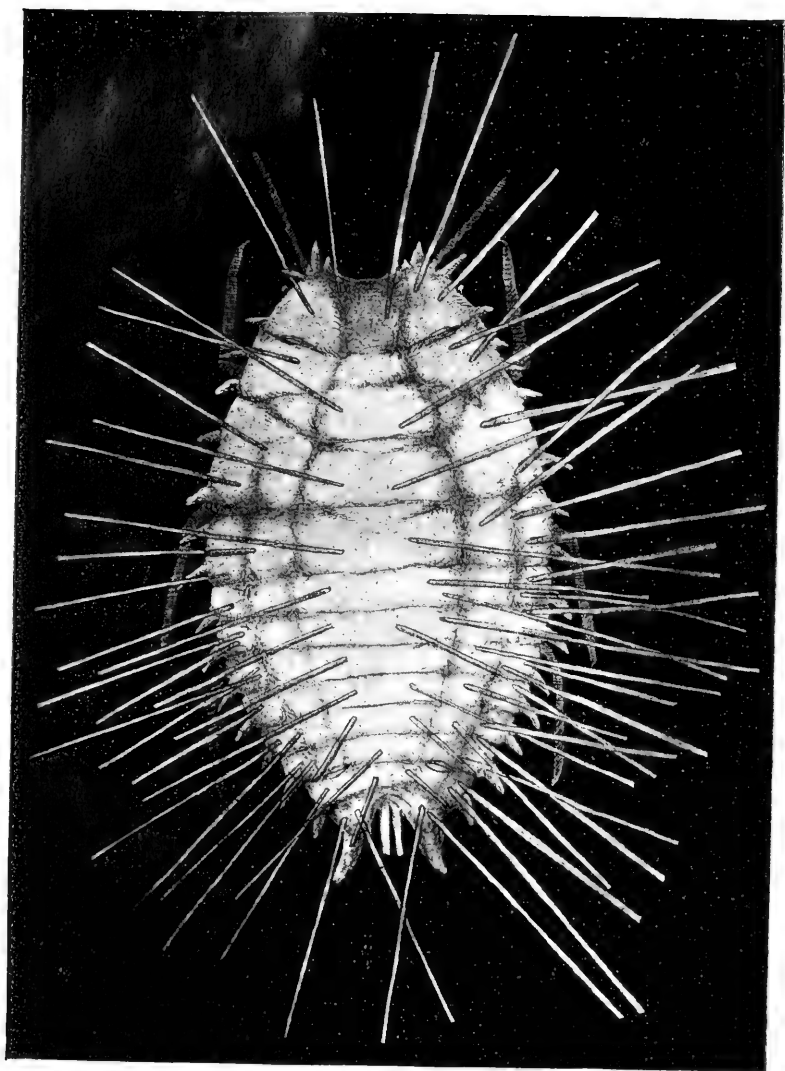
? *pusilla Loew* 1883.

Šulc (26).

Jeden exemplár (sporného určení) na *Pinus silvestris* u Lovosic, leg. Šulc.

Literatura.

1. *Ammerling*, Sebrané spisy přírodovědecké z Kr. Č. Sp. Nauk, Praha.
1. a) *Baerensprung*, Zeitschr. f. Zool. u. Palaeozoologie, 1848.
1. b) *Berlese*, Le Cocciniglie Italiane, Il Dactylopius, Portici 1893.
2. *Brehm*, Život zvířat, přeložil Duda L., Praha 1889.
3. *Cockerell T. D. A.*, Further Notes on Scale Insects (Coccidae), The Canadian Entomologist, pg. 190., 1894.
4. — The Species of *Chionaspis* which infest trees of the tribe Betulaceae Canad. Entom. 1894. pg. 33.
5. — Notes on the geographical Distribution of Scale Insects, Proceed. of the U. S. Nat. Museum, Washington, 1895. pg. 617.
6. — The food-plants of Scale Insects, Proceedings of the Nat. Mus. Wash., 1897.
7. — The San Jose scale and its nearest allies, U. S. Dep. of Agr., Entom., Tech. series. No. 6. pg. 15., Washington, 1897.
8. *Douglas J. W.*, Lecanium prunastri, Ent. Monthly. Mag., London 1896. (Zpráva ze sezení Ent. Society Lond.)
9. *Fernald M. E.*, A Catalogue of the Coccidae of the world, Bull. of the Hatch Experim. Station of the Mass. Exper. College, 1903.
9. a) *Green E. E.*, On a Coccid new to Great Britain. Ent. M. Mag. London, 1911.
9. b) *Leonardi*, Generi e specie di Diaspiti Mytilaspidae, Parlaroriae, tee. Annali della R. Scuola Sup. di Agricoltura Portici, 1903.
10. *Lindinger L.*, Die Schildlausgattung *Leucaspis*, Jahrb. d. Hamb. natwiss. Anstalten, Hamburg, 1905.
11. — Bestimmungstafel der Deutschen Diaspinen, Ent.-Blätter, Schwabach, 1907.
12. — Die Cocciden-Literatur des Jahres 1907. Zeitschr. f. wiss. Insektenbiologie, 1908.
13. — Beiträge zur Kenntnis der Schildläuse und ihrer Verbreitung I., II., Zeitschr. f. wiss. Insektenbiologie, Bd. V.—VII. Berlin, 1911.
14. *Mayer*, 1760, citováno dle *Vejdovskýho*: Zoografie 1891.
15. *W. M. Maskell*, Notes on some Genera and Species of Coccidae. Annals and Magazine of Nat. History, 1895.
16. *Newstead R.*, Observations on Coccidae (8), (10), Ent. Mon. Mag. London, 1894.
17. — Monograph of the Coccidae of the British Isles, Roy Society London, 1901 et 1903.

Obr. 1. *Heliococcus bohemicus* n. gn., n. sp.

18. — *Reh L.*, Zur Naturgeschichte mittel- und nordeuropaeischer Schildläuse, Allgem. Zeitschrift f. Entomologie, Neudamm, 1903-4.
19. — *Roubal J.*, Prodrömus myrmekophilů českých, Věstník Král. Č. Spol. Nauk, Praha 1905.
20. *Sandberg*, Die Schildläuse des Rosenstrauches, Abhandlung. Privatgesellsch. Böhmens, pg. 317., Prag, 1784. (Cit. dle *Vejdovský*: Zoografie.)
21. *Signoret*, Essai sur les Cochenilles, Annales de la Soc. ent. de France, Paris 1868-76.
22. *Stehlík J.*, O voskotvorných žlazách hmyzu, Věstník Kr. Č. Spol. Nauk, Praha 1906.
23. *Šulc K.*, Coccids associated with ants, Ent. M. Mag., London, 1894.
24. — O novém rodu a druhu červců, Ortheziola *Vejdovskýi*, Kr. Č. Spol. Nauk, Praha 1894.
25. — Description of a new species of Lecanium from Bohemia, Ent. M. Mag., London, 1895.
26. — Studie o Cocciděch I-II. Kr. Č. Spol. Nauk, Praha, 1895-97.
27. — *Kermincola kermesina* atc., neue Mikroendosymbiotiker der Cocciden, ibidem, 1906.
28. — Nové zprávy o červcích (Coccidae), Věstník Klubu přír. v Prostějově, 1907.
29. — Towards the better knowledge of the genus Lecanium, Ent. Mon. Mag., London, 1908.
30. — O některých neznámých obranných žlazách hmyzu. Věstník IV. sjezdu českých přírodopytců a lékařů, Praha, 1908.
31. — Zur Anatomie der Cocciden. Zool. Anzeiger, Leipzig, 1909.
32. — »Pseudovitellus« und ähnliche Gewebe der Homopteren sind Wohnstätten symbiotischer Saccharomyceten, Sitzb. d. kön. Ges. d. Wissensch., Prag, 1910.
33. *Vejdovský F.*, Dnešní stav zoografie české, Živa 1891. Praha.
34. — Červci, (Coccidae), Ottův Slovník Naučný, Praha.
35. — Všeobecná Zoologie, Praha, 1898.
36. *Zacharias O.*, Das Vorkommen der Ortheziola cataphracta Shaw im Riesengebirge, Zool. Anzeiger, Leipzig, 1886.

Heliococcus bohemicus n. gn. n. sp.

Napsal Dr. Karel Šulc. Michálkovice-Ostrava.

Def. gen. — *Femina in caput, tria segmenta thoracalia et 8 abdominalia divisa; antennis 9 articulatis; pedibus bene evolutis; tarsus 2 pilis sensoriis subtilissimis, unguis infra*

dente, ad basin utrinque spina instructus; oculis conicis: labio biarticulato; stigmatibus utrinque duobus; setis circumanali-bus 6; cumuliculis perifericis 18; organis adipopugnatorius duobus in capite, duobus VI.—VII. intersegmentaliter supra positus; glandula abdominali intersegmentali (II.—III.) sin-gula, abortiva integumento materia cerea diffuse farinoso, supra numerosis pilis cereis, in periferia 18 processibus cereis (in cumuliculis positus); sine ovisacco, ovovivipara, valde si-militer parthenogenetica. — Definitio specifica ex figuris sa-tis elucet; habitat in Bohemia et Moravia in Robinia pseud-acacia; ♀ matura mense VI. collecta.

Tělo dospělé samice se skládá z hlavy, 3 článků hrud-ních a dorsálně osmičlenného, ventrálně sedmičlenného zadku; tykadla jsou devítičlenná; nohy: všechny tři páry vyvinuty, jsou obvykle dělené na koxu, trochanter, femur, tibiai a tarsus; tento na konci nahoře s prostými smyslovými nežlaznatými chloupky, tarsální drápek jeden, má místo žlaznatých chlu-pů jen trny; oči malé kuželovité; pochva štětinná (labium) dvoučlenná; kruh anální se 6 chlupy; prostá vulva mezi VI. a VII. břišním článkem, stigmat dva páry, meso- a metatho-rakální; 2 páry tukobraných orgánů na hřbetní straně, jeden na hlavě, druhý intersegmentálně mezi VI. a VII. článkem položený; jediná břišní intersegmentální žláza (II.—III.), re-dukovaná jen na ztlustělý chitinový discus, pod nímž jest celkem atrofický nežlaznatý epithel; 18 postranních hrbol-ků; povrch těla jest pokryt diffusně makroskopicky krupi-čnatou, neurčitě hrudkovitou hmotou voskovou, ze hřbetní strany vynikají četné paprskovité nitky voskové; na periferii jest 18 voskových růžků sedících na periferních hrbolcích; nevytvoruje zámotku; jest ovoviviparní, nejspíše partheno-genetická.

Heliococcus bohemicus n. sp.

Tělo dospělé samice jest obrysu elliptického, v předu na hlavě i vzadu u řiti mírně vykrojené; chitinový integu-ment jest všude jemný, průhledný, bez struktury, postranní

hrbolky na periferii zvířete nemají silněji chitinisovaného terčku, jest jich celkem 18, 4 na hlavě, po 2 na pro-, meso- a metathoraxu, po jednom na 8 člancích břišních; pokryty jsou trojotvůrkovitými terčovitými vývody voskotvorných žlaz, voskotvornými chlupy (cerochety) a prostými chloupky i chlupy; označíme-li terčky arabskými a cerochety římskými číslicemi, shledáme na hrbočku 1.=6+II., 2.=7+IV., 3.=16+X., 4.=7+III., 5.=9+III., 6.=11+II., 7.=8+III., 8.=8+III., 9.=7+II., 10.=8+III., 11.=8+II., 12.=8+II., 13.=10+II., 14.=8+II., 15.=9+II., 16.=9+II., 17.=10+II., 18. = terčků asi 50, 1 dlouhý, jeden velmi dlouhý cerochet, 2 voskotvorné ostny, asi 7 chlupů a chloupků, konečně dva veliké cylindrické oostněné vývody.

Tykadla jsou 0·86 mm. dlouhá, jednotlivé články měří v 0·00 mm. : 1=7, 2=14, 3=15, 4=8, 5=10, 6=7, 7=5, 8=5, 9=5, 10=9; na druhém článku jest jedna prostá okrouhlá smyslová jamka, chlupy dosti dlouhé, řídké, rozestavení naznačeno jest na vyobrazení.

Nohy: Rozměry jednotlivých částí v 0·00 mm. jsou: koxy: 15, 20, 20, trochantery: 14, 15, 15, femury: 35, 40, 45, tibie: 38, 42, 50, tarys 13, 12, 12, drápky 3; drápky 3; první číslo odnáší se k I., druhá k II., třetí k III. páru noh. — Celá končetina jest mírně, středně dlouze chlupatá, vnitřní strana konečné třetiny tibií asi s 10 silnými ostnitými chlupy; smyslové chloupky tarsu jsou jemné, dlouhé, na konci bez paliček, drápek mírně dolů ohnutý, tupě zašpičatělý, dole s pravouhlym zubcem, u báse po stranách místo žlaznatých chlupů jen krátké, silné, na konci tupě zaoblené trny.

Pochva štětinná (labium) jest dvojčlenná, na posledním, konečném článku hustě chloupky posázená.

Tukoobranná ústrojí (organa adipopugnatoria) dvě na hlavě, dvě na hřbetě mezi VI. a VII. článkem obvyklé štěrbinovité formy a polohy jako u *Pseudococca*.

Břišní žláza (glandula abdominalis) jest již při mírném zvětšení patrnou jako ellipsovité terček, ležící uprostřed mezi segmentem II. a III.; na řezech vedených sagitálním směrem našel jsem zde jen silně ztluštělou chitinovou vrstvu terčku, na povrchu nerovnou, s četnými nepravidelnými cípka-

tými výběžky a místy se silněji chitinisovanými klínky; buňky vrstvy této měly ráz rozhodně prostě epitheliální a byly silně vyžilé; oproti *Pseudococcus farinosus* nenašel jsem zde tedy žádných činných elementů žlaznatých.

Ritní otvor má podobu široké ellipsy, kol kolem jest silněji chitinisovaný kruh s četnými vývody voskových žlaz a 6 dlouhými chlupy.

Povrch zvířete jest celý pokryt různými druhy voskových nití a z nich složených produktů, vývody voskotvorných žlaz, voskotvornými ostny, chlupy i jednoduchými chloupky a chlupy. — Lze rozeznávati:

1. *Malé terčovitě vývody* trojotvůrkové voskotvorných žlaz; jsou velmi nepatrné (zevní průměr celého terčku jest 0·003 mm.) na obvodu okrouhlé, nebo slabě trojstranné, kupolovitě vyklenuté se třemi okrouhlými, šikmo nahoru a na ven hledícími okrouhlými otvůrkami, jež se jeví při posouvání mikrometrickým šroubem jako ústí tří krátkých, esovitě kolem společné osy se vinoucích trubiček; na řezech shledáváme zde váčkovité, několikabuněčné žlázy voskotvorné; sekret těchto ústrojí jest nitkovitý, nitky se silně drátovitě nebo S-ovitě kolem sebe nepravidelně prolétají a jeví se makroskopicky jako hrudky moučnatě krupicovitého vosku; jsou nejčetnějšími ze všech druhů žlaz a roztroušeny po celém povrchu, ale hlavně na hřbetní straně a postranních hrbolcích.

2. *Střední terčovitě vývody* voskotvorných žlaz na obvodu se silnějším kruhovitým rámcem, ve středu se 6 otvůrkami vývodními, z nichž jeden jest centrální, ostatních 5 periferní; histologické složení jako u předešlých, jsou velmi sporé, roztroušené hlavně na přední polovině břišní strany.

3. Poměrně *veliké terčovitě vývody* (0·006 mm.) voskotvorných žlaz o silnějším kruhovitém rámci, prázdném středu; na vnitřním obvodu rámce kruh asi se 24 malými otvůrkami; histologicky jsou to složené váčkovité žlázy; jsou rozsety na břišní straně kolem vulvy; sekret jejich má podobu dlouhých nitkovitých dutých válečků žlutavě zbarvených.

4. *Veliké válcovitě (cylindrické) oostněné vývody* váčkovitých voskotvorných žlaz; popsány byly z většiny *Berlesem* 1893 (grosse ghiandole ciripare dei margini laterali dei seg-

mentí) a *Stehlíkem* 1906; než mnohé zajímavé podrobnosti a vlastní vysvětlení celé jejich složité funkce lze teprve tímto podati; na zvířeti vyvařeném v louhu vidíme, že vývody těchto žlaz jsou zapuštěny v silném chitinovém rámeči zhruba trojúhelníkovité podoby, v rozích jeho sedí silné ostny, tedy pravidelné tři, jen někdy dva, co nejdříve 4 (*Stehlík* udává zpravidla 4); z rámce vyniká nad povrch krátký cylindr o okrouhlém ústí, prodlužující se plynule do dutiny tělní jako duplikatura chitinové vrstvy; čím dále od ústí stává se silnějším a něco se šíří; jeho dno se nám jeví při pohledu shora jako terček žlázy sub 3. popsané, jen s tou nepatrnou obměnou, že na jednom místě mezi zevní rámeč a vnitřní otvůrkový kruh (opět asi se cca. 24 malými vývody) ústí tenký dlouhý kanálek, na konci se rozšiřující v (různě pomačkaný) sběrný míšek; celé dno mimo kanálek sběrný a jeho ústí překlenuto jemnou blankou kupolovitě vyduťou; na řezech stihnuvších přesně podél osu válce jeví se konečné zakončení takto: jemná blanka kupolovitě vyduťá, pod ní sběrná dutinka oddělená od světlosti vývodu terčkem, na obvodu perforovaným; distální ústí těchto jemných kanálků (v lumen cylindru) jest něco prodlouženo, tak že mezi stěnou jich a stěnou válce vývodného vznikla brázda, do které ústí na jednom místě jedinečný svrchu popsaný dlouhý sběrný kanálek. — Na histologických preparátech: nasedá na kupolovitou blanku 10 až 11 žlaz, beze zřetelných hranic mezi sebou, o podélné žíhané nebo síťovitě více méně vláknité plasmě, prostoupené oky a vakuolami, jež jsou směrem k ústí větší, menšími jádry buď kulatými, nebo protaženými; na jedné straně nasedá na toto žlaznaté syncytium jediná obrovská buňka s velkým, silně se barvícím jadrem, hustě síťovitou plasmou, prostoupenou svrchu popsaný vývodným chitinovým kanálkem a sběrnou vakuolou, naplněnými hustou, silně se barvící hmotou; kanálek a vakuola mohou býti na několika řezech zasáhnuty tak, že se zdá, jako by v plasmě byly nesouvislé inkluse; sám veliký společný válcovitý vývod jest obalen plochou luňkou, jež ho vytvořila a začasťe najdeme u veliké buňky ještě nepatrnou buňku druhou, již pokládám za tvůrkyni vývodného kanálku buňky obrovské; celý váček obdán jest basální membránou, složenou z plochých buněk o nepatrných jádrech;

svalstva není; sekret těchto žláz z vývodného válce vycházející má podobu dlouhých, tuhých paprskovitých rovných, nebo tíhou svou prohnutých nití, jež krásně irisují a zastírají povrch červce jako ostny dikobraza; pod mikroskopem jeví se jako duté do sebe zapaštěné dvojitě válce; zevní válec jest jasný, homogenní, vnitřní šroubovitě žíhaný; nevysvětlený dosud způsob jich vzniku lze vyložit tak, že hmota vnitřního válce se shromažďuje ze syncytiálních žláz do kupolky nade dnem cylindrického vývodu, odtud se tlačí 24 otvůrky kruhu do vnitř vývodu, a tvoří vnitřní žíhaný válec; ale poněvadž vnější ústí otvůrků není těsně u stěny válce, může mezi vnitřním válcem a stěnou vývodu (kam ústí kanálek obrovské buňky) se utvořit vnější homogenní válec, který jest tedy produktem obrovské kanalisované buňky a má vzhled spíše lakový než voskový; lze tedy vnitřní válec a jej secernující buňky pokládati za voskové, buňku obrovskou za lakotvornou. — Na každém segmentu na hřbetní straně shledáváme asi po 8 oněch irisujících dlouhých nití, mají ráz zřejmě obranný, chrání červce před lumčíky mechanicky, nebo snad i určitým stupněm lepkavosti.

Žlázy tyto lze považovati za veliké terčovité žlázy (sub 3. popsané) vnořené, k nimž se přidal vývod cylindrický (přeměňná část povrchu) a přistoupila obrovská kanalisovaná buňka lakotvorná.

5. *Malé bezostné cylindrické vývody* s kuželovitým ústím a váčkovitou žlázou; jsou rozestaveny hlavně na periferii povrchu hřbetní strany; histologicky jsou úplně shodně ustrojeny jako žlázy sub 4. popsané, mají také přídatnou obrovskou buňku lakotvornou; sekret jejich jsou nitkovité tenké, žlutavé válce, na nichž není znáti žíhání, svítě jako drát do hustých kotoučů a věnečků; tvoří větší hrudky a účastní se na tvoření válečků periferních.

6. *Voskotvorné ostny* najdeme na postranních hrbolcích, secernují dutá jasná vlákna, jež tvoří osy voskových periferních válečků.

7. *Krátké, dlouhé chlupy* jsou rozsety po celém povrchu, ale hlavně na spodně hlavy; hojnější ještě jsou nepatrné *osténky*.

8. Na periferii těla shledáváme 18 kratších delších různokovitých *kuželíčků* — *válečků voskových*, jež sedí na zpočátku již popsaných periferních hrbolecích; skládají se z 2—3 pevných dutých nití, vytvořených voskotvornými ostny jako z osy, kolem níž krouťí se vlákna malých terčků (sub 1.) a malých bezostných cylindrických vývodů (sub 5.); nejkratším jest první pár na hlavě, ostatní jsou skoro stejně dlouhé a hrubé; největší a nejsilnější jest pár 18.

9. *Kruh análních žlaz* vylučuje dva *voskové žlábkky*, levý a pravý, mezi nimiž vycházejí výkaly; oporou jim jsou ve žlábkky pojaté perianální chlupy.

Živná rostlina: Žije hlavně na agátech a to na kmenech a silnějších větvích v puklinách kůry přisedlý; ♀ nevytvoruje zámotku, něco vajíček a z nich ihned se líhnoucích mláďata sedí pod matkou; mladé se brzo rozlézají na listy a mladší výhonky; jindy nalezl jsem ho i na kaštanu.

Způsob života: ♀ snáší mláďata v polovině června (sbíral jsem je jednou 15., jednou 20. června); po několika nedělích druhé svlékání; II. stadium, v říjnu hotoví se ku přezimování v úkrytech kůry; ♂ jsem nenalezl a nevím, není-li parthenogenetickou.

Zeměpisné rozšíření: Dosud ho znám z Prahy (se širokým okolím: Praha, Letná, stromořadí akátová v žižkovských ulicích, 15. června 1896); z Brna na akátech v Písárecké ulici proti číslu 66, 20. června 1910, v obojím případě v mnohých jedincích. — *Stehlík* zkoumal na něm voskové žlázy a pokládal ho za *Pseudococcus aesculi*, materiál měl rovněž z okolí Prahy.

Ocenění a poznámky. Nádherný tento červec působí úplně exotickým dojmem a není nemožným, že k nám byl vlastně zavlečen akáty, které se šířily po celé Evropě z Jardin des Plantes v Paříži; tím není řečeno, že by se jednalo o ameríkána, neboť do Paříže se pravděpodobně akát dostal přes moře jako semeno; naopak zase celá organizace nového tohoto rodu a druhu dá se nenásilně odvoditi od našeho domácího *Pseudococcus farinosus*, od něhož se podstatně liší gegenricky nově získanými tuhými voskově lakovými vlákny, jež nahraňují ochranný zámotek, dále parthenogenesou, úplnou ztrátou břišní žlázy i břišního segmentu a značnou atrofií druhé II.

až III. intersegmentální žlázy; i tvar a ustrojení veškerých voskových vývodů našeho nového červce dají se nenuceně odvoditi z vývodů *Pseudococca*, jenž jest tedy rozhodně méně differencovaným původnějším rodem, nepochybně phylogeneticky starším *Heliococca*.

Literatura.

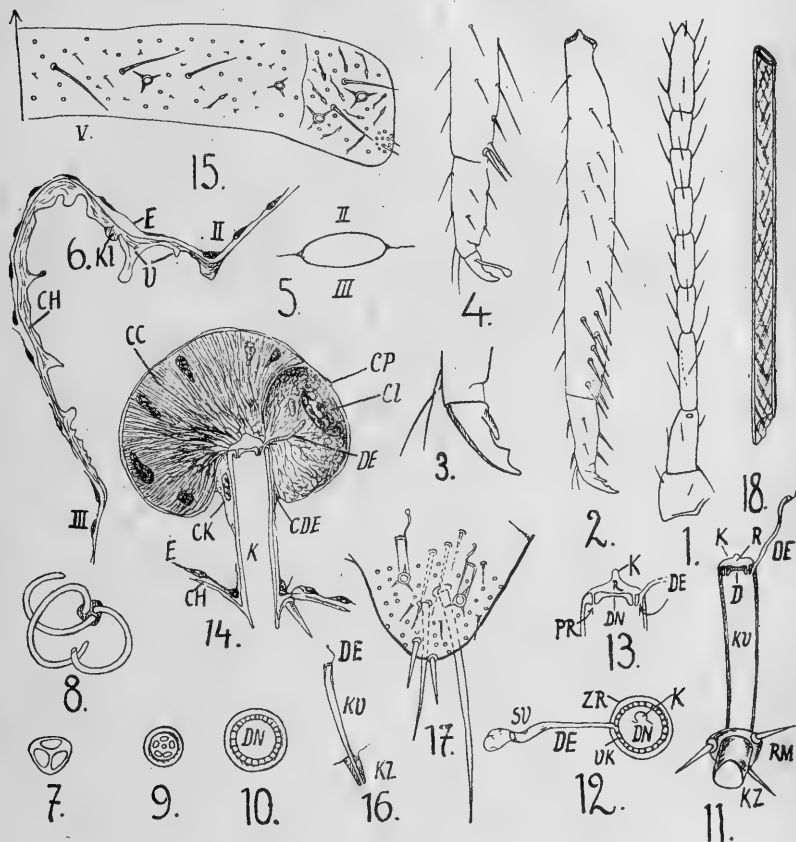
- Berlese A.*, Le Cocciniglie Italiane, I. *Daetylopius*, Portici 1893.
- Stehlík J.*, O voskotvorných žlázách hmyzu, Věstník Král. České Spol. Nauk, Praha 1906.
- Šulc K.*, Zur Anatomie der Cocciden. Zool. Anzeiger, Leipzig 1909.

Vysvětlení tabulky.

Heliococcus bohemicus n. gn. n. sp. 1—2, 4—18; *Pseudococcus* (*Phaenacoccus*) *farinosus* *De Geer*. 4. —

1. Tykadlo. — 2. Tibia a tarsus zadní nohy. — 3. Konec tarsu a drápek zadní nohy. — 4. Konec tibie, tarsus a drápek se žlaznatým chlupem, zadní noha. — 5. Terček břišní žlázy, intersegmentálně položený mezi II.—III. segmentem břišním, zevní forma. — 6. Týž na sagitálním řezu: *CH* vrstva chitínová, *V* její cípkaté výběžky, *KL* v ní zapuštěné klínky, *E* epidermis, II., III., konec druhého a začátek III. segmentu břišního. — 7. Malý terčkovitý vývod míškovité trojotvůrkovité žlázy voskotvorné. — 8. Z téže žlázy vycházející drátovitě kroucené nitě voskové. — 9. Střední terčkovitý vývod míškovité voskotvorné žlázy šestiotvůrkový. — 10. Veliký terčovitý vývod voskotvorné míškovité žlázy uvnitř zevního rámce s kruhem o 24 otvůřích. — 11.—13. Oostněný vývod vnořené míškovité voskotvorné žlázy: *KZ* zevní ústí vývodného válce, *Rm* rám, v němž jest v niveau povrchu zapuštěn vývodný válec, *KV* vývodný cylindr žlázy, *D* dno cylindru, *R* kupolovitý reservoir nade dnem, *DE* vývodný kanálek lakové buňky, *PR* vývodné pory z reservoiru do vývodného válce, válec a dno jsou kresleny v optickém průřezu, *SV* sekreční sběrná vakuola, *ZR* zevní rám dna válce shora, *V* vnitřní kruh s vývodnými pory shora, *K* kupole; (13. = dno kanálu v optickém průřezu, zvětšené, 12. = dno kanálu shora.) — 14. Histologický řez oostněným cylindrem a příslušnými elementy buněčnými: *K* výhodný válec, *CH* chitínová vrstva, *E* epidermis, *CK* buňka tvůrkyně vývodného kanálu, *CDE* buňka tvůrkyně sběrného kanálu lakové buňky, *CL* obrovská laková buňka, *CC* syncytium buněk voskotvorných, *DE* sběr-

ný kanálek buňky lakové, CP membrana basilaris. — 15. Pravá polovina hřbetního V. segmentu znázorňující, jak jsou zde roz-sázeny chlupy, chloupky, osténky, polohu postranních hrbolků, malých trojtvůrkovitých terčovitých vývodů, jednoduchých válecovitých vývodů a vývodů oostněných → ukazuje ku hlavě. — 16. Malý bezostný cylindrický vývod: KZ zevní násadeovitě ústí

Obr. 2, *Heliocoecus bohemicus* n. gn., n. sp.

vývodného cylindru, KV vnitřní část kanálu, DE sběrný kanálek lakové buňky. — 17. Lobus analis, resp. kraj VIII. hřbetního segmentu s vývody voskových žláz, voskotvornými ostny a chlupy. — 18. Sekret vycházející z velikých oostněných cylindrů na opt. průřezu: vnitřní voskový válec jest žíhaný, zevní lakový jest homogenní. — 6., 14. Dle histologických řezů, 8. dle živého zvířete, ostatní dle praeparátu vařených v louhu draselnatém a montovaných v glycerinu.

Erklärung der Tafel als Resumé.

Fig. 1—2 und 4—18. *Heliococcus bohemicus* n. gn. n.
 sp. Fig. 14. *Phaenacoccus* (*Pseudococcus*) *farinosus* De Geer.

1. Fühler. — 2. Tibia und Tarsus des Hinterfusses. — 3. Tarsus und Klaue des Hinterfusses. — 4. Tibia, Tarsus und Klaue mit Drüsenhaaren, der hintere Fuss. — 5. Äussere Scheibe der intersegmental (II—III) gelegenen Bauchdrüse. — 6. Schnitt derselben sagittal getroffen: *CH* Chitinschicht, *V* ihre zipfelförmige Ausläufer, *KL* in derselben eingelassene Chitinkeile, *E* Epidermis, II, III. Ende des zweiten und Anfang des dritten Bauchsegmentes. 7. Kleiner scheibenförmiger, dreilöcheriger Ausführungsgang einer beutelförmigen Wachsdrüse. — 8. Aus derselben Drüse herausgehende drahtförmig gewundene Wachsfäden. — 9. Mitteltrosser sechslöcheriger scheibenförmiger Ausführungsgang einer beutelförmigen Wachsdrüse. — 10. Grosser scheibenförmiger 24löcheriger Ausführungsgang einer beutelförmigen Wachsdrüse. — 11.—13. Bedornter Ausführungsgang einer eingesenkten beutelförmigen Wachsdrüse: *KZ* äussere Mündung des Ausführungscylinders, *Rm* Rahmen, Niveau der Oberfläche, in dem der Cylinder eingelassen ist, *KV* cylindrischer Ausführungsgang der Drüse, *D* Boden des Cylinders, *R* kuppelförmiger Reservoir über dem Boden, *DE* Ausführungsgang einer Lackzelle, *PR* ausführende Poren vom Reservoir in den Cylinder, derselbe und dessen Boden sind im optischen Durchschnitt gezeichnet, *SV* Sekretionsvakuole, *ZR* der äussere Rahmen des Walzenbodens von oben, *V* der innere Ring mit ausführenden Poren von oben, *K* Kuppel; (13. der Boden der Ausführungswalze im optischen Durchschnitt vergrössert, 12. derselbe Boden von oben.) — 14. Histologischer Schnitt durch bedornte Wachsdrüsenausführungswalze mit zuständigen histologischen Elementen: *K* Ausführungscylinder, *GH* Chitinschicht, *E* Epidermis, *CK* Cylinderzelle, *CDE* Ausführungsgangszelle der Lackzelle, *CL* Lackzelle, *CC* Syncytium der Wachszellen, *DE* Ausführungsgang der Lackzelle, *CP* Membrana basilaris. — 15. Rechte Rückenhälfte des V. Abdominalsegmentes die Lage und Zahl der Haare, Dornen, seitlichen Höcker, und Wachsdrüsenausführungsgänge darstellend zeigt => zum Kopfe. — 16. Kleiner dornenloser cylindrischer Ausführungsgang: *KZ* die äussere Mundstückförmige Ausmündung der Ausführungswalze, *KV* innerer Teil der letzteren, *DE* Ausführungsgang der Lackzelle. — 17. Lobus analis, resp. der Rand des VIII. Rückensegmentes mit wachsdrüsenigen Ausführungsgängen, Dornen und Haaren. — 18. Wachssekret der bedornten Ausführungsgänge (beschrieben sub 11.—13.) eine Doppelwalze bildend; die innere ist schraubenförmig gestreift, die äussere homogen. — Die Abbildungen 6 und 14 sind nach histologischen Praeparaten, 8 nach dem Leben, die übrigen nach den in *KOH* ausgekochten und im Glycerin montierten Tieren dargestellt.

Seznam českých dipter.

Napsal Ant. Vimmer.

(Pokračování z roč. VII. str. 90.).

immaculata Mg. VI. Závist, Kokořín, Blatná, Žamberk, Říčky v Orl. horách.

latipennis Lw. Kowarzův seznam.

lineola F. VII. VIII. Houška, Toušeň, Čelakovice, St. Boleslav, Smečno.

maculata Mg. VII. VIII. Frant. Lázně, Mar. Lázně, Jilemnice.

monticola Egg. Kowarzův seznam.

notata Mg. VI. Tábor, Týn n. Vlt., Soběslav.

punctata Lw. VII. Frant. Lázně, Cheb, Týniště n. Orl., Jablonné, Bělá p. B.

scolopacea L. VI. VII. VIII. Závist, Jevany, Kokořín, Neratovice, Kolín, Fr. Lázně, Cheb, N. Bydžov, Chlumec, Blatná, Velešín.

strigosa L. VI. VIII. Skalka, Smečno, Protivín, Cheb, Labský důl, Vrchlabí, Bedřichov.

tringaria L. VI. VII. Vysočany, Závist, Selc, Houška, Obříství, Oupor, Smečno, Kladno, Navarov, Tanvald, Jilemnice, Kr. Hradec, N. Bydžov, Č. Třebová, Police n. M., Broumov, Váp. Podol, Golč. Jeníkov, Strašice a Dobřív v Brdech, Bělá p. B.

vitripennis Mg. V. VII. Skalka, Černošice, Kublov, Jevany, Neratovice, Toušeň, Kokořín, Tábor, Domažlice, Kysibl, Frt. Lázně, Cheb, Kolín, Váp. Podol, Bělá p. B., Nový Bydžov.

Chrysopila Meq.

atrata Fabr. V. VI. Chabry, leg. Dr. Klička, Radotín, Selc, Obříství, leg. Vimmer, Kostomlaty, Sv. Prokop, Hlubočepy, Neratovice, leg. Binder, Bělá p. B., Veltrusy.

aurata Mg. VII. Selc, Veltrusy, Bělá p. B., Jilemnice, Kr. Hradec, Cheb, Fr. Lázně.

erythrophtalma Lw. VII. Fr. Lázně.

flaveola Mg. VI. Karlův Týn, leg. Vimmer.

helvola *Mg.* VII. Protivín, leg. Vimmer. Cheb, leg. Grudl.
nubecula *Fll.* VII. Čelakovice, Toušeň, Houška, St. Boleslav.

splendida *Mg.* VII. VIII. Aš, Cheb.

nigrita *Fabr.* VII. VIII. Smečno, leg. Duda. Mříččná u Jilemnice a Bělá p. B., leg. Vimmer. Blatná, leg. Janů.

bicolor *Fabr.* VII. Praha: Štvanice, leg. Duda, det. Vimmer.

Ptiolina *Ztt.*

obscura *Fll.* Praha: univ. botan. zahrada, leg. Dr. Peklo.

Atherix *Mg.*

ibis *F.* V. VI. Podbaba, Neratovice, Poděbrady, Hředle u Zdic, Kr. Hradec, Navarov, Hirschberg, Rejstýn.

marginata *F.* VI. VII. Radotín, Cheb, Maria Sorg v Rudohoří, Horní Litvínov.

Symphoromyia *Frf.* (= *Ptiolina* Schin. 179).

melaena *Mg.* VII. Cheb.

crassicornis *Panz.* VII. VIII. Aš, Cheb, Krkonoše pod Kotlem.

Čeď 21. Asilidae. Nechybí v žádné části Čech; přece vyskytují se nejhojněji v Polabí a v lesnatých krajinách.

Leptogaster *Mg.*

cylindricus *Dg.* VI. IX. Aš, Fr. Lázně, Cheb, Velké Březno, Blatná, Karl. Týn, Čerčany, Nová Huť, Smečno, Obříství, Velký Osek, Golč. Jeníkov.

guttiventris *Ztt.* VII. Kowarzuw seznam. Cheb.

Dioctria *Mg.*

aurifrons *Mg.* VI. Kolín, Kr. Hradec.

atricapilla *Mg.* V. VI. VII. Praha, Toušeň, Čelakovice, Neratovice, Karl. Týn, Kolín, Kr. Hradec, Bělá p. B., Cheb.

flavipes *Mg.* VI. VII. Praha, Selc, Smečno, Toušeň, Neratovice, Obříství, Kolín, Blatná, Jilemnice, Frant. Lázně, Cheb, Bělá p. B., N. Bydžov, Dobřív.

Herzyniae *Lw.* VI. VII. Cheb.

hyalipennis *F.* VII. Písek, Protivín, Vodňany.

lateralis *Mg.* VI. Závist, Týniště, Opočno, Kr. Hradec, Cheb, Aš.

linearis *F.* VI. Praha, Starkoč, Kr. Hradec, Jin. Hradec.
longicornis *Mg.* VI. Neratovice, leg. Vimmer et Binder.
oelandica *L.* VI. VII. Praha, Hvězda u Prahy, Krč, Kun-
ratice, Nová Huť, Čerčany, Ouvaly, Kolín; Kr. Hra-
dec, Bělá p. B., Plzeň.

Reinhardi *Mg.* V. VIII. Závist, Houška, Krušovice, Kři-
voklát, Rakovník, Kr. Hradec, Jablonné, Kyšperk, Aš,
Cheb.

rufipes *Dg.* V. VI. Praha, Hvězda u Prahy, Karl. Týn,
Veltrusy, Kokořín, Neratovice, Kolín, Poděbrady, Ma-
ria Sorg v Rudoh., Hor. Litvínov, Cheb.

bicincta *Mg.* VII. Protivín, Vodňany, Bavorov.

Dasyopogon *Mg.*

teutonus *L.* V. VI. Praha, Jílové, Krušovice, Řídká, Řev-
nice, Prachovské skály, Týniště, Kr. Hradec, Nerato-
vice, Cheb.

diadema *F.* VI. VII. Praha, Lány, Krušovice, Rakovník,
Cheb, Hrubá Skála, Jílové, Závist, Radotín, Bělá p. B.

Holopogon *Lw.*

nigripennis *Mg.* VI. Kolín, leg. P. Kubes. Praha, St. Bo-
leslav, Závist, Velešín.

fumipennis *Mg.* VI. Kolín, Závist.

Leptarthrus *Steph.* (*Isopogon* *Lw.* et *Schin.*)

brevirostris *Mg.* VII. VIII. Fr. Lázně.

Lasiopogon *Lw.*

cinctus *F.* VI. Mníšek, Rovensko, Turnov, Aš, Cheb, Fr.
Lázně.

Cyrtopogon *Lw.*

lateralis *Fll.* VI. VIII. Neratovice, Kokořín, Doksy, Stra-
šice a Dobřív v Brdech, Kr. Hradec, Jablonné.

maculipennis *Mcq.* VI. VII. VIII. Strašice v Brdech,
Eisenstein, Spindelmühle, Kleis v Luž. hor.

ruficornis *F.* VII. VIII. Cheb, Kleis v Luž. hor.

Gaphriia *Mg.*

flava *L.* VII. VIII. Všude ve větších lesích.

fimbriata *Mg.* VIII. Nový Jáchymov, Nižbor, Tábor,
Cheb, Fr. Lázně, Milešovka, Dobřichovice.

- gibbosa* L. VI. Hředle, Strašice v Brd., Protivín, Písek, Bělá p. B., Maria Sorg v Rudoh., Cheb, Fr. Lázně.
- gilva* L. VI. VII. VIII. Jirny, Řevnice, Dobřichovice, Hředle u Zdic, Kačlehy, Váp. Podol, Strašice, Bělá p. B., Mimoň, Kuří Vody, Třeboň, Blatná, Cheb, Aš, Chudenice u Klatov, Golč. Jeníkov.
- igne* Mg. VI. VII. Jirny, Radotín, Bělá p. B., Kleis v Luž. Hor.
- marginata* L. VII. Jirny, Ouvaly.
- A n d r e o s o i n a** *Rd.*
- atra* L. IX. Závist, Podbaba, Roztoky, Jílové, Kr. Hradec, Boubín.
- P r o t o p h a n e s** *Lw.* (Schin.: Asilus, Lophonotus).
- punctipennis* Mg. VII. Závist, Mníšek, Rovensko, Železný Brod, Král. Hradec.
- bifurcatus* Lw. VI. VII. Jevany, Protivín, leg. Vimmer.
- E u t o l m u s** *Lw.* (Eutolmus et Machimus Schin. I. 148.)
- rufibarbis* Mg. VII. Blatná, leg. Janů.
- D y s m a c h u s** *Lw.* (Schin. I. 147: Asilus, Lophonotus.)
- forcipula* Zell. VI. VII. Toušeň, Říčany, Kr. Hradec, Fr. Lázně, Cheb, Eisenstein, Kleis v Luž. Hor.
- spiniger* Zllr. VI. VII. Cheb, Aš.
- trigonus* Mg. V. VI. VII. Závist, Toušeň, Neratovice, Tuchoměřice, Lysá, Turnov, Hrubá Skála, Král. Hradec, Maria Sorg v Rudoh., Bärnwald v Orl. Hor.
- bimucronatus* Lw. VII. Protivín, Jablonné, Kyšperk, leg. Vimmer.
- M a c h i n u s** *Lw.* (Schin. I. 142: Asilus.)
- atricapillus* Fl. VI. VII. Krč, Jirny, Houška, Kublov, Smečno, Chudenice u Klatov, J. Hradec, Turnov, Jilemnice, Fr. Lázně, Cheb, Aš, Váp. Podol, Bělá p. B.
- chrysis* Lw. V. VI. VII. Krč, Závist, Jirny, Dobřichovice, Řevnice, Karl. Týn, Krušovice, Křivoklát, Váp. Podol.
- latinulatus* Lw. VII. Protivín, Navarov, Tanvald, Jilemnice, leg. Vimmer.

rusticus Mg. VI. VII. Krč, Houška, Lysá, Krušovice,
Křivoklát, Kr. Hradec, J. Hradec, Velešín, Krumlov,
Bělá p. B., Doksy.

Mochtherus *Lw.* (Sch. I. 142: Asilus.)

flavicornis *Rut.* IV. VIII. Závist, Dobřichovice, Nový
Bydžov, Bělá p. B.

pallipes *Mg.* VII. Závist, Dobřichovice, Karl. Týn, Kr.
Hradec, Aš, Cheb, Frant. Lázně, Čelakovice, Houška,
Chlumín, Bělá p. B., Doksy, Mužský u Mn. Hradiště,
Dobřív.

Stilpnogaster *Lw.* (Schin.: Asilus.)

aemulus *Mg.* VI. Přelouč, Kolín.

Itamus *Lw.* (Schin.: Asilus.)

cyanurus *Lw.* VI. VII. VIII. Bělá p. B., Doksy, Smečno,
N. Jáchymov, Krušovice, Křivoklát, Řevnice, Košíře,
Houška, Čelakovice, Strašice a Dobřív v Brdech, Vel.
Březno, Jilemnice, Vrchlabí, Česká Třebová, Weckels-
dorf, Police n. M., Velešín, Č. Krumlov, Protivín,
Blatná.

geniculatus *Mg.* VI. VII. Velešín, Č. Krumlov, Zlatá Ko-
runa, Kr. Hradec, Cheb, Frant. Lázně, Blatná, Třeboň,
Ročov, Chabry.

socius *Lw.* VII. Cheb, Frant. Lázně, Aš, Bělá p. Bezd.,
Doksy.

Tolmerus *Lw.* (Schin.: Asilus.)

atripes *Lw.* VII. Týniště n. Orl., Babiččino údolí, Č. Ska-
lice, Kr. Hradec.

pyragra *Zllr.* VI. VIII. Cheb, Aš.

poecylogaster *Lw.* leg. Kowarz, Fr. Lázně.

Epitriptus *Lw.* (Schin.: Asilus.)

cinguiatus *Fb.* VII. VIII. Chabry, Smečno, Kokořín, No-
vý Knín, Velešín, Váp. Podol, Cheb, Aš, Bělá p. B.,
Doksy.

setoselus *Zllr.* VII. VIII. Houška, Smečno, Týniště n. O.,
Kr. Hradec.

arthriticus *Zllr.* VI. Cheb, leg. Gradl, Kolín, leg. P. Ku-
bes, Tábor, leg. Vimmer.

Pomponerus *Lw.* (Schin.: Asilus.)

germanicus *F.* VI. Závist, Lysá, Neratovice, Kokořín, Rožďalovice, Třeboň, Nové Hrady, Tábor, Kr. Hradec, Frant. Lázně.

Antipalus Lw. (Schin.: *Asilus.*)

varipes Mg. VII. Neratovice, leg. Binder, Bělá p. B., leg. Vimmer.

Eclthistus Lw. (Schin.: *Asilus.*)

rufinervis Wd. Cheb, Aš.

Asilus L.

crabroniformis L. VIII. IX. Chuchle, Závist, Károv, Dolánky u Troje, Břežany, Strašice v Brdech, Opočno, Král. Hradec, Cheb.

albiceps Mg. VI. Houška, Smečno, Kolín.

Rhadiargus Lw.

variabilis Ztt. Aš.

Čeľad 22. Bombyliidae. Divočí tito letouni milují teplé travnaté a křovinaté úvaly a výslunné stráně i v horách, kde žije dosti včel a pavouků. V největším množství vyskytují se v okolí Pražském, v Polabí, v poříčí Cidliny a v písčité krajině severo-české od Mšena přes Doksy k Bělé p. B.

Anthrax Sep.

cingulatus Mg. V. VII. Cheb, Aš.

circumcaudatus Mg. VI. Cheb.

fenestratus Fll. VII. VIII. Závist, Sv. Dobrotivá, Blatná, Bělá p. Bezd., Kr. Hradec, Cheb, F. Lázně, Písek, Protivín.

flavus Mg. VI.—VIII. Krč, Závist, Jirny, Houška, Kolín, Č. Třebová, Kr. Hradec, Protivín, Písek, Velešín, Cheb, Fr. Lázně.

halteralis Kow. VI. Fr. Lázně, Čol. Mus.

hottentotta L. VI.—VIII. Polabí od Obříství až ku Hradci Král., Protivín, Zaječice, Bylany, Vel. Březno, Cheb.

humilis Rth. VI. Neratovice, Kolín, Lab. Týnice.

maurus L. VI. VII. Košíře, Houška, Kolín, Kr. Hradec, Maria Sorg v Rudoh., Cheb, M. Lázně, K. Vary.

paniscus Rossi VI. VII. Jirny, N. Jáchymov, Protivín, Cheb, Č. Třebová, ex *Agrotis pronuba L.*, Bělá p. B.

velutinus Mg. VI. Lysá, Houška, Kolín, leg. Vimmer.

Hemipenthes *Lu.*

morio *L.* VI. VII. VIII. Závist, Jirny, Košíře, Karlův Týn, Kublov, N. Huť, Jílové, Kamenice u Jíl., Pyšely (hojně), Houška, Neratovice, Kolín, Kutná Hora, Golč. Jeníkov, Bělá p. B. (hojně), Kleis v Luž. Hor., Aš, Fr. Lázně.

Argyromoeba *Schin.*

varia *F.* VI. VII. Váp. Podol, Kolín, Hr. Králové.
sinuata *Mg.* = *anthrax* *Schrank*, V. VII. Závist, Smečno, Karl. Týn, Hředle u Zdic, Kr. Hradec, Kysibl, Frant Lázně, Cheb.

binotata *Mg.* = *subnotata* *Mg.* VI. Závist.

Exoprosopa *Mcg.*

capucina *F.* VI. Závist, Houška, Neratovice, Osek, Kolín, Chlumeck n. C., Bělá p. B., Aš, Fr. Lázně, Blatná.
cleomene *Egg.* VI. Mníšek, leg. Binder, VII. Houška, leg. Vimmer.

Jacchus *Fb.* = *pieta* *Mg.* VI. Lysá, Kolín, Beronu, Závist, leg. Vimmer.

Lomatia *Mg.*

lateralis *Mg.* VI. VII. Závist, leg. Vimmer.

Bombylus *L.*

ater *Scop.* VI. VII. Praha (Štvanice, leg. Prach), Závist, Károv, Karlův Týn, Chlumín, Osek, Poděbrady, Kolín, Chlumín.

canescens *Mkn.* V. VIII. Krč, Práče, Záběhllice, Hostivař, Radotín, Kr. Hradec, Cheb, Bělá p. B., N. Bydžov.

cinerascens *Mkn.* V. VII. Císařský ostrov u Prahy, Karl. Týn, Turnoy, Hrubá Skála.

discolor *IV.* V. Záběhllice, Radotín, Libšice, Libáň, Kr. Hradec, Tábor, Cheb.

fimbriatus *Mg.* V. VI. Krč, Radošín, Sv. Dobrotivá, Tábor, Cheb, Bělá p. B.

fugas *Wd.* VI. VII. Protivín, Skalka u Mníšku, leg. Vimmer, Veltrusy, leg. Binder.

major *L.* V. VI. Závist, Kokořín, Třeboň, Cheb, Král. Hradec.

- medius* *L.* V. VI. Troja, Sv. Dobrotivá, Týniště n. O., Kr. Hradec.
nubilus *Mkn.* VI. VII. Český Les.
pictus *Scop.* IV. VI. Krč, Vrané, Jindř. Hradec, Kr. Hradec, Týniště n. O., Cheb.
punctatus *Fbr.* VI. Krč, leg. Zeman, Bělá p. B., leg. Hartmann.
undatus *Mkn.* VI. Fr. Lázně.
variabilis *Lw.* VI. VI. Ouvaly, leg. Černý, Zábělá u Plzně, leg. Binder.
venosus *Mkn.* IV. V. VII. VIII. Krč, Hostivař, Dobřichovice, Radotín, Kublov, Veltrusy, Neratovice, Poděbrady, Rovensko, Tábor, Chlumín.
vulpinus *Mg.* Cheb, Col. Mus.
- Systoechus** *Lw.*
nitidulus *Mg.* VII. VIII. Houška, Týniště, Opočno, Kr. Hradec, N. Bydžov, Blatná.
sulphureus *Mkn.* V. VII. VIII. Jirny, Protivín, Písek, N. Bydžov, Blatná.
ctenopterus *Mkn.* VII. VIII. Závist, Protivín, Týniště, Kr. Hradec, Nový Bydžov, Blatná.
- Ploas** *Ltr.*
virescens *F.* V. VI. Závist, Podbaba, Sele, Roztoky, Veltrusy, Neratovice, Cheb.
- Phitiria** *Mg.*
pulicaria *Mkn.* Leg. Kowarz.
- Čeled 23. Therevidae.** Vyskytují se nejhojněji v Polabí a v teplém okolí pražském; mimo to žijí rozptýleně po Čechách.
- Thereva** *Ltr.*
amoena *Kow.* Fr. Lázně.
anilis *L.* V. VI. Závist, Houška, Neratovice, Poděbrady, Kolín, Kr. Hradec, Plzeň, Turnov, Hrubá Skála, leg. Vimmer, Řídká, Plzeň.
annulata *F.* VI. Karl. Týn, Kolín, leg. Vimmer, Kr. Hradec, leg. Dr. Úzel.
auricincta *Egg.* VI. VII. Kublov, leg. Stříbrský, Plzeň.

OBSAH: Dr. L. Melichar: Novum genus et nova species Delphacinarum str. 1. — Jan Obenberger: Novae Buprestidarum species str. 3. — J. St. Leo Heyrovský: O nálezu jeskynních brouků v opuštěné šachtě str. 20. — J. Srdínko: Jehnědové housenky str. 21. — Prof. J. Roubal: Koleopterologické výsledky mé cesty na Kavkaz v červenci r. 1910. Quid novi de Coleopterorum Caucasi ad occidentem vergentis fauna in meo itinere Julio mense anni 1910 suscepto cognoverim str. 25. — Jar. Tykač: Cucullia campanulae Fr. a Pantea coenobita Esp. str. 28. — Dr. Karel Šulc: Coccidae Regni Bohemiae, in literatura adhuc commemoratae str. 30. — Dr. Karel Šulc: Heliococcus bohemicus n. gn. n. sp. str. 39. — Ant. Vimmer: Seznam českých dipter str. 49.

I. Jak hledáme, usmrcujeme a pro sbírky upravujeme hmyz

napsali Lad. Duda, H. A. Joukl, Fr. Klapálek, P. A. Kubes, Dr. E. Lokay, Dr. K. Šulc, Dr. J. Uzel, Dr. V. Vávra, A. Vimmer.

S 28 obr. — Cena 80 h, pro členy 56 h, poštou franko 10 h více.

II. České sífnatky. Tingitidae.

Frant. Mužík. — (5 obrázků v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

III. Kůrovci v Čechách a na Moravě žijící.

Rom. Formánek. — (73 obr.) — K 1'60, členové K 1'08, poštou 10 h více.

IV. Evropští nosatci rodu Dorytomus Stephens.

Rom. Formánek. — (1 obr. a tab.) — 80 h, členové 54 h, poštou 5 h více.

V. Majky (Meloë L.) zemí koruny České.

Rom. Formánek. — (9 obr.) — 48 h, členové 32 h, poštou 5 h více.

VI. Klíč k určování českých Bembidiin.

A. Jedlička. — (15 obr. v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

VII. Evropští nosatci podčeledi Rhynchitinae.

Rom. Formánek. — (s tab. tříbarvou). — K 1'20, člen 80 h, poštou 5 h více.

Pořad schůzí Č. S. E. ve správním roce 1912.

Leden	Unor	Březen	Duben	Květen
30.	27.	26.	23.	21.
Červen	Září	Ríjen	Listopad	Prosinec
25.	24.	15. a 25.	12. a 26.	17.

Schůze konají se v zasedací síni Zemědělské rady pro král. České, Václavské nám., č. 54 v I. poseh., a počínají přesně o 1/8. hod. več. Valná hromada konána bude v neděli 19. ledna 1913 o 10. hod. dopl. tamtéž.

Dopisy přijímá prof. Fr. Klapálek, Karlín 263.

ČASOPIS

ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK IX.

1912.

ČÍSLO 2.

Ředakční komité:

Prof. FR. KLAPÁLEK.

MUDr. EM. LOKAY.

OLDŘ. ŠUSTERA.

JUDr. JOS. MALIČKÝ.

Odb. uč. ANT. VIMMER.

V PRAZE.

Nákladem České společnosti Entomologické.

Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

circumscripta *Lw.* VI. Radotín, Bechyně, Tábor, Kleis v Luž. Horách.

fulva *Mg.* VIII. Karl. Týn, leg. Černý.

marginula *Mg.* VIII. Kr. Hradec, Vys. Újezd, leg. Dr. Uzel.

microcephala *Lw.* VII. Turnov, Malá Skála.

nobilitata *Fbr.* = nobilis *Gmel.* VII. Jirny, Radotín, Kr. Hradec, Váp. Podol, Cheb, Fr. Lázně, Tábor, Bělá p. B., Kolín, Strašice, Dobřív.

oculata *Deg.* VII. VIII. Blatná, Houška, leg. Duda, Ladví u Prahy, leg. Pastejřík, Bělá, Dobřív, Strašice, Padrt; leg. Vimmer.

plebeja *L.* = lugens *Lw.* VI. VIII. IX. Cheb, Aš, Král. Hradec, Kostomlaty n. L., Neratovice, Veltrusy, Karl. Týn, Plzeň.

subfasciata VI. Leg. Prach, Štvanice v Praze, Col. Mus. superba *Egg.* VI. Nový Jáchymov, Tábor.

valida *Lw.* VII. Strašice v Brdech, Bělá p. B., leg. Vimmer.

Psilocephala Zett.

ardea *F.* VI. VII. Houška, Smečno, Kr. Hradec, Bělá p. Bezd.

eximia *Mg.* VI. Eisenstein v Šumavě.

Čeď 24. Scenopinidae jsou ubiquisti, připoutaní životem svým k obydlím lidským.

Scenopinus Latr.

fenestralis *L.* VII. VIII. Všude obecná.

niger *Dg.* VII. Velešín, Protivín.

Čeď 25.)* Acroceridae. Vyskytují se velmi zřídka.

Oncodes Ltr.

zonatus *Er.* VIII. Troja i Maniny u Prahy, Hradec Král.

gibosus *Ltr.* = zonatus *Er.*

Acrocera Mg.

globulus *Pnz.* Opánské údolí.

*) Tato čeď patří před „Leptidae,“ z piety zanechali jsme ji na místě, kam ji Kowarz zařadil.

Tribus 2. Orthogenia.

Čeleď 26. Empididae.

Oedalea Mg.

flavipes Ztt. VI. VII. Fr. Lázně. Col. Musei.

Holmgreni Ztt. VIII. Kow. sez.:

stigmatella Ztt. VII. Jičín.

tristis Schl. VI.—VIII. Kow. sez.

Trichina Mg. (*Microphorus* Ztt.)

clavipes Mg. VI. Fr. Lázně, leg. Kowarz; Plzeň.

flavipes Mg. VI. Plzeň.

Microphorus Macq.

anomalus Mg. VI. VII. Plzeň.

velutinus Macq. VII. Cheb, Rovensko, Jičín.

Bicellaria Macq. 1823. (*Cyrtoma* Mg. 1824, Schin.)

atra Mg. VI. VII. = *spuria* Fll. Bělá p. B., Žalý v Krke-
noších, Velešín, Č. Třebová, Krč, N. Bydžov.

nigra Mg. Cheb.

simplices Ztt., snad také »*spuria*« Fll.

Microsania Ztt.

pectipennis Ztt. Kow. sez.

Drapetis Mg.

pusilla Lw. Cheb. Col. Mus.

flexuosa Lw. Cheb. Col. Mus.

exillis Mg. VI. Mníšek.

Rhamphomyia Mg.

anthracina Mg. VII. VIII. leg. Vimmer, Protivín, Kr.
Hradec, Vrchlabí, Obří důl.

atra Mg. VI. Hostivař, Praha, Fr. Lázně.

conformis Kw. V. Fr. Lázně. Col. Musei.

cinerascens Mg. Cheb. Col. Musei.

dentipes Ztt. Kow. sez.

filata Ztt. V. Aš.

fuliginella Ztt., leg. Gradl, Cheb. Col. Mus.

geniculata Mg. Kow. sez.

gibba Fll. VIII. Jilemnice, Jablonec, Rokytnice.

laevipes Fll. Kow. sez.

nigripes Mg. V. VIII. Cheb, Aš, Kostomlaty, Kr. Vino-
hrady.

nigripennis *Mg.* Kow. sez. n.
pennata *Meq.* IV. VI. Nová Huť.
platyptera *Panz.* IV. VI. Kačlehy, leg. Dr. Vávra (Col. Musei), Jirny, Třeboň.
plumifera *Ztt.* VII. Protivín.
pinetorum VI. Nová Huť, leg. Binder.
spisirostris *Fll.* Cheb, Aš, Rovensko, Kostomlaty n. L.
sulcata *Fll.* IV. V. VII. Krkonoše: Obří důl, Hrubá Skála, Rovensko, Jindř. Hradec, Cheb.
tarsata *Mg.* Kow. sez. n.
tibialis *Mg.*, leg. Gradl, Cheb, Aš, Col. Mus.
tephraea *Mg.* VI. Vinohrady.
tenuirostris *Fll.* VII. Kow. sez. n.
umbripennis *Mg.* V. Třemošná, leg. Binder, VII. Dobřív, leg. Vimmer.
vespertilio *Ztt.* Kow. sez. n.

Empis *L.* rozdělil *Bezzi* (Deutsch. Ent. Zeitschr. 1909) na podrody *Xanthempis*, *Anacrostichus*, *Argyrandrus*, *Haplomerinx*, *Lissemphis*, *Coptophlebia*, *Polyblepharis*, *Pachymera*, *Pterempis*, *Empis*.

aestiva *Lw.* Kow. sez. n.
albinervis *Fll.* (*Coptophlebia* *Bez.*) VIII. Č. Třebová.
appendiculata Aš.
borealis *L.* VI. Cheb, Mádr, Eisenstein, Třeboň, Herda-Magdalena.
histortae *Mg.* (*Anacrostichus* *Bez.*) VII. Krausovy Boudy v Krkonoších.
ciliata *Fbr.* VII. Mádr v Šumavě.
cinnatula *Lw.* Kow. sez. n.
confusa *Lw.*, leg. Gradl, Aš. Col. Mus.
chiotera *Fll.* V. VI. VII. Protivín, Písek, Vodňany, Praha, Závist, Cheb, Aš, Rovensko, Č. Třebová.
dasyprocta *Lw.* VIII. Rovensko.
decora *Mg.* VI., leg. Vimmer, Hostivař.
florisomna *Lw.* VIII. Krausovy Boudy, Harrachova Skála, Žalý v Krkonoších, leg. Vimmer.
gravipes *Lw.* VI. VII. Mádr v Šumavě.
livida *L.* VI.—VIII. Všude, obecná, místem hojná.
levis *Lw.* Kow. seznam.

- nigricoma* *Lw.* Kow. sez. n.
nitida *Mg.* (*Anacrostichus* Bez.) Kow. sez.
opaca *F.* V. VI. Cheb, Fr. Lázně, Tábor, Houška, Rovensko, Závist.
pennipes *Lw.* V.—VII. Krč, Kunratice, Troja, Císařský ostrov, Plzeň, N. Bydžov, Fr. Lázně, Cheb.
pennaria *Fll.* V. VI. N. Bydžov.
pilosa *Lw.* Kow. sez. n.
procera *Lw.* VII. Cheb, Aš, leg. Gradl.
prodromus *Lw.* Kow. sez. n.
punctata *Mg.* (*Xanthempis* Bez.) Kow. sez. n.
pusio *Egg.* VII. Dobřív, Padrt, Strašice.
rufiventris *Mg.* VI. Kolín.
rustica *Fll.* V. VIII. Tábor, Kolín, Neratovice, leg. Vimmer.
stercorea *L.* V.—VIII. (*Xanthempis* Bez.), Neratovice, Kolín, Tábor, Cheb, Fr. Lázně, Praha: Štvanice, leg. Prach v 60. let. min. stol.
semicinerea *Lw.* (*Xanthempis* Bez.), Kow. sez. n.
serotina *Lw.* Kow. sez. n.
sulcata *Fll.* VI. Kr. Vinohrady.
testacea *Mg.* V. Neratovice.
tesselata *F.* V.—VII. Houška, N. Huť, Eisenstein, N. Hrad, Cheb, Fr. Lázně, Hor. Krupka, Jilemnice, Bělá p. B.
trigramma *Mg.* (*Xanthempis* Bez.) V. Závist, Stromovka, Císař. ostrov, Troja, Smečno.
truncata *Mg.* Kow. sez. n.
univittata *Lw.* (*Xanthempis* Bez.), Kow. sez. n.
vernalis *Mg.* IV. V. VI. Krč, Kunratice, Aš, Frant. Lázně, Rovensko, Plzeň, Stodo, N. Bydžov.
vitripennis *Mg.* V. VIII. (*Coptophlebia* Bez.), Karl. Týn, Bělá p. B., Č. Třebová (v ohromných hejnech), Aš, Cheb.
volueris *Mg.* VIII. Police n. M., Weckelsdorf, Č. Třebová, Dobřív, leg. Vimmer.
- Pachymeria** *Steph.*
femorata *F.* V. VI. Závist, Karl. Týn, Oužice, Fr. Lázně, Křkonoše (Dvorské boudy).

R a g a s *Wlk.*

unica *Wlk.* Kow. sez. n.

H i l a r a *Mg.*

cinerea *Mcq.* Kow. sez. n.

clypeata *Mg.* VII. Aš, leg. Gradl. Col. Mus.

chorica *Fll.* VII. VIII. Dobřív a Strašice v Brdech.

ephippium *Scholtz* (= nitens *Macq.*), Kow. sez. n.

femorella *Ztt.* VI. Neratovice, Mar. Lázně, leg. Kowarz.

flavipes *Mg.* VII. Kr. Hradec, Cheb, Dobřív.

fuscipes *F.* Kow. sez. n.

gallica *Fll.* V. Krč, Kunratice, Třeboň, leg. Vimmer.

hirtula *Ztt.* Aš, Cheb. Col. Gradl.

interstincta *Fll.* VIII. Aš, Cheb. Col. Mus.

longivittata *Ztt.* VII. Kow. sez. n.

litorea *Macq.* VII. VIII. Tábor, Bechyně, Milevsko, Dobřív.

manicata *Mg.* Aš, Cheb.

maura *F.* V. VI. Skalka u Mníšku, Plzeň, Jindř. Hradec, Sušice, Kašp. Hory.

matrona *Hal.* Kow. sez. n.

pilosa *Ztt.* (= interstincta *Mg.*) V. VII. Hostivař, Tábor, Č. Třebová, Aš, Cheb.

pinetorum *Ztt.* V. VI. Skalka u Mníšku, N. Huť, Dobřív, Cheb, Labský důl.

pubipes *Lw.* Kow. sez. n.

quadrivittata *Mg.* VII. VIII. Praha: Štvanice, Holešovice.

setimana Mar. Lázně.

vulnerata *Schñ.* (= pruinosa *Mg.*) VII. Č. Třebová.

O r e o g e t o n *Schñ.* (Gloma *Lw.*)

basalis *Lw.* Kow. sez. n.

G l o m a *Mg.*

fuscipennis *Mg.* Hor. Litvínov.

T r i c h o p e z a *Rd.* (Brachystoma *Mg., Mcq.*)

longicornis *Mg.* Kow. sez. n.

H e l e o d r o m i a *Hal.* (Dle Catal. der palaearkt. Dipteren je podrodem rodu Clinocera *Mg.*)

fontinalis *Hal.* Kow. sez. n.

- stagnalis Hal.* Kow. sezn.
Vesmaeli Macq. Kow. sezn.
Eucelidia Mik. (Dle Catal. der palaearkt. Dipteren je podrodem rodu *Clinocera Mg.*)
pirata Mik. Kow. sezn.
Zetterstedti Fl. Kow. sezn.
Philolutra Mik. (Je podrodem rodu *Clinocera.*)
Bohemani Ztt. VII. VIII. Fr. Lázně.
Wiedemannia Ztt. (Je podrodem rodu *Clinocera.*)
rhynchops Now. Aš, Cheb.
Dolichocephala Macq. (Ardoptera *Macq.* 1827, *Schin.*)
irrorata Fl. VI. Cheb, Aš, Bělá p. B., Doksy.
Sciodromia Mg.
immaculata Hal. VII. Žalý a Benecko v Krkon.
Hemerodromia Mg.
precatoria Fl. VI. Cheb, Aš. Col. Mus.
raptoria Mg. Kow. sezn.
Lepidomyia Big. (= *Thamnodromia Mik.*)
melanocephala F. — Cheb?
Elaphropeza Mcq.
ephippiata Fl. Kow. sezn.
Tachista Lw. (*Tachydromia Schin.*)
arrogans L. (= *cimicoides F.*) Bělá p. B.
calcarnea Mg. Kow. sezn.
annulimana Mg. Čes. Lípa?
Tachydromia Mg. (*Platypalpus Mcq. Schin.*)
agilis Mg. Kow. sezn.
articulata Mcq. Cheb.
bicolor Fb. VII. Janské Lázně, Labský důl, Žalý v Krkonoších, Jilemnice, Police n. M.
candicans Fl. Aš.
calceata Mg. Kow. sezn.
ciliaris Fl. VIII. Kow. sezn.
cimicoides Fb. V. VIII. Kr. Vinohrady, Braník, leg. Vimmer.
compta Wlk. Cheb?
conexa Mg. VI. Jindř. Hradec, leg. Vimmer.
cursorans Fb. VI. VII. Tábor, Rovensko, Hrubá Skála, N. Bydžov.

flavicornis *Mg.* VII. Protivín, Vodňany.
flavipalpis *Mg.* Kow. sezn.
flavipes *Fb.* V. VI. VII. Stromovka, Podbaba, Sele, Podhoř u Prahy, N. Huť, Neratovice, Rovensko, Cheb.
fuscicornis *Ztt.* VIII. Jilemnice, Jablonec, Vrchlabí.
major *Ztt.* VI. VIII. Cheb, Turnov.
minuta *Mg.* VII. VIII. Rovensko, Žel. Brod, Bydžov.
notata *Mg.* VIII. Kow. sezn.
nervosa *Mg.* IV. Cibulky, Modřany u Prahy, leg. Zeman.
pallipes *Fll.* Kow. sezn.
palidiventris *Mg.* Kow. sezn.
pieta *Mg.* V. Karl. Týn.
pubicornis *Ztt.* Kow. sezn.
rufipes *Mg.* V. N. Bydžov.
unguiculata *Ztt.* VIII. Police n. M., Broumov, Weckelsdorf, Labský důl a údolí Bílého Labe v Krkonoších.
varia *Wlk.* VII. Velešín, Zlatá Koruna.

Leptopeza *Mcq.*

flavipes *Mg.* VII. Kow. sezn.

Ocydromia *Mg.*

glabricula *Fll.* V. VII. Závist, Smečno, N. Bydžov, Protivín, Cheb, Aš.

Hybos *Mg.*

culiciformis *Fb.* VII. St. Boleslav, Bělá p. B.

flavipes *Fb.* Kow. sezn.

fumipennis *Mg.* VII. Bělá p. B., Doksy.

funebri *Fb.* VIII. Smečno, Lány.

grossipes *L.* VII. Bělá p. B., Kuří Vody, Dobřív, Mirošov.

nigripes *Ztt.* Kow. sezn.

Čeď 27. Dolichopodidae běhají a létají po rostlinách na vodě vzplývajících, některé druhy klouzají se i po hladině vodní. Četné druhy ukrývají se na listech rostlin pobřežních a jen některé vyhledávají keře a kvetoucí okoličnaté na výsluní.

Sciapus *Zll.* (*Psilopus* *Meig.*, *Schin.*)

albifrons *Mg.* IV. VII. Závist, Houška, Bělá p. Bezd., Frant. Lázně.

flexus *Lw.* VII. Cheb, Aš, Fr. Lázně.

- lobipes *Mg.* IV. Fr. Lázně; Mar. Lázně.
 longulus *Fll.* Cheb.
 platypterus *Fb.* Fr. Lázně.
 Wiedemanni *Fll.* Cheb, Aš, Fr. Lázně.
- N e u r i g o n a** *Rd.*
 quadrifasciata *Fb.* V. VI. Závist, Cheb, Fr. Lázně, Mar. Lázně.
 suturalis *Fll.* V. Závist, Károv.
- H y g r o c e l e u t h u s** *Lw.* V. VI.
 latipennis *Fll.* VI. Frant. Lázně.
- D o l i c h o p u s** *Latr.* IV.—VIII.
 acuticornis *Wd.*
 átripes *Mg.* VII. Frant. Lázně, Blatná.
 atratus *Mg.* VI. Cheb, Aš, Frant. Lázně, Eisenstein.
 arbustorum *Stann.* VII. Jilemnice.
 apicalis *Ztt.* VI. Frant. Lázně, Lysá.
 agilis *Mg.* IX. Cheb, Aš.
 argyrotarsis *Wbg.* VI. Frant. Lázně, Nová Huf.
 brevipennis *Mg.* VII. Frant. Lázně.
 clavipes *Hal.*
 campestris *Mg.* VI. VII. Frant. Lázně, Plzeň, Stodo.
 claviger *Stann.* VI. Stromovka, Štvanice, (leg. *Prach.* Coll. Mus.), Fr. Lázně.
 caligatus *Wbg.* VII. Frant. Lázně.
 discifer *Ztt.* VI. Mádr, Frant. Lázně.
 excissus *Lw.* VII. Protivín, Krč, Kunratice, Čelakovice.
 griseipennis *Stann.* VI. VII. VIII. Houška, Protivín, Fr. Lázně, Jilemnice.
 hilaris *Lw.* VI. Frant. Lázně, Libochovice, Třebenice.
 lepidus *Stg.* VI. Houška, Frant. Lázně, Plzeň.
 latelimbatus *Mcq.* VI. VII. Toušeň, Houška, Frant. Lázně, Bělá p. Bezd.
 litorellus *Ztt.*
 linearis *Mg.* VI. Frant. Lázně.
 lineatocornis *Ztt.* VII. Tábor.
 longicornis *Stann.* VI. Krč, Závist, Štvanice, Bělá p. B., Cheb.
 longitarsis *Stann.* VI. Houška, Toušeň, Frant. Lázně.
 melanopus *Mg.* VII. Frant. Lázně.

nubilus *Mg.* VI. Frant. Lázně.
notabilis *Ztt.* VI. Frant. Lázně.
nitidus *Fl.* VI. Troja, Cheb, Frant. Lázně.
planitarsis *Fl.* VI. Frant. Lázně, Cheb, Turnov, Železný
Brod.

picipes *Mg.* VI. Cheb, Frant. Lázně.
pennatus *Mg.* VI. Cheb, Aš, Frant. Lázně.
popularis *Wd.* Frant. Lázně.

plumitarsis *Fl.* VIII. Stará Boleslav.
plumipes *Scop.* VII. VIII. Protivín, Blatná, Plzeň, Hra-
dec, Dobruška, Krč, Závist IX., Frant. Lázně, Cheb, Aš,
N. Bydžov.

parvicaudatus *Ztt.* Kow. sezn.
rupestris *Hal.* VII. Aš, Cheb.
sabinus *Hal.* VI. Frant. Lázně.
signatus *Mg.* VI. Kladno VII., Cheb, Frant. Lázně, N.
Bydžov, Krč, Kunratice, Bělá p. B.

signifer *Hal.* VI. Lány.
simplex *Mg.* VI. VII. Frant. Lázně, Jilemnice, Rokytni-
ce, Martinice.

tanythrix *Lw.* Frant. Lázně.

trivialis *Hal.* VII. Cheb, Frant. Lázně.

ungulatus *L.* = aeneus *Deg.* V. VI. VIII. Veltrusy, Hou-
ška, Velešín, Plzeň, Cheb, Fr. Lázně, Neratovice, Krč.
Hodkovičky, N. Bydžov.

vitripennis *Mg.* VI. Frant. Lázně.

Tachytrechus *Stann.* VI. VII.

consobrinus *Wlk.* Kow. sezn.

insignis *Stann.* Kow. sezn.

genualis *Lw.* VII. Blatná.

notatus *Stann.* VII. Frant. Lázně.

ocior *L.* VI. Frant. Lázně.

Poecilobothrus *Mik.* VII. VIII.

nobilitatus *L.* (*Schin.* I. 206: *Gymnopternus*) VIII. Proti-
vín, Krumlov; Kr. Hradec; Fr. Lázně.

ducalis *Lw.* VII. Frant. Lázně.

Sybistronema *Mg.* V. VI.

nodicornis *Mg.* VII. Frant. Lázně.

- Herostomus* VI—VIII. (Schin. I. 207: *Gymnopternus*.)
 cretifer *Wlk.* Kow. sezn.
 chaerophylli *Mg.* VI. VII. Frant. Lázně, Č. Třebová, Bělá p. Bezd.
 chrysozygos *Wd.* VI. Krč, Kr. Hradec VII., Frant. Lázně, Protivín.
 longiventris *Lw.* Kow. sezn.
 laevifrons *Lw.* Třemošná.
 germanus *Wd.* VI. VIII. Stodo, Plzeň, Protivín, Krč, Velešín, VII., Č. Třebová, Kr. Hradec, Frant. Lázně.
 nigripennis *Fll.* VII. Frant. Lázně, Cheb.
 rusticus *Mg.* Kow. sezn.
 Sahlbergi *Ztt.* VI. Frant. Lázně.
 vivax *Lw.* VII. Frant. Lázně.
- Hypophyllus* *Lw.* V. VI.
 obscurellus *Fll.* V. VI. Nový Bydžov, Chlumeč, Skřivany.
- Gymnopternus* *Lw.* VI.—VIII.
 celer *Mg.* VI. Cheb, Frant. Lázně.
 aerosus *Fll.* VII. Protivín, Cheb, Frant. Lázně, Plzeň, Stodo, Bělá p. B.
 cupreus *Fll.* VI. Frant. Lázně.
 angustifrons *Stg.* VII. Cheb, Frant. Lázně.
 nigriplantis *Stann.* VI. Praha: Štvanice, leg. Prach (Col. Mus.)
 nigricornis *Mg.* VI. Bělá p. B.
- Lamprochromus* *Mik.*
 bifasciatus *Mcq.* Kow. sezn.
- Diaphorus* *Mg.* VI.—VII.
 Hoffmannseggi *Mg.* VII. Chomůtov, Frant. Lázně, Cheb, Č. Třebová.
 nigricans *Mg.* VII. Frant. Lázně.
 longifilus *Lw.* VII. Dobřív, Pádrf.
 oculatus *Fll.* VII. Protivín, Písek.
 cyanocephalus *Mg.* Fr. Lázně, Protivín, VII., N. Bydžov, leg. Kowarz et Vimmer.
- Melanostolus* *Kow.*
 melancholicus *Lw.* VI. Fr. Lázně.
- Chrysotus* *Mg.* VI. VII. (VIII.)
 amplicornis *Ztt.* Kow. sezn.

- cilipes* *Mg.* VI. Frant. Lázně.
cupreus *Macq.* Protivín VIII., Velešín, Krumlov, Jilemnice, Blatná, N. Bydžov.
femoratus *Ztt.* VII. Cheb.
gramineus *Fll.* Protivín VIII., Velešín, N. Bydžov, Houška, Krč, Kunratice, Bělá p. B., Police n. M. VII., Weckelsdorf, Cheb, Č. Třebová.
laesus *Wd.* VI. Toušeň, VII. Cheb, Frant. Lázně, Jilemnice, Bělá p. B.
microcerus *Kow.* VI. VII. Frant. Lázně.
neglectus *Wd.* VII. Houška, Frant. Lázně, St. Boleslav.
pulchellus *Kow.* VI. Frant. Lázně.
suavis *Lw.* V. VII. Police n. M., Cheb, Frant. Lázně, Jilemnice, Blatná, Bělá p. B., N. Bydžov.
varians *Kow.* VI. VII. Frant. Lázně.
- Nematoprotus* *Lw.* VI. (*Diaphorus* *Schin.*)
distendens *Mg.* V. VI. Cheb, Frant. Lázně, N. Bydžov, Protivín VII., Vodňany, Bavorov.
- Argyra* *Mcq.* VII. VIII.
- argentina* *Mg.* Velešín VII., Krumlov, Zlatá Koruna, Fr. Lázně, Cheb.
argyria *Mg.* VII. Frant. Lázně.
auricollis *Mg.* Frant. Lázně.
elongata *Ztt.*
diaphana *Fb.* (*Lasyargyra* *Mik.*), Cheb, Fr. Lázně.
leucocephala *Mg.* Cheb, Frant. Lázně.
Loewi *Kow.* Fr. Lázně. (*Lasyargyra* *Mik.*)
spoliata *Kow.* Kow. sezn.
- Leucostola* *Lw.*
- vestita* *Wd.* (Viz *Schiner*: »*Argyra-Leucostola*«, str. 189), Cheb, Fr. Lázně.
Miki *Kow.* Sezn. Kow.
- Porphyrops* *Mg.* VII. (VIII.)
- crassipes* *Mg.* VII. Cheb, Frant. Lázně, Bělá p. B.
elegantulus *Mg.* VI. Cheb.
fascipes *Mg.* Cheb, Frant. Lázně.
fractus *Lw.* Aš.
micans *Mg.* VIII. Cheb, Frant. Lázně.

nasatus *Fl.* V. Frant. Lázně, Podbaba, Podhoř, Sele,
Roztoky.

nemorum *Mg.* VI. Cheb, Aš.

penicillatus *Lw.* Praha: Štvanice, Frant. Lázně.

praerosus *Lw.* Frant. Lázně.

spinicoxus *Lw.* VI. Cibulky u Prahy, Závist u Prahy.

Achaleus *Lw.*

cinereus *Wlk.* VIII. Hluboká.

Xiphandrium *Lw.*

appendiculatum *Lw.* (Schiner. I. 195: *Rhaphium*) VI.
Fr. Lázně.

calinotum *Mik.* Kow. sez. n.

caliginosum *Mg.* VIII. Cheb, Frant. Lázně.

fasciatum *Mg.* (Schin. I. 195: *Rhaphium*) VI. Fr. Lázně.

fissum *Lw.* V. (Schin. I. 194: *Rhaphium*), Frant. Lázně,
Hostivař.

lanceolatum *Lw.* (Schin. I. 195: *Rhaphium*), Sv. Ivan V.

monotrichum *Lw.* (Schiner. I. 195: *Rhaphium*) VII. Frt.
Lázně.

quadrifilatum *Lw.* (Schiner I. 195: *Rhaphium*.)

Rhaphium *Mg.* V. VI.

longicorne *Fl.* Aš, Cheb, Frant. Lázně, Houška.

Syntormon *Lw.*

biseriatus *Lw.* VI. Frant. Lázně.

monilis *Wlk.* VI. Kokořín, Mšeno.

pallipes *F.* VII. Frant. Lázně.

pumilus *Mg.* VII. Frant. Lázně.

sulcipes *Mg.* Kow. sez. n.

tarsatus *Fl.* VI. Frant. Lázně.

Zelleri *Lw.* Kow. sez. n.

Thrypticus *Gerst.*

divisus *Str.* Kow. sez. n.

Medeterus *Fischer.*

ambiguus *Ztt.* Kow. sez. n.

apicalis *Ztt.* Frant. Lázně.

dendrobaenus *Kow.* Frant. Lázně.

diadema *L.* VII. Houška, Kr. Vinohrady (žitné pole, VI.),
St. Boleslav.

dichrocerus *Kow.* Frant. Lázně.

- infumatus* *Lw.* Frant. Lázně.
jaculus *Mg.* VII. Rovensko, Turnov, Frant. Lázně, Plzeň.
obscurus *Ztt.* VI. Rovensko, Hrubá Skála, Turnov.
pallipes *Ztt.* Frant. Lázně.
pinicola *Kow.* Fr. Lázně.
signaticornis *Lw.* Kow. sezn.
tristis *Ztt.* VII. Prachatice, Husinec.
truncorum *Mg.* VIII. Protivín, Velešín, Frant. Lázně, Ji-
 lemnice.
- Oligochaetus* *Mik.* (je subgenus rodu *Medeterus* Fisch.)
micaceus *Lw.* (Schin I. 238: *Medeterus*), Frant. Lázně.
- Systemus* *Lw.*
adpropinquans *Lw.* Kow. sezn.
bipartitus *Lw.* Kow. sezn.
- Scellus* *Lw.*
nebulosus *Fl.* IV. V. Frant. Lázně, Karl. Vary.
- Hydrophorus* *Wbg.*
balticus *Mg.* VII. Frant. Lázně.
bipunctatus *Lehm.* VII. Bílé Labe, Labský důl, Obří důl.
borealis *Lw.* Kow. sezn.
inaequalipes *Macq.* VII. Dobřív, Strašice, Padv.
litorellus *Fl.* Frant. Lázně
praecox *Lehm.* Frant. Lázně.
viridis *Mg.* Kow. sezn.
- Liancalus* *Lw.* VI.—VIII.
virens *Scop.* Štvanice, Cheb, Frant. Lázně.
- Campsieneus* *Hal.* VI.—IX.
curvipes *Fall.* IX. Frant. Lázně, Cheb.
compeditus *Lw.* Kow. sezn.
loripes *Hal.* Kow. sezn.
lumbatus *Lw.* Kow. sezn.
magius *Lw.* Kow. sezn.
pectinulatus *Lw.*
pusillus *Mg.* IX. Frant. Lázně.
scambus *Fl.* IX. Frant. Lázně.
umbripennis *Lw.* Frant. Lázně.
- Sympyenus* *Lw.* VII.
aeneicoxus *Mg.* Frant. Lázně.
annulipes *Mg.* Cheb.

- pullatus* *Kow.* Frant. Lázně.
Tenchophorus *Lw.* VII. VIII.
calcaratus *Mcq.* Kow. sez. n.
monacanthus *Lw.* Kow. sez. n.
pectinifer *Kow.* Kow. sez. n.
spinigerellus *Ztt.* Frant. Lázně.
Xanthochlorus *Lw.*
tenellus *Wd.* Frant. Lázně.
ornatus *Hal.* Frant. Lázně.
Anepsiomyia *Bezzi* (*Anepsius* *Lw.*).
flaviventris *Mg.*
Aeropsilus *Mik.*
niger *Lw.*
Thinophilus *Wbg.* V.—VII.
flavipalpis *Ztt.* Frant. Lázně.
ruficornis *Hal.*

Tribus 3: Acroptera.

Čeď 28. Lonchopteridae. Dle naší zkušenosti lze druhy sbírat na podzim a z jara smýkáním v trávě, mezi rákosím a spadlým listím.

Lonchoptera *Mg.* VI.—IX.

lacustris *Mg.* V. Rovensko, Hrubá Skála, Neratovice, Poděbrady, Dobřív.

lutea *Pz.* VIII. IX. Vel. Chuchle, Frant. Lázně, Č. Třebová, Blatná.

trilineata *Ztt.* IV. IX. Frant. Lázně, Chomůtov, Velký Osek, Poděbrady.

punctum *Mg.* ♂ VIII. Jilemnice, Vrchlabí; leg. Vimmer.

Subordo: Diptera cyclorrhapha.

Sectio I. Aschiza.

Čeď 29. Syrphidae.

Bacha *F.*

elongata *F.* VII. VIII. Protivín, Kr. Hradec, Strašice.

nigripennis *Mg.* VI. VIII. Kr. Hradec.

obscuripennis *Mg.* VI. VIII. Kr. Hradec.

Sphagina Mg.

clunipes Fl. VI. VII. VIII. Cheb.

Zetterstedti Schin. VII. Cheb.

Neoaescia Willist.

podagrica F. IV. VI. Krč, Kolín, Bydžov.

floralis Mg. V. VIII. Bydžov.

dispar Mg. V.—VIII. Kow. sezň.

lanceolata Mg. = *podagrica* F., leg. Prách.

Xanthogramma Schin.

citrofasciatum Dg. V. VII. Všude, nikde hojná.

ornatum Mg. VI. VIII. Všude v lesnatých krajínách, pořídku.

Sphaerophoria St. Fg. et S. = *Melithreptus* Lw.

flavicauda Ztt. VII. VIII. (var. *nitidicollis* Ztt.)

menthastri L. V.—VIII. Na lukách, nikde hojná.

var. *picta* Mg., var. *taeniata* Mg.,

var. *philantus* Mg. = *melisae* Mg. s původním tvarem na společn. místech.

scripta L. VII. VIII. Všude na travnatých místech obecná.

var. *dispar* Lw., var. *strigata* s původním tvarem.

Pelecocera Mg.

tricincta Mg. VI. Kolín, Velešín.

Chamaesyrrhus Mik. = *Pelecocera* Mg.

scaevoides Fl. VII. Kolín.

Didea Mcq.

alneti Fl. VI. VII. VIII. N. Bydžov, Tábor, Dobřív.

fasciata Mcq. VII. VIII. Milešovka, Dobřív.

intermedia Lw. VII. Č. Třebová, Bělá, Dobřív.

Ischyrosyrphus Big. = *Lasiopticus* Rd. = *Catabomba* O. S.

glaucius L. VII. VIII. Maria Sorg v Rudoh., Velešín, Lagerberg.

laternarius O. F. Mül. VIII. Bělá p. B.

pyrastri L. VI. VIII. Všude obecná, v Krkonoších ještě ve výši 1300 m.

leioptalmus Schin. Doksany n. Oh., leg. Binder.

Syrphus F.

albostrigatus Fl. VII. Krč. var. *confusus* Egg. tamtéž.

- annulipes *Ztt.* VII. VIII. Luž. hory, Dobřív.
 arcuatus *Fll.* VI. VIII. Maria Sorg v Rudh., všude
 zřídka.
 auricollis *Mg.* VII. Dobřív, Velešín (syn. decorus *Mg.*)
 balteatus VI.—IX. Všude obecná.
 barbifrons *Fall.* = nitidulus *Ztt.*,*) leg. Gradl, Cheb.
 Col. Mus.
 bifasciatus *F.* IV. V. Závist, Kostomlaty n. L., Králové
 Hradec.
 cinctellus *Ztt.* VI. VII. Strašice, Dobřív, Kr. Hradec, Ji-
 lemnice.
 cinctus *Fll.* VII. VIII. *Kow.* sez.
 corollae *F.* V. VII. VIII. Obecná.
 curvipes Boh. *Kow.* sez.
 euchromus *Kow.*
 excisus *Ztt.*, leg. Gradl, Cheb.
 grossulariae *Mg.* Kr. Hradec. Padrt.
 guttatus *Fll.* VI. *Kow.* sez.
 lasiopthalmus *Ztt.* V. VI. Cheb.
 lineola *Ztt.* V. VIII. Protivín, Písek, Č. Třebová.
 luniger *Mg.* VI. VII. Jevany, Milešovka, Radobýl.
 lunulatus *Mg.* V. VI. VII. Karl. Týn, Čelakovice, Hředle.
 macularis *Ztt.* V. VII. Kr. Hradec.
 melanostoma *Ztt.* *Kow.* sez.
 nitidicollis *Mg.* VI.—VIII. Kr. Hradec, Ratibořice.
 ochrostoma *Ztt.* V. VI. Kolín, Tábor.
 ribesii *L.* V. VII. VIII. Všude obecná.
 sexmaculatus *Ztt.* *Kow.* sez.
 tarsatus *Fll.* VI. N. Bydžov, leg. Vimmer.
 trianguliferus *Ztt.* *Kow.* sez.
 topiarius *Ztt.* = torvus Ost.-Sack. Podhorní a horský
 druh.
 tricinctus *Fll.* VIII. Kr. Hradec. Kublov.
 umbellatarum *F.* VI. VIII. = amoenus *Lw.*
 venustus *Mg.* = hilaris *Ztt.* VI. Cheb, Aš, N. Bydžov.
 vittiger *Ztt.* V. VII. VIII. Dosti rozšířená.
 vitripennis *Mg.* V. VII. VIII. Velmi obecná.

*) Druhdy *Melanostoma Schin.*

Melanostoma Schin.

- ambiguum* *Fl.* V. Kostomlaty n. L.
cingulatum *Egg. Kow.* sez.
dubium *Ztt.* VI. Třeboň.
gracile *Mg. Kow.* sez.
mellinum *L.* V.—IX. Všude obecná.
quadrinaculatum *Verr. Kow.* sez.

Xantandrus Verr.

- comptus* *Harr. (Schin.: Melanostoma hyalinatum Fl.)*
VII. VIII. Kr. Hradec.

Platycheirus St. Farg. et. Serv.

- albimanus* *F.* V. VI. VII. St. Boleslav, Kostomlaty, Kolín, Dobřív.
clypeatus *Mg.* VI. VIII. Kralupy n. V., Bělá n. B., Vodňany, Písek.
discimanus *Lw. Kow.* sez.
fulviventris *Mcq.* Cheb. Col. Mus.
manicatus *Mg.* V. Kostomlaty n. L.
peltatus *Mg.* VII. VIII. Všude, nikde hojná.
podagratus *Zett.* V. VIII. Všude.
scambus *Ztt. Kow.* sez.
scutatus *Mg.* V. VI. Kr. Vinohrady, Dobřív, Police n. M., Protivín.
tarsalis *Schml.* VII. Kow. sez.

Pyrophaena Schin.

- oeymi* *F.* VI. Houška.
rosarum *F.* VI. Neratovice.

Chilosia Mg.

- albitarsis* *Mg.* V. VIII. Tábor, Hostivař, Černošice, Kostomlaty n. L.
antiqua *Mg.* V. VIII. Karlův Týn, Neratovice.
barbata *Lw.* V. VII. Police n. M.
canicularis *Pnz.* VI. VIII. Cheb.
carbonaria *Egg.* Frt. Lázně, Bělá p. B., N. Bydžov.
coerulecens *Mg.* Kow. sez.
decidua *Egg.* VIII. Č. Třebová.
fasciata *Egg.* VI. Nová Huť.
flavicornis *F.* V. Veltrusý, Lysá, Bělá.

frontalis *Lw.* VII. Sedmidolí, Labský důl, Harachov,
Milešovka.

gilvipes *Ztt.* Kow. sez.

grossa *Fll.* VII. VIII. Radotín, Čes. Třebová.

Hercynae *Lw.* VII. Kr. Hradec, Č. Skalice; leg. Dr. Uzel.

chloris *Mg.* V. Maria Sorg v Rudoh.

intonsa *Lw.* = fraterna *Ztt.* Bělá p. B.

impressa *Lw.* Kow. sez.

insignis *Lw.* VII. Tábor.

lasiopa Kow. Cheb.

melanopa *Ztt.* V. VIII. leg. Vimmer. Písek, Tábor, Ve-
lešín.

modesta *Egg.* V. Karl. Týn, leg. Binder.

montana *Egg.* VI. VII. Cheb, Maria Sorg, Labský důl,
Strašice.

morio *Ztt.* Kow. sez.

mutabilis *Fall.* IV. Cheb. Col. Mus.

oestracea *L.* VII. VIII. Krumlov, Schöninger, Mádr, Ji-
lemnice, Police n. M. Žamberk, Weckelsdorf, Říčky.

olivacea *Ztt.* Kow. sez.

pagana *Mg.* = means *Fbr.*, Bělá.

pigra *Lw.* V. Týniště.

plumulifera *Lw.* VII. Č. Třebová.

praecox *Ztt.* VIII. Protivín, Doksany, Radotín.

proxima *Ztt.* VII. leg. Vimmer. Kolín, Náchod, Protivín.

pubera *Ztt.* V. Plzeň, Zábělá, Mokropsy.

pulchripes *Lw.* VI. VIII. Velešín, Protivín, Plzeň, Bělá
p. B.

rostrata *Ztt.* VII. Kow. sez.

scutellata *Fll.* VI. VIII. Police n. M., Broumov, Bělá.

sparsa *Lw.* IV. V. VI. leg. Vimmer, Hostivař, Radotín,
Kolín, Náchod.

soror *Ztt.* VII. leg. Vimmer, Náchod, Č. Třebová.

variabilis *Pnz.* V. VII. Závist, Velešín, Kolín, Strašice
v Brd.

vernalis *Fll.* IV. V. VIII. Všude na lukách.

Leucozona *Schin.*

lucorum *L.* VII. VIII. Řídká, Broumov.

Eriozona *Schin.*

syrphoides *Fl.* Všude v lesn. krajinách, ale vzácně.

Brachyopa *Mg.*

conica *Pnz. Col. Mus.*

dorsata *Ztt. Col. Mus.*

Rhingia *Scop.*

rostrata *L. VII. VIII. Kr. Hradec, Žamberk.*

Volucella *Geoffr.*

bombylans *L. VI. VIII. Všude.*

inanis *L. VII. VIII. Všude; v Broumoysku hojně.*

pellucens *L. VI. VIII. Všude obecná.*

zonaria *Pd. VII. VIII. Závist, Károv, Orlička v Orl. hor.*

Sericomyia *Mg. = Cinzia* *Mg.*

borealis *Fl. VII. VIII. Rudohoří, Labský důl, Čerchov,*

Strašice v Brd., Závist.

lappona *L. VII. VIII. Sedmidolí v Krkonoších.*

Aretophila *Schin.*

bombiformis *Fl. VI. VII. Dobrá Voda v Novohrad. hor.*

mussitans *F. Madr, Maria Sorg, Dobřív v Brd.*

Eristalis *Ltr.*

aeneus *Scop. IV. VII. Všude.*

alpinus *Pnz. Kow. sezn.*

arbustorum *L. IV. IX. Všude hojná.*

cryptarum *F. VII. Kow. sezn.*

horticola *Dg. VI.—VIII. Velešín, Kr. Hradec, Maria*

Sorg, Strašice, Váp. Pódol, Bělá.

intricarius *L. IV. VII. až IX. Kr. Hradec, Jílové, Ko-*

stelec n. L.

nemorum *L. VI.—IX. Všude.*

pertinax *Scop. V.—IX. Všude.*

pratorum *Mg. VII. Nikde hojná.*

rupium *F. V.—IX. Všude.*

sepulchralis *L. IV.—IX. Nikde hojná.*

tenax *L. VI. IX. Velmi obecná.*

Myiathropa *Rd.*

florea *VI.—VIII. Všude obecná.*

Helophilus *Mg.*

frutetorum *F. Cheb. Col. Mus.*

floreus *L. VIII. Jilemnice, leg. Vimmer.*

- pendulus* *L.* VI. VIII. Všude na lukách, ne hojně.
peregrinus *Lw.* VII. Milešovka.
transfugus *L.* Col. Musei. Cheb.
trivittatus *L.* Všude na lukách, ne hojně.
- Eurymyia* *Big.* = *Tubifera* *Mg.*
lineata *F.* VII. Padrť v Brd.
- Mallota* *Mg.*
fuciformis *F.* *Kow.* sezn.
- Merodon* *Mg.* = *Lampetia* *Mg.*
armipes *Rd.* *Kow.* sezn.
aeneus *Mg.* VI. Kolín, Blatná.
equestris VII. leg. Dr. Uzel, Kr. Hradec, Kolín.
clavipes *F.* VI. Károv.
ruficornis *Mg.* VI. Cibulky u Košič, leg. Zeman.
rufus *Mg.* V. Radotín, leg. Šustera.
senilis *Mg.* VI. VII. Col. Mus.
- Spilomyia* *Mg.*
diophtalma *L.* VI. Houška, Tábor.
- Temnostoma* *St. Farg. et Serv.*
bombylans *Mg.* VI. leg. Binder, Nová Huf.
speciosa *Rossi.* V. VI. Krč, Neratovice, Řevnice.
vespiformis *L.* VI. Kokořín, Doksy.
- Cynorhina* *Will.*
fallax *L.* Maria Sorg. v Rudoh.
oxyacanthae *Mg.* VI. Nová Huf.
- Xylota* *Mg.* = *Zelima* *Mg.*
abiens *Mg.* VI. VIII. Padrť a Dobřív v Brd.
confinis *Ztt.* *Kow.* sezn.
curvipes *Lw.* *Kow.* sezn.
femorata *L.* V. VI. VII. Strašice v Brd., Kr. Hradec, Řevnice.
florum *F.* VI. VIII. Strašice, Kr. Hradec.
ignava *Panz.* VI. Bělá p. B., Č. Skalice, Kr. Hradec.
lenta *Mg.* VII. Závist, Kolín, Kr. Hradec.
nemorum *F.* VI. VIII. Jilemnice, Borohrádek, Kr. Hradec.
pigra *F.* *Kow.* sezn.
segnis *L.* VI. VIII. Krč, Golč. Jeníkov, Jilemnice, Ostaš v Polie. stěn, Kr. Hradec.

sylvarum *L.* VI. VIII. Kolín, Kr. Hradec, Č. Třebová, Jilemnice, Štěchovice.

Syricta St. Farg. et Serv.

pipiens L. VI.—IX. Všude velmi obecná.

Brachypalpus Mëq.

angustus Egg. VII. Kow. sezn.

chrysites Egg. VII. Smečno, Cheb, Kr. Hradec.

vulgus Pnz. VII. Kublov, Zdice.

Criorhina Macq. = Penthesilea Mg.

asilica Fl. VI. Károv, Chlumeck u Třeboně.

berberina F. VII. Col. Mus.

ranunculi Pnz. = ruficauda Degg: Kow. sezn.

Pocota St. Farg. et Serv.

apiformis Schrk. Col. mus.

Eumerus Mg.

elegans Schin. VIII. Dobřív, leg. Vimmer.

flavitaris Ztt. VII. Col. Mus.

lunulatus Mg. V. VII. Všude, ale jen pořádku.

ornatus Mg. VII. Protivín.

ovatus Lw. VII. Protivín, Vodňany.

ruficornis Mg. Sezn. Kow.

subulonum Fl. VI. Neratovice, Čelakovice.

tarsalis Lw. Kow. sezn.

tricolor F. VI.—VII. Toušeň.

Chrysochlamys Rd. = Ferdinandeia Rd.

cuprea Scop. = nigrifrons Egg. VI. VIII. Houška, Toušeň, Čelakovice, Zbraslav, Krč, Ouvaly, Strašice.

ruficornis F. VI. Čelakovice, Lysá.

Orthoneura Mëq.)*

geniculata Mg. Cheb.

nobilis Fl. VII. Turnov, Malá Skála, Hrubá Skála, Dobřív.

Chrysogaster Mg.

aerosa Lw. Kow. sezn.

coemeteriorum VII. VIII. Všude na lukách, nikoli hojná.

hirtella Lw. Kow. sezn.

*) Kertész považuje ji za podrod rodu *Chrysogaster*.

- chalybeata *Mg.* VII. Jilemnice, Golč. Jeníkov, Č. Třebová.
- Maequarti *Lw.* V. VI. Radotín, Kralupy, Chlumín, Karl. Týn.
- metallica *F.* VII. Fr. Lázně, Houška.
- Heringia** *Rd.* (*Pipizela Rd.* p. p.)
 annulata *Meq.* V. VII. VIII. Všude.
 flavitarsis *Mg.* VII. Předměřice.
 Heringii *Ztt.* = Zetterstedti *Rd.* *Kow.* sezn.
 virens *F.* V. VI. VIII. Obecná.
- Pipiza** *Fll.*
 austriaca *Mg.* IV. V. Karl. Týn, Bubovice, Sv. Jan pod Sk.
 festiva *Mg.* IV.—VI. Skoro všude, nikde hojně.
 guttata *Mg.* VI. Kolín.
 chalybeata *Meq.*, Cheb, leg. Gradl.
 lugubris *F.* V. *Kow.* sezn.
 noctiluea *L.* VII. VIII. Č. Skalice.
 quadrimaculata *Pnz.* V. VI. Skalka, Mníšek, Kleis v Luž.
 hor.
 signata *Mg.* IV. VI. Veltrusy.
 stigmatica *Ztt.* *Kow.* sezn.
- Cnemodon** *Egg.*
 vitripennis *Mg.* V. Černošice, leg. Vimmer = brevidens
Egg. *Kow.* sezn.
 fulvimanus *Ztt.* V. *Kow.* sezn.
 morionellus *Ztt.* *Kow.* sezn.
 latitarsis *Egg.* *Kow.* sezn.
- Penjum** *Phil.*
 carbonarium *Mg.* VI. Skalka (Schin.: Pipiza I. 264).
- Paragus** *Ltr.*
 albifrons *Fll.* VI. Chlumeec n. C.
 bicolor *F.* V. VIII. Závist, Radotín, Protivín.
 lacerus *Lw.* VII. Kr. Hradec, leg. Dr. Uzel, Čes. Skalice.
 tibialis *Fll.* VI. N. Bydžov.
- Chrysotoxum** *Mg.*
 arcuatum *L.* VI. VII. VIII. Tábor, Maria Sorg v Rudh.
 bicinctum *L.* VI. VIII. Všude.
 cautum *Harr.* = sylvarum *Mgr.* Col. Mus.
 elegans *Lw.* VI. VII. Všude, nikde hojně.

fasciolatum *Dg.* VI. VIII. Všude, ale řídce.

festivum *L.* VI.—VIII. Všude.

intermedium *Mg.* VI.—VIII. Frant. Lázně.

lineare *Ztt.* VI. Cheb.

octmaculatum *Curt.* VII. Strašice, Dobřív, Lysá, Bělá.

vernale *Lw.* V. VI.—VIII. Ouvaly, Kolín, Veltrusy,
Kleis v Luž. h.

Psarus Ltr.

abdominalis *F.* VI. Pikovice, Károv, Selc, Nový Bydžov.

Microdon Mg.

mutabilis *L.* V. Závist, Řevnice, Kr. Hradec, Lagerberg.

devius *L.* V. Závist, Kr. Hradec.

Callicera Pnz.

aenea *F.* VI. Herda Magdalena u Třebně.

Ceria F.

conopsoides *L.* V. VII. Lány, Smečno, Závist, Cheb.

Celed 30. Dorylaidae = Pipunculidae.

Chalarus Wlk.

spurius *Fll.* VII. Kow. sezň.

Dorylas Mg. = Pipunculus Ltr.

campestris *Latr. = ater Mg. = Wolfii Kow.* V. N.
Bydžov.

flavipes *Mg. Kow.* sezň.

furcatus *Egg. = Cephalops auctus Fll. Kow.* sezň.

fuscipes *Ztt.* Cheb.

geniculatus *Mg. = nigrutilus Ztt.* VIII. V. Chuchle.

pratorum *Fll.* V. Stromovka, Císař. ostrov, N. Bydžov,
Chlumec.

pulehripes *Thm.* V. Kow. sezň.

rufipes *Mg.* V. VI. Kostomlaty n. L.

ruralis *Mg.* V. VIII. Písek, Protivín, Vodňany.

sylvaticus *Mg.* V. VII. Neratovice, Lysá.

xanthocerus *Kow.* VI—IX. Kow. sezň.

Verrullia Mik. = Cephalops Thm. p. p.

pilosa *Ztt.* Kow. sezň.

Celed 31. Phoridae.

Conicera Mg.

atra *Mg.* Cheb.

Gymnophora Macq.
arcuata Mg. VII. Fr. Lázně, Blatná.

Phora Ltr.

abdominalis Fl., leg. Gradl, Aš.

agilis Mg. VIII. Labský důl.

brachyntera Egg. III. IV. Cibulky u Prahy.

ciliator Zett. IX. Závist, Jilemnice, leg. Vimmer.

concinna Mg. Kow. sez. n.

femorata Mg. VII. VIII. Police n. M., Machov Bělá, Č.
Třebová.

flava Mg. VI. VIII. Protivín.

funebri Mg. VII. Jilemnice, Mníšek.

Giraudi Egg. IV. VII. VIII. Police n. M., Cibulky, leg.
Vim.

heraclae Bouch. VII. VIII. Velešín, leg. Vimmer.

nigricornis Egg. Kow. sez. n.

Nickerli Kow. Kow. sez. n.

opaca Mg. V. St. Boleslav.

pulicaria Fl. VII. VIII. Protivín, leg. Vimmer.

rufipes Mg. VII. Jilemnice, Martinice.

thoracica Mg. Kow. sez. n.

urbana Mg. VIII. Č. Třebová.

Trineura Mg.

aterrima Fbr. VI. VII. Mníšek, Police n. M., v údolích
krkonošských: Labský důl, Sedmidolů.

Schineri Beck. VII. VIII. Police n. M., Doksany, Brou-
mov, leg. Vim. = *stictica Mg.*

Čel. 32. Clythiidae = Platypezidae.

Clythia Mg. = *Platypezā Mg.*

subfasciata Mg. Kow. sez. n.

atra Fall. VII. Bělá p. B.

infumata Hal. Kow. sez. n.

Callimyia Mg. = *Callomyia Mg.*

speciosa Mg., *elegans F.*, *antennata Fl.* vesměs z Kow.
sez. n.

Příspěvek k poznání fauny bulharských Oedemerid.

JÚSt. Lec. Heyrovský, Praha.

Roku 1908 a 1909 konal přítel Ph.C. Fr. Rambousek entomologickou cestu po Bulharsku. Z přinešeného odtud materiálu svěřil mi k determinaci čeleď Oedemeridae. Určení revidováno je Drem Seidlitzem, začož mu vyslovuji srdečný dík. Podávám seznam zjištěných druhů, chytaných v měsíci červnu a červenci.

Anoneodes Dup.

ruficollis F. ♂♂ a ♀♀. Rumelia: Sliven.

Dolichopyga Seidlitz.

incana Schm. ♂♂ a ♀♀. Rumelia: Straldřan.

Chrysanthia Schm.

viridissima L. Bulgaria: Rila, Čamkorja.

Ischnomera Steph.

coerulea L. Bulgaria: Sofia, German. m., Vrřec.

Oedemera Oliv.

penicillata Schm. Rumelia: Sliven.

flavipes F. Rumelia: Sliven, Kuřbonar.

podagrariae L. Rumelia: Sliven, Bulgaria: Sofia, German. m.

flavipennis Schm. 1 ♂. Rumelia: Sliven. Nový druh pro Evropu. Dosud známé lokality: Cypr, Karamanie. (Nat. der Ins. Deutsch., V. Bd., pag. 912.)

flavescens L. Rumelia: Sliven.

virescens L. Bulgaria: Rila, Čamkorja, Musala.

caudata Seidl. Rumelia: Sliven, Bulgaria: Sofia, Germ. mon., Macedonia: Bitolja, Perister.

Auszug.

Beitrag zur Kenntnis der bulgarischen Oedemeriden-Fauna.

Im Jahre 1908 und 1909 unternahm mein Freund Ph.C. Fr. Rambousek eine entomologische Reise durch Bulgarien und von dem mitgebrachten Materiale übergab er mir zur Determination die Familie der Oedemeriden. Die Determination war von Herrn Dr. Seidlitz revidiert, wofür ich ihm freund-

lichsten Dank sage. Im obigen Verzeichnisse sind neben den Namen die Lokalitäten beigefügt. Der interessanteste Fund ist die für Europa neue *Oedemera flavipennis* Schm. Die bisher bekannten Lokalitäten derselben waren: Cypem, Karamanien. (Nat. d. Ins. D., V. Bd., pag. 912.)

Úmrtí.

Dne 5. června t. r. zemřel po dlouhém a bolestném utrpení p. e. k. vládní rada Ludvík Ganglbauer, ředitel zoolog. sbírek e. k. dvorního musea, rytíř řádu Františka Josefa, dop. člen cís. Akademie Nauk ve Vídni, čestný člen k. k. zoolog.-bot. Gesellschaft ve Vídni, deutschen Entom. Gesellsch. v Berlíně, Entomol. Society v Londýně i Společnosti naší. Nar. r. 1856. ve Vídni, věnoval se studiu koleopter, podnikl řadu vědeckých cest a vedle celé řady pojednání pracoval na znamenitém díle svém »Die Käfer von Mitteleuropa,« které k velikému žalu všech koleopterologů zůstává nedokončeným torse. Ale právě tak jak byl vynikajícím vědcem, tak byl také znamenitým člověkem. Jeho milá, dobrosrdečná a skromná povaha činila mu přítelem každého, s kýmkoli se osobně stýkal. I my jsme měli příležitost ve kruhu svém jej viděti. Jeho osobnost zůstane nám všem nezapomenutelnou právě tak jako jeho práce bude vždy ceněna jako důležitá etappa na našem postupu ve znalosti řádu hmyzího, jemuž se byl věnoval.

Druhý mezinárodní sjezd entomologický.

Na sjezdu prvním, který za hojného účastenství entomologů všech národů konán byl v Bruselu 1.—6. srpna 1910. bylo usneseno, aby sjezd nejbliže příští konán byl již za dva roky, další sjezdy pak vždy po třech letech, tak, aby sjezd entomologický konán byl na příště o rok dříve, než sjezd zoologický. Současně zvoleno za sídlo sjezdu nejbliže příštího staroslavné sídlo universitní Oxford, zvolen předsedou prof. Dr. E. B. POULTON a jenerálním tajemníkem Dr. MALCOLM BURR. Sjezd konán bude 5.—10. srpna. Řádní členové platí příspěvek 1 £ =

25 Fr. a obdrží za to veškeré publikace tohoto kongressu; dámy a dítky členy provázející platí 10 sh = 12'50 Fr. a požívají všech práv členů, vyjma nárok na publikace. Členové doživotní platí nejméně 10 £ (250 Fr.) a dostanou zdarma všechny příští publikace kongressové. Zvláštní komité pečuje o ubytování účastníků; svobodní členové mohou dostati levný příbytek v hotelích.

Přihlášky členské a přednášek, a veškeré dotazy řízeny budete na:

MALCOLM BURR, Dr. Sc.

c/o Entomological Society of London.

11. Chandos Street, Cavendish Square, London. W.

Drobnosti.

Palaeopsylla klebsiana Dampf. První bezpečný nález blechy zkamenělé učiněn byl v jantaru (Schriften d. Physik-ökonom. Gesellsch. zu Königsberg in Pr. LI. Jhrg. II. str. 248—259). Je neobyčejně zajímavo, že první nalezený zkamenělý zástupce řádu blech, jejichž fylogenetický vývoj posud je hádankou, náleží do rodu již velice specialisovaného, jehož posud popsání 3 členové žijí na krtku, čtvrtý pak na rejsku. Ačkoliv nám nepodává žádného pokynu, kde máme hledati tvary, z nichž se tento cizopasný řád vyvinul, přece ukazuje, že stáří jeho musí býti veliké, když již v oligocaenu vyskytají se formy s nynějšími tak blízce spřízněné. Máme sice již z triasu a jury zbytky, jež můžeme za zbytky ssavčí pokládati, ale některá posud učiněná pozorování nevyklučují možnost, že blechy i na jiných živočišných cizopasily, než se na ssavce omezily. Tak dle Rothschilda nalezena byla *Sarcopsyllida Echidnophaga ambulans* Oliff. na hadu, Dampf pozoroval *Ceratophyllus gallinae* ssající chlupaté housenky *Acronyety* a Fernton shledal, že na Korsice velmi hojně blechy v tamějších domech z nouze ssají i letu neschopné mouchy.

Kpk.

Oprava.

O nálezu jeskynních brouků v opuštěné šachtě.

Ve stejnojmenném článku v IX. r. č. 1. Časop. České společ. entomol. uvedl jsem, že chytán byl v opuštěné šachtě též *Aphaolius Milleri* Schmidt. Právě jsem se dověděl, že kusy zde chytené, a jako tento druh určené, jsou druhem novým. Popsán bude Drem. Müllerem z Terstu jako *Aphaolius Pretneri* n. sp. Liší se od podobného *Aph. Milleri* Schmidt hlavně postavou a tvarem penisu.

L. Heyrovský, Praha.

Plecopterorum genus: Kamimuria Klp.

Prof. Fr. Klapálek.

V pojednání: Japonské druhy podčeledi *Perlinae* (Rozpr. Čes. Akad. Roč. XVI. čís. 31. 1907) stanovil jsem mezi jinými i podrod *Kamimuria* — v rodu *Perla* (GEOFFR. — na základě znaků vzatých hlavně ze vnějších částí pohlavních. Při dalším zpracování bohatého materiálu shledal jsem, že lépe poslouženo bude přehlednosti soustavné, když podrody ty postaveny budou jako samotné rody, poněvadž znaky vzaté z ústrojů pohlavních ukazují se neobyčejně stálými a provázeny jsou mimo to jinými rovněž velmi význačnými vlastnostmi.

Tělo jest celkem téhož tvaru jak u našich zástupců rodu *Perla*; má hlavu jen mírně dlouhou, s očima značně velikýma, někdy jen slabě klenutýma. Očka jednoduchá jsou tři, zpravidla značně veliká a téměř vždy jsou zadní patrně větší než přední: odlehlost zadních jest obvyčejně jen mírně větší, zřídka značně větší než jejich vzdálenost od vnitřního kraje očního a nepatrně větší nebo skoro stejná jako vzdálenost od oka předního, takže očka tvoří trojúhelník rovnostranný nebo jemu se blížící. Mozolky čelní nejčastěji veliké, napříč nebo poněkud šikmo postavené, vejčité a od vnitřního kraje očního a oček zadních stejně vzdálené, zřídka vnitřnímu kraji očnímu zřetelně bližší. Čára *M*-ovitá zřetelně vyniklá. Přední šíje zpravidla lichoběžníkovitá, napřed asi tak široká jako týl, do zadu značně zúžená, při čemž délka rovná se asi čtyřem pětinám přední šířky; slemenní rýha hluboká a široká, do zadu ještě rozšířená; střední pole uprostřed nebo za středem nejužší, asi osminu až desetinu celé šířky tam zabírající, na obě strany mírně obloukovitě rozšířené. Křídla nejčastěji široká, s vrcholem parabolickým; první větev odnože vřetemí tvoří s velmi šikmou příčkou *r-s* počátek přepážky; *Cu*, obvyčejně značně do předu zahnutý a několik větví vysílající. Přední větev žilky střední a druhé ž. hřbetní ve křídlech zadních není nápadně prohnutá a políčko *1M*₂ v týchž křídlech aspoň třikrát, obvyčejně však mnohokrát delší než jeho stopka.

Sameček má kroužky zadečkové až k devátému beze zvláštních známek pohlavních; devátý kroužek jest na straně

břišní jen slabě prodloužen a chlopeň podplodní jest jen slabými dvěma záhyby odlišena; na straně hřbetní má tento kroužek vždy střední část polštářkovitě vzedmutou, četnými krátkými ostění posázenou a na zadním kraji dvěma vruby od ostatního kraje odlišenou. Desátý kroužek hřbetní jest uprostřed rozčísnut, kraje rozčísliny jsou zduřelé, přiléhají těsně k sobě a v předu vybíhají ve dva krátké, válečkovité výběžky. Chlopně podřitní krátké, nijak nevynikající. Štěty mírně dlouhé.

Samičí chlopeň podplodní vždy nejvýše jen mírně dlouhá, obrysu trojúhelného nebo obloukovitě zaokrouhleného, ale vždy uprostřed vrubem trojúhelným nebo okrouhlým vykrojená. Desátý kroužek hřbetní zpravidla mírně trojúhle protažen.

Rod tento posud znám jest toliko z Asie a to z Japanu, odtud jde podél východního břehu Asijského přes Čínu a Tibet do zadní Indie a na Filippiny.

Přehled druhů.

1. Mezi přední a střední větví druhé žilky hřbetní křídel zadních příčka 2.
— Tamtéž není příčky 4.
2. Na temeně mezi očky černá skvrna, ve vrcholu křídel více méně četné příčky, rozpětí samičky 66—73 mm *amoena n. sp.*
— Očka pouze lemována černě na své vnitřní straně, ve vrcholu křídel nejvýše jedna nebo dvě příčky, rozpětí samičky 65 mm 3.
3. Křídla silně lesklá, poněkud medově zbarvená, se žilkami jen nezřetelně temněji lemovanými, střední a zadní šíje stěží tmavší než šíje přední . *fulvescens n. sp.*
— Křídla jen mdle lesklá, zřetelně šedě zkalená a podél žilek tmavší: šíje střední a zadní patrně tmavší než přední *latior n. sp.*
4. Nohy žluté, nejvýše jen stehna ke kolenám tmavší nebo na kolenním kraji s tmavým kroužkem 5.
— Nohy dvojbarvé 8.
5. *C. a Sc.* ve křídlech předních nápadně světlejší, žluté, proti hnědým žilkám ostatním; tykadla nápadně tmavší

- hlavy, hnědá (viz: Japonské druhy počeł. Perlinae, pag. 15.) *quadrata* Klp.
6. Hlava žlutohnědá, jen očka na vnitřní straně s černo-
hnědým lemem; křídla široká s vrcholem ostře para-
bolickým a nečetnými příčkami vrcholovými,
chinensis n. sp.
- Hlava hlinožlutá, buď s černou skvrnou mezi očky
nebo s černoohnědou kresbou 7.
7. Mezi očky černá skvrna, v předu na obě strany roz-
šířená, křídla spíše úzká s vrcholem zaokrouhleným;
rozpětí ♂ 38—41 mm *coarctata* n. sp.
- Hlava na týle a mezi očky světlá s černoohnědým
kruhem, který jde přes očka zadní, mozolky a střed
štítku čelního; křídla k vrcholu silně rozšířená,
s vrcholem zřetelně parabolickým, rozpětí; ♂ 33 mm.
kelantonica n. sp.
8. Nohy černoohnědé, jen holeně z větší části žluté;
křídla zahnědlá, ale žilky vesměs světlé; samičí
chlopeň podplodní krátká *tibialis* Pict.
- Nohy v dolejší části žluté, od poloviny nebo konce
stehen tmavší, hnědé až černoohnědé 9.
9. Přední šíje světlá, někdy s temnějí kresbou 10.
- Přední šíje černoohnědá, často se světlejší kresbou . . 11,
10. Křídla čirá, silně irisující *atricornis* n. sp.
- Křídla zakouřena s předním krajem žlutým.
Schenklingi n. sp.
11. Přední šíje černoohnědá, kol do kola žlutě lemovaná.
circumscripta n. sp.
- Přední šíje černoohnědá, nejvýše jen na předním
krají světlá 12.
12. Pole příkrajní a vrchol křídel zřetelně zakouřené, *Sc.*
hnědá; rozpětí 32 mm *praeusta* n. sp.
- Pole příkrajní čiré, vrchol nejvýše jen slabě zakou-
řený; *Sc.* žlutá; rozpětí 39 mm *similis* n. sp.

1. Kamimuria amoena n. sp.

Tělo hlinožluté, u samiček poněkud světlejší: mezi očky
jest tmavo- až černoohnědá skvrna, která při vnitřní straně

oček zadních jest nejtemnější, do předu a do vnitř světlejší se stává, takže střed sám někdy není o mnoho tmavší než ostatní plocha hlavy. Přední šíje jest asi van Dyckově hnědá, střední a zadní šíje mají temena vypuklých částí také temnější než ostatní plochu; rovněž zadeček ke konci poněkud temnější. Tykadla světle nebo žlutě hnědá s prvním článkem tmavším; makadla temně hlínožlutá, nohy hlínožluté se stehny ke konci tmavšími a kolenním krajem černohnědě lemovaným; také holeně pod koleny a na konci jakož i chodidla tmavší. Štěty žlutohnědé. Křídla přední žlutošedě zkalená, podél kraje předního poněkud temnější; zadní jen docela slabě zažloutlá vyjma přední kraj, podél něhož jest zbarvení poněkud zřetelnější. Žilnatiná hlínožlutá.

Hlava lichoběžníkovitá, hned za očima zakulacená. Přední kraj štítku čelního je slabě obloukovitý, zděli dvou třetin šířky čelní a přední rohy zaokrouhlené. Oči dosti veliké a silně kulovitě klenuté. Očka jednoduchá sestavená v trojúhelník rovnoramenný: zadní, zvláště u samečka nápadně veliká, jsou vzájemně více odlehlá než od kraje očního, i očka předního vzdálená; poměr těchto odlehlostí jest 30 : 24 : 27. Mozolky čelní veliké, dlouze vejčité, napříč postavené a od oček i vnitřního kraje očního skoro stejně vzdálené. Čára M-ovitá jsouc právě tak jako mozolky čelní trochu světlejší než okolní plocha hlavy jest dosti zřetelná.

Přední šíje jest slabě lichoběžníkovitá, napřed patrně užší než týl za očima, u samečka slaběji, u samičky silněji do zadu zúžená; poměr rozměrů jest u onoho 50 : 46 : 42, u této 50 : 40 : 42; jest ovšem nesnadno tyto rozdíly pouhou růzností vyschnutí vysvětliti a zdá se, že skutečně jakési rozdíly u obou pohlaví panují ve tvaru přední šíje. Druhé dva kusy, které mám po ruce mají bohužel tuto část pochroumanou. Celkem jeví se však pronotum poměrně delším, než jest u rodu *Perla* obvyklo. Přední i zadní kraj jsou obloukovité a strany rovné; všecky 4 rohy tupé. Rýha slemenní jest nápadně široká a hluboká; pole střední jest asi v polovině nejužší a zabírá tady asi devítinu celé šířky. Červovité mozolky jsou silné a dosti pravidelně vějířovitě uspořádané.

Křídla široká s vrcholy parabolickými. Příčky v pol krajním křídel předních dosti četné, v zadních daleko řidší

a jemnější a počínají dosti daleko od spodiny křídlové nechávající někdy celou spodní polovinu prázdnou. V poli příkrajním jest počet příček značně i u jednoho a téhož kusu proměnlivý; bývá jich 3—7. Odnož vřetenní má nejčastěji 4, řidčeji 3 nebo 5 větví a prvá z nich s velmi šikmou příčkou $r-s$ kořenem svým přispívá ke tvoření anastomomy. Ve vrcholu křídel jsou někdy tak četné příčky, že by druh tento bez rozpaků mohl býti zařazen mezi typické *Acroneurie*. Přední ž. loketní vysílá ve křídlech předních 5—6, v zadních 2 větve přídatné. Políčko středové ve křídlech zadních jest 3—6krát delší své stopky. Přední větev druhé ž. hřbetní vysílá u samečka 3, u samičky 4—5 větví a poslední z nich jest spojena se střední větví jmenované žilky příčkou; někdy nacházíme také nějakou příčku mezi větvemi samými.

U samečka jest devátý kroužek na straně břišní téměř vůbec neprodloužen; na hřbetní odlišeno jest uprostřed úzce lichoběžníkovité a asi pětinu celé šířky zabírající pole, které jest tečkovaně štětinkaté na rozdíl od ostatních částí kroužku, které jsou jemně a hustě chlupaté s povrchem hladkým; strany tohoto pole tvoří dva, do předu poněkud sbíhavé podélné záhyby.

U samičky jest osmý oblouček břišní dvěma podélnými záhyby rozdělen ve dvě pole, z nichž prostřední jest vzadu tupouhle protaženo, ale na vrcholu trojúhle vybráno, takže vznikají dva trojúhlé cípky; konečná, tyto cípky zabírající část jest odlišena obloukovitou vráskou a má povrch svraštělý. Kroužek desátý jest v prostřední polovině tupouhle protažen.

Délka těla u ♂ 20 mm, u ♀ 21—26 mm; rozpětí u ♂ 49 mm, u ♀ 66—69 mm.

1 ♂ a 3 ♀ mezi Sogon Gomba a řekou I-Čju nad Modrou Řekou, koncem července r. 1900 sbíral K. KOZLOV. (Mus. Cís. Akad. Petrohrad); 2 ♀ ves Čerku, basin Modré Řeky, Kham, J. V. Tibet, ve výši 11400' sbíral v půli srpna KOZLOV (tamtéž); tyto dva kusy mají křídla temnější, našedlá a jsou o něco větší, majíce v rozpětí 73 mm.

Čítám sem ještě 1 ♀ *China, Chen-Si*, leg. A. DAVID, 1875 (Mus. Paris), která shoduje se s typickými kusy ve velikosti, temné skvrně na čele a četných příčkách vrcholo-

vých, liší se však podstatně postavením oček, které odpovídá spíše *K. fulvescens*.

Tento druh jinak velmi příbuzný druhým dvěma ze skupiny vyznačené příčkou mezi $2A_1$ a $2A_2$ liší se od nich již svou velikostí, četnými vrcholovými příčkami, temnou skvrnou mezi očky, která jest tím nápadnější, že ostatní tělo jest světlejší; tělo samo jest štíhlé, křídla jemná se žilnatinou nápadně nevynikající, jemně našedlá blána křídlová jest nelesklá, mdlá.

2. *Kamimuria fulvescens* n. sp.

Celé tělo do medova žlutohnědé, oči černé, očka po vnitřní straně černohnědě lemovaná, kterýžto lem někdy se poněkud rozšiřuje; scutum na střední i zadní šíji na temně kaštanové a přes scutellum táhne se na každé straně hnědý setřelý pruh, čímž světlejší slémě vyniká. Tykadla stěží tmavší než hlava. Kolena mají na holeních vně malou černou skvrnu a kolenní kraj stehen s úzkým černým lemem; chodidla jsou ke konci tmavší. Křídla jsou jen slabě zkalena, u kusů čerstvých značně lesklá a mají stejnoměrně žlutohnědou silnou žilnatinu.

Hlava jest lichoběžníkovitá, na předním kraji štítku čelního téměř tak široká jako dvě třetiny šířky čelní. Oči dosti veliké a klenuté. Očka tři, liché přední menší než sudá zadní; jsou sestavena v trojúhelník téměř rovnostranný a tak, že u ♂ odlehlost vzájemná zadních jest u ♂ zřetelně (30:25) u ♀ mírně větší (30:27) než vzdálenost od vnitřního kraje očního. Mozolky čelní silně vyniklé, podlouhlé, šikmo postavené a od oček zadních i od vnitřního kraje očního stejně vzdálené. Čára M-ovitá široká, zvláště ve své části střední ploše vyniklá.

Přední šíje lichoběžníkovitá, napřed patrně užší než týl za očima, do zadu značně zúžená; poměr rozměrů jest 50:41:38. Přední i zadní kraj silně obloukovitý, postranní rovné; rohy přední téměř pravoúhlé, zadní tupouhlé. Rýha slemenní silná a zvláště vzadu ještě rozšířená; pole střední dosti široké, asi uprostřed nejužší a tu asi osminu celé šířky zabírající, do předu i zadu jen slabě rozšířené.

Křídla mírně široká s vrcholem parabolickým. Příčky v poli krajním jsou řídké, takže odlehlost jejich jest značně větší než délka, zvláště ve křídlech zadních, kde jsou velmi slabé. Ve vrcholu pole příkrajního 4—5 příček. Odnož vřetenní křídel předních a přední větve ž. střední v zadních má 4 větve, z nichž prvá s velmi šikmou příčkou *r-s* tvoří počátek anastomosis. Přední ž. loketní vysílá ve křídlech předních 4, v zadních 2 větve přídatné. Středové políčko křídel zadních jest devětkrát delší své stopky. Ž. 2A₁ vysílá 3 žilky přídatné, které se ž. 2A₂ a někdy i mezi sebou příčkami jsou spojeny. Ve vrcholové části obojích křídel bývají příčky, ale v počtu velmi sporém tak, že i v některém křídle docela scházejí.

Sameček má 9. oblouček břišní jen slabě obloukovitě prodloužen a kratičkými záhyby postranními opatřen, takže stěží lze o nějaké chlopni podplodní mluvit. Příslušný k němu oblouček hřbetní jest uprostřed na lichoběžníkovitém místě vtisklý a ostrými zrníčky posázený. Desátý oblouček hřbetní má v čáře slemenní zářez, jehož okraje jsou zdýmelovitě ztlustlé, vyvýšené, k sobě přitisklé, proti ostatní ploše kroužkové silným jamkovitým vtiskem ohražené, ale nezdá se, že jsou jako u vlastního rodu *Perla* do předu trnovitě protažené.

U samičky tvoří osmý oblouček břišní parabolickou asi třetinu délky a na kořeně třetinu šířky kroužku devátého zabírající chlopeň podplodní, která na vrcholu tak jest vykrojena, že vznikají dva trojúhelné cípy. Desátý oblouček hřbetní jest uprostřed silně trojúhelně protažen.

Délka těla u ♂ 16—19 mm, u ♀ 20—25 mm; rozpětí u ♂ 50—52 mm, u ♀ 58—60 mm.

1. ♂ a 1 ♀ z Mou-Pin, leg. A. DAVID 1870 (Mus. Paris); Si-Čuan, Tacienlu, 2., 10., 20., 22., 23. VI. a 18. VII. 93 řada exemplářů leg. POTANIN (Mus. Petrohrad).

Druh tento velikostí a žilnatinou shoduje se více s *K. latior* než s *K. amoena*, od které rovněž liší se tím, že očka jsou pouze na vnitřní straně černě vroubena, jest však přece méně robustní a světlejší než *K. latior*, liší se od ní též nápadně lesklými do medova zabarvenými křídly, jejichž blána jest jen stejnoměrně a slabě zkalena.

3. *Kamimuria latior* n. sp.

Hlava temně hlínožlutá, zadní očka na straně vnitřní temně roubená, kterážto ovruba někdy velmi se rozšiřuje, takže vzniká černohnědá, k čáře šlemenní poněkud setřelá a obě očka spojující skvrna, která však nesáhá až k přednímu očku lichému, jež jest vzadu pouze slabě černohnědě lemováno; také při kořene tykadel jest na každé straně štítku čelního slabý tmavý obláček. Přední šíje Van Dyckově hnědá, žíldka světlejší, střední a zadní leskle kaštanově hnědé, na scutellu někdy trochu do červenava přecházející. Zadeček hlínožlutý; rovněž tak spod těla. Tykadla tmavě, na kořene až černě hnědá, makadla světle hnědá; nohy tmavě hlínožluté, stehna na konci s černým kolenním lemem, holeně na začátku a na konci černohnědé, chodidla tmavohnědá. Štěty tmavě hnědé, patrně tmavší než zadeček. Křídla jsou zřetelně šedohnědě zabarvená, ale střed políček jest trochu světlejší. Žilnatina žlutohnědá, svým žlutším zabarvením zřetelně od blány spíše šedé se odrážející. Tvar hlavy, postavení oček (30 : 24 : 27), mozolku a tvar přední šíje (50 : 36 : 37) sotva se liší od *P. amoena*. Střední pole pronóta uprostřed zabírá jen 1 jedenáctinu celé šířky. Křídla jsou však patrně širší. Odnož vřetenní křídel předních má nejčastěji 3, přední větev ž. střední ve křídlech zadních 4 větve, při čemž nežíldka některá z nich jest opět vidličnatá. Přední ž. loketní vysílá ve křídlech předních nejčastěji 4, řidčeji 3 nebo 5 větví, ve křídlech zadních 2 nebo jen 1 větev. Políčko středové křídel zadních 5—6 krát tak dlouhé jako jeho stopka. Přední větev druhé ž. hřbetní vysílá 3 větve, z nichž nejzadnější spojená jest příčkou s větví střední; někdy nacházíme ještě několik příček jiných.

Samičí chlopeň podplodní neliší se, jak se zdá, tvarem od téhož ústroje *P. amoena*. Kroužek desátý jest na hřbetě v prostřední třetině rovněž trojúhle protažen, leč něco méně než u druhu právě jmenovaného.

Délka těla 20—22 mm, rozpětí 50—54 mm.

♀ Mezi Sogon Gomba a řekou I-Čju, na horním toku Modré Řeky, koncem července sbíral KOZLOV: 2 ♀ Darindo při horním toku Modré Řeky, sbíral týž v prvé půli srpna 1900.

1 ♀. Již. Alašan, Gobi, v druhé půli září sbíral rovněž Kozlov; všechny tyto kusy jsou v Museu cis. Akademie v Petrohradě.

Není žádné pochybnosti, že tyto kusy stojí velmi blízko *P. amoena*, leč širší tělo, nápadně širší a temnější křídla, tmavší střední a zadní šíje, stačí jako znaky druhové tím spíše, že některé kusy byly sbírány ve stejných končinách.

Ze tří druhů této skupiny jest tento, ač nikoliv největší, přece těla nejširšího. Přední hrud tmavší než hlava a světlejší než černohnědá šíje střední a zadní, očka pouze na vnitřní straně černě vroubená, křídla silně šedě zkalená a se žilkami zřetelně temněji vroubenými odlišují druh tento od obou druhých.

4. *Kamimuria chinensis* n. sp.

Tělo mimo nahnědlou šíji přední žlutohnědé; na hlavě jsou očka jednoduchá na vnitřní své straně černohnědě lemována a štítek čelní od kraje předního až do středního úhlu čáry M-ovité hnědý. Tykadla žlutohnědá, makadla nahnědlá, nohy světle hnědé, kořen stehen, příkyčlí a kyčle žlutohnědé; barva stehen jest od žlutohnědého kořene až k černohnědé skvrně při koleně poznenáhlu tmavší. Štěty žluté. Křídla slabounce zkalená a to v obou polích při kraji předním poněkud silněji. Žilnatina jest mírně silná, žlutohnědá, dolejší polovina ž. vřetení žlutá.

Poněvadž přední rohy štítku čelního jsou zaokrouhlené, jest hlava obrysu téměř polokruhovitého. Oči dosti veliké jsou mírně vyklenuté. Očka sestavena jsou v trojúhelník rovnostranný a odlehlost zadních jest nepatrně větší než vzdálenost od vnitřního kraje očního a od očka předního poměr (30 : 27 : 26); očka zadní jsou nápadně větší než liché očko přední. Mozolky čelní veliké, vejčité, téměř příčně postavené, od oček zadních i od vnitřního kraje očního asi stejně vzdálené. Čára M-ovitá mírně silná.

Přední šíje lichoběžníková, napřed zšíří týlu za očima, do zadu silně zúžená; poměr rozměrů jest 50 : 36 : 33. Přední i zadní kraj jsou mírně široké, obloukovité, strany téměř rovné, přední rohy pravoúhlé, zadní tupoúhlé. Rýha slemenní

jest velmi jemná, střední pole mělké, mírně široké, za středem nejužší a asi desetinu celé šířky zabírající, do předu i do zadu obloukovitě rozšířené. Červovité mozolky sporé a jemné.

Úzká křídla mají vrchol parabolický, v poli krajním nečetné, řídce rozložené příčky, z nichž prvá velmi je vzdálena od příčky ramenní; v křídlech zadních jest jen asi 6 příček ve vnější polovině jmenovaného pole. Ve vrcholové části pole příkrajního jsou příčky četné a to v křídlech předních 9, v zadních 6—8. Odnož větenní má 4 větve, z nichž prvá se šikmou příčkou *r-s* kořenem svým přispívá k tvoření přepážky. Přední ž. loketní vysílá ve křídlech předních 4, v zadních 2 ž. přídatné. Políčko středové křídel zadních jest ne zcela 4krát delší své stopky. Ž. $2A_1$ vysílá 3 větve bez příček.

Samička má osmý oblouček břišní prodloužen v polokruhovitou téměř chlopeň podplodní, jež kořenem svým zabírá asi prostřední dvě čtvrtiny šířky kroužku devátého a na konci jest hluboce a úzce vykrojena; strany tohoto výkrojku jsou téměř rovnoběžné, jeho dno okrouhlé, takže lze jej v celku jako poloeliptický označiti. Desátý oblouček hřbetní jest uprostřed okrouhle prodloužen.

Délka těla 17 mm, rozpětí 56 mm.

Známa mi jediná ♀ ze Střední Číny, leg. SCHERZER 1892. (C. k. dvorní museum ve Vídni).

Druh tento náleží nepochybně do blízkého příbuzenstva s *P. quadrata*: rozdíl spočívá jednak ve velikosti, ve zbarvení žilek křídel předních a do jisté míry také v celkovém tvaru křídel.

5. *Kamimura coarctata* n. sp.

Celé tělo se všemi okončinami hlínožluté, jen očka spojena jsou černohnědou skvrnou, která před zadními na strany se rozbíhá: štítek čelní při předním kraji tmavší. Křídla, zvláště přední jsou žlutavě zkalená. Žilnatina stejnoměrně žlutá. Na pronotu jest střední pole (vyjma rýhu) jakož i přední a zadní kraj tmavší.

Hlava lichoběžníkovitá s rovným předním krajem a zaokrouhlenými předními rohy štítku čelního, který v předu měří nezcela dvě třetiny šířky meziocní. Oči jen mírně veliké a klenuté. Očka dosti veliká, zvláště zadní, v trojúhelník téměř rovnostranný sestavená; odlehlost zadních malinko větší než jejich vzdálenost od vnitřního kraje očního a od očka předního; poměr jest 30 : 23 : 28. Mozolky čelní podlouhle vejčité, šikmé a od oček zadních i vnitřního kraje očního stejně vzdálené. Čára M-ovitá slabá.

Šíje přední lichoběžníkovitá, napřed sotva zšíří týlu, do zadu silně zúžena; poměr rozměrů jest 50 : 40 : 43. Přední i zadní kraj mírně obloukovité, strany skoro rovné, rohy přední pravouhlé, zadní tupouhlé. Rýha slemenní mírně silná, střední pole mírně široké, v druhé třetině nejužší a desetinu celé šířky zabírající, do předu i do zadu silně rozšířené. Červovité mozolky silné.

Křídla dosti široká s krajem předním a zadním mírně rozbíhavým a vrcholem okrouhle parabolickým. Příčky v poli krajním nečetné, jejich vzájemná odlehlost větší než délka; v křídlech zadních jest jich jen 6—8. Ve vrcholu pole příkrajního 3—5 příček. Odnož vřetenní má 3 větve, z nichž prvá kořenem přispívá k tvoření přepážky. Přední ž. loketní vysílá ve křídlech předních 3, v zadních jedinou větev přídatnou. Políčko středové více než 4krát delší stopky. Přední větev 2. ž. hřbetní vysílá 2—3 větve přídatné bez příček.

Sameček má devátý oblouček břišní jen slabě okrouhle rozšířený se dvěma krátkými záhyby postranními, kterými jest chlopeň podplodní nedokonale oddělena. Příslušný oblouček hřbetní jest uprostřed své zadní poloviny vtisklý, čímž vzniká příčně podlouhlé pole, jehož strukturu nelze však pro špatný stav kusu zjistiti. Desátý oblouček hřbetní jest uprostřed rozčísnut a vzhůru vyhrnuté kraje tohoto výkrojku jsou v tenký, tyčinkovitý a do předu namířený výběžek protažený.

Délka těla 13—15 mm, rozpětí 38—41 mm.

1. ♂ China, leg. Dr. SJANTSKY (Mus. Petrohrad);
♂ Nord Pekin, leg. A. DAVID 1865 (Mus. Paris).

Nepodléhá žádné pochybnosti, že druh tento jest blízce příbuzen s *P. fulvescens*, od které odlišují jej pro menší

velikost a hlavně nedostatek příčky mezi přední a střední větví 2:4.

6. *Kamimuria kelantonica* n. sp.

Hlava temně hlínožlutá se setřelým černohnědým kruhem, který přes zadní očka, mozolky čelní, postranní úhly čáry *M*-ovité a střed štítku čelního se táhne jsa těmito světlejšími částmi přerušován. Šíje přední jest rovněž temně hlínožlutá, na předním kraji hnědá, na kraji zadním nahnědlá s černohnědými přehrnutými kraji postranními. Šíje střední a zadní jsou hlínožluté, vyklenuté části praescuta a scuta na šíji střední nahnědlé. Spod i zadeček světle žlutý. Tykadla i makadla žlutá, tato na konci článků temnější. Nohy žluté, stehna s úzkým černohnědým lemlem kolenním a holeně na vnitřní straně svého kořene s krátkou čárkou téže barvy. Štěty světle žluté. Křídla slabě našedlá, s dosti silnou, přední s temněji, zadní se světleji žlutou žilnatinou.

Hlava široká, příčná, téměř polokruhovitá: přední kraj štítku čelního v tupém úhlu zlomen; oči veliké a klenuté. Očka v trojúhelník rovnostranný sestavená, zadní veliká, přední nápadně menší; vzájemná odlehlost zadních zřetelně větší než jejich vzdálenost od vnitřního kraje očního (30 : 24 : 30). Mozolky čelní značně veliké, podlouhle elliptické, šikmé, málo do předu posunuté a od oček zadních asi stejně jako od vnitřního kraje očního vzdálené. Čára *M*-ovitá silně vyniklá.

Na kuse, který mám před sebou nelze tvar přední šíje sledovati, poněvadž přehrnutý kraj jest shora poněkud viditelný. Přední kraj jest zřetelně užší než týl, přední rohy ostré, zadní silně zaokrouhlené. Poměr přední šířky k délce jest 50 : 41. Rýha slemenní jest velmi široká a hluboká: pole střední asi uprostřed nejužší a tam desetinu celé šířky zabírají do předu i do zadu obloukovitě rozšířené. Červovité mozolky silné.

Křídla úzká s vrcholem parabolickým; příčky krajní slabé, zvláště ve křídlech zadních a dosti řídké. *Rs* se třemi větvemi, z nichž prvá spojena jest přepážkou. *Cu*₁ silně vybočuje do předu a má ve křídlech předních 4, v zadních

2 větve. *M* a přední větev 2*A* nejsou prohnuty, poslední se 2 větvemi bez příčky.

U samečka nezabírá ostnitý polštářek na 9. obloučku hřbetním celou jeho délku, nýbrž asi polovic a má zadní kraj zaokrouhlený.

Délka těla 13 mm, rozpětí 33 mm.

1 ♂ Kelanton, Vých. Malakka (Mus. Hamburg).

7. *Kamimuria atricornis*. n. sp.

Tělo hlínožluté vyjma šíjí střední a zadní, které jsou do olivova hnědé, na praesentu a scutellu světlejší. Tykadla mají prvý článek hlínožlutý, s hlavou stejnobarvý, kdežto ostatek jest černohnědý. Makadla hlínožlutá. Nohy mají kyčle, příkyčlí a stehna hlínožlutá vyjma kraj kolenní, který jest černý; ostatek noh jest hnědý. Štěty hlínožluté. Křídla čirá silně irisují: žilnatina světle hlínožlutá, jen žilka vřetenní temnější; první tři hlavní žilky podélné vůbec na kořeně silné a nápadně vyniklé. Všecka očka jednoduchá při vnitřní své straně lemována černou skvrnou.

Hlava i přední šíje jsou následkem seschnutí nedocela vyspělého kusu poněkud znetvořeny, takže údaje rozměrů nemohou býti zcela přesné. Oči mírně veliké a mírně klenuté; očka jednoduchá sestavena v trojúhelník slabě rovno-ramenný, odlehlost zadních, která jsou mnohem větší, jest zřetelně větší než jejich vzdálenost od vnitřního kraje očního a slabě větší než vzdálenost od očka předního (30 : 22 : 27). Mozolky čelní značně veliké, podlouhlé, šikmé a od oček jako od vnitřního kraje očního skoro stejně odlehlé.

Tvar přední šíje jest bezpochyby lichoběžníkovitý.

Křídla dosti široká s vrcholem ostře parabolickým. Příčky v poli krajním křídel předních husté a silné, v zadních slabé a velmi řídké. Odnož vřetenní má 4 větve, z nichž prvá kořenem svým pospolu s velmi šikmou příčkou *r-s* tvoří počátek anastomozy. Přední ž. loketní vysílá ve křídlech předních 6. v zadních 2 větve přídatné. Políčko středové ve křídlech zadních jest čtyřikrát delší stopky. Přední větev druhé ž. hřbetní ve křídlech zadních vysílá 4 větve bez příčky.

OBSAH: Ant. Vimmer: Seznam českých dipter str. 49. — JUST. Leo. Heyrovský: Příspěvek k poznání fauny bulharských Oedemerid str. 81. — Úmrtí str. 82. — Druhý mezinárodní sjezd entomologický str. 82. — Drobnosti str. 83. — Oprava. JUST. Leo. Heyrovský: O nálezu jeskynních brouků v opuštěné šachtě str. 83. — Prof. Fr. Klapálek: Plecopteronum genus: Kamimuria Klp. str. 84.

I. Jak hledáme, usmrcujeme a pro sbírky upravujeme hmyz

napsali Lad. Duda, H. A. Joukl, Fr. Klapálek, P. A. Kubes, Dr. E. Lokay, Dr. K. Šulc, Dr. J. Uzel, Dr. V. Vávra, A. Vimmer.

S 28 obr. — Cena 80 h, pro členy 56 h, poštou franko 10 h více.

II. České sířnatky. Tingitidae.

Frant. Mužík. — (5 obrázků v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

III. Kůrovci v Čechách a na Moravě žijící.

Rom. Formánek. — (73 obr.) — K 1'60, členové K 1'08, poštou 10 h více.

IV. Evropští nosatci rodu Dorytomus Stephens.

Rom. Formánek. — (1 obr. a tab.) — 80 h, členové 54 h, poštou 5 h více.

V. Majky (Meloë L.) zemí koruny České.

Rom. Formánek. — (9 obr.) — 48 h, členové 32 h, poštou 5 h více.

VI. Klíč k určování českých Bembidiin.

A. Jedlička. — (15 obr. v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

VII. Evropští nosatci podčeledi Rhynchitinae.

Rom. Formánek. — (s tab. tříbarvou). — K 1'20, člen 80 h, poštou 5 h více.

Přátelské schůzky týdenní

konají se nyní každé úterý (v týdnech schůzi občasných v sobotu) v »Obecním domě pražském ve zvláštních pokojích v polopatře (vchod z ulice Pařížské).

ČASOPIS

ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK IX.

1912.

ČÍSLO 3.

Redakční komité:

Prof. FR. KLAPÁLEK.

MUDr. EM. LOKAY.

OLDŘ. ŠUSTERA.

JUDr. JOS. MALIČKÝ.

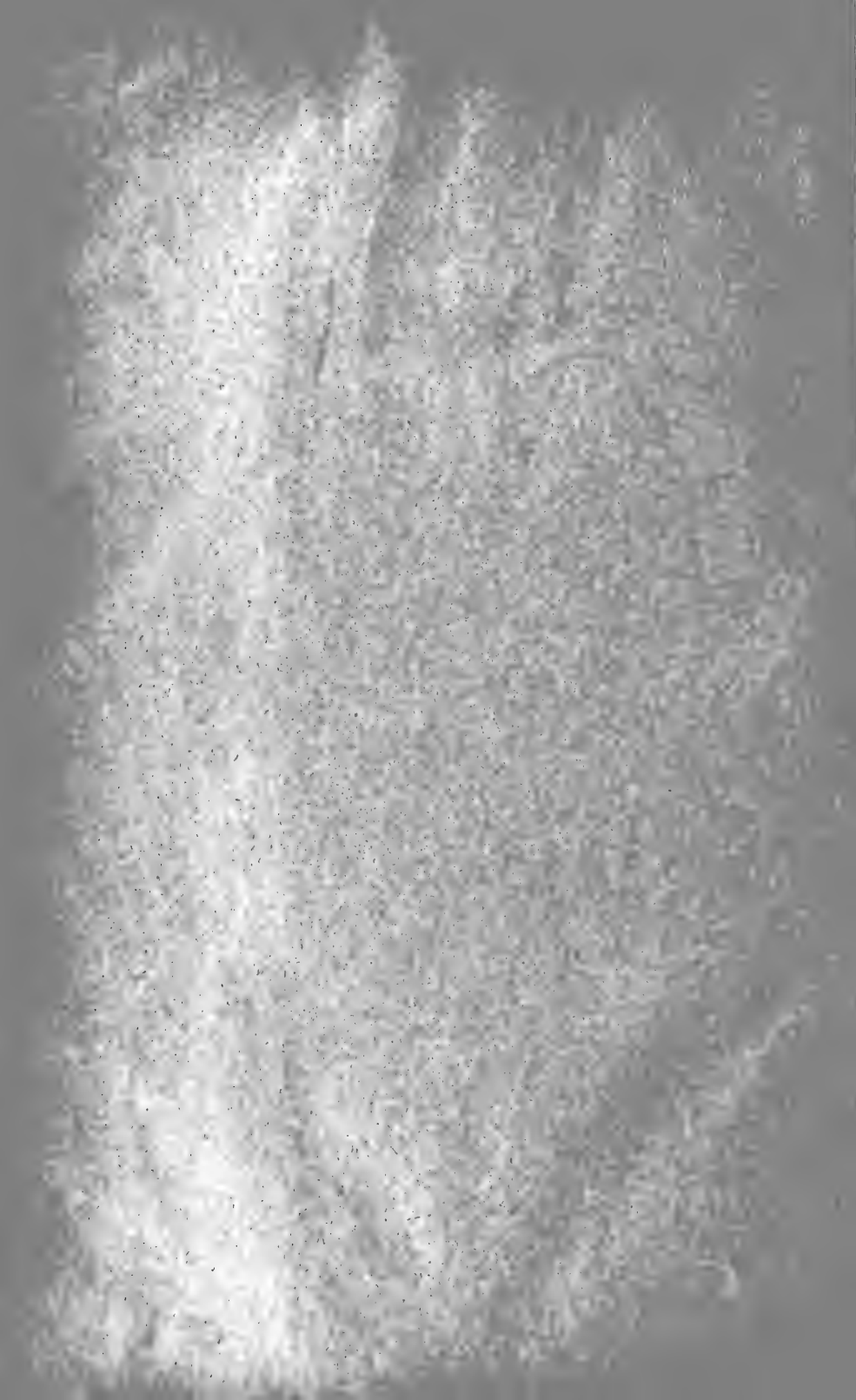
Odb. uč. ANT. VIMMER.

V PRAZE.

Nákladem České společnosti Entomologické.

Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

Sameček má kroužky genitální vyvinuty stejným způsobem jako ostatní druhy tohoto rodu. Vypouklé, štetin-
katě tečkované střední políčko na devátém kroužku hřbetním
jest podoby zaokrouhleně lichoběžníkovité, v předu širší než
vzadu.

Délka těla asi 16 mm, rozpětí 51 mm.

1 ♂ Cachin Hills, leg. H. L. STANTON (Mus. Londýn)

8. *Kaminuria Schenklingi* n. sp.

Tělo světle medově žluté, na hlavě jest uprostřed štítku
čelního vejčité, na temeně mezi očky čtyřúhlá a v předu na
obě strany protažená černá skvrna. Na šíji přední jsou pole
střední, přední kraj až přes přední brázdou a přehnuté kraje
postranní černohnědé. Tykadla na kořeně žlutá, ostatně čer-
nohnědá. Makadla černohnědá. Nohy až do prostřed nebo
druhé třetiny stehen žluté, ostatně černohnědé. Štěty žluté.
Křídla silně zakouřená, pouze pole krajní jest sírožluté. Žil-
natina temně hnědá. *C.*, *Sc.* a příčky krajní žluté, *R.* silně
vyniklý.

Hlava značně široká, lichoběžníkovitá, silně do předu
zúžená s obloukovitým předním krajem štítku čelního. Oči
značně veliké a klenuté. Očka sestavená v trojúhelník téměř
rovnostranný, zadní poněkud větší než přední: odlehlost od
vnitřního kraje očního patrně menší než jejich vzájemná
vzdálenost. Mozolky čelní veliké, příčné, široce vejčité a vnitř-
nímu kraji očnímu bližší než očkám zadním. *M*-ovitá čára
zřetelná.

Šíje přední šestiúhlá, napřed nezcela zšíří týlu, z počátku
stejně široká, poněkud za středem silně do zadu zúžená
(50 : 33 : 40). Velmi úzký kraj přední a zadní slabě oblou-
kovité, strany tupouhle zlomené. Rýha slemenní úzká, ostrá;
pole střední uprostřed nejužší, stěží více než desetinu celé
šířky zabírající, do předu a do zadu obloukovitě rozšířené.
Červovité mozolky lesklé a jen málo vyniklé.

Křídla úzká s vrcholem téměř elliptickým. Krajní příč-
ky slabé, od sebe daleko odlehle a ve křídlech zadních jen
ve vnější polovině pole vyvinuté; ž. příkrajní 2—3. *Rs* má
dvě větve, z nichž prvá souvisí s přepážkou. *Cu*₁ ve křídlech

předních se 2, v zadních 1--2 větvemi. M a přední větev 2 A neprohnuté. Políčko $1R_1$ ve křídlech předních něco více než dvakrát, $1M_2$ v zadních téměř 5krát tak dlouhé jako stopka.

Sameček ukazuje normální u tohoto rodu vytvoření kroužků konečných.

Délka těla 10 mm rozpětí 21 mm.

1 ♂ Kosempo, Formosa. X. 1909 a 1 ♀ Fuhosho, Formosa. III. 1909, oboje sbíral H. SAUTER (Deutsch. Entom. Museum).

9. *Kamimuria circumscripta* n. sp.

Hlava nahoře i dole veskrze tmavě sepiově hnědá, jen slabě lesklá; přední, střední i zadní šíje sepiově hnědá, prvá však kol do kola žlutě lemována. Ostatní tělo a strana spodní mimo hlavu, žlutá. První článek tykadlový téměř černý, bičík tmavohnědý. Nohy černé, s přilehlou částí až do polovice stehen žlutou. Největší díl štětů exempláře, který mám po ruce schází, ale zbytek jest tmavě sepiově hnědý vyjma nejdolejší kořen, který jest žlutý. Křídla přední velmi slabě, jen na přepážce zřetelněji zkalená; zadní čirá; vnější polovice vrcholu všech čtyř křídel jest silně hnědě zbarvená. Přední křídla jsou mdlá, zadní silně irisují. Žilnatina silná, tmavohnědá, jen žilka krajní, příkrajní, všecky příčky v poli krajním a skoro všecky v poli příkrajním jsou žluté.

Hlava a přední šíje na kuse, který mám před sebou, jsou poněkud znetvořeny. Hlava jest lichoběžníkovitá, přední kraj štítku čelního rovný, poněkud více než polovic tak široký, jako čelo mezi očima. Tyto mírně veliké a klenuté. Očka rovněž prostředně veliká, v trojúhelník rovnostranný sestavená; odlehlost zadních zřetelně větší než jejich vzdálenost od vnitřního kraje očního (v poměru 30:22:28). Mozolky čelní široce ledvinkovité, asi stejně od oček zadních i od vnitřního kraje očního vzdálená. Čára M-ovitá slabě vyvinutá.

Přední šíje lichoběžníkovitá, napřed málo užší než hlava i s očima, do zadu mírně zúžena; poměr rozměrů jest 50:43:41. Kraj přední mírně obloukovitý, postranní při všech rozích vykrojený, takže rohy samy zoubkovitě vyni-

kají, což však může býti následkem seschnutí. Rýha slemenní dosti silná, pole střední asi uprostřed nejširší, zde asi sedminu celé šířky zabírající do předu obloukovitě, v zadní třetině břichatě rozšířené.

Křídla úzká, jejich vrchol parabolický. Příčky v krajním poli ve křídlech předních četné, v zadních sporé a zvláště v dolní polovině nevyvinuté. Příčky ve vrcholové části pole příkrajního četné (6—7). Odnož vřetenní má 4 větve, z nichž první pospolu s velmi šikmou příčkou $r-s$ tvoří počátek přepážky. Přední ž. loketní má ve křídlech předních 3, v zadních 2 přídatné větve, z nichž prvá jest vidličnatá. Políčko středové křídel zadních jest téměř pětkrát delší své stopky. Přední větev druhé ž. hřbetní ve křídlech zadních má 2 větve bez příček.

Samičí chlopeň podplodní jest jazykovitá, na konci tupouhle vykrojené a zabírá asi třetinu šířky a polovinu délky devátého kroužku břišního. Kroužek desátý jest na straně hřbetní i břišní obloukovitě prodloužen.

Délka těla 18 mm, rozpětí 49 mm.

1 ♀ Tonkin Bac Kan; Song Kao, leg. A. BERTRAND, 1. Sept. 1903. (Mus. Paříž.)

10. *Kamimuria praeusta* n. sp.

Hlava svrchu i vespod Van-Dycke-ově hnědá, mozolký čelní červenohnědé a čelo mezi očky černohnědé. Přední šíje s hlavou stejnobarvá jen na kraji předním světlejší. Ostatní tělo žluté, jen střední a zadní šíje uprostřed nahnědlé. Tykadla jsou bohužel ulomena až na první článek, který jest černohnědý. Makadla černohnědá, nohy rovněž tak vyjma kořen stehen, který je do první třetiny žlutý. Štěty až na nejspodnější žlutou část černohnědé. Křídla lesklá, čirá, jen pole příkrajní a vrchol silně zakouřené a na přepážce předních křídel jest slabý obláček; rozhrání vrcholové skvrny jde právě uprostřed mezi přepážkou a vrcholovým krajem napříč přes vrchol křídla. Žilnatina zřetelná, tmavší než blána, nahnědlá, zvláště ž. vřetenní silná; jen. ž. krajují a příčky krajují jsou žluté.

Hlava lichoběžníkovitá; štítek čelní vpředu silně vyniklý s předním krajem rovným a delším než $\frac{2}{3}$ šířky čelní. Oči veliké, ale slabě klenuté; očka mírně veliká sestavená v trojúhelník rovnostranný; odlehlost zadních nepatrně menší než dvojnásobná vzdálenost od vnitřního kraje očního (30 : 16 : 32). Mozolky čelní dosti veliké, ledvinovité a vnitřnímu kraji očnímu mnohem bližší než očkám zadním. Čára M-ovitá slabě vyvinuta.

Přední síje příčně podlouhlá, napřed stěží užší než hlava i s očima, patrně širší než týl, do zadu málo zúžena; poměr rozměrů jest 50 : 44 : 34. Přední kraj dosti silně obloukovitý přední rohy téměř pravoúhlé, zadní tupoúhlé. Rýha slemenní v předu slabá, do zadu silnější, pole střední mírně široké, za středem něco méně než osminu celé šířky zabírající, napřed silněji, vzadu méně rozšířené. Červovité mozolky nehojné, ale hrubé.

Křídla úzká, s vrcholem parabolickým. Příčky v poli krajním křídel předních četné, v zadních méně hojné, v přílehlé polovině docela scházejí. Vreholové příčky příkrajní ve křídlech předních 2—3, v zadních 4. Odnož větenní má 3 větve, z nichž prvá s velmi šikmou příčkou r-s tvoří počátek přepážky. Přední ž. loketní vysílá ve křídlech předních 3 větve přídavné, v zadních žádnou. Políčko středové křídel zadních více než třikrát delší své stopky. Přední větev 2. ž. hřbetní ve křídlech zadních vysílá 2 větve nespojené příčkami s ostatními žilkami.

Samička má zřetelnou trojúhlu, na konci vykrojenou a do středu devátého kroužku sáhající chlopeň podplodní. Kroužek desátý jest na hřbetě uprostřed silně obloukovitě protažen,

Délka těla 11 mm, rozpětí 32 mm.

1 ♀ »Frontier Chine-Tonkin, Region de Lao-kay et Ho-Kheou«, leg. CH. DUPONT 1900. (Mus. Paříž).

11. *Kamimuria similis* n. sp.

Hlava svrchu za obloukovitou čarou temenní žlutohnědá, před ní sepiově hnědá, mezi očky černá; mozolky čelní a čára

M-ovitá červenohnědé. Přední šíje Van Dyckově hnědá, ostatní tělo i spodní strana světle žlutohnědé, jen střední a zadní šíje i hrdlo hnědě zbarvené. Tykadla kusům, jež mám po ruce bohužel scházejí až na prvý článek, který je černohnědý; makadla černá, nohy černohnědé, kyčle, příkyčlí, kořen stehen, kolena a konec holení žlutohnědé; štěty černohnědé, jen nejdolejší část kořene světle žlutohnědá. Křídla slabě zkalená, pole krajní a příkrajní až k přepážce světlé, ostatek pole příkrajního zakouřený. Ž. krajní, příkrajní a příčky v poli krajním žluté, ostatní hnědé a zvláště ž. vřetenní velmi nápadná.

Hlava lichoběžníkovitá, do předu silně zúžená; přední kraj štítku čelního téměř rovný a stěží delší než polovina šířky čelní. Oči veliké, mírně klenuté. Očka veliká, sestavená u ♂ v trojúhelník rovnoramenný a odlehlost zadních jest téměř dvakrát větší než vzdálenost od vnitřního kraje očního a něco větší než vzdálenost od očka předního v poměru 30 : 17 : 27. Mozolky čelní úzce kopinaté, téměř docela příčné a vnitřnímu kraji očnímu poněkud bližší než očkám zadním. Čára M-ovitá jen mírně vyvinutá. Obloukovitá čára temenní velmi patrná.

Přední šíje lichoběžníkovitá, napřed zšíří týlu, do zadu zřetelně zúžená; poměr rozměrů jest 50 : 37 : 38. Přední kraj jest široký, obloukovitý, strany rovné, rohy přední trochu ostroúhlé, zadní tupoúhlé. Rýha slemenní hluboká a široká, zvláště vzadu; pole střední prohloubené, široké, na místě nejněžším šestinu celé šířky zabírající, do předu i do zadu obloukovitě rozšířené. Červovité hrbolky četné a silné.

Křídla dosti široká s vrcholem parabolickým. Příčky v poli krajním křídel předních četné, zadních méně četné, ba v dolní polovině docela scházejí. V poli příkrajním ve vrcholu 3—4 příčky. Odnož vřetenní má 3 větve, z nichž prvá spolu s příčkou *r-s* tvoří počátek anastomosy. Přední ž. loketní vysílá v křídlech předních 3, v zadních jen 1 větev přídatnou. Políčko středové křídel zadních více než třikrát delší své stopky. Přední větev druhé ž. hřbetní ve křídlech zadních vysílá 3 větve; příčky scházejí.

U samečka jest devátý oblouček břišní normální, stěží prodloužený; příslušný k němu oblouček hřbetní jest upro-

střed na místě obrysu lichoběžníkovitého poněkud vyvýšen a na zadním kraji zduřelý a jemnými ostenci a delšími štětinkami posázený. Desátý oblouček hřbetní jest v čáře slemenní rozčísnut s kraji střechovitě proti sobě zdviženými a zduřelými.

Délka těla 12 mm, rozpětí 37 mm.

1. ♂ Frontière China-Toukin, region de Laokay, et Ho-Kheou. (Mus. Paris).

Druh tento stojí velmi blízko *K. praevusta* a mohli bychom snadno oba kusy, jež mám před sebou, pokládati za různá pohlaví téhož druhu, ale tu by sameček byl mnohem větší než samička, což posud nikde u pošvatek známo není; mimo to jest u *praevusta* pole příkrajní a vrchol křídlový zřetelně hnědě zbarven rovněž tak jako ž. příkrajní, kdežto u *K. similis* jsou jmenovaná pole čirá a subcosta žlutá. Zmínky také zaslouží světlejší kraj pronota u *K. praevusta*.

Radím sem samičku, která však ukazuje některé dosti podstatné rozdíly takže příslušnost její jest značně pochybná. Tyl není tak světle zbarven, ačkoli jest zřetelně světlejší než přední část hlavy, vrchol křídel jest zřetelně zahnědlý a zadeček má poněkud temnější barvu. Očka jednoduchá sestavena jsou v trojúhelník téměř dokonale rovnostranný a odlehlost zadních má se ke vzdálenosti od vnitřního kraje očního jako 30 : 22.

Osmý oblouček břišní tvoří dlouhou, zadního kraje kroužku devátého dosahující chlopeň podplodní, která zpočátku až asi do poloviny silně a rychle se zúžuje, ale pak jest téměř rovnoběžnostranná, čtyřúhlá s rohy zaokrouhlenými. Kroužek desátý jest na hřbetě uprostřed silně okrouhle rozšířen.

Délka těla 13 mm, rozpětí 39 mm.

Chen-Si, China, leg. A. DAVID 1875. (Mus. Paříž).

Auszug.

In der Abhandlung »Ueber die Arten der Unterfamilie Perlinae aus Japan« (Bullet. internat. del' Acad. des Sciences de Bohême, XII. 1907 S. 9.) habe ich *Kamimuria* als eine Untergattung von *Pera* Geoffr. aufgestellt, aber während

des weiteren Studiums eines ansehnlichen Materiales von Pleopteren bin ich zu der Ueberzeugung gelangt, daß es ratsamer sei, dieselbe als eine selbständige Gattung zu betrachten, da besonders die sexuellen Charaktere auffallend konstant sind und durch ebenso wenig wandelbare andere strukturelle Merkmale begleitet werden.

* Der Körper zeigt im Ganzen dieselbe Form, wie unsere Arten der Gattung *Perla*. Kopf mäßig lang, immer mit ziemlich großen, selten nur flach gewölbten Augen, mit drei in der Regel recht großen Punktaugen, von welchen die hinteren meist bedeutend größer sind als das unpaare vordere: der gegenseitige Abstand der hinteren ist meist nur mäßig, selten bedeutend größer als die Entfernung vom Innenrande der Augen und kaum größer oder so groß wie die Entfernung vom vorderen Punktauge, so daß dieselben ein mehr oder weniger gleichseitiges Dreieck bilden. Stirnsehwielen meistens groß, quer oder etwas schief gestellt, eiförmig, von dem Innenrande der Augen und den hinteren Punktaugen gleich entfernt, selten dem Innenrande deutlich näher. *M*-linie deutlich vortretend. Pronotum in der Regel trapezoid, vorn etwa so breit wie das Hinterhaupt, nach hinten recht stark verschmälert, wobei die Länge etwa vier Fünfteln der vorderen Breite gleich ist; Mittelfurche tief und breit nach hinten noch etwas erweitert; Mittelfeld in der Mitte oder etwas hinter derselben am schmalsten, etwa ein Achtel bis ein Zehntel der ganzen Breite daselbst einnehmend und nach beiden Seiten bogenförmig erweitert. Flügel meist breit mit parabolischer Spitze; erster Ast des *R*_s bildet mit der sehr schiefen Querader *r-s* den Anfang der Anastomose: *Cu*₁ gewöhnlich stark vorgebogen und im Vorderflügel mehrere Aeste entsendend. Vorderast der *M* und *2A* nicht auffallend gebogen in den Hinterflügel und die Zelle *1M*, in denselben wenigstens dreimal, meist aber vielmals länger als ihr Stiel.

Die Hinterleibsegmente des Männchens sind bis zum neunten ohne besondere Auszeichnung; der neunte Ring ist auf der Bauchseite nur schwach vorgezogen und die Subgenitalplatte nur durch zwei schwache Längsfalten abgesondert; auf der Rückenseite ist seine Mittelpartie polsterartig

verdickt und mit kleinen Spitzen besetzt, wodurch eine Raspel entsteht, deren Hinterrand durch zwei Einschnitte in den Hinterrand des Segmentes begrenzt und bogenförmig wird. Der zehnte Ring ist auf der Rückenseite in der Mittellinie gespalten, die Ränder des Spaltes wulstartig verdickt und in zwei parallel an einander liegende, kurze walzenförmige Fortsätze verlängert. Die Subkanalklappen wie bei Perla kurz.

Die weibliche Subgenitalplatte immer nur mäßig lang oder kurz, von dreieckigem oder bogenförmigem Umriss, aber immer in der Mitte mit einem dreieckigen oder runden Kerbe. Die zehnte Rückenplatte immer mäßig dreieckig vorgezogen. (Ich weise hier auf die Abbildungen in der oben genannten Abhandlung hin.)

Diese Gattung ist bis jetzt nur aus Ostasien bekannt und zwar aus Japan, dann längs der Ostufer Asiens, aus China, Tibet, Hinter-Indien, Malakka und Formosa.

Übersicht der Arten.

1. Zwischen dem Vorder- und Mittelaste der zweiten Analader eine Querader 2
 — Dasselbst keine Querader : 4
2. Auf dem Scheitel zwischen den Punktaugen ein schwarzer Makel; in der Flügelspitze ziemlich zahlreiche Queradern.

Körper licht gelbbraun, Pronotum etwas dunkler, Vandycck-braun, Fühler gelbbraun, ihr erstes Glied etwas dunkler; Flügel gelblich grau getrübt mit nicht auffallender etwas dunklerer Nervatur; R. deutlich dunkler gesäumt. Punktaugen mit Abständen 30:24:27. Pronotum trapezoid, vorn schmaler als das Hinterhaupt; die Verhältnisse der Ausmaße beim ♂ 50:46:42, beim ♀ 50:40:42; das Mittelfeld etwa in der Mitte am schmalsten und daselbst etwa ein Neuntel der ganzen Breite einnehmend. Die weibliche Subgenitalplatte kurz stumpfwinklig, an der Spitze ausgeschnitten. Körperlänge des ♂ 20 mm, des ♀ 21—26 mm; Flügelspannung des ♂ 49 mm, des ♀ 66—73 mm. — Zwischen Sogon Gomba und dem Fl. Itschu an Oberlauf des Blauen Flusses, Ende VII. leg. Kozlov und Dorf Tscherku, Bass. des Blauen Fl. S. O. Tibet

in der Höhe 14.000 Mitte Octob. leg. *Kozlov* (Mus. St. Petersburg). *amoena* n. sp.

— Die Punktaugen nur innen schwarz gerandet; in der Flügelspitze höchstens nur spärliche Queradern . . 3

3. Flügel stark glänzend, etwas honiggelb gefärbt, ihre Adern nur unter der Lupe dunkler gesäumt.

Der vorigen sehr ähnlich, aber die Körperfärbung mehr rötlich oder honiggelb, Fühler nur wenig dunkler als der Kopf mit Ausnahme des 1. und 2. Gliedes die dunkelbraun sind. Die Punktaugen in ein fast gleichseitiges Dreieck gestellt und zwar so, daß der gegenseitige Abstand der hinteren beim ♂ deutlich, beim ♀ kaum größer ist als ihre Entfernung vom Innenrande der Augen. Pronotum scheint etwas breiter zu sein (50:41:38). Körperlänge des ♂ 16—19 mm, des ♀ 20—25 mm, Flügelsp. des ♂ 50—52 mm, des ♀ 58—60 mm. — Ssi Tschuan, Tatsienlu 2., 10., 20., 22., 23. VI. und 18. VII. 93. leg. *Potanin* (Mus. St. Petersburg). 1 ♂ und 1 ♀ Moupin, leg. *A. David* 1870 (Mus. Paris).

fulvescens n. sp.

— Flügel nur matt glänzend, deutlich grau getrübt und schon dem bloßen Auge der Adern entlang dunkler.

Körper robuster als bei beiden vorigen Arten, ocker-gelb, Pronotum Vandyck-braun, Meso- und Metanotum glänzend kastanienbraun; Fühler dunkelbraun, an der Wurzel schwarzbraun, Schwanzborsten dunkelbraun. Pronotum 50:36:37 und das Mittelfeld nimmt etwa in der Mitte kaum etwas mehr als den elften Teil der ganzen Breite daselbst ein. Stellung der Punktaugen wie bei *amoena*. Körperlänge des ♀ 20—22 mm, Flügelspannung 50—54 mm. — Ich habe nur Weibchen gesehen. 1 ♀ zwischen Sogon Gomba und dem Fl. Itschu, Oberlauf des Blauen Flusses, 2 ♀ Darindo, an dem Oberlaufe des Blauen Flusses in der ersten Hälfte August 1900 und 1 ♀ Im Süd. Alaschan, Gobi in der zweiten Hälfte Septembers an allen drei Lokalitäten gesammelt von *Kozlov* und im Mus. St. Petersburg verwahrt. —

laticornis n. sp.

4. Beine gelb, höchstens die Schenkel nach der Spitze zu etwas dunkler, oder mit einem schwarzen Saume an dem Knierande 5

— Beine zweifarbig 8

5. *C* und *Sc* in den Vorderflügeln gelb, auffallend lichter als die braunen übrigen Adern; auch Fühler braun, auffallend dunkler als der Kopf (Siehe: Über die Arten d. Unterf. *Perlinae* aus Japan S. 10.)

q u a d r a t a Klp.

— *C* und *Sc* in den Vorderflügeln sind nicht auffallend lichter als die übrigen Adern, im Gegenteil erscheint *R* an der Wurzel manchmal lichter 6

6. Kopf gelbbraun, nur die Punktaugen an ihrer Innenseite schwarzbraun gesäumt; Flügel breit mit scharf parabolischer Spitze, in welcher spärliche Queradern vorkommen.

Körper gelbbraun, nur das Pronotum etwas dunkler; Flügel nur in der costalen Region deutlicher bräunlich getrübt; die untere Hälfte des *R* gelb, lichter als die übrige Nervatur des Vorderflügels. Abstände der Punktaugen 30:27:26; die hinteren Punktaugen viel größer als das vordere. Stirnschwielen groß, eiförmig, wenig nach vorn geschoben und von den hinteren Punktaugen gleich wie vom Innenrande der Augen entfernt. Pronotum stark nach hinten verschmälert (50:36:33). Das Mittelfeld in der Mitte etwa ein Zehntel der ganzen Breite einnehmend. Die weibliche Subgenitalplatte fast halbkreisförmig, an der Wurzel etwa die Hälfte der Breite des I. Ringes einnehmend, an der Spitze tief und schmal ausgeschnitten. Körperl. 17 mm, Flügelspannung. 56 mm. — 1 ♀ aus der Mittleren China leg. *Scherzer* 1892. (K. k. Hofmuseum).

c h i n e n s i s n. sp.

— Kopf ockergelb mitschwarzem Makel zwischen den Punktaugen oder mit schwarzer Zeichnung 7.

7. Zwischen den Punktaugen ein schwarzer, vorn nach beiden Seiten erweiterter Fleck; Flügel schmal, an der Spitze abgerundet; Flügelspannung des ♂ 38—41 mm.

Körper samt allen Gliedmaßen gelbbraun, Flügel, besonders die vorderen gelblich getrübt, mit gleichmäßiger gelber Nervatur. Punktaugen nur mäßig groß, die hinteren etwas

größer, ihre Abstände 30:23:28. Pronotum trapezoid, bedeutend länger als bei *K. chinensis* (50 : 40 : 43). Das Mittelfeld im zweiten Drittel am schmalsten, hier ein Zehntel der ganzen Breite einnehmend, bogenförmig erweitert. Die polsterförmige Rassel des 9. Dorsalringes nimmt nur die hintere Hälfte der Länge des Segmentes ein und ist infolge von zwei Einschnitten hinten rundlich umschrieben. Körperlänge 13—15 mm, Flügelsp. 38—41 mm. — 1 ♂ China, leg. *Dr. Sjantsky* (Mus. St. Petersburg), und 1 ♂ Nord Pekin, leg. *A. David* 1865 (Mus. Paris). *coarctata* n. sp.

— Kopf auf dem Scheitel zwischen den Punktaugen und auf dem Hinterhaupte ockergelb mit einem schwarzbraunen Ringe, welcher über die hinteren Punktaugen die Stirnschwienlen und die Mitte des Kopfschildes sich zieht und von diesen Teilen und von der M-Linie, welche licht sind, unterbrochen wird. Flügelspannung des ♂ 22 cm.

Vorderkörper dunkler gelbbraun, Hinterleib lichtgelb Vorderrand und die umgeschlagenen Seitenränder des Pronotums fast schwarz; Flügel schwach graulich getrübt, die vorderen mit dunklerer, die hinteren mit lichter gelber Nervatur. Punktaugen in ein gleichseitiges Dreieck gestellt, die hinteren auffallend groß, viel größer als das vordere (30:24:30). Das Verhältnis der vorderen Breite des Pronotums zu seiner Länge 50:41. Das Mittelfeld in der Mitte am schmalsten, ein Zehntel der ganzen Breite einnehmend. Flügel nach der parabolische Spitze zu stark erweitert; Cu_2 stark vorgebogen. Die polsterförmige Rassel des 9. Ringes kurz, mit bogenförmigem Hinterrande. Körperlänge 13 mm. — 1 ♂ Kelanton, Ost-Malakka (Mus. Hamburg)

kelantonica n. sp.

8. Beine schwarzbraun, nur die Schienen größtenteils gelb; Flügel bräunlich, aber die Adern alle gelb; die weibliche Subgenitalplatte kurz *tibialis* Pict.

— Der proximale Teil der Beine gelb, von der Mitte oder von Ende der Schenkel ist die Farbe dunkelbraun bis schwarzbraun 9.

9. Pronotum licht, manchmal mit dunkler Zeichnung 10.

— Pronotum schwarzbraun, öfters mit lichter Zeichnung 11.

10. Flügel hyalin, stark irisierend.

Körper ockergelb, Meso- und Metanotum grünlich braun, Fühler schwarzbraun mit ockergelbem Wurzelgliede; Hüften, Trochanteren und Schenkel bis auf den Krierand, welcher samt dem übrigen Teile der Beine braun ist, ockergelb; Schwanzborsten ockergelb. Punktaugen am Innenrande schwarz gesäumt. Hintere Punktaugen viel größer als die vorderen; Abstände 30:22:27. Flügel breit mit parabolischer Spitze. Körperlänge etwa 16 mm, Flügelspannung 51 mm—1 ♂ Cachin Hills, leg. *H. L. Stanton* (Mus. London).

atricornis n. sp.

— Flügel deutlich angeraucht mit gelbem Vorderrande.

Körper licht honiggelb, die Mitte des Kopfschildes und ein viereckiger Fleck zwischen den Stirnschwielen und dem vorderen Punktauge schwarz; auf dem Pronotum ist der Vorderrand bis über die Vorderfurche, das Mittelfeld und die umgebogenen Seiten schwarzbraun. Fühler schwarzbraun, an der Wurzel gelb; Taster schwarzbraun; Beine bis zur Mitte oder zweitem Drittel der Schenkel gelb, sonst schwarzbraun; Schwanzborsten gelb. Nervatur dunkelbraun, nur *C*, *Sc* und die costalen Queradern gelb. Punktaugen in ein gleichseitiges Dreieck gestellt, die hinteren größer (30:25:31). Pronotum sechseckig, vorne nicht so breit wie das Hinterhaupt, anfangs gleichmäßig breit, etwas hinter der Mitte nach hinten stark verschmälert, so daß die Seiten im stumpfen Winkel gebrochen erscheinen (50 : 33 : 40); Mittelfeld in der Mitte am schmalsten, etwa ein Zehntel der ganzen Breite dasselbst einnehmend. Flügel schmal mit fast elliptischer Spitze; *Cu*₁ im Vorderflügel mit 2, im Hinterflügel mit 1—2 Aesten. Körperl. 10 mm, Flügelsp. 21 mm. — 1 ♂ Kosempo, Formosa, X. 1909 und 1 ♀ Fuhosho, Formosa, III. 1909, beide leg. *H. Sauter* (Deut. Ent. Mus.) . . . *Schenklingi* n. sp.

11. Pronotum schwarzbraun, ringsum gelb gesäumt.

Kopf oben und unten dunkel sepiabraun, der Körper sonst gelb. Erstes Fühlerglied fast schwarz, die Geißel dunkelbraun, Beine schwarz, die Wurzel derselben bis zur Mitte der

Schenkel gelb; Schwanzborsten dunkel sepiabraun, bis auf die gelbe äußerste Wurzel. Vorderflügel sehr schwach, an der Anastomose deutlicher getrübt, die Hinterflügel wasserklar, die äußere Hälfte der Flügelspitze bei beiden Paaren stark angeraucht; Ader stark dunkelbraun, nur *C*, *Sc* und alle Queradern im Costalfelde und die meisten im Subcostalfelde gelb. Punktaugen mäßig groß, die hinteren wenig größer, die Abstände 30:22:28. Flügel schmal mit parabolischer Spitze. Beim ♀ ist der 8. Ventralring in der Mitte in eine zungenförmige, etwa ein Drittel der Breite des Ringes einnehmende und an der Spitze dreieckig, stumpfwinklig ausgeschnittene Subgenitalplatte vorgezogen. Körperlän. 16mm Flügelsp. 49 mm. — 1 ♀ Tonkin Bac Kan, Song Kao, leg. *A. Bertrand* 16. Sept. 1903 (Mus. Paris) . *circumscripta* n. sp.

— Pronotum schwarzbraun, höchstens nur am Vorder-
 rande lichter 12.

12. Das Subcostalfeld und die Flügelspitze deutlich angeraucht; *Sc* braun.

Kopf und Pronotum Van Dyck-braun, Vorderrand des Pronotums lichter; der übrige Körper gelb, nur Meso- und Metanotum in der Mitte bräunlich. Beine schwarzbraun, nur ihre Wurzel bis zum ersten Drittel der Schenkel gelb. Flügel bis auf das Subcostalfeld und die Spitze hyalin. Nervatur braun, nur *C* und costale Queradern gelb. Augen groß, aber wenig gewölbt; Punktaugen nur mäßig groß, fast gleich. Der gegenseitige Abstand der hinteren viel größer als die Entfernung vom Innenrande der Augen, aber etwas kleiner als die Entfernung von dem vorderen Punktauge (30:16:32). Stirnschwielen dem Innenrande der Augen näher gelegen als dem hinteren Punktauge. Pronotum schwach trapezoid (50:44:34). Mittelfeld hinter der Mitte etwa ein Achtel der ganzen Breite einnehmend. Die weibliche Subgenitalplatte ähnlich wie bei der vorigen Art, aber stärker verschmälert und demnach mehr dreieckig. Körperl. 11 mm, Flügelsp. 21 mm. — 1 ♀ Frontière Chine-Tonkin, Region de Laokay et Ho-Kheou, leg. *Ch. Dupont* 1900 (Mus. Paris)

praeusta n. sp.

Das Subcostelfeld hyalin, die Flügelspitze nur schwach angeraucht und *Sc* gelb.

Kopf hinter der Scheitellinie gelbbraun, vor derselben sepiabraun, zwischen den Punktaugen schwarz: die Stirnschwielen und M-Linie, Pronotum Van Dyck-braun, der übrige Körper samt der Unterseite gelbbraun. Beine schwarzbraun. Hüften, Schenkelringe, die Wurzel der Schenkel, Knie und die Spitze der Schienen licht gelbbraun. Flügel schwach getrübt, *C*, *Sc* und die Queradern im Costalfelde gelb, die übrigen Adern braun, besonders *R* sehr auffallend. Die hinteren Punktaugen groß, viel größer als das vordere; ihre Abstände 30:17:27. Stirnschwielen schmal, quer dem Innenrande der Augen deutlich näher als dem hinteren Punktauge. Pronotum trapezoid (50:37:38), das Mittelfeld, hinter der Mitte etwa ein Sechstel der ganzen Breite einnehmend. Flügel mäßig breit mit parabolischer Spitze: *Cu*₁ im Vorderflügel mit 3, im Hinterflügel mit 1 Aste. Körperlänge 12 mm, Flügelsp. 37 mm. — 1 ♂ Frontière de Chine-Tonkin, Region de Laokay et Ho-Kheou (Mus. Paris) . *similis* n. sp.

**Přástevník jestřábníkový. *Coscinia striata* L.
(*Cosc. grammic* L., *palladida* Foucr., *Emydia*
variegata L.)**

Jar. Šípek, e. k. pošt. assistent.

S příkladným, abych tak řekl, konservatismem lpi na své »rodné půdě« přástevník jestřábníkový. Šestý rok vždy mezi 10.—15. červencem chytám tohoto malého, ale úhledného přástevníčka, jen a jedině na nepatrném travnatém svahu u Hutě, asi tři čtvrtě hodiny od Příbramě. Křížem krážem každoročně proběhám daleko široko příbramské okolí a přece nikdy nepodařilo se mi zjistiti dosud jediný exemplář mimo jmenované náleziště.

Poprvé sbíral jsem *Coscinie* na Greifensteině u Vídně, v roce 1901 na Hradišti u Volyně a o něco později na Vodolence u Sušice. Na Strakonicku, Přešticku a Klatovsku, kde po více než jedno desetiletí pilně sbírám materiál pro své sbírky, nepodařilo se mně nikdy zjistiti jejich existenci, ač na jmenovaných místech vyskytoval se vždy dosti hojně a letos

zvláště na poměrně neveliké ploše několika čtverečných metrů objevil se v nadzmníněné době nadmíru četně.

V září líhnou se z vajíček, jež samička prstýnkovitě nakladla na stéblo, pravidelně na krček klásku živné traviny, černé, chlupaté housenky po stranách bílé, s jasným pomorančovým pruhem hřbetním a hvězdovitě chlupatými bradavkami. V mládí žijí ve společném huízdě v 15—20ti členné rodině, na podzim rozlézají se každá za svým vlastním cílem. Jsou polyphagní, nejraději však vyhledávají traviny, hlavně lipnici a medyněk (*Poa* et *Holcus*) a záhy z jara v dubnu již vy-
lézají na vrcholky suchých klásků a hlavně k večeru spatřujeme je hojně a čile pobíhající. Přezimují a ačkoliv jeví neobvyčejnou žravost, přece rostou velmi pomalu a zakukují se teprve v polovici května na zemi v rudohnědou nehybnou kuku v lehkém bělošedém zámotku. V červenci rok co rok mezi 10.—15. červencem líhnou se jakoby na povel tyto malé přástevníčkové. Přes den usedají na klásky travin a jen samečkové jsou poněkud neklidní a snadno se plaší. Vypuzení daleko neodlétají a hnedle zase usadí se na některém z okolních stébel. Se západem slunce nastává šum a rej. Samečkové donchuanisticky usilují o přízeň své vyvolené a po dosažené náklonnosti oddávají se v brzku svatebnímu veselí . . .

Celkem trvá tento existenční boj asi 14 dní a po *Cosciniích* ani památky, toliko stearinově bílá vajíčka — plod pro příští generace na usýchající trávě prozrazuje rodiště, působiště i pohřebiště těchto zatvrzelých konservativců . . . Hampson řadí *Coscinie* do podčeledě malých přástevníků (*Micrretiinae*), jež celým svým zevnějškem podobají se příbuzným lišejníkovcům (*Lithosiinae*), a také stejně v klidu skládají svá křídla. Zadní v jemných záhybech vějířovitě složená, ukryta jsou pod přední úzká křídla těsně k tělu přiléhající, tak že *Coscinie* v klidu podobají se malým proužkům slámy rozházené po kláscích žlutnoucích travin . . . Věru mateřsky postarala se všedobrá příroda o tyto malé tvory, přizpůsobila jejich úbor dovedně k tomu kousku země, na kterém generace za generací dosti bezúhonně se množí, chrání před různými nepřáteli-zhoubei, a při jejich zarputilém konservatismu zajisté nemálo účelně. Přástevník jestřábníkový jest jediný zástupce rodu *Coscinia* v naší české fauně a ačkoliv místy

dosti hojně se vyskytuje, přece jsou daleko široko celé kraje, ve kterých úplně schází a proto dosti vzácný a hledaný.

Nejčastější odchylky, které vyskytují se mezi druhem u nás v Čechách jsou *ab. pallida* Btlr., *intermedia* Spul. a *melanoptera* Brhm.

1. *ab. pallida* Btlr. Přední křídla samiček bělavá. Stopy černých podélných čar úplně mizí.

2. *ab. intermedia* Spul. Pomorančová barva hlavně zadních křídel tmavší a lem zasahá až do středu k srpovité skvrně. Jest to přechodné stadium ku

3. *ab. melanoptera* Brhm. Zadní křídla jsou úplně černá.

V Pyrenejích vyskytuje se:

4. *ab. xanthoptera* Oberthür. Přední křídla krásně okrově žlutá bez veškeré konfigurace. Jest to západní odchylka, upomínající na naši *ab. pallida* Btlr.

5. *ab. bipunctata* Stdgr. Pruhy předních křídel redukují až na dvě černé diskoidální skvrny.

6. *ab. funerea* Evérs. Jsou jižní a východní černohnědé odrůdy.

Zajímavo jest, a to jest také motiv, který mne přinutil k tomuto článku o *Cosciniích*, že v příbramském lovišti převládá u samiček *ab. pallida* Btlr. s bělavými křídly, tak že normální typ poněkud samečka bledší a setřený po všechna léta vyskytuje se naopak vzácně.

Ab. melanoptera ulovil jsem dosud jen jediný exemplář. Příbram, 29. srpna 1912.

Příspěvek k znalosti bourovce *Epicnaptera ilicifolia* L.

Sděluje stav. rada **J. Srdínko**.

Tento motýl počítán bývá, ač ne plným právem, ke vzácným druhům. Pátráme-li po příčině, můžeme ji spatřovati jednak v tom, že v některých krajinách buď zcela schází, nebo jen na málo místech si libuje — je místní — jednak, a to asi po přednosti, že někteří sběratelé nevědí, jak se housenka hledati má.

Naléztí již motýle v přírodě nepřihodí se nám tak snadno; snad radí se k oněm, jež — denního světla se štítíce — vyhledávají k pobytu dennímu temné úkryty, v nichž jen zřídka a to náhodou bývají dopadeni; aspoň se nám dodnes nepoštěstilo setřásti na stanovištích, kde *h. ilicifolie* druhdy byla dosti hojná, motýle samého.

Samozřejmě, že v podobných případech sběrateli nezbyvá, než pátrati po *h.* a tu jest mu především znáti její života zvyklosti; znalost ta stává se tím naléhavější, že na ní nezřídka i zdar odchovu závislý bývá. Tedy, jak řečeno, dlužno začasto píditi se po *h.*, ale jen jak, kdy a kde? Dovede-li sběratel k těmto třem otázkám správně odpovědětí, pak mu nebude mnohý skutečně vzácný druh a tím méně i *E. ilicifolia* vzácnou, žije-li vůbec v jeho lovišti. Jen že v častých případech nebývá mu snadnou věcí dáti kladnou odpověď, ježto se obyčejně nedočel žádoucího poučení v té příčině; jen povšechnými údaji, jako »*h.* žije v tu a tu dobu na té které rostlině« věru pramálo je řečeno, aby ji bezpečně mohl naléztí.

Co tu pohříchu marné a druhdy i namahavé práce bylo sběrateli vykonati a drahého času promarniti, než pouhou náhodou na pravou stopu byl přiveden! Opravdu, že ten sběratel za šťastna pokládati se má, jemuž dopřáno těžiti ze znalostí již zkušeného kollegy; však žel, že u sběratelů vůbec chvályhodná vlastnost »sdílnost« nebývá právě silnou stránkou povahy, nýbrž spíše ustupuje (ať právem či neprávem) v častých případech, řekněme — tajemnůstkářství, jak třeba čtoucí z vlastní zkušenosti nejednou sám již poznal. Zbývá mu tedy začasto jedině útočiště — k svépomoci, t. j. vlastním přičiněním dopracovati se, čeho třeba k cílevědomému hledání. Doklad toho spatřujeme i na *E. ilicifolii*. Je sice pravda, jak se dočítáme, že *h.* její žije — mimo jiné — též na vrbách (na jívě) a těmto blízce příbuzných topolech (vlastně osikách), však nikoli na vysokých stromovitých, z nichž by se jen pomocí klepače setřásti dala, nýbrž výhradně jen na nízkých, křovinatých osikách; rovněž bychom ji marně hledali v hustých a kmenovitých porostlinách lesních, ana si oblibuje mýtiny a mladé kultury, v nichž kře osik porůznu stojí a tato zpravidla jen pořádku se vyskytuje na bujících a hustších

keřích, za to spíše na nízkých, o samotě rostoucích a nuzných keříčkách. Z takových ji — ovšem malou — může sběratel již v druhé půli měsíce května do deštníku setřásti, bylo-li počasí na jaře příznivo.

Má totiž *ilicifolia*, tak jako její blízké příbuzenstvo, v obyčejí, že za mladosti žije jen na tenkých větvičkách, povyrostejší však a svléknuvši se po třetí, vyhledává k svému odpočinku již silnějších větví, až posléze svléknuvši se naposled (po čtvrté), uchyluje se skoro zpravidla až dolů na kmínek a sedává tu téměř při samé zemi.

Když h. k tomuto stupni dospěly, což za příznivé pohody bývá u nás na konci června a v první polovici července — nejlépe jest na příhodných stanovištích je hledati a nejsnáze je pouhým okem i naléztí, any — jak podotčeno — zcela na jevo sedávají a svým dosti svítivým zbarvením evičenému oku sběratelovu hrubě ani ujíti nemohou.

Chov, třeba od vajíčka, neukládá pěstiteli dlouho trvajících starostí, ba ani zvláštní péče, má-li jen po ruce osiku nebo vrbu, aby mohl denně čerstvou potravu h. dávatí, a že oboje toto krmivo příliš brzy zvadne, má se do láhvičky s vodou klásti a chov sám ve skleněných nádobách o širokém hrdle předsevzítí, ježto v nich poměrně nejdéle svěžím dá se uchovati. I na tom nemálo záleží, může-li si pěstitel vybrati ty druhy vrby a osiky, které přece poněkud déle svěžími zůstávají. Mezi vrbamí jsou to, jak zkušenějšímu dobře známo, některé druhy prutin košařských (*viminalis*) s drobnějšími a užšími listy, kdežto u osiky naopak radno bráti větvičky nikoli z keřů, leč ze stromů, majících na dlouhých řapících listy velké, tlusté a kožovitě tuhé; z topolu pak — topol černý, pravý (*genuina*).

Nebude snad zbytečno připomenouti méně zkušenému, že dobře učiní, zvláště chová-li větší počet *ilicifolií* pospolitě, když mimo dřevitou vlnu ke krmné rostlině postaví několik kusů silnějších prutů, na něž h. dle rozeného zvyku rády usedají, a aniž by je z jejich klidu vyrušoval, pruty k obnovenému, čerstvému krmivu opět přikloní.

Jako *Lasiocampy* vůbec, páří se i naše *E. ilicifolia* dosti lehko v zajetí; ne tak snadno však, opakuje-li se chov po více po sobě jdoucích generacích. Neúprosně hlásí se pak přírody

zákon k svému právu — křížení s jedinci jiného původu z přírody samé, aby potomstvo nechřadlo a jeho životní mohutnost se opět osvěžila.

Doma děje se proměna v motýle zpravidla za dne — odpůldne — a v přírodě, bylo-li počasí jarní příznivo — bezpochyby již v půli dubna.

Samička nesnáší vajíček ihned ten večer po výkonu pohlavním, nýbrž teprv po několik následujících večerů, polétujíc při tom od místa k místu, tedy jednotlivě je kladouc; na počet jich bývá as 100 i nad to; jsou tvaru eliptického a na základní bílé půdě nepravidelně zdobený páskou tmavohnědou na obou protilehlých, podélných stranách.

Doba embryonálního vývoje řídí se u velké míře teplotou a vlhkostí vzduchu; za poměrů normálních v pokoji opouští housenečka slupku zárodeční přibližně po 20 dnech, co vajíčka nakladena byla. Zajisté dosti dlouhá to doba zárodečního rozvoje, srovnáme-li ji s dobou žití larvového. Je-li o ni pečlivě dbáno, housenka nemálo pospíší si u vzrůstu, svlékajíc se každým týdnem, takže poslední 4. svlékání se děje asi 26. den po vylíhnutí housenky a po té v době dalších as 10 dnů k úplné vyspělosti dorůstá a k zakuklení se má; tak můžeme housenčí věk ilicifolie počítati jen asi na 5 neděl a celkovou dobu vývoje od vajíčka až k zakuklení přibližně pouze na 8 neděl.

Netřeba zajisté ani podotýkati, že ne všechny h. téhož pokolení stejně rychle dorůstají, jen větší jich počet, a že zvláště na svobodě — v přírodě — pro rušivé účinky atmosférické druhdy nemalé zpoždění v rozvoji může nastati. Z vajíčka právě vylíhlá housenečka je všechna jednotvárně černá; po 1. svlékání v zářezech segmentů žlutě kroužkovaná, nemění tento vzhled ani po 2. svlékání a teprv po 3., jsouc as zpola vyrostlá, nabývá známého celkového vzezření dospělé h. s delšími chloupky v bocích u průduchů.

Jak víme, nejsou nijak vzácný exempláře odchýlně od typů zbarvené, druhdy i do té míry, že by začátečník v také barevné odrůdě dočista ani h. E. ilicifolie nikdy netušil.

Vyrostlá h. je na zdání váhavá a líná, a není bez zajímavosti pozorovati ji, kterak se snaží posuňky nepříteli odpudit. Pozpod táhne se uprostřed po vši délce široký pruh černý,

jen žlutými zářezy přerušeny a po stranách bíle lemovaný, rozšiřující se na segmentech.

Tuto sytě a křiklavě zbarvenou spodní stranu pitvorně na pastvách obrací h. proti rušiteli svého klidu, zvednuvši přední půli těla vzhůru stočenou do oblouku — přes hřbet. Nikoli bez důvodné příčiny označili jsme h. jako na zdání — línou; takou jeví se nám skutečně za bílého dne, avšak zcela jinou bude za šera a za noci; tehdy vyznačovatí se bude asi čilostí tulačky, soudíme-li dle toho, že ji najdeme dnes na keřiku daleko v okruhu o samotě stojícím, na němž bychom ji ve dnech právě prošlých ani nebyli mohli přehlédnouti; sem tudíž na svých pozdních potulkách zablouditi musila. Ostatně toto stěhování s rostliny na rostlinu není obvyčejem osoblivým jen naší ilicifolii; nezřídka setkáváme se s tímto zjevem i u více jiných druhů.

Škůdcové cizopasní asi jen zřídka strojí úklady h., usuzujeme-li dle toho, že jsme během doby dosti motýlů vypěstovali z h. v přírodě nasbíraných, ale dosud nějakého larvo-morného škůdce z řádů dvou- a blánokřídlého hmyzu nepoznali; pravda, že za to třeba jen i holé náhodě děkovati.

Často zakuklí se h. v zajetí mezi dvěma listy v zámotku více méně běložlutém, pevném a kukla sama obalena jest — jak známo — hojně špinavě bílým práškem, jako u příbuzných druhů: *E. tremulifolie*, *G. populifolie*, *quercifolie* a j. Lze nám pravděpodobně se domnívati, že i na svobodě zakuklení se děje mezi listy bez připředení jejich řapíků k větvičce, a že při opadávání listů kukla, spadnuvši na zemi, na ní přezimuje. Že zmíněný prášek, jenž černohnědou kuklu obaluje, není bez významu pro vývoj, nelze pochybovati; nebudeme asi dalecí od pravdy, myslíme-li, že to prostředek ochranný, zabraňující přílišné vlhkosti, již kukla dobře nesnáší.

Dodatkem jest ještě připomenouti, že se nám dosud nepřišlo zastati h. *ilicifolie* blíže Prahy na jiné výživné rostlině než na osice, jakkoli na lokalitách, kde se vyskytuje tu a tam i jáva a borůvčí roste, jimiž h. v zajetí nepohrdá a jež na předním místě za její krmné rostliny se vydávají.

Pokus osaditi *ilicifolii* na Petříně, aby tu zdomácněla,

nadobro selhal, snad z té příčiny, že h. nesvědčí prudký střík vody z hadie při častém někdy kropení v těchto sadech.

O zeměpisném rozšíření našeho bourovce u nás nelze nám sdělit mnoho dat; mimo malý okršlek: Všenory, Dobřichovice, Řevnice, Skalka a Karlík nikde jinde jsme v Čechách ilicifolii nenašli, ačkoli jsme o to se snažili na rozličných, vzdálenějších od Prahy končinách naší vlasti a to v pravou dobu a na lokalitách příhodných i slibných.

V díle »Motýlové a housenky střední Evropy« jmenovány jsou též Sojovice — blíže Brandýsa n. L. — kde † Joulkem nalezena byla h. sedící na kmínku břízy, kterouž však odmítá. Najdeme-li ji za dne na některé rostlině, nesmíme hned tuto považovati za její živnou rostlinu: zvolila si ji po svých nočních potulkách jen maně a dočasně jako místo odpočinku denního:

O výskytu několika vzácnějších druhů coleopter v okolí pražském.

Blatný Vladimír, stud.

Dovoluji si uvésti několik zajímavějších specií z bližšího i širšího okolí pražského:

Myrmedonia similis Märkel. Homole. 28. dubna 1912 pod kamenem.

Tachinus rufipennis Gyll. Z listí na Závisti 17. břez. 1912 Gerhardt doporučuje jej chytati v mechu položeném na vytékající šfávě z navrtaných bříz.

Tachyporus transversalis Grav. Čelakovice. 3. dubna 1911 proset z náplavu.

Neuraphes Sparshalli Denny. Homole. Z olšového listí 24. břez. 1912. (Det. p. Dr. Lokay).

Rhagonycha nigriceps Waltl. Karlické údolí. 20. května 1911 jedinec sesmýkán.

Elater Megerlei Lac. Stromovka. 8. prosince 1910. Proset z listí. (Det. p. v. št. lékař Dr. Pečírka.)

Grammoptera humeralis *Schal.* Chuchle.
25. května 1912.

Ceutorrhynchidius Barnevillei *Grav.*
Chuchle. 4. června 1911, Závist 25. června 1911.

Ceutorrhynchus Möbleri *Thoms.* Stromovka 14. května 1911, Radotín 21. května 1911. Smýkáni.

Tychius tibialis *Boh.* Krč 25. května 1911. Jediný kus jsem sesmýkal.

Příspěvek k poznání hálek dolnorakouských.

Dr. E. Baudyš.

Při své cestě do Vídně vyjel jsem si 18. září letošního roku do Badenu a Traiskirchenu, kde jsem sebral něco cecidií, z nichž *Eriophyidae* (sp.?, viz: *C. Houard: Les Zoocécidies des Plantes d'Europe*, I. d., str. 145, S. 59) na *Salix vitellina* L. jest nové a cecidie na *Matricaria inodora* L. dosud nepopsaná.

Agropyrum repens R. B.

Isosoma graminicola *Gir.* pl. lod.¹⁾: Traiskirchen.

Salix vitellina L.

Eriophyidae (sp.?) pl. l. = čís. S. 59, str. 145 v díle Honardově: Park dělostřelecké kadetní školy v Traiskirchen (nové)!

Pontania proxima (*Lep.*) pl. l.: Traiskirchen!

Salix incana *Schrank.*

Pontania pedunculi *Hart.* pl. l.: Traiskirchen!

Populus italica *Moench.*

Pemphigus spirotheca *Pass.* pl. l.: Baden!

Quercus pedunculata *Ehrh.*

Neuroterus quercus-baccarum (*L.*) pl. l.: Traiskirchen!

pl. = pleurocecidie, ac. = acrocecidie, lod. = lodyha, l. = list, kv. = květ, pup. = pupen.

Urtica dioica L.

Dasyneura urticae Perr. pl. l.: Traiskirchen a Baden!

Schizotheca patula Čel.

Aphis atriplicis L. pl. l.: Traiskirchen!

Chenopodium album L.

Aphis atriplicis L. pl. l.: Traiskirchen a Baden!

Raphanus raphanistrum L.

Dasyneura raphanistri Kieff. ac. kr.: Traiskirchen!

Astragalus onobrychis L.

Dasyneura [onobrychidis Bremi]?: Traiskirchen.

Medicago falcata L.

Dasyneura ignorata Wachtl. ac. pup.: Traiskirchen!

Rosa canina L.

Dasyneura rosarum Har. pl. l.: Traiskirchen!

Rhodites rosae L. pl. l. a ac. pup.: Traiskirchen!

Rhodites spinosissimae Gir. pl. l.: Traiskirchen!

Ribes rubrum L.

Myzus ribis L. pl. l.: Baden!

Pimpinella saxifraga L.

Schizomyia pimpinellae Fr. Löw. ac. plodu Traiskirchen!

Sambucus nigra L.

Epitrimerus trilobus (Nal.) pl. l.: Traiskirchen!

Sonchus laevis Alb.

Cystiphora sonchi (Fr. Löw) pl. l.: Traiskirchen!

Achillea millefolium L.

Rhopalomyia millefolii H. Loew. ac. pup.: Traiskirchen a Baden!

Matricaria inodora L.

Trypetidae (sp.?) ac. hlávky: Traiskirchen (18. IX. 1912)!

Květy napadené jsou menší normálních. Lůžko úborové jest širší, uvnitř jeho jest barva špinavě bílá obsah lůžka vyžírající. Jest to larva některé mouchy z čeledi Trypetidae, jak pan inspektor *Aut. Wimmer* mi ochotně určil, začož mu srdečně děkuji. Bude to asi *Trypeta stellata* neb *Urophora stigma*, které na příbuzném rodu (rmenu) *Anthemis acrocecidium* lůžka působí.

Artemisia vulgaris L.

Cryptosiphum artemisiae Pass. pl. l. a ac. lod.: Triskirchen a Baden!

Centaurea scabiosa L.

Löwiolacentaureae F. Löw. pl. l.: Traiskirchen!

Carduus acanthoides L.

Urophora solstitialis L. ac. hlávky: Baden!

Lůžko úboru má býti naduřelé, vejčité, tvrdostěnné s větším počtem larvových komůrek. V našem případě však byla nalezena larva v úborku vzniklém proliferací úboru (na lůžku vytvořily se totiž místo květů nové stopkaté úborky), tak že úborek obsahuje pouze jednu komůrku larvou.

Resumé.

Bei meinem Ausflug nach Wien fand ich auf *Salix viminalis* L. eine Galle von Eriophyidae (sp.?) (Houard S. 59) verursacht, die in »Les Zoocécidies des Plantes d' Europe ert.« von C. Houard noch nicht angeführt ist.

In Traiskirchen bei Wien fand ich in den Köpfchen von *Matricaria inodora* L. eine Larve, die zu Trypetidae gehört. Der Fruchtboden ist etwas breiter. Es ist ein *Acrocecidium* des Köpfchens.

Chlorops strigula Fbr. na pýru.

Dr. E. Baudyš.

Počátkem března letošního roku pozoroval jsem v Havlíčkových sadech na Král. Vinohradech, že většina lodyh

pýru plazivého (*Agropyrum repens*) jest velice zkrácená, poněkud cibulovitě naduřelá, s čepelemi listovými velice krátkými a trochu širšími listů normálních. (Viz obr. 1.) Považoval jsem zpočátku tuto abnormitu za cecidii vyvolanou některým druhem rodu *Isosoma*, jak *Ross*¹⁾ uvádí. Sebral jsem větší množství materiálu; a abych mohl zjistiti hmyz, zasadil jsem několik rostlinek do květináče, postavil na skleněnou desku a přikryl zvonem, ostatní materiál dal jsem do krabice. Pod zvonem (od 12. III. do 23. IV.) vylíhla se jediná moucha a sice *Chlorops nasuta* *Schrnk.*;²⁾ kdežto v krabici na počátku května vylíhlo se šest mušek, ku podivu však, *Chlorops strigula* *Fabr.*

Chlorops strigula *Fabr.* znetvořuje pýr tak, jako *Chl. taeniopus* *Meig.* obilniny — hlavně pšenici, neb *Chl. cingulata* *Meig.* *Brachypodium silvaticum*. O znetvoření vyvolané *Chl. strigula* na žitě zmiňuje se *Frank A. B.* (*Die Krankheiten der Pflanzen* 1906, III. d.), neboť praví: »Larvy žijí v dubnu v pochvách listových žita nad krčkem kořene, čímž stéblo tloustne, listy jsou širší, rostliny jsou robustní, po zději larva vylézá ve stéble výše, stéblo schne, láme se, larva se zde zakukluje a počátkem července vylézají mouchy.« V našem případě shoduje se pozorování naše s Frankovým pouze v tom, že žije larva v pochvách listových nad krčkem kořene; neleze však ve stéble výše, nýbrž zaktukluje se, jak průřez hálkou podává (viz obr. 2.) a koncem dubna a počátkem května líhne se již hmyz (což jest první generace). Znetvořenína však zůstala až do vývoje hmyzu zelená a teprv potom zaschla. Tedy o nějakém poklesání stébel a zasýchání jich nelze v našem případě jednati, neboť nebylo zjištěno ani na znetvořenínach vyvolaných generací druhou.

Cecidie způsobené na pýru generací druhou nalezl jsem hojně v Jetenovicích u Horažďovic koncem července a v Březnici počátkem srpna. Cecidie tyto jsou na konci stébel, na první pohled připomínají cecidie vyvolané vosou *Isoso-*

1) *Ross H.*: Die Pflanzengallen Mittel- und Nordeuropas etc. 1911 (viz str. 89. čís. 73.).

2) Jak larvů, tak hmyz určil mi laskavě p. inspektor Ant. Wimmer, začož mu vzdávám srdečný dík.

ma *graminicola* Gir. (viz obr. 4). Cecidie způsobené mouchou *Chlorops strigula* skládají se z pochev listových delších a volněji sestavených (viz obr. 3), takže háčka jest měkká, kdežto háčka *Isosomy* jest velice tvrdá a pevná. Stéblo jest však zkrácené v hálce vyvolané *Chloropsí* právě tak jak *Isosomou*, takže kolénko stojí těsně nad kolénkem listy ne-

1. *Acrocecidium* lodyhy způsobené *Chl. strigula*.
2. Průřez od obr. 1.
3. *Pleurocecidium* lodyhy způsobené *Chl. strigula*.
4. » » » » *Isosoma graminicola*.

soucím, pochvy listové silně nahloučené tvoří »schránku«, chovající uprostřed larvu. Tímto liší se podstatně působení *Chlorops strigula* od *Chlorops taeniopus*, jejíž larva druhé generace vyžírá rýhu postupující od kořene klasu ke kolénku, kdež se zakukluje. Následkem toho klas zůstává částečně vězeti v pochvě listové, jak lze na obilí pozorovati. (Pýr plazivý jest též hostitelem *Chlorops taeniopus*, neboť nalezl jsem jej v Pačivě u Horažďovic.)

V našem případě jedná se o hálky dvě:

1. Generace první způsobuje *aerocecidium* lodyhy: Konce výhonků mají listy nahloučené, krátkoposevné, s čepelemi listovými krátkými a širšími. Kořen kštic je jest poněkud naduřelý; uvnitř jest dutina, v níž jest bělavá larva.

2. Generace druhá vyvolává *pleurocecidium* lodyhy: Listy na konci lodyh silně nahloučené, pochvy listové zkrácené a rozšířené, vnitřní bezčepelné, tvořící doutníku podobný smotek, chovající uvnitř dutinku, v níž jest larva.

Resumé.

Chlorops strigula verursacht am *Agropyrum repens* zwei Formen der Pflanzengallen:

1. Erste Generation verursacht im Frühling das *Acrocecidium* des Stengels. Die Pflanze ist etwa 8 cm hoch, am Grunde etwas angeschwollen, bis 1 cm breit. Die Blattscheiden sind gehäuft, sind kürzer und breiter, mit sehr kurzen und breiten Platten. Im Innern ist eine Höhle mit weisser Larve.

März, April: Havlíčkovy sady in Král. Vinohrady (12. III. 1912).

2. Zweite Generation verursacht im Sommer das *Pleurocecidium* des Stengels. Sprossenspitze schopfförmig. Die Blattscheiden sind kürzer und breiter, im Innern ohne Platten, sie bilden eine zigarrenförmige Zotte, die von der durch *Isosoma grammicola* Gir. verursachten Galle dadurch sich unterscheidet, daß sie weich, nie hart ist. Im Innern ist eine Larve.

Juli, August: Březnice (3. VIII. 1912). Jetenovice bei Horažďovice (29. VII. 1912). Žďárek bei Liebenau (2. IX. 1912).

Úmrtí.

Dne 15. října t. r. uložili jsme k věčnému odpočinku p. prof. V. Kracíka, který v ranném věku 28 let po delší chorobě zesnul. Svou milou a přímou povahou, svou poctivou snahou o prospěch Společnosti naší zjednal si upřímnou

lásku a přátelství všech. Připravoval se s p. drem. Lokayem sestavití katalog českých brouků, v čemž mu však zabráněno bylo těžkou chorobou srdeční, která u něho se vyvinula ze chřipky a byla následkem toho, že nešetřil se konaje horlivě svou povinnost učitelskou. Zůstane vždy v naší milé paměti.

Drobnosti.

Nová zygaena (vřetenuška) pro Čechy. Dne 20. července 1910 chytil jsem v Závisti u Prahy vřetenušku: *Zygaena purpuralis* Brünn, se zadečkem rudě opásaným. Tento pro Čechy nový motýl byl před několika roky nalezen v Prusku a byl popsán v Entom. Zeit. Ver. XX. 1906 pag.: 153 pod jménem: *Zygaena purpuralis* ab *cingulata* Burghff.

Cis. rada F. Veselý.

Velleius Mmh. v Krči. Dne 20. září 1910 ulovil jsem jeden kus na šťávě vytékající ze stromu osazeného sršni. V srpnu letošního roku podařilo se mi z hnízda benzinem omámeného vybrati párek neporušených Velleiů.

J. Zeman.

Koleopterologické výsledky mé cesty na Kavkaz v červenci r. 1910. Quid novi de Coleopterorum Caucasi ad occidentem vergentis fauna in meo itinere Julio mense anni 1910 suscepto cognoverim.

Prof. J. Roubal (Příbram.)

VI. *)

Krásnaja Poljana.

Eucnemidae.

*

***Dromaeolus gracilicornis* sp. n. m.** Velmi podoben druhu barnabita Villa a teprve po pozorném a podrobném studiu lze ho určitě od barnabita Villa specificky odlišiti; kromě toho na první pohled poukazují některé znaky tykadela na blízký rod

*) Část V. v I. čísle tohoto časopisu, letošního ročníku.

**) Pars V. in numero primo 1912.

Megathambus Rtt. — avšak silně a ostře obroubený přední okraj čelní našeho druhu jest charakteristikou rodu *Dromaeolus* Kiesw. a od jeho jediného druhu evropského liší se *gracilicornis* m. takto: celková postava (»habitus«) úplně jako u *barnabita* Villa, avšak užší, štíhlejší; také celý černý, avšak lesklejší; tykadla ke konci (poslední 4 články) zahnědlá, chodidla světle hnědá. Štít jemněji, zadní polovina krovek řídkěji tečkovaná. — Tykadla velmi odlišná: jsou mnohem tenší a při tom přec ještě kratší než u *barnabita* Villa; od 4. článku k 9. (velmi už slabě) znatelně, ač slabě, skoro více než pouze »naznačeně«, zubatá a tím s naprostou určitostí od *barnabita* Villa odlišný, neboť tam jsou vyložene články tlustých tykadel válcovité (»Antennes nullement dentées«, Bonvonloirova Monografie, str. 202.). Článek 2. malý, nejmenší, 3. delší než 4.; 4. až 9. šířkou délce rovný, 10. předchozího poněkud delší, poslední štíhlý, dlouhý, zaostřený.

Popsaný exemplář jsem dobře srovnal s *D. barnabita* Villa, nota bene s kusem mé sbírky, který jest jedním z oněch Heydenem u Frankfurtu sbíraných a všude v literatuře citovaných.

V Romanovsku na starém plotě ze suchého tvrdého dřeva o poledni jsem našel 1 kus.

*

Dromaeolo barnabita Villa statura, veste, corporis colore simillimus, differt autem: Gracilior, antennis apicem versus brunescens, tarsis totis ferrugineis; pronoto minus grosse, elytris postice rarius punctatis ac nitidioribus; antennis valde gracilioribus et brevioribus, articulo 2o minimo, 3o latitudine longiore, 4o usque ad 9um aequaliter longis ut latis, 10o latitudine fere longiore, subdentato, ultimo longo, gracili, subacuto.

Speciem unicam in Romanovsk inveni.

*

Dirrhagus pygmaeus F. 1 ♂ na Ačišchu ve značné výšce sesmýkán. Nový pro Kavkaz.

Nematodes filum F. Začátkem srpna (tedy ještě spadal do fauny červencové) na cestě do Adlera o polednách na telegrafní tyči společně s *Rosalia alpina* L., *Dicerca aenea*

L., *Eurythyrea scutellaris* Oliv. Byla to samička kladší vajíčka do nahnilého místa. Nový pro Kavkaz — vzhledem k Reitterovu etc. katalogu 1906.

Xylobius corticalis Payk. Dva živí a jeden suchý exemplář; na jediném pouze místě v kůře starého padlého buku ve značné výši na Ačišchu. Nový pro Kavkaz.

Trixagus carinifrons Bonv. Hojný; smýkán s křovin.

T. obtusus Curt. Jako u nás.

(Pokračování. — *Materia instituta porro tractatur*).

Dvě cesty do východních Karpat (na Czarnohoru.)

Píše MUDr. Em. Lokay.

Broukařské výlety do východních Karpat, zejména na Czarnohoru byly oblíbeny před 40ti léty. Tak roku 1867 vídeňský entomolog Miller zde sbíral a r. 1874 Weise, pak 1876 Reitter a jiní přinášeli nové brouky z tohoto území a popisovali Karpatské druhy. Od té doby cizí broukaři sem nechodí, za to z haličských mnozí badatelé zde sbírali, zejména Lomnicki a zemřelý Rybinski. Němci z říše dnes do tohoto území nechodí, neboť se svým jazykem zde nevystačí a polsky neb rusínsky se nesrozumějí, další příčinou jest také nehostinnost těchto pohoří, neboť není tu hotelů v horách, ba téměř ani ochranných chat; také cesty bývají neschůdné, zejména cesty přes pralesy jsou často rozmočeny. Zato vycházky jsou zde velmi ladné a vděčné, příroda velebná, původní, lid nefalšovaný, dobrý; kdo miluje pralesy při naprostém klidu, čistý horský vzduch a velikolepé panorama kopečů, ponejvíce lesnatých, zde jistě pocítí se šťastným a zotaví se. Entomologa však, zejména broukaře čeká zde veliká dřina, neboť musí se zde oddati nádenické práci, chce-li k nějakým výsledkům dospěti a pak jsou ty výsledky ještě závislé od rozmaru počasí a proto někdy dosti chudé i co do množství i co do druhů.

Promluvím nyní o cípu východních Karpat: Czarnohore a okolí, kde jsem po dvakráte sbíral a sice

r. 1908 počátkem září po 11 dnů společně s panem prof. Klappálkem, a roku 1911 v červnu společně s Lvovskými entomology pány Stöcklem, Kauckým a Dziędzielewiczem po 23 dny.

Z Prahy možno vyjetí z nádraží st. dráhy nočním rychlíkem v půl dvanácté, ráno jsme v 8 hodin již v Krakově, ve 2 hodiny odpůdne ve Lvově, po 4té hodině ve Stanislavově a v 8¹/₂ večer ve Vorochtě, konečné to stanici pod horami Karpatskými. Cestování Haličí nepatří k příjemnostem; až do Lvova totiž se jede bez přestupování v jednom voze z Prahy, tedy možno si dobré místo opatřiti buď hned aneb mezi jízdou. Za to ze Lvova do Stanislavova jest rychlík odpolední vždy přeplněn a bývá to trýzní, jeti přes dvě hodiny v nečistém voze s nečistými spolucestujícími. Ze Stanislavova do Vorochty jede lokálka na Köröš Mezö, které se málo používá, jede se proto ve vlaku skoro prázdném. Tak jsem loni za jarního teplého večera blížil se k horám, které se rýsovaly černě na skvostném červánkovém nebi. Dosti rychle mineme větší stanice Nádworkou, Jaremeze, Delatyn s četnými pěknými vilami bohatých, letních hostů ze Stanislavova a Lvova a již jedeme k Mikuliczynu a Vorochtě stále podél Prutu širokým údolím, které teprv za Tatarovem k Vorochtě se úží. V samý večer opouštíte vlak a spěcháte do nedalekého dvorce ezarnohorského cestou, vedoucí pěkným parkem podél kolejí dráhy, který náleží letní kolonii pro děti úředníků dráhy. Dvorek jest ukryt v parkové zahradě, či spíše v řídkém jehličnatém lese, na úbočí výběžků vrchu Rebrovce a sestává ze dvou stavení; v hlavním stavení jest kuchyně, byt hospodáře a několik hostinských pokojů, v druhém, dřevěném letním domě jest veliká světnice jako jídelna, která z nouze při návalu turistů může sloužiti i za společnou ložnici a po stranách menší pokojíky pro hosty. V letní době obědvá se i večerí pod verandou venku v zahradě, což bývá velmi příjemné.

Dvorek jest majetkem Odzialu tovaryšstva tatranskiego v Kolomyži a jest velmi řádně zpravován. Jídla jsou dobře upravena, porce jsou velké a ceny mírné. Nocování jest pohodlné, ale bývá zde v noci zima, v červnu bývalo zde v noci 4—5° a ve dne často 10—11°, což není příjemné. Vorochta jest větší obec, podél Prutu velmi rozlehlá,

takže se táhne skoro $\frac{3}{4}$ hodiny až k tartaku či pile. Vlastní obec jest poněkud výstavnější na silnici blíže nádraží, kde jest také více obchodů, hostince a poštovní úřad. Kostel jest za nádražím pod kopeem, pěkný, nový; blíže stojí též saňatoř pro kněze. Na druhé straně přes Prut nad Vorochtou na kopci jest zámeček barona Hormuzakiho pěkně položený a dosti výstavný. Blíže dvorku czarnohorského stojí podél silnice několik vil pro letní hosty.

Vorochta jest vesnice nejvíce rusínská. Byl jsem tam loni z jara právě v době voleb do říšské rady; za Vorochtu zvolen poslancem Ukrajinec. Rusíni jsou lidé tichý a pracovitý, skromný a intelligentní, jich řeč podobá se dosti češtině. Muži jsou ztepilí, černých dlouhých vlasů a jiskrných hledů, ženy vynikají pěknou souměrností tahů obličeje, avšak dosti brzy stárnou a jsou pak ošklivé. Polské i rusínské ženy kouří často cigarety; v Haliči se vůbec kouří mnohem více než u nás a to většinou cigarety.

Dříve všickni Rusíni měli revoly, ty jim byli po vraždě místodržitele odebrány.

Prve nežli přejdu k vylíčení svých výletů a lovů, zmíním se ještě všeobecně o poměrech geologických, jakož i o zdejších podnebí.

Karpaty jsou původu třetihorního a sice eocenního, tedy asi z polovice doby třetihorní, podobně povstala i pohoří balkánská, Appenin, Přímořské Alpy. Kol Vorochty i na Czarnohoře jediným kamenem jest flyš, který jeví se zde jako tvrdý, dosti jemnozrný, šedavě bílý vápenec, postrádající skoro úplně zkamenělin; tento kámen hodí se výborně za stavivo a dává také dobrou podložku pro faunu i floru.

Členění se Karpat nastalo tedy v třetihorí, ale mohlo zajisté později ještě až do diluvia doznati tektonických změn. Tak povstaly zde v této krajině, kde jest jako moře kopců zcela paralelní vrásky, totiž nynější pohoří Czarnohora, které jest asi 30 km dlouhé, s ním souběžné, něco nižší pohoří Kustryce, dále k Tatarovu zase pohoří Lišňova a s ním souběžné pohoří Magury, Chomiaku, Sinia ku, Gorganu. U Vorochty jest směrem k pile velká kulatá kotlina, kde diluviální jezero usadilo množství

hlíny cihlářské, taktéž na úbočí Rebrovace jest spousta této hlíny a podobně pod Vorochenskím. Hlína v době dešťů činí cesty lesní neschůdné, neboť se do ní hluboko nohy boří; tu jest malý, bosenský koník, který jest zde oblíben, velmi výhodným pro dopravu, neboť kráčí velmi opatrně a bezpečně, vyhýbaje se kalužím.

Glaciální poměry v diluviální době byly v Karpatech poněkud jiné než v Alpách. Jsou sice i na Hoverle stopy po ledovci a pod ní morény, ale zledovatění nebylo v Karpatech tak mohutné jako v Alpách a nemělo tak zhoubných účinků; také hranice ledová byla zde až asi v 1500 m, tedy mnohem výše v Karpatech než v Alpách, takže fauna zony alpské i fauna hořejší hranice lesní mohly se zde dobře udržeti, taktéž jistě dobře se zde udržely lesy jedlové i bukové na horách v době zalednění.

Severní led nesahal až do samých Karpat, nýbrž asi k severním výběžkům Bezkyd. V nejhorší ledové době diluviální sahal severní led asi až do Haliče, do rakouského Slezska i do severní Moravy; okraje tohoto ledu třely se až k úpatí severnímu Karpat, o čemž svědčí erratické balvaný severního původu na této straně Karpat až do výše asi 400 m nalezené.

Podnebí Karpat jest kontinentální. Vzdálenost moří činí zde rozdíl teploty letní a zimní značně příkrými. Též rozdíl teploty denní a noční jsou zde značné.

Veliké rozlohy lesů udržují stále vláhu, jako houba, a jsou zde deště proto velmi časté a vydatné; pro faunu i floru jest to jednak výhodné, že půda se udržuje po celý rok vlhkou, jednak toto hojné omývání hor působí časté, prudké a veliké povodně a strhuje množství hmyzu k potokům a řekám; výsledek jest, že některé vysokoalpské druhy nalézáme pak pravidelně také v povodí, na př. Prutu. Pro entomologa jest to osudné, že právě nejlepší letní měsíce v Karpatech proprší. V Czarnohoře proprší aspoň půl června a půl července a srpna ještě asi třetina. Co se týče tání sněhu v horách, bývá toto ukončeno začátkem července, málo sněhu na štítech přetrvá v dolíčkách červenec. Na Czarnohoře jest 6 štítů vyšších než 2000 m. Hoverla jest 2058 m, za ni Pietrosz 2022 m, ten

leží již na území uherském; na druhém konci pohoří ční Pip Ivan 2026 *m* vysoko. Poslední sníh padává někdy až kol 20. června a první sníh zase začátkem září; sám jsem zažil nahoře 16. června nový sníh a chodil přes pěkná, nová sněhová pole na exkurse. Czarnohora jest rozvodím tří řek a sice pro Tisu, Prut a Čeremoš. Tisa sbírá se pod Hoverlou a jde do Uher ku Körösmező. Prut se sbírá od Hoverly až k Turkulu asi ze sedmi potoků a jde k Vorochtě, Čeremoš se zbírá pod Pip Ivanem a jde k Žabímu; proto jest na planinách nad hranicí lesů všude samý potok a jen štíty jsou suché. Prší-li zde, jsou obyčejně deště vydatné, 60—80 *mm srážek* není tu vzácností. Lesy pod Czarnohorou jsou skoro neustále vlhké a tím cesty neschůdné, takže na mnohých místech musí se choditi po skácených kmenech, jinak se nohy v bahně hluboko zabořují.

Lesy jsou tu jehličnaté, smrkové a jedlové, buků málo viděti; nad 1400 *m* končí les a počíná kleč, nad 1600 *m* je jen ještě jalovec, výše pak tvrdá, dlouhá tráva, kterou spásá dobytek, přes celé léto zde volně pobíhající; jsou tu nejvíce stáda ovcí, ale též četní koně a krávy. Tyto poloniny co pastvy pronajímá ržád (erár) a vynášejí dosti pěkný nájemný peníz do roka; proto snaží se země, aby poloniny co do vegetace zlepšila i jest nahoře, ve výši 1374 *m* pokusná, botanicko-rolnická stanice zemská, kde se konají též celoroční meteorologické záznamy. Pronájmu a zužitkování polonin vadila by ovšem rozvětvená turistika a z těchto důvodů není zde turistika fedrována, není tu hotelů v horách, ba ani ochranných chat. Jediné sechronisko pro turisty jest na Zarošláku pod Hoverlou, ve výši asi 1400 *m*, které po vyhoření bylo znovu postaveno a kde po dva letní měsíce červenec a srpen bývá hospodář od turistického spolku; převodnictví na těchto horách jest také ještě v plenkách a jest nouzě o vůdce.

Promluvíme nyní o zvláštностech broučí fauny Czarnohory a s ní sousedících kopců. Fauna zdejší náleží již k tak zvané fauně černomořské, kam také patří zdejší flora, proto jest pro našeho entomologa zde vše novým a zajímavým. Takřka každý brouček, kterého chytíme zde, jest jiný druh, než u nás v Čechách.

Některé druhy brouků jsou vůbec známy jen z Czarnohory tak: *Rybinskiella magnifica* Ryb., *Atomaria carpathica* Reitt., *Cerylon atratum* Reitt.

Některé známe z Alp i Karpat na př.: *Atheta cribripennis* J. Sahlbg. ulovil jsem na Czarnohoře, na Bučeči, ale též na Zirbitzkogelu v Korutanech.

Některé druhy jsou zde, pak v Bezkydách a na Krkonoších, na př. *Pterostichus negligens* Sturm., *Atheta islandica* Kr., *Atheta silesiaca* Gerh. (chytil jsem ji na Bučeči, na Czarnohoře, v Alpách transylvánských), *Stenus gracilipes* Kr., nalezl jsem ho na Chomiaku, na Pradědu i v Krkonoších.

Některé druhy jsou na Czarnohoře a též ve vysokých Tatrách, třeba na př.: *Trechus fontinalis* Ryb.

Některé druhy jdou z Czarnohory Sedmihradskem na Balkán a do Bosny i Hercegoviny, na př.: *Helophorus confater* Kuw. jde z Praděda, Czarnohory až na Rilo-Dagh., *Liosoma bosnicum* K. Dan. jde z Czarnohory na Alpy transsilv. a do Bosny; *Otiorrhynchus Leonhardi* Reitt. nalezl jsem na Czarnohoře a jest též v Hercegovině.

Některé druhy jdou z Czarnohory až do Tyrolska, jako na př.: *Aegialia latipuncta* Gredl. byla popsána Gredlerem z Tyrolska, později nalezena v Solnohradsku, pak v okolí Vídně, dále na Štrbském plesu a mnou u Vorochty, v náplavu Prutu. Také *Leptusu v. Koronensis* Ganglb. chytil jsem zde na Rebrovaci, ale též na Javorníku, nad jezerem Čirknickým v Krajině. Ba jsou druhy, které jsou na Czarnohoře a přeskočivše celé Alpy, objeví se až zase v Alpes maritimes, na př.: *Sipalia infirma* Weise jest na Czarnohoře a též na přímořských Alpách u Digne.

Některé druhý jdou odtud na východ na př.: *Tropiphorus micans* Boh., kterého jsem chytil pod Rebrovacem u Vorochty, jde do Bukoviny a jižního Ruska.

Zmíním se nyní o několika výletech, které jsem ve Vorochtě podnikal a také o svých lovech z těchto výletů.

Nejbližší výlet na kopec z Vorochty jest na Rebrovac, 1270 m; až nahoru jest to z Vorochty malá hodinka, po cestě sbíral jsem sklepáváním s *Alnus incana* a křovin: *Anthobium aucupariae* Kiesw., *Anthophagus alpestris* a. *transversus*

Motsch., *Elater pomonae* Steph., *Metanomus montivagus* Rosh., *Otiorrhynchus opulentus* Germ., *Krattereri* Boh., *obsidianus* Boh., *Phyllobius alpinus* Stierl., *Cryptorrhynchus a. alpinus* Fügner, *Cryptocephalus signatus* Laich., *a. bothnicus* L. Prosíváním získal jsem zde: *Ocyusida rufescens* Kr., *Leptusa alpicola* Brancs., v. *Koronensis* Gglb., *Stenus glacialis* v. *punctatissimus* Pen., *Bythinus Weisei* Sauley, *Deubeli* Gglb., *Cephennium Reitteri* Bris., *difficile* Reitt., *Cryptophagus reflexicollis* Reitt., *transsilvanicus* Gglb., *Otiorrhynchus a. comosellus* Boh., v. *rugirostris* Stierl. Po cestě chytal jsem: *Philonthus marginatus* Stroem., *Atheta laevana* Rey, *Sphaerites glabratus* F.

Jiný blízký kopec jest Vorochtenski, ten má velmi zajímavé brouctvo a má též pod špičkou pěkný, odumírající prales, v němž jsem chytal pod kůrami buků: *Pterostichus cordatus* Letzn., *Quedius maurus* Sahlbg., *Leptusa carpathica* Weise, *Atheta arcana* Er., *Stichoglossa prolixa* Grav., *Oxy-poda bicolor* Rey., *Neuraphes minutus* Chaud., *Thymalus limbatus* F. Nahoře jest dosti pěkná planina se salašemi; zde byla hojná v kořenech trav prosíváním: *Ousipalia alpicola* Mill., *Oxy-poda montana* Kr., dále též *Stenus* v. *carpathicus* Gglb., *Otiorrhynchus Leonhardi* Reitt., *Rhytidostoma monticola* Otto, *Liosoma bosnicum* K. Dan. V krásném údolí pod Vorochtenským možno smýkáním nachytati mnohé pěkné druhy, na př. chytil jsem zde *Ischnomera sanguinicollis* F., *Mordellistena a. maculicollis* Schil., mnoho *Anthobií* a *Anthophagus*; prosíváním nalezl jsem: *Stenus asphaltinus* Er., pak v pařezech javorových *Phyllodrepa scabriuscula* Kr., *Phymatura brevicollis* Kr.

Jiná rozkošná dolina jest na říčce Pihy, blíže Tatarova; zde jest tak jako někde ve Švýcařích, na jedné straně jest údolí vroubeno čtyřmi kopei Lišnova, za sebou jdoucími, s druhé strany sklání se sem lesnatý Gřebieň od Vorochty. Vegetace při říčce jest bujná a jest zde hojně *alnus incana* i vrbových a jiných křovin; smýkáním i sklepáváním docílí se pěkných výsledků. Po cestě běhali: *Carabus* v. *scythicus* Schm. a též *Staphylinus fulvipes* Socp.; hojně tu létala podél silnice *Cicindela silvicola* Latr.; na okoličnatých rostlinách byl hojný *Evodinus clathratus* F. i *a. brun-nipes* Muls.; smý-

káním získal jsem *Meligethes subrugosus* Gyll., *tristis* Sturm., *Cantharis sudetica* Letzn., *Malthodes v. misellus* Kiesw., *Hypera velutina* Boh., *Liophloeus gibbus* Boh., *Ceutorrhynchus trimaculatus* T. V náplavu při potoku chytal jsem: *Trechus latus* Putz., *rubens* F., *Bembidion Redtenbacheri* K. Dan., *monticola* Strom., *Millerianum* Heyden., *Quedius riparius* Kelln., *Mycetoporus corpulentus* v. *Halbherri* Luze, *Liogluta longiuscula* Grav., *Bythinus carpathicus* Sauley. Údolí toto jest velmi dlouhé a končí pod vrchem Ledeskullem vodní nádrží, ku které jsem nemohl dojíti. Na tomto výletu měl jsem krásné červenové počasí, proto byla kořist velmi značná.

Loni, když jsem přijel do Vorochty, začalo hned 9. června pršet a nepřestalo se líti až 12. odpůldne. Moji entomologičtí kolegové mne litovali, že nemohu sbírat, ale jakmile přestalo pršet, vydal jsem se ihned k řece Prutu, která byla rozvodněna, na náplav. Našel jsem příznivá místa mezi Vorochtou a Tatarovem. Poněvadž na jaře před tím málo pršelo, byla to v tomto roce první větší zátopa a náplavy byly velmi bohaté. Sbíral jsem zde: *Bembidion Redtenbacheri* K. Dan., *Millerianum* Heyd., *monticola* Strm., *tricolor* F., *Schüppeli* Dej., *Trechus rubens* F. i *Trechus subterraneus* Mill. jeden kus, *Megarathrus nitidulus* Kr., *Lesteva monticola* Kiessw., *Geodromicus globulicollis* Mannh., *Deleaster v. Leachi* Curt., *Ancyrophorus aureus* Fauv., *longipennis* Fairm., *Thinobius angusticeps* Fauv., *linearis* Kr., *delicatulus* Kr., *Stenus neglectus* Gerh., *eumerus* Kiesw., *incanus* Er., v. *longelytratus* Bernh., *Stilicus angustatus* Geoffr., *Lathrobium Taxi* Bernh., *Xantholinus hungaricus* Reitt., *Othius transsilvanicus* Gglb., *Quedius riparius* Kelln. *collaris* En., *Philonthus rubripennis* Kiesw., *exiguus* Nordm., *Trichophya pilicornis* Gyll., *Apimela pallens* Rey, *Atheta subtilissima* Kr., *tenuissima* Epls., *fragilis* Kr., *currax* Kr., *cambrica* Wol., *aegyptiaca* Motsch., *insecta* Thoms., *sequanica* Bris., *autumnalis* Er., *diversa* Sharp., *longiuscula* Grav., *macrocera* Thoms., *Sipalia infirma* Weise, *Bythinus specialis* Sauley, *carpathicus* Sauley, *Helophorus arvenicus* Muls., *quadrisignatus* Bach., *Dryops striatopunctatus* Heer, *Byrrhus v. regalis* Steff., *Omius Hanaki* Friv. Též jsem zde nalézal *Atomaria carpathica* Reitt. Později

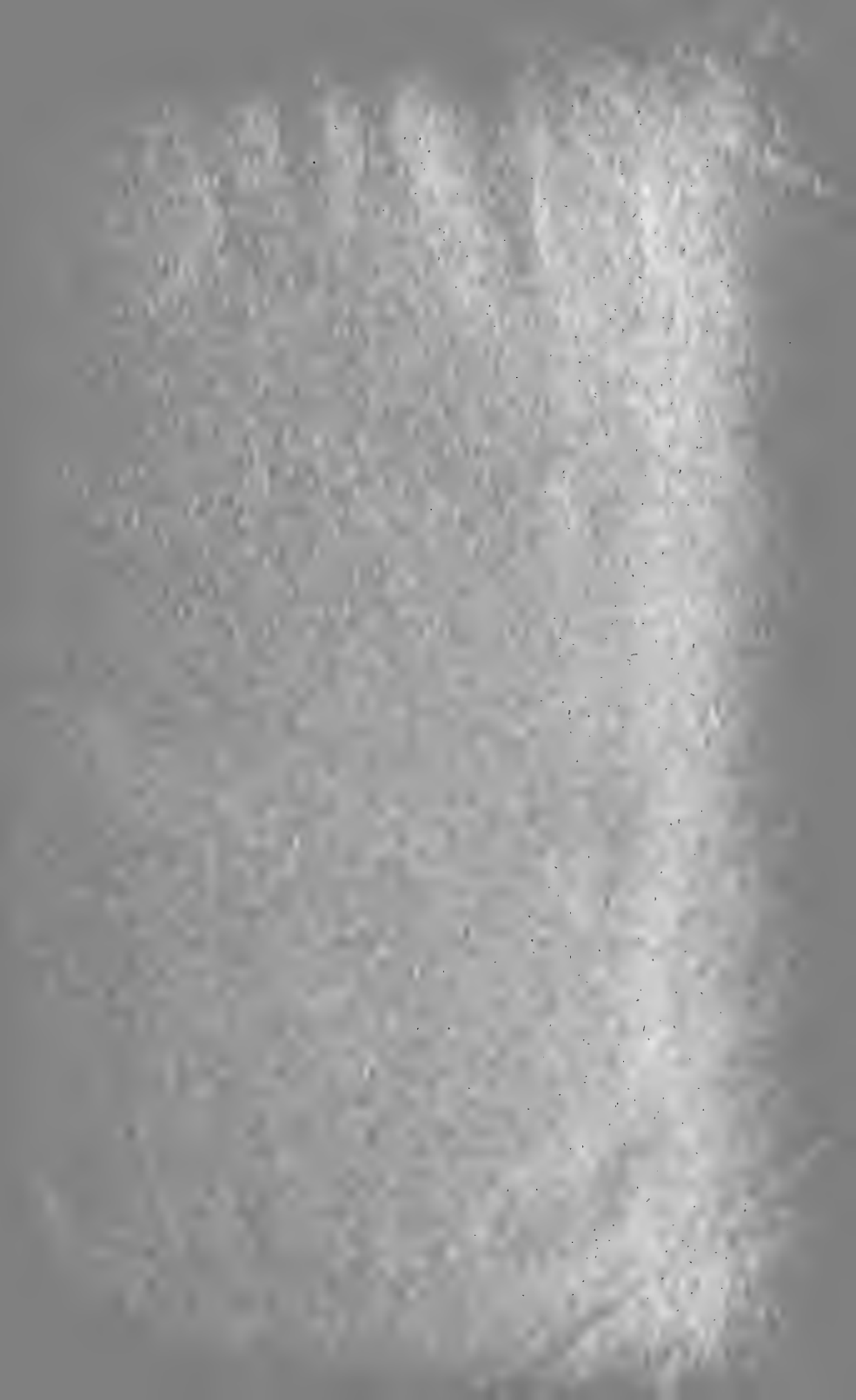
koncem června byly zde v luzích kol Prutu na květech *Spiraei* a na okoličnatých rostlinách : *Strangalia aethiops* Poda., *Nivellia sanguinosa* Gyll., *Gaurotes excellens* Brancz., *Pidonnia a. Ganglbaueri* Ormay, a jiných tesaříků více. Kdo z turistů zavítá do Vorochty, každý touží vystoupiti na Chomiak. Jest to haličský Rigi, neboť stojí dosti osamocen, takže s něho jest viděti celé pohraniční horstvo Haliče. S Rebrovace vyjímá se Chomiak jako vzdálená homole cukru; Chomiak jest na cestě z Tatarova k Jablonici, jest tedy od Vorochty značně vzdálen. Jeli jsme tři entomologové vozem až do Blotku, kde jest pod Chomiakem veliká pila, či tartak, jízda z Vorochty sem trvala skoro půl druhé hodiny. Z Blotku na Chomiak pod špičku jest 10 *km* a odtud nahoru na špičku ještě 4 *km* po nově sdělané serpentíně. Na jednodenní výlet jest to značná námaha, obzvláště, nese-li entomolog nazpátek v ranci na zádech asi 10 *kg* proseté hlíny pěšky až do Tatarova na dráhu, což jest cesta nejméně tříhodinová; jsou tedy brouci na Chomiaku sebrání opravdu zasloužení, tím spíše, že na Chomiak vede bídná, kamenitá cesta, jakoby vyšetrovaná, na které jsem dobré boty vespod úplně rozřezal. Celý tento kopec sestává jen ze sesutého flyše, jsou to balvanv značné velikosti, které jsou k severní straně nahoře zelenavým lyšejuíkem porostlé, čímž jest špička kopce pěkně barvena. Chomiak jest 1544 *m* vysoký a souvisí sedlem se Siniakem, který jest 1664 *m* a vybíhá v další vrch Gorgan, též přes 1400 *m* vysoký. Jest tedy středem nejvyšším tohoto pohoří Siniak, na ten však za jeden den nelze dojíti a noclehu po cestě není. Na Chomiaku jsem byl dvakráte, poprvé roku 1908, 5. září společně s panem professorem Fr. Klapálkem a panem radou Dziędzielewiczem, a to jsme na zpáteční cestě důkladně zmokli; po druhé, loni v červnu, jsem měl lepší štěstí, toho dne bylo krásně a horko; již při jízdě vozem do Blotku nalétla mi na vůz *Saperda scalaris* L. i tušil jsem dobře, že budu míti toho dne dobrý lov. Po cestě nahoru smýkal jsem: *Metanomus montivagus* Rosh., *Selatosomus angustulus* Kiesw., *Elater nigrinus* Payk., *Cyrtusa Fussi* Seidl., *Abrinus analis* Panz., *Cantharis sudetica* Letzn., *Otiorrhynchus Schaumi* Stierl., *Hypera rubi* Krauss. a jiné pěkné druhy; po cestě běžel *Staphylinus fulvipes* Scop. Nahoře u pramene ve výši již asi 1100 *m* byly Ne-

bria Reitteri Ryb. a Deltomerus carpathicus Mill. Prosvíváním buků získal jsem zde Bolitobius speciosus Er., Leptusa carpathica Weise, Stenus v. carpathicus Ggl., Bythinus Deubeli Gglb., Weisei Saulcy, Cryptophagus Deubeli Gglb., Phloeostichus denticollis Redtb., Tetratoma ancora F., Orchesia minor Walk., blandula Brancz. Na cestě ku špičce běhali Carabus arvensis v. carpathus Born. Na nejvyšší špičce jest jen kamení a žádná prst, ani vegetace a přece i zde v hlubokých děrách, mezi balvany vyšfáral jsem, kde bylo ještě vlhko po roztálem sněhu mechy s prstí, v nichž bylo několik druhů brouků, zejména: Mycetoporus flavicornis Luze, Ocyopus v. Ormayi Reitt., Leptusa v. sudetica Lok., Euplectus Fischeri Aub., Cryptophagus transsylvanicus Gglb., Stenus gracilipes Kr. a Otiorrhynchus proximus Stierl. Tedy i zde zachytilo se několik, ač málo, druhů; na Siniaku nahoře bude rozhodně více, neboť ten není rozpadlý v balvany, tam je též dosti hojný Carabus Fabricii v. malachiticus G. Thoms.

Zbývá mi ještě vypsati výlet z Vorochty na Czarnohoru. Z Vorochty k tartaku (pile) jest přes 2 kilometry, odtud do Foreščenky až pod Kukul vede 16 km dlouhá kolejka, která tahá dříví z lesů do pily, dříve z ochoty brala s sebou též turisty, neboť 16 km se pěšky špatně šlape. Na Czarnohoře jsem byl dvakráte, po první 9. září 1908 s pány prof. Fr. Klápalkem a radou Dziędzielewiczem, to jsme ještě jeli kolejkou, po druhé loni 14. června, tu jsem použil příležitosti za 12 korun až pod Kukul. Odtud nahoru do Zarošláku k schronisku jsou ještě dobré 2 hodiny, lesem podél Prutu, ale, jelikož jest zde výborné sbírání, protáhne se cesta na celé půldne. Již ve Forešcence, kde jest ohromné skladiště dříví a vyvrácených pařezů, možno za pěkného dne uloviti vzácné druhy na dříví. Chytil jsem zde: Pterostichus cordatus Letzn., Dendrophagus crenatus Payk., Elater tristis L., Xylita livida Sahlb., Orina v. punctatissima Suffr. Na cestě lesem nahoru chytil jsem: Carabus v. Escheri Pall., Pterostichus foveolatus Duft i v. interruptestriatus Bielz, v. Heydeni Dej., V. Weleni Drap., Philonthus puella Nordm., Quedius transsilvanicus Weise, Sphaerites glabratus F., Elater nigrinus Payk., Otiorehynchus Deubeli Gglb., Schaumi Stierl., irritans Hbst., corvus Boh., obsidianus Boh., Leonhardi Reitt., Liophloeus

gibbus Boh., *Hypera rubi* Krauss, *Liosoma bosnicum* K. Dan., *Phymatodes angustus* Kriechb., *Chrysomela olivacea* Suffr., *rufa* Duft. Při Prutu: *Nebria Gyllenhali* Schh., *Heegeri* Dej., *Patrobis quadricollis* Mill. V této lesní zoně jest vůbec nevyčerpatelné bohatství brouků a možno ještě kolem schroniska v Zarošláku výborně lovit; chytil jsem tam na př.: *Otiorrhynchus Küenburgi* Stierl. Nad Zarošlákem počíná již mizeti les; výše nad 1400 m jest jen kleč, avšak ta má též velmi zajímavou broučí faunu; zde, hlavně v mokřých rašeliništích, houpajících se loukách, tak zejména v rozkošné kotline mezi Hoverlou a Breskulem chytil jsem: *Carabus variolosus* F., *Agonum fuliginosum* Panz., *Trechus carpathicus* Ryb., *fontinalis* Ryb., *Agabus melanarius* Aubé, *Stenus transsilvanicus* Bernh., *phyllobathes* Pen., *brunnipes* Steph., *Quedius fulvicollis* Steph., *alpestris* Heer, *Geostiba infirma* Weise, *Oxypoda montana* Kr., *Bythinus carpathicus* Saly, *Helophorus confrater* Kuw., *brevitarsis* Kuw., *Cryptophagus Deubeli* Gglb., *Paranomus guttatus* Germ., *Otiorrhynchus dubius* Ström, *Schaumi* Stierl., *proximus* Stierl., *Leonhardi* Reitt., *Phaedon segnis* Weise, *Psylliodes Frivaldskyi* Ws. Zde jsem též pozoroval zajímavý úkaz stěhování se brouků dle různé doby denní; byl krásný zářijový den a ráno v deset hodin hemžilo se tu v mokřinách v kořenech trav všemi vyjmenovanými druhy, tu rozbil jsem si síto a byl jsem nucen jíti si pro druhé as půl hodinky cesty; když jsem se mezi 11. a 12. hodinou vrátil na totéž místo, nebylo zde skoro nic v travinách; patrně šli brouci, puzení slunečním žářem, hlouběji do země a pak vylézají zase na povrch až k večeru, kdy některé druhy též létají.

Z výletů na Czarnohoře, jichž jsem konal po oběkráte několik, pěkné jsou zejména: výlet na Pożyżewskou, do výše asi 1800 m, výlet k Dancéři, kde jest divoký, kamenitý důl a výlet na potok arendarský, od Dancéře jdoucí; na tomto potoku nasbíral jsem z trav: *Trechus fontinalis* Ryb., *carpathicus* Ryb., *Stenus obscuripes* Gglb., *Othius transsilvanicus* Gglb., *Aphodius alpinus* Scop. i a. *Schmidtii* Heer. Nahoře na Pożyżewské chytil jsem: *Bembidion glaciale* Herr, *Leistus piceus* Fról., *Cychrus v. pygmaeus* Chaud., *Niphetodes Redtenbacheri* Mill., *Quedius Haberfelneri* Epp., *Atheta silesiaca*

OBSAH: Fr. Klapálek: Plecopterorum genus: Kamimuria Klp. (Dokončení) str. 97. — Jar. Sípek: Přástevník jestřábníkový. *Coseinia striata* L. str. 110. — J. Srdínko: Příspěvek k znalosti bourovice *Epienaptera ilicifolia* L. str. 112. — Vladimír Blattný: O výskytu několika vzácnějších druhů coleopter v okolí pražském. str. 117. — Dr. E. Baudyš: Příspěvek k poznání hálek dolnorakouských str. 118. — Chlorops strigula Fbr. na píru str. 120. — Úmrtí str. 123. — Drobnosti 124. — J. Roubal: Koleopterologické výsledky mé cesty na Kavkaz v červenci r. 1910. Quid novi de Coleopterorum Caucasi ad occidentem vergentis fauna in meo itinere Julio mense anni 1910 suscepto cognoverim str. 124. — MUDr. Em. Lokay: Dvě cesty do východních Karpat (na Czarnoboru.)

I. Jak hledáme, usmrcujeme a pro sbírky upravujeme hmyz napsali Lad. Duda, H. A. Joukl, Fr. Klapálek, P. A. Kubes, Dr. E. Lokay, Dr. K. Sulc, Dr. J. Uzel, Dr. V. Vávra, A. Vimmer.

S 28 obr. — Cena 80 h, pro členy 56 h, poštou franko 10 h více.

II. České sířnatky. Tingitidae.

Frant. Mužík. — (5 obrázků v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

III. Kůrovci v Čechách a na Moravě žijící.

Rom. Formánek. — (73 obr.) — K 1'60, členové K 1'08, poštou 10 h více.

IV. Evropští nosatci rodu *Dorytomus* Stephens.

Rom. Formánek. — (1 obr. a tab.) — 80 h, členové 54 h, poštou 5 h více.

V. Majky (*Meloë* L.) zemí koruny České.

Rom. Formánek. — (9 obr.) — 48 h, členové 32 h, poštou 5 h více.

VI. Klíč k určování českých Bembidiin.

A. Jedlička. — (15 obr. v textu.) — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více

VII. Evropští nosatci podčeledi *Rhynchitinae*.

Rom. Formánek. — (s tab. tříbarvou). — K 1'20, člen 80 h, poštou 5 h více.

Žádáme důtklivě

všecky pp. členy, kteří ještě příspěvek nezapřavili, aby tak učinili přiloženým složným lístkem. Těm, kteří tak neučiní, nebude Časopis dále zasilán!

ČASOPIS

ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK IX.

1912.

ČÍSLO 4.

Redakční komité:

Prof. FR. KLAPÁLEK.

MUDr. EM. LOKAY.

OLDŘ. ŠUSTERA.

JUDr. JOS. MALIČKÝ.

Odb. uč. ANT. VIMMER.

V PRAZE.

Nákladem České společnosti Entomologické.

Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

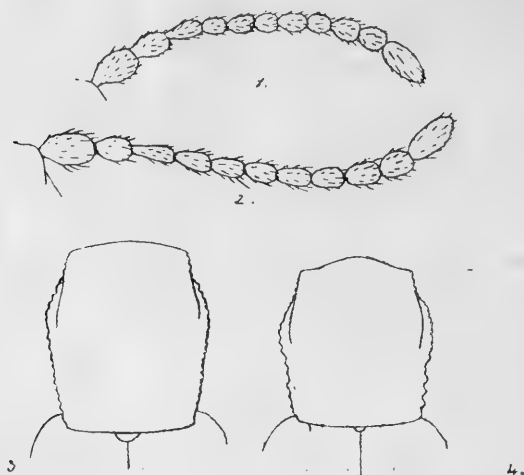

Gerh., eribripennis J. Sahlbg., laevicauda J. Sahlbg., hypnorum Kiesw., Brachyodontus Reitteri Weise, Orina viridis Duft. Jiný, velmi ovšem vzdálený výlet jest na Turkul a ku Špenci, oba kopce jsou přes 1900 *m*; jest to cesta na celý den, ale dosti pohodlná po nově zřízené pěšině. Pod Turkulem jest jezírko Samovité, které má rašelinné břehy; poletoval zde *Quedius unicolor* Kiesw., pak jsem zde prosíval: *Niphetodes Redtenbacheri* Mill., *Eppelsheimi* Ggbl. Deubeli, v. *Huppenthali* Lok., *Omalium funebre* Fauv., *Bryoporus rugipennis* Pand., *Mycetoporus laevicollis* Epp., *niger* Fairm., *Mulsanti* Ggbl., *flavicornis* Luze, *Leptusa flavicornis* Brancz., v. *sudetica* Lok., *Aleochara spissicornis* Er., *Carpathobyrrhulus transsilvanicus* Suffr., *Crepidodera transsilvanica* Fuss., *Orestia arcuata* Mill., *Aphodius mixtus* Villa, *gibbus* Germ. a mnohé jiné druhy. Dále za Turkul jsem nepřišel; jsou potom dva kopce přes 2000 *m* a sice Menezil a Tomnatek, pod nímž jest také jezírko, kde by se jistě výborně sbíralo; druhý konec pohoří tvoří hora Pip-Ivan, vlastně Czarnohora zvaná, která jest 2026 *m* vysoká a pod níž jest schronisko druhé, přináležející k Žabie. Všude po horách jsou pěkné poloniny s travinami, málokde holé skály, chodí se zde tedy i bez cest pěkně. Rozhled jest překrásný; v září 1908 viděl jsem se shora Koroněž i Kuhhorn velmi blízko, v dáli bylo jasně viděti Alpy transsylvánské se Šulerem, Bučečem a Königsteinem, za to roku loňského 16. června napadl mi zde čerstvý sníh a druhý den chodil jsem přes sněhová pole a prosíval jsem *Niphetodesy* pod zasněženým Turkulem ze sněhu při 2° C.

Končím vypsání svých výletů do těchto, pro broukaře vděčných hor, přidávám jen ještě krátký popis nové, mnou zde nalezené subspecie *Niphetodes Deubeli* Ggbl., kterého jmenuji v. *Huppenthali* Lok. ku počtě milého mi přítele pana Karla Huppenthala, přednosty zemské stanice botanicko-rolnické, který mi při výletech radou i skutkem velice ochotně byl nápomocen.

Niphetodes (Hypsonothrus) Deubeli Ggbl., var. *Huppenthali* Lok. vyniká svou velikostí, neboť jest tak veliký jako *N. Apfelbecki* Ggbl.; délka těla jest 3—3·4 *mm*, šířka hlavy 0·66 *mm*, šířka pronota 0·55 *mm*, abdom. 1—1·04 *mm*, tykadla jeho (obr. 2.) jsou značně štíhlejší a delší než u *N. Deubeli* (obr. 1.)

tak zejména třetí článek jest o $\frac{1}{3}$ delší druhého a mnohem štíhlejší a čtvrtý až osmý článek jsou značně delší své šířky. Celé pronotum jeví se poněkud delší a nejširší jest za třetinou přední (obr. 3.) u Deubeli asi v přední třetině (obr. 4.).

Obr. 1. Antenna *N. Deubeli*. Obr. 2. *N. Huppenthali*. 3. Pronotum *N. Huppenthali*. 4. *N. Deubeli*.

Zwei Ausflüge in die Ost-Karpaten (Czarnohora-Gebiet).

Von MUDr. Em. Lokay in Prag.

Der Verfasser schildert seine koleopterologischen Ausflüge in die Umgebung von Worochta und auf das Czarnohora-Gebirge in den Jahren 1908 und 1911; erwähnt dabei die geologischen und klimatischen Verhältnisse der Ost-Karpathen und giebt in zoogeographischer Hinsicht wichtige faunistische Beiträge zur Kenntnis der Käferfauna. In den Ausflügen auf die Berge Rebrovacz, Worochtenski, Chomiak, ferner im Czarnohora Gebiete auf: Bręskul, Pożyżewska, Dancierz, Turkul sind einzelne interessante neue Funde für Galizien verzeichnet. Zum Schlusse ist eine neue Varietät von *Niphedodes* (*Hypsonothrus*) *Deubeli* Gglb., benannt *var. Huppenthali* Lokay beschrieben; diese unterscheidet sich von der Stammform *N. Deubeli* durch bedeutendere Grösse (ist so

gross, wie *N. Apfelbecki* (Gglb.), Körperlänge 3—3·4 mm, Breite des Kopfes 0·66 mm des Pronotum 0·55 mm, des Abdomen 1—1·04 mm. Die Fühler sind bei var. *Huppenthalii* (Fig. 2.) bedeutend schlanker und länger als bei *N. Deubeli* (Fig. 1.) Namentlich das dritte Glied der Fühler ist um ein Drittel länger, als das zweite und das vierte bis achte Glied ist deutlich länger als breit auch schlanker als bei *N. Deubeli*. Das Pronotum (Fig. 3.) ist auch etwas länger als bei *N. Deubeli* und erst hinter dem vorderen Drittel am breitesten, nicht wie bei *Deubeli* im vorderen Drittel (Fig. 4.).

Phytomyza albiceps Mg. a Phytomyza flavoscutellata Fall. jako rostlinní paraziti.

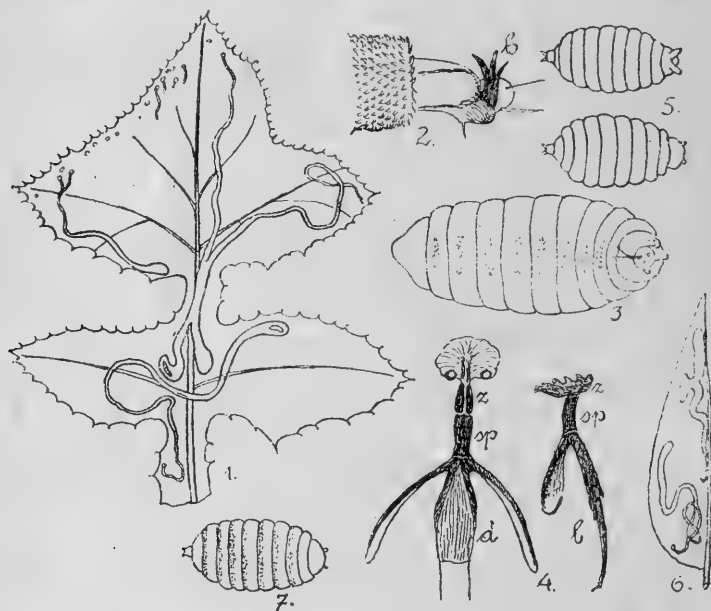
Napsal Ant. Vimmer z Kr. Vinohrad.

Pan Dr. Baudyš pátraje při svých exkursích po halkách (cecidiiích), sbírá pilně též podkopěnky čili miny v listech rostlinných, kteréž mi s nevšední ochotou odevzdává k dalšímu studiu. Za tuto vzácnou službu vzdávám mu tímto veřejný dík.

Phytomyza albiceps Mg. klade vajíčka na listy mléče hládkého (*Sonchus laevis* All.), jež roste často mezi obilím jako plevel. Samička počne klásti vajíčka při kraji listovém a nasadí jich značný počet. Pro každé vajíčko natrhne pokožku listovou a do trhlinky vpustí vajíčko. Větší část vajíček zahyne a jen z menší části vyloupnou se larvy asi $\frac{1}{4}$ mm dlouhé, které hned začnou vyhledávati v listech chodbičku, již přírodozpytci dali jméno podkopěnka (Bayer?) čili mina (obr. 1.). Leč i nejmladší larvy ještě hynou z příčin nám neznámých, sotva že vyryly podkopěnku 1—3 mm dlouhou. Jindy opět vylíhly se larvy ze dvou sousedních vajíček a ryjí chodbičky sbíhající se. Mírou 4—6 mm dlouhou prodírají se společně, načež stopy po druhé larvě zmizí a v podkopěnce zůstává larva jediná; proč, nedovedeme udati. Při hledání koná přední část larvy pohyby kývavé, ovšem že velmi povolné, aby mohla vykroužiti všecek mesophyl na dosah háčků. Nepřímo nasvědčuje tomu také ukládání trusu, které

se děje pravidlem na okraj míny mimo záhyby, kde je uložen uprostřed. Poloha trusu právě tu svědčí o kývavých pohybech larvy, kteráž by nemohla jinak záhyb vyhlodati.

Mnoho larev druhu *Phytomyza xylostei* Klth. hyne v mládí nákazou mikroskopickými houbami, čehož o larvách *Phytomyza albiceps* Mg. tvrditi nemůžeme. Ne našli jsme v nich mycelium.

Aby mohly samičky $1\frac{1}{2}$ —2 mm dlouhé pokožku listovou natrhávat, mají dobře upravené kladélko. Na zevnějšíku skládá se toto ze dvou váleovitých částí, z nichž tenčí může se vsunouti do tlustší. Tato (obr. 2.); je hustě poseta tvrdými černými háčky z chitinu, jež jsou přeměněné štětinky. Vlastní kladélko vyzbrojují na části distální tři mohutné háčky chitinové (obr. 2. h.). Natrhuje-li samička jimi pokožku listovou, toho nelze pro nepatrné rozměry zahlédnouti, ale dle všeho jinému účelu tři mohutné háčky asi neslouží. Protržení pokožky mohla by také vykonávat drobnými háčky na tlustší části kladélka, leč tím by samička udělala buď několik trhlinek nevhodných, protože příliš malých, neb společnou trhlinu dluhou, též nepřiměřenou.

Larvy již byly ve stavu kuklení (obr. 3.) a proto nemůžeme o jejich zevnějšku mnoho povědět; jsou barvy žluté, dvanáctičlenné. Na ventrální části mají políčko s černými mikroskopickými háčky na 3.—10. čl. Přední stigmata sedí na poměrně dosti dlouhých nosičích a mají na temeni mnoho pupenů, jednoduchých to stigmat. Tak zvané anteny larví odrážejí se svojí červenou barvou zřetelně od žlutého těla. Za nimi směrem ventrálním jsou ještě druhé dvě papilly, v běžném slova smyslu makadla.

Schránka cephalopharyngeální (obr. 4.) prokmitává koží na straně ventrální. Skládá se z tenkých a úzkých desek horizontálních a vertikálních jako při všech posud známých larvách z rodu *Phytomyza*. Část, která spojuje tyto čtyři desky pharyngeální s háčky (obr. 4., sp.) je poměrně dosti dlouhá, při larvách *Tachin* však krátká. Háčky podobají se plochým destičkám z tuhého chitinu, snazšímu hlodání slouží čtyři zčubky na nich (obr. 4.a, z). Poněvadž se mohou háčky pohybovat pouze nahoru a dolů v rovině vertikální, nebyly by larvě při krouhání mesophylu pranic platny. Proto larva leží, jak se zdá, na boku, při té poloze přešinou se háčky do roviny horizontální, takže mohou jejich zoubky vnikati do mesophylu. Již Holmgren pojednává o larvě *Phytomyza xylostei*, upozornil, že buď leží na boku, neb přední část těla zkrucuje na stranu. Ač jsem mnohokrát pozoroval larvy v živém listě pod mikroskopem, nepodařilo se mi nikdy zahlédnouti ani známky po překroucení přední části těla, proto myslím, že larvy leží na boku. Vskutku přední část těla zakrucují větší larvy (4—5 mm dl.) druhu *Agromyza lateralis*, jež vyhlodávají mesophyl v listech pšeničných.

Kukly (obr. 5.) vejčité a zřetelně článkované vynikají velmi lesklým povrchem; okrová jejich barva vyznačuje se zlatým nádechem hlavně na částech osvětlených; délka měří 2 mm, šířka 1 mm. Prvý a druhý článek velmi úzký způsobuje, že se zdá kuklu v předu v úzký kužel povytažena, z něhož vyčnívají stigmata přední jako dva tmavé, ke špičce se rozbíhající růžky. Stigmata posteriorní jsou též rozbíhající, vzdálenost jejich terminálních plošek měří asi tolik, kolik délka předposledního článku. Na ventrální straně kukličky prokmitává schránka cephalopharyngeální od 1. do 3. kroužku.

Poněvadž *Phytomyza albiceps* Mg. cizopasí na pleveli, nepřímo prospívá polním hospodářům.

Phytomyza flavoscutellata Fl.*) je přímým a novým škůdcem polního hospodářství v Čechách, neboť larvy hlodají v listech bobu (*Vicia faba*). Miny jejich (obr. 6.) bývají jako křivolaké chodbičky často dohromady zapletené neb také jen dlouze eliptické. Činí tedy některé z nich přechod k puchýřnatým podkopěnkám, jaké vyžírají larvy *Pégomyií*.

Kukly (obr. 7.) podobají se velikostí, tvarem i barvou kuklám druhu *Phytomyza albiceps*. Ač bylo materiálu ke zkoumání velmi málo, toliko po jedné zachovalé kukle obou druhů, přece objevil se mezi oběma kukličkami rozdíl, jež potvrdí teprve nové a nové srovnání kukel. Kukla druhu *albiceps* Mg. má ventrálně políčka krátká, toliko ve středu článků; tato při malém zvětšení vypadají jako dvě rovnoběžné rýhy na každém článku; kukla druhu *flavoscutellata* má širší políčka z mikroskopických háček ventrálně po celém článku rozvinutá. Políčka jsou vytvořena z většího počtu zoubků, které seřadily se v 5 i více řad. Stigmata neliší se ničím od stigmat předešlého druhu.

Dle tvrzení pana doktora Baudyšeho vyskytly se larvy (později již zakuklené) v bobovém poli blízce Šmidar v červenci r. 1912 a to v úžasném množství.

Poněvadž jsem zkoumal již větší počet larev z rodu *Phytomyza*, mohu se odvážiti předběžného nástinu jejich společných znaků. Posud podařilo se mi poznati jen dvě stadia, nejmladší a dospělé. Nejmladší stadium podobá se larvě *Perrisie* z čeledě *Cecidomyiinae* tvarem těla i rozestavením štětín. Liší se však od ní cephalopharyngeální sehrádkou a háčky.

Dospělá larva je válcovitá, k zadnímu konci tlustší, barvy jako slonovina bílé, bledě okrové neb žlutavé. Tvar její dobře vystihl *Holmgren*, jenže zakreslil stigmata poněkud dlouhá i mohutná. Články lze rozeznati jen dle pásků, kteréž vytvořily hustě seřaděné mikroskopické háčky. Význačným jejich znakem je štíhlá, z tenkých tyčinek složená cephalopha-

*) V literatuře *Agromyza scutellata*.

ryngeální schránka vedle háčků, čtyřmi zuby znamenanych (obr. 6.).

Je nápadno každému pozorovateli vývoje Phytomyz, že po velikém výskytu larev bývá mušek málo. Podařilo se nám tento zjev vyložití larvami parasity, jež patří mezi drobné vosy z čeledi Pteromalinae, Braconidae a Cynipidae (?). Larvy těchto parazitů zakuklují se často v kukle muší, někdy jen volně v mině. Larvám i kuklám z rodu Phytomyza škodí také mikroskopické houby, jejichž mycelium bývá v churavých larvách a mrtvých kuklách těchto drobnounekých mušek.

Tři nové hálky Apiony vyvolané.

Napsal Dr. E. Baudyš.

1. *Apion minimum* *Herbst* na *Salix aurita* *L.* (viz obr. 1.). Na břehu rybníka Prklase u Lomnice nad Luž. upoutal moji pozornost řapík listový od *Salix aurita* na basi poněkud zvětčený s malou kuželovitou vypuklinkou otvorem opatřenou. Z páždí listu vyrůstala znetvořená větévka. Při rozříznutí nádorku objevila se dutinka, v níž seděl nosatčik. Dutinka jest 3 mm dl. a 2 mm široká, zabírá prostor mezi úžlabním pupenem (který dal vznik krátké, hustě listy pokryté větévce), větévkou, která jest poněkud v místě dutinky vyhloubena, a rozšířenou basí řapíku listového, která jest celá dutá s ústím v konickém výrostku, uprostřed rozšířené base řapíkové. Působením hmyzu bylo vyvoláno zvětčení base řapíkové a utvoření se výrostku abnormálního, jest tedy toto znetvoření hálkou a sice pleurorecidiem base řapíkové či listu.

Původce uvedené hálky jest nosatčik *Apion minimum* *Herbst*; určení moje laskavě zrevidoval a potvrdil pan MUDr. *Em. Lokay*, měst. okresní lékař v Praze, začež mu uctivě děkuji. *Apion minimum* *H.* (*velox* Kirby, *foraminosum* Gyll.) jest uváděn na vrbě již *Kaltenbachem*¹⁾: »Larva prý tvoří dřevnaté, jednoprostorové hálky na řapíku listovém *Populus tremula*. *Walton* našel brouka na vrbách. Obdržel brou-

¹⁾ Viz str. 563.: Die Pflanzen-Feinde aus der Klasse der Insecten. 1872.

ka koncem července a srpna z pevných tvrdých hálek střed. nervu listového *Salix cinerea*... Háčky nalézaly se zejména na spodu listu... Jest pravděpodobno, že tento *Apion* není původcem háčky, nýbrž pouze obyvatel háčky některé *Diptery*...« Uvedená háčka jest tedy pochybná, proto také *Houard*²⁾ ji uvádí na *Salix cinerea* v závorce, neboť *Perris* našel r. 1863 tohoto *Apiona* v hálce od *Pontania* a *Loiselle* r. 1903 v hálce *Oligotrophus capreae* var. *major*. Rovněž *Kleine*³⁾ uvádí larvy *Apiona minimum* jako pravděpodobné

nájemníky hálek od *Nematus*. *Ross*⁴⁾ ve svém díle tuto háčku vůbec neuvádí. *Kleine* nalezl *Apiona minimum* na listech *Salix cinerea* L., *S. vitellina* L., *S. petandra* a *Phragmites communis*.

Mnou nalezená háčka jest však na *Salix aurita* L. (nalezená 23. VII. 1912) není na středním nervu listovém, nýbrž na basi řapíku a žádné dosud známé hálce na vrbách se nepodobá. Jest to tedy háčka nová.

2. *Apion amethystinum* *Mill.* na *Trifolium pratense* L. (viz obr. 2.). V červenci (4. VII. 12) objevila se ve »Venkově« zpráva o zkáze jetelů v okolí Německého Brodu.⁵⁾ V měsíci květnu jetele uschly a zčernaly, proto byly

²⁾ C. Houard: Les Zoocécidies des Plantes d'Europe et du Bassin de la Méditerranée 1908, viz str. 175. a 143. S. 50.

³⁾ Rich. Kleine: Rhynehophorenstudien III. d. Die Lariiden u. Rhynehophoren und ihre Nahrungspflanzen, 1900, str. 119.

⁴⁾ Ross: Die Pflanzengallen cet 1911.

⁵⁾ E. Baudyš: Nemoci a škůdci rostlin kulturních r. 1912 v Čechách se vyskytnuvší. (Zemědělský Archiv č. 10. 1912.)

pokoseny a nově vyražené rostlinky záhy zčernaly a počátkem července byly jetele úplně suché. Dle pisatele článku p. A. *Chroustovského* jednalo se o »červíčka«, který přežral lodyhy a kořen zůstal zdrav. Byv upozorněn na tuto kalamitu laskavostí pana *Ad. Prokůpka*, presidenta čes. odb. zeměd. rady atd. atd., požádal jsem o zaslání vzorku napadeného jetele a shledal jsem, že spojilo se více škodlivých činitelů k zničení jetele.

Na zaslaném vzorku nebyl kořen úplně zdrav, nýbrž některé kořinky prostoupeny chodbičkami, způsobenými pravděpodobně larvami kovaříků a larvami brouka *Hylastes trifolii* Müll. V pletivu krčku kořenného a srdéčka nalezl jsem při mikroskopování velké množství háďátek, *Tylenchus devastatrix* Kühn, která způsobují odumření rostlin a tím i značné škody. To byl asi hlavní činitel, kalamitu působící. Doporučuje se spáliti nemocné rostliny, jež byly extirpatorem vytrhány, po té zasíti lapací rostliny, jíž jest pohanka, která se po odkvětu odstraní.

Konečně nalezl jsem v basi lodyhy kukly nějakého *Apiona*. Podařilo se mi však jednoho brouka vypěstovati a určil jsem ho jako *Apion virens* *Hbst.* Kukly i brouka zaslal jsem do Hamburku panu dr. *F. Eichelbaumovi*, který mi laskavě sdělil, že zaslaný brouk není *Apion virens* *Herbst.*, nýbrž *Apion amethystinum* *Miller*. Tento *Apion* není dosud z Čech znám a dle písemného sdělení *C. Purkyně jun.* vyskytuje se tento brouk pouze v Rakousích a Hamburku. Dr. *Eichelbaum*, výborný znalec larev a kukel brouků, nejlépe mohl rozhodnouti, o který druh se jedná, neboť má jak kuklu tak brouka. Kromě toho liší se i působení tohoto brouka v rostlině od *Apiona virens*, jehož larva žere uvnitř stonku, aniž by dala vznik hálce. Brouk žije na listech *Trifolium pratense*, *incarnatum* a *repens*.

Apion amethystinum *Mill.*, totiž larva jeho vyžírá pletivo na basi lodyhy, po případě i v krčku kořenném, tím ovšem porušen jest značně styk nadzemních částí rostliny s kořenem a rostlina následkem toho chřadne. Napadená rostlina reaguje na dráždění, způsobené žráním larvy tím, že se base lodyhy naduřuje a k jedné straně se vyklenuje. Uvnitř vyklenuté části povstává dutina, jejíž stěny jsou hnědě zbarveny. Po-

vstává háčka, která jest pleurorecidiem lodyhy. *Apion amethystinum* může sice na kulturách škoditi, nikdy ne však tou měrou jako hádátka.

3. *Apion seniculum* Kirby na *Vicia cracca* L. (viz obr. 3.). Poblíž Bílého mlýna u Jičína nalezl jsem letos (15. VII. 1912) háčku na *Vicia cracca*, která dle popisu v díle *Houardově* neb *Rossově* odpovídala hálce, způsobené larvou *Apion* Gyllenhali Kirby. Totiž lodyha jest dvojnásobné tloušťky normální lodyhy, uvnitř naduřeniny jest dutina, v níž jest jedna larva. Jak jsem však byl překvapen, když z háčky vypěstovaný *Apion* byl laskavostí pana C. Purkyně jun. určen jako *Apion seniculum* Kirby, což bylo opětně potvrzeno panem MUDr. *Em. Lokayem*. Jest to zajímavý případ, neboť *Apion seniculum* jest dle *Kleineho* znám dosud ze stonků (ne však deformaovaných) *Trifolium pratense*, *T. medium*, *Ononis* sp.? a *Melilotus officinalis* a nyní nalézáme tohoto brouka na novém živiteli *Vicia cracca*, kde tvoří pleurorecidium lodyhy právě tak jako *Apion* Gyllenhali. Jak na obrázku patrně, jsou v našem případě též listy silně nahloučené, což však není pravidlem.

Resumé.

Ueber drei neuen, von *Apion* erzeugten Gallen:

1. *Apion minimum* *Herbst* bildet ein Pleuroccidium des Blattes von *Salix aurita* L. Der Blattstiel ist am Grunde verbreitert mit einem kleinen, konischen Auswuchse, der in das Innere des Blattstieles führt. Die Kammer sitzt in der Blattstielbasis. Die Galle ist ebenso gefärbt, wie das umgebende Gewebe. Dieselbe ist keiner von den auf *Salix* vorkommenden und früher beschriebenen Gallen ähnlich.

Bohemia: Prklas bei Lomnice a. d. Luž. (23. VII. 1912).

2. *Apion amethystinum* *Mill.* verursacht ein Pleuroccidium der Sprossenachse von *Trifolium pratense* L., die einseitig angeschwollen ist. Die Kammer befindet sich im Wurzelhalse oder an etwas höherem Teile der Sprossenachse.

Bohemia: Německý Brod (VII. 1912).

3. *Apion seniculum Kirby* verursacht ein Pleuro-
cecidium der Sprossenachse von *Vicia cracca L.*, gerade so wie
Apion Gyllenhali Kirby. Befindet sich die Galle an der
Spitze der Sprossenachse, sind die Blätter meist (obwohl nicht
immer) gehäuft.

Bohemia: Jičín (15. VII. 1912).

Revise Psyll sbírky Dudovy.

(Část III. a poslední, jako pokračování Č. Č. E. S. roč. IV.
čís. 4., 1905.)

Dr. Karel Šulc.

Fam. Triozidae.

Gn. *Trichopsylla Thomson*.

1. *Walkerii Foerster*. 9. V. 88. Cibulka u Prahy;
Smečno 2. VIII. 92; Král. Hradec 2. IX.; hojně jedinců,
určení vesměs správné.

Gn. *Trioza Foerster*.

1. *centranthi Vallot*, není zastoupena ve sbírce ani
dokladem, ani štítkem, ač ji *Duda* v seznamu uvádí; její pří-
tomnost jest tedy dosud pro Čechy velmi pochybnou.

2. *galii Foerster f. velutina* (= *velutina Foerster*).
f. typica (= *galii Foerster*).

Kysibl 25. VII. 89 jako jediné označené naleziště; dva
kusy určené *Dudou* jako *galii* jsou typická *saundersi*;
ostatní jedinci jsou správně určeni.

3. *chenopodii Reuter*, jediný takto určený kus sbír-
ky, bez udání naleziště, není než ♀ *cerastii*; *chenopo-
dii* jest tedy z Čech dosud neznámou.

4. *albiventris Foerster*, J. Hradec; Praha, Králov-
ská Obora; několik kusů bez označení naleziště. — Správné
určení.

5. *rharni Shrk*. Praha, zrušená botanická zahrada na
Smíchově 4. V. 89; několik jedinců bez naleziště, patrně také
z téže lokality. — Správné určení.

6. *urticae L.* Král. Hradec v zimě pod mechem (pře-
zimující). — Několik jedinců bez označení naleziště; *ubiquist*;
správné určení.

7. *saundersi* *M. D.* Několik exemplárů sbírky, označených *Dudou* jako *saundersi* jest vesměs *striola Flor* a jich naleziště, pokud jsou udána, připojím k jejímu heslu; za to kus *saundersi* *J. Hradec*, det. *Duda*, v coll. *K. k. Hofmuseum* ve Vídni jest správná *saundersi*; dále má *Duda* ve sbírce 2 kusy *saundersi*, které určil jako *galii* (bez naleziště); jest tedy *saundersi* z Čech nepochybnou.

8. *maura Foerster*. Praha, Král. Obora 14. X., 1 ♀. Správně určeno, ostatně jsem *mauru* také sám několikrát ve *Stromovce* sbíral.

9. *nigricornis Foerster*. Kysibl 24. VIII.; několik jedinců bez označení naleziště. — Správné určení.

10. *acutipennis Zett.* 2 správně určené kusy bez udání naleziště; 1 kus bez udání naleziště určený a zařazený původně *Dudou* jako *striola*.

11. *striola Flor*. Zařazen jeden kus bez naleziště, který jest typická *acutipennis*; za to jsem našel ve sbírce několik spravedlivých *striol* původně pochybně určených a pod jinými hesly zařazených s nalezišti: *Karlův Týn* 28. V. 93, *Kysibl* 9. VIII.

12. *senecionis Scop.* *Kysibl* 24. VII.; 2 kusy z neznámého naleziště; vše jen ♀.

13. (*aeopodii Loew*) = *flavipennis Foerster-Flor*. 2 ♀ z *Kysiblu* 6. VIII. 89.

14. *cerastii H. Loew*. ♂ i ♀ z *Kysiblu* 30. VII. 89; *J. Hradec* 24. IV. 87., několik ♂ správného určení bez nalezišť.

15. *viridula Zett*, *Kysibl* 28. VIII.; několik jedinců bez nalezišť; správné určení.

Až potud určený materiál *Dudův*. — Mimo to našel jsem ve sbírce 2 druhy pro Čechy nové, z nich jeden nový vůbec a to:

16. *abdominalis Flor*, *Kysibl* 6. VIII. na *Tanacetum*; nevybarvený jeden ♂, určen ze zásob (*inserend*).

17. *n. sp. mihi*, popíši ve své vydávané *Monografii gn. Trioza* (*Král. Č. Uč. Spol.*); Čechy, bližší naleziště neznámo; určena byla *Dudou* za *saundersi*.

Výsledek této poslední části revise jest, že odpadají z 16 *Trioza* pro Čechy *Dudou* uváděných dva druhy *Tr.*

centranthi a chenopodii; za to přibývají dva nové abdominalis a n. sp. mihi; velutina podřazují jen jako formu ku galii.

Dodatek. Mezi několika kousky neurčených inserend zcela obyčejných druhů bez udání nalezišť byl 1 kus *Psylla abdominalis* M. D., Hradec Králové, z Čech dosud unicum. — Konečně došel jsem při studiu druhu *Psylla pyri* L. k výsledku, že zaměňovány bývají dva druhy *Psylla pyri* L. jako typický druh a od ní odlišitelná sp. *Ps. pyrarboris* Šulc 1910 (Věstník Král. Č. Spol. Nauk); z *Dudova* materiálu zařazeného sub *pyri* L. jest několik kusů (v Revisi uvedených sub 2.) z Petřína 8. V. 89, které jsou *pyri* L.; ostatní veškeren materiál (Revisi sub 1., 3., 4., 5.) jest vše *pyrarboris* Šulc.

Michálkovice, 25. prosince 1912.

Fauna bohémica.

I. *Noví brouci pro českou faunu.*

Podávají pánové: Blattný Vladimír, stud., Heyrovský Leopold JUSt., Klenka Karel, c. k. pošt. oficiál, MUDr. Em. Lokay, Josef Pleticha, c. k. pošt. oficiál v Praze, Josef Šulc v Sobotce, Josef Zeman v Nuslích.

Carabus violaceus L. a *candisatus* Duft. Typický pro Čechy. Čelakovice 27. VI. 09. (Heyrovský.)

Bembidion fluviatile Dej. Na Štěpánském přívoze u Mělníka 1 jedince. (Klenka.)

Oxytelus Saulcyi Pand. Jedinec ♂ ze Stromovky v Praze na jaře. (Lokay.)

Philonthus temporalis Rey. Sbíral pan učitel Rausdorf pod mechem u Městečka. (Pleticha.)

Quedius humeralis Steph. a *pseudonigriceps* Rtt. Závist VI. 12. (Blattný.)

Quedius auricomus Kiesw. Štvanice XI. 12. (Blattný.)

Quedius boops Grav. a *fallaciosus* Kr. Závist IV. 12, Purkarec VIII. 12. (Blattný.)

- Tachinus fimetarius* a. *Pečírkae* *Rttv.* Bouhín IX. 12. (Blattný.)
- Atheta* (*Ceritaxa*) *dilaticornis* *Kr.* Dva jedince z okolí Prahy. (Lokay.) V Krči ji ulovil též pan Rambahousek.
- Euplectus nitidus* *Fairm.* Vrané n. Vlt. pan JUC. Theod. Krása. (Lokay.)
- Euplectus tenuicornis* *Rttv.* Ve Stromově XII. 12. ♂ *g.* (Blattný.)
- Euthiconus conicicollis* *Fairm.* Jedinec v hničím pařezu bukovém v Purkarcí. VII. 12. (Blattný.)
- Ptenidium Brisouti* *Matth.* Vrané n. Vlt. v drti bukového pařezu. 22. X. 11. (Pleticha.)
- Cantharis lateralis* *L. v. nigronotata* *Pic.* Smýkán VI. u Prokopa. (Pleticha.)
- Heterostomus pulicarius* *L. v. cinereus* *Heer.* Smýkán 9. VI. 12 na Vraném n. Vlt. (Pleticha.)
- Phalacrus fimetarius* *F. v. Humberti* *Rye.* Smýkán VII. 12. Chrouskov. (Pleticha.)
- Atalia conglomerata* *L. a. decas* *Beck.* Jílové 4. VIII. 09. Heyrovský.
- Coccinella lyncea* *Oliv. a. 12. pustulata* *Ws.* Týn n. Vlt. (Blattný.)
- Coccidula scutellata* *Hbst. a. arquata* *Ws.* Šlejferenský rybník u Sobotky s formou základní. (Šule.)
- Abraeus granulum*, *Er.* Na Hluboké (pí. Lokayová), v Král. Oboře v trouchu starých stromů (Dr. Lokay).
- Cardiophorus atramentarius* *Er.* V Chuchli 12. V. jedince. (Zeman.)
- Cardiophorus sineanus* *Er.* V Závisti 17. V. 12. jedince. (Zeman.)
- Aphanisticus elongatus* *Villa.* Chlomek u Mělníka 26. IV. 03. jedince. (Šule.)
- Rhinosimus aeneus* *Oliv.* Krč. 26. X. více jedinců. (Zeman.)
- Stenochorus meridianus* *L. a. cantharinus* *Hbst.* Čelákovice 23. VI. 12. (Heyrovský.)
- Cortodera femorata* *F. a. flavipennis* *Reitt.* Nová Huf. Ex. coll. Schiffner. (Heyrovský.)

Leptura sexguttata F. a. *exclamationis* F.
Krč 10. VI. jedince. (Zeman.)

Leptura sexguttata F. a. *biguttata* Muls.
Krč 10. VI. jedince. (Zeman.)

Leptura sexguttata F. a. *unicolor* Fleisch.
Krč. 10. VI. jedince. (Zeman.)

Hoplosia fennica Payk. Hojně chytána na Křivo-
klátsku panem inženýrem Šulou, v Čelakovicích jedince smý-
kař v červnu pan inženýr Jedlička. (Heyrovský.)

Saperda 8-punctata Scop. a. *sexpunctata*
Fleisch. Jedince s lokalitou: »Pürglitz«. (Heyrovský.)

Galerucella nymphæae L. a. *aquatica*
Gerffr. Nepoměřice. 15. VII. Smýkáním. (Pleticha.)

Epithrix atropae Foudr. a. *nigritula* Ws.
Davle 24. V. jedince. (Zeman.)

Psylliodes cuprea Koch. Modřany. VI. 12. (Pleticha.)

Haltica quercetorum Foudr. Jirna 31. X. 11.
Smýkáním. (Pleticha.)

Aphthona pallida Bach. Krč. 4. X. (Zeman.)

Aphthona nigriceps Redtb. Krč 25. VI. Prokop.
8. VI. (Zeman.)

Longitarsus absinthii Kutsch. Prokop 28. VII.
více jedinců. (Zeman.)

Longitarsus brunneus Duft. a. *picinus* Ws.
V okolí Prahy. (Zeman.)

Longitarsus nigrofasciatus Goeze v. *pa-*
truelis All. Krč. 11. XI. jedince. (Zeman.)

Longitarsus tantulus Foudr. v. *minimus*
Kutsch. Vrané 9. VI. 12. (Pleticha.)

Longitarsus rubiginosus Foudr. Lobkovice
11. IX. Více jedinců. (Zeman.)

Longitarsus pellucidus Foudr. V okolí Prahy
všude. (Zeman.)

Bruchidius nanus Germ. Smýkán p. učitelem
Ransdorfem v Městečku. (Pleticha.)

Dorytomus hirtipennis Bedel v. *taeniatus*
Faust. Vrané n. Vlt. 19. VI. 12. (Pleticha.)

Dorytomus melanophthalmus Pay. a. *eli-*

tellarius *Boh.* Modřany S. IX. Bráník 27. IX. Více jedinců. (Zeman.)

Ceutorrhynchus carinatus *Gyll.* Troja 2. VI. 12. Smýkáním. (Pleticha.)

Poophagus Hopffgarteni *Tourn.* Lobkovice 19. V. jedince. (Zeman.)

Gymnetron rostellum *Hbst.* Vrané n. Vlt. 9. VI. Smýkáním. (Pleticha.)

Magdalis carbonaria *L.* Štěchovice. 13. V. jedince. (Zeman.)

Apion distinctirostre *Desbr.* Roztoky v červnu, dva jedince. (Lokay.)

Melolontha melolontha *L.* a *albida* *Muls.* Kocerady n. S. V. 11. (Blatný.)

II. *Hemiptera.* *Piezostethus formicetorum* *Boh.* z čeledi Cimicidae — nalezl u Hluboké ve hnízdě mravence lesního 12. III. 1906 MUDr. Jar. Pečírka, c. k. vrchní štábní lékař v Praze. *Fr. Mužík.*

Drobnosti.

Bělásek ovocný — *Aporia crataegi* *L.* Po několik roků sleduji výskyt běláška ovocného v okolí Sobotky. — Letos spatřil jsem však jediný 11. června 1912 u Sobotky. *Jos. Šule.*

Coscinia striata* *L. V Jouklově atlasu motýlů čtu »*Coscinia striata* *L.* nehojný druh« — dovoluji si sdělit, že uvedený přástevník vyskytl se v Táboře letos (na pasece výslunné v údolí Lužnice — jediné místo — u Příběnic) v množství takém, že možno bylo jich na sta nachytati. Jiná léta jsem jej vůbec nespatriil. Podobně i variace téhož přástevníka hojná. *Frant. Štraberger*, adjunkt pošty v Táboře.

Hmyz a zatmění slunce. Denní listy před úplným zatměním slunce, dne 17. dubna 1912, upozorňovaly čtenáře své, aby věnována byla též pozornost podivnému chování zvířat po dobu zatmění. — Pckud jsem v krátkém čase trvání zatmění pozorovati mohl, nápadné bylo, že různé druhy much usedaly na jasněji osvětlená místa (obílené stěny domovní a nová prkna, kterými byl plot nastaven), kde v klidu setrvaly po dobu nejvyššího stupně zatmění. — Připomínám, že obloha od počátku do ukončení zatmění byla úplně čistá, bez mraků. — V téže době roj komárů vesele počal křepčiti kolem pumpy, ač obyčejně komáři »tanec« svůj provozují při slunce západu neb zamračené obloze. *Jos. Šule*, Sobotka.

VĚSTNÍK.

V osmé řádné valné hromadě za r. 1912 dne 21. ledna 1912 byli do výboru zvoleni: za pokladníka pan eís. rada F. Veselý, za knihovníka pan ing. Old. Šustera, za kustoda pan Dr. Jindřich Veselý, za zapisovatele pan Dr. Jaromír Pečírka a Phil. Cand. Fr. Rambousek; do kontrolující komise pan mag. rada Fr. Pokorný, pan revident Fr. Vopršal a pan účetní Ed. Kudlička; do redakčního komitě pp. Dr. Em. Lokay, Dr. Jos. Maličský, Old. Šustera a Ant. Wimmer.

Pan Dr. Maličský se zavazuje sestáviti katalog českých motýlů a p. Dr. Lokay katalog českých brouků.

Přítomno 28 členů, 1 host.

V občasně schůzi ze dne 30. ledna 1912 přednášel pan ing. Old. Šustera o *problémech systematiky vos hrabavých*. Uvedl s jakými obtížemi se setkává stanovení přirozených skupin, pouze na základě suchého materiálu, pomocí morfologie a fylogenie; různé tvary svádějí k ohraničování ve mnoho skupin a tak se stalo Ashmeadovi, že obdržel 32 rodů. Na základě velkého materiálu rozdělil pan přednášející vosy hrabavé (*Psammocharidae* olim *Pompilidae*) na 7 rodů, ve které stáhl oněch 32 rodů Ashmeadových. Zajímavo jest, že p. Banks, entomolog Washingtonského musea, který pracuje rovněž v této skupině, přišel k témuž rozdělení a sice, což jest důležitě, na základě jiných kritických znaků než jich užil pan přednášející. Může se z toho souditi, že toto rozdělení na 7 rodů bude míti přirozený podklad, kdežto zmíněných 32 rodů Ashmeadových bylo tříštěním.

Pan *Obenberger* přinesl serii nových druhů kraseů, které jako nové sám diagnostikoval. Budou publikovány v časopise.

Přítomno 20 členů, 7 hostí.

V občasně schůzi dne 27. února 1912 přednášel pan JUST. *Leopold Heyrovský o svých potulkách po Istrii*. Byl nejprve v Pulji, kde však jako v každém pevnostním pásmu jest entomologie bez přispění vojenských osob a úřadů nemožná. Ačkoliv bylo horké a suché léto již pokročilé, přece

byl překvapen množstvím jak druhů, tak jedinců. Z Pulje odešel na Učku Goru (Mte. Maggiore) památnou svou květenou i zvířenou. Les ji kryjící je bukový a lokalita je nevyčerpatelná. Možno tu s dobrým výsledkem sbírat i v každou roční dobu a je tu celá řada endemitů hoře té vlastních. Mimo to jest v hoře více jeskyň, které mají svou vlastní zvířenu. Z Učky vede do Opatie silnice bukovým lesem, lučičkami a krasovým terémem, doleji jsou dubiny promísené jedlým kaštanem, a je tu i bohatá zvířena. —

Pan *Obenberger* ukázal zajímavé krasce z Alžíru, které dle všeho budou novými druhy.

Pan odb. učitel *Mužik* přinesl živého roháče, který byl chycen loni v červnu. Byl chován v chladu a stal se na podzim nehybným. Při dotknutí nebo přenesení do tepla, dává známky života a stává se čilým. Tvrdí se totiž, že roháči po krátkém životě jako imago hynou a nikdy nepřezimují.

Pan účetní *Kudlička* přinesl vzor nové, pohodlné cyanalové láhve na motýle.

Přítomno 21 členů, a 5 hostů.

V občasně schůzi dne 26. března 1912 přednášel p. Dr. *Jindřich Veselý* o vývoji vajíčka u hmyzu. Upozornil, že vajíčko jest druhem buňky a ačkoliv jeví se velmi jednoduchým, přece nová bádání shledala, že je to orgán velmi složitý. Popisuje dále vaječník u různých řádů hmyzu a vývoj vajíčka. Otázku tuto studoval hlavně u hmyzu rovnokřídlého a podařilo se mu zjistiti celý pochod, jak buňka výstelková různými pochody se přetvořuje ve vajíčko. Práci jeho byl zjištěn celý vývoj od prvopočátku buňky výstelkové až do uzrání vajíčka.

Pan Dr. *Baudyš* demonstruje pupeny šeríku, deformované roztočem *Eryophyes Löwi*.

Přítomno 19 členů.

V občasně schůzi dne 23. dubna 1912 přednášel pan odb. uč. *Vimmer* o larvách muších. Nejprve se zmiňuje o larvě rodu *Microdon* Meig, která se nápadně podobá malému slímáku a je v Čechách vzácná. Pak popisuje šíře zařízení stigmat u larv muších, o různých ochranných orgánech proti útokům hmyzu, vlhkosti a špíně, a podotýká že jsou mnohé orgány, jejichž účel není ještě objasněn. Pak přechází ku larvě mouchy

Vermileo Degeeri *Schiner*, která si vrtá nálevkovité otvory v úplně suchých místech v nejjemnějším, téměř popelovitém písku. O larvě této se vypráví, že podobně jako larva mravkolva hází kaménky po hmyzu na okraji nálevky, což pan přednášející vlastním okem pozoroval.

Pan *Obenberger* přinesl veliké serie rodů kraseů *Capnodis*, *Chalcophora*, *Ptosima* a *Polycetesis*, pocházející ze sbírky Meyer-Darcisovy. Serie demonstrováné okazují velikou proměnlivost a tolik přechodů, že oprávněnost jednotlivých druhů se stává opravdu pochybnou.

Přítomno 25 členů, 9 hostů.

V občasně schůzi dne 21. května 1912 přednášel pan Phil. Stud. *Jan Obenberger* o čeledi kraseů. Je to jedna z nejkrásnějších čeledí broučích, ve které různí milovníci a i obchodníci spáchali mnoho systematických hříchů. Všichni jsou paraziti rostlin u nás nehojně se vyskytující, kteří ale v teplejších krajinách se mohou státi katastrofou, vystoupivše v obrovském množství. Některé druhy jsou rozšířeny po velikých oblastech a podléhají lokálním změnám. Systematika je dost těžká, protože i v barvitosti, zejména však ve struktuře chitinových částí je u jednoho a téhož druhu velká proměnlivost, jinak zase stejné znaky se u odchylných druhů vyskytují. Pan ing. Šustera uvádí k tomu, jaký asi je poměr systematiky ku variabilitě druhů a upozorňuje na důležitou v tom směru práci Osbornovu.

Za člena přijat pan Rudolf Ješina.

Přítomno 18 členů, 1 host.

V občasně schůzi dne 25. června 1912 přednášel pan předseda prof. *Fr. Klapálek* o rodu *Taeniopteryx* z řádu Pošvatek. Je to již od Linnea známý rod a má velmi krásné znaky v pohlavních ústrojích. Pán přednášející rozdělil dřívější rod *Taeniopteryx* na čtyři: *Taeniopteryx*, *Nephelopteryx*, *Oemopteryx* a *Rhabdiopteryx*. Pro rozlišování druhů lze výborně užiti žilnatiny křídel, možno však též jak rody, tak i druhy u rodu *Taeniopteryx* sens. strict. dle konce zadečku a pohlavních ústrojů jasně rozeznati. Též úprava tykadel je důležitá; někde jsou růžencovitá, někde až i štětínovitá. Z Čech jsou známy jen rody *Taeniopteryx* a

Nephelopteryx. Pan přednášející popsal nové druhy: *T. arcuata*, *graeca* a *risi*.

Pan *Obenberger* přinesl zajímavé brouky ze Španěl a krasce *Anthaxia salicis* v. *semicuprea* *Küst.* v Čechách sbíranou.

Přítomno 21 členů, 4 hosti.

V občasně schůzi dne 24. září 1912 přednášel p. Dr. *Emanuel Lokay* o svých výzkumech na Černé Hoře ve východních Karpatech. Viz Časopis str. 126.

Pan *Blattný* referuje o zvířeně kol *Vltavotýna*.

Za člena přijat pan *Rudolf Tesař*, lesník ve Strítěři na Moravě.

Přítomno 34 členů, 4 hosti.

V občasně schůzi dne 15. října 1912 přednášel pan Dr. *Ed. Baudyš* o *cecidích* a moderním názoru na *cecidologii*. Je to věda, ve které se stýká několik odvětví přírodních věd, protože se zabývá i parazity živočišnými i rostlinnými a tím se dělí obor práce její na *zoocecidie* a *phytocecidie*. Je tedy odvětvím *phytopathologie*, nauky o chorobách rostlinných, zabývající se o *cecidie*, t. j. nádory rostlin, jež zoveme vědecky *halkami*. Slovo to pochází od »haliti«. Pole činnosti je tu ohromné a hromadí se tu problém na problém jak anatomicky, tak biologicky. První průkopníci vědy té byli *Malpighi* a *Réaumur*, a v r. 1856 byl vydán první seznam *halek* asi 350 druhů. Pak to šlo rychleji a r. 1909 vydal *Houard* katalog se 6279 druhů.

U nás v Čechách se až do konce 18. století nepracovalo. *Pirchner* a *Ammerling* začali, po nich pokračovali *Duda*, *Šule*, *Vimmer*, *Uzel* a zejména *Emil Bayer*, který vydal seznam českých forem se 413 druhů; v dodatku zvýšil se počet na 604. Pan přednášející odhaduje počet druhů pro Čechy asi na 3000 druhů, sám jich našel pro Čechy 150 a vůbec 15 nových. Pak demonstroval pan přednášející řadu zajímavých nádorků způsobených hmyzem.

Pan účetní *Ed. Kudlička* přinesl svou sbírku *hálek*.

Pan *Obenberger* demonstruje několik serií severoamerických brouků.

Pan odb. uč. *Vimmer* demonstruje mouchu *Phlebotomus*, jež vyvolává v jižních krajinách zimnici. — Přítomno 26 členů, 3 hosti.

V občasných schůzích dne 29. října 1912 byly demonstrovány různé pomůcky ku sbírání hmyzu, jež konstruovali členové společnosti. Sítky, mimo známý již systém p. Vopršala, demonstrovali prof. Hartmann a p. účetní Kudlička. Týž přinesl přístroj k současné praeparaci více housenek, jež sám sestrojil. Je zařízen na plynový plamen a stojí asi 5 K. Ku pozorování života hmyzu užívá pan Kudlička zalepených lepenkových skříněk se zaskleným příkrovem.

Pan předseda demonstruje cestovní přístroj ku praeparování a uschování hmyzu sítokřídlého. Ku nabodávání minutí užívá špendlíčků vlastní výroby z ryzího stříbrného drátu, pan odb. uč. Mužík žíně.

Pan Obenberger přinesl zajímavě znetvořeného roháče. Přítomno 26 členů, 3 hosti.

V občasných schůzích dne 12. listopadu 1912 přednášel pan Phil. Stud. *Jan Obenberger o své exkursi do východních Karpat a Sedmíhrad*. První cíl jeho cesty byla Worochta, kde téhož roku byl p. Dr. Lokay (viz Časopis). Tato část exkurse byla hodně pokažena deštěm. Pan přednášející byl tam s p. Frankenbergrem celkem 14 dní, ale z těch byly snad 2, kde bylo počasí skutečně příznivé. Jeden z těchto dnů bylo sbíráno na Kičeru, druhý na Hoverle, tam to však zkazil déšť a druhý den byla mlha. Z Worochty odebral se pan přednášející jednou jízdou do Brašova a odtud na Bučeč, kam přišel 1. srpna. Les sáhá v těchto krajích asi do výše 1700 m, do 1200 m jde les listnatý, nad 1700 m jest jen kleč. Pro turistickou entomologii jsou velkou výhodou v krajině této ochranné chaty sedmíhradského turistického spolku. Oblasť tato má mnoho endemitů a úlovek byl jak do počtu druhů, tak do počtu jedinců velmi dobrý. Počasí bylo příznivější a byly konány tři větší exkurse za sebou. Z Brašova odebrali se výletníci do Ršavy, kde jest terén entomologický velmi zajímavý. Hned první den nanesl velký liják bohatý náplav. Ze Ršavy odešli pánové do Herkulových Lázní a Mehadie. Pak se vrátili

po Dunaji Železnou Branou do Baziáše, kde skončili svou entomologickou činnost.

Přítomno 28 členů, 4 hosté.

V občasně schůzi dne 26. listopadu 1912 přednášel p. odb. uč. *Vimmer o minirujících larvách much*. Tvoření chodeb v listech povstává činností molů a much. Z much jsou to maličké druhy, kde jsou samičky zařízeny na kladení vajíček na list. Ostnem kladélka natrhne pokožku, nazvedne ji a tam vloží vajíčko. Mnoho jich zahyne, buď seschnou nebo larva zhyne. Které se uchovávají na živu, žijí v listu a před zakuklením se prokousají a padnou do země. Potravou stávají se zelenými. K životu v mesophyllu jsou zvlášť zřízeny. Dýchání děje se zadkem těla a jest zajímavo, že mezi stigmatem a průduškou jest zvláštní přepážka plsfovitého tkaniva, jež dle všeho filtruje vzduch. Háčky ústní mají vertikální pohyb. Proto že ale mesophyll se musí rušiti horizontálně, kladou se na bok a udržují se v této poloze štětinkami a papillami. Larev bývá v listu jen málo. Za těmito larvami nalézá se z pravidla larva *Cecidomyie*. Co je tam láká, jest ještě záhadou. Mimo to táhnou se za nimi ještě jiní paraziti a jsou to zejména lumčici z rodu *Pteromalus* a *Torymus*. Někdy zůstanou kukly v listech. Jsou to plísněmi choré larvy, které nemohou více opustiti list. — Larvy ty škodí polnímu hospodářství a zejména sadům. Minirují též v pšenici a ječmenu. *Phytomyza flavoscutellata* se objevila ve velikém množství na Smidarsku v bobu, takže úroda byla opravdu ohrožena.

Přítomno 25 členů, 3 hosté.

V občasně schůzi dne 17. prosince 1912 přednášel pan ing. *Old. Šustera o problému vědecké systematiky*. Zavedením rodů byly od dob Linneových stanoveny vyšší jednotky systematické, tvořené na základě znaků morfologických. Rody sestávaly z druhů si podobných, bez ohledu na jejich skutečnou příbuznost. Nauka vývojová dala však systematice jiný podklad a nutno tudíž místo systému umělého zaváděti přirozený na základě fylogenetické příbuznosti druhů. Problémem vědecké systematiky jest pak stanovení takových znaků, které mají fylogenetický význam, a ocenění těchto znaků pro genealogii organismů a utváření přirozené soustavy. Podmín-

kou správného rodu jest původ z jediného druhu (monofyletický), z pravidla z určitého střediska a přesné ohraničení oproti příbuzným druhům. Systematicce pomáhá morfologie a anatomie, při čemž však nutno bráti v úvahu co možno nejvíce znaků a bionomii; fysiologie a psychologie nehrají dosud u hmyzu velkou úlohu. Velmi důležitá jest však zoogeografie a v novější době i palaeontologie s palaeografií. Pan přednášející zmiňuje se dále o vývojových principech a to hlavně o vývoji adaptivním, který při korrelaci znaků dává vznik novým formám. Pak probírá zákony Osbornovy, poukazuje hlavně na vývoj determinovaný, adaptační, analogní, na parallelismus ve vývoji, opakování se přírody, na periodicitu a na polyfylii mnohých rodů. — Aby systematika mohla dostáti své nové úloze, nutno dosavadní vědeckou metodu doplniti analytickou a zavésti srovnávací systematiku, která by stanovila znaky a vlastnosti, dle jich významu fylogenetického a hledala příslušné zákony srovnáváním různých dosavadních pokusů. Tento postup se již částečně děje; tak na př. víme, že větší počet žilek se vyskytuje u všech druhů resp. rodů atd. fylogeneticky starších. Další podobné problémy byly by na př. stanovití, zdali zakrnění nebo ztráta křídel děje se jen u skupin starého původu, zdali rozeklané drápky u nohou jsou vždy produktem drápků jednoduchých, zdali morfologický rozdíl pohlaví podmíněn jest fylogenetickým stářím rodu, při čemž zase druhy fylogeneticky nejmladší se pohlavně nejvíce různí a pod. Zákony těmito bylo by velmi ulehčeno dosavadním pokusům o přirozenou soustavu a zabránilo by se omylům. Mimo to mohly by býti činěny i různé jiné závěry, důležité pro zoogeografii a hlavně vývojovou nauku, jelikož získal by se přehled vývojového pochodu různých skupin.

Pan *Obenberger* demonstruje nový druh krasce z rodu *Chrysobothrys*, dále nového krasce *Anthaxia Minerva* a některé jiné vzácné krasce.

Pan prof. *Klapálek* demonstruje dosud neznámého samečka plekoptery *Captioneura nemuroides* Ris.

Za člena přijat pan Josef Fiala, c. k. vrchní poštovní správce v Kroměříži.

Přítomno 31 členů, 2 hosté.

V roce 1912 byli mimo své stálé působiště entomologicky činní pánové:

Absolon K., Dr., Bosna, Hercegovina, Černá Hora.

Baudyš Ed., Dr., Jižní a sev.-východní Čechy, Baden a Kreuzkirchen u Vídně.

Blattný Em., c. k. dvorní rada, Týn nad Vltavou. Purkarec, Boubín.

Borek Jan, fotograf, Česká Třebová.

Cífkova Jos., c. k. setník, Lodenice.

Frankenberger Zdeněk, phil. stud., Východní Karpaty, Sedmihraď, Herkulovy Lázně.

Graf Josef, c. k. ředitel účtárny, Kraňská Gora, Grado.

Hartmann Rob., c. k. professor, Kijev a okolí.

Heyrovský Leop., jur. stud., jižní Dalmácie, Korutany, Istrie.

Hilitzer Alois, Dr., c. k. štábní lékař, ostrov Krk.

Holík P. Bedřich a Holík Frt., učitel, Orlické pohoří.

Klapálek Frt., c. k. professor, Bled.

Klenka Kar., c. k. pošt. oficiál, Mariánské Lázně, Istrie (Lupoglava), Bled.

Klička Ladislav, Dr., Vlašim.

Lokay Eman., Dr., okresní lékař, Východní Karpaty.

Mařcha Jarosl., c. a k. nadporučík, Morava (Drahanská vysočina), Korutany.

Melichar Leop., Dr., c. k. sekční rada, Kavkaz.

Obenberger Jan, phil. stud., Východní Karpaty, Sedmihraď, Herkulovy Lázně.

Pečírka Jaromír, Dr., c. k. vrchní štábní lékař, Oetzthal v Tyrolích.

Pleticha Jos., c. k. pošt. oficiál, Kutná Hora.

Pohnert Edvard, Dr., šlechtic, c. k. rada zemského soudu, Meklenburský Balt.

Rambousek Fr., PhC., univ. assist., Istrie (Vela Učka), ostrov Krk.

Roland J., c. k. pošt. úřed., Pardubice.

Roubal J., c. k. professor, Příbramsko, Pacovsko, Chu-

denice, Podwoloczyska, Kyjev v Rusku, Kislowodsk a Pjati-gorsk na rozhraní jihoruských stepí a Kavkazu, sev. Kavkaz mezi Těberdou a Kluchorem.

Sekera Emil Dr., c. k. professor, Holoubkov.

Sekera Jan, řed. cukrovaru, Eisenstein.

Srdínko Jos., stav. rada, Luhačovice.

Svoboda Jan, úředník města Smíchova, Křivoklát.

Šustera Old., ing., Sadská.

Uzel J., prof., Dr., u Jince v Brdech (loni v okolí Pohledu u Nēm. Brodu).

Veselý Ferd., cís. rada., Oděsa.

Žežula Bedř., mag. úředník, Dalmácie.

Bohužel nezaslali všichni páni členové zprávy, kde byli letos entomologicky činni. Jest tím více co želeti, protože činnost členstva ve výzkumu jest daleko větší než hořejší seznam uvádí.

ZPRÁVA VÝROČNÍ

za správní rok 1912.

Výbor České Společnosti Entomologické.

Předseda:

Prof. Frant. Klapálek.

Místopředseda:

Prof. Rob. Hartmann.

Zapisovatelé:

C. k. vrchní štábní lékař MUDr. Jaromír Pečírka.
PhC. Frt. Rambousek.

Pokladník:

Cís. rada Ferd. Veselý.

Knihovník:

Oldřich Šustera, účet. úředník zem. výboru.

Kustos:

Ph. Dr. Jindř. Veselý.

SEZNAM ČLENŮ.

A. ČLENOVÉ ČESTNÍ.

- 1907 Bolívar, Don Ignacio, ředitel přírodnického mu-
sea v Madridě.
1907 †Ganglbauer Ludvík, c. k. vládní rada, ředitel
c. k. dvorního musea ve Vídni.
1907 Horváth, Dr. Géza, ředitel Magyar Nemzeti Mu-
zeum v Budapešti.
1910 Lobkovic, J. J. Ferdinand princ, z. nejvyšší maršálek
Kr. Č. atd.
1910 Melichar MUDr. Leop., c. k. sekční rada v Brně, Ku-
dolfova tř. (*Homoptera Coleopt.*) (Členem od r. 1904.)

B. ČLENOVÉ ZAKLÁDAJÍCÍ.

- 1904 Klapálek František, c. k. professor v Karlíně (1907).
1904 Kubes, P. Augustin, provinciál řádu O. O. kapucínů
v Kolíně (1907). (*Hym.*)
1904 Šule MUDr. Karel, báňský lékař v Michálkovicích
v Rak. Slezsku (1910). (*Psyllidae, Coccidae.*)

C. ČLENOVÉ ČINNÍ.

- 1905 Absolon, PhDr. Karel, docent geografie při české
universitě v Praze, kustos musea v Brně. (*Apteryg., fau-
na jeskynní.*)
1907 Albrecht Hynek, strojmůdce ve Veselí n. Luž. (*Col.*)
1910 Babák Dr. Ed., prof. české univ. v Praze II., Fysiol.
ústav. (*Fysiol. hmyzu.*)
1911 Baudyš Dr. Ed., assist. bot. při technice, Vršovice, Pa-
lackého 46. (*Cecidie.*)
1906 Bayer Emil, c. k. prof. v Brně, Šturmová ul. 16. (*Hál-
ky a hmyz duběňčivý.*)
1907 Benešová Heda, choť hoteliera v Praze, Petrohradská
ul. (*Lep.*)
1904 Binder Emil, majitel domu v Praze-I., Karlova ul. 88.

- 1904 B í z e k Rudolf, správce skladů železáren v Komárově
(*Col.*)
- 1904 B l a t t n ý Em., c. k. dvorní rada, Vídeň VI., Hofmühl-
gasse 22. (*Lep.*)
- 1910 B o r e k Jan, fotograf, Čes. Třebová. (*Coleopt. Bohem.*)
- 1905 B r o ž e k Arth., prof. dr. v Praze, na Vyšehradě. (*Theo-
rie variační.*)
- 1904 B r ý d l Rudolf, c. k. professor v Chrudimi. (*Col.*)
- 1906 B u š e k Alois, učitel v Lysé n. L. (*Lep.*)
- 1907 C í f k a Jos., c. k. setník, Král. Vinohrady, Nerudo-
vá 34. (*Lep.*)
- 1910 Č e r m á k JUDr. Boh., advokát v Hořovicích. (*Lep.*)
- 1904 Č e r n ý Jos., hostinský ve Vršovicích. (*Lep.*)
- 1905 D u c h o ň Manuel, odb. učitel v Rakovnicích. (*Col.*)
- 1906 F o r m á n e k Romuald, c. k. vrchní poštovní rada
v Brně, Veverská ul. č. 69. (*Col.*)
- 1909 F r a n k e n b e r g e r Zdeněk, MUST. v Praze-II., Ště-
pánská ul. (*Col.*)
- 1905 G r a f Josef, c. k. ředitel účtárny, Král. Vinohrady,
Korunní tř. 105. (*Lep.*)
- 1907 G ü r t l e r Hugo, c. k. účet. rada v Praze, Mezibranská
ul. č. 15. (*Lep.*)
- 1904 H a r t m a n n Rob., c. k. professor na Smíchově, Jero-
nýmova ul. 7. (*Lep.*)
- 1909 H e y r o v s k ý Leop., JUST., Praha-I., Jilská ul. 2. (*Col.,
sp. Ccramb.*)
- 1909 H i l i t z e r, MUDr. Alois, c. k. štábní lékař, Smíchov,
Husova 4. (*Col.*)
- 1907 H o l í k P. Bedřich, katecheta v Žižkově. (*Col.*)
- 1906 H o l í k Frant., učitel v Praze-Holešovicích (*Hym.*)
- 1904 H u d e č e k Lad., řídicí učitel v Žeravici u Kokor na
Moravě. (*Lep.*)
- 1908 H u l a Jan B., ing. chemie v Rakovnicích.
- 1906 Č h a l u p s k ý Josef, odb. učitel v Písku. (*Col.*)
- 1906 J a n d a, Dr. Viktor, c. k. professor v Karlíně. (*Anat.,
Metam.*)
- 1910 J a v ů r e k Vlad., PhDr., Praha-II., Wenzigova 11.
- 1908 J e d l i č k a Arn., ing., Vršovice, Hálkova 520. (*Cara-
bidæ, spec. Pterostichus.*)

- 1909 Jelínek Ant., řídící učitel, Slapy n. Vlt. (*Lep.*)
- 1904 Jelínek, MUDr. Robert, panský lékař v Dobříši. (*Lep.*)
- 1912 Ješina Rud., odb. učitel, Žižkov, Havlíčkova tř. 42.
- 1904 John Jan, c. k. ředitel reálky v Táboře. (*Lep.*)
- 1904 Jureček, MUDr. Štěpán, c. k. pluk. lékař v Turnově. (*Col.*)
- 1904 Kheil Nap. M., ředitel soukr. obch. školy a translator in hispanicis v Praze. (*Lep. Orth.*)
- 1910 Klenka Kar., c. k. pošt. vrchní oficiál, Praha 262-I. (*Lep. Col.*)
- 1905 Klička, MUDr. Ladislav, lékař v Praze-I., Křižovnická ul. č. 87. (*Col.*)
- 1911 Klier, Dr. Čeněk, ředitel městské spořitelny pražské, Praha I.
- 1904 Kranich Jan, professor paedagogia a redaktor »Přírody a Školy« v Pol. Ostravě.
- 1904 Krátký František, ředitel reálky v Nymburce.
- 1904 Krauskopf Adolf, ředitel měšť. školy v Mladé Boleslavi.
- 1906 Kruta Alfred, c. k. berní oficiál v Bělé p. Bezd. (*Col. Lep.*)
- 1906 Křepelka Adolf, cís. rada, přednosta fil. rak.-uher. banky v Praze-II., Bredovská 6.
- 1904 Kudlička Eduard, účetní na Král. Vinohradech, Ruběšova ul. 1. (*Škodný a užitečný hmyz.*)
- 1910 Ladislav Joža, pokladník cukrovaru v Kralupech nad Vlt.
- 1904 Lokay, MUDr. Emanuel, měst. okresní lékař v Praze II., Na Poříčí 35. (*Col.*)
- 1906 Lukeš Jos., c. k. professor v Písku. (*Col.*)
- 1906 Malíčkový, JUDr. Josef, advokát v Hořovicích. (*Lep.*)
- 1911 Martínek Otokar, učitel ve Ždírci.
- 1911 Matěha Jaroslav, c. a k. nadporučík, Smíchov, Ferdinandovo nábřeží 29. (*Col.*)
- 1905 Maule, Dr. V., prof. v Turnově. (*Col.*)
- 1908 Mazura Kar., disponent Agrobanky v Brně. (*Col.*)
- 1909 Meřička Jos., odb. učitel v Náchodě. (*Lep.*)

- 1907 M o l e k, MUDr. Alois, c. a k. pluk. lékař v Praze, Břevnov. (*Col.*)
- 1905 M r á z e k, PhDr. Alois, ř. prof. čes. univ. v Praze II., Dřevní ul. 381. (*Biol., Anat. Metam.*)
- 1904 M u ž í k František, odb. učitel v Kralupech. (*Hemipt.*)
- 1906 N e j d l, Dr. Viktor, ředitel gymn. Mělník.
- 1906 N o s e k Ant., c. k. professor na Smíchově, Husova tř. 1109. (*Arachn.*)
- 1905 N o v á k Bohumil, professor prům. školy v Brně, Kafkova ul. 12.
- 1910 O b e n b e r g e r Jan, Ph. St., Praha II., Olivova ul. č. 5. (*Col.*)
- 1910 O s v a l d Jan, phil. st. Kr. Vinohrady, Táborská ul. 60.
- 1904 P a s t e j ř í k Jan, odb. učitel v Karlíně č. 430. (*Dipt.*)
- 1908 P a u l Jarosl., prof. vyšší dívčí školy v Praze. (*Lep.*)
- 1912 P a z o u r e k Andreas, stát. učitel, Vídeň XII./1., Fabrikgasse 12. (*Col.*)
- 1904 P e č í r k a, MUDr. Jaromír, c. k. vrchní štábní lékař v Praze. Oujezd 602. (*Col.*)
- 1912 P f l a n z e r Vilém, majitel pivovaru u Šenfloků, Praha II., Václavské nám.
- 1910 P l e t i c h a Jos., c. k. pošt. official, Žižkov, Štítného ul. 14. (*Col. Bohemiae.*)
- 1911 P o h n e r t, Dr. Edvard šlechtic, rada zemsk. soudu, Mezibranská 17. Praha II. (*Col.*)
- 1909 P o k o r n ý Fr., mag. rada, Praha 335-II. (*Lep.*)
- 1904 P r e i s Karel, c. k. dvorní rada, professor vys. učení technického na Smíchově, Ferdinandovo nábř. 31. (*Lep.*)
- 1905 P ř i n ě Vojt., c. k. profesor v Praze.
- 1909 P r o c h á z k a Al., techn. cukrmistr v Kloboukách u Slaného.
- 1911 P r o k ů p e k Adolf, velkostatkář, předseda Českého odboru Zemědělské rady v Praze.
- 1904 R á d l, Dr. Em., docent české university, c. k. professor v Praze II.
- 1904 R a m b o u s e k Frt., phil. cand., assist. zool. čes. univ., Kr. Vinohrady, Čermákova 7. (*Col., sp. Staphyl.*)
- 1912 R o l a n d Jarosl., pošt. úřed., Král. Vinohrady, Slezská tř. 72a. (*Col., Hem.*)

- 1904 Roubal J., professor v Příbrami. (*Col.*)
- 1906 Růžička Ant., prof., Chrudim, Palackého tř. 76. (*Lep.*)
- 1905 Řivnáč Ant., knihkupec, presid. obch. a živn. komory v Praze.
- 1912 Schönfeld, Dr. Ant., Král. Vinohrady, Jungmannova tř. 65. (*Apidae.*)
- 1904 Secký Rudolf, účetní revident zemsk. výboru v Praze II., Fügnerovo nám. 3. (*Lep.*)
- 1905 Sedláková, sl. Jarosl. v Polné (*Col.*)
- 1908 Seehák Jindř., c. k. prof., Praha VII. (*Lep.*)
- 1904 Sekera, Dr. Emil, c. k. professor v Praze I.
- 1904 Sekera Jan, ředitel cukrovaru Legnago u Verony, Italia. (*Col.*)
- 1908 Senc P. Aug., farář v Hostímě u Mor. Budějovic. (*Col.*)
- 1907 Smolka Al., ředitel c. k. průmysl. školy v Praze. (*Col.*)
- 1910 Sokolář Dr. Frt., dvorní a soudní advokát, Vídeň III./2; Disslerg. 6. (*Col.*)
- 1909 Soukup Václ., stud., Praha, Náprstkova 8. (*Lep.*)
- 1904 Srdínko Josef, stav. rada v. v., Smíchov, Ferdinándovo náměstí. 27. (*Lep.*)
- 1912 Svoboda Frt., měst. úřed., Smíchov. (*Col., Lep.*)
- 1904 Svoboda Jan, učitel ve Větrném Jeníkově. (*Col.*)
- 1909 Šandera, JUDr. Čeněk, adv. v Trhových Svinech. (*Hym.*)
- 1905 Šípek Jan, c. k. pošt. asistent v Příbrami. (*Col.*)
- 1904 Šrámek August., professor v Nymburce. (*Col.*)
- 1904 Štěrba Frant., techn. správce cukrovaru v Pečkách. (*Col.*)
- 1907 Štraub Ant., inženýr v Praze III. (*Lep.*)
- 1905 Štrof Jan, preparator musea král. Českého v Praze.
- 1904 Šula Jaroslav, inženýr na Smíchově, Karlova 4. (*Col.*)
- 1906 Šule Josef, úředník města Sobotky. (*Col.*)
- 1906 Šustera Oldřich, účetní úředník zem. výboru v Praze, Smíchov čp. 553. (*Hymen.*)
- 1912 Tesař Rud., lesní, Stříteř, pp. zámek Rožinka, Mor.
- 1909 Tille, JUDr. Cyrill, c. k. podplukovník auditor ve Vídni VIII., Lenaugasse 7.

- 1908 Tocaue r Ad., kníž. polesný v Maškrově u Stodů.
(*Col.*)
- 1906 Tykač Jaroslav, učitel v Plzni. (*Lep.*)
- 1907 Tyl, MUDr. Jindř., c. a k. štábní lékař v Písku. (*Col.*)
- 1904 Uzel, Dr. Jindřich, prof. čes. vysoké školy technické,
přednosta fytopathol. odděl. Výzk. stanice cukrovar. při
technice, Smíchov, Na Skalce č. 15. (*Apteryg., Thysa-*
nopt., Lep. a škůdci.)
- 1912 Vaca Rud., učitel, Mariánské Hory, Mor.
- 1909 Vaněk Jan, c. k. poštovník v Dobrušce u Ml. Bo-
leslavi. (*Lep.*)
- 1911 Vávra Stanislav, architekt, Smíchov, Ferdinandovo
nábř. 29. (*Col.*)
- 1904 Vávra, Dr. Václav, kustos musea král. Českého v Pra-
ze, Vysočany. (*Orthopt.*)
- 1904 Veselý Ferdinand, cís. rada na Král. Vinohradech,
Slezská ul. 33. (*Lep.*)
- 1905 Veselý, PhDr. Jindřich, v Praze III., Velkopřevorské
nám. 1. (*Col.*)
- 1904 Vimmer Antonín, odb. učitel, inspektor škol na Král.
Vinohradech, Palackého tř. 37. (*Dipt.*)
- 1904 Vlach Vilém, profesor obchodní akademie v Plzni,
Karlovská tř. (*Lep.*)
- 1905 Vopršal Fr., účetní revident zem. výb. v Praze VII.,
Čechová tř. 224. (*Lep.*)
- 1906 Weinfurter Karel, Nusle, Slavojova ul. (*Dipt.*
Microlep.)
- 1904 Wendler Jan, továrník v Praze I., č. 386, na Můstku.
(*Col.*)
- 1907 Zamastil Stanisl., prof. v Domažlicích. (*Hym.*)
- 1910 Záruba Ant., uměl. zahradnictví, Libeň, »Na Ko-
rábě«. (*Col.*)
- 1904 Zavřel, prof. Dr. Jan, v Hradci Král. (*Dipt.*)
- 1904 Zelinka Bohdan, c. k. ředitel reálky v Jičíně.
- 1905 Zeman Josef, typograf, Nusle, Jaromírova 488. *Lep.*
Col.
- 1905 Žežula Bedř., mag. úředník v Praze, č. 1014. (*Lep.*
Col.)
- 1912 Zoufal Vladimír, c. k. prof., Prostějov. (*Col.*)

ZPRÁVA JEDNATELSKÁ.

Ve valné hromadě, konané dne 21. ledna 1912, zvoleni byli v čele uvedeni členové výboru. Do kontrolní komise zvoleni p. ředitel Jos. Graf, mag. rada p. Frant. Pokorný a p. rev. Frt. Vopršal. V redakčním komitétu zasedají pp. prof. Frant. Klapálek, MUDr. Em. Lokay, JUDr. Jos. Maličský, odb. učitel Ant. Vimmer a Oldř. Šustera.

V tomto roce čítala Společnost 5 členů čestných, 3 zakládající a 128 činných.

Občasné schůze členské, jichž bylo celkem 12, navštívilo nejméně 19, nejvíce 36 členů. Letos přítomno bylo občasným schůzím mnoho hostů, což svědčí o zájmu a významu, jakého si poněkud v naši intelligenci dobývá naše Společnost.

Přednášky konané v občasných schůzích uvedeny jsou pořadem ve Věstníku.

Výborové schůze konány celkem 2.

V tomto roce ztratila Společnost čestného člena, upřímného přítele a rádce svého, p. Ludv. Gangelbauera, c. k. vládního radu a ředitele dvorního zoolog. musea ve Vídni. Zemřel dne 9. června 1912. Dne 12. října 1912 zemřel pilný a nadějný badatel v oboru Coleopter, prof. karlínské reálky p. Václ. Kračík. Vyrván byl z práce o katalogu českých brouků. Četní členové Společnosti doprovodili jej na poslední cestě. — Čest budiž jejich památce! — Bližší zprávy o nich podány byly v Časopise.

Letošní ročník Časopisu honosí se opětně bohatým a rozmanitým obsahem a vyšla 4 čísla jako každoročně s mnoha původními ilustracemi, jež sice vědeckou cenu jeho zvyšují, vyžadují však stále většího nákladu. Časopis vyměňuje se nyní s 98 vědeckými společnostmi a redakcemi.

Letos nebyla vydána žádná příručka.

P. MUDr. Em. Lokay koná přípravné práce ku katalogu českých brouků, jež s prof. V. Kracíkem započal. JUDr. Jos. Maličský pracuje o seznamu českých motýlů.

Výbor nespustil se myšlenky, vyslovené již ve valné hromadě dne 28. ledna 1911, aby desetiletí Společnosti, připadající na rok 1914, oslaveno bylo důstojným způsobem a doufá, že členové Společnosti budou k této chvíli připraveni. Bohužel postrádá Společnost doposud vlastního útulku, jakého v cizině podobným společnostem poskytují musea, hospodářská učiliště a jiné korporace, kde by sbírky se mohly zakládati, kde by nyní již bohatá knihovna byla členům snadno přístupna a kde by tito ku své vědecké práci našli nezbytného místa a pohodlí.

Výbor staral se i letos všemožně o finanční zajištění Společnosti a vydávání Časopisu. Bylo by si jen přáti, aby všickni členové v čas odváděli své členské příspěvky, neboť tyto především tvoří stálý a hlavní zdroj příjmu Společnosti.

Česká Spořitelna v Praze darovala Společnosti opětně jakožto subvenci na rok 1912 100 K, bohužel méně nežli v roce 1909 (200 K). Rovněž Občanská záložna v Karlíně, uznávající snahy Společnosti, opětně věnovala 50 K a rada král. hlav. města Prahy povolila 50 K pro rok 1912 a uvázala se na dále odebíratí 1 výtisk Časopisu pro obecní knihovny. Pražská Spořitelna darovala Společnosti subvenci 10 K. V tomto roce opětně dostalo se Společnosti od c. k. min. orby subvence na vydávání Časopisu a jiných entomol. publikací v obnosu 300 K na doporučení českého odboru rady zemědělské, zvláště zásluhou p. presidenta Adolfa Prokúpka.

Ku přátelským schůzím scházeli se členové od počátku roku pravidelně vždy v úterý v kavárně Orient. Ode dne 14. května konány tyto schůzky v kavárně Obecního domu v Praze, kam z kav. Orientu byla i knihovna přenesena, ale jen na čtvrt roku, neboť od 1. října 1912 konají se tyto schůzky v kavárně akademické ve Vodičkově ulici, a to v poslední době v úterý i v sobotu toho dne ve zvláštní místnosti, kde jest i knihovna umístěna. V těchto schůzích vyloženy bývají publikace Společností odebírané aneb výměnou jí zasílané, sem přináší se nasbíraný materiál, zde děje se výměna a po případě určování jeho. V téže době vracejí se vypůjčené knihy z knihovny a vypůjčují se nové. Tím, že i v sobotu se konají tyto přátelské schůze, dostavilo se v uplynulém roce více venkovských členů než jindy. JUDr. Jos. Maličský, advokát z Hořovic, p. Vilém Vlach, prof., a p. Jarosl. Tykač, odb. učitel z Plzně, pluk. lék. MUDr. Št. Jureček opětovně se do těchto schůzí dostavili, a předložili vzácné ukázky tepelných aberrací motýlů, jež sami vypěstovali. V březnu dostavil se prof. Vlad. Zoufal z Přerova, známý pracovník v oboru Coleopter. V červnu zavítal do přátelské schůze p. Jan Sekera, ředitel cukrovaru v Legnago u Verony v Itálii (Col.). V téže době meškál v Praze p. Nathan Banks z East Falls Church v Sev. Americe, jenž našel ve Společnosti mnohé přátele.

K 50tiletému trvání spolku »Der Naturwissenschaftliche Verein für Steiermark« odeslán byl pozdravný přípis.

Všem váženým dárcům peněžitých podpor, zvláště vys. c. k. ministerstvu orby, České Spořitelně, Občanské záložně v Karlíně, slavné měst. radě král. hl. města Prahy a Pražské spořitelně za peněžní podpory, pp. dárcům knih a všem vůbec podporovatelům snah Společnosti vzdává tato na tomto místě veřejné díky!

Rovněž vzdává Společnost díky slavné Radě zemědělské, zvláště p. předsedovi J. J. knížeti Bedř. Schwarzenbergovi, p. tajemníku JUDru Kar. Mandlovi za prokázanou přízeň propůjčováním zasedací síně k občasným schůzím členským.

Dále vzdává díky předsedovi českého odboru rady zemědělské p. Ad. Prokúpkovi za vzácnou podporu snah Společnosti, jakož vůbec všem, kdo jakýmkoli způsobem podali Společnosti pomocné ruky.

Slavným redakcím časopisů Nár. Listy, Nár. Politiky, Union, Hlasu Národa, Samostatnosti a Času rovněž povinna jest Společnost díky za laskavé uveřejňování zpráv o schůzích Společnosti.

Prof. *Rob. Hartmann*,
t. č. místopředseda.

Entomologické příručky.

Zpráva pokladní 1912	Příjem		Vydání		Poznámka
	za rok 1912				
	K	h	K	h	
Přenos z r. 1911	482	47	*)	-	*) V tomto přenosu obsažena jest též záloha pr: 265 kor. svého času 16 ti členy složená.
Za prodané příručky	50	92	.	.	
Úrok za čas od 1. července 1911 do 31. prosince 1911 z průmyslové banky	9	09	.	.	
Úrok za čas od 1. ledna 1912 do 30. června 1912	5	85	.	.	
Dohromady	548	33	.	.	Koncem roku 1912 zbyvajících 376 K 03 h uloženo: a) hotově v pokladně 105 K 62 h b) v průmyslové bance 270 K 41 h Což činí 376 K 03 h
Od toho vydání	172	30	.	.	
Zbývá koncem roku 1912	376	03	.	.	
Po odečtení výše uvedené zálohy pr	265	.	.	.	
Zbývá čisté jmění	111	03	.	.	

V Praze, dne 31. prosince 1912.

Ferdinand Veselý,
t. č. pokladník.

ZPRÁVA KNIHOVNÍ.

I letošního roku těšila se knihovna vzácné přízni ctěných příznivců, kteří opět věnovali k jejímu doplnění mnohá vzácná a nákladná díla velké důležitosti. Tyto četné, každoročně se opakující vzácné dary mnohých základních děl přispívají značnou měrou k oblibě knihovny, zjevně ve stále stoupajícím počtu vypůjčených knih. Mimo to stále vzrůstá i počet děl periodických, ježto letošního roku přibyly tři nové společnosti, s nimiž časopis společnosti jest vyměňován. Vřelý dík budiž tu vysloven všem ctěným dárcům a to pánům: Dru. A. Brožkovi, řed. J. Grafovi, L. Heyrovskému, Dru. G. Horváthovi, Ch. Janetovi, Dru. Vl. Javůrkovi, prof. Fr. Klapádkovi, P. A. Kubesovi, G. Meyer-Darcisovi, J. Obenbergrovi, Dru J. Pečír-kovi, J. Purkyňovi, Fr. G. Rambouskovi, prof. J. Roubalovi, N. Simonowovi, Jos. Slavíkovi, Dru J. ze Sternecků, Dru K. Šulcovi, Jar. Tykačovi, Dru. J. Uzlovi, archit. p. St. Vávrovi, Dru J. Veselému a insp. A. Wimmrovi.

Spisy periodické.

A. V ý m ě n o u:

Angers: Société d'études scientifiques d'Angers

342 *Bulletin* Nouv. Sér. An. XL. (1911).

Baltimore; The John Hopkins University

146 *Circular* 1911 No. 3—10.

Barcelona: Club Montanyenc.

653 *Butleti*. Ang. I. No. 1—7.

Bayreuth: Naturwissensch. Gesellschaft.

654 *Bericht* I.

Berkeley: College of Agricultural experimental Station

University of California.

278 *Bulletin* No. 212—228.

Berlin: Kgl. zoolog. Museum

149 *Mitteilungen* Bd. VI. Hft. 2.

225 *Bericht* 1911.

— 369 *Entomologische Blätter* VIII. No. 1—12.

- Berlin: Deutsches entomolog. National-Museum.
583 *Deutsche Entomol. National Bibliothek*. Jhrg. II.
No. 24 a *Entomol. Mitteilungen* Bd. I. No. 1—12.
- Bern: Schweizerische entomologische Gesellschaft
237 *Mitteilungen* Vol. XII., Hft. 3.
- Béziers: Société d'étude des sciences naturelles de B.
282 *Bulletin* Vol. XXXII. (1910).
- Bremen: Naturwissensch. Verein.
85 *Abhandlungen* Bd. XXI., Hft. 1.
- Breslau: Verein f. schlesische Insektenkunde
217 *Jahresheft*. Hft. 4 a 5.
- Brisbane: Queensland Museum
197 *Annals* No. 10.
- Brünn: Der naturforschende Verein in Brünn
200 *Verhandlungen* Bd. XLIX.
183 *Ergebn. d. phaenol. Beobacht.* 1906.
- Bruxelles: Société entomologique de Belgique
147 *Annales* T. LV. No. 12—13, LVI. No. 1—11.
261 *Mémoires* No. XIX., XX.
- Budapest: Musei Nationalis Hungarici
67 *Annales historico-naturales* Vol. IX. p. 2, Vol. X. p. 1.
— 540 *Rovartani Lapok* XVIII. füz. 10—12, XIX. füz. 1—8.
- Cassel: Verein f. Naturkunde
181 *Festschrift*. (1911).
- Catania: Academia Gioenia di scienze naturali
144 *Bolletino* Série sec., fasc. 19—23.
- Colmar: Naturhist. Gesellschaft.
106 *Mitteilungen* Bd. X., XI. u. Katalog d. Bibliothek.
- Danzig: Westpreus. botan.-zoolog. Verein.
655 *Bericht* 31 u. 32.
— Naturforsch. Gesellschaft.
656 *Schriften*. 1910.
- Firenze: R. Stazione di Entomologia Agraria
133 »*Redia*« Vol. VII. fasc. 2, Vol. VIII. fasc. 1.
- Frankfurt a. M. Internat. Entomol. Verein
68 *Entomol. Zeitschrift*. Jhrg. XXV. No. 50—52. XXVI.
No. 1—39.
- Graz: Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark
218 *Mitteilungen*, Bd. 48 (1911).

- G u b e n: Der internationale Entomologen-Bund.
491 *Internationale Entomologische Zeitschrift*. Jhrg. 5.
No. 38—52. Jhrg. 6. No. 1—39.
- H a l i f a x: Nova Scotian Institute of Science.
288 *Proceedings and Transactions*. Vol. XIII. P. 1—2.
- H a l l e a. S a a l e: Kaiserl. Leopoldinisch-Carolinische Deutsche Akademie der Naturforscher.
Nova Acta XCII. No. 2. (Verhoeff K. Dr. Über Diplo-
poden.)
- H e l s i n g f o r s: Societas pro fauna et flora Fennica.
172 *Meddelanden* 1909—1911.
- H e r m a n n s t a d t: Der Siebenbürgische Verein für Natur-
wissenschaften
416 *Verhandlungen u. Mitteilungen* Bd. LXI., 1—3.
- C h a r k o v: Société des natur. à l'université imperiale
253 *Travaux* T. XLIV. a XLV. (1911—1912).
- I g l ó: Ungar. Karpathenverein.
224 *Jahrbuch* XXXIX. (1912).
- I t h a c a: Cornell University Entomological laboratory 6
brožur.
365 *Bulletin* No. 308, 311 a 4 separata.
- K i e l: Naturwiss. Verein für Schleswig-Holsten:
372 *Schriften* Bd. XV. H. 1.
- K r a k ó w: Akademia umiejętności
213 *Rozprawy wydziału matematyczno-przyrodniczego*,
Ser. III. Tom. 11 A, B. — Vol. III. T. III.
105. *Sprawozdanie* T. 45.
- K y j e v: Киевское общество естествоиспытателей. (Société des
naturalistes.)
216 *Zanucku*. Tom. XXII. 1—4.
- L a R o c h e l l e: Académie de la Rochelle
198 *Annales*. No. 36.
- L w ó w: Polsk. towarzystwo przyrodników im. Kopernika
269 *Kosmos* XXXVII. Zesz. 1—9.
- M a d i s o n: Wisconsin Academy.
252 *Transactions*. Vol. XVI, 1—6.
- M a d r i d: Real Academia de Ciencias exactas físicas y na-
turales de Madrid.
122 *Revista* X. Núm. 1—12.

- Madrid: Real Sociedad Española de Historia Natural.
 93 *Boletín* Tomo XI. Núm. 8—10, XII. Núm. 1—9.
 270 *Memorias* Tomo VII. Mem. 1—3a, VIII. Mem. 1—2a.
- Moskva: Sociéte impériale des naturalistes de Moscou
 249 *Bulletin* Année 1910 No. 4. 1911 No. 1—3.
- Nancy: Sociéte des Sciences
 193 *Bulletin* des séances Sér. III., Tome XII. Fasc. 1—3.
- Nantes: Sociéte des sciences naturelles de l'Ouest de la France
 283 *Bulletin* III. Ser., Tom. I. 1—4.
- Napoli: Museo zoologico della università
 246 *Annuario* Vol. III, 1—27.
- New Brighton: Staten Island Association of Arts and Sciences
 281 *Proceedings* Vol. III. Part. 3, 4.
 281 *Museum Bulletin* No. 40—51.
- Nürnberg: Naturhistor. Gesellschaft.
 119 *Abhandlungen*. Bd. XVIII, Hft. 2, Bd. XIX. Hft. 1-3.
 259 *Mitteilungen*. II. No. 2—5, III. No. 1.
- Padova: Academia Scientifica Veneto-Trentino-Istriana,
 182 *Atti* Terza Ser., Anno IV. fase. 1—2.
- Parma: Prof. Ant. Porta
 559. *Rivista coleotterologica Italiana*. Anno IX, No. 8—12, X. 1—2.
- Paskov: Ed. Reitter
Wiener Ent. Zeitung XXX., 9—10, XXXI. 1—10.
- Petersburg: Императ. Снт. Петербургъ-Общество Естествоиспытателей.
 212 *Section de Zool. et Physiol.*
 T. XLI., 2. a No. 21.
 212 *Comptes rendus des séances*
 T. XLII., No. 5—8, T XLIII. No. 1—3.
- Русск. Энтомологическ. общество
 191 *Русское энтомологическое обозрѣніе* (Revue Russe d'Entomologie) T. XI. No. 3—4, T. XII. No. 1—2.
 211 *Horae societatis entomol. Rossicae*
 T. XL. No. 2—3.

- Philadelphia: 155 *Entomological News*, Vol. XXIII.
No. 1—10.
- Pisa: Società Toscana die Scienze Naturali
153 *Atti* Vol. XX. No. 4—5, Vol. XXI. No. 1—2.
- Portici: Laborat. di Zoologia generali e agraria
451 *Bolletino* Vol. VI. (1912).
- Portland: Portland Society of Nat. History
118 *Proceedings* Vol. II. Part. 9.
- Praha: Klub přírodovědecký.
94 *Sborník* 1911.
- Prostějov: Klub přírodovědecký.
45 *Věstník*, roč. XIV. (1911.)
- Roma: Società zoologica italiana
248 *Bolletino* Ser. II. Vol. XII. fasc. 9—12. Ser. III.
Vol. I. fasc. 1—10.
- Stockholm: K. Svenska Vetenskaps Akadem.
173 *Arkiv för Zoologii* Bd. VI. Heft 2,, VII. Heft 1—3.
- Stockholm: 169 *Entomologisk Tidskrift*. Arg. 32. Hft.
1—4 a Alfab. Register 1890—1909.
- Stuttgart: Internat. Entomolog. Verein
68 *Entomologische Rundschau*, Jahrg. 28. No. 23—24.
Jahrg. 29. No. 1—24.
68 *Insectenbörse*, Jahrg. 28. No. 45—50., Jahrg. 29. No.
1—50.
- Uppsala: Centralanstalten för Jordbruksförsök.
640 *Flygblad*. Nr. 29—31.
Meddelanden Nro. 6, 7, 9, 14, 18, 19, 53—55.
- Washington: Unit. St. Nat. Museum
160 *Proceedings* No. 1869, 1880, 1885, 1888, 1889, 1897,
1902, 1910, 1920, 1925, 1927, 1928, 1930.
— Smithsonian Institution.
513 *Miscellaneous Collections* No. 2039, 2079, 2080, 2088,
2133.
161 *Annual report of the board of regents of the Smiths.
Inst. for the year ending 30. June 1910, 1911.*
- Wien: Zoolog. botanische Gesellschaft
99 *Verhandlungen*. Band LX Hft. 9—10.
— Coleopter. Verein:
651 *Coleopt. Rundschau* 1912.

Wiesbaden: Nassau. Verein f. Naturkunde:

199 *Jahrbücher*. Jahrg. 65. (1912.)

Zagreb: Hrvatsko prirodoslovno društvo.

171 *Glasnik* God. XXIII., 3--4, XXIV., 1--3.

Zürich: Frl. Marie Rühl

271 *Societas entomologica*. Jahrg. XXVI. No. 19--24.

Jahrg. XVII. No. 1--24.

B. Darem.

369 Schwabach: *Entomolog. Blätter*. Jahrg. VII. a VIII.
(Dr. J. Pečírka.)

652. Stuttgart: *Aus der Heimat*. XXII. (1909.) (L. Heyrovský.)

499. Berlin: *Deutsche Entomol. Zeitschrift*. 1911 a 1912.
(Dr. J. Pečírka.)

474. Berlin: *Naturae Novitates*. 1911. No. 23--24. (Dr. A. Brožek.)

C. Koupí:

360. Lipsiae: *Zool. Anzeiger*, *Bibliographia Zoologica*.
Vol. XXI., pag. 121--480, Vol. XXII. 1--480.

335. Seitz A d. Dr.: *Die Grossschmetterlinge der Erde*. Lfg.
107--145.

657. Bruxelles: *I. Congrès International d'Entomologie*.
Vol. I. 1812.

— Schröder Dr. Christoph, 3. *Zeitschrift für wissenschaftl.*
Insektenbiologie. Bd. VII. Hft. 12, Bd. VIII. Hft. 1--12.

II. Spisy neperiodické, darem získané.

658. Brožek Dr. Art.: Ukázky z exper. biologie: mendelism, dědičnost a variabilita. (Otisk z »Besedy Učit. 1910.)
(Dar autora.)

662. Duda L.: Naši potápníci. (Dyticidae). (Výroč. zpráva gymnasia v Písku 1881.) (Dar L. Heyrovského.)

675. Emery C.: Fam. Formicidae. Subfam. Dorylinae.
(Wytsman: *Genera Insectorum* 1910.) (Dar P. A. Kubese.)

679. — Fam. Formicidae. Subfam. Ponerinae. 1911. (Dto.)

680. Förster Dr.: Monographie der Gattung *Hylaeus* F. (Sep. a. d. Verh. d. k. k. zool. bot. Ges. Wien. 1871.) (Dar Dra. J. Pečírky.)
681. —: Monographie der Gattung *Campoplex*. Grv. (Dto 1868.) (Dto.)
682. Friese H. Dr.: Über die Bienen der russisch. Polar-exped. 1900—1903. Petrohrad 1908. (Dar Dra. J. Veseleho.)
683. Henevogl Fr. v. Ebenburg: Zur Käferfauna des Böhmerwaldes. (Gesellsch. f. Physiokr. Prag. 1905.) (Dar J. Purkyně.)
730. Heyne-Taschenberg: Die exotischen Käfer. Bd. I. u. II. Leipzig. 1912. (Dar p. arch. Vávry.)
663. Hörváth G. Dr.: Nomenclature des Familles des Hémiptères. (Annal. mus. nat. Hungar. 1911.) (Dar autora.)
- 639b. Janet Ch.: Note sur la phylogénèse de l'insecte. Rennes. 1909. (Dar autora.)
- c. Sur la morphologie de l'insecte. Limoges. 1909. (Dto.)
- e—f. Tři separ. otisky z Mém. de la Soc. Acad. de l'Oise. 1909. (Dto.)
664. Javůrek Vl.: O histolog. struktúře a exkr. činnosti malphig. žláz některých coleopter. (Z Věst. kr. č. spol. nauk. Praha. 1912.) (Dar autora.)
677. Kieffer J. J.: Fam. Belytidae. (Wytsman: Genera Insectorum. 1910.) (Dar P. A. Kubese.)
665. Klapálek Fr.: Plecoptera. (Wissensch. Erg. d. Deutsch.-Zentral-Afrika-Exped. 1907—8. Leipzig 1911.) (Dar autora.)
666. —: Beitr. z. Kenntn. d. Metamorph. v. exot. Plecopteren. (Notes fr. t. Leyden Mus. XXXIII.) (Dto.)
667. —: Plecoptera norvegica. (Sep.: Nyt. Mag. f. Naturvidens. Christiania. 1912.) (Dto.)
668. —: *Neoperla leroiana* u. sp. (Sep.: Wien. ent. Zeit. 1911.) (Dto.)
669. —: Plecopt. genus: *Kamimuria* Klp. (Čas. č. sp. ent. 1912.) (Dto.)
670. —: *Bittacus tipularius* L. Příspěvek k morfologii genital. segmentů. (Dto. 1910.) (Dto.)

671. —: Neuropteren. (Ergeb. d. zool. Forschungsreise, Dr. F. Werner's u. d. ägypt. Sudan u. Nord-Uganda.) (A. d. Sitzungsber. d. K. Akad. d. Wissensch. in Wien 1912.) (Dto.)
672. —: H. Sauter's Formosa-Ausbeute. Plecoptera (A. d. Entom. Mitteil.-Berlin, 1912.) (Dto.)
673. —: Plecoptera aus Java. (Not. f. t. Leyden Museum. XXXIV.) (Dto.)
684. —: Collect. Zoolog. du bar. Edm. de Selys Longchamps. Fam. Perlodidae. Bruxelles, 1912. (Dto.)
685. Laicharting J. Edl. v.: Käferartige Insecten. Zürich. 1781. (Dar Dra J. Pečírky.)
661. Lubbock J.: Ursprung u. Metamorphosen d. Insecten. Jena. 1876. (Dto.)
686. Meyer-Darcis G.: Descript. de deux Polybothris nouv. de Madagascar. (Ext. d. Bullet. d. l. soc. entom. de France. Paris. 1906.) (Dar autora.)
687. Obenberger J.: Novae Buprestidarum species. (Čas. č. spol. Ent. 1912.) (Dar autora.)
688. —: Neue palaearkt. Buprestiden. (Coleopt. Rundsch. 1912.) (Dto.)
689. Petri K. Dr.: Ergebn. entom. Excur. im Gebiete Schässburgs. (Progr. d. ev. Gymnas. in Schässburg, 1885.) (Dar Dr. J. Pečírky.)
690. Rambousek Fr. G.: Fauna coleopt. Bulgarica. Sofia. 1912. (Dar autora.)
691. —: Kopaonik. (Z Časop. turistů. XXIV.) (Dto.)
692. —: Cytolog. poměry slinných žláz u larev Chironomus plumosus L. (Z Věst. Kr. č. společ. nauk. 1912.) (Dto.)
693. Redtenbacher L.: Die Käfer. (Fauna austriaca I., II. Wien. 1874.) (Dar Dra J. Pečírky.)
- 538c. Reitter E.: Die Käfer d. Deutschen Reiches. (Fauna Germanica. Stuttgart. 1911: Bd. III. (Dto.)
694. Roubal J.: Deux nouv. coléopt. de la rég. européenne. (Ex. d. Bull. de la Soc. ent. de France. Paris. 1911.) (Dar autora.)
695. —: Drei palaearkt. Nova. (A. d. Coleopt. Rundsch. 1912.) (Dto.)

696. —: Einige Bericht. i. d. entom. Literatur. (S. a. d. Entom. Blättern. 1912.) (Dto.)
697. —: Einige Beiträge z. Lebensweise der Coleopt. (Dto.)
698. —: Neuheiten d. palaearkt. Koleopterenfauna. (Wien. ent. Zeit. 1911.) (Dto.)
699. —: Neue Käfer d. palaearkt. Fauna. (Dto.)
700. —: Nonnullorum Europae Coleopterorum patriae novae. (S. a. d. Entom. Blättern. 1911.) (Dto.)
659. Rudow Dr.: Einnige Bemerk. über Entwicklungszustände der Blattwespen. (Ill. Wochenschr. f. Ent. 1897.) (Dar p. řed. J. Grafa.)
660. Schlechtendal u. Wünsche: Die Insecten. Leipzig. 1879. (Dar p. L. Heyrovského.)
701. Simonow N.: Le coton et ses ennemis. Kazaň. 1910. (Dar autora.)
702. Schmidt-Göbel: Naturgesch. d. Thierreiches. III. Bd. Insecten. Prag. 1844. (Dar Dra J. Pečírky.)
678. Szépligeti Gy. V.: Fam. Ichneumonidae. Gruppe Mesochoroidae. (Wytsman: Gen. Insect. 1911.) (Dar P. A. Kubese.)
703. Slavík Jos.: O zaživacím ústrojí kobylky Diestramena marmorata D'Haan. (Z Věst. kr. č. spol. náuk. Praha. 1912.) (Dar autora.)
704. Sterneck, J. von Dr.: Ein Beitrag z. Schmetterlingsfauna Prags. (S. a. d. Lotos. 57.) (Dar autora.)
705. —: Botanische Reiseskizzen aus Griechenland. (Dto. Bd. 59.) (Dto.)
706. —: Verzeichnis der Macrolepidopteren des Egerlandes. (S. a. d. Lehr- u. Lehrmittel-Rundsch. 1909.) (Dto.)
707. Šulc K.: Ueber Respiration, Tracheensystem u. Schaumprod. d. Schaumeikadenlarven. (Zeitschr. f. wissensch. Zool. 1911.) (Dar autora.)
708. Šustera O.: Die paläarkt. Gattungen d. Fam. Psammodontidae (Pompilidae). (A. d. Verh. d. k. k. zool.-bot. Ges. Wien. 1912.) (Dar autora.)
676. Turner E.: Fam. Thynnidae. (Wytsman: Genera Insect. 1910.) (Dar P. A. Kubese.)

709. T y k a ě J a r.: Praeparování housenek. 1912. (Dar autora.)
710. —: Nástin života a zeměp. rozšíř. otakárka ovocného v okr. rokycanském vzhledem k Plzeňsku. (z Brd. Kraje 1912.) (Dto.)
711. U z e l, Dr. J.: Beobachtungen über wandernde Schmetterlinge auf Ceylon. (Sep. a. d. Zeitschr. f. wiss. Insektenbiologie, 1912.) (Autor.)
712. —: Po druhé na Ceylon. (Otisk ze Živy, 1910.) (Autor.)
713. —: Mitteilung über Krankheiten u. Feinde d. Zuckerrübe in Böhmen i. J. 1907 u. d. mit derselben abwechselnd kultivierten Pflanzen. (Sep. a. d. Zeitschr. f. Zuckerindustrie in Böhmen, 1908/9.) (Autor.)
714. —: Bericht über Krankheiten u. Feinde d. Zuckerrübe in Böhm. etc. i. J. 1909. (Autor.)
715. —: Bericht über Krankh. u. Feinde d. Zuckerrübe i. Böhm. etc. im J. 1910. (Autor.)
716. —: Zpráva o škůdcích a chorobách řepy cukrové a rostlin střídavě s ní pěstovaných v Čechách r. 1909. (Otisk z Listů cukrovarnických, 1910/11.) (Autor.)
717. —: O dřepčících, žijících na řepě cukrové. (Otisk z Listů cukrovar., 1909/10.) (Autor.)
718. —: Ueber die a. d. Zuckerrübe lebenden Blattflöhe. (Sep. a. d. Zeitschr. f. Zuckerind. i. Böhm., 1910/11.) (Autor.)
709. —: Über d. a. d. Zuckerrübe lebenden Kleinzirpen. (Sep. a. d. Zeitschr. f. Zuckerind. i. Böhm., 1910/11.) (Autor.)
720. —: O třásněnkách čili puchýřnatkách (Thysanoptera), žijících na obilí v Čechách. (Otisk z »Kodyma«, 1912.) (Autor.)
721. V e s e l ý J i n d ř.: Ovogenetické studie. I. (Z Věst. kr. č. spol. nauk. Praha. 1912.) (Dar autora.)
722. V i m m e r A n t.: O hypopharyngu některých larev z podř. Orthorrhapha. (Rozpr. č. akad. cis. Frant. Jos. Třída II., čís. 32., 1911.) (Dar autora.)
723. —: Ueber die Metamorphose von *Aricia laeta* Fall etc. (S. a. Societas entomol. Jhrg. 26.) (Dto.)

724. —: Příspěvky k poznání kukel hmyzu dvojkřídlého. Dipt. cyclorrhapha. I. (Čas. č. sp. ent. 1911.) (Dto.)
725. —: O kuklách několika Bombylidů 1909. (Dto.)
726. —: Přísp. k poznání kukel hmyzu dvojkřídl. Dipt. cyclorrh. II. 1911. (Dto.)
727. —: Pachyrhina iridicolor Schum. jako škůdce řepy cukrové. 1905. (Dto.)
728. —: Muší rod Anthomyia Meig. a jeho význam pro polní hospod. 1905. (Dto.)
729. —: Mouchy, které cizopasí v larvách a kuklách některých čes. motýlů. 1907. (Dto.)

Oldřich Šustera,
knihovník.

OBSAH: MUDr. Em. Lokay: Dvě cesty do východních Karpat (na Czarnohoru.) (Dokonč.): str. 137. — Ant. Vimmer: Phytomyza albiceps Mg. a Phytomyza flavoseutellata Fall. jako rostlinní paraziti str. 139. — Dr. E. Baudyš: Tři nové hálky Apiony vyvolané str. 143. — Dr. Karel Šule: Revise Psyll sbírky Dudovy. str. 147. — Fauna bohémica str. 149. — Drobnosti str. 152. — Věstník Zprávy výroční.

I. Jak hledáme, usmrcujeme a pro sbírky upravujeme hmyz

napsali Lad. Duda, H. A. Joukl, Fr. Klapálek, P. A. Kubes, Dr. E. Lokay, Dr. K. Šulc, Dr. J. Uzel, Dr. V. Vávra, A. Vimmer.

S 28 obr. — Cena 80 h, pro členy 56 h, poštou franko 10 h více.

II. České sífnatky. Tingitidae.

Frant. Mužík. — (5 obrázků v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více

III. Kůrovci v Čechách a na Moravě žijící.

Rom. Formánek. — (73 obr.) — K 1.60, členové K 1.08, poštou 10 h více.

IV. Evropští nosatci rodu Dorytomus Stephens.

Rom. Formánek. — (1 obr. a tab.) — 80 h, členové 54 h, poštou 5 h více.

V. Majky (Meloe L.) zemí koruny České.

Rom. Formánek. — (9 obr.) — 48 h, členové 32 h, poštou 5 h více.

VI. Klíč k určování českých Bembidiin.

A. Jedlička. — (15 obr. v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více

VII. Evropští nosatci podčeledi Rhynchitinae.

Rom. Formánek. — (s tab. tříbarvou). — K 1.20, člen 80 h, poštou 5 h více.

Pořad schůzí Č. S. E. ve správním roce 1913.

Leden	Únor	Březen	Duben	Květen
28.	25.	18.	22	20.
Červen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
24.	30.	14. a 28.	11. a 25.	16.

Schůze konají se v zasedací síni Zemědělské rady pro král. České. Václavské nám., č. 54 v I. posch., a počínají přesně o 1/2.8. hod. več.

Valná hromada konána bude v neděli 18. ledna 1914 o 10. hod. dopol. tamtéž.

ČASOPIS

ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK IX.

1913.

Redakční komité:

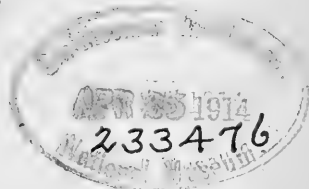
Prof. Fr. KLAPÁLEK.

MUDr. EM. LOKAY.

OLDŘ. ŠUSTERA.

JUDr. JOS. MALIČKÝ.

Odb. uč. ANT. VIMMER.

V PRAZE.

Nákladem České společnosti Entomologické.

Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

OBSAH:

1. Seznam dle spisovatelů.

	Strana
B a u d y š Dr. E.: Příspěvek k rozšíření mimočeských hálek	29
» » » Příspěvek k rozšíření hálek v Chorvatsku	119
F a u n a bohemica	159
F u k s a Ant.: <i>Aporia crataegi</i> v okolí Prahy	124
H o r v á t h Dr. G.: Objev stěnice <i>Cimex dissimilis</i> Horr. v Čechách	140
K l a p á l e k Frt.: Ad Neuropteroidorum faunae bulgaricae cognitionem additamentum	15
L o k a y Dr. Em.: Kritické poznámky ku <i>Plectophloeus, rhenanus</i> Reitt. a <i>tenuicornis</i> . Reitt. a nový nález dvou druhů <i>Euplectus</i> v Čechách	33
» » » Nové Staphylinidy palaearktické	136
M a l i č k ý Dr. J o s.: Lepidopterologické črty z Grada	112
M e l i c h a r Dr. L.: Genus <i>Kasserota</i> Dist. (Fulgoridae) et affine genus novum huius ordinis	151
O b e n b e r g e r J a n: Coleopterorum novitates	20
Buprestidarum novitates	87
Nova palaearectica	125
R a m b o u s e k Dr. Frt.: Nový tyrolský Staphylinid <i>Quedius Jurečki</i> m.	116
R o u b a l J a n: Koleopterologické výsledky mé cesty na Kavkaz v červenci 1910. Quid novi de Coleopterorum Caucasi ad occidentem vergentis fauna in meo itinere Julio mense anni 1910 suscepto cognoverim	80
» » » Pět nových bronků z Čech. — Quinque	
» » » Coleoptera nova de Bohemia	109

Roubal Jan:	Oekologické črty o broucích. — Koleopterologisch-oekologische Skizzen	121
»	» <i>Amphidasis betularia</i>	124
»	» Rojící se mravence	124
»	» Nová řada příspěvků k životu brouků. — Neue Reihe von Beiträgen aus dem Käferleben , , ,	142
Sokolář Dr. Fr.:	O skupině plemen <i>Carabi violacei obliqui</i> Thoms	17
»	» » Úmrtí ,	124
Srdínko J.:	Svízel jako hostitel housenek motýlů v Čechách domácích	8
»	» Entomolog v Luhačovicích	103, 147
Šustera Oldř.:	Příspěvky ku znalosti paläarktických Psammocharid	1
Uzel Dr. Jindř.:	Poznámky k českým motýlům	82
Vimmer Ant.:	Seznam českého hmyzu dvojkřídlého	38
»	» O kukle <i>Lonchaea viridana</i> Mg. (Dipt.) a několik poznámek o kuklách Cyclograph vůbec	131

2. Seznam všeobecný dle obsahu.

<i>Amphidasis betularia</i>	124
<i>Aporia crataegi</i> v okolí Prahy	124
Brouků nových pět z Čech	109
Bulgaricae neuropteroidorum faunae ad cognitionem additamentum	15
Buprestidarum novitates	87
<i>Carabi violacei obliqui</i> Thoms. o skupině plemen	17
<i>Cimex dissimilis</i> Horv. objev v Čechách	140
Coleopterorum novitates	20
Dvojkřídlého českého hmyzu seznam	33
Fauna bohemica	159
Hálek mimočeských k rozšíření příspěvek	29
Hálek k rozšíření v Chorvatsku příspěvek	119
<i>Kasserota</i> Dist. (<i>Fulgoridae</i>) et affine genus novum hujus ordinis	151
Kavkazské cesty v červenci 1910 koleopterologické výsledky	80

	Strana
Lepidopterologické črty z Grada	112
Louchaea viridana Mg. (Dipt.) o kukle a několik poznámek o kuklách Cyclorrhaph vûbec	131
v Luhařovicích entomolog	147
Motýlům k českým poznámky	82
Mravenci se rojící	124
Oekologické črty o broucích	121
Palaeartica nova	125
<i>Plectophloeus rhenanus</i> Reitt. a <i>tenuicornis</i> Reitt. kritické poznámky a nový nález dvou druhů Euplectus v Čechách	33
Psammocharid palaearktických k znalosti příspěvek . . .	1
Quedius Jurečeki, nový tyrolský Staphylinid	116
Staphylinidy palaearktické nové	136
Svízel jako hostitel housenek motýlů v Čechách domácích .	8
Úmrtí Dra Fr. Sokoláře	124
Život brouků, nová řada příspěvků	142

3. Podrobný seznam dle obsahu.

A. Arachnida	Strana
Eriophyes galiobius 33, macrochelus 120, v. eri- nea, macrorhynchus 120, massalongoi 32, padi, pyri 120, salicis 119, similis 120, tetra- trichus 121, tiliae 32, ti- liae v. liosoma . . . 120, 121	
Phyllocoptes acericola 120, vitis 32	
B. Coleoptera.*)	
Adonia variegata a. ne- glecta 80	
Agrilus roscidus Adonis 25, 28	
Aleuonota elegantula	143
Anatis ocellata a. dup- ploiuncta	81
Anophthalmus Bilimeki 20, 25, Hacqueti, Kie- senwetteri 23, 27, Pro- cházkaei, tergestinus 22, 26	
Anthaxia afghanica 126, 129, deleta 127, flam- mifrons typ., v. ignea 127, 130, v. kuldjensis 128, 130, mundula, ni- tidula, notaticollis, pa- rallela, Proteus, psitta- cina 127, 4-punctata 123, 127, Semiramis 128, 131, Türki, viridis . . . 127	

*) Druhy obsažené ve Fauna bohémica nejsou tûto uvedeny.

	Strana
Anthroherpon	IX.
Aphanisticus	94, 112
Aphodius varians	122
Atheta divisa 146, nigri- cornis 122, picipennis .	146
Athous rufus	143
Bathyseia	IX.
Bembidion inustum 143, lampros. 122, lunula- tum, Milleri, Mülleria- num, viridimicans . . .	143
Brachys	95, 103
Buprestis Douali	VI.
Byturus tomentosus	123
Calvia 10-guttata, v. ho- loleuca 14-guttata . . .	81
Cántharis šumavica	109
Carabus violaceus obli- quus azurescens, Ger- mari, Jurečeki, laevi- gatus, Neesii, savini- cus	17, 18, 19
Chilocorus bipustulatus	81
Cicindela campestris, v. desertorum	123
Coccinella hieroglyphica 144, 7-punctata	80, III.
Conosoma Stöckli	136, 138
Coroebus cisseiformis	90, 99
Cratomerus	VI.
Cryptophagus badius, hirtulus	146
Cyphosoma curtula 25, 28, Escalerae	23, 27
Dendrophilus pygmaeus	122
Dermestes lardarius	123
Dinaraea angustula	145
Eccoptogaster laevis, ma- li 146, rugulosus	145

	Strana
Elater cinnabarinus san- guineus	VII.
Emus hirtus	123
Enicemus hirtus, trans- versus	145
Euplectus 144, afer v. in- firmus, Karsteni v. Fauveli	35, 37
Gnathoneus rotundatus	146
Gyrophana manca, nana	145
Habroloma	95, 102
Haplanthaxia	127, VII.
Hippodamia 13-punctata	80
Hister merdarius	122
Hydnobius punctatus	144
Hylophilus nigrinus	146
Hypera libanotidis	143
Hyperaspis campestris	81
Jamina sanguinea	VI.
Janthe	95, 103
Kissanthobia Ariasi v. Krüperi	VI.
Lathridius angusticollis 145, lardarius	144
Leptoderes	IX.
Leptolinus nothus	VII.
Leucoparyphus silphoi- des	146
Liodes badia 144, silesi- aca 143, Tripkei	144
Melasis buprestoides a. rufescens	111
Meliboeus cisseiformis	III.
Microglossa marginalis	122
Mycetaea hirta	145
Myelophilus piniperda	145
Necrophorus sepultor, vespilloides	122
Notorrhina	143

	Strana
<i>Notothecta flavipes</i> . . .	147
<i>Olibrus pygmaeus</i> v. <i>Binderi</i>	111
<i>Pachyschelus</i> 95, 103, Roubali	91, 100
<i>Parabrachys</i>	95, 102
<i>Philonthus cephalotes</i> 146, <i>fuscus</i> 122, a. <i>Syrovátkai</i>	109
<i>Phloeocharis subtilissima</i>	145
<i>Phloeonomus pusillus</i> . . .	145
<i>Phloepora corticalis</i> . . .	145
<i>Phyllodrepa ioptera</i> 122, 146, <i>puberula</i>	122
<i>Phytobaena amabilis</i> . . .	146
<i>Platynaspis luteorubra</i> . . .	81
<i>Platystethus laevis</i> v. <i>oblongopunctatus</i>	82
<i>Plectophloeus rhenanus</i> , <i>tenicornis</i>	33, 35
<i>Plegaderus caesus</i>	122
<i>Propylaea 14-punctata</i> a. <i>conglomerata</i> , a. <i>leopardina</i>	81
<i>Pterostichus anthracinus</i> , <i>strenuus</i> , <i>vulgaris</i>	122
<i>Ptinus brunneus</i>	146
<i>Pullus auritus</i> , <i>haemorrhoidalis</i>	81
<i>Quedius cruentus</i> v. <i>obscurus</i> 138, 140, <i>Jurečki</i> 116, <i>longicornis</i> 143, <i>lugubris</i> 137, 139, <i>mesomelinus</i>	122
<i>Saulcyella Schmidtii</i>	IV.
<i>Schistoglossa viduata</i> . . .	144
<i>Seymnus frontalis</i> 81, <i>punctillum</i> , <i>stethorus</i> . . .	82

	Strana
<i>Semiadalia notata</i> a. e- <i>longata</i> , 11- <i>notata</i>	80
<i>Sospita 20-guttata</i> a. <i>Linnei</i>	81
<i>Spelaites</i>	IX.
<i>Sphaeroderma testaceum</i> a. <i>pacoviense</i>	112
<i>Sphenoptera ariadne</i> 88, 97, <i>hellenica</i> 87, 95, <i>signaticollis</i>	90
<i>Stenus niveus</i>	144
<i>Stomis Frankenbergeri</i> 125, 128, 129, <i>pumicatus</i> , <i>rostratus</i>	126, 129
<i>Subcoccinella 24-punctata</i>	30
<i>Thea 22-punctata</i>	81
<i>Thectura cuspidata</i>	145
<i>Thiassophila angulata</i> . . .	147
<i>Trachys</i>	94, 102
<i>Trox scaber</i>	122
<i>Vibidia 12-guttata</i>	81
<i>Xantholinus angustatus</i> 122, <i>atratus</i>	147

C. Diptera.*)

<i>Arricia laeta</i>	135
<i>Asphondylia Miki</i>	31
<i>Billea pectinata</i>	135
<i>Chlorops taeniopus</i>	133
<i>Chrysochlamys</i>	134
<i>Chrysotoxum</i>	135
<i>Homalohyia manicata</i> 134, 136	134, 136
<i>Lasioptera carophila</i> 32, <i>eryngii</i>	32, 121
<i>Lonchaea lasiophthalma</i> 29, <i>viridana</i>	131, 135
<i>Macrodiplosis volvens</i> . . .	119

*) Druhy obsažené v Seznamu hm. dvojkřídlého nejsou zde uvedeny.

	Strana
Micropalpus . . .	134, 136
Mikiola phagi . . .	119
Oligotrophus capreae	119,
Solmsii	121
Perrisia iteobia	119, phy-
teumatis	33, rosarum
31, terminalis	119, ul-
mariae	120, veronicae .
33	
Phytomyza albiceps, xy-	
lostei	133
Syrphus balteatus . . .	135
Trypeta colon	133

D. Hymenoptera.

Apteropompilus	25
Andricus fecundatrix	30, 119
Clavelia 1, 4, VIII., bico-	
lor, brevipennis, melas,	
pompiliformis . . .	3, 6, 7
Cynips calycis, caput me-	
dusae	30
Diplolepis longiventris . .	30
Lissocnemis	2, 4
Myrmica	124
Nemesia	VIII.
Neuroterus numismatis . .	30
Parapompilus	1, 4, VIII.
Pontania pedunculi	30,
119, proxima	119, sali-
cis	30, 119
Pseudopedinaspis	2, 5
Rhodites eglanteriae, spi-	
nosissimae	31

E. Lepidoptera.

Abraxas pantana	115
Acidalia aversata, dege-	
neraria, deversaria, fu-	
mata, inornata, remuta-	
ria, rufata	11

	Strana
Acronycta alni	84
Agrotis c-nigrum, excla-	
mationis, forcipula	11,
linogrisea	11, 12, luci-
peta	11, margaritacea
11, 12, 13, multangula	11, 13, nigricans, obe-
11, 13, nigricans, obe-	lisca, plecta 11, pronu-
ba	11, 12, segetum 11,
84, tritici, xanthogra-	pha
11	
Amphidasis betularia . .	124
Amphipyre tragopoginis	
11, 13	
Apatura iris	108
Aporia crataegi	107, 124
Arctia aulica, casta	11,
13, maculosa, purpura-	ta
13	
Argynnis aglaja v. eris,	
niobe, paphia	108
Boarmia cinctaria	12, 13,
gemmata	148, lichena-
ria, ribeata, roboraria .	151
Brachyonycha sphinx . . .	148
Callophrys rubi ab pun-	
ctata	83
Calymnia affinis, trape-	
zina	85
Caradrina ambigua, re-	
spersata, superstes, ta-	
raxaci	11
Cerura furcula	150
Chloantha polyodon . . .	150
Chrysophanus aleiphron	
105, dispar v. rutilus	104, hippothoë .
104, hippothoë	105,
phloeas a. eleus	115,
virgaureae	105

Strana	Strana		
Cleogene niveata	86	sociata, tristata, viri-	
Coenonympha pamphilus		dana 12, 13, vitalbata .	115
115, ab. bipupillata, ab.		Leucania L-album	11
pallida, obsoleta	83	Leucochloë daplidice	113
Colias edusa 113, 115, ab.		Lithostege faronata	86
helice	114	Limenitis camilla 115, po-	
Cymatophora octogesima	149	puli	108
Deilephila galii, elpenor		Lithocolletis populifoli-	
.	11, 13	ella	86
Drymonia chaonia, tri-		Lobophora halterata 148,	
macula	150	sexalisata 150, viretata 147	
Eórias vernana	86	Lycæna arcas, argiades,	
Epinephele jurtina 83,		argiolus 108, argus 108,	
tithonus	115	113, argyrognomon, a-	
Epione apicaria 115, pa-		strarche 108, bellargus	
rallelaria	148	116, cyllarus, euphemus 108	
Epirranthis pulverata .	148	Macroglossa stellatarum	
Eucosmia undulata	86	11, 13, 14, 83, 116
Eupithecia scabiosata . .	12	Medopa salicalis	148
Euproctis chrysorrhœa .	113	Melitæa didyma	114
Gelechia cauligenella . . .	30	Mesotype virgata	11, 13
Gnophos ambiguata 151,		Metopsilus porcellus 11, 13	
obscuraria	12	Metrocampa honoraria .	150
Gonopteryx rhamni	108	Nemoria viridata	149
Grammodes bifasciata . .	115	Ortholitha hipunctaria .	12
Hadena hepatica	151	Orthosia litura, rubricosa 11	
Hepialus fusconebulosa,		Papilio Machaon	115
lupulina, sylvina	151	Phalaera bucephala	83
Hoplitis milhauseri	150	Phibala tersata	149
Hýgrochroa syringaria .	148	Phorodesma smaragdaria 115	
Larentia bicolorata 148,		Pieris rapae ab. immacu-	
bilineata 12, 13, cuculla-		lata, ab. messaniensis .	82
ta, 12, 13, 150, dotata 11,		Plusia gamma	86
13, 150, ferrugata, fru-		Phragmatobia fuliginosa 11	
stata 12, 13, galiata, o-		Polia chi 11, 13, xantho-	
cellata 12, 13, 150, oli-		mixta	11
vata 12, 13, procellata		Pygaera timon	149
149, rivata 150, rubida-		Pyrameis atalanta . 113, 115	
ta 12, 13, 150, salicata,		Rivula sericealis	149

	Strana
Rhyparia purpurata . . .	11
Sarothrips revayana	
150, ab. degeneraria . . .	151
Saturnia pavonia II., py-	
ri	149
Satyrus alcione, circe 105,	
dryas 115, hermione 105,	
116, statilinus v. alli-	
onia	113
Scoria lineata	150
Scotosia rhamnata	86
Spatialia argentina	150
Spilosoma lubricipeda,	
mendica, menthastri . . .	11
Syntomis phegea	11, 13
Taeniocampa gothica	11, 13
Taracus telicanus	114
Tephroclystia absinthia-	
ta, albipunctata, assi-	
milata, castigata, dodo-	
neata, exiquata, helve-	
ticaria, lariciata, lina-	
riata, oblongata, pul-	
chellata, pusillata, sa-	
tyrata, scabiosata, so-	
brinata	149
Thanaos tages	114
Trichiura crataegi	148
Vanessa C-album	82
Zanclognatha emortualis	150

F. Neuroptera.

Hemerobius micans, ner-	
vosus	15
Formicaleo tetragram-	
micus	15
Nothochrysa fulviceps	15

Strana

G. Odonata.

Calopteryx splendens	16
Ischnura elegans	16
Lestes viridis	16
Sympetrum flaveolum	16

H. Plecoptera.

Chloroperla grammatica,	
viridinervis	16
Leuctra cingulata, nigra	17
Nemura sp.	16, 17

J. Rhynechota.

Acanthias lectularia	122, 140
Acarna 151, conviva 152,	
doreyensis 154, notati-	
collis 152, orba 153, pu-	
pillata 154, subapicalis	
152, ustulata	153
Adelges abietis	29
Cimex dissimilis	140, 141
Kasserota albosparsa,	
aulica 155, bellicosa	
156, conviva 152, dorey-	
ensis 154, fasciata 155,	
mahua 156, notaticollis	
152, orba 153, pupilla-	
ta 154, subocellata 155,	
ustulata 153, vitrea	156
Oenopia princeps	158
Pemphigus affinis 119,	
bursarius 30, 119, corni-	
cularius 31, populi 119,	
semilunarius	31, 120
Phyllaphis fagi	119
Psyllopsis fraxini	121

	Strana		Strana
K. Trichoptera.		<i>Limnophilus decipiens</i> . . .	16
<i>Asynarchus fusorius</i> . . .	16	<i>Philopotamus amphilec-</i>	
<i>Catadice tenella</i> . . .	16	<i>tus, montanus</i>	13
<i>Drusus discolor, rectus</i> . . .	16	<i>Rhyacophila tristis</i>	16
<i>Glossosoma Boltoni</i> . . .	16	<i>Silo pallipes</i>	16

ČASOPIS

České Společnosti Entomologické.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK X.

1913.

ČÍSLO 1.

REDAKČNÍ KOMITĚ:

Prof. FR. KLAPÁLEK,

Karlín.

Coleoptera:

MUDr. ĚM. LOKAY,
Poříč, Praha II.

Lépidoptera:

JUDr. JOS. MALIČKÝ,
Hořovice.

Hymenoptera:

OLDŘ. ŠUSTERA,
Smíchov 553.

Diptera:

Odb. uč. ANT. VIMMER,
Kr. Vinohrady.

OBSAH:

O. Šustera: Přísp. ku znalosti palaearkt. Psammocharid (Hym.). Str. 1. — J. Srdínko: Svízel jako hostitel housenek motýlu v Čechách domácích. Str. 8. — Fr. Klapálek: Ad Neuropteroidorum faunae bulgaricae cognitionem additamentum. Str. 15. — Dr. Frt. Sokolář: O skupině plemen Carabi violacei obliqui Thoms. Str. 17. — Phst. J. Obenberger: Coleopterorum novitates. Str. 20. — Dr. E. Baudyš: Přísp. k rozšíření mimočeských hálek. Str. 29. — Dr. E. Lokay: Kritické poznámky k Plectophloeris rhenanus a tenuicornis. Str. 33. — A. Vimmer: Seznam čes. hmyzu dvojkřídlého. Str. 38.

Pořad schůzí Č. S. E. ve správním roce 1913.

Leden	Únor	Březen	Dužeb	Květen
28.	25.	18.	22.	20.
Červen	Září	Ríjen	Listopad	Prosinec
24.	30.	14. a 28.	11. a 25.	16.

Schůze konají se v zasedací síni Zemědělské rady pro král. České. Václavské nám., čís. 54 v I. posch., a počínají přesně o 1/2 8. hod. več. Přátelské schůzky jsou v úterý (vyjma dny schůzí občasných) a v sobotu o 6. hod. večerní v Akademické kavárně, Hlávkův palác, Vodňáckova ulice.

V Praze.

Nákladem České společnosti Entomologické. — Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

ČASOPIS

ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.
ACTA SOCIETATIS ENTOMOLOGICAE BOHEMIAE.

ROČNÍK X.

1913.

Příspěvky ku znalosti paläarktických Psammocharid.

Od Oldř. Šustéry.

Od vyjití mé práce »*Die paläarktischen Gattungen der Familie Psammocharidae*« (Verhandl. d. k. k. zool.-bot. Gesellsch. in Wien, 1912) měl jsem příležitost prohlédnouti za účelem determinace mnohé větší sbírky Psammocharid a dovoluji si nyní na základě tohoto daleko většího materiálu uveřejniti další příspěvky k systematice této čeledi, které mají především sloužiti lepšimu zjištění druhů mně známých.

I.

Clavelia Luc.

Jsou mi nyní známy veškeré dosud popsané paläarktické druhy rodů *Clavelia* Luc., a *Parapompilus* Sm. a musím přisvědčiti náhledu *W. A. Schulze*, že samci *Clavelia* náležejí k samičkám *Parapompilus*, následkem čehož rod *Parapompilus* jest jen synonymem rodu *Clavelia*. Také *Ch. Ferton* mne upozornil, že pozoroval pokus o kopulaci mezi oběma pohlavími těchto rodů (*Revue scientifique* 1890 p. 496), čímž tento náhled jest potvrzen.

V soustavě vos hrabavých náleží tento rod k okruhu forem dosud málo prozkoumaných, které mohly by dokonce tvořiti podčeleď. Druhy sem náležející jsou sice blízko příbuzny k podčeledím *Pepsinae* a *Denterageninae*, dají se však svými velmi krátkými makadly dobře rozeznati. Naproti to-

mu nehrají trny na zadních holeních tak velkou úlohu, jaká jim dosud byla příkládána, ježto vyskytují se i u pravých Denteragenin takové druhy, jichž zadní holeně jsou zřetelně pilovité.

Samičky, náležející k této podčeleďi, jsou morfologicky velmi rozrůzněny a byly proto rozděleny v několik rodů. Tak náleží sem dle mého náhledu rod *Lissocnemis* Kohl, zbytek rodu *Pedinaspis* Kohl, representovaný druhem *Ctenocerus ramosus* Sm. a zařazený v mé, zprvu citované práci pod rod *Clavelia*, *Pseudopedinaspis* Brauns a *Apteropompilus* Brauns. Naproti tomu samečkové, ač liší se morfologicky značně od samic, mají tělo mnohem méně diferencované, takže u nich příslušnost k jednotlivým z těchto rodů není vždy zřejmá.

Jest to fylogeneticky prastará, zakrňující podčeleď, jejíž zástupci vyznačují se nejčastěji zkrácenými až chybějícími křídly a jež rozšířeny jsou hlavně po jižní polokouli.

Vzhledem k morfologické jednotnosti stavby těla samečků bude patrně lépe vymeziti hranice rodu raději širě tím způsobem, že vedle samic, popsaných v první mé práci pod rodem *Parapompilus*, budou sem náležeti i samičky zařazené tamtéž pod rod *Clavelia*. Popis samečků, podaný u tohoto rodu, má pak plnou platnost i pro takto rozšířený rod, jelikož na příklad sameček druhu *Clavelia (Ctenocerus) ramosa* Sm. jest i pokud se podivuhodně zformovaných tykadél týče, morfologicky skoro shodný se samečkem *Clavelia pompiliformis* Luc.

Veškeré druhy, známé z paläarktické oblasti, pocházejí z Alžíru a Tunisu a sice *Clavelia brevipennis* Fabr (♀), *bicolor* Sm. (♀) var. *bifasciata* Tourn. (♀), *pompiliformis* Luc. (♀♂) und *melas* Luc. (♂).

Analytický přehled druhů:

1. ♀. Tykadla normální, poměrně krátká. Křídla zakrňelá, dosahující nanejvýše ke třetímu abdominálnímu segmentu. Hrud s výjimkou zadního štítku a někdy i štítku červená. Kubitální žilka zadních křídel interstitiální, až daleko postfurkální 2

— ♂. Tykadla s jednotlivými články vyříznutými a listovitě rozšířenými. Křídla normální, přesahující konec zadečku. Hruď černá. Kubitální žilka zadních křídel zřetelně přáfurkální, až skoro interstitiální 4

2. Zadeček úplně černý aneb na *basi* 2.—4. segmentu dorsálního se širokými páskami, utvořenými z hustých bílých chloupků (var. *bifasciata* Tourn.). Křídla skoro černá a neprůhledná, kožovitá, dosahující sotva ke středu druhého segmentu. Mediální (přesunutý) segment i na *basi* dosti hrubě a nepravidelně, v zadu příčně rýhován a silně lesklý, 12 až 24 mm *bicolor* Sm.

Zadeček na *konci* 1.—3.—4. dorsálního segmentu se dvěma příčně oválovitými skvrnami z bílých chloupků. Mediální segment na horní ploše většinou jemně zrnitý, jen v zadu příčně rýhován, slabě lesklý, křídla temná, ale průsvitná 3.

3. Mediální segment tak dlouhý, jako široký, v zadu dosti hrubě příčně rýhován. Tělo skoro tak široké, jako u *bicolor* Sm., druhý segment zadečku značně širší než delší. Křídla přesahují druhý segment. Chloupkové skvrny pouze na dorsální straně 1.—3. segmentu. Zadní holeně bez trnů. 12 až 24 mm *brevipennis* F.

— Mediální segment o polovici delší než širší, v zadu jen jemně rýhován. Tělo úzké, druhý segment tak dlouhý, jako na *basi* široký. Křídla o něco kratší. Chloupkové skvrny vyvinuty jsou na *konci* 1.—4. dorsálního segmentu a nezřetelně i na *konci* 2. a 3. vetrálního segmentu zadečku. Zadní holeně skoro pilovité. 14 mm *pompiliiformis* Luc.

4. Tykadla při pohledu shora nebo zdola na obě strany s listovitými výčnělky. Zadní a někdy i střední stehna a holeně načervenalé. Poslední dorsální segment bílý. Anální ploška polokruhovitá, na bási poněkud kýlovitá, porostlá dlouhými vzpřímenými chloupky. 10—14 mm. *pompiliiformis* Luc.

— Tykadla pouze na jednu stranu rozšířená. Nohy a poslední dorsální segment černé. Anální ploška polokruhovitá, plochá, slabě porostlá krátkými, přilehlými chloupky. 10—12 mm *melas* Luc.

AUSZUG.

Beiträge zur Kenntnis der paläarktischen Psammochariden. (Hym.)

Seit dem Erscheinen meiner Arbeit »Die paläarktischen Gattungen der Familie Psammocharidae« (Verhandl. d. k. k. zoolg.-bot. Gesellsch. in Wien, 1912) hatte ich die Gelegenheit, mehrere grössere Sammlungen der Psammochariden behufs Determination zu untersuchen und erlaube mir nun auf Grund dieses viel grösseren Materiales einige weitere Beiträge zur Systematik dieser Familie zu veröffentlichen, welche vor allem zur besseren Sicherstellung der mir bekannten Arten dienen sollen.

I. *Clavelia* Luc.

Es sind mir jetzt alle bisjetzt beschriebenen paläarktischen Arten der Gattungen *Clavelia* Luc. und *Parapompilus* Sm. bekannt und ich muss der Ansicht des *W. A. Schulz* beipflichten, dass die *Clavelia*-Männchen zu den *Parapompilus*-Weibchen gehören, infolgedessen die Gattung *Parapompilus* nur ein Synonym von *Clavelia* ist. Auch *Ch. Ferton* machte mich darauf aufmerksam, dass er einen Versuch der Kopulation zwischen beiden Geschlechtern dieser Gattungen beobachtete (Revue scientifique, 1890, p. 496), wodurch diese Ansicht bestätigt erscheint.

Im Systeme der Psammochariden gehört diese Gattung zu dem bis jetzt verkannten Formenkreise, welcher sogar eine Unterfamilie bilden könnte. Die hierher gehörigen Arten sind zwar mit den Pepsinen und Denterageninen nahe verwandt, sie lassen sich aber durch sehr kurze Palpen gut unterscheiden. Die Bedornung der Hintertibien spielt dagegen nicht so sehr grosse Rolle, wie bisjetzt die Anschauung war, da auch bei den echten Denterageninen solche Arten vorkommen, bei denen die Hintertibien sogar sägezähig sind.

Die zu dieser Unterfamilie gehörenden Weibchen sind morphologisch sehr differenziert und wurden deshalb in mehrere Gattungen geteilt. So gehören meiner Ansicht nach z. B. hierher die Gattungen *Lissocnemis* Kohl, der Rest der

Gattung *Pedinaspis* Kohl, welche durch *Ctenocerus ramosus* Sm. repräsentiert ist und von mir in der oben zitierten Arbeit unter *Clavelia* eingereiht wurde, *Pseudopedinaspis* Brauns und *Apteropompilus* Brauns. Die Männchen dagegen, obwohl morphologisch von den Weibchen bedeutend abweichend, zeigen einen viel weniger differenzierten Bau des Körpers, so dass bei ihnen die Zugehörigkeit zu den einzelnen dieser Gattungen nicht immer deutlich hervortritt.

Es ist dies eine phylogenetisch archaistische, in der Rückbildung sich befindende Unterfamilie, deren Vertreter sich meist durch verkürzte bis fehlende Flügel auszeichnen und deren geographische Verbreitung sich hauptsächlich auf die südliche Hemisphäre erstreckt.

Mit Rücksicht auf die morphologische Einheitlichkeit des Körperbaues der Mänchen wird es vielleicht von Vorteil sein, die Grenzen der Gattung lieber in der Weise zu erweitern, dass neben den Weibchen, welche in meiner bereits zitierten Arbeit als *Parapompilus* beschrieben wurden, hieher auch solche Weibchen kommen, welche dort unter die Gattung *Clavelia* eingereiht wurden. Die bei dieser Gattung gegebene Beschreibung der Mänchen hat dann ihre volle Gültigkeit auch für eine so erweiterte Gattung, da z. B. das Mänchen der Art *Clavelia (Ctenocerus) ramosa* Sm. auch in Betreff der sonderbar gestalteten Fühler morphologisch mit dem Mänchen von *Clavelia pompiliformis* Luc. fast übereinstimmt.

Alle aus dem paläarktischen Gebiete bekannten Arten stammen aus Algier und Tunis u. zw. *Clavelia brevipennis* Fabr. (♀), *bicolor* Sm (♀), var. *bifasciata* Tourn. (♀), *pompiliformis* Luc. (♀♂) u. *melas* Luc. (♂).

Analytische Übersicht der Arten.

1. ♀. Die Fühler normal, verhältnismässig kurz. Die Flügel reduziert, höchstens zum dritten Abdominalsegmente reichend. Thorax mit Ausnahme des Hinterschildchens und oft auch des Schildchens rot. Die Kubitalader der Hinterflügel interstitial bis weit postfurkal 2.
— ♂. Die Fühler mit lappenartig erweiterten Gliedern.

Die Flügel normal, über das Hinterleibsende reichend. Thorax schwarz. Die Kubitalader der Hinterflügel präfurkal bis fast interstitial 4.

2. Abdomen ganz schwarz oder *an der Basis* des 2.—4. Dorsalsegmentes mit breiten, aus dichten, weissen Härchen gebildeten Binden (var. *bifasciata* Tourn.). Die Flügel fast ganz schwarz und undurchsichtig, lederartig, das dritte Segment nicht erreichend. Medialsegment auch oben auf der Basis ziemlich grob und unregelmässig, hinten sehr grob und quer gerunzelt, stark glänzend; 12—24 mm . . . *bicolor* Sm.

Abdomen *am Ende* des 1.-3.-4. Dorsalsegmentes mit zwei querovalen, aus weissen Härchen gebildeten Flecken. Medialsegment oben grösstenteils feinkörnig, matt und nur hinten querverunzelt. Die Flügel zwar dunkel, jedoch durchsichtig 3.

3. Medialsegment so lang als breit, hinten ziemlich grob querverunzelt. Körper fast so breit als beim *bicolor* Sm., das zweite Abdominalsegment merklich breiter als länger. Die Flügel erreichen das dritte Segment. Die Haarflecke nur auf der Dorsalseite des 1.—3. Segmentes entwickelt. Die Hinterschienen nicht bedornt. 12—24 mm . . . *brevipennis* F.

— Medialsegment um die Hälfte länger als breit, hinten nur fein querverrieft. Körper schmal, das zweite Abdominalsegment so lang wie an der Basis breit. Die Flügel etwas kürzer. Die Haarflecke auf dem 1.—4. Dorsalsegmente und teilweise auch auf dem 2.—3. Ventralsegmente des Abdomens entwickelt. Die Hinterschienen fast sägeartig bedornt. 14 mm
pompiliformis Luc.

4. Die Fühler bei der Ansicht von oben oder unten nach *beiden Seiten* erweitert. Die Hinter- und zuweilen auch Mittelschenkel und Schienen rötlich. Das letzte Dorsalsegment weiss. Die Analplatte halbkreisförmig, an der Basis etwas kielartig, mit langen, aufrechtstehenden Härchen bedeckt; 10 bis 13 mm *pompiliformis* Luc.

— Die Fühler nur einseitig erweitert. Die Füsse und das letzte Dorsalsegment schwarz. Die Analplatte halbkreisförmig, flach, mit kurzen, anliegenden Härchen schwach bedeckt. 8—12 mm *melas* Luc.

1. *Clavelia brevipennis* Fabr. 2 ♀ Oran, Algier (J. de Gaulle); 1 ♀ Oran, 25. IV. 1910 (Dr. J. Bequaert).

2. *Clavelia bicolor* Sm. 13 ♀ Orléansville, Mechéria (20. V. 1895) etc. (J. de Gaulle); 5 ♀ Tunis (le Kef, Remada, A. Sefva), Algier (Ouarsenis) Hofmuseum, Wien. Die gemeinste Art, wobei aber auffallend ist, dass das ♂ noch nicht mit Sicherheit bekannt ist; vielleicht lässt sich dasselbe vom *C. pompiliformis* Luc. nicht gut unterscheiden; *var. bifasciata* Tourn. 1 ♀ Mustapha, Algier (10. IV. 1910, E. de Bergevin coll. Dr. J. Bequaert). Dieses Exemplar zeigt solche Binden an der Basis der Hinterleibssegmente, welche *Parapompilus bifasciatus* Tourn. charakterisieren sollen, so dass ich dasselbe für diese Art halte. Da jedoch keine plastische Unterschiede zwischen *bicolor* Sm. und *bifasciatus* Tourn. vorkommen, so sehe ich die letztgenannte Art als eine blosser Varietät von *bicolor* Sm. an.

3. *Clavelia pompiliformis* Luc. 1 ♀ und 3 ♂ Toukal Ouardenis, Algier auf *Hippom. pterochl.* 18. V. 1910 in der Höhe von 1100 m. (Dr. J. Bequaert); 1 ♀ Littré, Dép. d'Alger, 14. VI. 1909 (J. Surcouf coll. J. de Gaulle); 1 ♂ Algier (Hofmuseum, Wien). Die drei ♂ aus Toukal Ouardenis entsprechen vollkommen der Beschreibung dieser Art von Lucas, dagegen das ♂ aus der Sammlung des Herrn J. de Gaulle ist grösser (über 12 mm), und hat fast die ganzen Hinterschenkel und nebstdem auch die Mittelschenkel auf der unteren Hälfte und grösstenteils auch die Mittelschienen rot, so dass ich geneigt wäre, dieses Stück als das ♂ von *bicolor* Sm. zu betrachten, wenn nur einige morphologische Differenzen entwickelt wären. Das mit den drei Männchen zusammen gefangene, bis jetzt unbekanntes Weibchen ist dem *C. brevipennis* F. sehr ähnlich, aber das viel längere Mittelsegment, schlankere Gestalt, kürzere Flügel und bedornete Hinterschienen lassen beide Arten gut erkennen. Ausserdem sind auch die Vorderschenkel auffallend dicker und einzelne Fühlerglieder kürzer. Trotzdem ist es möglich, dass solche Weibchen nur eine Lokalform von *C. bicolor* Sm. vorstellen.

4. *Clavelia melas* Luc. 1 ♂ Sidi-Bel-Abbée und 1 ♂ zwischen Vaghhouat und Ghardaio, Algier (J. de Gaulle). Diese

Art unterscheidet sich von *pompiliformis* Luc leicht durch ihre weniger differenzierten Fühler und flache, nicht abstehend behaarte Analplatte. Zu welchem Weibchen von beiden Arten: *brevipennis* Fabr. und *bicolor* Sm. er gehört, weiss ich mit Sicherheit nicht zu sagen. Wenn man jedoch die Entwicklungstendenz dieser Gattung in Betracht zieht, welche sich bei den Weibchen durch die Reduzierung der Flügel, bei den Männchen durch die lappenartige Verlängerung der Fühlerglieder auszeichnet, so ist es wahrscheinlich, dass diese Art mit weniger differenzierten Fühlern zu *Clavelia brevipennis* Fabr. gehört.

Svízel jako hostitel housenek motýlů v Čechách domácích.

Sděluje st. rada J. Srdínko.

Zkušenému teprv dovozovati potřebu a důležitost denníku entomologického, bylo by zajisté zbytečno, nikoli však méně zkušenému nebo dokonce začátečníku. Těmto nemůže ani dosti důtklivě k tomu raděno býti, aby nepřišli, jak tak mnohému již se stalo, k poznání této pravdy příliš pozdě — tehdy teprv, kdy náprava stala se již nemožnou.

Nesmí však začátečník se domnívati, že by ledajakými poznámkami v denníku potřebě s dostatek vyhovoval; k svému zármutku přesvědčil by se v budoucnu, že jen záznamy zcela určitě přesné a podstatné opravdovou mají cenu a to nejen pro něho samého jako sběratele a pěstitele, ale, byly-li dosud neznámy, po případě i pro vědu zoologickou.

Samoděk namane se tu začátečníku otázka, které že jsou ty důležité poznámky, jež v denníku jest mu zapisovati? Že k nim nepatří jen pouhé jmenování naleziště i datum a u housenek výživná jejich rostlina, netřeba tuším ani poznamenávati.

Byť snad u všech entomologů převládala z počátku neukrotitelná touha jen po hojném rozšiřování sbírky, nadejde u intelligenta dříve neb později doba, kdy také hromadné utrácení životů a bezduché množení mumií ve sbírce ustu-

povati počne lepší snaze *poznávati své miláčky blíže a to za živa*. K tomu cíli a konci nésti se má snaha entomologa, sběratele, a příležitostí k tomu naskytá se hojně povždy a všude. Ležif otevřena před jeho zrakem kniha věčně krásné přírody, přímo vybízející všímavou jeho mysl, aby se v ní čísti učil pro své milé pobavení a i pro potřebné osvěžení ducha i těla po tísnivé únavě všedního, lopotného života, anebo — je-li hloubavou a bádavou myslí obdařen — aby dle svých sil i přispěl k objasnění toho, co do té chvíle v tajuplné dílně té zahaleno je v temno.

Než nejen muž vědy — badatel — i pouhý sběratel a pěstitel může svou činností přispěti — byť i skrovnější měrou — k poznání přírody, zejména po stránce vývojové, a pokud se týče známosti o jsoucnosti toho kterého druhu v jeho hájemství. Vždyť právě jen znalostí jednotlivých okrsků (sbírkami krajinnými) dopracovati se lze bezpečně k poznání zeměpisného rozšíření (oblastí) světa hmyzího v celých zemích a posléze po všem širém světě.

Jen mimochodem a s podivením budiž tu řečeno, že při rozšíření tom důležitou úlohu hrají bez pochyby příčiny složité, námi do dnes nepoznané; vímeť z nejednoho případu, že byť by ta která lokalita *na zdání* všechny životní podmínky svědčící jistému druhu v sobě zahrnovala, že bychom přes to jej marně tu hledali. I tu zkušenost nás poučuje, jak pouhé zdání bývá klamně.

Aby tudíž sběratel a pěstitel k vyšším cílům dospěti mohl, a při tom zároveň měl své prospěchy sběratelské na paměti, má dobře si všimati a do denníku písně zaznamenávati při všech nových a důležitých nálezech *jakého rázu bylo naleziště a jakým způsobem na něm žije* nalezený živočich. Znalosti ty jsou pro pěstitele nemalé důležitosti, neboť v častých případech může jen tehdáž nadíti se kýžených výsledků odchovu, když svým chovancům v zajetí poskytne dle možnosti tytéž neb aspoň přibližně stejné poměry životní, za jakých je zastal ve volnosti — v přírodě.

Slovem — života svých vyvolených má si bedlivě všimati a nejen svá pozorování v živé přírodě, ale i všechny další pozoruhodné jevy *celého průběhu vývojového* při dochovu doma ve svůj denník věrně zaznamenávati. A

aby jednou, stejně se mnou nemusel toho trpce želeť, obzvlášť bedlivě si má všímati a zapisovati všechny stejně vysoce zajímavé jako poučné poměry *života cizopasného* při každém druhu bez výjimky. Znalosti toho druhu jsou nejen zajímavé po stránce biologické, ale ony i jinak dvojnásob zasluhují v plné míře naši pozornost svojí důležitostí v ohledech hospodářských; poukazují nás, jak se podobá, na jediné správnou cestu, na níž snad přece jednou bude možno klásti meze ničitelům našich lesů, rolí i sadů, proti jejichž nesčetnému rozmnožování se všechno lidské úsilí a dosavadní vymyšlenosti téměř naprosto malomocnými se jeví.

Ve všeobecných poznámkách nemají scházeti aspoň nejdůležitější povšechná data poměrů meteorologických i klimatických jednotlivých období ročních, jakož i data o rozvoji květeny v jeho lovišti v té které době; jsou i tyto pro sběratele a pěstitele nemalé důležitosti, poučující jej dle převládající pohody dohadovati se s přibližnou jistotou, nejen kdy ten který druh v jeho lovišti se vyskytá, ale i k jakému stupni ve vývoji svém asi již dospěl.

Po létech bude takto psaný denník bohatou snůškou nálezů, objevů a poznatků o vrozených obyčejích a zvláštěnostech životních jeho zajatců a hojných zkušeností z jejich vývoje; taký denník bude sběrateli spolehlivým rádcem a neocenitelnou příručkou v pokročilém věku, kdy paměť jej opouští počne. Než dosti již o denníku, přikročme k předmětu samému, o němž jest nám porozprávěti.

Nepostrádá zajímavosti sestavíme-li si po létech dle denníku seznam všech těch h. (housesek), jež jsme v našem lovišti na *jisté* rostlině sbírali a překvapí nás výčet ten svou četností rodů a druhů, jež hostí některé rostliny. Jsou to ovšem jen některé, jež se staly obzvláště oblíbenou krmí mnohým h., a jak uvidíme, náleží k těmto vyvoleným hostitelům, byť i ne na prvním tož rovněž nikoli na místě posledním *i mařinovitý svízel* (*Galium*). Pravda, že nemůže se ani z daleka srovnávati náš svízel s králem všech hostitelů — s dubem, jenž hostí *dle Kaltenbacha* zjevných i skrytých 537 (ba mnohem více!) různých druhů hmyzu, ani s vrbou — 396 druhů živící, dále s břízou — 270, s trnkou — 233, s bukem — 154, s olší 119, s hlohem — 104, s osykou — 264, s lípou — 102; dále

hostí habr — 88 druhů, jilm 95, javor 68, jasan 51, smrk, jedle, borovice a modřín dh. 299; dle téhož pramene hostí šťovík 112 druhů, jitrocel — 81, kopřiva — 70, janovec — 90, jetel 68, pampeliška — 51 a že mezi nízkými bylinami je křehoučký a šťavnatý salát nejtědřejším hostitelem, ví dojista každý pěstitel motýlů. Pokud se týče našeho hostitele, vyňal jsem z denníku svého ty druhy motýlů, jichž housenky jsem za svého dosavadního entomologického žití v Čechách na svízele našel a svízelem je nejvíce i vypěstoval.

Jsou to z lyšajů:	
1. Deil. galii	22. Agr. nigricans
2. Chaer. elpenor	23. » tritici
3. Met. porcellus	24. » segetum
4. Mac. stellatarum;	25. » exclamationis
	26. » e nigrum
	27. » obelisca
	28. Tain. gothica
	29. Orth. rubricosa
	30. » litura
	31. Pol. chi
	32. » xanthomixta
	33. Amph. tragopogonis
	34. Leuc. L album
	35. Car. respersa
	36. » taraxaci
	37. » ambigua
	38. » superstes;
z přástevníků:	
5. Phrag. fuliginosa	
6. Spil. lubricipeda	
7. Spil. menthastri	
8. Spil. mendica	
9. Rhyp. purpurata	
10. Arc. casta	
11. Arc. aulica	
12. Arc. maculosa	
13. Syn. phegea;	

z píďalek:

z m u r:	
14. Agr. linogrisea	39. Acid. rufata
15. » plecta	40. » degeneraria
16. » pronuha	41. » inornata
17. » xanthographa	42. » deversaria
18. » margaritacea	43. » aversata
19. » multangula	44. » fumata
20. » lucipeta	45. » remutaria
21. » forcipula	46. Mes. virgata
	47. Lar. dotata

48. Lar. tristata	57. Lar. sociata (alchemilata)
49. » ocellata	58. » bilineata
50. » olivata	59. » rubidata
51. » viridaria	60. Gnoph. obscuraria
52. » salicata	61. Boar. cinctaria
53. » ferrugata	62. Orth. bipunctaria
54. » frustata	63. Eup. castigata
55. » cucullata	64. » satyrata
56. » galiata	65. » scabiosata.

Dlouhá to řada 65 druhů, avšak přes to nikterak ještě není vyčerpána všemi na galium žijícími Heterocery, uvážíme-li, že hoření výčet druhů obmezuje se převážnou většinou pouze na neširoké okolí pražské a že jen pranepatrná část — celkem 6 druhů píďalek — v době nejvíce letní v jiných končinách naší vlasti byla sbírána. Z toho plyne nade vši pochybnost, že by se řada strávníc na galium ještě nemálo prodloužila, najmě druhy takových Macrolepidopter, jež jsou jen nahodilými hosty na galium a jež souhrnem všežery (Polyphagae) slují, a kdybychom ještě přihlíželi k celým Čechám a při tom i zařadili všechny na svízele žijící h. motýlů drobných a posléze i larvy všech ostatních řádů hmyzích.

A ne bez důvodné příčiny hostí svízel tolik strávníc; jak známo, jesti tato vytrvalá a na druhy dosti bohatá bylina po celých Čechách rozšířena a hojna, poskytujíc nejen od časného jara až do pozdní jeseně, nýbrž často i v zimě v míře dostatečné potravu h. na ní žijícím.

Výhoda tato obzvláště padá na váhu, hledíme-li k rozsáhlému rodu mur a z píďalek v první řadě k řádu Acidalií, jichž hojně přezimující h. druhy i v zimě vítanou krmí na svízele nalézají. Jak známo, spokojí se leckterá z oněch v tu dobu — z nouze — i suchým listem a není-li právě krutých mrazů, žije a roste některá i v zimě, příkladně: Ag. margaritacea, linogrisea, pronuba a j.

Každému pěstiteli známo, že jen bujně výhonky svízele časně na jaře déle svěží lze uchovati, pozdější však, že mnohem dříve uvadnou a proto je radno, zvláště bude-li nám starati se o malé h. přezimujících píďalek rodů Acidalií, Larencií a j., zavčas na to se připravit, totiž záhy z jara přesaditi do květ-

níku pěkný, mladý trs svízele, abychom později na živé bylině bezpečně a pohodlně chov předsevzítí mohli.

Pokud mi známo, nehostí svízel u nás ani jedinkou h. *Rhopalocer* a z těch *Heterocer*, které na něm žijí, jest 17 druhů, jež, jak se zdá aspoň v Čechách, svízel za výhradní potravňou bylinu si zvolilo.

Takovými jednožery (*Monophagy*) jsou zejména z přástevníků: *Arc. casta* a *maculosa*, z mur: *Agr. margaritacea* a *multangula*, z píďalek: *M. virgata*; *Lar. viridaria*, *salicata*, *ferrugata*, *frustata*, *cucullata*, *galiata*, *sociata* (*alchemilata*), *rubidata*, *tristata*, *dotata*, *ocellata* a *olivata*. Všechny zbývající (46 druhů) spokojí se též se svízelem, nepohrdnouce však i mnohá jinými výživnými bylinami.

Jak patrnó, náleží lví podíl mezi výhradními hosty svízele — *píďalkám*, najmě *Larenciím*.

Všímavý sběratel zajisté pozoroval, že h. vedou na svízeli život rozmanitý a vzájemně odlišný. Mláďata mohou ovšem přece poněkud bezstarostně si vésti, žijíce zcela na jevo na svízeli; jinak však, jakmile povyrosla. Pouze *M. stellularum*, *Arc. purpurata* a *aulica*, *Syn. phegea*, *Tain. gothica*, *Pol. chi*, *Am. tragopogonis*, *Lar. dotata* a *cucullata*, *Boar. cincta* a ony tři *Tephroclystia* (*Eup.*) prožívají celý svůj housenčí věk volně (na jevo) na bylině, kdežto všechny ostatní za dne se pečlivě uchylují k zemi, aby buď pod kamenem, v mechu a t.p. aneb aspoň v husté spleti lodyh blíž země bezpečného úkrytu si vyhledaly. Proto by měl sběratel pod rozložitý trs svízele hodně daleko podstrčítí deštník, chtě z něho h. setřásti, aby padaly do deštníku a ne mimo.

Pozornějšímú asi rovněž neušlo, jak droboulinká mláďata, zvlášt všech lyšajů, na svízeli sedávají, totiž nejčastěji po rubu lístečků přeslenu na středním hlavním žebřu, jsouce takto shora kryty a chráněny aspoň před nepohodou, když ne před některými ze svých nepřátel. Tolikéž asi jest mu známo, jak se bojácně skrývá u svízele — až na zemi — *M. porcellus*, *Ch. elpenor* a i *D. galii*; jak posledně jmenovaného červencové a pak zářiové sluněčko vyláká z úkrytu a že za jasú slunečního nejsnáze jest h. *galii* sbíratí; pak dále, že zimomřivé h. její (*D. galii*) druhého pokolení — letního — ku konci září i v říjnu žijící, druhy nemálo nočním chla-

dem trpí a jsouce, jak říkáme »namrzly« v smuteční, téměř černý háv se halí, předzvěstné i neomylné to znamení jejich zhouby.

Beze vší pochyby pozornému sběrateli je dostatečně povědomo, jak *h. M. stellatarum* vůbec a obzvláště po posledním svléknutí kvapně — takorča jen v několika málo dnech — k zakuklení dorůstá, jakoby utéci mínila hrozivému nebezpečí své časté hubitelky — larvomorné kuklice (*Tachina*). Mohl by se domnívati, že to zaviňuje po výtee jen její vrozená záliba v požitku — stále dlíti v plném svitu slunečním; kdyby se byl u blízkého soudruha *M. porcellus* — a, zajisté vícekrát, nesetkal se stejně žalným jeho osudem přes to, že týž ze samé opatrnosti teprve po soumraku z úkrytu na svízel vylézá. Patrně datuje se jeho cizopasná násada z prvnějších stadií larvových, dokud malá *h.* zjevně sedávala na bylině.

Hodno zmínky, že po stránce vývojové nebude asi do dneška vše nad slunce jasno u *M. stellatarum*; někteří eutomologové tvrdí, že v našem podnebí motýl, jiní opět, že některá kukla přezimuje, a ani třetí nescházejí, tvrdící, že oba mají pravdu. Vychoval jsem po dlouhá léta své sběratelské činnosti mnohokrát naši dlouhozobku svízelnou, ale *nikdy* kukla nepřezimovala. Housenky vídáme v měsících letních (převážnou většinou v měsíci červenci a srpnu) a motýli z jejich kukel se líhnou již v srpnu a září t. r. V roce minulém (1911) našel jsem na železniční hrázi u Zlíchova ještě ku konci září as s polá vyrostlou housenku a třeba že její kukla uložena byla v chladu, vyvinul se z ní motýl přece ještě téhož podzimku (v druhé půli listopadu). Tak značně zpozděný výskyt *h.* mohli bychom si vysvětliti tak, že to byla příslušnice *druhé, letní* generace, již vyvolati mohlo nadobyčejně parné léto toho roku, kdežto vývoj motýle ještě v tak pozdní době tomu by nasvědčoval, že mají pravdu ti, jež tvrdí, že — aspoň u nás — motýl a nikoli kukla přezimuje. Sluší však tu hned doložiti, že jedině z tohoto fakta naprosto ještě nelze stanoviti *pravidla* v tak záhadné otázce.

Vyevičenému oku sběratelovu prozradí požerky na *galium samy*, nejen že přítomná, ale často i jaká as *h.* tu jest; v tom ohledu zvlášť lyšajové zapřítí se nedovedou nápadným

požíráním zvláště květů a nedozralých nažek (plodů) lat vrcholičnatých.

Posléze budiž učiněna zmínka ještě o denníku, že po letech, když sběratel hojnými nálezy vyčerpal motýlí faunu svého loviště, přikročiti mu lze ku sestavení *kalendáře housenek* buď dle alfabetního pořadí výživných bylin, aneb dle postupu časového tak, aby v každém měsíci nalezl v něm vyčtěny h. na té které rostlině v tu dobu žijící; připojený abecední rejstřík všech v kalendáři uvedených h. usnadní mu nalézti druh hledaný.

Z *ciziny* často ku koupí nabízené kalendáře toho druhu obyčejně nevyhovují *plně* jeho potřebám, ježto ne vždy jak podnebí, tak i květena se shoduje s poměry jeho loviště, tudíž v obou pro úspěšný sběr rozhodujících okolnostech: o době vyskytování se h. některých specií a jejich výživných rostlinách — žádoucího poučení v takových koupených kalendářích ani se mu nedostane.

Ad Neuropteroidorum faunae bulgaricae cognitionem additamentum.

Prof. Frant. Klapálek.

Krátká, ale některými druhy zajímavá řada Neuropteroid, které zde uvádím, sbírána byla p. Drem *Frant. Rambouškem* na jeho cestě po Bulharsku. Získal si tím o poznání této země znamenitých zásluh, poněvadž současně také naše znalost zeměpisné oblasti u některých druhů velmi byla rozšířena.

1. Neuroptera.

Formicaleo tetragrammicus *F.* Sliven, konec června, 1 ♂.

Nothochrysa fulviceps *St.* German. monast. Sofia 2. VI. 1 ♂.

Hemerobius nervosus *F.* Marica pod Musallou 30. VII. 1 ♀.

Hemerobius micans *Oliv.* Sliven: 27. VI. 2 ♀.

2. Trichoptera.

Limnophilus decipiens Kol. Marica pod Musallou 30. VII. 1 ♂.

Asynarchus fusorius Mc. Lachl. Jezero pod Musallou, 1. VIII. 2 ♂.

Drusus rectus Mc. Lachl. Jezero pod Musallou 31. VII. 2 ♂, neobyčejně malé kusy, mající v rozpětí 16 mm.

Drusus discolor Rmb. Jezero pod Musallou. 1. VIII., 4 ♂; Vitoša 21. VII. 1 ♀.

Catadice tenella Klp. Jezero pod Musallou 31. VII. 1 ♂.

Silo pallipes F. (?). Jezero pod Musallou 1. VIII., 1 ♀.

Philopotamus montanus Donovan. Marica pod Musallou 30. VII.

Philopotamus amphilectus Mc. Lachl. Marica pod Musallou 30. VII. 3 ♂ a 3 ♀.

Rhyacophila tristis Pict. Jezero pod Musallou 1. VIII. 1 ♀.

Glossosoma Boltoni Curt. Marica pod Musallou 30. VI. 1 ♀.

3. Odonata.

Sympetrum flaveolum L. Marica pod Musallou 30. VII. 1 ♂.

Calopteryx splendens Harr. Sliven konec VI. 1 ♀.

Lestes viridis Vdl. Sliven, konec VI. 1 ♀.

Ischnura elegans Vdl., Sliven, konec VI. 1 ♀.

4. Plecoptera.

Chloroperla grammatica Scop. Marica pod Musallou 30. VII. 1 ♂.

Chloroperla viridinervis E. Pict. Vitoša 21. VII. 2 ♂ a 1 ♀.

Nemura sp. Jezero pod Musallou 31. VII. 3 ♂. Druh z příbuzenstva *N. cambrica*; tykadla světlá, žlutohnědá, ale první dva články černohnědé.

Nemura sp. Vitoša 21. VII. 1 ♂, 2 ♀, s neobyčejně prodlouženými chlopněmi podřitnými.

Leuctra nigra Oliv. Vitoša 21. VII. 1 ♀.

Leuctra cingulata Kny. Jezero pod Musallou 1. VIII. 1 ♀.

O skupině plemen *Carabi violacei obliqui* Thoms.

Sepsal dr. Fr. Sokolář, dv. a soud. advokát ve Vídni.

Soudilo se dříve, že je prý krovečná skulptura střevlíka tohoto jediným základem rozřídování jeho plemen. Byl a je to omyl se skutečností se nesrovnávající. Co jsme se od Thomsona naučili dbáti rozdílu v útvaru penisu střevlíka tohoto, je nade vší pochybnost jisto, že jediné penis hodí se k rozpoznávání hlavních plemen *violacea*, skulptura pak že platí teprve v druhé řadě.

Jedním z hlavních *Car. violacei* jest plemeno, které považoval Thomson za zvláštní druh a pojmenoval ho *Car. obliquus*. Byl to přehmat doby tehdejší, historicky poněkud vysvětlitelný, dokud se nevědělo, že jsou všude přechody z jednoho plemena do druhého a všechna plemena že činí celek, byť i různotvárný. Teprve později vyšlo na jevo, že ani tento *obliquus* není všude stejný a sice ani penisem, ani skulpturou krovečnou, nýbrž že má dle geografické polohy několik různých plemen.

Málo kdo zná rozpoznati útvar tohoto penisu, poněvadž nejsou jeho popisy dostatečny a vyobrazení je téměř nemožné. Proto bych to rád zde znázornil. Celkových útvarů je několik: všechny souhlasí však v tom, že jsou penisy zakončeny droboučkými, něco málo zploštělými paličkami, které však jsou jako přišroublé, totiž takové, jako kdyby se každá palička klíšťkami pootočila poněkud kol podélné své osy. Co se týká dalších útvarů těchto penisů, tudíž mimo ony paličky, jsou rovněž dle zeměpisné polohy rozdílné, kolísající mezi dvěma extrémy. Nejsevernější *obliquus*, totiž Thomsonova forma nominátní či jmenná, má penis nejtenší, téměř šídlovitě protáhlý a paličkou nahoře uvedenou zakončený, druhá pak, a to nejjižnější forma, t. j. *viol. Germari* Sturm, liší se od něho

penisem až po konec širším, náhle zúženým a toutéž paličkou zakončeným. Mezi těmito dvěma extrémy rozřaďují se penisy ostatních plemen *obliqui*.

Car. violaceus obliquus Thoms. ve smyslu širším jest výlučnýmobyvatelem Alpským, vyjma snad nejsevernější části a sice tyrolské, solnohradské a hornorakouské. Hranice na sever jsem dosud úplně zjistil pouze v Alpách dolnorakouských, tedy v nejvýchodnějších. Není správné, co tvrdí Kraatz a po něm pak ještě i Ganglbauer, že prý jest *obliquus* na sever rozšířen až do Šumavy.

Plemena *obliqui* dosud známá jsou:

1. *Obliquus nom.* Thom., nejsevernější, po Dolních Rakousích asi od 33. stupně vých. d. dle Ferro rozšířený až do Litavského pohoří a do Moravského Pole. Sabá-li dále ještě do Uher až do Bakoňského pohoří, což se posud tvrdí, nemohu posoudit, nemaje dotýčného materiálu odtamtud.

2. *Laevigatus* Dej., po severním Štýrsku a Korutaněch bydlící.

3. *Necessi* Hoppe, obyvatel to alpských výšin.

4. Asi *sarvnicus* Hammer, jehožto popis sotva že je dostatečný. Bude to podle geografické polohy asi přechod mezi *laevigatus* a *Germari*.

5. *Germari* Sturm, plemeno to nejjižnější, pozvolna se převrhující v *azurescens* Dej.

Plemena severnější, což jsou *obliquus nom.* a *laevigatus*, jakož i plemeno alpské *Necessi* mají skulpturu krovečnou téměř úplně zhlazenou, totiž celou co nejjemněji granulovanou, *sarvnicus* a po něm *Germari* však již skulpturu exasperovanou, t. j. žebírka primaerní, často i sekundaerní jsou zřetelná a celá skulptura je drsnější, hrubší.

K těmto přijde nyní tyrolská forma *obliqui* šestá, kteroužto jmenuji ku počtu zasílatele p. dra. Štěp. Jurečka, pluk. lékaře v Turnově, *Car. violaceus Jurečeki*.

Liší se již vzezřením ode všech jiných plemen *obliqui*. Penisem se řadí mezi plemeno *Germari* a formu nominátní, rovněž i skulpturou krovečnou. Penis není totiž tak krátký ani široký, jako u plemena *Germari*, ale ani tak šídlovitě protáhlý, jako u plemena jmeného, totiž *obliquus nom.* Thoms.

Skulptura krovek velmi jemně granulovaná, téměř *laevigatus* se blížící, přes to však přece již exasperovaná, ačkoliv rovněž velmi jemně. Postavou i velikostí je plemeno toto více na roveň *obliqui nom.* nežli formě *Germari*, kterážto je mnohem zploštělejší a zvlášť do zadu se silněji rozšiřující. Leskem se blíží střevlík tento více plemenu *laevigatus* nežli *Germari*, povrchní barvitostí svou ale již plemenu jižnímu *picenus* Villa); třpytí se jich totiž mnoho na povrchu do červena, do modra i do zelena, okraje pak jsou nezřídka silně zlatonachové.

Nashbíral tohoto střevlíka větší řady p. dr. Štěp. Jureček kolem Folgarie okresu Roveredského v jižním Tyrolsku (29 : 46 a, e, c zeměpisné polohy). Další geografické rozšíření třeba teprve zjistiti.

AUSZUG.

Über die Rassengruppe des *Carabus violaceus obliquus* Thoms.

In der Einleitung wird dargetan, dass nicht die Skulptur, sondern in erster Linie die Penisbildung, und erst in zweiter Linie die Deckenskulptur wie auch der Habitus als morphologische Basis für die Scheidung der Rassen bei diesem *Carabus* herangezogen werden können.

Im allgemeinen wird die Rassengruppe des *violaceus obliquus* Thoms. erörtert und der Penis sowie dessen Differenzierung in dieser Gruppe bei den einzelnen Rassen näher erläutert.

Es werden die bisher bekannten Rassen des *Viol. obliquus* Thoms. und deren geographische Wohngebiete näher angeführt u. zw.:

1. *Obliquus nom.* Thoms. als die nördlichste, über das n. ö. Alpengebiet, etwa vom 33. Grade östl. L. v. F. bis zur Donau nach Norden, bis ins Leithagebirge und ins Marchfeld reichende Rasse. Kraatz's und Gangelbauers Angaben, dass er bis in den Böhmerwald hinübergreift, sind nicht richtig. Ob er bis in das Gebiet des Bakonyerwaldes verbreitet ist, bedarf erst der Bestätigung. Wahrscheinlich ist es nicht.

2. *Obliquus laevigatus* Dej., über Nordsteiermark und das nördliche Kärnten weit verbreitet.

3. *Obliquus Neessii* Hoppe, Bewohner der Alpenhöhen über Nieder- und Oberösterreich, Salzburg und Tirol bis in die Schweiz.

4. *Obliquus savinicus* Hammer, dessen Beschreibung nicht ganz zutreffend ist, der aber offenbar ein Verbindungs-, daher auch Übergangsglied zur nächstfolgenden Rasse darstellen dürfte.

5. *Obliquus Germari* Sturm, die südlichste Alpenrasse, allmählich in *azurescens* Dej. überführend.

Als sechste Alpenrasse wird nun der südtirolische *obliquus Jurečki* hier eingeführt und beschrieben. Er unterscheidet sich von allen anderen *Obliquus*-Rassen schon durch den ganzen Habitus im allgemeinen. Von Gestalt und Grösse dem *obliquus nom.* aus dem Wr. Walde am nächsten, nur in der Halsschildbildung dem *Germari* mehr entsprechend. Penis ist jedoch nicht so schlank, wie bei der Nominatform, aber auch nicht so breit, kurz und jäh verengt, wie bei *Germari*. Deckenskulptur sehr zart granuliert, dabei aber auch sehr zart exasperiert. Dem Glanze nach näher dem *laevigatus* als dem *Germari*, der Färbung der Oberseite nach oft schon an den italienischen *picenus* Villa erinnernd, indem ein deutlicher Purpur-, Blau- bis Grünschimmer namentlich an frisch geschlüpften Tieren wahrnehmbar ist. Die Randfärbung steigert sich nicht selten bis zu Goldpurpur oder Goldgrün.

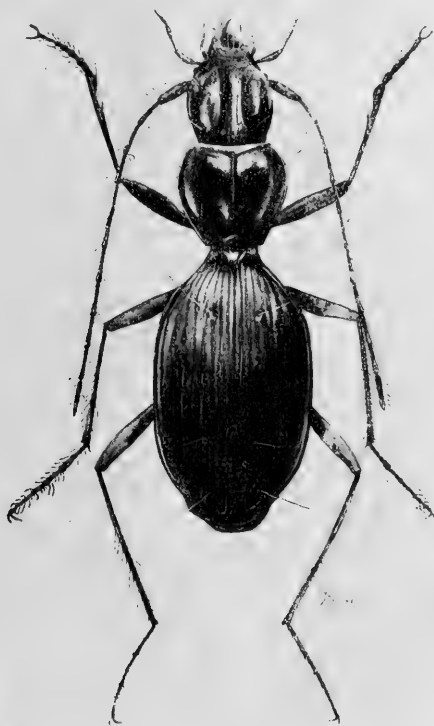
Gesammelt wurden davon grössere Reihen von Hrn. Dr. St. Jureček um Folgaria herum im Bezirke Rovereto in Südtirol (29 : 46 a, e, c). Die weitere Verbreitung wird erst festzustellen sein.

Coleopterorum novitates.

Phil. stud. Jan Obenberger.

1. Můj vzácný přítel, pan Procházka, technický cukrmistr z Klobuk u Slaného, zaslal mi před časem několik exemplárů *Anophthalmus Bilimeki Sturm.*, jež nalezl na své cestě v Bosně u Žepče. Brouky předal svého času k revisi panu císařskému radovi E. Reitterovi v Paskově, který již tehdy poznal, — jak již z lokality se dalo souditi — že nejedná

se o formu *Bilimeki* v severozápadní části Krasu obvyklou, nýbrž o novou subspecii, lokální rassu. Zvíře zůstalo delší dobu nepopsáno. Pan Procházka byl tak laskav, že vyměnil mi laskavě několik exemplárů této zajímavé subspecie, tím zajímavější, že pochází z krajiny, odkud na př. v Apfel-

Obr. 1. *Anophthalmus Bilimeki* Procházka *sbsp. n.*

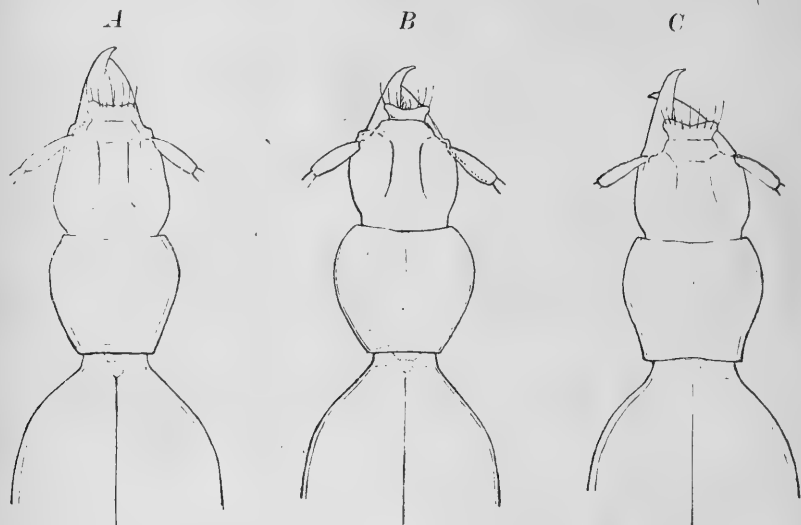
beckově díle ani typická forma ani některá ze známých rass druhu tohoto se neuvádí. V následujícím dovolím si vytknouti charakteristické znaky nového *Anophthalma*, o jejíž poznání náleží zásluha ovšem v prvé řadě císařskému radovi p. Reiterovi.

Naleziště Žepče, prozatím jediné známé, nalézá se na řece Bosně na 18. poledníku a asi 44° 30' sev. šířky a jest se stanoviska zoogeografického i jinak velmi zajímavé. Sub-

specií touto rozmnožena jest fauna střední Bosny o nového zajímavého *Speleophila*.

Anophthalmus Bilimeki Procházkaei ssp. n.

Hlava je užší štítu: tento je jen nepatrně delší než širší, srdčitý, na stranách zaokrouhlený, zadní rohy jsou tupé: po stranách je štít velmi jemně ovrouben. Hlava jest přiměřeně veliká, na tvářích (při pohledu shora) jen slabě zaokrouhlená.

Obr. 2. Přední část těla *Anophth. Bilimeki*, *A* sbsp. *tergestinus* Müll., *B* *Procházkaei* m., *C* *Haqueti* Sturm.

Krovky po stranách zaokrouhlené, avšak méně než u příbuzných subspecií druhu *Bilimeki Sturm.* do předu více úhlovitě zúženy, dosti mělce rýžkované, v rýžkách sem tam možno pozorovati naznačené tečky. Od druhu *Bilimeki Sturm.* jsou známy (kromě několik méně významných aberrací) celkem tři subspecie, jež dlužno považovati za lokální rassy. Subspecie právě popisovaná jest čtvrtou, jedinou dosud, pokud vím, z Bosny známou rassou tohoto druhu.

Rozdíly, jimiž se rassa tato liší od ostatních známých lokálních rass, jsou asi tyto:

1. *Bilimeki tergestinus* Müll. Rasse této podobá se *Procházkaei* tvarem krovek, tyto jsou však po stranách

více úhlovitě do předu zúženy; liší se však od něho velmi podstatně tvarem a velikostí hlavy, jež je u *tergestinus* mnohem větší, robustní, se zaokrouhleně klenutými tváreми po stranách; krovky u *tergest.* jsou jemněji rýhovány. *Procházka* je celkem menší, hlava je mnohem užší, do předu méně zúžena než u *tergestinus*. Štít rasy *tergestinus Müll.* jest mnohem delší, po stranách daleko méně zaokrouhlený, linie okraje je plošší, okraj je daleko více, velmi silně odsazený. Zadní rohy štítu svírají u *tergestinus* méně tupý úhel. Tykadla rasy *tergestinus* jsou delší.

2. *Biliměki Haecqueti Sturm.* liší se od nové rasy štítem, jehož zadní rohy jsou u *Haecqueti* přirostlé; tykadla *Haecqueti* jsou delší; štít nové rasy je ještě kratší nežli *Haecqueti*, po stranách je zaokrouhlenější, mnohem jemněji vroubený po stranách. Hlava *Procházka* je užší než u *Haecqueti*; krovky jsou více úhlovitě do předu zúženy, po stranách rovnoběžnější.

3. *Biliměki Kiessenhütterer Schaum* jest od *Procházka* m. odchýlný svou štíhlou formou, ploše stavěnými krovkami a tvarem štítu.

4. *Forma typica* má obdobně upravenou hlavu jako *Procházka*, liší se však od tohoto tvarem štítu a zvláště úpravou zadních jeho rohů, jež u typické formy ostře ven vyčnívají.

Pánu A. Procházkovi v Klobukách věnován. Několik exemplárů nachází se v mé sbírce a ve sbírce pana Procházky. Všechny pocházejí z jakési jeskyně poblíže Žepče v Bosně.

2. *Cyphosoma Escalerae n. sp.*

12 $\frac{1}{2}$ mm dlouhý, 5 $\frac{1}{2}$ mm široký (na nejširším místě štítu). Hlava jest přiměřeně veliká, nestejnomořně hustě tečkovaná, s neurčitě ohraničeným nevelkým hladkým reliefem na čele. Tykadla jsou černavá, dosti krátká.

Štít jest více než dvakrát tak dlouhý jak široký, silně příčný, na přední straně jemně dvakrát vykrojený; zadní rohy štítové jsou pravoúhlé. Od zadních rohů až asi do $\frac{1}{3}$ délky okraje jest tento rovnoběžný, nezaokrouhlený, od to-

boto místa do předu náhle kruhovitě rozšířený, tak, jak tomu jest u mnohých druhů rodu *Cypnos*, odtud do předu silně zaokrouhleně zúžený. Na rozšířené partii štítu jest tento mnohem širší nežli krovky; toto místo jest vůbec nejširší část těla. Před štítkem nachází se (jako u mnoha *Cyphosom*) zvláštní, stejně jako štítek chagrínovaný, plochý trojúhelník.

Obr. 3. *Cyphosoma Escalerae* sp. n.

níček. Štít je hrubě, dosti nestejněměrně tečkovaný, přední kraj štítu je bíle pýřitý; na štítě nachází se celkem 7 hladkých míst. Tyto reliefs jsou následovně sestaveny: uprostřed nachází se veliká podlohulá skvrna, hrotem směřující k štítku; jí z každé strany, napříč štítku, v jedné linii stojí po dvou reliefech, z nichž ony při kraji jsou lépe ohraničeny, než ony vnitřnější. Krovky jsou jemně tečkované rýhované, na švu a na přilehlé části krovek lesklé; po stranách jsou hrubě tečkované a tudíž matné; hrubé tečkování postranní tam, kde stýká se s jemněji vytvářenou partií u švu, ponechává sem tam několik míst netečkovaných, jež pak činí dojem reliefů. Pro dvojitou tuto strukturu činí zvíře zcela zvláštní dojem. Krov-

ky jsou dosti plošné, plošší než u druhů příbuzných, na hustě tečkovaných částech sem tam nenápadně bíle opýřené. Celý povrch jest tmavě měďový, lesklá místa na krovkách, štítu i na spodu jsou jemně mikroskopicky chagrínovaná. Proster-num jest uprostřed hrubě a spoře tečkováno, po obou stranách vroubeno čarou, skládající se z řady teček. Tarsy jsou černozelené.

Z nečetných zástupců rodu *Cyphosoma* jest druh tento nejbliže asi příbuzný se syrským druhem *Cyphosoma curtula* Abeille, jenž mně in natura není znám. Rozliši se od něj, dle popisu soudě, svým štítem, formy docela nezvyklé u tohoto rodu, více reliefy (*curtula* má jich jen 5) na štítě, krovkami, jež mají zcela jinou skulpturu; tyto jsou u *curtula* na konci jednotlivě zaokrouhlené — u *Escalerae* jsou na konci zašpičatělé; tarsy druhu *curtula* jsou modrofialové.

Mesopotamia, Euphrates. 1895. Jediný exemplár v mé sbírce. Chytán španělským entomologem de la Escalera, je-muž dovoluji si druh tento věnovati.

3. *Agrilus roscidus* Adonis var. n.

Zajímavou barevnou varietu druhu *Agrilus roscidus* Ksw., jenž všude ve Středomoří jest rozšířen, mám z Dalmacie.

Od známých variet druhu tohoto liší se tato nová varieta tmavou, černofialovou barvou povrchu, jež zvláště na štítu je patrna — na krovkách ku konci stává se měďovější. Spodní strana, vnější kraj krovek a strany štítu jsou krásně červenoměďové. Hlava jediného mého exempláru je zlatová.

Svoji dvojbarevností a temným, nezvyklým zbarvením štítu velmi nápadná varieta.

* * *

*

1. *Anophthalmus Bilimeki* Procházkae sbsp. n.

Herr A. Procházka in Klobuky bei Schlan hat auf seiner Reise in Bosnien einen *Anophthalmus* gesammelt, den er sei-

nerzeit dem Herrn kaiserlichen Rat E. Reitter in Paskau zur Determination sandte. Schon damals hat ihm Herr Reitter als »Biliméki n. var.« bezettelt. Herr Procházka war so liebenswürdig, dass er mir einige Exemplare dieses Käfers im Tausche überliess; da das Tier noch immer unbeschrieben geblieben, und weil es einen recht interessanten Beitrag zur Höhlenfauna von Bosnien bildet, so entschloss ich mich es zu beschreiben und meinem geehrten Freunde, Herrn Procházka, der es bei Žepče gefunden hatte, zu Ehren zu benennen.

Der Kopf des *Procházka im.* ist schmaler als der Halsschild, dieser ist nur sehr wenig länger als breit, herzförmig, an den Seiten gerundet, die Hinterwinkeln sind stumpf und ragen nicht empor. Auf den Seiten ist der Halsschild sehr fein gerandet. Der Kopf ist mässig gross, auf den Wangen jederseits nur schwach gerundet (von der Oberseite gesehen). In dem Baue der Flügeldecken dem *tergestinus Müll.* sehr ähnlich. Das zweite Fühlerglied ist etwas kürzer als dasselbe Glied bei *tergestinus*. Der Kopf ist mässig klein, die Flügeldecken sind stärker als bei *tergestinus Müll.* sculptiert, mit hie und da angedeuteten Pünktchen in den Reihen.

Von der Stammform, mit welcher er in der Bildung des Kopfes übereinstimmen soll, unterscheidet er sich durch die Form des Halsschildes und besonders durch die Hinterecken, die bei der typischen Form scharf spitzig nach aussen vorspringen. Der Seitenrand der Flügeldecken ist mässig schmal abgesetzt, viel schmäler als beim typischen *Biliméki*, mit hie und da angedeuteten Punkten in den Streifen. Vom *tergestinus Müll.* unterscheidet sich *Procházka im.* durch kleinere Gestalt, viel schmälere Kopf, der an den Wangen bei *tergestinus* viel mehr verbreitert ist. Der Kopf ist auch bei *tergestinus* nach vorne viel mehr verschmälert. Der Halsschild des *tergestinus* ist viel länger, die Seitenrandlinie ist viel flacher, der Seitenrand viel breiter abgesetzt. Die Hinterwinkel des *Procházka im.* sind viel stumpfer als jene des *tergestinus*. Die Flügeldecken des *Procházka im.* sind nach der Basis zu viel

schiefer, an den Schultern winkelig verengt, anders sculptirt. Die Fühler sind bei Procházka etwas kürzer als bei tergestinus.

Vom Haecqueti Sturm. ist Procházka m. durch die Form des Halsschildes, der bei Haecqueti Sturm. spitzwinkelig ist, verschieden. Die Fühler sind jedoch kürzer als bei Haecqueti Sturm., der Halsschild ist noch kürzer, an den Seiten mehr gerundet, der Kopf nicht so breit, wie bei Haecqueti Schaum., die Flügeldecken sind von den Schultern nach vorne mehr eckig verengt, an den Seiten mehr parallel. Vom Kiesenwetteri Schaum. ist Procházka m. durch schlanke Form, flacher gebaute Flügeldecken und durch die Halsschildform weit verschieden.

In einigen Exemplaren vom Herrn Procházka in einer Höhle unweit von Žepče erbeutet. Bilimeki war aus Bosnien bisher nicht bekannt.

Drei Typen befinden sich in meiner Collection.

2. *Cyphosoma Escalerae* sp. n.

12½ mm lang, 5½ mm an der breitesten Stelle (am Halsschilde!) breit. Der Kopf ist mässig gross, ungleichmässig dicht punktiert, mit einem schlecht begrenzten Makel in der Mitte. Die Fühler sind schwärzlich. Der Halsschild ist mehr als zweimal so breit wie lang, stark quer, am Vorderende mässig, zweimal ausgerandet, die Hinterwinkel sind rechteckig. Von den Hinterwinkeln bis etwa ein Drittel der Länge ist derselbe parallellseitig, von da nach vorne plötzlich erweitert, wie es bei einigen Capnodisarten der Fall ist, nach vorne stark rund verengt. An der verbreiterten Stelle ist er viel breiter als die Flügeldecken selbst; diese Stelle bildet die grösste Breite des Käfers. Vor dem Schildchen befindet sich, wie bei mehreren Cyphosomen, ein ebenso wie das Schildchen sculptirtes, flaches Dreieck. Der Halsschild ist grob punktiert; sein Vorderrand ist fein weiss tomentiert; ein länglicher Makel in der Mitte, zwei schlechter begränzte neben ihm quergestellt, dann zwei grössere in derselben Querlinie näher dem Seitenrande gelegen, und zwei ebensolche hinter ihnen an der Basis gestellten, also 7 Reliefe bleiben unpunktirt, glatt und glänzend. Die

Flügeldecken sind fein punktiert gestreift, an der Naht glänzend; an den Seiten ist die Grundstruktur einer verworrenen, groben, unregelmässigen Punktierung wegen undeutlich. Von den Seiten verbreitet sich diese Punktierung zur Naht und lässt hie und da nur einige kleine Partien unberührt, die dann als glattere Reliefe vortreten. Darum scheint die Oberseite des Käfers ziemlich uneben, indem die Ränder der Flügeldecken matt, und die näher der Naht gelegenen Partien glänzend vortreten. Die Flügeldecken sind ziemlich flach, flacher als bei den verwandten Arten, nur schwer sichtbar, spärlich tomentiert. Die ganze Oberseite so wie die Unterseite ist ziemlich dunkel kupferig; die glänzenden Stellen (die Reliefe etc.) sind fein mikroskopisch chagriniert. Prosternum ist in der Mitte grob und spärlich punktiert, beiderseits durch eine Punktreihe gerandet. Die Tarsen sind schwarzgrün.

Von den sieben mir bisher bekannten Arten ist sie vielleicht mit *curtula* *Ab.* zunächst verwandt; diese unterscheidet sich aber von ihr sehr leicht durch die Form des Halsschildes, die Form des Kopfes, durch nur 5 Reife auf dem Halsschilde, unebene Flügeldecken, die auch bei *curtula* ganz anders sculptiert sind; diese sind bei *curtula* am Ende einzeln abgerundet, wogegen sie bei *Escalerae* eckig werden; die Tarsen der *curtula* sind blauviolett.

Eine der Form des Halsschildes wegen sehr interessante Art.

Mesopotamia — Euphrates. 1895. Vom Herrn de la Escalera gesammelt und ihm zu Ehren benannt.

3. *Agrius roscidus* *Adonis* var. nov.

Es ist eine merkwürdig gefärbte Varietät des häufigen *roscidus*, die ich aus Dalmatien besitze. Der Halsschild so wie die Flügeldecken sind dunkel violett-grauschwarz; diese Färbung übergeht auf den Flügeldecken in eine mehr kupferige. Die Seiten des dunkeln Halsschildes sind schön feurig kupferig; ebenso die Seiten der Flügeldecken und die Unterseite.

Der Kopf meines einzigen Exemplares ist feuerrot.
Der Zweifarbigkeit des Halsschildes wegen sehr interes-
sant.

Příspěvek k rozšíření mimočeských hálek.

Dr. E. Baudyš.

Laskavostí pana profesora Dr. L. F. Čelakovského do-
stalo se mi pěkných forem hálek z Dalmacie a Korutan, které
jsou jednak ve sbírce autorově a jednak v herbáři dalmatské
flory v botanickém ústavě české techniky v Praze. Panu pro-
fessorovi dovoluji si vzdáti svůj srdečný dík. Díkem povinen
jsem též panu Dr. V. Vávrovi, kustodu musea král. Českého
za udání lokalit několika níže uvedených hálek; též děkuji pa-
nu odb. učiteli Jos. Rohlenovi a studujícímu Silvestru Prátovi
za zapůjčení materiálu z Moravy.

(Formy tištěné ležatě nejsou uvedeny v základním díle
Houardově »Les Zoocécidies des Plantes d'Europe etc.«)

Picea excelsa Link.

Adelges abietis Kalt., pl. 1.*): Třebíč na Moravě
(S. Prát)!

Andropogon hirtus L. var. *pubescens* Vis.

Cecidomyiidae (sp.?), ac., srov. čís. 164 A, str. 60.
v díle *Houardově*: Na ostrově Hvaru u města téhož jména
(Lesina) v Dalmacii. (L. F. Čelakovský 25. VIII. 1912!)

Cynodon dactylon Pers.

Lonchaea lasiophthalma Macq., ac., lod.: La-
pad u Dubrovníka v Dalmacii (L. F. Čelakovský)!

Allium flavum L.

?, pl. 1.: Kastel Lukšić u Splitu v Dalmacii (L. F. Čela-
kovský, 27. VII. 1910)! Na listech jsou vřetenovité háčky

*) ac. = acrocecidium, pl. = pleurocecidium, l. = list, pup. = pu-
pen, pd. = plod, lod. = lodyha, kv. = květ.

2—3 mm dl. a 1 mm široké. Uvnitř hálky dutinka s malým otvorem. Otvory všech hálek téhož listu směřují v uspořádané řadě v tutéž stranu. Hálek jest vždy větší počet za sebou, tak že část listu, v hálky přetvořená, má vzhled nějaké šešule rostliny křížaté.

Populus nigra L.

Pemphigus bursarius L., ac. pup.: Boka Kotoriská v Dalmácii (V. Vávra, 1911)!

Salix viridis Fr. (S. fragilis × alba.)

Pontania salicis Christ., pl. l.: Vsetín na Moravě (Bubela, 2. VII. 1882)!

Salix pyrenaica Gow.

Pontania pedunculata Hart., pl. l.: Gavarnie ve Vys. Pyreneích ve Francii (S. Bordère, VI. 1887)!

Quercus pedunculata Ehrh.

Andricus fecundatrix Hart., ac. pup.: Třebíč na Moravě (Prát 1911)!

Diplolepis longiventrix Hart., pl. l.: Les »Chudoba« u Třebíče na Moravě (Prát, 1911)!

Quercus suber L.

[*Neuroterus numismatis* Oliv.], pl. l.: Řím v Itálii (G. B. Canepa, XI., 1884)!

Quercus sp.

Cynips caput-medusae Hart., ac. pd.: Castelnuovo v údolí k Zelenice v Dalmácii (V. Vávra 1911)!

Cynips calicis Burgsd., ac. pd.: Castelnuovo v údolí k Zelenice v Dalmácii (V. Vávra 1911)!

Silene nutans L.

Gelechia cauligenella Schmid, pl. lod.: Třebíč na Moravě (Prát 1911)!

Potentilla hirta L. var. *pendata* Koch.

Xestophanes potentillae Retz., pl. 1.: Kastel Lukšić u Splitu v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 27. VII. 1912)!

Rosa tomentella Lém.

Perrisia rosarum Hardy, pl. 1.: Castelnuovo v Dalmacii (F. L. Čelakovský 1910)!

Rosa tomentella Lein.

Rhodites eglanteriae Hart., pl. 1.: Třebíč na Morávě (Prát 1909)!

Rosa dumalis Bechst. b. *oblonga* (R. et Déség).

Rhodites spinosissima e Gir., pl. 1.: Znojmo na Morávě (Ad. Oborny, 1. IX. 1884)!

Calycotome infesta Guss.

Asphondylia (sp.?), ac. pd., srov. čís. 3387 str. 586., obr. 841. v díle H o u a r d o v ě: Mons Petka u Raguzy v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 25. V. 1910)!

Medicago prostrata Jacq. var. *declinata* Urban.

Asphondylia Miki Wachtl, ac. pd.: Čičeov u Trebině v Hercegovině (L. F. Čelakovský, 5. VIII. 1912)!

Medicago sativa L.

Perrisia (sp.?), pl. 1., srov. čís. 3518, str. 606. v díle H o u a r d o v ě: Kumbur u Castelnuovo v Dalmacii (Matičević, 26. VII. 1912)!

Pistacia terebinthus L.

Pemphigus cornicularius Pass., pl. 1.: Castelnuovo v Dalmacii (V. Vávra, 4. IV. 1911)!

Pemphigus semilunarius Pass., pl. 1.: Castelnuovo v Dalmacii (V. Vávra, 4. IV. 1911)!

Vitis vinifera L.

Eriophyes vitis Laud., pl. l.: Lopud u Dubrovníka v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 4. VIII. 1912)!

Tilia grandifolia Ehrh.

Eriophyes tiliae Pag. var. *exilis* Nal., pl. l.: Třebíč na Moravě (Prát, 1908)!

Eryngium amethysticum L.

Cecidomyiidae (sp.?), ac. lůžka: Lopud u Dobruvníka v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 31. VII. 1912, Lůžko strboulové naduřelé v několik dutinek; každá dutinka obsahuje po jedné oranžově červené larvě (snad *Lasioptera eryngii* Vall.).

Lasioptera eryngii Vall., pl. lod.: Lapad u Dubrovníka v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 31. VII. 1912)!

Pimpinella peregrina L.

Lasioptera carophila F. Löw., pl. lod.: Lapad u Dubrovníka v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 31. VII. 1912)!

Ptychotis ammioides Koch. (Seseli am. Gouan.)

Lasioptera carophila L. Löw., pl. lod.: Solin (Salone) u Splitu v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 28. VII. 1912)!

Foeniculum officinale All.

Lasioptera carophila F. Löw., pl. lod.: Castel Cambio u Splitu Dalmac. (L. F. Čelakovský, 27. VII. 1912)!

Ferulago galbanifera Koch.

Lasioptera carophila F. Löw., pl. lod.: Štirnido v Černé Hoře (J. Rohlena)!

Vitex agnus-castus L.

Eriophyes Massalongoi Can., pl. lod. a l.: Castel Lukšić u Splitu (L. F. Čelakovský, 27. VII. 1912).

Teucrium montanum L.

Copium teucrii Host., ac. kv.: Kastel Lukšić u Splitu v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 27. VII. 1912)!

Teucrium polium L.

Copium teucrii Host., ac. kv.: Nad Castel Lukšićem v Dalmacii (L. F. Čelakovský 27. VII. 1912)!

Thymus humifusus Bernh.

Janetiella thymi Kieff., ac. lod.: Pod jezerem Dö-sener See u Malnic v Sev. Korutanech (L. F. Čelakovský, 26. VII. 1910)!

Veronica chamaedrys L. var. *lamifolia* (Hayne sp.).

Perrisia veronicae Vall., ac. lod.: Kumbur u Castelnuovo v Dalmacii (Matičević, 1. VI. 1911)!

Galium lucidum All.

Eriophyes galiobius Can., ac. kv.: Castel Lukšić u Splitu v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 27. VII. 1912)!

Phyteuma Michellii All.

Perrisia phyteumatis F. Löw., ac. kv.: Pod Watzinger-Hütte u Malnic v Sev. Korutanech (L. F. Čelakovský, 14. VII. 1912)!

Hedraeanthus dalmaticus DC.

Perrisia (sp.?), ac. pup. (srov. čís. 5551 str. 957 v díle Houardově): Orjen v Dalmacii (L. F. Čelakovský, 6. VIII. 1912)! Larvy v hálce jsou oranžově červené barvy.

Kritické poznámky ku *Plectophloeus rhenanus* Reitt. a *tenuicornis* Reitt. a nový nález dvou druhů *Euplectus* v Čechách.

Napsal Dr. Em. Lokay v Praze.

Jak již uvedeno ve 4tém čísle Čas. Čes. Spol. Ent., roč. IX., str. 150., podařilo se stud. panu Blattnému v prosinci m. r. nalézt v trouchu stromovém ve Stromovce u Prahy *Plectophloeus tenuicornis* Reitt. Z téhož místa a z týchž stromů donesla mi moje choť počátkem ledna t. r. prosívání,

v němž nalezl jsem 2 ♂ *Plect. tenuicornis* Reitt a 3 ♀ *Plectophloeus*, kterého jsem si určil jako *rhenanus* Reitt. Abych potvrdil tuto diagnosu, požádal jsem pana A. Raffraye v Římě, by laskavě porovnal mého domnělého *rhenanus* s jediným dosud známým typem tohoto druhu, též ♀, v jeho sbírce nyní se nalézajícím; tento jedinec byl nalezen drem Eppelsheimem před lety u Dürkheimu v Bavorsku a později popsán jako *rhenanus* Reitt. v *Naturgesch. der Insect. Deutschl.* 1882 na str. 114.

Pan Raffray ochotně potvrdil, že moji 3 jedinci ♀ jsou skutečně *rhenanus* Reitt. Prohlídkou 4 *tenuicornis*, které ulovil pan Blattný, seznal jsem, že jsou 3 z nich *tenuicornis* ♂ a jeden *rhenanus* ♀; bylo tedy uloveno ve Stromovce na jediném místě 5 jedinců *tenuicornis* ♂ a 4 *rhenanus* ♀. Okolnost tato nutí k uvažování, proč nebyla ulovena žádná ♀ *tenuicornis* a žádný ♂ *rhenanus*. Náhodou to jistě nebylo. Podobným, že v tomto trouchu vyskytoval se jen ještě hojně z *Euplecta* Karsteni Reichb.; jiný druh tam nebyl.

Plectophloeus rhenanus a *tenuicornis* byli tuto poprvé nalezeni pohromadě a jsou si oba úplně podobní, mají společné znaky: značnou šířku hlavy, asi zšíří krovek, dvě veliké kulaté jamky po straně záhlaví, nepatrnou důbku na zadním okraji střední vyvýšeniny temenní, též tvar tykadel, stejnou délku krovek, jejichž hřbetní rýžka nedosahuje středu.

Rozdíly obou jsou následující, dle originálu Reitterova popisu: *Pl. rhenanus* Reitt. ♀: Hlava velká, po stranách nejjemněji tečkovaná, na čele dvě souběžné rýžky velmi mělké, v předu spojené, v zadu do velké jamky ústící.

Pl. tenuicornis Reitt. ♂: Hlava veliká, řídce a jemně tečkovaná, v předu s velikou příčnou obloukovitou rýhou, záhlaví s dvěma jamkami, zadohrudí podélně vtlačené, šestý břišní článek úzounký a napříč oble vyvýšený, článek anální s podlouhlou mělkou jamkou, zadní holeně zevně ku středu zaobleně úhlovitě rozšířené, na konci s krátkou ostruhovitou osídkou.

Reitter při popisu praví o *Pl. rhenanus*: »Od následujícího druhu (*tenuicornis*), liší se skulpturou hlavy«, já však považuji onu příčnou jámu v předu čela u *tenuicornis* jenom

za odznak ♂ a tvrdím po srovnání všech 9 jedinců, ve Stromovce nalezených, že jest to vlastně druh jen jeden, jehož ♂ jest tenuicornis a ♀ rhenanus, neboť značné rozdíly hlavy vidíme také na př. u *Plectophloeus Fischeri* Aubé; jest to tedy u tohoto rodu znakem. Reitter sice při popisu tenuicornis na str. 116. *Naturgesch. der Ins. Deutschl.* praví, že přední okraj čela jest u obou pohlaví celý, z čehož by se dalo souditi, že při popisování měl před sebou ♂ i ♀ tenuicornis, avšak pan A. Raffray ve své: *Revision des Euplectus paléarctiques* z r. 1910 dí proti tomu u tenuicornis: ♀ inconnue, a to bude pravda.

Tvrdím proto, že jest zapotřebí stáhnouti oba v druh jediný a sice rhenanus Reitt., který jest popsán dříve, totiž na str. 114. a synonym: tenuicornis Reitt. ♂ popsáný na str. 115. téhož díla: *Naturgesch. der Ins. Deutschl.* 1882.

Ku konci zmiňuji se ještě o zajímavém nálezu dvou dalších *Euplectů* ze Stromovky, totiž: *Euplectus Karsteni* Reichb. var. Fauveli Guillb., jehož dva jedince ♂ jsem loni v únoru nalezl v trouchu starého jilmu (vidit Raffray) a nejnověji v březnu l. r. mnou tam objeveného *Eupl. afer* Reitt. var. *infirmus* Raffr., jehož mám 15 jedinců ♂ i ♀ z trouchu vrby. Již r. 1911 nalezl jsem jedinou ♀ tohoto druhu v zemi pod pekáčem zajíce u Prahy. Tyto dva druhy nalezeny byly dosud nejseverněji ve Francii a zejména *infirmus* znám jest též ze Španěl, Toskánska a Balkánu.

AUSZUG.

Kritische Bemerkungen zu *Plectophloeus rhenanus* Reitt. und *tenuicornis* Reitt. und ein neuer Fund zweier *Euplectus*-Arten in Böhmen.

Von Dr. Em. Lokay in Prag.

Wie schon in der 4ten Nummer der *Acta Soc. Ent. Boh.* IX. S. 150. erwähnt wurde, gelang es dem Herrn Blattný, Stud., in Baumgarten bei Prag den *Plectophloeus tenuicornis* Reitt. im Mulme alter Bäume aufzufinden. Von derselben Lokalität, aus denselben Bäumen brachte mir anfangs Jänner l. J. meine Frau gesiebten Mulm, in welchem ich neben 2 ♂ *Pl. tenuicornis*, noch 3 ♀ eines *Plectophloeus* fieng, den ich

mir als *rhenanus* Reitt. bestimmt habe. Um meine Diagnose zu bestätigen, ersuchte ich Herrn A. Raffray in Rom, er möge gefälligst mein Thierchen mit seinem *rhenanus* in der Sammlung vergleichen, denn er ist gegenwärtig im Besitze des einzigen Exemplares (♀) dieser Art, nach welchem Reitter die Beschreibung des *rhenanus* in der Naturgesch. der Ins. Deutschl. 1882, S. 114 veröffentlicht hat. Herr Raffray war so gütig, zu bestätigen, dass meine drei *Plectophloeus* ♀ wirklich *rhenanus* sind. Bei der Untersuchung der 4 Stücke von *tenuicornis*, die Herr Stud. Blattný sammelte, fand ich, daß 3 Stücke *tenuicornis* ♂ sind, und ein Stück *rhenanus* ♀.

Ich habe nun also 5 Stücke *tenuicornis* ♂ und 4 Stücke *rhenanus* ♀ sämtlich aus Baumgarten verglichen. Auffällig ist, dass kein *tenuicornis* ♀ und kein *rhenanus* ♂ gefunden wurde; Zufall war es jedenfalls nicht. Ich bemerke noch, dass in diesem Mulme nur noch *Euplectus Karsteni* Reichb. ziemlich häufig vorkam; ein anderer *Euplectus* ist nicht gefunden worden. Es ist dies der erste Fall, wo *Plect. tenuicornis* und *rhenanus* beisammen gefunden worden sind. Beide sind einander täuschend ähnlich. Gemeinsam haben sie: »Bedeutend breiten Kopf, (von der Breite der Flügeldecken), zwei grosse, runde, tiefe Stirngruben, den Scheitel am Hinterrande mit einem kleinen, länglichen, schwachen Grübchen, gleich geformte Fühler, gleich lange Flügeldecken, deren Dorsalstreifen die Mitte nicht erreicht.« Beide unterscheiden sich:

Plect. rhenanus Reitt. ♀: Capite magno, lateribus minutissime punctulato, sulcis frontalibus parallelis obsoletis, antice connexis, in foveis magnis excurrentibus.

Plect. tenuicornis Reitt. ♂: Capite magno, parce subtiliter punctato, antice fortiter transversim arcuate sulcato, in fundo subtrifoveolato, postice bifoveolato, metasterno longitudinaliter impresso, abdominis segmento sexto angustissimo, transversim obtuse elevato, segmento anali foveola oblonga levius impressa ornato, tibiis posticis extus in medio subangulatis, apice intus brevissime calcaratis.

Weiter sagt Reitter bei *rhenanus*: ‚von der nächsten Art (*tenuicornis*), durch die Sculptur des Kopfes verschieden‘; ich aber betrachte diesen Quereindruck auf der Vorder-

fläche der Stirn eben nur als einen Charakter des ♂, und behauptete, durch den Vergleich aller 9 Exemplare bekräftigt, dass es sich eigentlich nur um eine und dieselbe Art handle, deren ♂ als *tenuicornis*, ♀ als *rhenanus* von Reitter beschrieben worden. Aehnliche Unterschiede in der Kopfbildung sehen wir auch bei *Plect. Fischeri* Aubé, ♂ et ♀.

Es scheint also dies für einzelne *Plectophloeus*-arten charakteristisches Merkmal zu sein. Es sagt zwar Reitter bei der Beschreibung des *tenuicornis*, auf S. 116 der *Naturgesch. der Ins. Deutschl.* 1882, dass der Vorderrand der Stirn in beiden Geschlechtern ganzrandig sei, woraus man schliessen könnte, dass er bei der Beschreibung des *tenuicornis* beide Geschlechter vor sich hatte, aber Herr A. Raffray in seiner Revision des *Euplectus Paléaretiques* aus dem Jahre 1910 bemerkt bei *tenuicornis*: ♀ *inconnue*, und dies wird richtig sein.

Ich resumiere also: *Plectophloeus rhenanus* Reitt. und *tenuicornis* Reitt. sind eine und dieselbe Art: ♂ und ♀, und gilt für sie der Name: *rhenanus* Reitt., denn seine Beschreibung ist auf S. 114, während die des *tenuicornis* (Synonyme) erst auf S. 115 und 116 weiterfolgt.

Zum Schlusse bemerke ich noch, dass ich zwei *Euplectus*-Arten ebenfalls im Baumgarten fieng, deren Fund sehr auffallend ist. Es sind dies: *Euplectus Karsteni* Reichb. var. *Fauveli* Guillb., von dem ich 2 ♂ im Februar v. J. im Mulme einer Ulme gesammelt habe (vidit Raffray), und der von mir heuer im März dort entdeckte *Eupl. afer*. Reitt. var. *infirmus* Raffr., von welchem ich 15 Stücke, ♂ und ♀, im Mulme einer Weide gefunden habe. Schon im J. 1911 fieng ich ein ♀ *infirmus* in der Erde eines Hasenlagers bei Prag.

Die nördliche Grenze der Patria dieser beiden *Euplectus*-Arten war bisher Frankreich, und *infirmus* ist nebstdem aus Spanien, von Toskana und von der Balkanhalbinsel bekannt.

Seznam českého hmyzu dvojkřídlého.*)

Ant. Vimmer.

Sectio II. Schizophora.

Tribus 1. Eumyidae.

A. Schizometopa.

33. Celed': Tachinidae.

Servillia R. R. s. str.

lurida Fbr. IV. V. Radotín, Černošice, Cheb; leg. Vimmer, Weinfurter.

Echinomyia Dumér.

fera L. VI.—IX. (= *magnicornis* Ztt.) Všude v lesnatých krajinách obecná.

grossa L. VI. VIII. V lesnatých krajinách, hlavně ve výše položených.

Marklini Ztt. VII. VIII. Maria Sorg. v Rudoh.

Fabrieciella Bezzi.

ferox Mg. VI. VIII. (*Schin.*: *Echinomyia*.) V lesnatých krajinách.

Peletiera R.-D.

ferina Ztt. VI. leg. Černý. V lesnatých krajinách.

prompta Mg. (= *tesselata* Ztt.) V lučinatých a lesnatých krajinách.

Linnaemyia R.-D. = *Micropalpus* s. str. R.-D.

compta Fall. VIII. leg. Vimmer. Police n. M., Velešín.

Micropalpus Mcq.

haemorrhoidalis Fall. (= *pictus* Mg.) V.—VIII. Protivín, Krumlov, Velešín, Plzeň, Bělá p. B., Čes. Třebová, Karlův Týn, Váp. Podol (syn. *fulgens* Mg.).

impudicus Rd. IV. Písty; leg. Binder.

vulpinus Fall. VII. VIII. Poříčí Malše, Bělá p. B.

Gymnochaeta R.-D.

viridis Fall. VI. Hředle u Zdie, Kublov, Broumy, Křivoklát.

Ernestia R.-D.

consobrina Mg. VII., VIII., leg. Vimmer, Žamberk, Č. Třebová, Krumlov, Zlatá Koruna.

Pokračování z roč. VI. čís. 1. str. 37.

- radicum *Fabr.*, IV., VII., VIII., Tábor, Protivín, Velešín, Jindř. Hradec, Knín, Kostelec n. L.
virida *Ztt. leg.* Vimmer, Krumlov, Zlatá Koruna, Velešín, Strašice.
- Eurythia** *R.-D.*
caesia *Fall.* VII., VIII., Velešín, Jindř. Hradec, Bělá p. B. (Schin.: *Platyhira*).
- Panzeria** *R.-D.*
rudis *Fall.* = *strenua* *Mg.* V.—VIII., Velešín, Jindř. Hradec, Nový Knín (Schin.: *Platyhira*).
- Meriania** *R.-D.*
argentifera *Meig. leg.* Vimmer, VI., VIII., Žamberk, Protivín, N. Bydžov (Schin.: *Nemorea*).
- Eversmannia** *R.-D.*
ruficauda *Ztt.* VII., Rudohoří a jeho úpatí (Schin.: *Exorista*).
- Lypa** *R.-D.* = *Aporomyia* *Rd.*
dubia *Fll.* IV., VIII., Krč, Jindř. Hradec (Schin.: *Exorista*).
- Lydina** *R.-D.* = *Polidea* *Mcq.*
aenea *Mg.* VI., VIII., Protivín, Písek, Police n. M., Plzeň.
- Nemoraea** *R.-D.*
pellucida *Mg.* = *conjuncta* *Rd.* VII., VIII., Bělá p. B., Doksy.
- Sturmia** *R.-D.*
scutellata *R.-D.* = *major* *Mcq.* V., VI., Karl. Týn, Sv. Jan, Károv, Závist, N. Bydžov.
- Chaetolyga** *Rd.*
amoena *Mg.* V., Neratovice, Radotín, Závist.
- Winthemia** s. str. *Girsch.*
erythrura *Mg.* VI., VII. *leg.* Vimmer, Krč, Černošice, Štěchovice, Slapy, N. Bydžov. — Ex. *Cuculia verbasci*.
nigrithorax *Egg.* VI., N. Bydžov, Smidary.
quadripustulata *Fab.* VI., VIII., Houška, Čelakovice, N. Bydžov, Smidary.
speciosa *Egg.* VII. Žamberk, Bánvald v O. h., St. Boleslav, Černošice.

- Carcelia R.-D.* = *Sisyropa B. B.*
excissa Fll. = *excavata Ztt.* VII., Michle, Krč, Klánovice,
 Ročov, Jilemnice, Cheb.
chelonae Rd. V., VI., N. Bydžov.
flavicans Macq. VII., J. Hradec.
gnava Mg. IV., VII., Krč, Závist, Dobřichovice, Ouvaly,
- Exorista Mg.*
acnescens Macq. IX. Lysá n. L.
affinis Fll. IV., VII., VIII., Krč, Vršovice, Bělá p. B.
biserialis Macq. V., VIII. Vršovice, Kr. Hradec.
capillatá Rd. VII., VIII., Náchod, Cheb.
confinis Fll. VI., VII., Mníšek, Dobříš.
fimbriata Mg. VI., VII., Velešín, N. Bydžov.
fugas Rd. VII., Cheb (M. R. Boh.)
noctuicida Rd., Cheb (Mus. R. Boh.)
polychaeta Macq. VII., Bělá p. B.
- Phryno R.-D.*
perturbans Zett. VI., Fr. Lázně (Mus. R. Boh.).
- Nemorilla s. str. B. B.*
maculoša Mg. VIII., Protivín, Vltavotýn.
notabilis Mg. VIII., Frant. Lázně (Mus. R. Boh.).
- Phryxe R. D. s. str.*
vulgaris Fall. VII., VIII., Černošice, N. Bydžov, Č. Tře-
 bová, Kr. Hradec, Protivín, Velešín, Bělá p. B.
- Zenillia R. D.*
libatrix Panz. IV., V., Ouvaly, Jirny.
- Masieere Macq.*
silvatica Fll. VI., Protivín, Karl. Týn. Ex. Smer. ocel-
 latus.
pratensis Mg. VII., Dobřichovice, Bělá p. B.
- Ceromasia Rd. s. str.*
rutila Meig. = *florum Macq.* VII., Protivín, Závist, Ly-
 sá, Strašice.
- Lydella R.-D.*
ambulans Rd. VII., VIII., Mar. Lázně (Mus. R. Boh.)
juvenilis Rd. VII., Aš, Cheb (Mus. R. Boh.)
nigripes Fll. = *agilis Mg.* VII., Protivín, Velešín.
virilis Rd. VII., Frant. Lázně.

Erycia R.-D. s. str.

gyrovaga *Rd.* VII., Mar. Lázně.

Prosopaea Rd. s. str.

nigricans *Egg.* V., VII., VIII., leg. Vimmer. Podbaba, Selc, Protivín, Velešín, Krumlov, Č. Třebová, Nový Bydžov.

Ptychomyia B. B.

selecta *Mg.* V., VI., N. Bydžov.

Frontina Mg.

laeta *Mg.* VII., VIII., Velešín, Protivín, N. Knín, Tábor, Bělá p. B., Č. Třebová, Houška.

Gaedia Mg.

connexa *Mg.* VII., N. Knín, Votice, Sedlčany.
distincta *Egg.* VIII., Kamenice u Jílového.

Phorinia R.-D.

aurifrons *R.-D.* (Plagia), VI., N. Bydžov, Blatná.

Compsilura Bouché.

concinata *Mg.* = serriventris *Rd.* VI., VII., Krč, Kunratice, Prachovské skály, N. Bydžov (*Schin.*: Phorocera).

Pales R.-D.

pavida *Mg.* = cilipeda *Rd.* VII., VIII. Velešín, Protivín, J. Hradec.

Parasetigena B. B.

segregata *Rd.* VI., N. Bydžov.

Bothria Rd.

obliquata *Fall.* = frontosa *Mg.* IV. Všenory.

Phorocera R.-D.

assimilis *Fall.* V., Krč, Kunratice.

assimilis *Fall.* var. caesifrons *Mcq.* IV., VII., VIII., Cibulky, Velešín, N. Bydžov.

mundula *Ztt.* VII., Cheb, Aš.

rufipalpis *Mg.* VII., Pankrác. Ex. Acronycta aceris et *Sph. ligustri.*

Meigenia R.-D.

bisignata *Mg.* IV., VII., Kr. Vinohrady v sadech, Velešín, N. Bydžov.

- floralis *Fall.* VII., VIII., Stromovka, Krč, Protivín, Bělá, N. Bydžov.
- incana *Fll.* = agens *Egg.* VI., VIII., Bělá p. B., Bydžov.
- Leucostoma Meig.*
simplex *Fall.* VII., Protivín.
- Dionaea R.-D.* = *Labidogaster Mcq.*
forcipata *Meig.* VI., N. Bydžov.
- Tachina Meig.*
larvarum *L.* III., VI., VII., VIII. Skoro všude, nikde hojná. (= fasciata *Fll.*)
vidua *Meig.* III. V pražském okolí.
- Chaetotachina B. B.*
nigricans *Egg.* VI. Michle, Záběhllice, Kolín, Bělá p. B.
rustica *Mg.* VII., VIII. Police n. M., Broumov, Č. Třebová, Velešín, Houška, Bělá p. B.
- Microtachina Mik.*
erucarum *Rd.* VII., VIII., IX. Závist, Krč, Kladno, Protivín, Kr. Hradec.
mimula *Mg.* VIII. Žamberk, Říčky v Orl. h.
- Perichaeta Rond.*
unicolor *Fll.* VI. Mar. Lázně, N. Bydžov.
- Monochaeta B. B.*
albicans *Fll.* = leucophea *Mg.* VII. Cheb, Čerchov, Houška, Toušeň.
- Germania R.-D.*
ruficeps *Fll.* Černošice.
- Pachystylum Macq.*
Bremi *Macq.* VIII. Police n. M., Labský důl v Krk.
- Onychogonia B. B.*
flaviceps *Ztt.*
- Gonia Meig.* s. str.
capitata *Mg.* V., VII. Neratovice, Kostomlaty, Bělá p. B.
divisa *Mg.* IV. Závist, Vel. Osek, Bělá p. B.
fasciata *Mg.* VII. Cheb, Aš, Jáchymov.
ornata *Mg.* VII. Cheb, Jilemnice, Podbaba.
- Cnephalia Rd.* = *Pseudogonia B. B.*
hebes *Fll.* VII. Velešín.
- Plagia Mg.*
ruricola *M.* = nigripalpis *Rd.* VI. Neratovice.

- Voria R.-D.* = *Plagia B. B.*
curvinervis Ztt. VI., VII. N. Bydžov, Bělá p. B.
ruralis Fl. VI., VIII. Aš, Cheb, N. Bydžov.
- Paraplagia B. B.*
trepida Meig. = *nigripalpis R.-D.*, V., VI. N. Bydžov.
- Wagneria R.-D.*
cunctans Mg. VI. Sezn. Kow.
- Petina Mg.*
erineus F. VIII. Protivín, Vodňany.
- Rhacodineura Rd.* = *Roeselia R.-D.*
antiqua Mg. V., VI., N. Bydžov.
- Bucentes Latr.* = *Siphona Mg.*
cristata F. VI.—VIII. Velešín, údolí Malše.
flavifrons Stg. VI., VIII. Protivín, Váp. Podol, Č. Třebová, Dobřany.
geniculata Dg. = *cinerea Mg.* VI.—VIII. Police n. M., Jilemnice, Č. Třebová, Plzeň, Dobřany.
- Digonochaeta Rd.*
setipennis Fall. Kow. sezn.
- Actia R.-D.* = *Thryptocera Mg.*
frontalis Macq. VI., VIII. Hostivař, Protivín.
bicolor Mg. VII. Váp. Podol.
crassicornis Mg. VII. Janské Lázně, N. Bydžov, Č. Třebová.
pilipennis Fl. VII. Kr. Vinohrady, Vršovice, Michle.
silacea Mg. VII. Kr. Hradec.
- Admontia B. B.* (*Schins.*: *Degeeria Mg.*)
blanda Fl. Kow. sezn.
- Craspedotrix B. B.*
bohemiae Kram. Waltenberg, v Luž. hor.; leg. Krammer.
- Hypostena Mg.*
procera Rd. VII. Protivín, Velešín, Bělá p. B.

34. Čeleď Dexidae.

- Degeeria Meig.*
luctuosa Mg. = *medorina Schn.* VIII. Protivín.
collaris Fl. Kw. sezn.
grandicornis Ztt. V., VI. N. Bydžov.

- Anthracomyia* *Rd.*
 melanoptera *Fll.* V., VII. Podbaba, Selc, Jilemnice.
 (*Schin.*: *Morinia*.)
- Macquartia* *R.-D.*
 chalconota *Mg.* = nitida *Ztt.* V.—VIII. Lesnaté části
 Krkonoš.
 dispar *Fll.* = rufipes *Fll.* Lesnaté části Krkonoš. Rudo-
 hoří nad Litvínovem.
 tenebricosa *Ztt.* VII. Č. Krumlov.
- Hyalurgus* *B. B.*
 lucidus *Mg.* VIII. Labský důl, údolí Bílého Labe.
- Macroprosopa* *B. B.*
 atrata *Fall.* V. Krč, Hodkovičky. (*Schin.*: *Macquartia*.)
- Minella* *R.-D.*
 chalybeata *Meig.* VI. Cheb.
 nigrita *Fall.* VI. Cheb.
- Zophomyia* *Meq.*
 temula *Scop.* V.—VII. Černošice, Milešovka, Kr. Hradec,
 Aš, Cheb. (= *flavipalpis* *Mg.*)
- Demotieus* *Macq.*
 plebejus *Fall.* VI.—VIII. Jirny, Skalka, Protivín, Ve-
 lešín, Č. Třebová, Kr. Hradec.
- Bithia* *R.-D.*
 spreta *Meig.* = frontatus Bohem. VII. Protivín, Velešín.
 (*Schin.*: *Demotieus*.)
- Aphria* *R.-D.*
 longirostris *Meig. Kow.* sezna.
- Leskia* *R.-D.*
 aurea *Fall.* V. Ex *Sesia asiliformis* et *cynipiformis*. —
 Radotín, Károv.
- Myiobia* *R.-D.*
 fenestrata *Mg.* V.—VIII. Krč, Bělá p. B., Velešín, Proti-
 vín, Police n. M., Jilemnice.
 innanis *Fll.* VI., VII., Oužice, Velešín, Č. Třebová. (= *pa-*
cifica *Mg.*)
 longipes *Meig.* VII. Bělá p. B.
 tibialis *Fll.* či snad *tibialis v. Ros.?* — *Kow.* sezna.

- Rhynchista** *Rond.*
prolixa *Meig.* *Kow.* sezn.
- Eriothrix** *Meig.*
rufomaculatus *Deg.* = *lateralis* *Fabr.* VII.—IX. Všude v lesnatých krajinách.
- Ocypterula** *Rd.*
pusilla *Mg.* VII. Blatná.
- Ocyptera** *Latr.*
brassicaria *Fabr.* VIII. Všude v lesnatých a lučinatých krajinách.
Boscii *R.-D.* = *cylindrica* *Fabr.* Lysá n. L., Kysibl.
intermedia *Meig.* Kar. Vary, Kysibl.
pilipes *Lw.* VIII. Černošice.
- Myntho** *R.-D.*
praeceps *Scop.* VI., VII. Kr. Hradec, Č. Skalice, Žel. Brod, Č. Třebová.
- Phyllomyia** *R.-D.*
volvulus *Fabr.* VII. Bělá p. B. (*Melania* *Schn.*)
- Thelaira** *R.-D.*
nigripes *Fabr.* = *leucozona* *Pnz.* V., VI. Houška, Kostomlatý n. L., Krč, Závist.
- Gymnodexia** *B. B.*
triangulifera *Zett.* VI. Ex S. populnea. — Krč.
- Billaea** *R.-D.* s. str.
pectinata *Meig.* Žatec. Leg. Dr. Fr. Tölg.
- Estheria** *R.-D.*
cristata *Meig.* VII. Velešín, Římov. (*Schin.*: *Dinera.*)
- Dexia** *Mg.*
rustica *Fabr.* VII., VIII. Velešín, Krumlov, Kr. Hradec, Protivín. (Jakô larva ničí chroustí ponravý.)
- Dexiosoma** *Rd.*
caninum *Fabr.* *Kow.* sezn.
- Prosenia** *St. Farg.* *Serv.*
longirostris *Egg.* VII. Velešín, Krumlov.
sybarita *Fabr.* V., VIII. Protivín, Nový Knín, Houška, Čelakovice, Neratovice, Kr. Hradec.
- Dinera** *Mcq.*
grisescens *Fall.* VII., VIII. Michle, Protivín, Č. Třebová.

Myiocera R.-D.

carinifrons *Fll.* Všude obecná. VI., VIII.

ferina *Fall.* VII. Č. Třebová, Kr. Hradec, Labský důl.

Zeuxia Mg.

cinerea *Mg. Kow.* sezn.

tessellata *Egg.* VII. Dobřív v Brdech.

Rhinomorinia B. B.

sarcophagina *Schin.* VI. *Kow.* sezn.

35. Čeled: Rhinophoridae.

Plesina Meig.

maculata *Fall. Kow.* sezn.

Stevenia R.-D. s. str.

umbratica *Fall.* = *simplicissima* *Lw.* VII. Váp. Podol.

(*Schin.*: *Rhinophora.*)

inornata *Lw.* VI. N. Bydžov.

Frauenfeldia Egg.

rubricosa *Mg.* VII. Černošice.

Melanophora Meig.

roralis *L.* = *atra* *R.-D.* Kr. Vinohrady, Praha, Váp. Podol.

Rhinophora R.-D.

lepida *Meig.* VI. Nymburk. (*Schin.*: *Phyto.*)

Litophasia Girschn.

hyalipennis *Fall.*

36. Čeled: Sarcophagidae.

Sarcophaga Meig.

albiceps *Meig.* V., VII. Kr. Vinohrady, Police n. M., N.

Knín, Bělá p. B.

caritaria *L.* VI.—IX. Všude obecná.

consobrina *Rd. Kow.* sezn.

cruentata *Mg.* VII. Weckelsdorf.

disimilis *Meig.* V., VI. N. Bydžov.

erythrura *Meig.* VII. Navarov, Tanvald, Velešín, Bělá

p. Bezd.

haemorrhoea *Mg.* VI., VIII. Bělá p. B.

haemorrhoidalis *Mg.* V., VI., VII. Kr. Vinohrady, Police

n. M., Protivín, Hředle, Skalka.

haematodes *Meig.* VI.—VIII. Strašnice, Protivín, Velešín,

Police n. M.

- juvenis* *Rd.* VII. Bělá p. B.
laticornis *Meig.* *Kow.* sezn.
lineata *Fall.* VII. Dobřív.
nigriventris *Meig.* Prachovské skály.
striata *Fabr.* VII., VIII. Velešín.
vagans *Mg.* VI., VII. Velešín, N. Bydžov.
vulnerata *Schin.* VII. Bělá p. B.
Druhy *atropos* *Mg.*, *agricola* *Mg.*, *obsoleta* *Fl.*, *setiner-*
vis *Rd.*, *nurus* *Rd.*, *ofuscata* *Mg.*, které uvádí *Kowarz*,
 jsou synonyma.
- Hoplisa* *Rd.*
tergestina *Schin.* VII. Houška.
- Brachyoma* *Rd.*
devia *Fall.* VII., VIII. Římov, Velešín.
- Miltogramma* *Meig.*
Germari *Meig.* VII. Písek, Protivín.
murinum *Meig.* = *ruficornis* *Mg.*
pilitarse *Rd.*
punctatum *Mg.*
- Metopia* *Mg.*
campestris *Fall.* VI. Krč, Neratovice, Kolín, N. Bydžov.
leucocephala *Rossi* = *argyrocephala* *Mg.* VI. Kolín, Ne-
 ratovice, N. Bydžov.
- Hilarella* *Rd.*
stietica *Mg.* = *italica* *Rd.* VIII. J. Hradec, Kr. Hradec.
- Sphēcapata* *Rd.*
conica *Fl.* = *albifrons* *Rd.* *Kow.* sezn.
penicillaris *Rd.* = *intricata* *Mg.* VII. Č. Třebová.
- Rhaphiochaeta* *B. B.*
breviseta *Ztt.* *Kow.* seznam.
- Paramacronychia* *B. B.*
flavipalpis *Girschn.* *Kow.* sezn.
- Macronychia* *Rd.*
agrestis *Fall.* VI., VII. Bělá p. B., N. Bydžov.
polyodon *Meig.* VI. Senohraby.
- 37. Čeleď Calliphorinae.**
- Pollenia* *R.—D.*
rudis *Fabr.* = *varia* *Mg.* IV.—X. Všude obecná (= *de-*
pressa *Mg.*).

vagabunda *Mg.* VI. Hředle u Zdic, N. Bydžov.
vespillo *Fabr.* = atramentaria *Mg.* Všude, nikde hojná.

Phormia R.—D.

regina *Meig.* VI., VII. Police n. M. (*Schin.*: *Lucilia.*)
coerulea *R.—D.* = groenlandica *Zett.* VII. Velešín.

Lucilia R.—D.

caesar *L.* V.—IX. Všude obecná = albiceps *Mg.* = ruficeps *Mg.*

sericata *Meig.* = nobilis *Mg.* V.—VIII. Kr. Vinohrady, Strašnice, Závist, Houška, Protivín, Kr. Hradec, Strašice.

silvarum *Meig.* = cornicina *Mg.* = splendida *Mg.* V. až VIII. Všude, nikde hojně.

Protocalliphora Hough.

azurea *Fall.* = sordida *Ztt.* Všude, ale nikde hojná.

Braueri *Hend.* = chrysorhoea *Mg.* VI.—VIII. Velešín, Král. Hradec, Č. Třebová.

Calliphora R.—D.

erythrocephala VI.—IX. Všude i v horách velmi obecná.
vomitoria *L.* VI.—VIII. S předešlou všude, ale řídkěji.

Onesia R.—D.

cognata *Mg.* V., VI. Stromovka, Krč, Radotín, Hostivař, Bělá, Protivín. (= gentilis *Mg.*)

sepulchralis *Mg.* = floralis *R.—D.* IV.—X. Všude obecná.

Cynomyia R.—D.

mortuorum *L.* Všude obecná, nikde příliš hojná; vystupuje až na hřebeny Krkonoš.

Acrophaga B. B.

alpina *Zett.* Kobel, Bílá louka, Labský důl v Krkonoších.

Cephenomyia Latr. stimulator *Clark.* VII. Čerchov, Harachova skála.

38. Čeled' Phasiinae.

Gymnosoma Meig.

rotundatum *L.* VI.—VIII. Všude na lukách, zvláště lesních.

Stylogymnosoma B. B.

nitens *Meig.* VI., VIII. Závist, Čelakovice, Blatná.

I. Jak hledáme, usmrcujeme a pro sbírky upravujeme hmyz

napsali Lad. Duda, H. A. Joukl, Fr. Klapálek, P. A. Kubes, Dr. E. Lokay, Dr. K. Šulc, Dr. J. Uzel, Dr. V. Vávra, A. Vimmer.

S 28 obr. — Cena 80 h, pro členy 56 h, poštou franko 10 h více.

II. České sífnatky. Tingitidae.

Frant. Mužík. — (5 obrázků v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

III. Kůrovci v Čechách a na Moravě žijící.

Rom. Formánek. — (73 obr.) — K 1'60, členové K 1'08, poštou 10 h více.

IV. Evropští nosatci rodu *Dorytomus* Stephens.

Rom. Formánek. — (1 obr. a tab.) — 80 h, členové 54 h, poštou 5 h více.

V. Majky (*Meloe* L.) zemí koruny České.

Rom. Formánek. — (9 obr.) — 48 h, členové 32 h, poštou 5 h více.

VI. Klíč k určování českých *Bembidiin*.

A. Jedlička. — (15 obr. v textu.) — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více

VII. Evropští nosatci podčeledi *Rhynchitinae*.

Rom. Formánek. — (s tab. tříbarvou). — K 1'20, člen 80 h, poštou 5 h více

STANOVY ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

Čl. 3. Každý přítel studia entomologického, ať bydlí v zemích království českého čili nie, může se státí členem Společnosti. Čl. 6. Každý činný člen platí předem roční členský příspěvek 8 K, splatný v Praze. Složí-li někdo jednou pro vždy do dvou let 150 K, stává se členem zakládajícím. Čl. 8. Každý člen má právo: 1. přednáseti, sličastňovati se rozprav i exkursí vědeckých, podávati referáty, a literární práce k uveřejnění, dostávati časopis Společnosti bezplatně a jiné publikace Společnosti za ustanovenou cenu sniženou, používatí knihovny a vědeckých/pomůcek.

Dopisy přijímá Prof. Fr. Klapálek, Karlín 263., peníze čís. rada Ferd. Veselý, Kr. Vinohrady, Slezská 33, výpujčky knih Old. Šustera, Smíchov 553.

ČASOPIS

České Společnosti Entomologické.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK X.

1913.

ČÍSLO 2.

REDAKČNÍ KOMITÉ:

Prof. FR. KLAPÁLEK,

Karlín.

Coleoptera:

MUDr. EM. LOKAY,
Poříč, Praha II.

Hymenoptera:

OLDŘ. ŠUSTERÁ,
Smíchov 553.

Lepidoptera:

JUDr. JOS. MALIČKÝ,
Hořovice.

Diptera:

Odb. uč. ANT. VIMMER,
Kr. Vinohrady.

OBSAH:

A. Vimmer: Seznam čes. hmyzu dvojkřídlého. Str. 49. — Prof. J. Roubal: Koleopterologické výsledky mé cesty na Kavkaz v červenci r. 1910. Quid novi de Coleopterorum Caucasi ad occidentem vergentis fauna in meo itinere Julio mense anni 1910 suscepto cognoverim. Str. 80. — Prof. Dr. Jindřich Uzel: Poznámky k českým motýlům. Str. 82. — Phil. stud. Jan Obenberger: Buprestidarum novitates. Str. 97.

Pořad schůzí Č. S. E. ve správním roce 1913.

Leden	Únor	Březen	Duben	Květen
28.	25.	18.	22.	20.
Červen	Září	Ríjen	Listopad	Prosinec
24.	30.	14. a 23.	11. a 25.	16.

Schůze konají se v zasedací síni Zemědělské rady pro král. České. Václavské nám., čís. 54 v I. posch., a počínají přesně o 1/8. hod. več. Přátelské schůzky jsou v úterý (vyjma dny schůzí občasných) a v sobotu o 6. hod. večerní v Akademické kavárně, Hlávkův palác, Vodňáckova ulice.

V Praze.

Nákladem České společnosti Entomologické. — Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

Gymnopezia Zett.

denudata Ztt. Kow. sezn.

Catharosia Rd.

pygmaea Fall. = nigrosquama Ztt. Kow. sezn.

Syntomogaster Schin.

exigua Meig. VIII. Č. Třebová (= vidua Egg.)

Besseria R.—D.

melaenura Mg. Kow. sezn.

Phaniosoma Rd.

lateritium Rd. = appenicum Rd. VII. Protivín, Písek.

Phania Mg.

vittata Mg. VII., VIII. Protivín, Vodňany.

Cystogaster Latr.

globosa Fabr. VII. Písek, Protivín.

Clytiomyia Rd.

helluo Fabr. = helvola Mg. VII. Č. Skalice, Kr. Hradec.

continua Puz. VII. Velešín, Protivín, Krč.

Subelytia Pand.

rotundiventris Fall. Kow. sezn.

Heliozeta Rd.

pellucens Fall. VI. Fr. Lázně. (Schin., Clytia.)

Phasia Latr.

crassipennis Fbr. VII., VIII. Protivín, Velešín, Kr. Hra-

dec, Chudenice u Klatov, Jirny. = annalis Fabr.

Allophora R.—D.

hemiptera Fabr. V. VI.; leg. Mužík, Lány. (Col. Mus.)

Hyalomyia R.—D.

aurulans Mg. VII., VIII. Velešín, Protivín.

Bonapartea Rd. = aurigera Egg. IX.; leg. Weinfurter, Závist.

obesa Fabr. VII. Písek, Protivín, Velešín.

var. umbripennis Mg. VI., VII.; leg. Vimmer, Protivín, Veltrusy. (= cinerea Fabr.)

Parallophora Girschn.

pusilla Meig. = hyalipennis R.—D. VII. Bělá, Velešín.

Phoranta Rd.

subcoleoprata L. V., VI. Lány, Kr. Hradec.

39. Čeď. Hypoderminae.

Hypoderma Latr.

bovis L. VI. Miličov u Královic, Závist.

Diana Brauer. Orlické Hory.

40. Čeď. Oestrinae.

Oestrus L.

ovis L. Třeboň.

Anthomyidae.

41. Čeď: Gastrophilinae.

Gastrophilus Leach.

equi Clark.

42. Čeď: Muscinae.

Graphomyia R.-D.

maculata Scop. VI. VII. Kublov, Chlumín, Velešín, Zlatá Koruna, Chudenic, Kr. Hradec.

caerulescens Wahl. = *picta* Ztt. Kow. sezn.

Morellia R.-D.

hortorum Fall. VI. VIII. Strašice v Brd., N. Bydžov, Č. Třebová, Bělá p. B.

podagrica Lw. VI. VII. IX. X. Košíře, Smečno, Houška, Protivín.

simplex R.-D. VII. VIII. Kostomlaty n. L., Bělá p. B., N. Bydžov.

Musca L.

corvina Fabr. VII. VIII. Tábor, Protivín, Police n. M., Blatná.

domestica L. IV.—X. Všude obecná.

tempestiva Fall. II.—XI. Obecná, zvláště v obydlí.

vitripennis Mg. VII. Kr. Hradec.

Dasyphora R.-D.

pratorum Mg. VII. Váp. Podol, Velešín, Strašice v Brd.

versicolor Mg. VII. N. Knín, Váp. Podol, Velešín, Strašice.

Pyrellia R.-D.

cadaverina L. V. VII. VIII. Protivín, Bělá p. B., Podbaba, Sele.

serena Mg. VI.—VIII. Kr. Hradec, Protivín.

Pseudopyrellia Girschn.

cornicina Fabr. VII. leg. Duda. Smečno.

Mesembrina Meig.

meridiana L. VI. VII. Pikovice, Náchod, Kr. Hradec.

mystacea L. VI. VII. Slapy, Náchod.

Stomoxys Geoffr.

calcitrans L. VII. VIII. Všude obecná.

Muscina R.-D.

assimilis Fall. VII. Bělá p. B., Doksy.

caesia R.-D. VI. VII. VIII. Protivín, N. Bydžov.

pabulorum Fall. V.—VIII. Váp. Podol, Police n. M., Kr. Hradec, St. Boleslav.

pascuorum Mg. VI.—VIII. Strašice, Padrt, Bělá p. B.

stabulans Fall. VI.—VIII. Všude.

Polietes Rd.

lardaria Fabr. VI.—VIII. Skalka u Mníš., Kleis v Luž. hor.

Phaonia R.-D.

basalis Zett. Kow. sezn.

cineta Zett. = *semidiaphana Rd. Kow.* sezn.

errans Mg. V.—VIII. Velešín, Váp. Podol, Krumlov, Blatná, Kr. Hradec.

erratica Fl. VII. VIII. Velešín, Krumlov, Váp. Podol, Strašice.

fuscata Fall. Kow. sezn.

Gobertii Mik. Kow. sezn.

incana Wied. VI.—VIII. Velešín, Krumlov, Labský důl.

laeta Fl. VI. VII. Velešín, Krumlov, Dobřív.

lugubris Mg. Kow. sezn.

pallida Fabr. VI. St. Boleslav, Toušeň, Čelakovice, N. Hut. (= *populi Zett.*).

perdita Mg. VII. Velešín.

serva Mg. V.—VIII. Jirny, Jevany, Milá u Loun, Broumov, N. Bydžov, Neratovice, Police n. M., Zaječice.

signata Mg. VII. Velešín, Protivín, Kr. Hradec.

vagans Fl. VI.—VIII. Všude obecná.

variegata Mg. VII. Velešín.

Alloeostylus Schnabl.

diaphanus Wied. = *flaveolus Fall. Kow.* sezn.

Trichopticus Rd.

decolor *Fl. Kow.* sez. (= *cunctans Schin.*).

hirsutus *Ztt. Kow.* sez.

longipes *Ztt. Kow.* sez.

semicinereus *Wied.* VI.—IX. Police n. M., Jilemnice,
Vrchlabí.

variabilis *Fall. Frant. Lázně.*

Drymeia Mg.

hamata *Fall.* VI.—VIII. Skoro všude.

Pogonomyia Rd.

meadei *Pok.* IV. V. Krč, Michle, Stromovka, Hředle
u Zd. (= *Limm. atramentaria Strobl.*).

Acanthiptera Rd.

inanis *Fall.* VI. Houška, Neratovice, Lysá.

Hebe nema Schnabl.

umbratica *Mg. Frant. Lázně.*

vespertina *Fall.* V.—VIII. Protivín, Vodňany, Písek.

Mydaea R.-D.

anceps *Ztt.* VIII. Jílové, Jilemnice.

ancilla *Meig.* V. VI. N. Bydžov.

angelicae *Fall.* VII. VIII. Protivín, Písek.

depuncta *Fall.* = *demigrans Zett.* = *tetrastigma Mg.*

Cheb, Jilemnice, Velešín, Davle.

duplaris *Ztt.* VIII. St. Boleslav, Suchý Vrch.

duplicata *Mg.* VII. VIII.

flagripes *Rd. Kow.* sez.

impuncta *Fall.* VII. VIII. Chuchle, Neratovice, Kolín,
Tábor, Plzeň, Kr. Hradec, Velešín, Krumlov.

lucorum *Fall.* IV. V. VII. Kr. Vinohrady, Velešín, Pro-
tivín, Kostomlaty n. L.

marmorata *Zett.* V. VI. VII. Jevany, Strašice, v Krko-
noších všude, ale na temenech 1300—1400 m vys. vel-
mi hojně.

meditabunda *Fbr.* V. VII. Podbaba, Blatná, N. Bydžov.

obscurata *Mg.* VII. Protivín, Kr. Hradec.

obscuripes *Ztt.* = *cothurnata Rd. Kow.* sez.

pagana *Fabr.* VI.—VIII. IX. Závist, Písek, Velešín,
Kr. Hradec.

pectusa *Mg.* = hirticrura *Rd. Kow.* sezn.
 quadrimaculata *Fl.* VII. VIII. Protivín, Velešín.
 quadrimotata *Mg.* VII. Velešín, Krumlov, St. Boleslav.
 quadrum *Fabr.* V.—VIII. Všude.
 separata *Mg.* Velešín, Protivín.
 tineta *Ztt.* Frant. Lázně.
 urbana *Mg.* VII. VIII. Stromovka, Protivín, Písek, Ná-
 chod, Č. Třebová, Dobřív, Bydžov.
 uliginosa *Fall.* VII. Kuří Vody.
 vittifera *Zett.* IX. Závist.

Hydrótarea *R.-D.*

armipes *Fall.* V.—VIII. Strašnice, Hostivař, Houška,
 St. Boleslav.
 hispinosa *Zett.* VII. VIII. Váp. Podol.
 ciliata *Fabr.* V. VI. N. Bydžov.
 dentipes *Fabr.* V.—VIII. Dostí obecná.
 irritans *Fall.* = dentimana *Mg.* V.—VII. Labský důl,
 Sedmidolí, Harachov, Kaltenberg, Kublov, Krušovi-
 ce, Jílové.
 meteorica *L.* IV.—VIII. Dostí obecná.
 occulta *Mg.* VII. Blatná.
 palaestrica *Mg. Kow.* sezn.
 velutina *R.-D.* = brevipennis *Lw.* V.—VIII. Labský důl,
 Janské Lázně, Toušeň.

Ophyrá *R.-D.*

anthrax *Meig.* V. Kr. Vinohrady (staré zahrady).
 leucostoma *Wied.* V.—VIII. Kolín, Váp. Podol, Protivín,
 Č. Třebová, N. Bydžov, Kr. Hradec.

Fannia *R.-D.*

armata *Mg.* Císař. ostrov, Černošice, Dobřív, Protivín,
 Police n. M.
 canicularis *L.* IV.—IX. Všude obecná.
 fuscua *Fl.* VI. VII. VIII. = floricola *Mg.* = obesa *Lw.*
 Bělá p. B., N. Bydžov, Velešín.
 glaucescens *Zett.* = herniosa *Rd. Kow.* sezn.
 incisurata *Zett.* IV.—VIII. Protivín; Kr. Hradec, Ji-
 lemnice.
 manicata *Mg.* VII. Obří důl, planina pod Sněžkou.

monilis *Hall.* *Kōw.* sezn.
mutica *Zett.* = lepida *Mg.* VI. VII. Strašnice, Police
n. M.
scalaris *F.* V.—VIII. Smíchov, Radlice, Košíře, Černo-
šice, St. Boleslav.
serena *Fl.* V. VI. N. Bydžov.
sociella *Zett.* VI. VII. Protivín, Plzeň.
tuberculata *Zett.* *Kow.* sezn.

A z e l i a *R.-D.*

aterrima *Mg.* VI. VII. Čes. Třebová, Ústí n. Orl.
cilipes *Hal.* = Staegeri *Ztt.* Cheb, Aš.
Macquarti *Staeg.* IV.—VIII. Velešín, Krumlov, Č. Tře-
bová, Jilemnice, Bělá p. B.
monodactyla *Lw.* *Kow.* sezn.
triquetra *Wied.* V. VIII. (= nudipes *Ztt.*). Kostomlaty
n. L., Bělá p. B., Č. Třebová, Police n. M., Velešín,
Krumlov.

L i m n o p h o r a *R.-D.*

carbonella *Ztt.* VII. VIII. leg. Vimmer. Protivín, Vele-
šín, Dobřív, Žalý v Krkonoších.
compuncta *Wied.* *Kow.* sezn.
dispar *Fl.* (= Spilog. funeralis *Rd.*) VI. VII. Velešín,
Krumlov.
maculosa *Mg.* = sigillata *Rd.* *Kow.* sezn. (Spilogaster).
notata *Fl.* Frant. Lázně.
pacificata *Schin.* VIII. Labský důl, Ústí vodopádu Panče.
(Coenosia, *Schin.*)
septemnotata *Zett.* = didyma *Zett.* leg. Vimmer. Police
n. M., Velešín, Jilemnice.
triangula *Fl.* *Kow.* sezn.

D i a l y t a *Mg.*

erinacea *Fall.* *Kcw.* sezn.

C a l l i o p h r y s *Kow.*

riparia *Fall.* (*Schin.*: Myopina). *Kow.* sezn.

L i s p a *Latr.*

bohemica *Beck.* leg. Becker.
consanguinea *Lw.* Fr. Lázně, Aš.
litorea *Fl.* Cheb.

melaleuca *Lw.* Blatná.

pygmaea *Fl.* = *tenuipalpis* *Ztt. Kow.* sezn.

tentaculata *Deg.* VIII. Blatná.

uliginosa *Fall. Kow.* sezn.

Caricea *R.-D.*

alma *Mg. Kow.* sezn.: *Coenosia.*

brachialis *Rd.* III. VI. VIII. Houška, Lysá n. L.

verna *Fbr.* V. VIII. Hradec Král.

43. Čeleď: *Coenosiinae.*

Hydrophoria *R.-D.*

Ambigua *Fl.* VII. Fr. Lázně.

caudata *Ztt. Kow.* sezn.

conica *Wied.* V.—VIII. Strašnice, Košíře, Strašecí, Police n. M., N. Bydžov, Č. Třebová.

ruralis *Mg.* = *anthomyia* *Rd. Kow.* sezn.

Wierzejskii *Mik. Kow.* sezn.

Hylemyia *R.-D.*

antiqua *Mg.* VI. VII. Bydžov, Lysá, Protivín.

brunneilinea *Ztt.* = *seticrura* *Rd. Kow.* sezn.

cardui *Mg.* VI.—VIII. Protivín, Velešín, Police n. M., Kladno, Č. Třebová.

cinerella *Mg.* VII. VIII. V lesnatých krajinách dosti rozšířena.

cinerosa *Ztt. Kow.* sezn.

coarctata *Fl.* V. VII. VIII. Police n. M., Č. Třebová, Protivín, Plzeň, Vrchlabí, Jilemnice.

flavipennis *Fl.* VII. VIII. Protivín, leg. Vimmer.

grisea *Fl. Kow.* sezn.

lasciva *Ztt. Kow.* sezn.

nigrescens *R.-D. Kow.* sezn.

nigrimana *Mg.* V.—VIII. Kublov, Velešín.

paralleliventris *Zett.* V. VI. VIII. N. Bydžov, Velešín.

praepotens *Wied.* II. VII. Cibulky.

puella *Schin.* VII. Čes. Skalice.

pullula *Ztt. Kow.* sezn.

strigosa *Fl.* V.—VIII. Dosti obecná.

variata *Fl.* V.—VIII. Bydžov, Jilemnice, Blatná, Protivín.

- virginea *Mg.* VII. leg. Vimmer. Strašice.
- Eustalomyia* *Kow.*
 hilaris *Fl.* Fr. Lázně.
 histrio *Ztt.* Fr. Lázně.
- Hyporites* *Pok.*
 montanus *Sch.* VIII. Jilemnice, leg. Vimmer.
- Prosalia* *Pok.*
 Bilbergi *Ztt.* VI. Milešovka, leg. Binder, Ročov, leg. Pastejřík. silvestris *Fl.* Cheb, Aš.
- Hamomyia* *Rd.*
 albiseta *v. Ros.* = albescens *Ztt.* IV.—VII. Stromovka, N. Bydžov, Bělá p. B., Blatná.
 buccata *Fl.* V. VI. Stromovka, Císař. ostrov, Podbaba, N. Bydžov.
 unilineata *Ztt.* (*Schin.*: Anthomyia). V. Stromovka.
- Pegomyia* *R.-D.*
 bicolor *Wied.* V.—VIII. N. Bydžov, Bělá p. B., Č. Třebová, Dobřív (= mitis *Mg.*).
 flavipes *Fl.* Cheb.
 hyoseyami *Panz.* (*Chortophila conformis Fl.*-(*Neidl.*).
 N. Bydžov, Nymburk. Škúdecé řepy cukrové.
 nigritarsis *Zett.* V. VII. Jilemnice, Bydžov, Houška.
 silacea *Mg. Kow.* sezn.
 socia *Fl.* Fr. Lázně. *Schin.*: Hylemyia.
 rufipes *Fl.* *Kow.* sezn.
 ulmaria *Rd. Kow.* sezn.
 transversa *Fl.* VI. X. Hostivař.
 versicolor *Mg.* V. VII. leg. Vimmer. Krč, Tábor, Blatná.
 vittigera *Ztt.* Frant. Lázně.
 Winthemi *Mg.* = latitarsis *Ztt.* VI. St. Boleslav, Toušev, Lysá, Strašecí (= digitaria *Rd.*).
- Chortophila* *Macq.*
 brassicae *Bouché.* V. VI. Vršovice, Bráník, Velešín (= villipes *Ztt.*).
 brevicornis *Strobl.* V. VI. Stromovka, Císař. ostrov.
 cinerella *Fl. Kow.* sezn.
 cilicrura *Rd.* IV. V. Podbaba, Šele.
 discreta *Mg.* VIII. Dostí obecná.
 dissecta *Mg.* = ignota *Rd.*

floralis *Fl.* V.—VIII. leg. Vimmer. Hostivař, Strašnice, Velešín, Protivín.

humerella *Ztt.* V. VI. Troja, Stromovka, N. Bydžov.

lepida *Fl. Kow.* sezn.

lactucae *Bouché* = gnava *Mg. Kow.* sezn.

latipennis *Ztt. Kow.* sezn.

muscaria *Fabr.* (Friesiana *Bouché*?). Velešín, Č. Třebová, Neratovice, Police n. M.

pilifera *Ztt. Kow.* sezn.

pubica *Rd.* IV. V. Podbaba, Selc, Vršovice (= fugas *Mg.*).

pratensis *Mg.* V.—VIII. Police n. M., Protivín, Velešín, Kostomlaty n. L., Raďotín.

platura *Mg.* IV.—IX. Všude obecná.

spretta *Strobl.* IV. V. Kr. Vinohrady, Strašnice, Hostivař, Toušev, Č. Třebová.

sepia *Mg.* V.—VIII. Kostomlaty n. L.

striolata *Fl.* V.—VIII. Všude obecná.

trapezina *Ztt.* = impudica *Rd. Kow.* sezn.

trichodactyla *Rd.* VI. Lysá n. L.

vetula *Ztt. Kow.* sezn.

varicolor *Mg.* XI. Davle (♀♀).

Lasios *Mg.*

adelpha *Kow.* Fr. Lázně.

parviceps *Kow.* Fr. Lázně.

Roederi *Kow.* Fr. Lázně.

Anthomyia *Mg.*

aestiva *Mg. Kow.* sezn. (= sulciventris).

albicincta *Fall.* V. VI. N. Bydžov.

pluvialis *L.* Všude; nikde hojně.

pluvialis *L.* var. procellaris *Rd.*, pořádku s původním druhem.

pratricula *Panz.* VII. Velešín.

radicum. V.—VIII. Všude.

radicum var. ruficeps *Mg.* VII. VIII. Velešín, Protivín, Žamberk, Police n. M.

Mycophaga *Rd.*

fungorum *Deg. Kow.* sezn.

- Chirosia* *Rd.*
remotella *Ztt.* VI. Plzeň, leg. Binder.
- Dexiopsis* *Pok.*
lacteipennis *Ztt.* (= *Coenosia* dle *Schin.*). *Kow.* sez. n.
- Macrorchis* *Rd.*
intermedia *Fll.* VIII. Jilemnice, Sitová, Braná, Velešín.
means *Mg.* *Ztt.* V. Roztoky, Sele (= *remotella* *Schin.*).
meditata *Fll.* V. VIII. Krč, Veltrusy, Velešín, Jilemnice,
 Blatná.
- Chelisia* *Rd.*
monilis *Mg.* *Kow.* sez. n.
- Hoplogaster* *Rd.*
moliculla *Fll.* VI.—IX. Dobřív, Blatná, Velešín, Bělá p.
 B., Č. Třebová (= *einctulla* *Rd.*).
- Coenosia* *Mg.*
albifrons *Ztt.* = *obscuripes* *Rd.* *Kow.* sez. n.
ambulans *Mg.* = *nigrimana* *Mg.* VIII. Č. Třebová.
decipiens *Mg.* VI. VIII. Velešín, Č. Třebová, Blatná.
geniculata *Fll.* *Kow.* seznam.
humilis *Mg.* = *nana* *Ztt.* VII. Vodňany, Blatná, Veltrusy.
rufipalpis *Mg.* = *elegantula* *Rd.* *Kow.* sez. n.
sexnotata *Ztt.* VI. VIII. Kr. Vinohrady, N. Bydžov.
sempustulata *Rd.* *Kow.* sez. n.
tigrina *Fbr.* VI. X. leg. Vimmer, Kladno, Velešín.
tricolor *Ztt.* V. VII. VIII. ♀♀. Kr. Vinohrady, Krč,
 Houška, Velešín.
- Schoenomyza* *Hal.*
litorella *Fall.* *Kow.* sez. n.

P o z n á m k a. Dr. J. Schnabel a Dr. H. Dziedzicki (1911) dělí »*Anthomyidae*« ve skupinu *Coenosinae*, *Anthomyinae* a *Gastrophilinae*.

Anthomyinae dělí dále v *Hylemidae*, *Homalomyzidae*, *Muscinae mydaeformes* et *Muscinae limnophoraeformes*, *Muscinae ariciaeformes* et *Muscinae dasyphoraeformes*.

B. Holometopa Bècher.

44. Celed: Scatomyzidae.

Podčel. Cordylurinae.

Cordylura Fall.

biseta *Lw.* VII. Č. Krumlov.

ciliata *Mg.* V. VIII. Fr. Lázně.

pubica *Mg.* VII. VIII. Kr. Hradec.

pubera *L.* V. VIII. Krč, Č. Skalice, Kr. Hradec, N. Huf,
Zbečno, Houška, Čelakovice.

rufimaná *Mg.* Kow. sez. n.

socialis *Beck.* VII. N. Bydžov.

Parallelomma Beck.

albipes *Fall.* V. VIII. Kr. Hradec, Č. Skalice (*Schin.:*
Cordylura).

Phrosia R.—D.

albilabris *Fb.* V. VII. Krč, Houška, Kr. Hradec, leg.
Vimmer et Dr. Uzel. (*Schin.:* *Cordylura*.)

Scolia phleps Beck.

ustulata *Ztt.* Kow. sez. n. (*Schin.:* *Cordylura*.)

Cnemopogon Rond.

apicalis *Mg.* Cheb.

Leptopa Zett.

filiformis *Ztt.* Kow. sez. n.

Megaphthalmia Beck.

unilineata *Ztt.* Fr. Lázně.

Amaurosoma Beck.

flavipes *Fall.* VI. Zábělá u Plzně.

tibiellum. *Zett.* VI. Plasy.

Podčel. Scatophaginae.

Scatophaga Meig.

anilis *Mg.* IV. J. Hradec, leg. Duda.

inquinata *Mg.* IV. V. VIII. J. Hradec, Třeboň, Chlum
u Třeb.

lutaria *Fb.* V. VII. VIII. Všude, nikde hojná.

merdaria *IV.* V. VI. Kr. Vinohrady, Hostivař, Kladno,
Kostomlaty n. L., Bělá p. B.

scybalaria *L.* VI. Fr. Lázně.
squalida *Mg.* V. Hor. Litvínov.
stercoraria *L.* Velmi obecná mimo temena hór.
suilla *Fb.* = spurca *Mg.* Kow. sezn.

Podčel. Norellinae.

Norellia R.—D.

liturata *Mg.* Č. Skalice.
spinimana *Fll.* V. VIII. Protivín, Kr. Hradec.

Podčel. Hydromyzinae.

Acañthocnema Beck.

glaucescens *Lw.* Kow. sezn.

Tricopalpus Fll.

fraternus *Mg.* Kow. sezn.
punctipes *Mg.* VII. VIII. Velešín, leg. Vimmer.

Spathiophora Rond.

hydromyzina *Fll.* = Falleni *Schin.* VIII., leg. Vimmer.
Luční bouda v Krkonoších.

Podčel. Clidogastrinae.

Clidogaster Macq.

anthrax *Schin.* VII. VIII. Protivín, leg. Vimmer.
nigrita *Fll.* Kow. sezn.

45. Celed' Borboridae.

Borborus Mg.

equinus *Fll.* IV.—IX. Krč, Strašnice.
glabrifrons *Mg.* = suilorum *Hal.* VI. VIII. Hostivař,
Strašnice, Černošice, leg. Vimmer.
niger *Mg.* II. V. VIII. Krč, Hostivař, Radotín, Kr. Hra-
dec, Doksany n. Oh.
nigriceps *Rd.* Kow. sezn.
pallifrons *Fll.* X., leg. Zeman, v kurníku v Davli.

Therina Mg.

femoralis *Mg.* VII. VIII. Blatná, leg. Janů.

Olina R.—D.

geniculata *Mcq.* Doksy, Bělá p. B.

Apterina Macq.

pedestris Mg. III., leg. Roubal, Velký Osek.

Sphaerocera Latr.

pusilla Fl. V. VIII. XI. Radotín, Chuchle, Modřany,
Davle (v kurníku, XI.).

subsultans Fb. III. IV. VI. VIII. Všude obecná.

Limosina Macq.

akka Rd. Kow. sezn.

crassimana Hal. IV. VII. Závist, Károv, Police n. M.

coxata Stenh. VII. Protivín, Vodňany.

exigua Rd. Kow. sezn.

fenestralis Fl. VI. Fr. Lázně.

fontinalis Fl. IV. VI. VIII. Chuchlé, Hostivař.

fulviceps Rd. Cheb.

fuscipennis Hal. Kow. sezn.

fungicola Hal. Kow. sezn.

limosa Fl. VI. VIII. Strašnice, Dobřív.

lutosa Sten. VII. Protivín, Písek.

ochripes Mg. III. Radotín.

oelandica Sten. VIII. Protivín.

pumilio Mg. III. VIII. = *humida* Hal. Černošice, Ci-
bulky, leg. Zeman (v kurníku):

pusio Ztt. III. Radotín.

rufilabris Sten. Kow. sezn.

silvatica Meig. V. VII. Protivín, Písek.

46. Celed': Dryomyzidae.

Dryomyza Fall.

anilis Fl. VI. VIII. Kr. Hradec, Smečno, Říčky, Žamberk.

flaveola Fb. V. IX. X. Závist, Hostivař, Karl. Týn, Kr. Hradec.

47. Celed': Helomyzidae.

Helomyza Fall.

flava Mg. VII. IX. Dobřív, Kr. Hradec, Byšice, St. Boleslav.

femoralis *Lw.* Kow. sezn.
laevifrons *Lw.* Kow. sezn.
maxima *R.—D.* VII. Kr. Hradec.
montana *Lw.* Kow. sezn.
olens *Mg.* VII. VIII. (= pallida *Fl.*) Velešín, Kolín.
rufa *Fl.* = affinis *Mg.* VII. VIII. Košíře, Houška, Čelakovice, Náchod, Váp. Podol.
similis *Mg.* VII. Č. Třebová, Bělá p. B.
univittata v. *Ros.* Kow. sezn.
ustulata *Mg.* VIII., leg. Vimmer, Velešín, Zlatá Koruna.
variegata *Lw.* = apicalis *Schin.* VII. Bělá p. B.
Zetterstedti *Lw.* Kow. sezn.

Scoliocentra Lw.

villosa *Mg.* III. IV. V. Davle, Rodotín.

Eccoptomera Lw.

longiseta *Mg.* VII. Kr. Hradec.

microps *Mg.* VII. Fr. Lázně.

ornata *Lw.* Kow. sezn.

Oecothoa Halid.

fenestralis *Fl.* Kow. sezn.

Blepharoptera Lw.

caesia *Mg.* Kow. sezn.

cineraria *Lw.* Kow. sezn.

inscripta *Mg.* Kow. sezn.

modesta *Mg.* Kow. sezn.

pusilla *Lw.* Kow. sezn.

ruficornis *Mg.* Kow. sezn.

serrata *L.* III. IV. IX. XI. Všude; nikde hojně; i v kur-
nících.

variabilis *Lw.* Kow. sezn.

Heteromyza Fl.

atricornis *Mg.* -Kr. Hradec, leg. Dr. Uzel.

Tephrochlamis Lw.

flavipes *Ztt.* Fr. Lázně. V opušt. úlech.

laeta *Mg.* Kow. sezn.

magnicornis *Lw.* Fr. Lázně.

48. Čeled: Sciomyzidae.

Podčel. *Sciomyzinae*.

Phaeomyia *Schin.*

fuscipennis *Mg.* VI. VII. Kolín, Lab. Týnice.

Sciomyza *Fll.*

albo-costata *Fall.* Kow. sezn.

annulipes *Ztt.* VII. Velešín, Krumlov.

dubia *Fll.* VI. Fr. Lázně.

nana *Fll.* VI. Fr. Lázně.

notata *Mg.* = *griseola* *Fll.* VI. VII. Kostelec n. L., Nymburk, Lysá.

pallidiventris *Fll.* = *ventralis* *Mg.* VII. Bělá p. B.

scutellaris v. *Ros.* Kow. sezn.

Bischofia *Hendel.*

simplex *Fll.* Kow. sezn.

Dichrochira *Hendel.*

glabricula *Fall.* Fr. Lázně.

Ditaenia *Hendel.*

cinerella *Fll.* VI. Byšice.

Podčel. *Tetanocerinae*.

Renocera *Hendel.*

striata *Mg.* = *affinis* *Ztt.* Fr. Lázně.

Tetanocera *Dumér.*

elata *Fb.* V. VI. VIII. Všude, nikde hójná.

ferruginea *Fll.* = *robusta* *Lw.* VI. Kr. Hradec.

laevifrons *Lw.* = *hyalipennis* v. *Ros.* VI. VII. Roztoky, Poděbrady, Kr. Hradec.

silvatica *Mg.* Všude, pořídka na lesních lučinách.

unicolor *Lw.* Kow. sezn.

Dictya *Mg.*

umbrarum *L.* VI. Kolín. (*Tetanocera*, *Schin.*)

Trypetoptera *Hendel.*

punctulata *Scop.* VI. VIII. Protivín, Kr. Hradec. (*Tetanocera*, *Schin.*)

Pherbina *R.—D.*

coryleti *Scop.* VI. Kolín, leg. P. Kubes, Protivín, Žamberk, Bělá p. B., leg. Vimmer. (*Tetanocera*, *Schin.*)

- punctata *Fb.* = reticulata *Fb.* Kr. Hradec.
- Elgiva *Megerle, Meig.*
 albiseta *Scop.* VII. Nový Knín, Kr. Hradec.
- Hedroneura *Hendel.*
 rufa *Panz.* Kow. sezn. (Elgiva, *Schin.*)
- Hydromyia *R.—D.*
 dorsalis *Fb.* V. VII., leg. Dr. Uzel, Kr. Hradec. (Elgiva, *Schin.*)
- Limnia *R.—D.*
 fumigata *Scop.* = rufifrons *Fb.* VI. VII. Velešín, Čes. Skalice, leg. Vimmer.
 unguicornis *Scop.* Všude obecná. VI. VIII.
- Coremacera *Rd.*
 cincta *Fb.* Kow. sezn.
 marginata *Fb.* VI. VIII. Kr. Hradec, leg. Dr. Uzel, Bělá p. B., leg. Vimmer.
- Sepedon *Latr.*
 sphegeus *Fb.* Fr. Lázně.
 spinipes *Scop.* Cheb.
- Dichetophora *Rd.*
 obliterata *Fb.* VIII. Velešín, leg. Vimmer.

49. Čeľad: Sapromyzidae.

- Sapromyza *Fl.*
 adumbrata *Lw.* = marginata *Mg.*, leg. Dr. Uzel, Kr. Hradec.
 anisodactyla *Lw.* VII. VIII. Třeboň, Protivín, Jilemnice, leg. Vimmer.
 apicalis *R.—D.* = obsoletoides *Schin.* VI. VIII. Hostivař, Kr. Vinohraďy, Radotín, Bělá p. B.
 bipunctata *Mg.* VI. Cheb.
 decipiens *Lw.* Kow. sezn.
 difformis *Lw.* = platycephala *Lw.* VI. VII. Maria Sorg v Rud., Protivín.
 fasciata *Fl.* VIII. Váp. Podol, Bělá p. B.
 flaviventris *A. Costa* VII. VIII. Kr. Hradec.
 illota *Lw.* VII. VIII. Č. Třebová, Jilemnice, Plzeň, Stodo, Třebošná.

longipennis *Fb.* Kow. sezn.
lupulina *Fb.* VI. VIII. Kr. Hradec.
multipunctata *Fll.* Kow. sezn.
notata *Fll.* VII. Kysibl, Zaječice.
pallidiventris *Fll.* VIII. Žamberk.
plumicornis *Fll.* VII. VIII. Žamberk, Protivín, leg.
Vimmer.

praeusta *Fll.* V. VIII. IX. Závist, Kr. Vinohradý.
quadripunctata *L.* VI. Kr. Vinohradý.
rorida *Fll.* V. VIII. IX. Závist, Černošice, N. Knín, Pro-
tivín, Bělá p. B.
sexpunctata *Mg.* VII. Kr. Vinohradý, Č. Třebová.
simplex *Lw.* VIII. Jilemnice.

Lauxania Ltr.

anaea *Fll.* V. VIII. Všude obecná.
atripes *Mg.* Kow. sezn.
cylindricornis *Fb.* V. VI. Kolín, Plzeň, Rokycany.
Elisae *Mg.* VI. Plzeň, Touškov, Stodo.
nitens *Lw.* V. VI. VIII. Všude obecná.

Pachycerina Macq.

seticornis *Fll.* Kow. sezn.

50. Čeled' : Lonchaeidae.

Lonchaea Fll.

chorea *Fb.* = vaginalis *Fll.* = flavidipennis *Ztt.* V. VII.

Dosti obecná. *Strobl* považuje vaginalis a flavidipennis za variety, ne synonymá.

crassinervis *Ztt.* Kow. sezn.

dasyops *Mg.* Kow. sezn.

lucidiventris *Beck.* = Deutschi *Schin.* VI. Kladno.

palposa *Ztt.* Kow. sezn.

Palloptera Fll.

arcuata *Mg.* VII. VIII. Protivín, Vodňany.

saluum *L.* Kow. sezn.

trimaculata *Mg.* Frant. Lázně.

umbellatarum *Fb.* Kow. sezn.

usta *Mg.* VII. Cheb.

ustulata *Fll.* VI. VIII. Jilemnice, Martinice, Štěpanice.

51. Čeled: Ortalidae.

Podčel. Ortalinae.

Heramyia R.—D.

bucephala *Lw.* VI. Cheb, Aš. Col. Mus. (Cermocaris, Kow.)

Pteropoecila *Lw.*

lamed *Schrk.* V. Chuchle, leg. Weinfurter.

Ptilonota *Lw.*

centralis *Lw.* VI., leg. Gradl, Cheb. Col. Mus.

guttata *Lw.* VI., leg. Gradl, Cheb. Col. Mus.

Systata *Lw.*

rivularis *Lw.* Kow. sez. n.

Ortalis *Fll.*

formosa *Pz.* V. VI. Kolín, Černošice, leg. Vimmer et Vopršal.

ruficeps *Fb.* VI. Černošice, Roblín, leg. Vimmer.

Herina R.—D.

frondescens *L.* IV. V. N. Bydžov, Smidary.

palustris *Mg.* Kow. sez. n.

Meliera R.—D.

crassipennis *Fb.* V. VIII. Protivín, Neratovice (Ceroxys, *Schn.*, Kow.).

picta *Mg.* VI. VII. Plzeň, Stodo.

Tanypeza *Fll.*

longimana *Fll.* V. Lysá.

Platystoma *Mg.*

seminationis *Fb.* V. VI. Všude obecná.

umbrarum *Fb.* VI. Kolín, Starý Kolín.

Rivellia R.—D.

syngenesiae *Fb.* VI. VII. Velešín, Plzeň.

Podčel. Ulidinae.

Myodina R.—D.

vibrans *L.* Všude obecná.

Ulidia *Mg.*

erythroptalma *Mg.* V. VI., leg. Binder et Vimmer, Dobřichovice, Radotín, Zbečno, Čelakovice.

Chrysomyza *Fll.* (*Chloria*, *Schin.*)

demandata *Fb.* V. VI., leg. Vimmer, Krč, Obříství, Houška, Čelakovice, Plzeň.

52. Čeleď: Trypetidae.

Platyparea *Lw.*

discoidea *Fb.* V. Petřín.

poeciloptera *Schrk.* VI., leg. Dr. Uzel, Kr. Hradec.

Euphranta *Lw.*

conexa *Fb.* V., leg. Vimmer et Binder, Selc, Dražanská rokle.

Acidia *R.—D.*

cognata *Wied.* VI. IX. Kr. Hradec.

caesia *Harr.* = *lychnidis* *Fb.* V. VIII. Fr. Lázně.

heraclei *L.* V. VII. Doksy.

var. *centaureae* *Fb.*, leg. Duda, Smíchov. VI.

var. *onopordinis* *Fb.*, leg. Duda, J. Hradec. V. VI.

Spilographa *Lw.*

humifera *Lw.* Kow. sezn.

Zoë *Mg.* V. VI. Roblín.

Zonosema *Lw.* (*Schin.*: *Spilographa.*)

alternata *Fll.* Fr. Lázně.

Rhagoletis *Lw.* (*Schin.*: *Spilographa.*)

cerasi *L.* V. VI., leg. Dr. Uzel, Ústí n. L.

Trypeta *Mg.*

colon *Mg.* VI. VII., leg. Dr. Uzel, Kr. Hradec.

distans *Lw.* VI. Černošice.

cylindrica *R.—D.* = *onotrophes* *Lw.* VI. VII. Roztoky, Selc, Blatná, Kr. Hradec.

falcata *Scp.* VI. VII. Závist, Čelakovice, Žel. Brod, Bělá p. B., leg. Vimmer.

florescentiae *L.* = *ruficauda* *Fb.* VII., leg. Vimmer, Čes. Skalice, leg. Dr. Uzel, Kr. Hradec.

jaceae *R.—D.* VI., leg. Binder, Štěchovice, Davle, Kr. Hradec, leg. Dr. Uzel.

lappae *Mg.* Kow. sezn.

Ensina *R.—D.*

sonchi *L.* VI. VIII. Cheb.

Urophora R.—D.

aprica Fll. VI. VII. Radotín, Krč, N. Bydžov, leg. Vimmer.

cardui L. VII., leg. Gradl et Vimmer, Aš, Janské Lázně.

eriolepidis Lw. VII. Radotín, leg. Vimmer.

quadrifasciata Mg. VII. VIII. Cheb, Aš, Blatná, leg. Gradl et Vimmer.

solstitialis L. VI. VIII. Podbaba, Sele, Roztoky, Chabry, Jindř. Hradec.

stylata Fb. V. Černošice, Radotín, Závist, leg. Binder et Vimmer, det. Vimmer.

Sphenella R.—D.

marginata Fll. VI. Fr. Lázně.

Carphotricha Lw.

guttularis Mg. Kow. sezn.

pupillata Fll. VII. Radotín.

Oxyphora R.—D.

flava Geoffr. = *miliaria Schrk.* V. VI. Radotín, Černošice, Dobřichovice, Závist, St. Boleslav, N. Bydžov.

Oxyyna R.—D.

elongatula Lw. Kow. sezn.

flavipennis Lw. VII. Sv. Dobrotivá leg. Graf, det. Vimmer, Houška.

parietina L. = *pantherina Fll.* VI. Radotín, leg. Vimmer.

proboscidae Lw. VI. VIII. Protivín, Velešín.

Tephritis Latr.

arnicae L. VI. VII. Janské Lázně.

bardanae Schrk. Kow. sezn.

conjuncta Lw. Kow. sezn.

dilacerata Lw. Kow. sezn.

leontodontis Deg. Protivín, Velešín, Kyšperk.

ruralis Lw. VI. Houška.

Urellia R.—D.

stellata Fuessly. VII. Janské Lázně.

53. Čeled: Sepsidae.

Sepsis Fll.

cynipsea L. VI. VIII. IX. Všude.

nigripes *Mg.* VI. VIII. Police n. M., Aš, Cheb, leg. Gradl
et Vimmer.

punctum *Fb.* VI. VIII. Všude obecná.

violacea *Mg.* IV. VI. VIII. Všude hojná.

Enicita Westw.

annulipes *Mg.* V. VI. VIII. Kladno, Týniště n. O., Jičín.

Themira R.—D.

minor *Hal.* VII. Ústí n. Orł., Čes. Třebová, Bělá p. B.

nigricornis *Mg.* = Falleni *Staeg.* VII. Nová Huf, Zbečno.

putris *L.* VI. VIII. Závist, Dobřív, Č. Třebová, Jilem-
nice.

Nemopoda R.—D.

cylindrica *Fb.* V. VIII. IX. Všude obecná.

stercoraria *R.—D.* Dosti obecná.

varipes *Mg.* Kow. sezn.

Saltella R.—D.

scutellaris *Fl.* Kow. sezn.

Piophila Fl.

affinis *Mg.* Kow. sezn.

casei *L.* VII. Kow. sezn.

pusilla *Mg.* Kow. sezn.

Lissa Mg.

loxocerina *Mg.* VI. Houška, Lysá n. L., Sv. Jan pod Sk.,
leg. Weinfurter et Vimmer.

Mycetaulus Lw.

bipunctatus *Lw.* VII. Čes. Třebová.

Amphipogon Wahlb.

spectrum *Wahlb.* Kow. sezn.

54. Čeleď: Mikropezidae.

Calobata Mg.

cibaria *Mg.* V. VI. Protivín, Houška, Toušeň.

cothurnata *Pnz.* VI. Toušeň, Čelakovice, Lysá, Podě-
brady, Kolín.

ephippium *Fb.* VI. VII. Kr. Hradec, Čes. Skalice.

petronella *L.* VI. Závist.

trivialis *Lw.* Kow. sezn.

Micropeza Mg.

corrigiolata *L.* VI. Dosti obecná, místem hojná.

55. Čeď: Psilidae.

Psila Mg.

abdominalis Schum. VII. Radotín.

atrimana Mg. Kow. sezn.

bicolor Mg. Kow. sezn.

debilis Egg. Cheb, leg. Gradl, det. Vimmer.

gracilis Mg. = *villosula* Mg. IV., Havlíčkovy sady na Kr. Vinohradech.

fimetaria L. VI. VIII. Všude na stinných lesních místech.

nigra Fl. Kow. sezn. = *nigricornis* Mg. Kow. sezn.

rosae Fb. = *pectoralis* Mg. VI. VII. Velešín, Police n. M., Jilemnice, Neratovice. (Škůdce mrkve.)

Psilosoma Ztt.

Audouini Ztt. VII. Žalý a Mechovinec v Krkonoších, leg. Vimmer.

Chyliza Fl.

annulipes Mcq. V. VII. Fr. Lázně.

vittata Mg. Kow. sezn.

Loxocera Mg.

elongata Mg. VII. Protivín, leg. Vimmer.

fulviventris Mg. VII. VIII. Dobřív a Strašice.

ichneumonea Ztt. VII. Jílové, Bělá p. B., Kr. Hradec, Protivín. (= *aristata* Panz.).

56. Čeď: Chloropidae.

Podčel. Chloropinae.

Centor Lw.

cereris Fl. V. VII. VIII. Dostí obecná.

myopinus Lw. VI. Fr. Lázně.

medipes Lw. Kow. sezn.

Diplotoxa Lw.

albipila Lw.

inconstans Lw.

messoria Lw. VI. Závist, leg. Vimmer.

Meromyza Mg.

pratorum Mg. VI. VIII. IX. Toušeň, St. Boleslav, Bělá p. B., Chrudim.

saltatrix *L.* VI. VIII. N. Bydžov, Velešín.
variegata *Mg.* = laeta *Mg.* VI. VII. VIII. Všude, nikde
hojná.

Chlorops Mg.

didyma *Ztt.* V. VI. VII. Všude, nikde hojná.
gracilis *Mg.* VI. VIII. Kr. Hradec, leg. Dr. Uzel.
hypostigma *Mg.* = minuta *Lw.* VII. Police n. M., Čes.
Třebová.
nasuta *Mg.* = Meigeni *Lw.* V. VII. Protivín, Velešín,
Police n. M., Č. Třebová, Kr. Hradec.
notata *Mg.* VI. N. Bydžov, Stromovka, leg. Vimmer.
puncticollis *Ztt.* Kow. sezn.
ringens *Lw.* VI. N. Strašecí.
rufina *Ztt.* Kow. sezn.
serena *Lw.* Kow. sezn.
scalaris *Mg.* VI. Kolín.
speciosa *Mg.* Kow. sezn.
taeniopa *Mg.* V. VII. Všude obecná.

Chloropisca Lw.

circumdata *Mg.* = ornata *Mg.* Kow. sezn.
glabra *Mg.* V. VII. Stromovka, Krč, Jindř. Hradec.
trifasciata *Zett.* VII. Cheb.

Platycephala Fll.

umbraculata *Fb.* VI. Radotín, leg. Šustera, det. Vimmer.

Podčel. Oscininae.

Siphonella Macq.

laevigata *Fll.* V. VII. IX. Závist, V. Chuchle, Váp. Po-
dol, Č. Třebová, Bělá p. B., leg. Vimmer.
palposa *Fll.* VII. Bělá p. B., leg. Vimmer.
pumilionis *Bjerk.* Kow. sezn.
tristis *Lw.* VII. Bělá p. B., leg. Vimmer.

Oscininae Latr.

albiseta *Mg.* V. VIII. Skoro všude na lukách.
atricornis *Ztt.* Kow. sezn.
cineta *Mg.* VIII. Č. Třebová.
fasciella *Ztt.* Kow. sezn.
frit *L.* V. VIII. IX. Všady.
frontella *Fll.* VI. Toušeň.

fumipennis *Mg.* V. VI. N. Bydžov.
maura *Mg.* V. VIII. IX. Všude obecná.
pratensis *Mg.*
pusilla *Fl.* V. VIII. IX. Hojná.
rufipes *Mg.* IX. Vel. Osek, Kolín

Notonaulax Beck.

annulifera *Ztt.* VII. Dobřív.
linella *Fl.* VII. Dobřív.

Lipara Mg.

lucens *Mg.* Col. Mus.

Ela-chiptera Macq.

brevipennis *Mg.* VIII. XII. Cibulky, Chuchle, Jirny,
Štěchovice.

Crassiseta v. Ros.

cornuta *Fl.* Cheb?

57. Čeľad: Ephydridae.

Podčeľad: Notiphilinae.

Notiphila Fl.

annulipes *Stenh.* V. VII. VIII. Protivín, Vodňany, leg.
Vimmer.

cinerea *Fl.* VI. VIII. Protivín, Blatná.

major *Stenh.* VI. Braník.

nigricornis *Stenh.* VII. Cheb.

riparia *Mg.* V. VI. VII. Braník, Blatná, Protivín.

uliginosa *Hal.* Kow. sezn.

Dichaëta Mg.

caudata *Fl.* Kow. sezn.

Trimerina Mcq.

madizans *Fl.* = nigella *Mg.* Kow. sezn.

Allotrichoma Beck.

laterale *Lw.* Kow. sezn.

Gymnopa Fl.

subsultans *Fb.* Kow. sezn.

Ilythea Hal.

spilota *Curt.* Kow. sezn.

Athyroglossa Lw.

glabra *Mg.* VI. VIII. Kunratice, Károv.

Ephygrobia *Schin.*

nitidula *Fl.* = *compta* *Mg.* VI. VIII. Kunratice, Krč.
polita *Macq.* V. VIII. Police n. M.

Clasiopa *Stenh.*

calceata *Mg.* Kow. sezn.
obscurella *Fl.* IX. Vršovice, na řepném chrástu.
pulicaria *Hal.* VI. VIII. Kunratice.

Podčel. Hydrellinae.

Hydrellia *R.—D.*

albiceps *Mg.* = *nigricans* *Stnh.* V. Stromovka.
albilabris *Lw.* Kow. sezn.
chryсотoma *Mg.* = *fulviceps* *Stnh.* V. Císař. ostrov.
griseola *Fl.* V. VIII. Stromovka, N. Bydžov, Jilemnice,
Čes. Třebová.
mutata *Ztt.* Kow. sezn.
modesta *Lw.* Kow. sezn.
nigripes *Ztt.* Kow. sezn.
pilitarsis *Stnh.* Kow. sezn.
ranunculi V. VI. VIII. Stromovka, Bělá p. B., Č. Tře-
bová, Jilemnice.
thoracica *Hal.* Kow. sezn.

Philygria *Stenh.*

flavipes *Fl.* VII. Č. Třebová.
interrupta *Hal.* Kow. sezn.
picta *Fl.* IV. VII. Č. Třebová.

Hyadina *Hal.*

guttata *Fl.* Kow. sezn.
nitida *Mcq.* VI. VIII. Č. Třebová.

Podčel. Ephydrinae.

Ochthera *Latr.*

mantis *Dg.* VI. Krč, pozoroval Černý.

Pelina *Hal.*

aenea *Fl.* Kow. sezn.
aenescens *Stenh.* Kow. sezn.

Lytogaster *Beck.*

abdominalis *Stenh.* = *ventruosa* *Lw.*

Parydra Stenh.

- aquilla* *Fll.* VI. Kladno, N. Strašecí.
- fossarum* *Hal.* Cheb.
- pusilla* *Mg.* Kow. sez. n.
- quadripunctata* *Mg.* Kow. sez. n.

Ephydra Fll.

- macellaria* *Egg.* Cheb.
- micans* *Hal.* Kow. sez. n.
- riparia* *Fll.* VIII. Police n. M., Weckelsdorf.

Scatella R.—D.

- lutosa* *Hal.*
- paludum* *Mg.* = *sorbillans* *Hal.*
- quadrata* *Fll.*
- silacea* *Lw.*
- stagnalis* *Fll.*

Scatophila Beck.

- cribrata* *Stenh.*

Caenia R.—D.

- fumosa* *Stenh.*

Podčel. Drosophilinae.

Liomyza Macq.

- laevigata* *Mg.*
- scatophagina* *Fll.*

Periscelis Lw.

- annulata* *Fll.* V. Kunratice?

Gitona Mg.

- distigma* *Mg.* VI. Houška, leg. Vimmer.

Leucophenga Mik.

- maculata* *Duf.* VI. Houška.

Drosophila Fll.

- approximata* *Ztt.* IX. Kr. Vinohrady, v zahrádkách.
- confusa* *Stg.*
- distincta* *Egg.*
- fenestrarum* *Fll.* VIII. Černošice, Velešín, Jilemnice.
- funebris* *V.* VIII. IX. Všude obecná.
- melanogaster* *Mg.* s »fenestrarum«, ale řídkěji.
- obscura* *Fll.* VI. VIII. Krč, Kunratice.
- phalerata* *Mg.*

transversa *Fll.* VI. IX. Vysočany.

Scaptomyza Hardy.

flaveola *Mg.* VI. N. Strašecí.

graminum *Fll.* VI. IX. Kladno, Police n. M., Broumov.

griseola *Ztt.*

Camilla Hal.

glabra *Fll.* VIII. Krč, Kunratice.

Podčel. Geomyzinae.

Diastrata Mg.

costata *Lw.* Cheb.

inornata *Lw.* VIII. Kr. Hradec?

nebulosa *Fll.*

Tryptochaeta Rd.

punctum *Mg.* Aš.

Opomyza Fll.

florum *Fb.* VII. VIII. IX. V. Chuchle, Dobřív, Strašecí, Bělá p. B., Horáždovice.

germinationis *L.* VI. VIII. IX., všude obecná.

Balioptera Lw.

combinata *L.* VI. Hostivař, Braník, Hodkovičky.

tripunctata *Fll.*

venusta *Mg.* Troja, Dolánky u Troje.

Anthomyza Fll.

albimana *Mg.* VII. VIII. Velešín.

sordidella *Ztt.* VI. VIII. Bělá p. B.

Paranthomyza Czerny.

nitida *Mg.* = *flavipes* *Ztt.*

Chironomyia R.—D.

flava *L.* Kr. Hradec, Bělá p. B.

Podčel. Ochtiphilinae.

Ochtiphila Fll.

aridella *Fll.* VI. Blatná.

maritima *Ztt.* = *juncorum* var. b. *Fll.* VI. Čelakovice.

polystigma *Mg.* VI. Čelakovice, Toušeň.

Podčel. Milichinae.

Phylomyza Fll.

seuricornis *Fll.*

Desmometopa Lw.

latipes Mg.

M-atrum Mg. VII. VIII. Velešín, Police n. M., Broumov.

M-nigrum Ztt. VII. VIII. Políče n. M., Jilemnice (četná), Č. Třebová, N. Strašecí.

Moenua Rd.

obscurella Fl. VI. Kr. Vinohrady (v parcích), Závist.

Madiza Fl.

glabra Fl. VII. Ústí n. O.

Podčel. Agromyzinae.

Neoalticomerus Hendel.

formosa Lw. (*Schin.*: *Milichia.*)

Agromyza Fl.

abiens Ztt.

carbonaria Ztt. V. VII. Kr. Vinohrady, Stromovka, Císařský ostrov.

cunctans Mg.

errans Mg.

flaveola Fl.

geniculata Fl. = *capitata Ztt.* VI. Kladno, N. Strašecí.

gyrans Fl.

grossicornis Ztt.

lacteipennis Fl. Č. Třebová, Ústí n. O.

lutea Mg. VI. VIII. Všude, nikde hojně.

mobilis Mg.

morionella Ztt. VI. VII. Selc, Podbaba, Č. Třebová.

nana Mg.

nigripes Mg. IV. VI. VIII. Všude, ne hojně.

reptans Fl. VI. N. Bydžov.

pascuum Mg.

pusilla Mg. VII. IX. Protivín, Velešín.

Schineri Giraud. VI. VII. VIII. Kladno, Police n. M.

variiegata Mg. VII. Velešín, leg. Vimmer.

Podčel. Phytomyzinae.

Phytomyza Fl.

abdominalis Ztt.

affinis Fl. V. IX. Toušeň, N. Bydžov, Žalý v Krkon.

albiceps *Mg.* VI. IX. N. Bydžov, N. Strašecí.
 atra *Mg.*
 flava *Fll.* VIII. Žalý a Labský důl v Krkon.
 flavicornis *Ztt.* VI. Kr. Vinohrady (v zahrádkách).
 flavoscutellata *Fll.* V. VI. Stromovka, Smidary.
 fuscula *Ztt.*
 geniculata *Mcq.* V. VI., dosti obecná, leg. Vimmer.
 lateralis *Fll.* VI. VIII. Hostivař.
 maculipes *Ztt.*
 obscurella *Fll.* IV. VIII. Závist, Dobříchovice, Protivín,
 Police n. M.
 pullula *Ztt.* VI. VIII. Stromovka, Žalý a Labský důl
 v Krkonoších.
 pygmaea *Ztt.*
 ruficornis *Ztt.*
 zonata *Ztt.*

58. Čeleď: Conopidae.

Podčel. Conopinae.

Conops *L.*

flavifrons *Mg.* VII. Protivín, leg. Vimmer.
 flavipes *L.* VII. VIII. V lesn. a lučinatých krajích dosti
 obecná.
 quadrifasciata *Deg.* VI. VIII., jako předešlá.
 scutellata *Mg.* VIII. Police n. M., Weckelsdorf, Zaječice.
 strigata *Mg.* VII. IX. Č. Třebová.
 vesicularis *L.* VII. Lagersberg, leg. Klapálek, Podmokly.
 vitellina *Lw.* VII. Kr. Hradec, leg. Dr. Uzel.

Physocephalia *Schin.*

rufipes *Fb.* VII. IX. Libiče, Kostelec n. L.
 chrysorrhoea *Megerl.* VII. Velké Březno, leg. Binder.
 vittata *Fb.*

Brachyglossum *Rd.*

capitatum *Lw.*
 coronatum *Rd.* VIII. Police n. M. (les), leg. Vimmer.

Conopilla *Rd.*

ceriaeformis *Mg.* VI. Kolín, leg. P. Kubes.

Podčel. Myopinae.

Myopa Fb.

buccata L. V. VI. Kolín, Kr. Hradec, Neratovice, Radotín.

dorsalis Fb. VI. VII. Neratovice, Kr. Hradec.

fasciata Mg. VI. VII. Velešín, Kolín.

occulta Mg. VI. VIII. Protivín.

picta Puz. Cheb, leg. Gradl.

stigma Mg. VI. VIII. Řevnice, Skalka, Kolín.

testacea L. V. Petřín, Kr. Vinohrady (v libosadech), Ouvaly.

Oceomyia R.—D.

atra Fb. VI. VIII. Maria Sorg v Rudoh., Police n. M., Broumov, Jilemnice, Kr. Hradec, Plzeň.

distincta Mg. V. VII. Jirny, Radotín, Lysá, Podčbrady, Kolín.

pusilla Mg. VII.

Zodion Latr.

cinereum Fb. VII. VIII. Čelakovice, Protivín, Kolín.

notatum Mg. VI. Obříství, Tábor.

Sicus Scop.

ferrugineus L. VI. VIII. Obecná, v horách vystupuje až do výše 1000 m (Žalý, Benecko).

Dalmannia R.—D.

punctata Fb. VI. Kralupy, Oužice.

Tribus II. Pupipara.

59. Čeled' Hippoboscidae.

Hippobosca L.

equina L. VI. Praha.

Ornithomyia Ltr.

avicularia L. V. Chuchle, Závist, Jirny, Kr. Hradec, Jilemnice, Třeboň, Lagersberg.

fringillina Curt. VI. VIII. Kačlehy, Černé jezero, leg. Dr. Vávra, Třeboň, Jilemnice.

Stenopteryx Leach.

hirundinis L. VII. Černé jezero, leg. Dr. Vávra, Kr. Hradec, leg. Dr. Uzel, Lagersberg, leg. prof. Klapálek, Kr. Vinohrady, leg. Vimmer.

Lipoptena Nitzsch.

cervi L. VI. VII. Kr. Vinohrady, Neratovice, Vel. Osek, Třeboň, Lagersberg, Veselí n. L., Jilemnice.

Melophagus Latr.

ovinus L. VI. VII. Peruc, Vysočany, Třeboň.

60. Čeled': Braulidae.

Braula Nitzsch.

coeca Nitzsch. Radotín.

Doplňky.

Sciariidae. *Sciara bicolor* Mg. Bělá p. B. — *Sciara longipes* Mg. Bělá p. B. — *Sciara longiventris* Ztt. Dobřív. VII.

Mycetophilidae. *Platyura fugas* Win. Dobřív. VII.

Bibionidae. *Dilophus humeralis* Ztt. Dobřív. VIII.

Chironomidae. *Tanytarsus flavellus* Ztt. Bělá p. B. — *Tanyt. letipes* Ztt. Bělá p. B. — *Chironomus albipennis* Mg. Golč. Jeníkov. — *Tanypus ferrugineicollis* Mg. Golč. Jeníkov. — *Ceratopogon flavirostris* Win. N. Bydžov. — *Ceratop. lacteipennis* Ztt. Bělá p. B. — *Ceratop. valvatus* Mg. N. Bydžov. — *Bezzia ornata* Mg. Dobřív. — *Orthocladus leucopogon* Mg. Braník.

Cecidomyiidae. *Porrycondyla (Epidosis) albitarsis* Mg. N. Strašecí. — *Contarina loti* Deg. (Diplosis). Bělá p. B. — *Coprodiplosis tibialis* Win. Bělá p. B.

Tipulidae. *Tipula mellea* Schum. Bělá p. B., N. Bydžov. — *Xyphura ruficornis* Mg. Třeboň, leg. Klapálek. — *Ctenophora elegans* Mg. Třeboň, leg. Klapálek.

Limnobiidae. *Dicranoptycha cinerascens* Mg. Bělá p. B. — *Trichosticha icterica* Egg. Bělá p. B. — *Limnophila phae-*

ostigma *Schum.* Bydžov. — Erioptera ochracea *Mg.*
Golč. Jeníkov. — Anisomera nubeculosa *Burm.* Sušice,
leg. Klapálek. — Poecilostolla pictipennis *Mg.* Třeboň,
leg. Klapálek.

Clythiidae. *Callimya leptiformis* *Fll.* Golč. Jeníkov.

**Koleopterologické výsledky mé cesty na Kavkaz
v červenci r. 1910. Quid novi de Coleopterorum Cau-
casí ad occidentem vergentis fauna in meo itinere
Julio mense anni 1910 suscepto cognoverim.**

Prof. J. Roubal (Příbram.)

VII. *)

Krasnaja Poljana.

Coccinellidae.

Subcoccinella 24-punctata *L.* Na jediné pouze
horské louce s dosti svéráznou florou 3 ex., jež jsou mnohem
větší, živěji zbarveny a vůbec na prvý pohled se jeví býti zcela
odlišnými od kusů obecného tohoto druhu; oním habituelním
vzhledem připomínají spíše, na prvý zběžný pohled, *Bulaea*.

Hippodamia tredecimpunctata *L.* 1 ex.

Adonia variegata *Goeze.* a. *neglecta* *Ws.* Ně-
kolik jedinců sesmýkáno v Romanovsku.

Semiadalia notata *Laich.* a. *elongata* *Ws.* 1
ex. pod Ačišchem. Dosud jen z Monte Rosy známá aberrace,
nová pro Kavkaz.

S. 11-notata *Schneid.* U Černého moře hojná, do hor
vystupuje vzácně, našel jsem jedinou.

Coccinella 7-punctata *L.* Hojná.

*

Anatis ocellata *L.* a *duploconjuncta* a. n. m.

U *Anatis* vznikají některé aberrace processem splývání
krovečných teček, při čemž je pro druh tento charakteristi-

*) Část VI. v Č. IX. pg. 124—126.

Pars VI. in A. S. E. IX. pg. 124—126.

cké, že splývají dosti zákonitě: buď směrem příčným (a. subfasciata *Ws.*), nebo podélným, čímž vyniká památná a sličná a. hebraea *L.* Moje nová forma, se slabou tendencí k melanitismu, jest význačna tím, že směr splývání teček jest tu i příčný i podélný, totiž: na každé krovce splynuly tečky 4 + 5 + 6 + 8 + 9 + 10, takže mimo příčně souvisící 4 + 5 + 6 a 8 + 9 jsou v jedno spojeny i 6 + 9 + 10, čímž vynikla křivolaká, zohýbaná černá kresba na každé krovce.

Na naší lokalitě jsem našel 1 ex., jakož skoro samozřejmě, že interessantní a vzácné formy sluníček vždy jen jednotlivě se objevují.

*

Puncta 4 + 5 + 6 + 8 + 9 + 10 omnia connata sunt: extra transversim conjuncta puncta 4 + 5 + 6 et 8 + 9 etiam 6 + 9 + 10 in longitudine concreseunt nigram contouram curvam efficientia. Ad Krasnaja Poljana ex. solum unum inveni.

*

Vibidia 12-guttata *Poda.* Nevzácně, na křovinách.

Thea 22-punctata *L.* Hojná.

Calvia 10-guttata *L.* v. *hololeuca Muls.* 1 ex. sesmýkán.

C. 14-guttata *L.* Více s předešlými, pod Ačišchem.

Sospita 20-guttata *L.* Na trávě 1 ex.

S. a. Linnéi Ws. S předešlou, 3 jedinci.

Propylaea 14-punctata *L.* Ne tak hojná jako u nás.

P. a. conglomerata F. S předešlou.

P. a. leopardina Ws. Rovněž.

Chilocorus bipustulatus *L.* 1 ex. V údolí pod Aibhou.

Platynaspis luteorubra *Goeze.* Vzácně, na keřích.

Hyperaspis campestris *Hbst.* Na Ačišchu 2 ex.

Pullus haemorrhoidalis *Hbst.* Hojný.

P. auritus Thunb. Několikrát, všude.

Seymnus frontalis *F.* Hojný všude.

S. rubromaculatus Goeze. Rovněž.

Stethorus punctillum Ws. S křovin a trav
ovšude smýkán.

*

Platystethus oblongopunctatus m. Č. Č. S.
E. 1911, p. 2—3 = var. ad *P. laevis* Kiesw.

Poznámky k českým motýlům.

Prof. Dr. Jindřich Uzel.

Část první.

1. *Pieris rapae* L. ab. *immaculata* Cock. Dle Seitze (Tagfalter, p. 46) tmavé kresby skoro neb docela chybí a kořeny křídel jsou šedě poprášeny. Exemplář, který jsem u Bráníka 4. V. 1911 chytil, má přední rohy křídel ještě světlejší než na Seitzově obrazu (Taf. 20), a sice jen jednotlivými černými šupinkami poseté. — ab. *messanensis* Zell. ♀ (kresby velké, ostré a intenzivní, podobné kresbám samice druhu *P. brassicae* L. Pohled u Něm. Brodu 15. VIII. 1911 (Uzel*).

2. *Vanessa Calbum* L. Sbarvení na dolejší straně křídel nápodobuje, jak známo, uschlý list, nějakými houbami zničený. Viděl jsem v září r. 1911 u Něm. Brodu tuto babočku, jak sedala na křoví topolové, na němž viselo mnoho listů působením hub a bakterií odumřelých, které měly tentýž vzhled jako sedící mezi nimi babočka. I malé zelené ostrůvky na těch listech patrné, poslední to chlorofylem ještě sbarvené části, jsou u babočky též naznačeny. Tenkrát nabyl jsem přesvědčení, že ono bílé C není nic jiného než nápodobná chodbička nějaké larvy neb mladé housenky drobného motýlka, jaké se často v téže podobě, velikosti i barvě na listech vyskytují.

*) V následujícím bude vždy užito zkratky »U«.

3. *Epinephele jurтина* L. Dne 12. VIII. 1910 viděl jsem v lese u Jiren samici tohoto motýle, která usedla na propocenou košili k sušení na zemi položenou a rozvinuvši sosák, dychtivě ssála z ní pot. Byvši při pozorování zaplášena, opět se vrátila a znovu pot ssála.

4. *Callophrys rubi* L. Jeden ♂, kterého jsem chytil u Chvojna v květnu 1895, má zcela neobvyklý vzhled tím, že zadní křídla jsou nahoře (místo stejnoměrně tmavohnědá) leskle světle ochrová s širokou, tmavohnědou stuhou kolem krajů (na pravém křídle je stuha na lemu trochu širší než na levém). — *ab. punctata* Tutt. (s uzavřenou řadou bílých teček na rubu zadních křídel, která se prodlužuje též na přední křídla; Bráník 4. V. 1911, 1 ♀ (U.).

5. *Coenonympha pamphilus* L. náběh k *ab. bipupillata* Cosm. (= *biocellata* Strand). Očko v předním rohu před. křídel má totiž vzadu k němu přiléhající menší očko, na rubu též bíle fupkované. Pohled u Něm. Brodu 28. VIII. 1911 (U.). — *ab. pallida* Tutt. (= *eburnea* Habich; *albula* Strand) s barvou žlutavě bílou (místo ochrové), velmi lesklou. Jediný ex. 20. VIII. 1910 u Zlíchova (U.). — Jeden ex. mnou v Chuchli 30. V. 1911 chytený, nemá na předním rohu před. křídel na líci stopy po očku (*ab. obsoleta* Tutt. = *caeca* Strand.), na rubu však je tamtéž očko normálně vyvinuto.

6. *Macroglossa stellatarum* L. R. 1908 pozoroval jsem na Vyšehradě pod arkádami, hned vedle Mausolea, tuto dlouhohobku, jak snažila se vniknouti do namalovaných tam na stropě barevných květů, a sice po dobu 20ti minut, vždy znovu se k nim vracíjí. Podobný úkaz — mimochodem řečeno — pozoroval jsem na tomtéž druhu v dubnu 1906 v Rappallu na italské Rivièře. Otevřeným oknem vlétla totiž dlouhohobka a zdržovala se v letu po delší dobu u namalovaných květů na stropě, jeden po druhém navštěvujíc. Sem patří též úkaz, který jsem pozoroval 27. V. 1911 u Zlíchova, kdež bělásek, letící kamsi přímým směrem, se snesl k zemi k pohozenému tmavě karminovému papírku a nad ním se chvíli vzuášel.

7. *Phalera bucephala* L. Přesvědčil jsem se, že tento motýl, když ve dne tiše sedí, nápodobuje velice věrně

kousek zpuchřelé větvičky březové, a sice kůru její svými křídly šedostříbřitě se lesknoucími, do oblého tvaru těsně k tělu přitlačenými, která mají sem tam tmavé linie, nápodobené to trhliny v kůře. Avšak i lom té větvičky vpředu i vzadu věrně je nápodoběn. Vpředu je tam totiž kolmo ufatá předohrud' žlutavě sbarvena, právě tak, jako zpuchřelé dřevo. Tmavými pruhy je naznačena nepravdělně odchlíplá kůra kolem lomu. I dřeň je patrna! Vzadu pak, na konci obou křídel, je žlutý lom též velmi krásně naznačen velikou skvrnou, a sice lom nerovný, což dosaženo je temnějším stínováním některých částí té skvrny. Pod odehlípenou korou na okraji lomu (černá linie!) je patrné kousek tmavohnědého lýka. Lesník jistý, kterého jsem na tu věc upozornil, pravil, že nápodobení je pro jeho oči dokonalé.

8. *Acronycta alni* L. Hradec Král. (U.), Červený Hrádek (Rothenhaus) u Chomutova (dle J. Malocha).

9. *Agrotis segetum* Schiff., osenice ozimní čili můra osenní. Housenky této můry, které zvány bývají od hospodářů, spolu s jinými podobně žijícími, housenkami zemními, objevily se v Čechách za neobyčejně suchého roku 1911 obzvláště hojně na řepě cukrové. Způsobovaly na povrchu kořene jejího mělké jamky, místy splývající, které se pravidlem úplně vyhojily a pokryly povrchní strupovitostí; jindy však — tak u Prahy — bývaly hlavy řep od housenek těch úplně rozežrány, čímž vznikly značné škody. Rány, způsobené na povrchu kořene housenkami zemními, hojí se někdy tak, že vznikne na tom místě nádorek, což jsem r. 1907 poprvé konstatoval na cukrovce zaslané z Moravan. O tom uveřejnil jsem r. 1909 v Listech cukrovarnických (roč. XXVIII., 1909-10, str. 326.) krátkou zprávu s podotknutím, že v tom případě byly rány ty bradavčitě přehožené asi následkem působení nějakého mikroorganismu. Dr. K. Spisar uveřejnil o dvě léta později v tomtéž časopisu (ročn. XXX., 1911-12, str. 345.) popis a vyobrazení téhož úkazu domněle jím objeveného, a má za to, že nádorky ony jsou způsobeny pouze housenkami zemními.

Okolnost, že housenky můry osenní se r. 1911 v tak neobvykle velikém množství na řepě cukrové objevily, vysvětluje si tím, že k ní byly asi přilákány mšicemi, které se tam za

velikého sucha toho roku panujícího a jim velmi svědčícího v nikdy nevidané míře rozmnožily. Listy cukrovky mšicí tou (*Aphis papaveris F.*) obydlené pokrývají se totiž lepka-vou, sladkou šťávou, která není nic jiného než trus oněch mšic. V poslední době bylo v entomologických časopisech na to upozorněno, že medovou šťávu mšic vůbec vyhledávají rozličné mûry a ssají ji chtivě. Není pak divu, že položí také na ta místa svá vajíčka, když se ona rostlina pro housenky jejich hodí. Že pak cukrovka byla r. 1911 téměř jedinou šťavnatou rostlinou v celém okolí, je snadno vysvětlitelno, že mšicemi přilákané mûry položily tam hojně svá vajíčka, z nichž se pak vylíhly škodlivé housenky zemní v tak veli-kém množství.

Co se boje proti mûře osenní týče, radí se sbíratí hou-senky za pluhem neb v noci za svitu lucerny na chrástu cu-krovky, poněvadž se v té době na ní pasou. Pěstitelé cukrovky však tomuto způsobu hubení nejsou nakloněni pro značné výlohy tím vznikající a oželí raději nějakou škodu. Také se jim nezamlouvá během léta v noci časem rozestavovati roz-svícené lucerny nad nádržkami s vodou, do níž světlem při-vábené mûry padají a se topí. Rovněž tak těžko lze přiměti je k zřizování příkopů kolem pozemku housenkami napade-ného a vybírání spadlých tam škůdců těch a ještě nesnadněji k otravování chrástu svinibrodskou zelení. Spíše nakloněni jsou užití po sklizni těžkých válců, neb opakovati válení válci lehčími, při čemž mnoho housenek bývá rozmačkáno. (Viz též můj článek z r. 1905 v Hospodářském slovníku naučném: Housenek hubení v poli.)

10. *Calymnia affinis L.* Skoro dospělou housen-ku této mûry nalezl jsem v čerstvě vyžrané dutině hálky od žlabatky houbové (*Terax = Biorhiza termina-lis F.*) na dubu v Chuchli 30. V. 1911. Patrně chutnala jí nejen kyprá a šťavnatá dužnina tohoto nádoru lépe než listí dubové (kterým vedle jilmového se živí), nýbrž i četné larvy oné žlabatky v komůrkách v nádoru uložené. Připomínáme, že všichni zástupcové rodu *Calymnia* jsou příležitostně masožraví, což pěstitelům motýlů zvláště dobře známo je o housenkách druhu *C. trapezina L.*, které jim již mnoho škod nadělaly.

11. *Plusia gamma* L. Mám za to, že, podobně jako u *Vanessa C. album*, je i zde stříbrná neb zlatá kresbička v podobě písmena γ na líci předních křídel (uschlému, skvrnitému listu podobných) nápodobenina chodbičky (podkopěnky), způsobené larvou nějakého hmyzu, nad níž se naplnily buňky odchlípnuté pokožky listové vzduchem, čímž též vzniká stříbrný neb zlatý lesk.

12. *Lithostege farinata* Hufn. (= *niveata* Tr.). Praha, Šárka 30. V. 1910 (L. Hlinka); Velká Chuchle, na břehu Vltavy VI. 1910 (U.).

13. *Eucosmia undulata* L. Dobřichovice 14. X. 1871, housenka (J. Maloch), Hradec Král. (U.), Č. Skalice (E. Blatný), Svatojan. Lázně 28. VI. 1845 (J. Maloch).

14. *Scotosia rhamnata* Schiff. Hradec Kr. (U.).

15. *Cleogene niveata* Sc. Poznámka v Jouklově Atlasu na str. 345.: »Pan stav. rada Srdínko objevil tento druh v Čechách v okolí Prahy (Petřín, Zlíchov, Chuchle)«, týká se dle ústního sdělení pana stav. rady druhu *Lithostege farinata* Hufn. (= *niveata* Tr.).

16. *Earias vernana* Hb. V Jouklově Atlasu je na str. 350 u tohoto druhu připojena otázka: »Čechy?«, na kterouž mohu odpovědět: J. Maloch nalezl 16. VI. 1842 na Štvanici 8 exemplářů (patrně housenek).

17. *Lithocolletis populifoliella* Tr. V červenci 1910 byl jsem, jda přes most císař. Františka Josefa, překvapen vzhledem topolů rostoucích na břehu Vltavy před Odkolkovým mlýnem. Byly jakoby bílým květem obsypány a měly vzhled kvetoucích lip. Shledal jsem, že příčinou toho byly četné bílé puchýře na listech, v nichž žily housenky mole. Listy později houfně opadávaly a byly lidmi shrabovány jakožto stelivo kozám. V srpnu toho roku rojily se k večeru kolem kmenů těchto topolů oni moli v tak velikém množství, že jsem musil, ubíraje se kolem, oči zamhouřiti, abych je před nimi chránil. Podobné roje tohoto mole pozoroval jsem již vícekrát na Židovském a Střeleckém ostrově i na Štvanici.

Buprestidarum novitates.

Phil. stud. Jan Obenberger.

1. *Sphenoptera hellenica* n. sp.

14 mm dlouhá, 4.5 mm široká.

Hlava jest dosti široká, za kořeny tykadél mezi očima nízce příčně vypuklá. Vnitřní kraje očí na čele jsou paralelní; od předního kraje štítu jsou na temeni dosti vzdáleny. Měďové čelo jest rovné, nezbrázděné; jen s několika nezřetelnými příčně stojícími zdviženinami. Tykadla jsou měďová, první článek jest nejdelší; od čtvrtého počínaje stávají se jednotlivé články trojúhelné. Druhý článek je asi o čtvrtinu kratší než třetí, stejně dlouhý jako čtvrtý.

Štít je asi $1\frac{1}{2}$ krátě širší než uprostřed dlouhý, na stranách je asi až do tří pětín délky rovný; rovnoběžný, pak ku přednímu kraji je silně zúžen; téměř až ku přednímu kraji je dosti silně, velmi zřetelně ovrouben. Přední kraj štítu je dvojité vykrojený, jemně vroubený. Base štítová je silně vlnitá, zadní rohy štítové jsou ostré a ční do zadu. Základní barva štítu je světle měďová. Na štítu jsou patrné tři podélné vtisky; jsou velmi zřetelné, zvláště prostřední, dosti hluboké. Oba pobočné vtisky jsou na základně štítové nejširší, k přednímu kraji štítu se zúžují a stávají se méně zřetelnými. Tyto vtisky jsou krásně smaragdově zeleně zbarveny. Prostřední vtisk je světleji zelený a všude stejně široký. Štít je všude velmi jemně mikroskopicky chagrinován. Struktura sestává na stranách ze sporých, dosti hrubých teček; oba poboční vtisky jsou vyznačeny hustým, stlačeným, dosti silným tečkováním; též chagrinování jest zde silnější. Prostor, jež leží mezi těmito vtisky a mezi vtiskem středním, je hladká a lesklá, jen sem tam s několika, velice sporými, malými tečkami. Střední vtisk je opět vyznačen stlačeným, hustým tečkováním.

Prosternum je tak jako celá spodní strana jasně měďové, hrubě tečkované, výběžek prosternální je na ploše několika hrubými, jakoby dvojitou řadu tvořícími tečkami opatřen; po stranách je jednořadě tečkován; následkem toho zdá

se býti ovrouben — ale špička je neobroubena. Po stranách je prosternum: spoře a krátce opýřeno.

Štítek je ellipsovitě trojúhelný, široký.

Krovky jsou štíhlé, 2., 4., 6., 8. mezera krovečná je velmi zřetelně kýlovitě zdvižena. Šev je silně zdvižen, hladký a lesklý. Zdviženiny tyto jsou obzvláště na přední straně krovek zřetelné. Mezi prvou zdviženinou a mezi rovněž zdviženým švem nachází se u štítku krátký, šikmý skutellární kýlek. Třetí a pátá mezera krovečná je na základně jamkovitě prohloubena. Krovky jsou jemně chagrinovány, měďové; struktura pczůstává z jemných teček, které na kýlovitě zdvižených mezirýžích jsou řídké a sporé, v mezerách pak četnější a stlačené; odtud jeví se též kýlovitá mezirýží lesklejší. Šev jest úplně hladký, bez teček. Na konci jsou krovky jednotlivě zaokrouhleny.

Abdomen je značně vysoké, silně lesklé, ale bez jakýchkoli hladkých míst po stranách jednotl. článků. Struktura jednotl. článků sestává ze sporých teček — na stranách jsou články poněkud vrásčité.

Nohy jsou měďové, všude hrubě tečkovány. Jednotlivé tarsální články jsou dvojklanné, šípovité.

Jediný exemplár z Attiky v Řecku v mé sbírce.

Druh tento patří mezi *Sphenoptery* s. str. a sice do příbuzenstva *S. lapidaria*. Avšak ode všech palearktických druhů rodu tohoto liší se dvojbarvým, velmi nápadným štítem, jeho zadními kraji, velmi silně zdviženými mezirýžími, barvou etc.

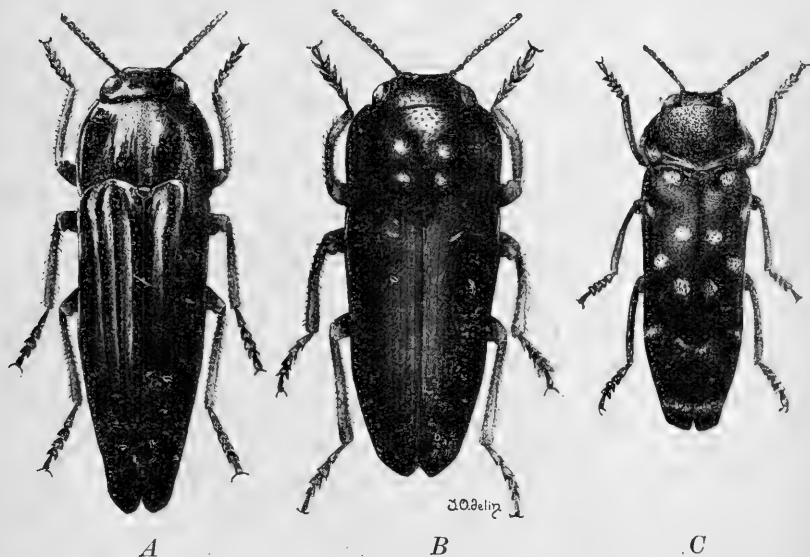
2. *Sphenoptera Ariadne* n. sp.

9.5 mm dlouhá, 3.5 mm široká.

Povrch tohoto druhu je černý, nelesklý; spodní strana je lesklá, černě kovová — asi tak zbarvena, jako spodní strana druhu *oporina*. Hlava je černá; jen ústa a blíže k nim položené partie čela jsou stejně zbarveny jako spodní strana. Vnitřní kraje očí jsou paralelní; epistom je vykrojený. Základna tykadel je kryta s každé strany ostrým, šikmým kýlkem, jenž probíhá šikmo od epistomu asi k polovině vnitřního okraje očí. Ta část hlavy, jež jest kovově lesklá, jest

těž vyznačena hustším tečkováním; ostatní část hlavy jest, zvláště uprostřed, jen několika málo mělkými, plochými tečkami pokryta. Hlava je jako celé tělo pěkně jemně chagrínována. Zadní kraje očí jsou na temeni dosti oddáleny od předního kraje štítového. Tykadla jsou černavá.

Štít je na stranách rovnoběžný, k základně krátce a velmi jemně zúžen, k přednímu kraji štítu od tří čtvrtin délky (od základny!) zúžen. Na stranách, skoro až k přednímu kraji,

Obr. 1. A) *Sphaenoptera hellenica* n. sp., B) *Sph. Ariadne* n. sp.
C) *Coraebus cisteloides* n. sp.

je jemně ovrouben; přední kraj štítu je velice úzce a jemně ovrouben. Štít je velmi zřetelně, jemně a stejnoměrně chagrínován. Struktura sestává z dosti velikých, mělkých, řídké a stejnoměrně sestavených teček. Štít je opatřen šesti vtisky; dva poboční jsou ploché, široké, podlouhlé a mělké. Jsou vyznačeny zvláštní strukturou — místo teček jsou spoře pokryty velmi krátkými, tenkými, ale přes to velmi zřetelnými, rovněž tak hustě jako tečky jinde na štítě sestavenými čárečkami, jež jsou s postranním krajem štítu rovnoběžné. Na ploše nalézají se ještě další čtyři vtisky, jež jsou okrouhlé, jamkovité, a jež stojí v obdélníku; přední jsou hlubší a zřetelnější; v těchto vtiscích nenalézají se žádné tečky.

Prosternum je lesklé, na výběžku prosternálním nachází se několik teček uprostřed a po stranách.

Krovky jsou černé, ploché a rovné; jsou v řadách rýhovány. Rýžky tyto sestávají z krátkých, velice ostrých a tenkých čárek. Mezirýží jsou plochá a rovná. Na konci jsou krovky jednotlivě zaokrouhleny.

Spodek je lesklý; jednotlivé abdominální segmenty jsou řídce, spíše tečkovány — jednotl. tečky jsou veliké. Anální segment je hustě tečkován.

Nohy jsou stejně zbarveny jako zadek, hrubě tečkovány; jednotlivé tarsální články jsou ostře dvojklanné, šípovitě.

Druh tento patří mezi *Sphenoptery* s. str. Je známo více druhů s několika vtisky na štítě — připomínám zde na př. *4-foveolata Mars.*, *barbata B. Jak.*, *Christophi B. Jak.*, *thoracica B. Jak.*, *signaticollis B. Jak.* etc.

Zvláště *signaticollis B. Jak.* podobá se novému druhu postavením vtisků a jich počtem — avšak velmi se odchyluje od *Ariadne* m. velikostí ($15\frac{1}{2}$ mm), barvou — jeť *signaticollis* navrchu leskle bronzová, vespod černě bronzová; též hlava je jinak upravena etc. Podobá se mému druhu skulpturou krovek. Velice význačný tento druh nalézá se v mé sbírce v jediném kuse s lokalitou »Creta«. *Signaticollis B. Jak.* je popsána z *Mesopotamie*.

3. *Coroebus cisseiformis* n. sp.

7.5 mm dlouhý.

Nápadný již barvou — hlava a štít je krásně karmínově fialový, krovky jsou černě fialové.

Čelo je dosti ploché, směrem k ústům na ploše velmi zřetelnou rýžkou opatřené, tamtéž i zřetelněji bíle opýřeno. Vlázky tyto jsou na pravo a na levo od rýžky sčesány. Struktura hlavy sestává z vrásek, jež na nezbrázděném čele jsou příčně sestaveny.

Štít je dvakráte tak široký jak dlouhý, krásně nachově violový, postranní kraje jsou uhlazeny; na basální části, asi

do $\frac{1}{2}$ délky jsou jemně, stejnoměrně, ostře zoubkovány. Jednotlivé zoubky jsou dosti dlouhé, šikmo do zadu obrácené. Žebérko na mém jediném exempláři není zřetelně vyvinuto. Štít je od stran směrem ke štítku široce šikmo vtisklý; v širokém, hlubokém vtisku u postranního kraje je zřetelně, skvrnitě, hedvábitě, bíle opýřen. Struktura sestává z vrásek, jež koncentricky, desti pravidelně, jsou sestaveny a jež vyklenutou stranou jsou obráceny ke štítku. Krovky jsou fialově černé, ramena dosti vyčnívají; v ramenní jamce u ramene nachází se pravá bílá, z jemných bílých vlásků sestavená skvrna. Na každé krovce nachází se celkem osm takových skvrn; jich poloha jest naznačena na vedleším vyobrazení. Poslední skvrna je příčná a veliká.

Konec krovek je zaokrouhlen, ale na špičce ještě poněkud vykrojen, zoubkovan. Spodní strana a rovněž tak i nohy jsou černé, bíle pýřité.

Jediný exemplář, jenž pochází ze sbírky p. Nonfrieda v Rakovníce, nachází se v mé sbírce s lokalitou: »China«. Ode všech čínských druhů, tak význačných, liší se tento druh velmi značně formou krovek, skvrnami, štítem i barvou.

Pokud barvy se dotýče, připomíná nový tento druh na některé zástupce australského rodu *Agrilinů Cisseis*.

4. *Pachyschelus Roubali n. sp.*

2.5 mm dlouhý, 1.75 mm široký.

Plochý, opak vejčitý, trojúhle zúžený. Povrch těla je více méně temně černě fialový, kovově lesklý; štítek je mnohdy modrý; též na štítu je sem tam modrý odlesk patrný. U nejlépe vybarveného kusu je čelo zelenavé, téměř fialové s modrým odleskem.

Hlava je klenutá, beze stopy po nějaké rýžce; oči na hlavě jsou dosti rovnoběžně postaveny, jich vnitřní kraje sůhají se poněkud směrem k ústům. Ústa leží úplně zakryta pod hlavou. Nad kořeny tykadel, těsně při vnitřním kraji očí leží dvě ostré, jakoby vpíchnuté tečky. Spodek je smolově černý, silně lesklý.

Štít je více než třikrát tak široký jak uprostřed dlouhý, postranní okraj je velmi ostrý, do zadu protáhlý; strany jsou v ploché křivce zúženy ku hlavě. Základna štítová je u štítku krátce úhlovitě vykrojena, postranní kraj je velmi ostrý; přední rohy štítu jsou (na přehnuté části) pravoúhlé.

Celý brouk je velmi plochý, zvláště spodní strana, daleko plošší, než jsou na př. mně známé druhy severoamerické. Nejvyšší vertikální klenutí brouka leží nedaleko za štítkem.

Obr. 2. *Pachyschelus Roubali* n. sp.

U nejlépe zachovaného exempláru lze, zvláště na stranách štítu, rozeznati několik sem tam roztroušených, bělostných vlásků; u jiných exemplářů chybí.

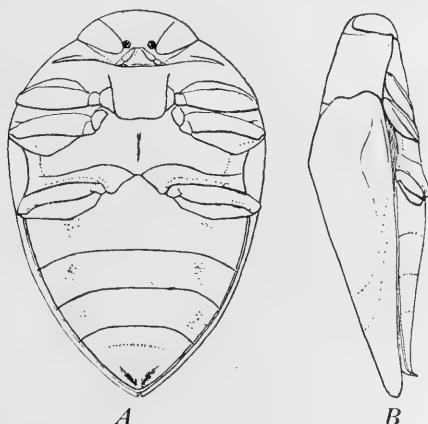
Štítek je asi jednou a půlkráte tak široký jak dlouhý, trojúhelný, obě šikmé strany jeho jsou však u základny rovnoběžně otupeny, takže přední rohy štítku svírají téměř úhel pravý. Štítek je naprosto hladký beze stopy po nějaké struktuře.

Krovky jsou oválně trojúhelné, na konci dohromady zakrouhlené, hladké, bez chagrinu; zvláště na přední části spoje tečkovány. Tečky tyto jsou mělké a nestejně. Za štítem jsou krovky silně příčně klenuté; ramena vyčnívají; na základně

krovek za rameny jsou krovky příčně vtisklé; za rameny směrem ku konci krovek nachází se jamkovitý vtisk, u něhož je postranní okraj krovek sploštělý; ten nachází se u více *Pachyschelů*. Na konci jsou krovky jemně ozubené.

Na konci jsou krovky hladší; šev je tam slabě listovitě zdvižen.

Na krovkách nacházejí se 2—3 dosti nezřetelné, z bílých, měkkých vlásků sestavené příčné pásy. Ježto jsou

Obr. 3. *Paschyschelus Roubali* n. sp. A) z dola, B) se strany.

ale tyto vlásky velmi jemné, podléhají snadno odření, jak to dosvědčují některé moje kusy.

Prosternum je široké, ploché, hladké, na stranách velice tence a jemně ovroubené. Metasternum má uprostřed jemnou rýžku.

Abdominální články, zvláště poslední, jsou jemně chagrinovány; na stranách jsou všechny velmi ostře, jemně ovroubeny. Ovroubení toto je jakoby zaříznuto do ostatního povrchu jednotlivých článků.

Na části, jež nejbliže sousedí s trochantery, jsou zadní kyčle vyklenuty a zašpičatěly.

Anální segment je na konci opatřen dvěma šikmými vtisky. Nohy jsou černé, tibie široké, úhlovité.

Velmi zajímavý tento brouk nachází se ve sbírce mé ve čtyřech, a ve sbírce p. prof. Roubala v jednom exempláři s lokalitou »Algier-Grandin«.

Geografické rozšíření tohoto rodu jest vůbec velice zajímavé. Doposud jsou totiž známy jen dva druhy z Afriky, a to z Madagaskaru — *Pachyschelus hovanus Fairmaire* a *P. africanus Kerr.* od jezera Čadského; dalších šest druhů je známo z tropů malajských — jsou to druhy: *melas H. Deyr.*, *Weyersi Kerr.*, *Dohrni Kerr.*, *chrysocephalus Kerr.*, *aeneus Kerr.* a *Migneauxi H. Deyr.*

Z palaearktické oblasti nebyl dosud žádný druh tohoto rodu znám; hlavní centrum tohoto druhu leží ve střední a v jižní Americe — odtud je známo více než 145 druhů.

V severní Americe naproti tomu jest jen poměrně dosti málo druhů zastoupeno — ve Spojených Státech přichází celkem jen asi 5 specií (*bimpressus Motsch.*, *ovatus Say* — nejobyčejnější druh, *purpureus Say*, *Schwartzi Kerr.* a *politus Kerr.*

Rozšíření rodu tohoto jest tedy zcela zvláštní a nezvyklé už tím, že chybí dosud druhy, jež by vysvětlovaly svým rozšířením ojediněle stojící druhy malajské — v Australii a v Polynesii rodu tento vůbec chybí.

Ježto nikde dosud nebyl publikován klíč palaeartických Tracheinů, kde by všechny rody, v této oblasti se vyskytující, byly respektovány, dovoluji si zde podati přehled rodů této skupiny.

1" Tělo protáhlé, čárkovité. Holeně dají se vložit do žlábků ve stehnech. Ponejvíce tmavě zbarvené druhy; celkem třináct specií — z těch tři v Japanu.

1. *Aphanisticus*, *Latreille.*

1' Tělo kratší, zavalité, oválně trojúhelné.

2" Tykadla jsou uložena ve zvl. vtisku na prosternu. Přední strana tohoto je obyčejně vlnitě vykrojena.

3" Základna štítová jest nerovná, úhlovitě zprohýbaná; oči jsou šikmo postaveny.

4" Přední rohy štítové jsou bez vtisků. Štítek je obyčejně velmi nepatrný. Krovky jsou na stranách bez podélného žebérka. 44 druhů — z nichž 22 v Číně a v Japanu.

2. *Trachys*, *Fabricius.*

4' Přední rohy štítové jsou vtisklé, štítek jest větší; krovky jsou za rameny opatřeny dlouhým podélným žebříkem. Šest druhů — z těch tři v Japanu.

3. *Habroloma*, *Thomson*.

3' Základna štítová je rovná; oválného tvaru; ramena neční, oči jsou paralelní. Štít je na stranách bez ovruby. Jediný druh (*herae* *S. Saunders*) z Japonska.

4. *Paratrachys*, *E. Saunders*.

2' Tykadla jsou uložena ve zvláštní, velmi zřetelné a hluboké brázdě.

5'' Holeně jsou štíhlé, nerozšířené, neohnuté. Jediný druh (*orichalcea* *Kiesenwetter*) v Amuru. Více druhů v Severní Americe.

5. *Brachys*, *E. Saunders*.

5' Holeně jsou široké; mohou býti vloženy do zvl. žlábků ve stehnech.

6'' Štítek jest malý, podlouhle trojúhelný. Prosterální výběžek je na špičce vykrojen. Tři druhy — jeden z Cypru, dva z Afriky sev. — Habeš — Rudé Moře.

6. *Janthe*, *Marseul*.

6' Štítek jest veliký, široce trojúhelný. Krovky jsou za rameny vtisklé a sploštělé. Prosternum je na špičce rovné. Zatím jen *P. Rouballi* m. z Alžíru.

7. *Pachyschelus*, *Solier*.

*
*
*

1. *Sphenoptera hellenica* n. sp. *miki*.

14mm lang, 4.5 mm breit.

Der Kopf ist ziemlich breit, zwischen den Augen hinter den Fühlerwurzeln niedrig quer gekielt. Die Stirn ist breit, mit einer unregelmässigen Punktur versehen; auf der Stirn sind die inneren Augenränder parallelseitig; die Augen bleiben vom Vorderrande des Thorax ziemlich entfernt. Die kupferige Stirn ist eben, ohne eine Mittelrinne, nur mit einigen, sehr undeutlichen Quererhebungen. Die Fühler sind kupferig, das erste Glied ist am längsten, vom vierten an werden die Glieder dreieckig. Das zweite Glied ist um ein Viertel kürzer als das dritte, ebenso lang wie das vierte Glied.

Der Halsschild ist etwa $1\frac{1}{2}$ mal so breit als in der Mitte lang, an den Seiten bis etwa in $\frac{3}{5}$ der Länge (der Seiten! von der Basis gemessen) parallel, dann zum Vorderrande ziemlich stark verengt, fast bis zum Vorderrande ziemlich stark, sehr deutlich gerandet. Der Vorderrand ist in der Mitte etwas vorgezogen — doppelbuchtig, fein gerandet. Die Halsschildbasis ist stark doppelbuchtig, die Hinterecken sind scharf und ragen nach hinten vor. Die Grundfarbe des Halsschildes ist hellkupferig. Der Halsschild ist mit drei Längseindrücken versehen; diese sind sehr deutlich und, besonders der mittlere, ziemlich tief. Beide Seiteneindrücke sind an der Basis am breitesten, zum Vorderrande verengen sie sich und werden undeutlich, sie sind im Grunde schön smaragdgrün gefärbt. Der mittlere Eindruck, der auch grünlich, jedoch heller ist, ist überall gleich breit. Der Halsschild ist im Grunde sehr fein mikroskopisch chagriniert. Die Struktur besteht an den Seiten aus größeren, spärlichen Punkten, die Seiteneindrücke sind durch dichte, gedrängte, ziemlich starke Punktierung markiert — auch der Grundchagrin wird hier größer. Der zwischen ihnen und der Mittelrinne gelegene Raum ist glänzend glatt, nur mit einigen, äusserst spärlichen Pünktchen hie und da versehen. Die Mittelrinne ist wieder durch die eigenartige gedrängte Punktierung markiert.

Das Prosternum ist, wie die ganze Unterseite, hell kupferig, grob punktiert, der Prosternalfortsatz ist auf der Fläche mit einigen groben, wie in doppelte Reihe geordneten Punkten versehen, an den Seiten einreihig punktiert; durch diese Punktierung erscheint er gerandet.

Die Spitze bleibt ungerandet. An den Seiten ist das Prosternum spärlich kurz beharrt. Das Schildchen ist eliptisch-dreieckig, grünlich.

2., 4., 6., 8. Zwischenraum der Flügeldecken ist sehr deutlich erhöht. Die Naht ist stark erhöht und glänzend glatt. Die Erhöhung ist besonders auf der Vorderpartie deutlich. Zwischen der ersten erhöhten Rippe und der Naht befindet sich am Vorderrande eine kurze Scutellarrippe. Der dritte und fünfte Zwischenraum ist an der Basis grubig vertief. — Die Flügel-

I. Jak hledáme, usmrcujeme a pro sbírky upravujeme hmyz

napsali Lad. Duda, H. A. Joukl, Fr. Klapálek, P. A. Kubes, Dr. E. Lokay, Dr. K. Šulc, Dr. J. Uzel, Dr. V. Vávra, A. Vimmer.

S 28 obr. — Cena 80 h, pro členy 56 h, poštou franko 10 h více.

II. České sítnatky. Tingitidae.

Frant. Mužík. — (5 obrázků v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

III. Kůrovci v Čechách a na Moravě žijící.

Rom. Formánek. — (73 obr.) — K 1'60, členové K 1'08, poštou 10 h více.

IV. Evropští nosatci rodu *Dorytomus* Stephens.

Rom. Formánek. — (1 obr. a tab.) — 80 h, členové 54 h, poštou 5 h více.

V. Majky (*Meloe* L.) zemí koruny České.

Rom. Formánek. — (9 obr.) — 48 h, členové 32 h, poštou 5 h více.

VI. Klíč k určování českých Bembidiin.

A. Jedlička. — (15 obr. v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více

VII. Evropští nosatci podčeledi Rhynchitinae.

Rom. Formánek. — (s tab. tříbarvou). — K 1'20, člen 80 h, poštou 5 h více

Určovateli řádně praeparovaný materiál hmyzí jsou ochotni :

A) *Coleoptera*: *Formánek R.* (Rhynchophora); *Heyrovský Leop.* (Cerambycida); *Jedlička Arn.* (Bembidiini); *Lokay Dr. Em.* (Staphyl., Pselaph., Myrmecophila); *Matcha Jar.* (Chrysomelidae); *Obenberger Jan* (Buprestidae); *Pečírka Dr. Jar.* (Elateridae); *Rambousek Dr. Frt.* (Staphylinidae); *Roubal J.* (Col. omn.); *Sokolář Dr. Fr.* (Carabidae); *Tyl Dr. Jindř.* (Rhynchophora).

B) *Diptera*: *Vimmer Ant.*

C) *Hemiptera*: *Melichar Dr. Leop., Mužík Frt.*

F) *Hymenoptera*: *Šustera Oldř.*

E) *Lepidoptera*: *Maličský Dr. Jos., Pokorný Frt., ze Sterněcků Dr. Jak., Uzel Dr. Jindř., Vopršal Fr.*

G) *Neuroptera*: *Klapálek Frt.*

Dotazy týkající se výměny, nabídky a přání přijímá předsednictvo.

Dopisy přijímá Prof. Fr. Klapálek, Karlín 263., peníze čís. rada Ferd. Veselý, Kr. Vinohrady, Slezská 33, výpůjčky knih Old. Šustera, Smíchov 553.

ČASOPIS

České Společnosti Entomologické.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK X.

1913.

ČÍSLO 3.

REDAKČNÍ KOMITĚ:

Prof. FR. Klapálek,

Karlín.

Coleoptera:

MUDr. EM. LOKAY,
Poříč, Praha II.

Hymenoptera:

OLDŘ. ŠUSTER, A. R. I.
Smíchov 553.

Lepidoptera:

JUDr. JOŠ. MALIČKÝ,
Hořovice.

Diptera:

Odb. uč. ANT. VIMMER,
Kr. Vinohrady.

OBSAH:

Jan Obenberger: Buprestidarum novitates. Str. 97. — J. Srdínko: Entomolog v Luhačovicích. Str. 102. — Prof. J. Roubal: Pět nových brouků z Čech. — Quinque Coleoptera nova de Bohemia. Str. 109. — Dr. Maličský: Lepidopterologické črty z Grada. Str. 112. — Dr. Fr. G. Rambousek: Nový tyrolský Staphylinid. Quedius Jurečeki. Str. 116. — Dr. E. Baudyš: Příspěvek k rozšíření hálek v Chorvatsku. Str. 119. — Prof. Roubal: Oekologické črty o broucích. — Koleopterologisch-oekologische Skizzen. Str. 121. — Úmrtí. Str. 124. — Drobnosti. Str. 124. — Jan Obenberger: Nova palaearetika. Str. 125.

Pořád schůzí Č. S. E. ve správním roce 1913.

Leden	Únor	Březen	Duben	Květen
28.	25.	18.	22.	20.
Červen	Září	Ríjen	Listopad	Prosinec
24.	30.	14. a 28.	11. a 25.	16.

Schůze konají se v zasedací síni Zemědělské rady pro král. České. Václavské nám., čís. 54 v I. posch., a počínají přesně o 1/8. hod. več. Přátelské schůzky jsou v úterý (vyjma dny schůzí občasných) a v sobotu o 6. hod. večerní v Akademické kavárně, Hlávkův palác, Vo-dičkova ulice.

V Praze.

Nákladem České společnosti Entomologické. — Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

decken sind, wie der ganze Käfer, im Grunde sehr fein chagriniert; die Struktur besteht aus feinen Punkten, die auf den Rippen spärlich, in den Zwischenräumen gedrängter sind. Darum erscheinen die Rippen auch glatter. Die Naht ist vollkommen glatt. Am Ende sind die Flügeldecken einzeln abgerundet.

Das Abdomen ist ziemlich hoch gewölbt, stark glänzend, ohne glatte Stellen. Die Struktur der einzelnen Segmente besteht aus spärlichen Punkten — an den Seiten sind die Segmente etwas gerunzelt. Die Füße sind kupferig, überall stark punktiert — die einzelnen Tarsenglieder sind scharf zweigespalten.

Diese, wegen ihrer Färbung, Halsschild- und Flügeldeckenform höchst interessante Art gehört in die nahe Verwandtschaft der *lapidaria*. Sie ist aber von allen palaearktischen Arten dieser »dreirinniger« Gruppe recht verschieden. Ein Exemplar dieser hübschen neuen Spezies besitze ich aus Griechenland, mit der Lokalitätangabe »Attica«.

2. *Sphenoptera Ariadne* n. sp.

9.5 mm lang, 3.5 mm breit.

Die Oberseite ist schwarz, matt, die Unterseite ist glänzend, schwarzmetallisch — etwa wie die *Soporina* gefärbt.

Der Mund und die nächst angrenzenden Partien des Kopfes sind mit der Unterseite des Körpers gleichfarbig, die Stirn und der Scheitel sind schwarz, matt. Die inneren Ränder der Augen sind parallel; Epistom ist ausgerandet, die Fühlerbasis ist beiderseits durch eine scharfe Erhöhung, die vom Rande des Epistoms schief bis etwa zur Mitte des inneren Augenrandes verläuft, verdeckt. Die mehr kupferige, an das Epistom grenzende Partie des Kopfes ist gedrängter punktiert, der übrige Kopf ist nur spärlich; (besonders in der Mitte) mit grossen, flachen Punkten besetzt.

Der Kopf ist ebenso wie der übrige Körper im Grunde fein chagriniert.

Die hinteren Augenränder sind am Scheitel von dem Vorderrande des Halsschildes ziemlich weit entfernt. Die Fühler sind schwärzlich.

Der Halsschild hat parallele Seiten, ist an der Basis kurz und sehr schwach verengt, zum Vorderrande von 3. Viertel der Länge stärker verengt. An den Seiten ist er sehr fein bis fast zum Vorderrande gerandet, der Vorderrand ist äusserst fein gerandet. Im Grunde ist er sehr deutlich, fein und gleichmässig chagriniert; die Struktur besteht aus grösseren, seichten, gleichmässig spärlich gestellten Punkten. Der Halsschild ist mit sechs Eindrücken versehen. Die zwei lateralen sind flach, breit, länglich und seicht. Die Struktur in ihnen ist etwas verändert — anstatt der Punkte findet man hier kurze, sehr scharfe, obwohl sehr seichte, ebenso dicht wie die übrige Punktierung gestellte linienartige Längsrünzelchen, die mit dem Seitenrande des Halsschildes parallel sind. Auf der Fläche befinden sich weitere vier Eindrücke, die mehr punktförmig sind und die in ein Quadrat gestellt sind; die vorderen (etwa im 2. Drittel der Länge von der Basis) sind viel grösser und tiefer. Im Grunde sind diese Eindrücke unpunktirt. Das Prosternum ist glänzend, der Prosternalfortsatz ist mit einigen groben Punkten in der Mitte und an den Seiten versehen.

Die Flügeldecken sind schwarz, flach und eben; die Reihen treten nicht auffallend vor — sie sind aus feinen, hier längeren — dort kürzeren Linien zusammengestellt. Die Zwischenräume sind flach und eben. An der Spitze sind die Flügeldecken einzeln abgerundet.

Die Unterseite ist glänzend, die einzelnen Abdominalsegmente sind mit spärlichen grösseren Punkten versehen — das Annalsegment ist dicht punktiert.

Die Füsse sind ebenso wie die Unterseite gefärbt, kräftig punktiert; die einzelnen Tarsalglieder sind stark pfeilförmig.

Diese kleine dunkle Art gehört in die Gruppe der grossen, echten, mit *Signaticollis* *B. Jak.* verwandten Sphenopteren. Von allen palaearktischen, mit Gruben am Thorax versehenen Arten ist diese Species durch ihre kleine Gestalt, Färbung und Struktur, ebenso wie durch die Form der Eindrücke weit verschieden.

Ein Exemplar aus Kreta in meiner Kollektion.

3. *Coroebus cisseiformis* n. sp.

7.5 mm lang.

Die Unterseite ist schwarz, der Kopf und der Halsschild ist rotviolett, die Flügeldecken sind violettschwarz.

Die Stirn ist ziemlich flach, an der Fläche zum Munde mit einer sehr deutlichen Mittelrinne versehen; eben da auch deutlicher reichlich behaart — die Haare sind von der Rinne nach links und rechts gekämmt. Die Struktur des Kopfes besteht aus Runzeln, die auf dem ungerimten Scheitel quer gestellt sind.

Der Halsschild ist zweimal so breit wie lang, schön karminviolett, die Seitenränder sind geglättet und in der basalen Partie (etwa bis $\frac{2}{3}$ der Länge) fein, gleichmässig, scharf gezähnt — die einzelnen Zähnen sind ziemlich lang, schief nach hinten gekehrt. Ein Leisten ist auf meinem Exemplare nicht ausgebildet. Der Halsschild ist etwa von der Mitte der Seiten nach dem Scutellum hin schief und breit eingedrückt; in dem breiten, tiefen Eindrucke neben dem Seitenrande ist derselbe deutlich, makelartig, seidenartig behaart. Die Struktur besteht aus Runzeln, die konzentrisch gestellt sind und die mit ihrer gewölbten Seite zum Scutellum gewendet sind.

Die Flügeldecken sind violettschwarz, die Schultern ragen ziemlich empor; neben den Schultern, in dem Schultergrübchen befindet sich ein, aus weissen, dünnen, seidenartig schimmernden Härchen zusammengesetzter, rundlicher, kleiner Makel. Ein zweiter liegt hinter den Schultern, der dritte noch weiter nach hinten hinter dem ersten, der vierte wieder weiter nach hinten und hinter dem zweiten, der fünfte hinter dem dritten, der sechste wieder näher dem Flügeldeckenende hinter dem vierten, der siebente hinter dem fünften nicht weit vom sechsten entfernt; derselbe ist auch mehr länglich; der letzte Makel ist quer, grösser. Das Flügeldeckenende ist abgerundet, ausgebuchtet, gezähnt. Die Unterseite, ebenso wie die Füsse ist schwarz, weisslich behaart.

Ein Exemplar, das aus der Sammlung des Herrn Nonfried stammt, besitze ich aus China.

Diese Art erinnert durch ihre Färbung und durch die Makelbildung ziemlich an die australische AgrilinenGattung *Cisseis*; von allen anderen mir bekannten chinesischen Arten ist diese Art durch mehrere Charaktere, sowie durch das Flügeldeckenende, Färbung etc. weit verschieden.

4. *Pachyschelus Roubali* n. sp.

2.5 mm lang, 1.75 mm breit.

Die Oberseite ist mehr oder minder dunkel violettschwarz metallisch, das Schildchen ist manchmal blau — auch der Halsschild zeigt blaue Reflexe. Bei dem ausgefärbten Exemplare ist die Stirn grünlich, der Scheitel violett mit bläulichen Reflexen.

Der Kopf ist gewölbt, ohne Spur von einer Mittelrinne, die Augen sind auf der Stirn ziemlich parallel gestellt, ihre inneren Ränder konvergieren ein wenig zum Munde. Dieser liegt vollkommen versteckt unter der Stirn. Oberhalb der Fühlerwurzel, dicht am inneren Rande der Augen, liegt beiderseits ein tiefes, kleines, sehr deutliches Grübchen. Die Unterseite ist pechscharf, stark glänzend.

Der Halsschild ist mehr als dreimal so breit als in der Mitte lang, die Hinterwinkel sind sehr scharf, nach hinten vorgezogen, die Seiten sind zum Kopfe in flachem Bogen verengt. Basis ist neben den Schildchen kurz winkelig ausgerandet; der Seitenrand ist sehr scharf; die Vorderecken sind fast rechtwinklig (auf der umgebogenen Partie).

Der ganze Käfer ist sehr flach, besonders die Unterseite, viel flacher als die nordamerikanischen Arten. Die grösste vertikale Wölbung liegt unweit hinter dem Schildchen. (Siehe Abb.!) Beim besten Exemplare kann man, besonders an den Seiten des Halsschildes, einzelne, seidenschimmernde, feine weiche Härchen beobachten; bei anderen Exemplaren fehlen diese meistens.

Das Schildchen ist etwa $1\frac{1}{2}$ mal so breit wie lang, dreieckig, beide schiefe Seiten sind in den Vorderwinkeln kurz abgestutzt, so daß die Vorderwinkel kurz rechteckig sind. Das Schildchen ist glänzend glatt, ohne Spur von einer Chamirierung.

Die Flügeldecken sind oval dreieckig, am Ende zusammen abgerundet; sie sind im Grunde glatt, mit (besonders am Vorderrande) hie und da zerstreuten seichten unregelmässigen Pünktchen versehen. Sie sind hinter dem Schildchen ziemlich stark vertikal gewölbt; die Schultern ragen empor; neben den Schultern an der Basis des Halsschildes sind sie kurz eingedrückt; hinter den Schultern, nach dem Ende der Flügeldecken hin, befindet sich am Seitenrande ein grubiger Eindruck, der für mehrere *Pachyschelus*arten typisch ist, — neben ihm ist der Seitenrand abgeflacht. In der Apikalpartie sind die Flügeldecken fein gezähnt. Nach dem Ende zu werden die Flügeldecken glatter; hier ist die Naht ein wenig leistung erhöht.

Auf den Flügeldecken befinden sich 2—3 ziemlich undeutliche, aus weichen, weisslichen, kurzen Härchen zusammengestellte Querbinden. Sie sind aber sehr subtil und können deshalb sehr leicht abgerieben werden.

Das Prosternum ist breit, flach, ohne jede Skulptur, an den Seiten äusserst fein gerandet. Das Metasternum ist in der Mitte fein gerinnt. Die Abdominalsegmente sind im Grunde fein chagriniert, besonders das letzte; an den Seiten sind alle sehr scharf und fein, auffallend gerandet; die Hinterhüften ragen auf dem zunächst zum Trochanter gelegenen Teile stark empor.

Das Analsegment ist an der Spitze mit zwei schiefen seichten Eindrücken versehen. Die Beine sind schwarz; die Tibien sind am Aussenrande winkelig; sie sind in einer Ausbuchtung in den Schenkeln gelegen. Die Unterseite der Mitteltarsalglieder ist gelblich tomentiert.

Fünf Exemplare dieser hochinteressanten Art befinden sich in meiner Sammlung und derjenigen des Herrn Prof. Roubal, dem ich mir erlaube diese neue Art zu widmen.

Die Gattung *Pachyschelus Solier* hat eine höchstens bemerkenswerte Verbreitung — eine Art (*hovanus Fairmaire*) ist aus Madagaskar bekannt, eine (*africanus Kerr. 1907*) vom lac. Tschad, sechs weitere Arten (*melas H. Deyr.*, *Weyersi Kerr.*, *Dohrni Kerr.*, *chrysocephalus Kerr.*, *aeneus Kerr.*, *Migneauxi H. Deyr.*) kennen wir aus den Tropen der Alten Welt (Kerremansche

Arten aus Sumatra, die anderen aus Malacea, Borneo und aus Makiar). Eine grosse Seite der Arten (über 145!) ist aus der Neuen Welt, besonders aus Zentral- und Südamerika bekannt. In Nordamerika kommen etwa nur 5 Arten vor (*biimpresus* Motsch., *ovatus* Say, *politus* Kerr., *purpureus* Say und *Schwartzi* Kerr.). Die eben beschriebene Art ist also die einzige, in palaearktischer Zone bekannte Art.

Alle Exemplare sind mit einer Angabe: »Algier-Grandin« bezettelt. Die in der palaearktischen Zone vorkommenden Trachydengattungen sind in der nachstehenden Tabelle enthalten:

1." Länglich, linear. Die Schienen in eine Rinne der Schenkel gelegt. Meistens dunkel gefärbt. 13 Arten — davon drei aus Japan

1. Aphanisticus Latreille.

1.' Kürzere, meist oval dreieckige Arten.

2." Die Fühler sind in eine Depression des Prosternums gelegt. Der Vorderand des Prosternums ist gewöhnlich ausgerandet.

3." Die Halsschildbasis ist winkelig; die Augen sind schief gestellt.

4." Die Vorderecken des Halsschildes sind eben, nicht eingedrückt. Das Schildchen ist gewöhnlich sehr klein; die Flügeldecken sind an den Seiten mit keiner Längsrippe versehen. 44 Arten — davon 22 in China und Japan

2. Trachys Fabricius.

4.' Die Vorderecken des Halsschildes sind eingedrückt, das Schildchen ist grösser, die Flügeldecken sind hinter den Schultern mit einer feinen Längsrippe versehen. 6 Arten — davon drei in Japan

3. Habroloma Thomson.

3.' Die Halsschildbasis ist gerade; die Form ist mehr oval, die Schultern ragen nicht hervor, die Augen sind parallel. Der Halsschild ist an den Seiten ungerandet. Nur eine Art (*hederae* E. S. aus Japan)

4. Paratrachys E. Saunders.

2.' Die Fühler sind in eine besondere, sehr deutliche und tiefe Rinne gelegt.

5." Die Schienen sind schlank, nicht verbreitert, nicht gebogen. Nur eine Art (*orichalcea Kiesenwetter*) aus dem Amurgebiete

5. Brachys *E. Saunders.*

5.' Die Schienen sind breit; sie können in eine Rinne in den Schenkeln gelegt werden.

6." Das Schildchen ist klein, länglich dreieckig, Prosternum ist an der Spitze ausgerandet. Drei Arten — eine aus Cypern, eine aus Abyssinien und eine vom Roten Meer.

6. Janthe *Marseul.*

6." Das Schildchen ist gross, breit, dreieckig. Die Flügeldecken sind hinter den Schultern abgeflacht, eingedrückt. Prosternum ist an der Spitze gerade. Nur *P. Roubali m.* im Algier

7. Pachyschelus *Solier.*

Entomolog v Luhačovicích.

Píše stav. rada **J. Srdínko.**

Hned úvodem budiž řečeno, že nehodlám předvésti místní faunu motýlů luhačovicích, nýbrž že předním účelem těchto řádků býti má, aby laskavý čtenář — zavítav do Luhačovic — tuto podaných pokynů při lovu a sběru s prospěchem použil ku své hojně kořisti entomologické. K tomu konci pozastavíme a pozdržíme se déle a bližší pozornost věnovati míníme některým z těch zástupců fauny luhačovicí, kteří v středních Čechách buď jen vzácně se vyskytují, aneb — pokud známo — dosud u nás ještě jsou neznámí.

Není ovšem zejména těchto posledních, ba ani prvých na počet mnoho, nesporně by však druhů nemálo přibýlo, kdyby se dosavadní naše pátrání po nich neobmezovalo na krátkou dobu několika měsíců letních, nýbrž kdyby obsáhlo i celou dobu jarní a podzimní a se opakovalo se stejnou horlivostí po celou řadu lét. Než — jak víme — ani to vše by ještě nestačilo k výstižnému poznání místní fauny; nezbytno by bylo prodloužiti pátrání ze dne i na večery a noci a to nejen všemi známými vnaďidly a léčkami na motýle, nýbrž i všemi ob-

vyklými způsoby na sběr housenek. Pak teprv bylo by nám možno podati jakýsi ucelenější obraz vzácnějších příslušníků luhačovické fauny motýlí.

Nuže k věci: Na předním místě jako chloubu motýlů luhačovických sluší uveden býti *Chrysophanus dispar* var. *rutilus* Wernb., jenž — jak povědomo — jen na málo místech má svoji domovinu. V Luhačovicích setkali jsme se s naším zlatolesklým »ohniváčkem« v měsíci srpnu, plaše poletujícím na nevelkém květnatém úbočí blíž »Jestřabí«, hned za ústavem vodoléčebným a pak na rozsáhlém slunném svahu t. zv. »Malá Kamenná« — a tu poletoval na místech, kde nižší porost smrčí ráz lučiny dosud zcela nesetřel. Že bychom se s ním setkali i na jiných příhodných místech v okolí Luhačovic, nelze pochýbovat.

S dobrou však se potážeme, dovedeme-li ukonejšiti vášeň chytání sífkou, a nehoníce se v potu tváře po těchto stráních za motýlkem, raději se zavčas poohlédneme po jeho housence. Rostouť všeliké druhy šťovíku, její živné byliny, tu a tam dosti hojně, jen si pospíšiti musíme, aby nás sekáči nepředešli a při senoseči všechny naše naděje na hojný sběr načisto nezmařili.

Najíti housenku není tak těžko, vždyť vysoké lodyhy šťovíku kadeřavého (*Rumex crispus*) již ze zdálí nás přímo vybízejí pátrati na nečetných, podlouhle kopinatých jeho listech po housence, která se nám najisto prozradí svými zjevnými požerky. Potřebujeme jen ožraný list obrátiti na rub, kde zpravidla housenka odpočívá, a je-li poněkud výrostlejší, svou temnou zelení a známým tvarem housenek rodů *Lycæna* a *Polyommatus* oku sběratelovu hrubě ani ujíti nemůže. A i chov do zakuklení není nesnadný; živná bylina déle svěží se uchová, zakuklení dlouho na sebe čekati nedá a vývin motýle — ač jen při počasí teplém — asi 3—4 neděle trvá. I přihodilo se nám, že v r. 1910 někteří motýlové ještě v měsíci srpnu t. r. se vyvinuli, kdežto část zbylých kukul přezimovala; v parném a suchém létě r. 1911 však všechny kukly již v druhé půli července a na začátku srpna motýle daly; za to loni (1912) při chladném počasí letním ani jediný motýl t. r. se nevyvinul a všechny kukly přezimovaly. S tímto přezimováním je však veliká nesnáz, ježto kukly nej-

častěji zasehnutím zhynou, podobně jako se obvykle stává při přezimování kukel *Lycaenid*, *Calls. rubi*, *Cyan. argiolus* a j. V roce letošním (1913) ani housenky, ani motýlka jsme nespatriili; zajisté že to důsledek nepohody roku předcházejícího, jak s politováním jsme se přesvědčili i u více jiných druhů, kterým patrně jen počasí teplé a suché svědčí.

Jak shora řečeno, doporučujeme sběr housenek *Chrys. dispar*. Ostatně který entomolog by vroucně nezatožil po o d e h o v u motýlů a tohoto druhu zvlášť? Má nesporně chovat od vajíčka nebo jen housenky tolik poutavého a poučného do sebe, že by jen tuze málo horlivých entomologů se našlo, kteří by dovedli odolatí této vábné touze. Však má také pro nás motýl — námi vypěstovaný — nesrovnale vyšší cenu a význam než motýl chycený neb jinak získaný. On není jen pouhou bytí i pěknou mumií v naší sbírce, on dýše, řekl bychom, životem a mluví k nám řečí srozumitelnou, připomínaje nám celý postup vývojových proměn — tento divuplný pochod života hmyzího — se všemi poutavými podrobnostmi a zvláštnostmi stavu larvového a kuklového. Proto má pro nás motýl vypěstěný cenu vyšší, ať tak díme »ideální« oproti motýlu chycenému. Odtud snadno pochopitelná je touha a snaha sběratelova po zdárném odchovu motýlů, třeba že druhy se snahou tou spojená byla nemalá starost, někdy i neměsí trpělivost a nad to i možnost odstrašujícího nezdaru všeho našeho přičiňování a konání.

Z téhož rodu *Chrysophanus* jako var. *rutilus* lita — vzácně — na mokřích údolních lučinách v měsíci červnu krásný *alciphron*, častěji pak *hippotoe* a hojně na mýtinách a lesních kulturách setkáváme se s *virgaureae*. Z rodu *Satyrus* uloví sběratel — ač jen vzácně — *alcione* a *hermione* a na travnatých místech v sousedství vysokých lesů libuje si jiný okáč — *circe*, kterého jsme sami dosud v Čechách nepoznali, dle Joukla však na některých stanovištích i u nás je domovem. Není — pravda — *circe* z těch, jež příroda obmyslila nějakou vybranou barevnou zdobou, vábíci a poutající oko laika, leč čeho jí odepráno na vnějším vzhledu, vynahrazeno štědře na vnaďách jiného druhu, jež mile pobaví entomophila, pozorujícího její život ve volnosti — v přírodě.

Stačí již, povšimneme-li si dobře jejího letu, jak je svérázný a v pravdě hezoučkový; případně srovnati jej možno, mimo jiné, s půvabným, plavným letem našich Apatur, Limenitis a některých Vaness, přes to může se však říci a to bez upřílišňování, že je ještě líbeznější. Živě sice — nikoli však zbrkle — poletuje s a m e ě k po travnatých místech, jakoby v delších neb kratších skocích bedlivě pátral mezi vysokou travou, kde by želaná a žádostivá milostnice na jeho dostaveníčko sama již čekala. Při tomto žádostivém shonu chvílemi usedá na místech volných: tu na holé zemi, na pařezu, na kamenu, na hranici dříví, tam na kmenu, větvi nebo i listu a t. p. a sedícího nejspíše lovec může polapiti, umí-li jen tiše se přiblížiti s velkou sice, ale lehkou sítkou na krátkém držadle, aby z blízka n a r á z buď jej zaklopil aneb střelhitým mávnutím do sítky dostal. Nezřídka stává se, že pravědní náhoda zhatí nadobro všechnu jeho naději na zdařený úlovek. Když v mysli již v síťce vidí třepetající se kořist — v tom lečjaký ať větší ať menší větroplach letí mimo a náš okáč již se vznesl a kvapně se žene za ním, ne snad aby si s ním zaskotačil — jak je zvykem některých druhů — nikoli, žertovat neleží v povaze jeho, jak uvidíme hned. Sotva že se s ním srazil, ihned poznal svůj omyl, že jeho aristokratickou krev pobouřil všední plebejec a pohrdlivě jej také hned opouští, aby buď k místu, kde odpočíval, se vrátil anebo ve shonu po ždané družce pokračoval.

Ale zcela jinak mají se věci, byl-li to druh rovnocenný; tu osvědčuje málo družné snášenlivosti a lásky bratrské, spíše představí se nám v pravém světle vznětlivé a bojovné své povahy, bezpochyby ze samé žárlivosti a závisti na svého pokrevence — soka, sledujícího ve vášnivém vzplanutí stejné, milostné cíle. S ním střetne se v tuhý a dlouhý boj, tu jde opravdu o »kdo s koho« a mela vzdaluje se dále a výše, až nám beze sledu zmizí v dálavě z obzoru, aby kdesi v koruně borovic boj o přednost rozhodnut byl. Někdy však se stává svár bratrům osudným, když na ráz polapeni byli oba.

Tuto bojovnost a svárliivost bratrů mějmež však omluvem, vždyť plní vrozeným pudem vzbuzený, neuprosný a na zdání nespravedlivý příkaz moudré matky přírody — příkaz, dle něhož jen zdatnost a přesila dopomáhá k právu postarati

se o potomstvo svého druhu a bez jehož krutosti by tvorstvo, pozbyvši vší životnosti, degenerovat musilo.

Nejvydatnější máme lov, je-li nebe slabě oblaky pokryto; sledujeme-li circe povzdálí a »schová-li se slunéčko — jak říkáme — za obláček«, tu usedá náš okáč na nejbližší příhodném místě na tak dlouho, než se slunéčko zase »okáže« a sedícího mnohem snáze lze polapiti, než za jasu slunečního.

Hodno pozor, že jestli vůbec, tak tuze zřídka uvidíme circe usednouti na nějakou kvetoucí bylinu; snad bez omylu domnívati se můžeme, že pohrdá sladkostí nektaru a jen po lásee baží a pro tu jen žije.

Přes svou chytrost a plachost ukáže se nám druhdy přítulným kamarádem; setká-li se při své potulce s lovcem, klidně stojícím, obletuje ho zvědavě v ladných kruzích, ano někdy i důvěrně usedne na jeho šat; povědomo, že tak činí někteří denní motýlové, jak za to máme, přilákání byvše potem lovcovým.

Podivno, že za doby hlavního letu ♂♂ (v Luhačovicích v druhé půli července) téměř nikdy se nesetkáme soudobně se ♀♀; jsou — pravda — mnohem vzácnější, ale že bychom je přehlédli, to nezdá se pravděpodobno již z té příčiny, že ♀♀ jsou o hodně větší samečků a pak neméně, že hojnější běl křídel u ♀♀ tak bije do očí, že omyl jest u zkušenějšího znalce téměř vyloučen. Nejspíše spatříme a chytíme ♀♀, když takřka není již ani potuchy po ♂♂ (v Luhačovicích na některých letištích v půli srpna), jak z rána na travnatá místa z lesa přiletují, bezpochyby ke snášení vajíček. Odtud nelze bráti v pochybnost, že jako u některých druhů pravidlem bývá i u circe ♀♀ značně později než ♂♂ se líhnou a pak, že uzrání vajíček delší dobu vyžaduje a než tato doba ke kladení jich nadešla, že as ♀♀ více v ústraní se zdržují.

Všedním zjevem po celý červen je v Luhačovicích *Aporia crataegi*, jako přesvědčivý důkaz, že se tomuto škůdci — v Čechách po delší dobu již vzácnému — znamenitě daří v krajině, kde se nevěnuje náležitá péče stromům ovocným.

V Luhačovicích leckdes na četných pastvinách, mezi rolemi, ano i uprostřed polí nasázeny jsou stromy, po přednosti švestkové, a ty obletuje bělásek, klada na ně vajíčka, z nichž potomstvo se nerušeně vyvíjí a množí, když stromy tyto zcela

na divoko rostou, tak že svým zanedbaným stavem žalostný vzbuzují dojem. Mechy a lišejníky obalují kmen, větve i větvičky v koruně, která je hustě zarostlá a proschlá, zabraňují volnému proudění vzduchu i pronikání paprskům slunečním. Ký div, že za takých poměrů s bělaskem ovocným tak často se v Luhačovicích setkáme, když nalézá mimo tyto zanedbané stromy ještě dosti trnkových a hlohových houštin pro svá hnízda.

Jako zvláštnost uvádíme, že p. dvor. rada prof. K. Preis setřásl loni (1912) v půli měsíce srpna s krušiny ještě malé housenečky (*Gonop. rhamni*) a že vypěstoval z nich na podzim motýle, kdežto hlavní let žluťásků v Luhačovicích v době nálezu housenek téměř již končil. Že by to byla druhá generace — nepodobá se pravdě, spíše domnívati se můžeme, že to byli — následkem deštivého a chladného počasí loňského — tak značně ve svém vývoji opozdění jedinci.

O denních motýlech, jež — jak samozřejmě — snáze i lépe nám bylo možno a to po více roků pozorovati a stopovati, povšechně můžeme říci, že jsou co do druhů v Luhačovicích jen slabě zastoupeni. Ano i s některými u nás hojnými kosmopolity z rodů *Vanessa*, *Pyrameis* a *Melitaea* až nápadně zřídka se setkáváme. Častěji vidáme všední *Argynnis*: *aglaja*, *paphia*, *niobe* a *v. eris* a z rodu *Lycaena*: *Argiades*, *argus* (*aegon*), *argirognomon*, *astrarche*, *cyllarus*, *euphemus* a *arcas*; pak *Cyan. argiolus*, kdežto z *Apatur* pouze s *iris* a s *Lim. populi* svrehované zřídka a dobře o celý měsíc — proti u nás — opozděně se setkáme, ač bychom dle místních poměrů právem hojnějšího výskytu denních motýlů vůbec mohli se nadíti. Mají Luhačovice v nejbližším okolí dosti lučin a pastvin na rozsáhlých stráních sousedních vrchů (Velká a Malá Kamenná, Lužná a Obětavá), mimo to i nízkých porostů kultur lesních. Ovšem že řečené pastviny nepadají v té příčině valně na váhu, nejsouce pro nerušený vývoj motýlů stanovištěm příznivým a zejména druhy, žijící na různém hloží, nalézají nebezpečné hubitele v mlsných kozách, jak bezpečně sběratel usuzovati může, vidí-li všechny větvičky (letorosty), na nichž některé druhy výhradně žijí, do značné výšky ukousány. O vzpomínutých stráních budiž poznamenáno, že se jejich hořejší vrstva země, spočívající na nepropustné podložce jílové, nebo

na skále břidlicové, ve značných plochách a kubaturách se-
souvá.

Píli sběratelovu lépe než motýlové denní odměňují pří-
slušníci ostatních skupin motýlích, jak příště pověděti míníme.

Pět nových brouků z Čech. — *Quinque Coleoptera nova de Bohemia.*

Prof. J. Roubal (Příbram).

1. *Philonthus fuscus* Grav. a *Syrovátkai* ab. n.

Corpore toto unicolori, nigro (ne paulum quidem nigro-
piceo), brunneis antennis, testaceisque palpis, pedibus 7. seg-
mentis basi apiceque exceptis.

Chudějnice: in picorum nido in alno cava ex. unicum
23. VIII. 1913 cepi.

Základní forma jest jednou z nejmarkantnějších našich
Philonthů svým vnějším — na první pohled jsou znatelná
hnědočerveně zbarvenými partiemi těla; zajisté jest zjevem
velmi řídkým, když hlavní tento znak tak zanikne, až vznikne
naznačená melanitická odchylka, jejíž tělo je zcela černé
(tedy ani trochu smolově černé), jen zadní okraj 7. zadečko-
vého kroužku a špička těla žlutohnědé, tykadla světle hnědá,
mačadla a nohy žlutohnědé. Malý jedinec.

V staré olši s mnoha hnízdy kavek, špačků, žlun a datlů
u Chudějnic na Ždárské louce »u Kuchyně« 23. VIII. 1913.

Věnuji nápadnou a zajímavou formu panu správci Sy-
rovátkovi z Rožmitála, dobrému přírodopisci-amatérovi.

Novou tuto aberraci třeba popsati už proto, aby se za-
bránilo záměně s jinými černými druhy při posuzování po-
vrchním, habituelním, při němž naše forma připomíná, nehle-
dě k struktuře ovšem, druh *immundus* Gyll., *umbratilis* Grav.
a pod.

*

2. *Cantharis šumavica* sp. n.

Ex affinitate *C. fusca* L., *longicollis* Kisw., *oculta* Gebl.,
obscura L., *pulicaria* F.

Tota nigra, ore, antennarum articuli primi basi, primis duobus articulis subtus, margineque abdominis flavis, basi femorum anteriorum thoraceque, margine anteriore excepto, carnis, capillis canis, nitidis, adpressis, modice longis densisque tecta.

Thorax paulum longitudine latior, lateribus protinus convergentibus, rotundatis, post angula anteriora subtilissime excisus, margine anteriore valde lateque elevato, antennarum articulo secundo bis et una quadrante tertio brevior.

Long. 10 mm.

In montibus »Šumava« ad culmen »Ostrý« ex. unicum 1. VI. 1903 inveni.

Opinionem meam, hanc speciem novam esse, † Ganglbauer, Reitter, Hubenthal, viri doctissimi, acceptaverunt.

*

Zcela černý, dolejší čelisti, kořeny prvních, hořejší pysk, místo inserce tykadlové a část hlavy pod nimi, první dva tykadlové články vespod, jakož i měkké okrajové přívěsky zaděčku žluté; kořeny předních stehen a štít mimo přední zdvižený okraj masově červené, konce mandibul hnědé. Celý dosti dlouze, hustě, přitiskle (hlavně krovky zcela přilehle mimo několik chloupků před koncem) chloupky pokrytý; tyto jsou leskle šedé, takže povrch krovek se pěkně stříbřitým jeví. Tykadla dosti krátká, druhý článek skoro $2\frac{1}{4}$ krát delší než třetí, třetí až jedenáctý nitkovité, tenší a tenší, poslední z nich nejkratší. Štít na první pohled celkovým vzezřením nápadný a od jiných odchylný; jest jen málo znatelně širší délky, ku předu značně zúžen, okrajů zaokrouhlených, před předními rohy velmi slabě dlouze vykrojen; okraje vyzdviženy nejzřejměji a to velmi širokou partií jest vyzdvižen okraj přední, černě zbarvená to ona přední část a ten jest ve středu též slabě vykrojen; plošina má střední podélnou rýhu z tohoto výkrojeku vycházející, podél ní jsou ve středu plošiny mírné vyvýšeniny; před štítkem jest hluboká jamka; lesklá plošina jest řídko a jemně tečkována.

Krovky s dosti silně naznačenými, nepravidelnými podélnými žeběrky, hustě a drsně tečkovány, přiměřeně dlouhé.

Holeně noh: prohnuté.

10 mm dlouhý.

Od *fusca* Lin. et ab. odlišný mnohem delším štítem a jeho tvarem, krátkým 2. článkem tykadel, od *longicollis* Kiesw. barvou, formou štítu etc., od *oculta* Gebl. et. ab. barvou, štítem atd., od *obscura* Lin. druhým článkem tykadel, od *pulicaria* F. velikostí, štítem, barvou etc. Podivně stavěným štítem, barvou, druhým článkem od všech středoevropských odchylný, a též se žádným jižním druhem totožný.

Vše jest zcela normální, symetrické, tak že možno na základě pečlivého studia býť jen jediný ex. jako nový specifikováti.

Záhadným tímto broukem jsem se už dávno zabýval — našel jsem ho před deseti lety — a teprve teď přicházím popsat ho. Zemřelý Ganglbauer svého času, dále Reitter sdělili se mnou, že toho páteříčka neznají, Hubenthal rovněž potvrdil můj náhled. — Unikát. Našel jsem ho 1. VI. 1903 na Ostrém na Šumavě.

3. *Olibrus pygmaeus* Sturm., *Binderi* v. n.

Elytris striis dorsalibus regulariter sulcatis ut in Phalacro substriato Gyll.

Exemplaria duo ad St. Venceslaum prope Lysá n/L. urbem 23. Sept. 1906 inveni. Dom. E. Binder, Pragae, amico carissimo, dedicatus.

*

Krovky s pravidelnými, velmi hlubokými podélnými rýžkami, dobře i při slabém zvětšení znatelnými; u základní formy jsou pouze naznačené proužky; takové variety se analogicky objevují i u jiných druhů této čeledi, na př. u *Phalacrurus fimetarius* Fbr., m. *Doebneri* Flach, *Stilbus atomarius* L. v. *sulcatus* Gerh.

Bliže sv. Václava u Lysé n/L. jsem s normálními exempláři našel dva stejné jedince 23. září 1906, sesmýkav je s nízké trávy na mezi u lesa.

Jmenuji varietu tuto na počest panu E. Bindrovi v Praze.

4. *Melasis buprestoides* Lin., *rufescens* a. n.

Corpore toto rufescente; exemplar subtilius.

Ab aberratione *rufipennis* Pic., l'Ech. 1907 (= *a. semicastanea* *) Rtt., F. G. III.) colore prima vista optime distinguenda. Exemplar maturum, quia in volatu captum.

In regione Berounensi 30. V. 1913 exemplar unum inveni.

*

Úplně červenohnědá odchylka, dobře však zralý, tvrdý exemplář, chycený v letu; od *a. rufipennis* Pic, l'Ech. 1907 (= *a. semicastanea**) Rtt., F. G. III.) na prvý pohled, odlišný, protože je jednobarevný.

Na Berounsku 30. V. 1913 jsem chytil nad habrovým dřívím 1 kus.

5. *Sphaeroderma testaceum* F., *pacoviense* a. n.**)

Corpore nigropiceo, ore, palpis, antennis, fronte, femoribus, tarsis ferrugineis, ideo supra colore ut in *Orestia apennina* Wse; elytrorum punctis fortioribus.

Bohemia, in regione urbis Pacov, 4. VIII. 1913 ex. unum cepi.

Úplně tmavá forma, o níž nikde v literatuře jsem zmínky nenašel. Povrch těla smolově černokaštanový, jen štít při předních rozích poněkud světlejší; spodina těla též světlejší, okončiny mimo tmavé holeně jsou světle hnědy. Tmavý povrch při některé poloze jeví velmi slabý světelný efekt zelenavě kovový a celkově připomíná barvu, jakou má na př. *Orestia apennina* Wse. Tečky krovek hrubší než u základní formy.

Pacov, na pasece nad Červeným mlýnem na *Carduus acanthoides* 1 ex. 4. VIII. 1913.

Lepidopterologické črty z Grada.

Napsal Dr. Maličký.

Když jsem dne 15. července 1908 opustil v přístavišti mořských lázní Grado parník a malou procházkou po bližším okolí přesvědčil se o pustém lagunovitém okolí prostém lesů

*) »semicastanea«, non »semicastaneus« scribendum est, quia *Melasis* feminini generis est.

**) »pacoviense« — e ut e, non k legendum est!

a luk, s povzdechem jsem vybalil sítku k lovu motýlů určenou a ostatní sběratelské náčiní.

Jelikož pak večer při tropickém dusnu před hrozící bouřkou k obloukové lampě elektrické před hotelem jako jediný host dostavil se jedinec druhu *Euproctis chrysoorrhoea* L., klesly mé naděje dokonce pod bod mrazu.

Avšak přes tyto nepříznivé vyhlídky vzpomínám na čtyřnedělní pobyt v Gradu i v ohledu lovu miláčků našich velice rád, nikoliv snad, že bych byl ukořistil nějaké vzácnosti, nýbrž z té příčiny, že lov v území neobvyklém za zcela neobvyklých klimatických podmínek sám sebou jest pro nás entomology napínavou a vzácnou zábavou.

Jelikož dopoledne věnováno bylo koupání v moři, vycházel jsem na lov v prvních hodinách odpoledních za nesnesitelného úpalu jižního slunce, mírněného prudkým vánkem od moře, který také na způsob letu motýlů měl značný vliv, zejména *Satyrus statilinus* var. *allionia* Hbn. lítal velice prudce a bleskurychle zapadal mezi porost.

Nejoblíbenější mou vycházkou byl »háj« na pobřeží mořském u dědiny zvané »La Rotta«, vzdálené od Grada asi 40 minut, kamž vedla cesta místy dosti nepohodlná po úzkých náspech, utvořených mezi lagunami.

Tento, tak zvaný háj, pozůstával po většině z mladých topolů a výhonků topolových v podobě keřů, dále akátů a různých křovin a hraničil s pozemky osetými kukuřicí.

Cestou, místy pro chatrnost náspu dosti obtížnou, pozoroval jsem hojně *Colias edusa* F. (*croceus* Fourer) a ojediněle *Pyrameis atalanta* L., které však pro příliš prudký vítr nebylo lze chytiti.

Naproti tomu chytil jsem řadu exemplářů *Leucochloë daplidice* L. a hojný počet *Lycaena argus* L.; modráskové tito obletovali keře vojtěšky na určitém, dosti obmezeném místě onoho náspu, vodou dokola obklopeného, u velikém počtu rostoucí.

Také jiné lycaeny bylo lze viděti, ale právě pouze viděti, neboť vítr zanášel je mžikem dále a pod nohou nebyla pevná půda.

Ve zmíněném háji »La Rotta« honil jsem se vytrvale za *Satyrus allionia* Hübn., které ulovil jsem v hojném počtu a krásných velkých exemplárech.

Dále byl háj oživován četnými *Melitaea didyma* O. a *Thanaos Tages* L. a jinými, u nás hojnými druhy; mne však vábil jiný lov, kterému jsem věnoval pravidelně několik hodin a sice platil modrásku *Tarucus telicanus* Lang.

Odpočíval jsem právě ve stínu několika akátových stromů, když pojednou asi o 3. hodině odpolední zpozoroval jsem malého motýlka kroužiti několikrátě kolem akátové větvičky, slunečními paprsky plně ozářené.

Po déle trvajícím kroužení usedl na list a záhy octnul se první telicanus v mé sítee. Po chvíli objevil se druhý a usedl opět na tutéž větvičku a táž hra opakovala se několikrátě i po následující dny tímtež způsobem, takže to byl lov podobný čekané na srnce neb zajíce. Žel, že byli to vesměs pouze ♂♂.

Aby však i druhé pohlaví postaralo se o mou zábavu, o to přičinily se ♀♀ *Colias edusa* F.

• Lov těchto poslednějších byl rovněž zajímavý.

Za hájem vícekrátě zmíněným rozprostírala se volnější prostora, kde patrně z kořenů vykácených stromů hojně vypučely zákrsky topolové v podobě křovin.

Kolem těchto topolových keřů kroužily mezi 4. a 5. hodinou odpolední ♀♀ *Colias edusa* a po delším obletování vsedaly volně do keřů těch patrně za účelem nočního odpočinku, když předem obezřetně okolí byly prohlédly, nevím ovšem, zdali k vůli osobní své bezpečnosti.

A v těchto keřích nachytil jsem celou řadu překrásných těchto ♀♀ *C. edusa*, mezi nimi také jednu *ab. helice* Hbn.

Na jiných místech, zejména na svazích vojtěškou porostlých, ulovil jsem mnoho ♂♂ téhož druhu a mohu říci, že v celém širokém okolí Grada u Aquileje Sistiany na italském pobřeží atd. byl *Colias edusa* v červenci a srpnu nejhojnějším motýlem a liší se tamní exempláře značně od našich jednak větším rozpětím křídel, jednak mnohem světlejší a živější barvou.

Chápu proto úplně, že znalci tamních krajin, mezi nimi zejména entomolog Stauder, železniční úředník v Terstu, za-

bývají se spracováním materiálu tamního jako odlišné odrudy a litují podnes, že jsem nenachytil pěkných těchto motýlů více.

Za vylíčených okolností stala se mi osamělá »La Rotta«, kam ruch mořských lázní hojně navštívených nedosahoval, milým útlukem a zejména utkvěl mi den 7. srpna 1908 v milé paměti, i nazval bych ho slavným dnem píďalkovým.

Neboť chytil jsem u příležitosti jediné vycházky přes to, že lov motýlů nočních byl v okolí Grada provázen velice skrovným výsledkem, mimo četné *Cidaria (Larentia) vitalbata* Hübn., poletující v křovinách, ještě jeden exemplář *Abraxas pantaria* L., rovněž z houští mnou vyplašený a jeden krásný exemplář *Phorodesma smaragdaria* Fabr., který seděl na stéble trávy a patrně právě opustil kuklu.

Tak stal jsem se během dvou hodin šťastným majitelem tří druhů píďalek, které vesměs ve sbírkách mých dotud zastoupěny nebyly.

Daleko lepším místem pro lov motýlů bylo výletní místo zvané Belvedere, kam však bylo možno dospěti jen plavbou po laguně, trvající asi 1½ hodiny, ovšem plavbou rozkošnou, zejména při zpáteční cestě před západem slunce, kdy po klidné hladině moře táhl se zlatý pruh uhasínajících paprsků slunce, za obzorem mizícího.

Tato druhá lokalita zdobena byla rozsáhlým hájem starších pinií, vynikajících mohutnými plody. Za tímto piniovým hájem byla velká prohlubeň porostlá rákosem, který od lesa oddělen byl širokou travnatou cestou vroubenou houštinou kvetoucích ostružin.

A zde bylo pravé shromáždění různých druhů denních motýlů, zejména viděl jsem za dvě návštěvy mimo *Colias edusa*, *Pyrameis atalanta*, *Papilio machaon* L. a různé druhy rodů *Vanessa* a *Argynnis*, zejména hojné *Limenitis camilla* L., *Satyrus dryas* Scop., *Epinephele tithonus* L., *Coenonympha pamphilus* L. se širokým hnědošedým lemováním všech křídel, *Chrysophanus phlaeas* L. a *ab. eleus* F. s nápadně velikými modrými skvrnami na lici spodních křídel, dále *Grammodes bifasciata* Staud., bohužel již velice sešlé, konečně několik druhů čeledi *Hesperidae*.

Litoval jsem, že mi nebylo dopřáno na požehnané toto místo častěji zavítati a náležitě je prozkoumati.

Na poli poněkud vzdáleném a ladem ležícím chytil jsem celou řadu *Lycaena bellargus* Rott. ♂ a ♀, z nichž ♂♂ liší se svým zbarvením značně jakýmsi světlejším leskem od mých českých exemplářů.

Nápadným bylo mi, že při prudkých větrech na pobřeží panujících téměř všechny mnou chycení denní motýlové byli úplně nepoškození.

Z dalších výletů, které jsem z Grada podnikl, uvádím pouze vyjízdku do Portorose, kde zejména význačným bylo ohromné množství *Macroglossa stellatarum* L., kterých bylo lze viděti sta a kde chytil jsem v olivových sadech na kmenech několik obrovských ♀♀ *Satyrus Hermione* L., ovšem již ve stavu pro sbírku nezpůsobilém.

V okolí Grada samém potvrdilo se pravidlo, že druhy rodu *Lycaena* jsou mnohdy velice lokální, neboť jak *telicanus*, tak *bellargus*, ano i *argus* lítaly tam výlučně na určitých, nikoli rozsáhlých místech a nikde jinde.

Odjížděl jsem z Grada v plném vědomí, že záliba sběratelská rozhojní značným způsobem zdroj vzpomínek na pobyt mimo domov a že zejména slunný jih bude nás čím dále tím více vábiti do čarovného svého okruhu.

Nový tyrolský Staphylinid *Quedius Jurečki* m.

Popisuje Dr. Fr. G. Rambousek.

Tento velmi zajímavý a typický nový druh liší se od všech posud známých specií malýma očima (*Ediquus Muls. & Rey*), dlouhými tykadly, jemně tečkovaným štítkem a krátkými, jemně vrásčitými krovkami s hrubšími tečkami.

Celé tělo černé, krovky čokoládově hnědě prosvitavé, hlava, štít a jmenovitě krovky se slabým kovovým leskem. Nohy na kolenech a chodidlech hnědavé, přední nejvíce, někdy skoro celé holeně tmavohnědé.

Hlava ovální, slabě 4hraná, velmi jemně vrásčitá, velmi slabě a nezřetelně rozptýleně tečkovaná. Oči skoro 2krát

kratší nežli spánky. Uprostřed hlavy mezi očima malá vtačenina podélná, mezi ní a očima s každé strany hluboká tečka s chlupem. Vnitřní strany očí se 2 tečkami na krajích očí. Tyto tečky jsou od obou na stranách prohlubeniny čelní tak vzdáleny, jako vtačenina čelní od těchto teček. Jiná, větší tečka je mezi okem a krkem, blíže krku. Před ní je menší tečka a za ní větší tečka. Kromě toho je na spáncích několik silných teček.

Tykadla značně dlouhá, 1. čl. dlouhý, druhý o třetinu kratší, třetí delší než druhý, čtvrtý o třetinu kratší nežli třetí, následující stále širší, předposlední zděli šířky, terminální poněkud delší nežli předcházející, elliptický a na vnitřní straně s vykrojenou špičkou!

Ústroje ústní jako u *longicornis*.

Štít tak široký jako dlouhý, do předu nepatrně více zúžený, vzadu zaokrouhlený, po stranách jemně olemovaný, v lemu s jemnými tečkami s chloupky. Celý štít jemně, avšak poněkud silněji nežli hlava vrásčitý, s několika tečkami v předních rozích. V přední části štítu uprostřed s každé strany řada tří teček.

Štítek s velmi jemnými tečkami nesoucimi chloupky.

Krovky skoro zděli štítu jemně příčně vrásčité a hruběji podélně, s neurčitým rozptýleným tečkováním. Podél švu rýha s rozptýlenými hrubšími tečkami, které jsou na ramelech a v zadních rozích. Krovky hnědé, kovově lesklé a obrvené, hlavně na zadních okrajích.

Abdomen leskle černé, dosti silně tečkované, tečky protáhlé. Zadní kraje břišních kroužků slaběji tečkované, jmenovitě na středu pátého viditel. segmentu.

Nohy tmavé, kolena i tarsy světlejší. Holeně s dosti silnými ostny. Prvý článek prostředních tarsů delší nežli oba následující, poslední delší nežli oba předcházející. Prvý článek zadních chodidel zděli tří následujících, poslední zděli obou předcházejících.

Vel. 10 *mm*.

Pan pluk. lékař Dr. Š t ě p á n J u r e č e k, kterému druh tento připisují, našel jeden exemplář ♂ u *Folgarío* v již. Tyrolsku proséváním v listí, druhý našel na *Mt. Cenis*.

Resumé.

Quedius Jurečki m., eine neue Staphyliniden-Art aus Südtirol.

Von Dr. F. r. G. R a m b o u s e k.

Diese sehr interessante und typische neue Art unterscheidet sich von allen anderen Arten durch kleine Augen (*subg. Ediquus Muls. & Rey*), lange Fühler, durch fein punktiertes Schildchen und durch kurze, fein chagrinierte Flügeldecken mit einigen gröbereren Punkten.

Körper schwarz, Flügeldecken bräunlich durchschimmernd, Kopf, Halsschild und namentlich die Flügeldecken schwach bronzefärbig. Beine schwarz, Knien u. Tarsen oft bräunlich.

Kopf oval, schwach viereckig, sehr fein chagriniert, sehr schwach u. sehr undeutlich zerstreut punktiert. Augen fast zweimal kürzer als die Schläfen. In der Mitte des Kopfes zwischen den Augen eine seichte Längsfurche, zwischen welcher und den Augen ein Borstenpunkt und zwei anderen gleich entfernten neben den Augen. Der hintere Stirnpunkt ist vom Auge mehr entfernt als von der Einschnürung, und hinter demselben ist ein grösserer, vor demselben ein kleinerer Punkt. Ausserdem befinden sich bei den Augen und auf den Schläfen noch einige borstentragenden Punkte.

Fühler ziemlich lang, das zweite Glied um ein Drittel kürzer als das erste, das dritte länger als das zweite, 4. um ein Drittel kürzer als das dritte, die folgenden immer breiter, das vorletzte so lang als breit, das Endglied oval, an der Spitze ausgerandet.

Der Halsschild so lang als breit, vorne mehr verengt, hinten breiter, fein chagriniert, jederseits mit einer aus 3 Punkten bestehenden Dorsalreihe und mit einigen Punkten vorne und seitlich. Flügeldecken stärker chagriniert als der Halsschild, schwach gerunzelt mit einigen gröbereren Punkten in der Nahtrinne und in den Hinterecken. Abdomen schwarz, glatt, mit ziemlich groben länglichen Punkten ziemlich dicht besetzt. Grösse 10 mm.

Herr Regimentsarzt Dr. *Stefan Jureček*, dem ich diese neue Art widme, hat bei *Folgario* ein ♂ Exemplar gefunden; ein anderes hat er auch auf *Mont Cenis* gesammelt.

Príspevek k rozšírení hálek v Chorvatsku.

Podává Dr. E. Baudyš.

Pan K. Klenka, vrchní pošt. official, a pan Ph. cand. Jan Obenberger sebrali na svých entomologických exkursích v Chorvatsku r. 1913 též háčky, které mi laskavě ku zpracování přenechali, což zde s díkem kvituji. Sběry pana Klenky označuji za sběry zkratkou (K.), p. Obenbergra zkratkou (J. O.)! *Acer obtusatum* W. et K. jest novým hostitelem pro *Pediaspis aceris* Först.

Populus pyramidalis Roz.:

Pemphigus bursarius L., ac. pup.: Novi (K.)!

» *populi* Cour., pl. l.: Novi (K.)!

» *affinis* Kalt., pl. l.: Novi (K.)!

Salix alba L.:

Perrisia terminalis H. Löw., ac. lod.: Novi (K.)!

Eriophyes salicis Nal., pl. l.: Novi (K.)!

Pontania proxima Lep., pl. l.: Novi (K.)!

Salix purpurea L. var. *angustifolia* Ker. (*S. helix* L.):

Pontania salicis Christ., pl. l.: Novi (K.), Otočac (J. O.)!

Salix caprea L.:

Perrisia iteobia Kieff., ac. lod.: Skrad (J. O.)!

Pontania spec. (viz *Howard*: S. 54.), pl. l., okraj listu na spodní stranu překlopen: Skrad (J. O.)!

Oligotrophus capreae Winn., pl. l.: Skrad (J. O.)!

Pontania pedunculi Hart., pl. l.: Skrad (J. O.)!

Fagus sylvatica L.:

Mikiola fagi Hart., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Phyllaphis fagi L., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Quercus sessiliflora Sm.:

Macrodiplosis volvens Kieff., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Andricus testaceipes Hart., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Spiraea ulmaria L.:

Perrisia ulmariae Bremi, pl. l.: Otočac (J. O.)!

Pirus torminalis DC.:

Eriophyes piri Pag., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Prunus domestica L.:

Eriophyes padi Nal., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Prunus spinosa L.:

Eriophyes similis Nal., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Pistacia Terebinthus L.:

Pemphigus semilunarius Pass., pl. l.: Novi (K.)!

Acer pseudoplatanus L.:

Eriophyes macrochelus Nal. var. *erinea* Trott., pl. l.:
Otočac (J. O.)!

Pediaspis aceris Först., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Acer obtusatum W. K.:

Pediaspis aceris Först., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Eriophyes macrorrhynchus Nal. (*Ceratoneon vulgare*
Bremi), pl. l. (háčky až 4 mm vysoké, pouze jednotlivě po listu
rozptýlené): Otočac (J. O.)!

Acer opulifolium Vill.:

Pediaspis aceris Först., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Eriophyes macrorrhynchus Nal. (*Cephaloneon myria-*
deum Bremi), pl. l.: Otočac (J. O.)!

Acer campestre L.:

Eriophyes macrorrhynchus Nal. (*Cephaloneon myria-*
deum Bremi), pl. l. (háčky na spodní straně listu, chlupaté):
Otočac (J. O.)!

Eriophyes macrochelus Nal. (*Cephaloneon solitarium*
Bremi), pl. l.: Otočac (J. O.)!

Phyllocoptes acericola Nal. (*Erineum abnorme* Mass.),
pl. l.: Otočac (J. O.)!

Tilia grandifolia Ehrh.:

Eriophyes tiliae Pag. var. *liosoma* Nal. (*Erineum nervale*
Kunze), pl. l.: Otočac (J. O.)!

Eriophyes tiliae Pag. var. *liosoma* Nal. (*Erineum tilia-*
ceum Pers.), pl. l.: Otočac (J. O.)!

Eriophyes tetratrichus Nal. (*Legnon crispum* Bremi),
pl. l.: Otočac (J. O.)!

Tilia parvifolia Ehrb.:

Eriophyes tiliae Pag. var. *liosoma* Nal. (*Erineum tilia-*
ceum Pers.), pl. l.: Otočac (J. O.)!

Eryngium amethystinum L.:

Lasioptera eryngii Vall.: Otočac (J. O.)!

Fraxinus excelsior L.:

Psyllopsis fraxini L., pl. l.: Novi (K.)!

Viburnum lantana L.:

Oligotrophus Solmsii Kieff., pl. l.: Otočac (J. O.)!

Resumé:

Der obere Artikel ist ein Beitrag zur Verbreitung der Gallen in Kroatien die die Herren K. Klenka, k. k. Postoberoffizial und Ph. Cand. J. Obenberger im Jahre 1913 in der Umgebung von Novi, Skrad und Otočac gesammelt haben und dem Autor zur Bearbeitung überliessen. Der *Acer obtusatum* W. K. ist eine neue Wirtspflanze für *Pediaspis aceris* Förster. An derselben Pflanze ist die Galle der *Eriophyes macrorrhynchus* Nal. (*Ceratoneon vulgare* Bremi) wegen ihrer Höhe von 4 mm sehr interessant. Nicht ganz gewöhnlich sind auch die Gallen der *Eriophyes macrorrhynchus* Nal. (*Cephaloneon myriadeum* Bremi) auf *Acer campestre*, die an der unteren Seite des Blattes häufig mit Haaren bedeckt sind.

Oekologické črty o broucích — Koleopterologisch-oekologische Skizzen.

Prof. J. Roubal (Příbram).

1. Příspěvek k seznamu metoekontů hmyzích v hnízdech ptačích. — U Chuděnic na Žďárské louce přelomil kol 20. srpna 1913 vítr starou, úplně kotlavou olši, v níž v nadpoloviční výšce bylo okolo 20 děr ptáky vyklováno a uvnitř množství materiálu hnízdového a spousty

zbytků po hnízdění se více druhů ptačích: kavek, špačků, žlun zelených, strakapudů.

Zápachem starého vejce v jedné díře přivábeni byli 2 Necrophoři: 1. *sepultor* Charp. a 1 *vespilloides* Herbst. — V materiálu hnízd, ve skulinách hníjících stěn, v kůře olše atd. jsem našel: *Phyllodrepa puberula* Bernh. 1 ex. (z Bosny popsána, od těch dob už z Tyrol, Krajiny, Bavor a Slezska známa); nová pro naši faunu. — *Phyllodrepa ioptera* Steph., tolikéž 1 ex. — *Xantholinus angustatus* Steph., též 1 ex. — *Philonthus fuscus* Grav. 1 ex. zcela černý se světlými okončeními a špičkou zadečku a těla malého. — *Atheta nigricornis* Thomps. velmi hojně. — *Microglossa marginalis* Grav., několik jedinců. — *Hister merdarius* Hoffm. 1 ex. — *Dendrophilus pigmaeus* L. ve více ex.; neschází v hnízdech v dutinách stromů nikdy. — *Plegaderus caesus* Hbst. — *Trox scaber* L. dosti čteně. — Dále jsem pozoroval různé larvy Dipter a 1 ex. *Acanthias lectularia*.

(Obenerwähnte Coleopteren wurden als Gäste der Vogelnester in einer alten Erle, die in der Brutperiode von Dohlen, Spechten, Staren bewohnt wurde, von mir bei Chuděnice [Böhmen], 23. VIII. 1913 gefunden. — Ein Ex. der Bettwanzen war dabei.)

2. Hlubší vrstvy ornice země bez humusu mají často také svou, chudou ovšem, broučí zvířenu. Vzpomínaje si na náhodné nálezy konal jsem některé v tom směru pokusy, a shledal jsem, že někdy na místech vzdálených lesa, křovin, zahrad, kamenů i vyššího porostu rostlin, »trávy« a t. p., ve vykopané zemi byli brouci. Bývají to nejvíce Carabidi, Staphylinidi. Některé příklady: Bylo kopáno na kraji louky při hloubce 1 m; na nasýpané hromadě země se ukázal *Pterostichus vulgaris* a *strenuus*. Jinde *Amary*, *Philonthus*. Jinde při kopání nalezen *Pterostichus anthracinus*, *Harpalus*. Ve značné hloubce při kopání v zahradě jsem 29. III. 1911 našel *Bembidion lampros*, *Quedius mesomelinus* atd. Celkem nutno za to míti, že mnohé elementy terricolní, druhdy i planticolní a stercoricolní (u Pacova jsem VII. 1911 našel 2 *Aphodius varians* velmi hluboko v bahnitě půdě luční) vnikají značně hluboko do vrstev ornice a pod ni, jednak asi za žížalami, jed-

nak hledající tu úkrytu a že se tak děje i na místech, kde není humusové vrstvy.

(Einige Beispiele, wie gewisse *Carabiden*, *Staphyliniden* etc. tief in die Erde, manchmal selbst unter die Ackererde, auf humusfreien Orten, eindringen, dorten längere Zeit leben, wahrscheinlich nach den Regenwürmern jagen, manche hier überwintern etc.)

3. Vzhledem k poznámce páně Schilderové v E. B. 1912, 54, že nejdříve v roce pozoroval svižníka (*Cicindela campestris* L.) 15. dubna, zaznamenávám toto:

Cicindela campestris L. se objevuje někdy velmi brzy; tak před 20 lety jsem jich viděl mnoho jedinců u Chuděnic u lesa »Hůrka za Hradčany« pobíhati na ostrůvčích suché trávy, vřesu, kamenech, písku a p., které zbyly po právě roztaším sněhu, jehož okolo však všude dosud hodně leželo, za parného dne 10. února. Mnozí létali. (*Cicindela campestris* L. schon am 10. Februar bei Chuděnice in Böhmen in Menge sich zeigend).

4. Jiného svižníka, *Cicindela v. desertorum* Dej., jsem pozoroval u Těberdy v sev. Kavkaze, jak za parného dne červnového přilétal na hovězí trus, aby tu číhal na *Philonthy*, larvy a pod.; přilétl-li *Emus hirtus*, neodlétl před ním. (*Cicindela v. desertorum* Dej. jagt nach verschiedenen Mistkäfern, Dipterenlarven etc., indem er den Rindenkoth besucht und da still sitzt und lauert; vor dem *Emus hirtus* fliegt derselbe nicht fort.)

5. *Dermestes lardarius* L. létá také na pečivo a rozežírá je. (*D. lardarius* L. frisst auch an dem Backwerke.)

6. *Byturus tomentosus* F. jako imago vyžírá plody malin. (*B. tomentosus* F. ist als Imago den Himbeerenfrüchten schädlich.)

7. *Anthaxia 4-punctata* L. se často vyvíjí ve smrkových kolech v stromořadích, ve smrkových plotech (plaňkách i kolnách), kamž samičky do štěrbin za teplých letních dnů kladou vajíčka (Pacov). (*Anthaxia 4-punctata* L. legt die Eier in die Ritzen der Fichten-Pfahle und -Plancken.)

Úmrtí.

V noci z 28. na 29. červenec zemřel ve Vídni náhle p. JUDr. Frant. Sokolář, dvorní a soudní advokát, Nar. 31. května r. 1851 ve Znorově u Strážnice na Moravě, vystudoval nižší gymnasium ve Strážnici, vyšší v Uberském Hradišti a universitu ve Vídni. Byv dlouhá léta koncipientem v různých advokátních kancelářích dosáhl r. 1907 gradu doktorského a zařídil si samostatnou kancelář advokátní. Již jako studující obíral se horlivě přírodní vědou a pěstoval zvláště botaniku; později všímal si mineralogie a posléze věnoval se studiu hmyzu, zpočátku broukům všech čeledí, ale brzy omezil se na studium Carabů speciálně. Jeho sbírka středo-evropských druhů obsahuje, jak povrchně byla oceněna, nejméně 15.000 kusů dokonale a se zvláštní pečlivostí praeparovaných.

Nad obyčejného entomophila vynikal zesnulý svou samostatností v názorech a snahou řešiti samostatně různé otázky. Tak známo jest jeho přičinění učiniti pořádek v soustavě rodu *Carabus* a jeho theorie rass. Rovněž zasluhuje zmínky jeho vědecká pečlivost a váha, kterou kladl na udání naleziště a možnost příští kontroly, čímž se neobyčejně příznivě liší od jiných soukromých pracovníků vědeckých. Od r. 1905 napsal celou řadu pojednání a přispíval též do našeho Časopisu. Členem našim byl od r. 1910. Byl čestným členem spolku »Wiener Coleopterologen Verein«, o nějž si zvláštních získal zásluh.

Drobnosti.

***Amphidasis betularia* L.** Více housenek už dospělých spontauně žijících na stromkovité myrtě v zahradě jsem pozoroval v Příbrami VI. 1910. *Roubal.*

Rojící se mravence (*Myrmica* Ltr. sp) viděl jsem letos 1913 za krásného odpoledne už 30. března na Placích u Příbramě. *Roubal.*

***Myrmecophila acervorum* Panz.** pozoroval jsem hojně v okolí Kijeve IV. 1912, kde v každé větší kolonii *Lasius niger*, L. zejména pod kůrami stromů i ve dřevě jich několik bylo. Nový druh *Myrmecophila* jsem našel u Romanovska, v západním Kavkaze, vysoko v horách mimo mravence v prosívání. *Roubal.*

***Aporia crataegi* L.** v okolí Prahy. Všeobecně jest známo, že pěkný tento motýl, obávaný kdysi škůdce, v mnohých krajinách se stal velmi vzácným. V okolí Prahy i v jiných krajích Čech nebyl dle souhlasných zpráv již asi 25 roků pozorován. Zdá se, že se u nás počíná opět objevovati. Loni koncem května chytil jsem pěkný exemplář ♀ na vrchu Bohdalci u Vršovic, letos v prvních dnech měsíce června přinesli mi žáci do školy 4 exempláře ♀ a 1 ♂, jež byly chyteny v okolí Záběhlic a Hostivaře. V polovici června nebyl bělásek ovocný v Záběhlicích vzácným a bylo možno viděti ho

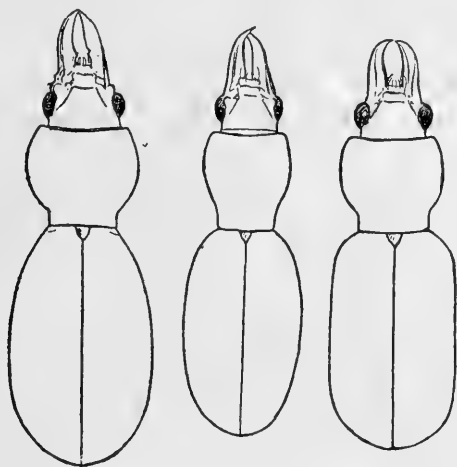
na různých místech: u Vršovic, u Záběhlic, u Práčů i u Hostivaře. Současně sděluje pan vrchní revident Vopršal, že se vyskytl tento motýl u Říčan. Zajímavým by bylo věděti, zda se i jinde objevil.
Ant. Fuksa, uč. v Záběhlicích.

Nova palaearctica.

Napsal Jan Obenberger.

1. *Stomis Frankenbergeri* n. sp.

Kollega MUC. Frankenberger přinesl mi z letošních svých potulek po Chorvatsku též několik brouků. Mezi nimi našel jsem nápadný, nový druh rodu *Stomis* *Clairv.* Druh

1. *Stomis rostratus*, 2. *St. Frankenbergeri*, 3. *St. pumicatus*.

tento pojmenoval jsem k počtě svého milého přítele a trpělivého průvodce po Karpatech i po pustých pláních dalmatských. —

Long. 6.25 mm. Temně hnědý, jako všechny ostatní naše druhy. Tykadla a nohy jsou jasnější. Hlava jest před štítem zaškrcena, úplnou rýhou opatřena, podobná oné druhu *St. rostratus* *Sturm.* Thorax je nápadně dlouhý a štíhlý; na rozdíl ode všech našich známých druhů není k zadním rohům vypuklý a pak prudce zúžený, nýbrž křivka jeho strany jest

plochá, povlovná. Celý štít jest tedy daleko méně srdčitý než u dvou našich ostatních druhů. Formou štítu se přibližuje spíše k některým exemplářům *St. punctatus* *Panz.*, ale štít druhu mého jest vždy ještě daleko více protáhlý a rovnoběžnější, než jak tomu je v nejextrémnějším případě u *pumicatus*. Zadní rohy jsou nenápadně odlišeny. Krovky jsou poměrně úzké, štíhlejší než u dvou dalších druhů a vejčité, klenuté.

Abyste rozdíly tohoto druhu ještě patrněji vynikly, přikládám následující krátký přehled tří *Stomis*, které žijí na Balkáně a v Krasu.

1' Hlava jest před štítem, za očima úplně, kolem dokola, zřetelně zaškrcena. Krovky jsou klenutější, oválnější.

2' Velký druh (8 mm). Štít je téměř tak široký jako dlouhý, silně srdčitý; zadní rohy jsou náhle a ostře odsazeny; pobočná čára štítu je tedy velmi vypuklá. Krovky jsou dosti dlouhé, dlouze oválné, ale při tom dosti stlačené. ***Stomis rostratus* Sturm.**

2' Menší druh (6·25 mm). Štít velmi prodloužený, $1\frac{1}{3}$ krát delší než široký, jemně zúžený k basi, zadní rohy nejsou nápadně odsazeny. Poboční linie štítu je tedy jen slabě klenutá. Krovky jsou vejčité, užší, zaokrouhlené a při tom klenuté. Postava je štíhlejší.

***Stomis Frankenbergeri* m.**

1' Hlava je za očima buď jen velmi slabě nebo nezřetelně zaškrcena. Štít je delší o něco než u *rostratus*, ale mnohem širší než u *Frankenbergeri*; zadní rohy jsou odsazené (u *Frankenbergeri* ne). Krovky jsou široké, rovnoběžné, stlačené a plošší než u obou předešlých. 8 mm.

***Stomis pumicatus* Panz.**

2. *Anthaxia aighanica* n. sp.

Long. 5 mm.

Hlava je široká, se stopami po velmi krátkém a jemném bílém opýření. Štít je dvakrát delší než širší, sítkovaný, sítkování je ostré, ač nevysoké, uprostřed v přední polovici méně zřetelné. Ve spodu jsou tyto retikuly slabě granulovány, sem tam s naznačeným chagrínem. Krovky jsou široké, dosti krátké, na konci jednotlivě velmi široce zaokrouhlené. Barva je olivově zelená; na štítu jsou dvě velké temné, dosti neurčité

skvrny. Střed a strany štítu jsou smaragdové. Krovky jsou špinavě olivově hnědé, až měďové, kovově lesklé. Himalaya.

Jediný exemplář v mé sbírce, který jsem koupil před časem od Staudingrovy firmy, byl určen jako »*notaticollis Chev.*«, kteréžto jméno neodpovídá však žádnému popisu. Pod jménem *notaticollis Rey* byla uveřejněna forma, kteráž patří k *Anth. parallela Lap.* a kteráž nemá s mým druhem pranic společného.

Druhý exemplář tohoto druhu je v něm. Ent. Museu; určil jsem jej provisorně jménem Chevrolatovým, ježto jsem si nebyl tehdy jist, zda jedná se vskutku o nový druh.

Druh tento je pro systematické pojetí rodu *Anthaxia* velmi důležitý; jest to totiž jeden z oněch přechodních článků, které spojují kratomeroidní *Anthaxie* (à la *cichorii Ol.*), na něž Reitler utvořil subgenus *Haplantaxia*, s *Anthaxiemi* pravými. Celý ten řetěz druhů počíná syrskou *mundula Ksw.*, čistě kratomeroidní, pak pokračuje: *psittacina Heyden* (Sibír), *Proteus Saund.* (Japan), *deleta Lap.* (Amer. bor.) atd. a celá skupina amerických druhů; k těmto se připojujé serie našich druhů skupiny *4-punctata L.* (*viridicornis Gony*) a *viridis L.* (obě skupiny čisté *Anthaxie s. str.*) mezi americkými druhy, které mají dosud ráz skoro výhradně kratomeroidní a mezi našimi druhy (*Türki, nitidula*) je *afghanica* přechodem. Jest vůbec pozoruhodno, že směrem od západu na východ (od Syrie přes Sibír, Ameriku do Evropy) ubývalo ve skupině této charakteru kratomeroidního a druhy stávaly se širšími a ploššími čili pravými *Anthaxiemi*. Druh můj je zároveň přechodem k některým indickým druhům, jež dosud málo jsou známy.

3. *Anthaxia flammifrons* Sem.

V mé sbírce nalézají se dvě odlišné variety vzácného a podivuhodného tohoto druhu.

A. *Anthaxia flammifrons* v. *igne* m. Válcovitější, delší než typický druh. Barva je na celém povrchu těla táž, ohnivě růžová. Gobi (Takla-Makan: — Hauser). Jeden kus této variety koupil jsem letos od p. Duchoně v Rakovníce, mylně určený za *flammifrons* typickou.

B. *Anthaxia flammifrons* v. *kuldjensis* m. Štít je temný, téměř černý, jen zadní rohy štítové jsou zlaté. Krovky jsou olivově zelené, temné. Kuldža.

Variety tyto jsou o to zajímavější, že druh typický je pokud barvy se týče, neobyčejně konstantním.

4. *Anthaxia Semiramis* n. sp.

Long. 5.5 mm. Ze skupiny A. *Minerva* *Obenb.*, *stupid*a *Mrs.* etc.

Jasně měďová; prodloužená, válcovitá. Hlava je plochá, barvy ostatního těla, sítkovaná, velmi krátce, spoře a jemně bíle opýřená. Štít je $1\frac{2}{3}$ krátě širší než delší, rovnoběžný. Struktura štítová pozůstává ze stejných ocell; tyto jsou nízké, ve spodině *chagrinované*; centrální zrnko je nezřetelné. Krovky jsou zúžené, při tom ale dosti silně stlačené, zvláště ku konci a na ploše. Konec krovek je odděleně zaokrouhlený, ozubený. Spodek je stejně zbarvený jako svršek, lesklejší. Jediný kus, koupený od Staudingra, v mé sbírce. Mesopotamie: Mosul.

Druh tento je mezi příbuznými druhy velmi význačný svou postavou, stlačenými a přec dlouhými krovkami a *chagrinovaným* štítem. Je to v jistém smyslu přechod mezi druhy této skupiny k druhům skupiny *Starki*, *Kollari* etc.

Résumé.

Nouvelles espèces des Coléoptères palaearctiques.

1. *Stomis Frankenbergeri* sp. n.

Mon cher collègue MUC. Frankenberger a trouvé pendant son séjour en Croatie un petit lot de Coléoptères, dans qui se trouvait aussi une nouvelle espèce du genre *Stomis* *Clairv.* Je me permette dédier cette remarquable espèce à mon cher ami.

Long. 6.25 mm. Brun sombre; les antennes et les pieds plus clairs. La tête est au devant du prothorax fortement étranglée, comme chez le *St. rostratus*. Le thorax est long, généralement formé semblablement comme chez le *St. pumicatus*; mais la ligne marginale est beaucoup moins convexe, la forme du thorax est moins cordiforme que chez

I. Jak hledáme, usmrcujeme a pro sbírky upravujeme hmyz

napisali Lad. Duda, H. A. Joukl, Fr. Klapálek, P. A. Kubes, Dr. E. Lokay, Dr. K. Šulc, Dr. J. Uzel, Dr. V. Vávra, A. Vimmer.

S 28 obr. — Cena 80 h, pro členy 56 h, poštou franko 10 h více.

II. České síťnatky. Tingitidae.

Frant. Mužík. — (5 obrázků v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

III. Kůrovci v Čechách a na Moravě žijící.

Rom. Formánek. — (73 obr.) — K 1·60, členové K 1·08, poštou 10 h více.

IV. Evropští nosatci rodu *Dorytomus* Stephens.

Rom. Formánek. — (1 obr. a tab.) — 80 h, členové 54 h, poštou 5 h více.

V. Majky (*Meloe* L.) zemí koruny České.

Rom. Formánek. — (9 obr.) — 48 h, členové 32 h, poštou 5 h více.

VI. Klíč k určování českých Bembidiin.

A. Jedlička. — (15 obr. v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

VII. Evropští nosatci podčeledi *Rhynchitinae*.

Rom. Formánek. — (s tab. tříbarvou). — K 1·20, člen 80 h, poštou 5 h více.

VIII. Seznam českého hmyzu dvoukřídleho.

Ant. Vimmer. — K 1·20, člen 80 h, poštou 10 h více.

STANOVY ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

Čl. 3. Každý přítel studia entomologického, ať bydlí v zemích království českého čili nic, může se státi členem Společnosti. Čl. 6. Každý činný člen platí předem roční členský příspěvek 8 K, splatný v Praze. Složí-li někdo jinnou pro vždy do dvou let 150 K, stává se členem zakládajícím. Čl. 8. Každý člen má právo: 1. přednáseti, účastňovati se rozprav i exkursí vědeckých, podávati referáty, a literární práce k uveřejnění, dostávati časopis Společnosti bezplatně a jiné publikace Společnosti za ustanovenou cenu sniženou, používatí knihovny a vědeckých pomůcek.

Dopisy přijímá Prof. Fr. Klapálek, Karlín 263., peníze cis. rada Ferd. Veselý, Kr. Vinohrady, Slezská 33, výpůjčky knih Old. Sus-tera, Smíchov 553.

ČASOPIS

České Společnosti Entomologické.

Acta Societatis Entomologicae Bohemiae.

ROČNÍK X.

1913.

ČÍSLO 4.

REDAKČNÍ KOMITÉ:

Prof. FR. KLAPÁLEK,
Karlín.

Coleoptera:
MUDr. EM. LOKAY,
Poříč, Praha II.

Hymenoptera:
OLDŘ. ŠUSTERA,
Smíchov 553.

Lepidoptera:
JUDr. JOS. MALIČKÝ,
Hořovice.

Diptera:
Odb. uč. ANT. VIMMER,
Kr. Vinohrady.

OBSAH:

Jan Obenberger: Nova palaearetika. Str. 129. — Ant. Wimmer: O kukle *Lonchaea viridana* Mg. (Dipt.) a několik poznámek o kuklách *Cyclorrhaph* vůbec. Str. 131. — MUDr. Em. Lokay: Nové *Staphylinidy* palaearktické. Str. 136. — Dr. G. Horváth: Objev sténice *Cimex dissimilis* Horv. v Čechách. Str. 140. — Prof. Roubal: Nová řada příspěvků k životu brouků. Str. 142. — J. Srdínko: Entomolog v Luhačovicích. Str. 147. — Dr. L. Melichar: Genus *Kasserota* Dist. (Fulgoridae) et affine genus novum hujus ordinis. Str. 151. — Fauna bohemia. Str. 159. — Drobnosti. Str. 162. — Věstník. Zprávy výroční.

Pořad schůzí Č. S. E. ve správním roce 1914.

Leden 27.	Únor 24.	Březen 24.	Duben 21.	Květen 26.
Červen 21.	Září 29.	Ríjen 13. a 27.	Listopad 10. a 24.	Prosinec 15.

Valná hromada 17. ledna 1915.

Schůze konají se v zasedací síni Zemědělské rady pro král. České. Václavské nám., čís. 54 v I. posch., a počínají přesně o 1/8. hod. več. Přátelské schůzky jsou v úterý (vyjma dny schůzí občasných) a v sobotu o 6. h. več. v Akademické kav., Hlávkův pal., Vodičkova ul.

V Praze.

Nákladem České společnosti Entomologické. — Tiskem Dra Ed. Grégra a syna.

rostratus. Les élytres n'ont ni la forme parallèle et déprimée du pumicatus, ni la forme ovale-allongée du rostratus; elles sont plus convexes, plus oviformes, moins longues. Les antennes, sont plus sveltes que chez les espèces prochaines. Croatie: Capella: Bela Lasiça.

Elles vivent dans les régions du Karst d'Autriche-Hongrie et du Balcan trois espèces du genre Stomis, dont je donne le tableau synoptique suivant.

1'' La tête est au devant du prothorax fortement étranglée.

2'' Plus grand (8 mm au moins). Le thorax est presque aussi large que long, fortement cordiforme, brusquement atténué vers les angles postérieurs, ceux-ci droits. La ligne latérale du prothorax est ainsi très convexe. Les élytres sont assez longues et déprimés, leur forme est longuement ovoïde. **Stomis rostratus** Sturm.

2' Plus petit (6.25 mm.), plus svelte, plus convexe. Le thorax est très allongé, $1\frac{1}{3}$ fois plus long que large, vers la base seulement finement atténué, les angles postérieurs sont seulement peu remarquablement séparés. La ligne latérale du prothorax est ainsi faiblement convexe. Les élytres, sont moins élargis, plus convexes, arrondies, ovoïdes. **Stomis Frankenbergeri** m.

1'' La tête est au devant du prothorax très faiblement ou insensiblement étranglée. Le prothorax est plus long que chez rostratus, moins que chez Frankenbergeri, moins large que chez le premier, mais comme lui cordiforme vers la base, avec la ligne latérale convexe. Les élytres sont plus parallèles et déprimés que chez les deux espèces précédentes. Long. 8 mm.

Stomis pumicatus Panz.

2. *Anthaxia afghanica* n. sp.

Long. 5 mm.

Cette remarquable espèce appartient au groupe de l'*Anthaxia mundula* etc., mais elle fait déjà un passage entre les *Anthaxies* cratomeroïdes, mieux dit entre les *Haplantaxies* Rtt. et les *Anthaxies* proprement dites.

La tête est large, avec des traces d'une pubescence éparse, blanchâtre. Le thorax est deux fois plus large que long, cou-

vert des mailles non ocellées, distinctes, avec des traces d'une granulation ou du chagrin fin. Au milieu de la partie antérieure du prothorax sont ces mailles moins distinctes, plus petites. La plus grande largeur se trouve devant le milieu. Les élytres sont larges, assez plans et courtes, largement émoussés et arrondis au sommet. La couleur est vert olivâtre sombre; les élytres sont un peu plus cuivreux. Le prothorax est orné de deux larges bandes sombres peu distinctes. — Himalaya. Un seul specimen dans ma collection, acquis par Staudinger comme *notaticollis* Chev., un nome, qui n'existe pas et qui est déjà donné à une forme de l'*Anthaxia parallela* (f. *notaticollis* Rey).

Un second exemplaire de cette espèce, qui j'ai provisoirement déterminé par le nome de l'espèce problématique du Chevrolat, se trouve dans la collection du Deutsches Entomologisches Museum.

Pour la systématique du genre *Anthaxia* est cette espèce nouvelle d'une grande importance.

3. *Anthaxia flammifrons* Sem.

Dans ma collection se trouvent deux variétés nouvelles de cette remarquable espèce asiatique, dont placement systématique est encore aujourd'hui très énigmatique.

A. *Anthaxia flammifrons* var. *ignea* m. n. Cette variété diffère du type par sa couleur et un rouge feu clair, qui couvre tout le corps et par la forme, qui est un peu plus grande et plus cylindrique que chez le type. La couleur uniforme de cette espèce normalement polychlore est très remarquable. Un seul specimen du désert Gobi (Takla-Makan Hauser 1900), acquis par M. Duchoň in Rakovník comme *flammifrons vera*.

B. *Anthaxia flammifrons* var. *kuldjensis* m. n. Le thorax est presque noir, seulement les angles postérieurs sont un peu dorés. Les élytres sont d'une teinte vert olivâtre sombre. La tête comme chez l'espèce typique, ainsi que la taille. *Kuldja*. Un seul exemplaire dans ma collection.

Ces deux variétés sont très remarquables, parce que la coloration d'espèce typique, comme je pouvais constater dans

les matériaux de collection Hauser de Wiener Hofmuseum, est très constante.

4. *Anthaxia Semiramis* sp. n.

Long. 5.5 mm. De la groupe de l'*Anthaxia Minerva* *Obenb.*, *stupidata* etc. D'un cuivreux clair; allongé, subcylindrique. La tête est plane, de la couleur du corps, réticulée, très éparsement, brièvement et finement blanchement tomentée. Le thorax est $1\frac{2}{3}$ fois plus large que long, parallèle. La structure est composée des ocelles égales, fines, avec la granule centrale peu distincte. Les ocelles sont peu élevées, avec le fond chagriné. Les élytres sont atténués, assez fortement aplatis, surtout sur le dos et vers le sommet; au sommet séparément arrondis et dentelés. Le dessous est de la couleur du dessus, un peu plus brillant.

Cette espèce est remarquable surtout par la forme, par le prothorax chagriné en fond et par le dessus mat.

Un seul sujet dans ma collection, acquis par Staudinger. Mesopotamie: Mosul.

O kukle *Lonchaea viridana* Mg. (Dipt.) a několik poznámek o kuklách *Cyclorrhaph* vůbec.

Ant. Vimmer z Král. Vinohrad.

Obdržel jsem z okolí Pirny v Sasku dvě malé kukličky, z nichž se mi podařilo vychovati mušku, *Lonchaea viridana* Mg.

Poněvadž tento druh nebyl posud u nás nalezen, připoujji jeho stručný popis. Značně se podobá o málo většímu druhu *Lonchaea laticornis* Mg. Je však jen 3 mm. dlouhá, barvy kovově modře zelené, nikoli černé; třetí článek tykadlový nemá rozšířený jako *laticornis* Mg. Černoohnědé nohy končí žlutými chodidly, jejichž poslední tři články nahore zhnědly. Čirá křídla jsou protkána žlutými žilkami.

Červenohnědá kukla (obr. 1.), kteráž má tvar válcovitě elliptický, měří 4 mm dél., $1\frac{1}{3}$ mm šíř. Čtyři prvé články

tvorí kužel ku předu se úžící, jako při mnohých kuklách z čeledě *Helomyzidae*. Na zakulaceném zadním konci sedí zřetelná stigmata posteriorní. Při pohledu zdola a přiměřeném zvětšení objeví se, že je ploška pro stigmata slabě proláklá (obr. 2.). Vzdálenost mezi stigmaty měří více než 2 průměry stigmatu. Na zadním okraji plošky za stigmata v pravo a v levo sedí po zchitinisované velmi malé papille (obr. 3. p.). Bradavka anální je elipsovitá s kolmou štěrbinkou uprostřed a tak od stigmat pošinutá, že s nimi tvoří trojúhelník rovnoramenný, jehož vrcholem je štěrbinka řitní.

Terminální diskus (obr. 4. d.), jenž značí vchlípení přední části těla, je chitinovými pruhy zpevněný a na pokračí jako při většině kukel ze skupiny *Schizophora* laločnatý. Podle těchto laloků oddělí se horní víčko od dolního, při čemž diskus zůstane na straně ventrální. S diskem uvnitř soudku souvisí vždy zbytek vchlípeniny v podobě epidermálního váčku, k němuž se připíná cephalopharyngeální schránka s háčky příústními.

Smrštění pokožky na kukle *Lonchaea viridana* Mg. v soudek neděje se jen mechanicky, smršťováním, ale také vzrůstem. Před zakuklením přibývá chitinu, jenž se usazuje v dosti pravidelné vrásky, jež vidíme při značném zvětšení, jak se soustředně sestavují okolo stigmat (obr. 5.). Při slabém zvětšení vypadají vrásky jako vláskovité proužčky (obr. 2.), jež činí povrch soudku jemně rýhovaný. Zvětší-li se značně, objeví se jako patrné obroučky z chitinu (obr. 6.), jež vynikají z povrchu kukel. Základ jejich, jak později bude ukázáno, třeba hledati již v epidermis larvím.

Na ventrální straně kroužků rozložila se políčka, jimiž se larva opírala při lezení. Tato políčka, značně jsou zvětšena, ukazují účinky vzrůstu přímo malebné. Uprostřed políčka sedí řada hrbolků (obr. 7.) jemně ozubených; v předu a v zadu obklopují je řady hrbolků jednoduchých, jež vybíhají v nepatrné háčky. Za těmi následuje páseček jen zrněný, pak několik pásků vlnitých, až konečně zase řadí se za ně pásky přímohrauné. Nejprve se v lalůčky rozdružila epidermis (obr. 8.) zcela blánitá, na lalůčcích jejích vzrostla cuticula velmi ozdobná, zvláště velmi pěkně zruzněná na políč-

kách pošinovacích. Povážíme-li, že 11 článků těla kuklího měří dohromady 4 mm, posoudíme, jak drobnoučká ozdoba kráší pošinovací políčka.

Podobnou ozdobu také má na ventrální straně 2 mm dlouhá kukla druhu *Phytomyza albiceps* z podkopěnek (mín) na *Sonchus laevis*.

Stloustnutí epidermis na soudečku neděje se vždy vráskami skoro rovnoběžnými, nýbrž také sífovými. Příkladem je

kukla druhu *Trypeta colon* Mg. Chitin tu vytvořil více méně pravidelné síčky z hruba šestiúhelníkové, kteréž se jeví jinak na dorsální straně a jinak na ventrální straně soudečkovitého puparia. Zúží-li se a přiblíží k sobě síčky, vznikne vráskování sbíhavě splétavé, jaké pozorujeme na pupariích *Chlorops taeniopus*; na vráskách však sedí mikroskopická zrníčka. Puparia druhu *Phytomyza xylostei* jsou zdobena vráskami, jež přecházejíce na stranu ventrální, dělí se v ellipsovité hrbolky. V řady hrbolků rozplynuly se

splétavé vrásky na soudečkách *Homalomyia manicata* a právě při hranici článků.

Jindy tvoří se kutikula po celé epidermis, rovnoměrně se ukládá i nepatrně diferencuje. Poměrně nejtenší kutikulu mají hruškovitá puparia rodu *Syrphus*, za to ale vyskytuje se v nich pigment, jenž jim dodává pestrosti. Soudečkovité kukly *Schizophora* bývají pravidlem jednobarevné, zlušta pak ukryté, kdežto kukly *Syrphus* vynikají poměrnou pestrostí a tím, že ležívaly volně na rostlinách. Z drobných kukliček rodů *Agromyzia* a *Phytomyza*, jejichž larvy míny v listech vyhlodávají, často vyhrnou se cizopasnici, drobné to vosičky, z čeledě *Chalcididae*, kdežto v kuklách rodu *Syrphus* cizopasí žlabatky, a to z rodu *Eucolla Westw.* V larvách Anthomyií a *Sarcophag* parazitují druhy z rodu *Figites Latr.* a v *Billea pectinata* dle udání Tölgo-va také snad cizopasí nějaké žlabatky.

Při této rozpravě o kuklách budiž mi dovoleno prosloviti několik slov o terminálním disku (slemenní ploténce) vůbec. Tvar jeho mění se způsobem svlékání larvy; vchlípí-li se kratičký článek hlavy před svlékáním zcela, vypadá diskus jinak, než ponoří-li se jen větší díl vchlípitelný.

Na kuklách (vlastně pupariu) rodu *Micropalpus* podobá se diskus kroužku vroubkovanému, jenž má uprostřed jedinou nálevkovitou prohlubinku, do níž zapadají vrásky disku. Toť případ, při němž nastalo vchlípení úplné a dokonalé před stuhnutím pokožky.

Nápadné poměry nalézáme při některých kuklách rodu *Chrysoschlamys*; na těch totiž bývá v předu místo disku veliký hrbolek vklíněný do štěrbin v prvním článku na tom místě, kde obyčejně sedí terminální diskus. Dle všech znaků je hrbolek část vchlípitelná, kteráž nebyla při tunutí a smršťování larv pokožky zpět zatažena, načež mohutně zchitinisovala v podobu již uvedeného hrbolku. Uvnitř puparia hrbolek pokračuje jako krátký epidermální váček, k němuž se připojuje cephalopharyngeální schránka. Normální diskus na jiných larvách tvoří dvě těsně k sobě přilehlé lištny na temeni zoubkované.

Uvnitř puparia zachovala se dobře vchlípenina v kuklách rodu *Chrysotoxum*. V pupariu ve stěně vězí hruškovitý váček, k němuž je připojena chitinová opora cephalopharyngeální; vnější část váčku, jež pokožkou proniká, tvoří na ventrální straně nezřetelný diskus.

O rozrušování těla larvího v kuklách svědčí utrhané tracheje. V prvním článku kukel rodu *Chrysotoxum* zůstaly obě hlavní větve tracheální i s přední komissurou, která nepochybně v larvách a pak i v kuklách muších ze skupiny *Aschiza* spojuje obě hlavní větve hned za předními stigmaty; kus hlavních větví zůstal v soudkovitě stažené epidermis, takže zbytky jejich dosahují až do 4. kroužku. Podobné poměry panují též v kukle *Aricia laeta*, v níž lze větve tracheální dobře sledovati od zchitinisovaných předních stigmat až do čtvrtého článku; ale po přední komissuře, jež by je spojovala, není tam ani sledu.

V kuklách *Syrphů* zůstává při zadních stigmatěch tak veliký kus trachejí, že bychom jej v soudcích jiných *Cyclorrhaph* marně hledali; tak v pupariu *Syrphus balteatus* měří zbylé tracheální větve skoro třetinu délky jeho.

Obě komissury, jak přední, tak zadní má larva *Billea pectinata* Mg., ale jen ve druhém larvím stadiu, mně se podařilo zjistiti zadní komissuru v mrtvé mladé larvě nějaké mouchy z *Trypetid*, jež žila v úboru *Matricaria inodora*. Úbor s larvou daroval mi p. Dr. Baudyš.

Ač soudečkovité kukly kruhoševých much podobají se sobě skoro jako vejce vejci, přece kmitá nám naděje, že po pilném srovnávání a badání podaří se v budoucnu rozeznávat kukly alespoň dle rodů.

AUSZUG.

1. Unsere Stücke von *Lonchaea viridana* Mg. stammen aus Sachsen. Diese Art hat eine 4 mm lange und $1\frac{1}{3}$ mm breite Puppe (F. 1.); das die Hinterstigmaen tragende Feldchen ist sehr seicht concav; der gegenseitige Abstand der Stigmaen ist grösser als 2 Durchmesser derselben. Die Hinterstigmaen bilden mit der Analwarze ein gleicharmiges

Dreieck; rechts und links von den Stigmen ragt je eine sehr kleine Papille (F. 3.) vor.

Das fein querrunzelige Puparium ist walzenförmig, seine vier ersten Segmente bilden einen distal verengten Kegel. Auf der Ventralseite sind sieben sehr zierliche Feldchen (F. 7.), die den Larven zur Bewegung dienen.

2. Die Verdickung der Epidermis von Muscidenpuppen geschieht durch die Einschrumpfung und durch das Wachsen.

3. Beim Dickwerden der Epidermis bilden sich auf den Puppen Netzen (Fannia — Homalomyia manicata Mg.); wenn diese kleiner und dichter werden, so entsteht die Runzelung (Micropalpus haemorrhoidalis Fll.).

4. Bei der Verpuppung zieht sich oft die Kopfpattie der Larve nicht vollständig ein, wie bei einigen Chrysotoxum-Puppen; dann ist der Terminaldiscus der Puppen zu gross.

5. Im Puparium der Syrphiden bleibt die vordere Trachealkommissur gleich hinter den Vorderstigmen. Im Puparium der Musciden möchten wir sie nicht finden.

6. Die Schlupfwespen aus der Familie Chalcididae (Pteromalini) parasitieren gewöhnlich in den kleinen Puppen von Agromyzidae, Phytomyzinae, Cecidomyidae; in den Puppen der Gattung Syrphus aber die Gallwespen aus der Gattung Eucoida Westw.

Nové Staphylínidy palaearktické.

Popisuje MUDr. Em. Lokay v Praze.

Conosoma Stöckli n. sp. m. Hlava černá s ústy červenými, velmi jemně a po různu tečkovaná, řídce žlutavě-šedě chloupkovaná. Štít černý neb černohnědý, po stranách a na zadním okraji světleji hnědý, něco málo širší krovek, do zadu nepatrně, do předu značně zúžený, přední jeho rohy ostroúhlé, zadní do zadu trochu protáhlé, pravoúhlé, před rameny zadní okraj štítu chobotnatý. Štít jest hustě velmi jemně tečkován a dosti hustě žlutavě šedě, přilehle pýřitý. Krovky černé neb černohnědé, značně delší štítu, do zadu mírně zúžené, velmi hustě a jemně tečkované, mdle lesklé, žlu-

tavě šedě, husté a přilehlé pýřité. Zadeček černý nebo červenohnědý s červenohnědou obrubou zádi kroužků zadečkových, přilehle žlutavošedě pýřitý, velmi hustě a jemně tečkovaný, po stranách skoro nic, jen na konci trochu obrvený. Nohy, makadla a tykadla žlutohnědé, střední články tykadel černo-
hnědé. Tykadla dlouhá, štíhlá přecházejí dosti značně zadní okraje štítu, jich prostřední články velmi dlouhé, předposlední články zděli šířky, poslední článek nesouměrně vejčitý. U ♂ šestý břišní kroužek vzadu v úhlu vykrojený, pátý kroužek břišní na zadním okraji s malým vroubkem. Délka 4 až 5 mm.

Tato nová *Conosoma* podobá se *pubescens* Grav., jest však plošší, méně klenutá, má delší a štíhlejší tykadla, zadní rohy štítu protáhlejší a tudíž trochu ostřejší, krovky delší, plošší a též jemněji tečkované, zadeček po stranách skoro neobrvaný a celé tělo hustěji žlutavošedě přilehle pýřité. Též se u nového tohoto druhu nevyskytují červenavé odrůdy, jako často jest tomu u *pubescens* Grav.

Šest jedinců nápadně této nové *Conosomy* a sice ♂ i ♀ nalezl jsem v pařezech v červnu 1911 ve Východních Karpatech v pralesích pod Čarnohorou a jmenuji tento druh ku počtě svého přítele, horlivého lepidopterologa pana Augusta Stöckla ve Lvově, v jehož společnosti jsem tento výlet podnikl.

Quedius (*Quedionuchus*) *lugubris* n. sp. m. Celý leskle černý, toliko zádež zadečkových kroužků červenavě žluté, chodidla červenavá a částečně i holeně červenohnědé. Hlava vejčitá, trochu širší délky, tak veliká, jako u *Qu. cinetus* Payk. Zadní čelní bod jest oku mnohem blíže než zadnímu zúžení hlavy, zevně od něho, na zadním okraji oka druhý menší bod. Tykadla štíhlá, jich předposlední články jsou nepatrně širší délky, asi jako u *Qu. cinetus* Payk. Štít příčný, se strany skoro nestlačený, na vrchu, z předu s obvyklou řadou tří bodů, mimo tuto se dvěma body po straně a třetím bodem při postranním okraji, tak jako u *Qu. cinetus* Payk. i *punctatellus* Heer. Krovky něco delší štítu, méně lesklé než u *Qu. cinetus* Payk. a *punctatellus* Heer., jich povrch velmi jemně kožitě vrásčitý a při tom jemně mělce a rozptýleně tečkovaný se třemi řadami větších pěti až desíti te-

ček. Zadeček dosti silně a nepříliš řídko tečkován. U ♂ záď sestého břišního kroužku vespod v úhlu vykrojená a vnitřní okraj stehen zadních noh jednoduše chloupkovaný, tedy nikoliv ostnatě obrvený. Délka 8 mm. Nový tento *Quedionuchus* podobá se velikostí spíše *Qu. cinctus* Payk., jest však štíhlejší a liší se od něho úplně černými a mdlejšími krovkami, též trochu hustším tečkováním zadečku a u ♂ vnitřním okrajem zadních stehen jednoduše chloupkatých. Od *Qu. punctatellus* Herr. liší se značnější velikostí, štíhlejšími tykadly, úplně černými, mdlejšími krovkami a poněkud méně hustým tečkováním zadečku.

Jediného ♂ našel jsem v červnu 1911 pod korou stromů v pralesích pod Čarnohorou na cestě k Zarošlágu ve Východních Karpatech.

Quedius cruentus Oliv. var. *obscurus* n. var. m. Od var. *virens* Rottbg. liší se úplně černou barvou celého těla, jen kořeny tykadel a holeně jsou hnědé, chodidla červenavá; jinak jest ve všem shodný s *Qu. cruentus* Oliv.

Jediný exemplář ♀ z Kréty jest v mé sbírce.

Neue palaearktische Staphyniliden.

Beschreibt MUDr. Em. Lokay in Prag.

Conosoma *Stöckli* n. sp. Kopf schwarz mit rotbraunem Munde, sehr fein und spärlich punktiert und gelblich grau behaart. Halsschild schwarz oder schwarzbraun, an den Seiten und am Hinterrande heller braun, wenig breiter als die Decken, nach rückwärts wenig, nach vorne kräftig verengt, mit spitzwinkligen Vorderecken und etwas nach rückwärts gezogenen rechtwinkeligen Hinterecken, sein Hinterrand vor den Schultern schwach ausgebuchtet. Halsschild dicht und sehr fein punktiert und ziemlich dicht gelblich grau anliegend behaart. Flügeldecken beträchtlich länger als der Halsschild, schwarz oder schwarzbraun, flach gewölbt, nach rückwärts verengt, sehr dicht und fein punktiert, kurz und dicht gelblichgrau anliegend behaart, daher mattglänzend. Abdomen schwarz oder schwarzbraun mit breit rotbraun ge-

säumten Hinterrändern der Segmente, sehr dicht und fein punktiert und anliegend gelblichgrau behaart, an den Seiten fast gar nicht, an der Spitze etwas bewimpert. Beine, Taster und Fühler gelbbraun, die mittleren Fühlerglieder schwarzbraun. Fühler lang und schlank den Hinterrand des Halsschildes ziemlich überragend ihre mittleren Glieder sehr lang, die vorletzten fast so lang als breit, das Endglied gestreckt, asymmetrisch eiförmig. Beim ♂ der Hinterrand des sechsten Abdominalsegmentes der Unterseite dreieckig ausgeschnitten, fünftes Segment unten in der Mitte nur sehr wenig eingekerbt.

Die neue Conosoma erinnert durch die flache Wölbung des Körpers an littoreum L. sonst ähnelt sie pubescens Grav., hat jedoch viel schlankere Fühler, die Hinterecken des Halsschildes sind mehr nach hinten gezogen, daher etwas schärfer. Flügeldecken sind flacher und länger auch feiner punktiert und der ganze Käfer ist dichter gelblichgrau anliegend behaart. Das Abdomen ist an den Seiten fast unbewimpert. Es fehlen bei dieser Art auch die gelbbraunen Formen die bei pubescens Grav. nicht selten sind.

Sechs Exemplare ♂ und ♀ dieser Art sammelte ich in Stöcken im Juni 1911 in den Urwäldern unter der Czarnohora in den Ost-Karpathen und widme ich diese Art meinem Freunde Herrn August Stöckl, Lepidopterologen in Lemberg, in dessen Gesellschaft ich diesen Ausflug unternommen hatte.

Quedius (*Quedionuchus*) *lugubris* n. sp. m. Glänzend schwarz, nur die Hinterränder der Abdominalsegmente rotgelb, Tarsen rötlich, Schienen zum Theil rotbraun. Kopf oval, etwas breiter als lang, so gross, wie bei *Qu. cinctus* Payk. Der hintere Stirnpunkt steht dem Auge viel näher als der Einschnürung des Kopfes, auswärts von ihm ein zweiter kleiner Punkt am Augenhinterrande. Fühler schlank, ihre vorletzten Glieder nur unbedeutend breiter als lang, etwa so wie bei *Qu. cinctus* Payk. Halsschild quer, an den **Seiten kaum eingedrückt** mit der gewöhnlichen Rückenreihe von drei Punkten, an den Seiten mit zwei Punkten und einem dritten Punkte nahe bei dem Seitenrande, ebenso wie bei *Qu. cinctus* Payk. und *punctatellus* Heer. Flügeldecken etwas länger als der Halsschild, weniger glänzend als bei *cinctus* Payk.

und punctatellus Heer. im Grunde sehr fein chagriniert und dabei seicht und weitläufig fein punktiert mit drei Längsreihen von fünf bis zehn grösseren Punkten. Abdomen ziemlich stark und nicht sehr weitläufig punktiert. Beim ♂ das sechste Ventralsegment an der Spitze winkelig ausgerandet, der Innenrad der Hinterschenkel einfach behaart. Long. 8 mm. Die neue Quedionuchus-Art ist so gross wie Qu. cinctus Payk, jedoch etwas schlanker, hat ganz schwarze und matterglänzende Flügeldecken, etwas dichter punktierte Abdominalsegmente und beim ♂ einfach behaarten Innenrand der Hinterschenkel. Von Qu. punctatellus Heer unterscheidet sich die neue Art durch bedeutendere Grösse, schlankere Fühlerglieder, ganz schwarze, matterglänzende Flügeldecken und nicht ganz so dichte Punktierung des Abdomen.

Ein einziges ♂ fieng ich im Juni 1911 unter Baumrinden in den Urwäldern unter der Czarnohora in den Ost-Karpathen.

Quedius cruentus Oliv. var. *obscurus* n. var. m. Von der var. *virens* Rottbg. unterscheidet sich die neue Varietät durch die tief schwarze Farbe des ganzen Körpers, so dass nur die Wurzel der Fühler sowie die Schienen braun und die Tarsen rötlich sind. Sonst ist das Tier mit *Qu. cruentus Oliv.* vollkommen identisch.

Einziges Exemplar, ein ♀, aus Kreta stammend befindet sich in meiner Sammlung.

Objev stěnice *Cimex dissimilis* Horv. v Cechách.

Napsal Dr. G. Horváth.

Pan prof. Roubal sděluje nedávno v tomto časopise (roč. X., str. 122.), že nalezl 23. srpna 1913 u Chudenic v Cechách ve hnízdech ptačích, která byla ve staré olši, vedle velikých brouků také exemplář »*Acanthias lectularia*«. Autor patrně jménem tímto chtěl označiti stěnici obecnou (*Cimex lectularius L.*), která výmínečně nejen v lidských příbytcích, ale i jinde se vyskytá. Nalezl jsem ji na př. ve větším množství na kostelní věži u netopýrů; Jan Frivaldszky chytil jeden kus na louce.

Poněvadž takový výskyt vždycky jest jen výmínečný, zdálo se mi žádoucím stěnici u Chudenic nalezenou podrobněji prozkoumati a druh přesně určit. P. prof. Roubal byl tak laskav a poslal mi zmíněný kus i přenechal jej Uher. Národ. Museu výměnou za vzácného brouka. Poznal jsem ihned, že to není obyčejná stěnice, nýbrž druh zcela jiný, totiž *Cimex dissimilis*, mnou v r. 1910 (Ann. Mus. Hung. VIII., p. 361) dle jediného samičího kusu z Uher popsaná. Stěnice v Čechách nalezená jest sameček a jest to druhý posud známý kus.

Na kterém živočichu vlastně tato stínka cizopasí, jest dosud neznámo. Kus v Uhrách objevený nalezen byl na vnější stěně selského stavení. Žil-li kus v Čechách nalezený vskutku na některém z ptáků, kteří ve hnízdě p. prof. Roubalem prohlédnutém hníždili, nelze nyní s jistotou tvrditi. Možno, že ona olše byla obydlena také netopýry, kteří mohli po případě býti vlastními hostiteli. Ukázal jsem v přednášce konané na IX. mezinár. sjezdu zoologickém v Monaku, že hostiteli stěnic byli původně netopýři, s nichž teprve přešly na jiné teplokrevné živočichy (člověka i ptáky). Přednáška tato vyjde ve zprávách uvedeného sjezdu.

Die Entdeckung der Wanze *Cimex dissimilis* Horv. in Böhmen.

Von Dr. G. Horváth.

Herr Prof. J. Roubal machte neulich in dieser Zeitschrift (Jhrg. X., p. 122) die Mitteilung, dass er am 23. August 1913 bei Chudenice (Böhmen) in Vogelnestern, welche sich in einer alten Erle befanden, ausser verschiedenen Käfern auch ein Exemplar von »*Acanthias lectularia*« gefunden hat. Der Autor hat mit diesem Namen offenbar die gemeine Bettwanze (*Cimex lectularius* L.) bezeichnen wollen, welche ausnahmsweise nicht nur in menschlichen Wohnungen, sondern auch anderwärts anzutreffen ist. Ich habe sie z. B. einmal in einem Kirchthurm bei Fledermäusen in grösserer Anzahl gesammelt; Jos. Frivaldszky hat ein Exemplar auf einer Wiese gefangen.

Da jedoch ein solches Vorkommen immer nur eine Ausnahme bildet, so erschien es mir wünschenswert, die bei Chudenice gefundene Wanze näher zu untersuchen und deren Spezies genau zu bestimmen. Herr Prof. Roubal war so freundlich mir das betreffende Exemplar zu übersenden und es in Tausch gegen einen seltenen Käfer für das Ungarische National-Museum in Budapest zu überlassen. Ich erkannte sogleich, dass es nicht die gemeine Bettwanze ist, sondern eine ganz andere Art, nämlich der von mir im Jahre 1910 (Ann. Mus. Hung. VIII., p. 361) nach einem einzigen weiblichen Exemplar aus Ungarn beschriebene *Cimex dissimilis*. Die in Böhmen gefundene Wanze ist ein Männchen und ist das zweite bisher bekannte Exemplar dieser Spezies.

Auf welchem Thiere eigentlich diese Wanzenart schmarrotzt, ist bisher noch unbekannt. Das in Ungarn zuerst entdeckte Exemplar wurde an der Aussenwand eines Bauernhauses gefangen. Ob das in Böhmen gefundene Exemplar wirklich auf irgend einem jener Vögel lebte, welche in der von Prof. Roubal untersuchten Erle nisteten, lässt sich der Zeit nicht mit Bestimmtheit behaupten. Möglicherweise war jene Erle vielleicht auch von Fledermäusen bewohnt, welche in diesem Falle eventuell die eigentlichen Wirththiere sein konnten. Ich habe ja in einem am IX. Internationalen Zoologen-Congress in Monaco gehaltenen Vortrag, der in den Berichten des Congresses erscheinen wird, gezeigt, dass die Wirthsthiere der Cimiciden ursprünglich Fledermäuse waren, von denen sie dann auch auf andere warmblütige Thiere (Menschen und Vögel) übergegangen sind.

Nová řada příspěvků k životu brouků. — Neue Reihe von Beiträgen aus dem Käferleben.

Prof. J. Roubal.

1. Podmínky životní mnohých brouků a ovšem i jiných hmyzů vystupují v některých letech jako příznivé či nikoli ve velkých rozměrech plošného rozprostrání v té oné zoně faunistické, nebo v menším distriktu jejím.

Při sběratelské činnosti vůbec, nebo sledujeme-li po řadu let stav fauny určité skupiny hmyzí, vykonáme-li v téže saisoně více výletů (čím do krajin vzdálenějších, tím eventuelní potvrzení frappantnější) na různé strany, studujeme-li velké materiály k determinaci zaslané v nejrozmanitějších krajinách v téže saisoně nasbírané: docházíme často důsledků překvapujících, ano možno u některých druhů s matematickou přesností souditi, že on, v dřívějších létech třeba neznámý; neb jen na nejvyšš sporadický a p. letos bude v tolika a tolika procentech materiálů; možno tu i pomýšleti sestaviti tabelární seznamy, ovšem za delší periodu časovou, na př. už za desetiletí.

Nesouvisí ovšem nijak známý fakt, že u mnohých druhů významných nebo dosud málo známých exponentem »hojného nasbírání« jsou specialisté-sběratelé, specialisté-oekologové, specialisté-systematikové, kteří intensivním jednostranným sbíráním, studováním a p. té které skupiny nebo jen toho onoho rodu, nedím-li jediného jen druhu, upozornili všechny ostatní na způsob života, sbírání jeho atd. Na př. iniciativou *Netolitzkého* naučili se entomologové sbíratí *Bembidion viridimicans* *Dan.*, *inustum* *Duv.*, ve Slezsku hojně sbíráno a teprve teď jako nové pro provincii tu oznámeno, na př. *B. Müllerianum* *Heyd.*, *lunulatum* *Fourcr.*, *Milleri* *Duv.*, nalezeny nové lokality vzácných jiných; též nutno zmíniti se o universálním dnes sbírání brouků v hnízdech podzemních ssaveců; bývalá rarita *Quedius longicornis* *Kr.* a řada jiných jsou dnes vlastně hojní a stále engrossisty produkovaní brouci.

Netřeba se ani zmiňovati o moderním směru koleopterologie, o intensivním sbírání a studování slepých *Silphidů* a *Anophthalmů*, v jednostrannou manii se zvrhující za časté sport. A mnoho ještě příkladů možno tuto uvést, o *Notorrhina*, *Hypera libanotidis*, *Rtt.*, *Athypus rufus* *Deg.* etc., etc. — O to vše naprosto mně neběží. Příkladem pro tento článek jest na př. toto: v témže roce jsem našel 2. ex. *Aleuonota elegantula* *Bris.* v témže týdnu u Jinců a Dobříše 1910, jindy, v jiných letech na týchž místech ne. — *Liodes silesiaca* *Kr.* v téže saisoně 1913 u Pacova v nejšířším okolí za příhodných okolností všude a rov-

něž na Klatovsku. — Zvláště hojně *Lathridius lardarius* Deg. 1911 v květnu a červnu u Pacova a Příbramě, jindy velmi vzácné, jindy vůbec ne.—V r. 1909 byl hojný druh *Liodes Triepkei Schmidt.* v červenci v jižních Čechách, v Bavorské Falei, Tyrolsku, Haliči, na Litvě. — Velmi hojná byla na vřesu v srpnu 1913 *Coccinella hieroglyphica* L. u Pacova, Hořepníka, Chudenic, Stankova, Horšova Týna. — *Liodes badia* Strm. jsem měl z Čech do 1913 jen 1 ex.; ač dobře *Liodesy* umím sbíratí a skoro všechny středoevropské jsem u nás našel. Na týchž místech, kde dříve jsem ji nikdy v téže době neviděl, sbíral jsem ji 1913 v mnoha exemplářích u Hluboše (pod mechem, už 9./IV.), v Květné u Příbramě 30. V., na Křivoklátsku 1. VI., u Chudenic 29. VII.

Hydnobius punctatus Strm. a *v. intermedius* Thoms. byli na př. r. 1909, 1913 velmi hojní ve všech vyšších polohách středních i jižních Čech, jindy po skrovnu nebo převzácně.

Někdy jde o periodu víceletou, t. j. na př. v témže čtyřletí byl na vzdálených různých místech střední Evropy hojněji sbírán *Stenus niveus* Fauv., *Schistoglossa viduata* Er., někteří vodní brouci, *Euplectusi* (pokud neplatí hořejší poznámka o sběratelích), mnozí xylophagi atd. Zajímavé potvrzení podávají výkony o nálezech v témže roce publikované v rozmanitých časopisech nebo i v jednom podané více sběrateli. Toto vše týká se zatím jen druhů s jednou nebo více ročními generacemi a nekomplikováno s oněmi, jež prodělávají generaci víceletou.

2. Za abnormálně suchého léta 1911, kdy vše v přírodě bylo tak nesmírně vypráhlo, že v červenci život broucí úplně ustal tam, kde jinde velmi bohatý a pestrý býval, bylo možno na ostrůvcích vlhkosti přistihnouti často veliké množství druhů nejrozmanitějších.

Na dvoře v Pacově, na místě, kde byla hojnost měkkého dříví, pařezů, chrástí, jehličí, nebylo celé týdny po celou dobu denní ani nejobecnějšího ani drobného druhu možno pozorovati, kdežto jindy v letu, na dříví a p. celé zástupy i znamenitých brouků se objevují, ohledal jsem starý borový kus kmene. Pod korou, silnou to borkou, všude sucho a tudíž

zcela bezživotno; na jednom však místě, v ohybu, kde vyrůstala větev, bylo pod korou vlhko a tam se stáhl všechn život: *Mycetaea hirta* Marsh., *Lathridius angusticollis* Gyll., *Enicmus hirtus* Gyll., *transversus* Oliv., *Phloeocharis subtilissima* Mannh., *Gyrophæna nana* Payk., *manca* Er., *Homalota plana* Gyll., *Thectura cuspidata* Er., *Phloeopora corticalis* Gr., *Dinaraea angustula* Gyll., *Phloeonomus pusillus* Grav., *Myelophilus piniperda* L.

3. Příspěvek k oekologii *Eccoptogaster rugulosus* Ratzeb. Na dvoře v Pacově malá třešnička už s mladými plody byla nakažena tímto druhem a celá až k zemi a až po nejtenší haluzky pokryta jeho otvůrky. Všichni jsou po celý den činni, velmi čilí a kopulují se. U některé dírky obsazené číhá malý *Bracon*, nahlíží ob čas dovnitř, brouček ho však vždy vyžene. I přes hodinu vytrvale čeká a odlétne-li na chvíli, vrátí se zase; když brouček nakladší vajíček opustí otvor, vnikne tam *Bracon*.

Náš *Eccoptogaster* běhá neobyčejně rychle, nejrychleji mezi Scolytidy mně známými in natura. Pokud jsem pozoroval 1911 v červenci u Pacova, 1907 u Roudnice a leckdy dříve u Chudenic, infikoval jen stromy (hrušky, švestky, třešně) už odumírající, na př. zmíněná třešnička chřadla, protože poblíž byly 2 veliké hromady písku, jichž tlaku kořeny nevydržely, jiná počala schnouti, když byla příliš pozdě přesazena (za květu) a pak teprve se dostavili kůrovci; jinde zas švestka počala schnouti, protože ji velmi silně ořezali atd.

Za silných, pověstných veder 1911 běhají ♂♂ velmi čile po kůře, zastavují se u otvorů, v nichž pracuje ♀. Dlouho jsem lupou pozoroval, jak často ♂ vsune hlavu do otvoru, kde je ♀ ven hlavou obrácená. — Kopula ovšem se děje známým způsobem. — Na švestkách jsem ho pozoroval vždy jen na větvích, protože tam je slabší a méně rozvráskaná kůra, na tenkých mladých třešničkách napadali celý kmeu docela hned od země. To pozoroval už Schmidberger: Beitr. z. Obstbaumzucht u. z. Natgesch. d. den Obstb. schäd. Ins., Linz, 1827—1836, IV., 230.

Brouci vrtají otvůrky celý den i celou noc. Ve dne začínají práci na oné třešničce, která je na prudkém slunci, pouze na místech od něho odvrácených, ve stínu, neboť vyhledávali vždy místa nejméně vyschlá a nejméně vysychající; celkem možno pozorovati po úplně dokončeném jich všech díle, že kůra třešně na straně k jihu jest bez otvůrků, pouze malé místo, kam však dopadal stín kolu, mělo něco otvorů.

Samička začínající »vrtati« vykusuje čelistmi malé pi-linky, jež se jí přilepují na vnikající části těla, tykadla, čelo, temeno, nohy atd. a jsou rychlými pohyby noh atd. střásány. Asi 3 hodiny trvá, než je dírka tak hluboká, že pojme asi přes polovinu délky broučka.

Poblíž otvůrků, od jednoho k druhému procházejí, trpělivě čekající různí lumčící, *Proctotrupidi*, *Braconi*; na zmíněné švestce jich bylo 5 druhů.

Eccoptogaster mali *Bechst.* jest v poměru k *rugulosus* *Ratz.* velmi vzácný, a to jen na oné švestce, na větvi, kde bylo několik desítek těchto, byl leda 1 *mali* *Bechst.*

Ostatní, známé, oekologické poznámky neuvádím, možno se jich dočísti v příslušné literatuře.

4. *Eccoptogaster laevis* *Chap.* dle Trédla (*E. B. III.*, 19.) žije na *Ulmus montana*, *effusa*, *ausnahmsweise Quercus pedunculata*, *Tilia parvifolia*, *Fagus silvatica*. Na Žebráku jsem našel několik těchto brouků 11. VI. 1910 na složeném dříví habrovém (*Carpinus betulus*).

5. *Phytobaenus amabilis* *Sahlb.* žije na lískách (*Corylus avellana*), jakož jsem pozoroval v červenci 1909 u Klevaně ve volyňské gubernii v Rusku.

6. *Hylophilus nigrinus* *Germ.*, ježž jsem několikráte v horách sbíral pod korou pařezů (Šumava, Děčínský Sněžník), našel jsem v červnu 1913 3krát na květenství bodláků v údolí lišnickém u Vltavy.

7. V budníku holubím v Chudenicích VIII. 1911 jsem pozoroval: *Xylodromus concinnus* *Marsh.*, *Phyllo-drepaioptera* *Steph.*, *Philonthuscephalotes* *Gravh.*, *Leucoparhyphus silphoides* *L.*, *Atheta divisa* *Märk.*, *picipennis* *Manh.*, *Cryptophagus hirtulus* *Kr.*, *badius* *Strm.*, *Gnathoneus rotundatus* *Kugel.*, 1 *Ptinus brunneus* *Dft.* ♂. — Za-

jímavé velice jest toto: Několik dní před prohlídkou holubích budníků jsem v okolí samoty, kde se tato pozorování děla, pustil některé synoekenty z hnízda *Formica rufa* z hor sem k studiu přineseného na svobodu, na př. *Xantholinus atratus* Heer., *Thiasophila angulata* Er., *Notothecta flavipes* Grav.; někteří z těch se uchýlili do oněch budníků, do prostředí nejpříbuznějšího jejich vlastnímu.

Entomolog v Luhačovicích.

Napsal stav. rada J. Srdínko (Smíchov.)

(Pokračování se str. 116.)

V Luhačovicích najde sběratel na pastvinách, u cest, na mezích, březích potoků a leckde jinde dosti všelikých křovin, zejména hlohu, dřívšálu, šípku, babyky, trnky, krušiny, řešetláku, brsleny a ptačího zobu, kteréž křoviny přechovávají mnohou — třeba že známou — přes to však vítanou h. (housesku), zejména z čeledi píďalek.

Tak setřese (do deštníku) z posléze jmenovaného keře, nejlépe když kvete a až do opadání okvětí, h. píďalky *L. ob. viretata* Hb. Malá h., dokud se živí okvětím ptačího zobu, je ve shodě s ním všecka mlékově bílá, a patří k tomu mimo bystré a cvičené oko sběratelovo ještě dosti trpělivosti vynajíti ji v latě květní, když krmivo za čerstvé vyměňuje. Když pak květ vadne a rudne, nenajdeme více jednotvárně bílých h., ježto při posledním svlékání — opět ve shodě s okvětím — se přeměnily v rzivě neb červeně skvrnitě na půdě bílé. Snad bez omylu můžeme i zde spatřovati určitou souvislost mezi zbarvením h. a její výživou i jejím prostředím, jak toho pěkné příklady vidíme zejména u h. některých *Tephroclystii*.

Jde-li o malé h., nebývá chov provázen kýženým zdarem; pěstitel shledá se s častými mrzáčky. Léta 1911 a 1912 byla bohatá na *L. viretata*, téměř s každého keře bylo možno nejednu h. setřásti; za to však letos (1913) ani jedinké h. na četných keřích nebylo lze nalézt, — bezpochyby důsledek to nepříznivého počasí loňského, jako se ukázalo také

u více jiných druhů, jimž patrně studené a vlhké léto nešlo k duhu.

V tutéž dobu ukořistí sběratel s ptačího zobu již vyspělé h. *Hygro. syringaria L.* — Boarm. *gemma-ria Brehm.* a *Brach. sphinx Hufn.* — z trnky h. *Laren-cia bicolorata Hufn.*, (kterouž jsme v Čechách jen s olše setřásli), pak vzácnou h. bourovce *Trichiura cra-taegi L.*

Pěkná kořist jak co do mnohosti jedinců, tak i co do hodnoty druhové kyne sběrateli s osiky, jejíž keříky hojně najde roztroušeny na pokrajích lesů, na širších průhonech a zvláště v lesních kulturách. V druhé polovině června setřese s nich již vyspělou h. *Lob. halterata Hufn.*, kterou by u nás v středních Čechách asi marně hledal, ana si libuje v pohorských krajinách českého pomezí. Dále ukořistí více méně vrostlou h. píďalky *Epione paralellaria Schiff.* a *Ep-irranthis pulverata Thnbg. (diversata Vill.)*, u kteréž chov až do zakuklení nepodléhá sice kromobyčejným potížím, avšak přezimování kukel svrchovaně bývá choulostivé, končíc k lítosti pěstitel v častých případech zaschnutím již úplně vyvinutého motýle v časném jaře.

Rovněž s osiky — mimo to i s vrby — setřese sběratel u nás vzácnou, v červenci již vyspělou h. můrky *Medopa salicalis Schiff.* a to druhdy (jako letos 1913) dosti hojně. Jak známo, není odchov do zakuklení těžký, dáváme-li h. větévký s listy heboučkými, nejmladšími a krmíme-li jich více pospolitě a když oddělíme každou zvláště, jakmile jsme na ní zpozorovali, že k zakuklení spěje, změnivši svoji jasnější zeleň v tmavější, nahnědlou neb narudlou. Pěstiteli zajisté povědomo, že h. při slepování kokonku, tvořeného z oloupané slupky kůry, nemá býti jinou (tolikéž se kuklicí) vyrušována a olupována, — neboť jinak ustane naprosto v další práci a jen výjimečně na jiném místě větvičky poznovu se do slepování nového kokonku dává; v častých případech však skomírá. Na jívě, ač tu hojně roste a na prvním místě jako živná rostlina tohoto druhu se uvádí, nikdy jsme nenašli ani jedinké h. *Med. salicalis*. Odchylně od pravidla, dle něhož kukla přezimuje, vyvinulo se několik motýlů *Med. salicalis* ještě v létě t. r., ač příčinu tohoto předčasného vývoje v ne-

obvykle chladném létě r. 1913 dojistá spatřovati nemůžeme.

Na osice najdeme ještě — ovšem jen vzácně — h. *Cy-matophora octogesima Hb.*

Nescházelo na vytrvalé píli, s níž jsme se snažili přijíti na stopu velmi vzácné h. *Pygaera timon Hb.*, jež též na osice a dle údaje na Moravě přichází, — leč marně; stejný nezdar stihl nás pokud se týkal pátrání po h. *Sat. pyri Schiff.*

Z křovin na pokrajích lesů a z mlází v kulturách vyplašíme v létě něžnou, zelenou píďalku *Nemoria viridata L.* a na travnatých, vlhkých místech útlou můrku *Rivula sericealis Sc.*, s kterou se v Čechách setkáme nejspíše v krajině hornaté (Orlické hory).

Povšimnutí sběratelova zasluhuje dále h. píďalky *Larentia procellata F.*, po níž jsme v Čechách marně pátrali, v Luhačovicích však občas dosti hojná bývá na plaménku bílém či barvínku (*Clematis vitalba*), rostoucím tam divoce na některých místech. Známe tři taková stanoviška, kde sběratel najde statné keře této úponkovité rostliny — totiž na stráni t. zv. »Malé Kamenné« povýše besídky »Svobodovy«, pak na východní hranici prostranství t. zv. vzduchoplavby« a posléze za »Jestřábím« v křoví, jež bují na břehu náhonu, přivádějícím vodu do plovárny. Dojistá zajímá nás bude setřesena do deštníku h. *Lar. procellata*, jak věrně napodobuje — barvou i tvarem — část uschlé a šroubovitě stočené úponky; proto máme deštník pozorně prohlédnouti, než z něho úlomky a drť vysypeme. Rovněž s barvínku na posledně jmenovaném stanovišti setřásli jsme několik h. píďalky *Phibala tersata Hb.*

V patřičný čas najde sběratel na známých mu rostlinách h. *Tephroclystií*: *oblongata*, *satyrata*, *pussillata*, *castigata*, *lariciata*, *albipunctata*, *pulchellata*, *linariata*, *scabiosata*, *tresignata*, *assimilata*, *absinthiata*, *sobrinata*, *helveticaria*, *dodoneata*, *exiquata* a nepochybně ještě i více jiných. Posledně jmenovanou (*exiquata*) najdeme v Čechách nejspíše v krajinách horských, — v Luhačovicích žije po přednosti na trnce, hlohu a krušíně a dospívá k zakuklení teprv v měsících září a říjnu. Pěstiteli motýlů je dobře zná-

mo, jak některým druhům h. obzvlášť dobře jde k duhu změna v jídelním lístku i když se týče rostlin, na nichž bychom je na svobodě (v přírodě) marně hledali. To platí též o h. *T. exiquata*; na vzpomenutém místě za »Jestřabím« roste mezi vrbovím (prutinami) keř krušiny, s něhož jsme po několik roků setřásali h. *T. exiquata*, na prutinách, kolem stojících, však nikdy ani jedinké nenašli a přece dává tato h. chovaná v zajetí rozhodnou přednost vrbě přede všemi rostlinami, na nichž ji v přírodě nalézáme. Ještě sluší zmíniti se o její příznačné vlastnosti, že je velice svobody milovná, pročež náš houseník dokonale býti má opatřen, aby se »s Vaňkem neporadila«.

Luhačovice mohou se pochlubit vzácným zástupcem rodu *Cerura* — *fureula Cl.*, jejíž h. jsme v druhé polovině června téměř vyrostlou setřásli s vrby, kdežto v Čechách jsme ji našli vždy jen na buku.

V předu řečených prutinách vrbových, v cípu mezi náhonem a říčkou Olšavou, najde sběratel v pozdním létě v Čechách jen spoře se vyskytující h. píďalky *Lobophora sexalisata Hb.* — žel, že bývají druhdy často od cizopasníků napadeny, pak že právě provedenou regulací Olšavy větší část těchto prutin za své vzala.

Z různých bylin mařinovitých (*Stellatae*) setřese sběratel h. *Larencii*: *dotata*, *cucullata*, *rivata*, *galiata*, *ocellata* a krásnou růžovou *rubidata*; na třezalce (*Hypericum*) je dosti hojná h. *Chloantha polyodon Cl.*, jakož i přezimující h. *Scorilineata Sc.* (*dealbata L.*). V mladých doubravách na temeni vrchu »Lužné«, »Malé Kamenné« a i jinde najde sběratel vzácnou h. *Metrocampa honoraria Schiff.* — pak neméně spoře se vyskytující *Hoplitis milhauseri F.*, *Drymonia trimacula Esp.* a *chaonia Hb.*, *Spatalia argentina Schiff.* — K podzimu pak h. *Zanclognatha mortualis Schiff.*

Dostí hojně setřese s dubu h. *Sarrothripus revayana Sc.* (*undulana Hb.*). Tento známý, velice proměnlivý druh najdeme též na jívě. Sluší podotknouti, že kdykoli jsme v Čechách i v Luhačovicích našli tuto h. na jívě (a na počet jich bylo dosti) — vždy se z nich vyvinula jen

a b. d e g e n e r a n a *Hb.*, kdežto z h. z dubu nikdy ani jedinká, takže odtud zdá se odůvodněna býti domněnka, jako by určité krmivo (zde jíva) podstatný mělo vliv na vznik řečené formy aberrativní, aniž bychom však z toho na všeobecnou platnost, t. j. pravidlo uzavírali, se odvažovali. Z jívý setřásli jsme v pozdním létě ještě h. *Epione apiciaria Schiff.*, nápadnou svým tmavým zbarvením, mnohem temnějším, než u téže h. na vrbě žijící zpravidla shledáváme.

Z vzácnějších pídalek rodu *Gnophos* sluší jmenovati *ambiguata Dup.* — z rodu *Boarmia*: *roboraria Schiff.* — *ribeata Cl.* (*abietaria Hb.*) — *lichenaria Hufn.* — z mur pak velmi vzácnou *Hadena hepatica Hb.* a z rodu *Hepialus* *fusconebulosa De Geer.* (*velleda Hb.*), *sylvina L.* *ilupulina L.*

Ještě zbývající pozoruhodnější příslušníky motýlí fauny v Luhačovicích ponecháme si na příště.

Genus *Kasserota* Dist. (Fulgoridae) et affine genus novum hujus ordinis.

Dr. L. Melichar.

Gen. *Kasserota* Dist.

Kasserota Dist., Ann. Mag. Nat. Hist. 7. XVIII., p. 350 (1906), *Acarina St l.*, Trans. Ent. Soc. Lond. ser. 3. I., p. 584 (1863) partim.

Caput cum oculis thorace angustius, ante oculos paullo productum, vertice subquadrato vel paullo longiore, plano, antice leviter rotundato vel obtuse angulato; fronte longa, prope apicem utrimque in angulum distinctum lobata, carinis tribus instructa, lateralibus ad basim arcuatim conjunctis; clypeo medio subtiliter, apice gibboso carinato, lateribus convexis vel indistincte carinatis; rostrum coxas posticas paullo superans; antennae breves, articulo secundo brevissimo, subgloboso; ocelli distincti. Pronotum transversum, antice medio obtuse rotundato-productum, postico truncatum, disco tricarinatum. Scutellum triangulare, tricarinatum. Tegmina vitrea vel subpellucida, elongata, apicem abdominis superantia, apice rotundata, marginibus lateralibus parallelis; corio venis tri-

bus longitudinalibus longe a basi furcatis, ex areola basali emissis, venis in arcu apicali plus minusve dense furcatis, venulis transversis partis apicalis numero variabilibus, irregulariter dispositis. Pedes longiusculi, graciles, tibiis posticis trispinosis.

Acarna *Stål* simile genus, forma capitis et frontis divergit.

Typus gen.: *K. notaticollis* *Stål* (*Acarna*).

1. *Kasserota notaticollis* *Stål*.

Acarna notaticollis *Stål*, Trans. Ent. Soc. Lond. ser. 3, I., p. 584 (1863).

Acarna subapicalis *Walk.*, Journ. Linn. Soc. Zool. X., p. 101 (1870).

Testaceo-albida, carinis lateralibus frontis, marginibus verticis, lateribusque scutelli rufescente indutis; maculis duabus basalibus vel fascia basali frontis, macula utrinque marginali maculisque parvis mediis thoracis nigris; tegminum apice nebulaque oblonga interiore prope apicem fusciscentibus, macula orbiculari subapicali nigro-fusca.

Vertex subquadratus, apice leviter rotundatus, oculo transverso distincte latior. Frons latitudine maxima nonnihil longior, lateribus supra medium subparallelis, carinis sat distinctis, lateribus basin versus convergentibus, basis haud attingentibus. Tegmina ultra medium sensim levissime ampliata, dein apicem versus leviter angustata, venulis transversis partis apicalis minus numerosis. Femora postica extus fuscovittata.

Long. corporis 10 *mm*, exp. tegm. 31 *mm*.

Insula Batchian.

2. *Kasserota conviva* *Stål*.

Acarna conviva *Stål*, Trans. Ent. Soc. Lond. ser. 3., I., p. 585 (1863).

Testaceo-albida; clypei lineis tribus longitudinalibus, frontis basi, carinis, macula in angulis lateralibus serieque laterali granulorum parum elevatorum, verticis fascia angusta subapicali intramarginali maculisque duabus posticis, thoracis maculis parvis circiter octo dorsalibus et una in parte deflexa laterali, hujus etiam fascia ad carinam superiorem, scutelli maculis tribus lateralibus in seriem obliquam dispositis,

fasciis abdominis angustis, lamina superiore genitalium nigricantibus; tegminum annulo communi pone clavi apicem nec non apice fuscis, parte apicali fusca, apice dilutiore; marginibus frontis testaceis; tibiis anterioribus leviter infuscatis, basi et medio pallidioribus.

Long. corp. 9 *mm*, exp. tegm. 28 *mm*.

Insula Mysol.

3. *Kasserota ustulata* Stål.

Acarna ustulata Stål, Trans. Ent. Soc. Lond. ser. 3., I., p. 585 (1863).

Testaceo-albida; clypei lineis tribus longitudinalibus, frontis seriebus duabus granulorum, verticis maculis quatuor parvis, anterioribus minoribus, thoracis maculis circiter octo dorsalibus et duabus in deflexa parte laterali; scutelli maculis parvis lateralibus tribus, genitalibusque nigricantibus; tegminum apice fusco, pterostigmate testaceo-flavescente; tibiis anterioribus leviter infuscatis, medio pallidioribus.

Praecedenti maxime affinis. Vertex oculo transverso nonnihil angustior, latitudine vix brevior. Frons supra medium sursum sensim leviter angustata. Tegminum ultra medium sensim leviter ampliata, dein apicem versus leviter angustata.

Long. corp. 9 *mm*; exp. tegm. 28 *mm*.

Insula Aru.

4. *Kasserota orba* Stål.

Acarna orba Stål, Trans. Ent. Soc. Lond. ser. 3., I., p. 585 (1863).

Testaceo-albida; fascia basali frontis, macula parva media alteraque utrinque marginali thoracis nigris; tegminibus limbo apicali et interiore pone clavum infuscatis, macula subapicali nigro-fusca.

K. notaticollis similis. Vertex latitudine nonnihil longior, oculo transverso vix latior. Frons a medio sursum distincte angustata, latitudine maxima nonnihil longior. Tegmina ultra medium levissime ampliata, dein apicem versus leviter angustata, apice rotundata, venulis transversis partis apicalis minus numerosis. Femora postica extus ante medium infuscata.

Long. 8 *mm*; exp. tegm. 23 *mm*.

Insula Mysol.

5. *Kasserota pupillata* Stål.

Acarua pupillata Stål Trans. Ent. Soc. Lond. ser. 3, I, p. 586 (1863).

Pallide sordide sanguinea, pedibus tegminibusque obscurioribus, his apicem versus fusco luridis, fascia pallida ibidem instructis, macula subapicali nigra, ipsa macula minuta albida notata, ante maculam illam nigram linea transversa arcuata fusca ornatis; alis infuscatis, apice obscurioribus.

Caput ante oculos nonnihil prominens, vertice oculo transverso plus duplo latiore, latitudine nonnihil brevior,

Kasserota

apice rotundato; fronte latitudini maximae aequilonga, supra medium sursum levissime angustata, carinis tribus distinctis, lateralibus basin versus convergentibus, basin haud attingentibus. Tegmina apicem versus sensim levissime ampliata, apice rotundata, costa duplicata, spatio angustissimo inter costam et venam infracostalem venulis transversis obsoletis instructo, venulis transversis partis apicalis numerosissimis.

Long. 15 mm; exp. tegm. 44 mm.

N.G. Guiana, Dorey.

6. *Kasserota doreyensis* Dist.

Kasserota doreyensis Dist. Ann. Mag. Nat. Hist. 7., XVIII., p. 350 (1906).

Brunneo-ochracea, vertice, facie, clypeo, femoribus, apiceque scutelli pallidius vel obscurius ochraceis; tegminibus pallide ochraceis, venis brunneis, parte tertia apicali ochraceo-brunnea, maculis duabus griseis costalibus et macula simili marginali interiore maculaque subapicali nigra alboocellata instructa; alis apice fuscis; carina mesonoti duplicata, antice abbreviata, carinis lateralibus curvatis, antice circulariter conjunctis; carinis frontis distinctis, lateralibus maxime curvatis, ad basim arcuatim conjunctis. *K. pupillatae* similis.

Long. corp. 13 $\frac{1}{2}$ mm; exp. tegm. 36 mm.

N. Guinea, Dorey.

7. *Kasserota albosparsa* n. sp.

Nigra, tegminibus albocretaceo sparsis, basi fasciaque ultra medium tegminum, puncto anteapicali cretaceo-albis, pectore abdomineque sanguineis, pedibus anticis et mediis nigris, posticis sanguineis, apice tarsisque fuscis.

Long. cum tegm. 17—19 mm.

N. Guinea S. E., Paumoma River. (Collectio mea.)

8. *Kasserota fasciata* n. sp.

Fusco-brunnea, vertice longiore quam inter oculos lato, scutello inter carinas vittis nigris quattuor ornato, apice fusco; tegminibus fusco brunneis, basim albido conspersis, fascia transversa lata ultra medium flava, fascia angusta anteapicali in medio vitta alboocellata interrupta ornatis; alis hyalinis, apice fuscis; pectore pedibusque fuscis, abdomine sanguineo.

Long. cum tegm. 12 mm.

N. Guinea S. E., Moroka, 1300 m. (Collectio mea.)

9. *Kasserota vitrea* n. sp.

Corpore nigro-fusco, vertice quadrangulari, fronte nigra, articulo antennarum basali nigro, apice albo, secundo fulvo, ad basim nigro; tegminibus hyalinis, vitreis, venis flavis, fusco-maculatis, margine costali fusco-maculata, macula transversa marginali anteapicali, parte apicali fusca, vitta majore lineaque transversali ad marginem costalem hyalinis, macula subapicali parva, nigra; alis vitreis, venis nigris; pectore sordide testaceo, abdomine sanguineo, pedibus nigrofuscis.

Long. cum tegm. 16 mm.

N. Guinea S. E., Moroka, 1300 m. (Coll. mea.)

10. *Kasserota antica* n. sp.

Capite thoraceque nigris, macula nigra temporali anteoculari capitis, tegminibus hyalinis, flavotestaceis, clavo fusco, parte tertia apicali fusca, macula parvula subapicali nigra; venis fuscis, margine costali maculis fuscis 9—10 notatis; apice margineque alarum late fuscis; pectore abdomineque sordide testaceis, pedibus nigris, in clavo saepe macula magna albocretacea ad suturam clavi posita.

Long. cum tegm. 17—18 mm.

N. Guinea, Fiume Purari. (Collectio mea.)

11. *Kasserota subocellata* n. sp.

K. ustulatae similis, statura minore, carinis frontis ru-

fescentibus in callo basali nigro conjunctis, corpore ochraceo, tegminibus lividis, apice fuscis, macula subapicali nigra alboocellata ornatis; alis apice fuscis; pedibus brunneo fuscis.

Long. cum tegm. 11 *mm.*

N. Guinea S. E., Moroka 1300 *m.*

12. *Kasserota mahua n. sp.*

K. orbæ valde affinis, maculis duabus basalibus frontis, macula triangulari verticis, linea longitudinali centrali, maculis minutis duabus commaformibus discalibus, marginibus scutelli nigris differt.

Long. corp. 8 *mm.*; exp. tegm. 23 *mm.*

N. Guinea, Seleo, Berlinhafen. (Biró 1896 legit.)

13. *Kasserota bellicosa n. sp.*

Rufescente ochracea; fronte tricarinata, impicta, vertice ante oculos producto, tricarinato, carinis lateralibus elevatis; tegminibus albomucoreis, apice flavoluridis, fasciis duabus transversis fuscis ornatis, una basali, altera undulata media, macula costali parvula partis apicalis tegm. nigra; alis lacteis apice fuscis; abdomine pedibusque flavoochraceis.

Long. corp. 10 *mm.*, cum tegm. 17 *mm.*, exp. tegm. 34 *mm.*

N. Guinea (Collectio mea).

Omnia specimina hujus generis mihi cognita hoc modo disposui:

- 1 (20) Tegminibus macula subapicali ornatis.
- 2 (19) Macula subapicali tegm. nigra vel alboocellata.
- 3 (14) **Macula subapicali tota fusca vel nigra.**
- 4 (11) Tegminibus vitreis, venulis transversis partis apicalis tegm. minus numerosis.
- 5 (10) Clavo venulis transversis destituto.
- 6 (7) Pterostigmate venulis transversis sex vel octo instructo. Maculis duabus basalibus vel fascia frontis, macula utrinque marginali maculisque parvis mediis pronoti nigris; tegminum apice nebulaque oblonga interiore prope apicem fuscis. — Batchian.
notaticollis *Stål*,
- 7 (6) Pterostigmate nullo.
- 8 (9) Macula rotundata centrali, altera utrinque marginali pronoti, lineaque longitudinali verticis et scutelli

- maculaque basali frontis nigris; tegminibus limbo apicali et interiore pone clavum infuscatis. — Mysol.
- 9 (8) Macula rotundata centrali, altera utrinque marginali pronoti, macula triangulari verticis, linea longitudinali media maculisque duabus discalibus commaformibus scutelli, maculis duabus basalibus frontis marginibusque scutelli nigris; tegminibus limbo apicali et interiore pone clavum infuscatis. — N. Guinea, Seleu, Berlinhafen. *m a h u a n. sp.*
o r b a Stål.
- 10 (5) Clavo venulis transversis compluribus; tegminibus apice fuscis, maculis hyalinis ornatis, venis corii fuscomaculatis. — N. Guinea, Moroka. *v i t r e a n. sp.*
- 11 (4) Tegminibus coloratis, pellucidis vel subpellucidis: clavo venulis transversis numerosis instructo.
- 12 (13) Capite thoraceque nigris; tegminibus flavo testaceis, parte tertia apicali fusca. — N. Guinea, Fiume Purari. *a n t i c a n. sp.*
- 13 (12) Corpore nigro; tegminibus basim cretaceo-albo-fasciatis, fascia lata flava ultra medium ornatis. — N. Guinea, Moroka. *f a s c i a t a n. sp.*
- 14 (3) Macula subapicali nigra alboocellata; clavo venulis transversis compluribus instructo.
- 15 (16) Corpore ochraceo; tegminibus rufoflavescens, apice fusco luridis, fascia pallida ibidem instructis. — N. Guinea, Dorey. *p u p i l l a t a Stål.*
- 16 (15) Corpore ochraceo; tegminibus pallido ochraceis, apice fuscoluridis, fascia destitutis.
- 17 (18) Carinis frontis rufescentibus, in callo nigro basali conjunctis. N. Guinea, Moroka. *s u b o c e l l a t a n. sp.*
- 18 (17) Carinis frontis concoloribus, callo basali nullo, parte apicali tegm. ochraceo-brunnea, maculis tribus marginalibus griseis ornata. — N. Guinea, Dorey. *d o r e y e n s i s Dist.*
- 19 (2) Macula subapicali albocretacea, fascia transversa subbasali et altera ultra medium tegminum albo-cretaceis. N. Guinea, Paumoma Riv. *a l b o s p a r s a n. sp.*
- 20 (1) Tegminibus macula subapicali destitutis, apice fuscis clavo postice venulis transversis duabus vel una instructis.

21 (24) Lateribus frontis nigro granulatis.

22 (23) Frontis seriebus duabus granulorum, verticis maculis quattuor parvis, anterioribus minoribus, thoracis maculis circiter octo dorsalibus et duabus in parte laterali deflexa, scutelli maculis, parvis lateralibus tribus, genitalibusque nigricantibus. — *Aru.*

ustulata Stål.

23 (22) Frontis basi, carinis, macula in angulis lateralibus, serieque laterali granulorum parum elevatorum, verticis fascia angusta subapicali intramarginali maculisque duabus posticis, thoracis maculis 8 dorsalibus et una in parte deflexa laterali, scutelli maculis tribus lateralibus laminaque superiore genitalium nigricantibus. — *Mysol.*

conviva Stål.

24 (21) Lateribus frontis haud granulatis; corpore tegminibusque ochraceo-rufescentibus, his albomucoreis, fasciis duabus transversis fuscis ornatis, una basali altera media undulata; macula minuta costali partis apicalis nigra. — *N. Guinea.*

bellicosa n. sp.

Gen. *Oenopia n. g.*

Kasserotha valde affine, carina transversa subverticali, lobis triangularibus frontis retrorsum deflexis, medio transversim carinatis, articulo secundo antennarum longiore,

Oenopia

na, indistincte tricarinata, clypeo carina media destituto, rostro coxas medias attingente; thorace antico late rotundato, tibiis anticis extus dilatatis, femoribus anticis compressis, subtus modice dilatatis tibiisque posticis bispinosis divergit.

Typus gen. *O. princeps n. sp.*

1. *Oenopia princeps n. sp.*

Ochracea vel flavotestacea, vertice longo, quadrangulari, plano, lateribus medioque subtiliter carinatis; fronte pla-

carinis tribus instructo; scutello lato, tricarinato, carina media duplicata.

Capite thoraceque flavescens vel virescens, fascia transversa in medio verticis, fascia transversa frontis inter oculos, clypeo toto, maculis tribus pronoti, vittis laterilibus duabus strigaque longitudinali media mesonoti sanguineis; tegminibus pellucidis, hyalinis, nitidis, clavo parteque apicali fusco-brunneis, maculis duabus obliquis marginalibus partis apicalis hyalinis, macula postica transversa fusco-marginata hyalina, macula fusca in medio marginis apicalis; venis flavescens; alis hyalinis, fusco-apicatis; pectore abdomineque sordide flavo testaceis, pedibus rufo testaceis, tibiis anticis apice fuscis, tibiis posticis bispinosis.

Long. cum tegm. 11 mm.

Insula Key. (Collectio mea.)

Fauna bohémica.

1. Noví brouci pro českou faunu.

Podávají pánové: Heyrovský Leopold, JUSt.; Matcha Jaroslav, c. a k. nadporučík; Pleticha Josef, c. k. pošt. official; MUDr. Em. Lokay, v Praze; MUDr. J. Tyl, c. k. štábní lékař v Písku; Josef Šulc v Sobotce a Jos. Zeman, typograf v Praze.

Tachys fulvicollis Dej. Jedince z náplavu Vltavy na Manínách v Praze před několika léty vysel Dr. Lokay. Tento jižní druh nebyl dle Reittera dosud v Německu zjištěn.

Tachys bisulcatus Nic. Jedince z trouchu stromového u Vlašimi loni našel Dr. Klička. (Lokay.)

Amaranitida Sturm v. *imbella Reitt.* V náplavu u Otradovic 9. dubna 1911. (Pleticha.)

Coryphium angusticolle Steph. Tento nový rod pro naši faunu objevil v křivoklátských lesích v jednom exempláři pan c. k. vrch. štábní lékař Dr. Pečírka. (Lokay.)

Oligota atomaria Er. Dva jedince r. 1913 ve Stromovce u Prahy vysel Dr. Lokay.

Borboropora Kraatzi Fuss. Zajímavý tento nový rod pro naši faunu v několika jedincích v dalším okolí Prahy objevil Dr. Lokay.

Atheta (Microdota) puberula Sharp. Dva jedince pod Boubínem na podzim prosl Dr. Lokay.

Atheta (Microdota) atomaria Kr. Jedince v okolí Prahy nalezl r. 1913 Dr. Lokay.

Atheta subterranea Rey. V okolí Prahy v několika jedincích sbíral Dr. Lokay.

Atheta (Datomiera) hodierna Sharp. Na Hluboké sbírala pí. Lokayová.

Aleochara laticornis Kr. Jedince v okolí Prahy loni nalezl Dr. Lokay.

Sauleyella Schmidti Maerkerl. Vzácný tento nový rod v několika jedincích v trouchu stromovém v Zdechovicích u Kladrub prosl Matcha.

Ptilium modestum Wankow. Dva jedince ve Stromovce u Prahy sbíral Dr. Lokay.

Trichopteryx Montandoni Allib. Ve Stromovce v hničících látkách prosl Dr. Lokay.

Necrophorus interruptus Steph. v. *centrimaculatus Reitt.* Chroustkov v červenci 1912 pod krtčí zdechlinou. (Pleticha.)

Coccinella hieroglyphica a. *lineolata Marsh.*, a. *sinuata Näez.*, a. *marginemaculata Brehm.* a var. *arceta Panz.* Dobřichovice 15. VII. a Jirna 13. VIII. (Zeman.)

Hister ignobilis Marsh. V trusu koňském 18. května 1913 na Jílovišti. (Pleticha.)

Cantharis pallida Goeze v. *ustulata Kiesw.* U Mariánských lázní sbíral r. 1912 p. Klenka. (Pleticha.)

Rhizophagus puncticollis Sahlbg. V trouchu staré třešně tři exempláře v r. 1913 v Košířích. (Matcha.)

Aphidecta obliterata L. a. *pallida Thunbg.* Chroustkov, v červenci 1913 sklepana. (Pleticha.)

Trachys pumila Klug. v. *scrobiculata Mars.* Vrané 1. května 1913. (Pleticha.)

Chrysanthia viridis Schm. a. *cupreomicans Westh.* Všesulov, Jílové. (Heyrovský.)

Evodinus clathratus F. a. *brunnipes Muls.* Pürstling, Dr. Pečírka; král. Sněžník, Kříženecký. (Heyrovský.)

Leptura cerambyciformis Schrank a. 10.
punctata Oliv. Čelakovice, Řevnice, Nová Huf, Unhošť,
Těchonín. (Heyrovský.)

Strangalia maculata Poda a. *binotata* Muls.
Řevnice jeden exemplář. (Heyrovský.)

Cerambyx Scopoli Füssl. a. *helveticus*
Stierl. Šárka, učitel Hlinka. (Heyrovský.)

Hylotrupes bajulus L. a. *lividus* Muls. Če-
lakovice, Obora u Plzně. (Heyrovský.)

Rhopalopus hungaricus Hbst. Dva exempláře
z Králík obdržel Dr. Lokay.

Aromia moschata L. v. *laevicollis* Reitt.
Chuchle, Řevnice, Bráník. (Heyrovský.)

Plagionotus arcuatus L. a. *Reichei*, Thoms.
Choltice, Joukl, Lobkovice, Zeman. (Heyrovský.)

Clytanthus speciosus Schneid. U Písku jeden
exemplář sebral Dr. Tyl. (Heyrovský.)

Phytoecia coerulescens Scop. a. *obscura*
Bais. Zlíchov, Karlštejn, Nová Huf. (Heyrovský.)

Gastroidea polygona L. a. *ruficollis* F.
Vrané n. Vlt., smýkána. (Pleticha.)

Psylliodes hyosiami L. v. *chalconera*
Illig. Vrané n. Vlt., 1. června smýkána. (Pleticha.)

Aphthona lutescens Gyll. Lobkovice 3. VIII.
(Zeman.)

Longitarsus suturellus Duft. Davle 25. III.
(Zeman.)

Rhinoncus albicinctus Gyllh. Smýkán v ně-
kolika exemplářích při rybníku »U vodáka« v Písku. (Dr.
Tyl.)

Coeliodes pallidula Schulze. Závist 26. VI.
(Zeman.)

Ceutorrhynchus rhenanus Schulze s označe-
ním »Rabotín, Čechy«, ve sbírce Dra. Tyla.

Ceutorrhynchus faeculentus Gyllh. Smýkán
v lese »U lomu« v Písku, v červnu 1911. (Dr. Tyl.)

Ceutorrhynchus inaffectatus Gyllh. Ve
větším množství v městské zahradě písecké, 1911 a 1912.
(Dr. Tyl.)

Ceutorrhynchus coarctatus Gyllh. Dva kou-

sky z městské zahrady písecké na jaře 1912. (Dr. Tyl.)

Ceutorrhynchus erysimi F. v. *cyaneus* Ws. Jeden kousek smýkán na pasece »U lomu« v Písku v květnu 1911. (Dr. Tyl.)

Ceutorrhynchus consputus Germ. Jeden exemplář chytila smýkáním v srpnu v Nových Hradech pí. Lokayová. (Lokay.)

Ceutorrhynchus Javeti Bris. Modřany 1. IX. (Zeman.)

Tychius flavicollis Stejsk. Vrané n. Vlt. 18. května 1913. (Pleticha.)

Tychius pumilus Buis. Zvánovice 12. června 1913. (Pleticha.)

Sibinia signata Gyll. a. *variata* Gyll. Jeden kousek smýkán v městské zahradě v Písku. (Dr. Tyl.)

Anthonomus rufus Gyll. Lobkovice 8. VI. (Zeman.)

Nanophyes marmoratus Goeze. a. *ruficollis* Rey. Dva kousky u Klášterských rybníků v Písku na jaře 1910. (Dr. Tyl.)

Apion corniculatum Germ. Jeden kus na kručince v lese »u Honzíčků« v Písku. V lese »Záduší« v Písku sbírán také p. prof. Lukešem 1910. (Dr. Tyl.)

Rhynchites interpunctatus Stejsk. Jeden kus s truky v lese »Amerika« v Písku, v květnu 1912. (Dr. Tyl.)

Rhynchites cavifrons Gyllh. Ze Sobotky 26. května 1907 jeden exemplář. (Šule.)

Drobnosti.

Pracuji o kritickém seznamu českých *Coleopter* a prosím P. T. členy Č. S. E., kdo jest ochoten podávati data o lokalitách, rozšíření, oekologických poměrech atd., atd., v jakékoliformě, v jakémkoliorozsahu — ale výhradně kritická. Každé sdělení i jeho autor bude citováno. Přijatelný jsou i pouhé seznamy určitého okolí — pouze druhy méně pravděpodobně tam možné neb kritické nutno doložiti jménem vědeckého koleopterologa, jenž byl formu určil či viděl. Ve sporných případech je ochoten rozhodovati podepsaný.

Prof. Roubal.

VĚSTNÍK.

V deváté řádné valné hromadě za rok 1912, dne 19. ledna 1913, zvolení do výboru opětně: za předsedu p. prof. Fr. Klapálek, za místopředsedu p. šk. rada prof. Hartmann, zapisovateli p. vrch. štáb. lékař dr. Pečírka a univ. asistent dr. Rambousek, pokladníkem p. čís. rada Veselý, knihovníkem p. Old. Šustera a kustodem p. dr. Veselý. Redakční komité i kontrolující komise zůstala nezměněna.

Pan dr. Pečírka upozorňuje, že členové se věnují více výzkumu cizích zemí a neběrou zřetel na naši vlast. Debaty o tom se účastňuje p. dr. Lokay, p. účetní Kudlička a j.

Ustavuje se určovací komité (viz zadní obálku t. č.). K reklamním účelům bude se tisknouti o 50 čísel »Časopisu« více. Návrh p. prof. Roubala, aby se vyslal někdo na sjezd entomologický v Kambridži a tam hájil zájmy české vědy, je těžko proveditelný. P. prof. Klapálek jest však stálým členem komitétu.

Přítomno 22 členů a 1 host.

V obč. schůzi dne 28. ledna 1913 přednášel univ. prof. dr. *Babák*: »Ze smyslového života hmyzu.« Po všeobecném úvodě o třídění smyslových činností a smyslových ústrojí vylíčil přednášející několika příklady nápadnou úchylnost některých smyslových činností hmyzu naproti smyslovému životu nižších obratlovců a přešel potom k činnostem smyslovým, jež mají obdoby u obratlovců. Zvláště podrobně pojednal o tlakovém (»hmatovém«) smyslu a o smyslech chemických, chuti a čichu (u tohoto naznačil rozmanitost čidel i způsobu »očíhávání«, upozornil na přírodní podmínky při čichu atd.), a uvedl na základě vlastních pokusů pravděpodobnost existence čidel (u vodního hmyzu), zařízení ku vnímání kyslíkového obsahu prostředí. Sluch hmyzu je posud problematický, veliká část zkušeností dnešních se dá vyložiti smyslem tlakovým.

Statický smysl hmyzu je posud málo probádán. U zraku se přednášející hlavně zabýval otázkou citlivosti k barvám v souvislosti s otázkou vyhledávání květů dle barev, o čemž jsou však v novější době pochybnosti (Hess). Dále pojednal

o vidění ultrafial. paprsků, rozlišení očí atd. na podkladě nových výzkumů.

Po té debata o vůních příjemných hmyzu a o různých vůních mravenců, které se účastnili pp. dr. *Lokay* a *O. Šustera*. Také pro vlhko a sucho mají brouci velký smysl. Důležitým smyslem je orientační schopnost některého hmyzu.

Přítomno 20 členů a 2 hosté.

V obč. schůzi dne 24. února 1913 přednášel p. univ. asistent dr. *Rambousek*: »O žlá z á c h h m y z u.« Pojednává zprvu o vzniku žlaz ve stavu embryonálním, pak o jejich rozdělení morfologickém: na jednobuněčné a mnohobuněčné. Žlázy slouží k vylučování sekretů určených ponejvíce k ochraně, buď v podobě smrdutých kapalin nebo v podobě zámoťků — které jsou také produktem žlaz a slouží k ochraně.

Po všeobecném úvodu pak popisovány jednotlivé struktury žlaz u různých zástupců hmyzu.

Pan *Obenberger* demonstruje řadu nových Coleopter, pak materiál z prosevu v Samarkandu a novou *Clasey-ovu* práci o Buprestidech amerických.

P. revident *Vopršal* ukazuje lahvičky k vlhčení hmyzu a 2 abnorm. kokony *Saturnia pavonia*: jeden kuličkovitý, druhý s východy na obou stranách. Po té předkládá květináče k pěstění kukel.

Pan *O. Šustera* promlouvá o r. *Clavelia* (Hymen.) z Alžíru. (Viz Časopis, X., č. 1., str. 1.)

Přítomno 23 členů a 1 host.

Za nové členy přijati: p. říšský poslanec *J. V. Stejskal*, redaktor, p. *Jos. Hulata*, soukr. úředník a PhC. pp. *R. Ketter*, *M. Komárek*, *J. Procházka* a stud. *Cyril ryt. Purkyně*.

V obč. schůzi dne 18. března 1913 přednášel p. PhSt. *J. Obenberger*: »O systematice u Coleopter.« Přednášející zmiňuje se nejprve v krátkém úvodu o starších systematicích, kteří svými pracemi dotkli se Coleopter. Po té probírá systém vypracovaný berlín. professorem *Kolbem*, který v zákl. rysech dochází vždy více a více uznání se strany entomologů.

Přednášející probírá jednotlivé části těla Coleopter a dovozuje platnost tvrzení Kolbeho, která jsou vzata nejen z morfologie, ale i z anatomie. Po zevrubném studiu přeměny jednotlivých orgánů a částí těla Coleopter, jako ventr. článků, hlavy, tykadel, štítu, tarsů, křídel, nervové soustavy i gonád, dochází Kolbe k jednotnému systému broučímů, jež pak přednášející zevrubně probírá.

Pan *Šustera* dodává o důležitosti studia systému dle vývoje.

Přítomno 19 členů a 2 hosté. Za nového člena přijat pan učitel Fuksa.

V obč. schůzi dne 22. dubna 1913 přednášel p. PhSt. *Komárek* o muších larvách rodu *Liponeura*.

Larva tato byla už v Čechách nalezena od jiných diptero-logů. Žije v horských potocích a bystřinách s prudkou vodou, proto mají všechny segmenty uprostřed přísavky, které mají v sobě zdánlivě 6 koncent. vrstev.

Přísavky srovnává s příss. u *Dytisca* (vývojově). Na nich jsou zajímavé žlázy, upomínající na žl. Veronské, vedle jiných žláz, jichž význam posud není náležitě vysvětlen. Pohyb larev je jako u housenek, odlučuje se jedna přísavka za druhou. Přísavka se asi přidržuje vzduchoprázdnotou i sekretem. *Liponeura* se pokládá za reliktní glaciální, o čemž by svědčila i rychlá doba vývoje.

Pan *Obenberger* předkládá řadu nových *Agrilů* a upozorňuje na melanismus u italských *Buprestidů*. Nový *Meliboeus cisseiformis* Obenb. upomíná na austrálské *Cisseis*. Dále ukazuje 2 nové *Sphenoptery*, r. *Pachyschelus*, zajímavý rozšířením; jsou to formy reliktní. Kromě nové aberrace *Coccinela 7-punctata* demonstruje i sbírku nově popsaných *Anthaxií*.

Pan *Šustera* se zmiňuje o zbytecích archaistické fauny v Alžíru i o melanismu u *Bombus*.

Debaty o vlivech na vznik melanismu účastní se pp. dr. Lokay, *Obenberger* a *Frankenberger*.

Pan *Kudlička* připomíná, že by se mělo od nás čeliti šetření přírody, zabrániti prodávání větví na trzích. Rozmno-

žování a šetření by se dalo i vysypáváním přehlédnutého prosevu v přírodě a ne do popelu.

Pan Matěha chytil 3 exempláře *Sauleyella Schmidti* v Čechách.

Přítomno 20 členů a 1 host. Za nového člena přijat p. dvor. rada J. H. Novotný.

V obč. schůzi dne 20. května 1913 přednášel p. *Vopršal*. »O sbírání motýlů a housenek.« Především demonstruje p. přednášející síť svého systému. Nejlepší smrcení je cyankalim. Motýlové se přendávají do lahviček šikmo napíchnutí, v nich vydrží dosti dlouho vláčnými. Dále ukazuje prakticky zařízenou skříňku obsahující všechny potřeby pro výlety. Velké motýle smrtíme injekční stříkačkou, čpavkem. Smrcení octovým éterem je dobré pro samičky, které byvše omámeny, nakladou vajíčka. Malé přástevníky a zygaeny smrtíme nejlépe močkou (nikotinem). Výhodné je chytání na vuadidlo. Důležitým pro sběratele je pěstění housenek, které hledáme velmi různým způsobem. Přednášející ukazuje i prakticky zařízené housenky skládací. Pěstování v přírodě je velmi dobré. Kukly se přechovávají v květináčích nebo skřínkách.

Přítomno 23 členů a 7 hostů.

V obč. schůzi dne 24. června 1913 přednášel p. *Oldř. Šustera*: »O instinktu Hymenopter.« Duševní a tělesný vývoj je u Hymenopter nejdokonalejší. Život společenský u nich vyvinut nejvýše. Čmeláci u nás tvoří na př. kolonie jednoleté, v tropech víceleté a na severu žijí samotářsky. Především nutno činiti rozdíl mezi rozumem a instinktem. Rozum vzdělávají jiní (př. obratlovci), instinkt dán sám sebou, dědí se. Jeho stálost je obdivuhodna. Život Hymenopter jde stále vytčenou drahou. Zajímavá pozorování konal Fabre (do češt. přeložil prof. Klapálek). Na př. jisté druhy rodu *Cerceris* žijí pouze o krascích, jiné napadají larvy nosateů, omračují je pouze, aby sloužily za pokrm jejich larvám.

To možná proto, že ganglie těchto larev jsou blízko u sebe. Případy ty jsou celkem vzácné, přednášející jich za dobu 10 let pozoroval pouze asi 30.

K tomu připomíná p. dr. *Pečírka*, že v případech opatrování potravy není to již pud, nýbrž rozum. Případy ty ukazují již na logiku, životní zkušenost, tudíž trošku rozumu. Přítomno 12 členů a 2 hosté.

V obč. schůzi dne 30. září 1913 přednášel p. prof. *Fr. Klapálek*: »O mateřské péči hmyzu.« Většinou ukládá pouze samička vajíčka na vhodné místo. Příkladem vodní hmyz: jepice, pošvatky, komáři. Vajíčka snášejí buď přímo do vody, nebo na vodní rostliny, jindy přímo na potravu (motýlové, brouci, mouchy a j.). Zajímavě, jak střechkové dovedou vyhledati hostitele. Jepice snášejí vajíčka ve vodě, při čemž často hynou, rovněž motýlice a šídélka. Lukem *Agriotypus* snáší na dně do larev chvostíků po jednom vajíčku. Pilatky a pilořitky musí pro vajíčka napřed navrtati otvory v dříví a kůře.

Chrysidae snášejí vajíčka do hnízd včel hlinitých. *Scolia* nalezne hrabáním v zemi larvu *Anoxia* a do ní snáší vajíčka. Ochranu vajíčkám poskytuje *Ocneria dispar* a j. *Coccidi* chrání vajíčka vlastním tělem, zobonosky jim připravují svnuté listy. Hrobařící musí těžce zahrabávati zdechliny pro svůj plod, podobně činí *Geotrupes* s výkalý a známý *Scarabaeus*. Krtonožky a škvoři chrání svoje potomstvo. *Bembex* připraví pro mládě potravu, mouchu, kterou zahrabe. Po určité době najde opět larvu a donese jí novou potravu. Společenští hmyzi mají nejvýše vyvinutou péči o potomstvo. Markantním příkladem jsou mravenci, včely, čmeláci a vosy. Larvální vývoj hmyzu trvá obvykle dlouho, imago žije mnohem kratší čas. Starost o udržení druhu vyvíjí nejvyšší instinkty. Ty pocházejí z minulosti, je to dědictví fylogenie.

Pan *Obenberger* demonstruje 32 nových druhů a variet *Buprestidů*, ponejvíce z materiálu dvor. musea ve Vídni.

Přítomno 26 členů a 4 hosté. Za nového člena přijat pan *Heindl*.

V občasných schůzích dne 14. října přednášel p. vrchní štáb. lékař Dr. *Jarom. Pečírka* »O glaciální zvířence«. Příměrně na sněhu žijí *Collembola*, dále pak od sněhu mnoho jiných tvorů, jmenovitě hmyzu. Z brouků zejména *Nebria*,

mnoho Staphylinidů, Curculionidů a j. Pásmo alpská jsou různá. Botanikové mohli snáze prozkoumati původ glaciální flory. Zledovatění Alp je největší v ledovech Oetztských, kde měl p. přednášející příležitost konati vycházky z Brani-borského domu po okolí uprostřed ledovců. V době třetihorní bylo u nás tepleji, zledovatění hor bylo menší. A právě z této doby pochází flora i fauna glaciální. Památným zjevem z rostlin je *Drias octopetala*, typická glac. rostlina, která se vyskytuje v miocenovém slepenci zkamenělá. Po tertieru přišla chladná doba diluviální, kdy byla zničena tropická a subtropická květena. Byly to doby ledové, kdy se měnily tepelné poměry. Mezi 3. a 4. bylo zase poněkud tepleji, ba geologové měřili odhad oněch dob časem. Doba diluvia a ledových dob je odhadována na 1,200.000 let. Led smetl s sebou zvířenu i květenu skandinávskou, která se mohla udržeti jen v horách. Dokladem rostlina: *Saxifraga nivalis* a *Pedicularis sudetica* v našich horách. Tesářík *Plagitmetus*, zavlečený z Ameriky, se úžasně rozšířil, podobně *Ondatra*. Zbytkem glaciálním je na př. *Porrhodites fenestralis*, *Pycnoglypta lurida*. Důležitým je pro faunu glaciální přizpůsobení. Dle německé theorie o bezkřídlosti alpské fauny vítr odnesl pozuenáhla křídlaté formy (podobně na *Madeiře*). Pan přednášející se však domnívá, že křídlaté formy zahynuly na sněhu, byvše tam zlá-kány světlem a teplem. Pro sběratele jsou nejlepší okraje sně-hových polí. O přednášce rozvinuje se debatta zahájená p. Šusterou.

P. Obenberger demonstruje nové *Buprestidy* sbírané † *Drem E. Holubem*, pak z Chile a několik význačně vzác-ných *Buprestidů*: *B. Doueli*, *Yamina sanguinea*, *Kisanthobia Ariasi* i var. *Krüperi* a j.

Za nového člena přijat p. *Kutelwascher*.

Na schůzi bylo přítomno 25 členů a 5 hostů.

V občasně schůzi dne 28. října 1913 přednášel p. Ph. St. *Jan Obenberger*: »O systematice rodu *Anthaxia*«. Rod tento byl ve větším rozsahu zpracováván v letech šedesátých. No-vějších prací není. Přednášející rozdělil rod tento na více skupin, a upravil jich system na zcela novém základě ve vět-ším spise, který chystá se vydati. Subgenera *C r a t o m e r u s*

a *Haplantaxia*, které neposkytují dostatečných znaků, musila býti stažena. Dále probírá zevrubně geografické rozšíření tohoto rodu.

K přednášce podotýká p. Dr. *Pečírka*, že způsob pýřitosti není tak konstantním znakem, co se barvy týče; příkladem je *Elater sanguineus* a *cinnabarinus*. Důležitějším bude uložení chloupků v chitinu.

Pan *Obenberger* potvrzuje tyto domněnky, že skutečně je rozdíl v morfologii chloupků.

Pan Dr. *Lokay* k šíření Anthaxií podotýká, že se také podobně šíří i jiné čeledi, na př. ze Staphylinidů *Leptolinus notus*.

Pan prof. *Klapálek* pak mluví o nepraktičnosti t. zv. habitu, což je zřejmo na Neoperlách z již. Ameriky.

Po té přednášce ještě p. Ph. C. *Jan Procházka* o berlínských přírodovědeckých ústavech. Především pojednává o berlínském entomolog. Museu, založeném Kraatzem. Kraatz věnoval celé své bohaté sbírky a jmění tomuto museu. Sbírký jsou v Dahlemu. Ředitelem je Schenkling, assistantem Wagner. Sbírký obsahují hl. Coleoptera. Budova jest vhodně umístěná villa, dole je zasedací síň a pracovny, nahoře sbírky. Cizinci jsou vždy vítáni. Dále je biologický ústav berlínský pro studium škůdců. V berlínském »Akvariū« je také umístěno insektarium pro studium škůdců. Zajímavé jsou zejména úly, sádrová mraveniště, houseníky. Vše jest teprve v počátcích.

Přítomno 19 členů a 1 host. Za nového člena přijat p. prof. Dr. A. *Ondřej*.

V předposlední **občasně schůzi dne 25. listopadu 1913** vzdávají členové povstáním poctu zemřelému Dru *A. Sokolářovi*, známému Carabologovi, a univ. prof. Dru *A. Fričovi*. P. *předseda* oceňuje vědeckou práci † prof. Friče, která zůstane milníkem ve vědecké práci české. On také užíval teorií, ale teorií s podkladem skutečným, na pevné půdě poctivého pozorování. Frič byl především českým pracovníkem, a dnes by se nenalezl nikdo, kdo by dovedl vydati podobné dílo jako »Evropské ptactvo«. Také jeho »Vesmír« vyplnil svoji úlohu v české literatuře. Frič v »Husově fondu« byl pevným

českým člověkem, ba bylo to dost odvážné pro tehdejší dobu věnovati se spolku s jménem Husovým. Odešel bez vyznamenání našich — ač z ciziny jich bylo dost! U něho se každý naučil pracovati jen z lásky k věci, bez ohledu na zisk! Členové účastnili se v hojném počtu pohřbu i schůze v »Klubu Přírodovědeckém« na uctění Fričovy památky.

Národní rada česká zamýšlí utvořiti národohospodářský sbor, hlavně pro jihových. země.

Pan O. Šustera přednáší »O významu vývojových teorií pro systematiku«. Systém má býti odleskem vývoje skupin. Dřívější systém bylo jen třídění podle určitých znaků. Dnes se tvoří systémy dle vývoje, ač posud velmi hypoteticky. Dnešní druhy jsou zcela jiné, Linneovy rody jsou dnes čeleděmi. V palaeontologii u obratlovců byla práce dost snadná, v entomologii byla práce mnohem horší. Velmi pěkné práce vydal Osborne, který stanovil řadu zákonů, jež možno aplikovati též na hmyz. Určil pro všechno živočišstvo jakési centrum, velké skupiny měly vývojové kontinenty. Na ohraničeném území se přizpůsobují druhy svému okolí. Připouští vývoj i pozvolný i skoky, také korrelaci orgánů. Rod musí býti skupina jednotného původu. *Clavelia* a *Parapompilus* loví pavouky rodu *Nemesia* a tu se utvářila zajímavě hlava a nohy k hrabání. *Parallelismus* je též u hmyzu ve smyslu pouze vývojovém. Je to rozrůznění článků hrudních (*Homoiothoraca* a *Heterothoraca*) — druhé roztrídění je dle proměny. Ve stř. Carbonu byla rozšířena praskupina hmyzu, v permu je už rozdělení dle thoraxu a to je jistější. Důležitou pomůckou je zoogeografie. 2 hl. směry: 1. kontinenty byly od třetihor uspořádány jako dnes, ale Amerika souvisela s Asií, již. Indie s Madagaskarem, 2. směr tvrdí, že v třetihorách byla mapa zcela jiná nežli dnes. Handlirsch procentuálním propočítáním přišel k zcela jiným úvahám. Dle něho v křídě byly rody, v tertieru druhy ustáleny. Menší počet segmentů má vždy východisko z většího počtu segmentů a ne naopak, také rozvitější žilnatina je starší. Také je důležité okřídlení pro vývojový rozvoj.

P. Dr. *Malíčkový* připomíná, jak se zbytečně tříští staré rody — na př. lyšajové, aniž se bere ohled na hybridaci a stavbu pohl. ústrojů.

P. prof. *Klapálek* odvozuje hmyz difyleticky, *Handlirsch* polyfyleticky. Hlavní rozpor spočívá však v tom, že *Klapálek* odvozuje hmyz blanokřídlý od forem příbuzným dipterám, kdežto *Handlirsch* Hymenoptera odvozuje od *Blattaeformia*. Gonopody u Homiothorac scházejí, u Heterothorac vždy jsou vyvinuty; také je nepřipustné rozdělení Orthopter.

Pan Dr. *Lokay* ukazuje zajímavé melanismy u Quediů, což může míti původ v symbiose.

Přítomno 20 členů a 1 host.

Poslední **občasná schůze dne 16. prosince 1913** konána za přítomnosti 19 členů.

Přednášel p. Ph. St. *J. Obenberger* »O jeskynní fauně«. Zajímavé, že jeskynní fauna se všude nevyvinula. Fauna vykazuje mnoho čeledí, z nichž nejlépe se vyvinuli Silphidae. Jeskyně prozkoumal nejlépe Dr. Absolon vedle mnoha jiných sběratelů. Pěkný případ vývojových forem ukazuje rod *Leptoderes*. Velcí zástupci *Anthroherpon*, *Speilaetes* a j. se vyvinuli jistě dříve nežli *Bathyseia*.

Pak se rozvíjí o tematě debata.

Pan Dr. *Lokay* připomíná, že chudost fauny zaviniili hlavně entomologové, poněvadž hmyz má v jeskyních celkem málo nepřátel. Některé formy *Cryptophagů* se nemění, jako celá řada jiných brouků. Také výška příliš neúčinkuje.

Pan Dr. *Jureček* tvrdí, že také ve stří. Uhrách žijí slepí brouci. O Jeannetově rozdělení dle penisů vyslovuje pochybnosti.

Pan *Šustera* připomíná, že šíření Silphid z urč. centra je t. zv. radiace centrální a že formy se zúženým štítem nejsou nejstarší.

Pan Dr. *Rambousek* shrnuje výroky obou — formy se zúženým štítem jsou nejstarší, ale v jeskyních, protože jeskynní fauna se právě vyznačuje zúženými a prodlouženými okončinami a štítem, avšak ve fylogenesi nejsou tyto formy nejstarší — v tom má zase pravdu p. *Šustera*.

Pan Dr. *Pečírka* vytýká entomologům, že neměří teploturu a j. důležité podmínky pro jeskynní život.

Pan Dr. *Hillitzer* tvrdí, že voda přinese do jeskyní dost potravy.

Pan prof. *Klapálek* nehledí na rozřešení otázky o vzniku jeskynní fauny jako na nesnadnou věc, je nutno toto rozšíření hledati již v době glaciální, jak to učinil už Dr. Holdhaus.

Pan Dr. *Pečírka* vykládá vznik jeskynních Silphidů tím, že snesou Cholevini značnou zimu a tak se zachovali v jeskyních.

Pan *Obenberger* předložil ještě řadu nových brouků.
Přítomno 19 členů.

ZPRÁVA VÝROČNÍ

za správní rok 1913.

Výbor České Společnosti Entomologické.

Předseda:

Prof. Frant. Klapálek.

Místopředseda:

Škol. rada Rob. Hartmann.

Zapisovatelé:

C. k. vrchní štábní lékař MUDr. Jaromír Pečírka,
Ph. Dr. Frt. Rambousek, assist. čes. univers.

Pokladník:

Cís. rada Ferd. Veselý.

Knihovník:

Oldřich Šustera, účet. úředník zem. výboru.

Kustos:

Ph. Dr. Jindř. Veselý.

SEZNAM ČLENŮ.

A. ČLENOVE ČESTNÍ.

- 1907 Bolívar, Don Ignacio, ředitel přírodnického mu-
sea v Madridě.
1907 Horváth, Dr. Géza, ředitel Magyar Nemzeti Mu-
zeum v Budapešti.
1910 Lobkovic, J. J. Ferdinand princ, z. nejvyšší maršá-
lek Kr. Č. atd.
1910 Melichar MUDr. Leop., e. k. dvorní rada v Brně, Ru-
dolfova tř. (*Homoptera Coleopt.*) (Členem od r. 1904.)

B. ČLENOVÉ ZAKLÁDAJÍCÍ.

- 1904 Klapálek František, e. k. professor v Karlíně (1907).
1904 Kubes, P. Augustin, provinciál řádu O. O. kapucínů
v Kolíně (1907). (*Hym.*)
1904 Šulec MUDr. Karel, báňský lékař v Michálkovicích
v Rak. Slezsku. (1910). (*Psyllidae, Coccidae.*)

C. ČLENOVÉ ČINNÍ.

- 1905 Absolon, PhDr. Karel, docent geografie při české
universitě v Praze, kustos musea v Brně. (*Apteryg., fau-
na jeskynní.*)
1907 Albrecht Hynek, strojvůdce ve Veselí n. Luž. (*Col.*)
1910 Babák Dr. Ed., prof. české univ. v Praze II. Fysiol.
ústav. (Fysiol. hmyzu.)
1911 Baudyš Dr. Ed., entomolog při tabák. továrně, Sa-
rajevo, N. Goruša 6. (*Cecidie.*)
1906 Bayer Emil, e. k. prof. v Brně, Šturmová ul. 16. (*Hál-
ky a hmyz duběňčivý.*)
1907 Benešová Heda, chof hoteliera v Praze, Petrohrad-
ská ul. (*Lep.*)
1904 Binder Emil, majitel domu v Praze-I., Karlova ul. 88.

- 1904 B í z e k Rudolf, správce skladů železáren v Komárově
(*Col.*)
- 1904 B l a t t n ý Em., c. k. dvorní rada, Vídeň VI., Hofmühl-
gasse 22. (*Lep.*)
- 1910 B o r e k Jan, fotograf, Čes. Třebová. (*Coleopt. Bohem.*)
- 1905 B r o ž e k Arth., prof. dr. v Praze, na Vyšehradě. (*Theo-
rie variační.*)
- 1904 B r ý d l Rudolf, c. k. professor v Chrudimi. (*Col.*)
- 1907 C í f k a Jos., c. a k. setník, Sanok, Halič. (*Lep.*)
- 1910 Č e r m á k JUDr. Boh., advokát v Hořovicích. (*Lep.*)
- 1904 Č e r n ý Jos., hostinský ve Vršovicích. (*Lep.*)
- 1905 D u c h o ň Manuel, odb. učitel v Rakovnicích. (*Col.*)
- 1913 F i a l a Jos., c. k. vrch. pošt. správce v Kroměříží.
- 1906 F o r m á n e k Romuald, c. k. vrchní poštovní rada
v Brně, Veverská ul. č. 69. (*Col.*)
- 1909 F r a n k e n b e r g e r Zdeněk, MUSt. v Praze-II., Ště-
pánská ul. (*Col.*)
- 1913 F u k s a Antonín, učitel, Záběhlíce u Hostivaře.
- 1905 G r a f Josef, c. k. ředitel účtárny v Praze, Král. Vino-
hrady, Korunní tř. 105. (*Lep.*)
- 1907 G ü r t l e r Hugo, c. k. účet. rada v Praze, Mezibranská
ul. č. 15. (*Lep.*)
- 1904 H a r t m a n n Rob., c. k. škol. rada na Smíchově, Jero-
nýmova ul. 7. (*Lep.*)
- 1909 H e y r o v s k ý Leop., JUSt., Praha-I., Jilská ul. 2.
(*Col., sp. Ceramb.*)
- 1909 H i l i t z e r, MUDr. Alois, c. k. štábní lékař, Smíchov,
Husova 4. (*Col.*)
- 1907 H o l í k, P. Bedřich, katecheta v Žižkově. (*Col.*)
- 1906 H o l í k Frant., učitel v Praze-Holešovicích. (*Hym.*)
- 1913 H o m o l k a Dr. Karel, c. k. rada zem. soudu.
- 1904 H u d e č e k Lad., řídicí učitel v Žeravici u Kokor na
Moravě. (*Lep.*)
- 1908 H u l a Jan B., ing. chemie v Rakovnicích.
- 1913 H u l a t a Jos., soukr. úředník, Pardubice, Bílé před-
městí 32.
- 1913 J a n á č e k Jos., c. k. berní assist. v Místku, Morava.

- 1906 J a n d a, Dr. Viktor, c. k. professor v Karlíně. (*Anat. Metam.*)
- 1910 J a v ů r e k, PhDr. Vlad., Praha-II., Wenzigova ul. 11.
- 1908 J e d l i č k a Arn., ing., Vršovice, Hálkova 520. (*Cara-
bidae, spec. Pterostichus.*)
- 1909 J e l í n e k Ant., řídící učitel, Slapy n. Vlt. (*Lep.*)
- 1904 J e l í n e k, MUDr. Robert, panský lékař v Dobříši.
(*Lep.*)
- 1912 J e š i n a Rud., odb. učitel, Žižkov, Havlíčkova tř. 42.
- 1904 J o h n Jan, c. k. ředitel reálky v Táboře. (*Lep.*)
- 1904 J u r e č e k, MUDr. Štěpán, c. k. pluk. lékař v Turnově.
(*Col.*)
- 1913 K e t t n e r Radim Ph. St., Na hrádku 2, Praha II.
- 1904 K h e i l Nap. M., ředitel soukr. obch. školy a translátor
in hispanicis v Praze. (*Lep. Orth.*)
- 1910 K l e n k a Kar., c. k. vrchní pošt. officiál, Praha 262-I.,
(*Lep. Col.*)
- 1905 K l i č k a, MUDr. Ladislav, lékař v Praze-I., Křížov-
nická ul. č. 87. (*Col.*)
- 1911 K l i e r, Dr. Čeněk, ředitel městské spořitelny pražské,
Praha I.
- 1913 K o m á r e k Julius Ph St., Smíchov, Jakubská 15. (*Mal-
lophaga.*)
- 1904 K r a n i c h Jan, professor paedagogia a redaktor »Pří-
rody a Školy« v Pol. Ostravě.
1904. K r á t k ý František, ředitel reálky v Praze VI.
- 1904 K r a u s k o p f Adolf, ředitel měst. školy v Mladé Bo-
leslavi.
- 1906 K r u t a Alfred, c. k. berní správce v Bělé p. Bezd. (*Col.
Lep.*)
- 1906 K ř e p e l k a Adolf, cí. rada, přednosta fil. rak.-uher.
banky v Praze-II., Bredovská 6.
- 1904 K u d l i č k a Eduard, účetní na Král. Vinohradech, Ru-
bešova ul. 1. (*Škodný a užitečný hmyz.*)
- 1910 L a d i s l a v Joža, účetní, Annenské nám. 2., Praha I.
- 1913 L o k a y o v á Anežka, choť měst. okres. lékaře v Praze.
(*Col.*)

- 1904 L o k a y, MUDr. Emanuel, měst. okresní lékař v Praze II., Na Poříčí 35. (*Col.*)
- 1906 L u k e š Jos., c. k. škol. rada v Písku. (*Col.*)
- 1906 M a l i č k ý, JUDr. Josef, advokát v Hořovicích. (*Lep.*)
- 1911 M a r t í n e k Otokar, učitel ve Žďerci.
- 1911 M a ř e h a Jaroslav, c. a k. nadporučík v. v., Smíchov, Ferdinandovo nábřeží 29. (*Col.*)
- 1908 M a z u r a Kar., disponent Agrobanky v Brně. (*Col.*)
- 1907 M o l e k, MUDr. Alois, c. a k. pluk. lékař, v Praze, Břevnov. (*Col.*)
- 1905 M r á z e k, PhDr. Alois, ř. prof. čes. univ. v Praze II., Dřevní ul. 381. (*Biol., Anat. Metam.*)
- 1904 M u ž í k František, odb. učitel v Kralupech. (*Hemipt.*)
- 1906 N e j d l, Dr. Viktor, ředitel gymn. Mělník.
- 1906 N o s e k Ant., c. k. professor na Smíchově, Husova tř. 1109. (*Arachn.*)
- 1905 N o v á k Bohumil, professor prům. školy v Brně, Kafkova ul. 12.
- 1913 N o v o t n ý šlecht. Jos., c. k. dvorní rada, Smíchov, Ferdinandovo nábřeží.
- 1910 O b e n b e r g e r Jan, Ph. St., Praha II., Olivova ul. č. 5. (*Col., sp. Buprest.*)
- 1910 O s v a l d Jan, phil. stud. Král. Vinohrady; Tábořská ul. 60.
- 1904 P a s t e j ř í k Jan, odb. učitel v Karlíně č. 430. (*Dipt.*)
- 1908 P a u l Jarosl., prof. vyšší dívčí školy v Praze. (*Lep.*)
- 1912 P a z o u r e k Andreas, stát. učitel, Vídeň XII./1., Fabrikgasse 12. (*Col.*)
- 1904 P e ě í r k a, MUDr. Jaromír, c. k. vrchní štábní lékař v Praze, Oujezd 602. (*Col.*)
- 1912 P f l a n z e r Vilém, majitel pivovaru u Šenfloků, Praha II., Václavské nám.
- 1913 P e j c h a J. V., dipl. agronom, Fabrika Šećera, Čuprija, Srbsko.
- 1910 P l e t i c h a Jos., c. k. pošt. oficiál, Žižkov, Štítného ul. 14. (*Col. Bohemiae.*)
- 1911 P o h n e r t Dr. Edvard šlechtic, vrchní rada zemsk. soudu, Mezibranská 17. Praha II. (*Col.*)

- 1909 P o k o r n ý Fr., mag. rada, Praha 335-II. (*Lep.*)
- 1904 P r e i s Karel, c. k. dvorní rada, professor vys. učení technického na Smíchově, Ferdinandovo nábř. 31. (*Lep.*)
- 1905 P r i n c Vojt., c. k. škol. rada professor v Praze.
- 1909 P r o c h á z k a Al. techn. cukrmistr v Klobúkách u Slaného.
P r o c h á z k a Jan Svatopluk, PhC. Praha II. Vávrova č. 6.
- 1911 P r o k ů p e k Adolf, velkostatkář, předseda Českého odboru Zemědělské rady v Praze.
- 1904 R á d l, Dr. Em., docent české university, c. k. professor v Praze II.
- 1904 R a m b o u s e k Dr. Frt., assist. zool. ústavu čes. univ., Praha II., Karlov, 2028. (*Col., sp. Staphyl.*)
- 1912 R o l a n d Jarosl., pošt. úřed., Král. Vinohrady, Slezská tř. 72a. (*Col., Hem.*)
- 1904 R o u b a l J., professor v Příbrami. (*Col.*)
- 1906 R ů ž i č k a Ant., prof., Chrudim, Palackého tř. 76. (*Lep.*)
- 1905 Ř i v n á ě Ant., knihkupec, presid. obch. a živn. komory v Praze.
- 1904 S e c k ý Rudolf, účetní revident zemského výboru v Praze II., Fügnerovo nám. 3. (*Lep.*)
- 1905 S e d l á k o v á, sl. Jarosl. v Polné (*Col.*)
- 1908 S e e h á k Jindř., c. k. prof., Praha VII. (*Lep.*)
- 1904 S e k e r a, Dr. Emil, c. k. professor v Praze I.
- 1904 S e k e r a Jan, ředitel cukrovaru Legnago u Verony, Italia. (*Col.*)
- 1908 S e n e P. Aug., farář v Hostímě u Mor. Budějovic. (*Col.*)
- 1907 S m o l k a Al., vlád. rada a ředitel c. k. průmysl. školy v. v. v Praze. Smíchov, Královská tř. 8. (*Col.*)
- 1910 † S o k o l á ř Dr. Frt., dvorní a soudní advokát, Vídeň III./2, Disslerg. 6. (*Col.*)
- 1904 S r d í n k o Josef, stav. rada v. v., Smíchov, Ferdinandovo nábř. 27. (*Lep.*)
- 1912 S v o b o d a Frt., měst. úřed., Smíchov. (*Col., Lep.*)
- 1913 z e S t e r n e c k ů JUDr. Jakub, c. k. místopředseda, tajemník, Praha III., Říčná 15. (*Lepidopt.*)
- 1909 Š a n d e r a, JUDr. Čeněk, adv. v Trhových Svinech. (*Hym.*)

- 1905 Š í p e k Jan, c. k. pošt. oficiál v Příbrami. (*Col. Lep.*)
- 1904 Š r á m e k August., professor v Nymburce. (*Col.*)
- 1904 Š t ě r b a Frant., ředitel cukrovaru v Čes. Brodě. (*Col.*)
- 1907 Š t r a u b Ant., inženýr v Praze III. (*Lep.*)
- 1905 Š t r o f Jan, preparator musea král. Českého v Praze.
- 1906 Š u l c Josef, úředník města Sobotky. (*Col.*)
- 1906 Š u s t e r a Oldřich, účetní úředník zem. výboru v Praze, Smíchov čp. 553. (*Hymen.*)
- 1912 T e s a ř Rud., lesní, Stříteř, pp. zámek Rožinka, Mor.
- 1909 T i l l e, JUDr. Cyrill, c. k. podplukovník auditor ve Vídni VIII., Lenaugasse 7.
- 1908 T o c a u e r Ad., lesní správce, Lekeník u Záhřeba, Chorvatsko. (*Col.*)
- 1906 T y k a ě Jaroslav, učitel v Plzni. (*Lep.*)
- 1907 T y l, MUDr. Jindř., c. a k. štábní lékař v Písku. (*Col.*)
- 1904 U z e l, Dr. Jindřich, prof. čes. vysoké školy technické, přednosta fytopathol. odděl. Výzk. stanice cukrovar. při technice, Smíchov, Na Skalce č. 15. (*Apteryg., Thysanopt., Lep. a škůdci.*)
- 1912 V a c a Rud., učitel, Mariánské Hory, Mor.
- 1909 V a n ě k Jan, c. k. pošt. mistr v Dobrovicích u Ml. Boleslavi. (*Lep.*)
- 1911 V á v r a Stanislav, architekt, Smíchov, Ferdinandovo nám. 29. (*Col.*)
- 1904 V á v r a Dr. Václav, kustos musea král. Českého v Praze, Vysočany. (*Orthopt.*)
- 1904 V e s e l ý Ferdinand, cí. rada na Král. Vinohradech, Slezská ul. 33. (*Lep.*)
- 1905 V e s e l ý, PhDr. Jindřich, v Praze III., Velkopřevorské nám. 1. (*Col.*)
- 1904 V i m m e r Antonín, odb. učitel, inspektor škol na Král. Vinohradech, Palackého tř. 37. (*Dipt.*)
- 1904 V l a c h Vilém, professor obchodní akademie v Plzni, Karlovarská tř. (*Lep.*)
- 1905 V o p r š a l Fr., účetní revident zem. výb. v Praze VII., Čechova tř. 224. (*Lep.*)
- 1904 W e n d l e r Jan, továrník v Praze I., č. 386, na Můstku. (*Col.*)

- 1907 Z a m a s t i l Stanisl., prof. v Domažlicích. (*Hym.*)
1910 Z á r u b a Ant., uměl. zahradnictví, Libeň, »Na Ko-
rábě«. (*Col.*)
1904 Z a v ř e l, prof. Dr. Jan, v Hradci Král. (*Dipt.*)
1904 Z e l i n k a Bohdan, c. k. ředitel reálky v Jičíně.
1905 Z e m a n Josef, typograf, Nusle, Jaromírova 488. (*Lep.*
Col.)
1905 Ž e ž u l a Bedř., mag. úředník v Praze, č. 1014. (*Lep.*
Col.)
1912 Z o u f a l Vladimír, c. k. prof., Prostějov. (*Col.*)
-

ZPRÁVA JEDNATELSKÁ.

Ve valné hromadě dne 19. ledna 1913 zvoleni byli v čele uvedeni členové výboru, a do kontrolní komise pp. řed. J. Graf, mag. rada Frant. Pokorný a rev. Frant. Vopršal. V redakčním komitétu zasedali pp. prof. Frant. Klapálek, MUDr. Em. Lokay, JUDr. Jos. Maličký, Oldř. Šustera a odb. uč. a insp. Ant. Vimmer.

V tomto roce čítala Společnost 4 členy čestné, 3 zakládající a 130 činných. Občasně schůze, jichž celkem bylo 11, navštívilo nejméně 12, nejvíce 36 členů, jakož i mnozí hosté, což svědčí o tom, že zájem o Společnost šíří se i v širších vrstvách intelligence.

Společnost právě dovršila první desítiletí své činnosti pracující tiše, avšak neumavně na výzkumu entomologickém a biologickém, snažíc se dosíci všeobecně užitečného a kulturního cíle svého. Největší závadou, která po celou tuto dobu Společnost tížila a především v dalším jejím rozkvětu zdržovala, jest okolnost, že Společnost, jsouce téměř výhradně na ochotu a obětavost svých členů odkázána, nemá doposud vlastního svého útulku, jakého v cizině podobným společnostem poskytují musea a podobné veřejné instituce, pod jejichž střechou by se mohla volně rozvinouti. Pouze slavná Zemědělská Rada pro král. České, uznávajíc vřídne význam a důležitost její, poskytuje ochotně po celou dobu trvání Společnosti příjemný útulek pro občasně schůze ve své zasedací síni, kde konají se odborné přednášky. To však nikterak nedostačuje Společnosti naší, aby svého vytčeného cíle jednou plně mohla dosíci. Bohatá knihovna, která již během prvního desítiletí značně vzrostla, měla by býti přístupnější všem členům, než jak tomu jest nyní v poměrech doposud stísněných. V lepších poměrech stala by se všem vědecky činným členům pomocníci, mohli by ji pohodlněji v plné míře

využítkovati, a pak by Společnost byla také s to přistoupiti k založení sbírek, hlavně fauny české, které by vzbudily nový zájem nejen mezi členstvem, ale které by přilákaly nové řady tichých, dosud neznámých pracovníků a přátel entomologie vůbec! Pak také by ve větší míře mohla podávati odborné rady a odpovídati prohloubenými zprávami na veškeré, na ni činěné dotazy, spadající v obor její působnosti.

Ačkolí poměry Společnosti jsou skromné, přece rozvíjí ve veškerých mezích své možnosti činnost, která jeví se nejlépe v přednáškách na původním studiu a zkušenostech založených, konaných pravidelně ve zmíněných občasných schůzích, dále ve zprávách o vykonaných studijních a sběratelských cestách členů Společnosti nejen po vlasti naší, ale i daleko za hranicemi a především v obou publikacích Společnosti v »Časopise« a v »Příručkách«; těchto vydáno bylo doposud 8 sešitů.

Po přednáškách rozvinuly se velmi čilé debaty a vyměňovány velmi cenné názory a snášeny bohaté zkušenosti členů, hlavně pokud se týče rozšíření, biologie a systematicky hmyzu. Rovněž demonstrovány pro Čechy nové neb zvláště pozoruhodné druhy hmyzu a přinášeny k nahlédnutí celé skupiny materiálu v tomto roce získaného. Mimo to sdíleny bývaly cenné zkušenosti ve příčině sbírání a praeparace hmyzu. Seznam přednášek, jakož i podniknuté cesty členů v tomto roce uvedeny jsou ve »Věstníku«.

V listopadu m. r. ztratila Společnost pilného činného člena JUDra Frant. Sokoláře, dvor. a soudn. advokáta ve Vídni. Členem Společnosti byl od r. 1910. Hlavním studiem jeho byl rod *Carabus*, a některé studie z tohoto oboru uloženy jsou v »Časopise«.

Dne 15. listopadu 1913 utrpěly vědy přírodní úmrtím MUDra Antonína Friče, ř. prof. čes. univ., ztrátu nenahraditelnou. Byl prof. Frič v první řadě českým pracovníkem, ježto po celý život svůj měl stále na zřeteli především výzkum Čech. V témž směru nabádal a vychovával své posluchače, zakládal a pořádal zoologické sbírky Musea král. Českého a proto jméno jeho zůstane vždy od nich nerozlučitelno. V občasně schůzi, konané dne 25. listopadu, po zásluze

6 eněna byla ústy předsedovými nehynoucí jeho památka.

Pohřbu jeho, konaného dne 17. listopadu 1913, súčastnilo se předsednictvo a velký počet členů výboru a Společnosti, při čemž prof. Klapálek pronesl slova rozloučení. Rovněž slavného uctění památky Fričovy, pořádaného Přírodovědeckým klubem dne 23. listopadu m. r., súčastnila se Společnost svými delegáty.

I letošní ročník »Časopisu« honosí se opětně bohatým a rozmanitým obsahem; vyšla 4 čísla jako každoročně, s mnoha původními články a ilustracemi, kteréž sice jeho vědeckou cenu udržují na patřičné výši, vyžadují však stále většího nákladu. Časopis vyměňuje se nyní se 101 vědeckými společnostmi a redakcemi. Jednotlivé ročníky odebírání 7 ústavů a osobností. Bylo by si zvláště přát, aby všechny hospodářské, lesnické, rolnické a po případě i střední školy odebíraly »Časopis« jakož i »Příručky« pro své školní knihovny, aby tímto způsobem v dorůstající studující mládeži vzbuzoval se větší zájem pro entomologii.

O finanční zajištění Společnosti a o vydávání »Časopisu« staral se výbor všemožně. Vzhledem k tomu, že Společnost jest odkázána téměř výhradně na členské příspěvky, jest nutno, aby všichni členové včas svým povinností, jak bohužel se neděje na velkou újmu »Časopisu«, vyhovovali.

Česká Spořitelna v Praze darovala Společnosti opětně jakožto subvenci na rok 1913 100 K, bohužel méně, nežli na r. 1909 (200 K). Rada král. hlav. města Prahy a Občanská Záložna v Karlíně, uznávající rovněž snahy Společnosti, věnovaly opětně po 50 K. Malostranská záložna a nejmenovaný peněžní ústav v Praze darovaly po 10 K. Subvence c. k. min. orby 300 K.

Ku přátelským schůzím scházejí se členové pravidelně po celý rok vždy v úterý a v sobotu k večeru v Akademické kavárně ve Vodičkově ulici. V těchto schůzích vyřizují se též běžné záležitosti Společnosti. Sobotní schůze konají se ve zvláštní místnosti, kde jest i knihovna Společnosti umístěna. V nich vyloženy bývají publikace Společností odebírané aneb výměnou získané. V téže době úřaduje knihovník. Zde obstarává se ochotně určování hmyzu, zde děje se mnohdy velmi čilá výměna materiálu a smlouvají se vycházky. Do těchto přátelských

telských schůzí zvláště v sobotu zavítají občas i venkovští členové, a bylo by si jen přátí, aby častěji a v hojném počtu se dostavovali, neboť tak možno nejlépe navazovati přátelské styky mezi členstvem pražským a mimopražským.

Všem váženým dárcům peněžitých podpor, zvláště České Spořitelně, Radě král. hlav. města Prahy, Občanské Záložně v Karlíně a Malostranské Záložně, všem pp. dárcům knih a všem příznivcům a podporovatelům Společnosti vzdává tato na tomto místě veřejné díky.

Rovněž vzdává Společnost díky slavné Radě zemědělské, zvláště p. předsedovi J. J. knížeti Bedř. Schwarzenbergovi a p. tajemníku JUDru Karlu Mandlovi za prokázanou přízeň propůjčováním zasedací síně k občasným schůzím členskými po celou dobu trvání Společnosti.

Dále vzdává výbor Společnosti díky předsedovi českého odboru Rady zemědělské, p. Ad. Prokúpkovi, za vzácnou podporu snah Společnosti.

Slavným redakcím časopisů Času, Hlasu Národa, Nár. Listů, Nár. Politiky, Samostatnosti a Unionu, rovněž povinnu jest Společnost díky za laskavé uveřejňování zpráv o schůzích Společnosti.

Školní rada *Rob. Hartmann*,
t. č. místopředseda.

Entomologicky činní byli:

Dr. K. A b s o l o n v Heregovině.

Dr. E. B a u d y š, Horažďovice, Sušice, Eisenstein, Poještědí, Vých. Polabí, N. Strašecí, Sarajevo.

Jos. C í f k a v Přemyšlu v Haliči.

Zd. F r a n k e n b e r g e r v Korutánech, Istrii, Dalmaeii a Chorvatsku.

F u k s a, Plaňany a okolí.

Jos. G r a f v Lošticích na Moravě.

Rob. H a r t m a n n na Budějovicku.

Leop. H é y r o v s k ý v Korutánech, Krajině a Istrii.

Dr. Štěp. J u r e č e k v Již. Tyrolsku a v Istrii.

Nap. M. K h e i l v Biskře v Alžíru.

Kar. K l e n k a, Již. Tyrolsko, Istrie, Korutany a Chorvatsko.

Dr. Lad. K l i č k a ve Vlašimi.

Dr. Čen. K l i e r, Istrie.

Jul. K o m á r e k, Kavkaz.

Pí. A n e ž k a L o k a y o v á, Novohradsko.

Jar. M a ř e h a, Přímoří, Chorvatsko, Tatry a Loštice
na Moravě.

Dr. Leopold M e l i c h a r, Kalocza v Uhrách.

Jan O b e n b e r g e r, Korutany, Istrie, Chorvatsko, Dal-
macie, Bošna, Hercegovina a Černá Hora.

Dr. Jar. P e č í r k a, Již. Tyroly, Krajina.

Dr. Edv. z P o h n e r t ů, Krajina.

Fr. P o k o r n ý, Starý Tábor a okolí.

P u r k y n ě, Rokycany, Rabštýn.

Dr. Frt. R a m b o u s e k, Srbský Bělehrad, Šar Planina
a Istrie.

Jan R o u b a l, Brdy, Pacov, Tábor, Chudějnice a Hor-
šův Týn.

Jan S e k e r a, Legnago.

Jos. S r d í n k o, Luhačovice.

Dr. Jak. z e S t e r n e c k ů, Hammer v Č. a Schluder-
bach v již. Tyrol.

Jan S v o b o d a, Bilína, Příbram a širší okolí Prahy.

Ing. S t r a u b, Říčany, Jáchymov.

Jan Š í p e k, Porýnsko, Kralupy, Podřipsko, Klatovy,
Strakonice, Sušice, Dobřany.

Frant. Š t ě r b a, širší okolí Peček.

Jos. Š u l e, Sobotka.

Old. Š u s t e r a, Rožďalovice.

Jar. T y k a č, Rabštýn u Karl. Var.

Dr. Jind. T y l, Písek.

Stan. V á v r a, Dobřichovice.

Ferd. V e s e l ý, širší okolí pražské.

Dr. Jindř. V e s e l ý, Kavkaz.

Vil. V l a c h, Plzeň a okolí.

Fr. V o p r š a l, Křivoklát a okolí.

Vlad. Z o u f a l, Sisak v Chorvatsku, Čelič v Bosně.

ZPRÁVA POKLADNÍ

A) Konto jmění výdajného.

Má dáti (Příjem)	K	h	Dal (Výdej)	K	h
Přenos z r. 1912.	238	70	Tisk časop. autolytie a zinkografie	1056	88
Příspěvky členů	910	—	Tisk separátů z Časopisu	182	06
Dary: České Společnosti	100	—	Poštovní výlohy nejv. za rozes. Čas.	32	30
Rady král. hlav. města Prahy	50	—	Abonem. za časopisy a díla vědecká	41	—
Občanské záložny v Karlíně	50	—	Osvětlování, uklid a vytápění zasedací síně k občasným schůzím	45	—
Záložny Malostranské v Praze	10	—	Pojist. knihov. proti pož. za r. 1914	4	14
Nejm. peněž. úřad v Praze	10	—	Rozličné vydání	80	62
Subvence c. k. minist. orby	300	—	Zbývajících hotovost	286	20
Úroky pošt. spořit. za r. 1912	4	76			
Za prodaný Časopis	54	74			
	1728	20		1728	20

Hotovost tato nachází se: v pošt. spořitelně 205.39 K
80.81 K
286.20 K

Má dáti (Příjem).

B) Konto fondu pí A. Uzlové.

Dal (Výdej).

Přenos z r. 1912	521	27	Zbývajících hotovost	545	64
Úroky z Karlín. Zál. 1./7.—31./12. 1912	11	07			
" " " 1./1.—30./6. 1913	13	30			
	545	64		545	64

Tato hotovost 545 K 64 h uložena jest v Záložně Karlínské.

Má dáti (Příjem).

C) Konto fondu P. Aug. Kubesa.

Dal (Výdej).

Přenos z r. 1912	61	26	Zbývajících hotovost	65	34
Úrok z Karlínské Zál. do 31./12. 1912	2	51			
" " " 30./6. 1913	1	57			
	65	34		65	34

Tato hotovost (65 K 34 h uložena) jest v Záložně Karlínské.

ZPRÁVA KNIHOVNÍ.

Četné dary autorů a přízliveců společnosti a hlavně výměna časopisů s více než 100 přírodovědeckými společnostmi a institucemi z celého světa rozhojňují knihovnu čes. společnosti entomologické do té míry, že znenáhla stává se neoceňitelným podkladem naší vědecké činnosti. Tento rychlý vzrůst skoro o 500 sešitů a děl ročně má však za následek stálý nedostatek místa, jemuž bude odpomoženo toliko vazbou zvláště hledaných časopisů a vyřazením mnohých publikací, jichž obsah netýká se přímo entomologie. Knihovna těšila se i v uplynulém roce vzácné přízni mnohých členů a autorů, začož budiž jim vzdán vřelý dík. Jsou to zejména pánové: kustos K. Absolon, JUS. Leo Heyrovský, prof. Victor Janda, Charles Janet, prof. F. Klapálek, phil. stud. Jan Obenberger, prof. Jan Roubal, Dr. Fr. Sokolář, Dr. Karel Šuk, Dr. Jindř. Uzel a insp. Ant. Vimmer.

I. Spisy periodické.

A. V ý m ě n o u :

- A m i e n s : Société Linnéenne du Nord de France.
120 *Bulletin* Fr. XX.
- A n g e r s : Société d'études scientifiques d'Angers.
342 *Bulletin* Nouv. Sér. An. XVI. (1912).
- B a l t i m o r e : The John Hopkins University.
146 *Circular* 1912 No. 2—10; 1913 No. 1—6.
- B a r c e l o n a : Club Montanyenc.
653 *Buttleti* A. 1. No. 8—10.
- B a u t z e n : Naturwissenschaft. Gesellschaft Isis.
260 *Bericht* 1910—1912.
- B e r k e l e y : College of Agricultural experimental Station
University of California.
278 *Bulletin* No. 229—236.

- Berlin: Kgl. zoolog. Museum.
 149 *Mitteilungen* Bd. VI. Hft. 1. u. 3.
 225 *Bericht* 1912.
 — 369 *Entomologische Blätter* IX. No. 1—12.
 — Deutsches entomolog. National-Museum.
 583 *Entomol. Mitteilungen* Bd. II. No. 1—11.
- Bern: Schweizerische entomologische Gesellschaft.
 237 *Mitteilungen*, Vol. XII, Heft 4.
- Braunschweig: Verein für Naturwissenschaft.
 258 *Jahresbericht* 1909—1912.
- Bremen: Naturwissensch. Verein.
 85 *Abhandlungen* Bd. XXI., Hft. 2.
- Breslau: Verein f. schlesische Insektenkunde.
 217 *Jahresheft*, Hft. 6.
- Brisbane: Queensland Museum.
 197 *Mémoires*. Vol. I. (1912).
- Brünn: Der naturforschende Verein in Brünn.
 183 *Ergebn. d. meteorol. Beobacht.* 1907.
- Bruxelles: Société entomologique de Belgique.
 147 *Annales* T. LVI. No. 12—13, T. LVII. No. 1—10.
 261 *Mémoires* No. XXI.
- Budapest: Musei Nationalis Hungarici.
 67 *Annales historico-naturales* Vol. XI. p. 1.
 — 540 *Rovartani Lapok* XIX. 9—12, XX. füz. 1—10.
- Catania: Academia Gioenia di scienze naturali.
 144 *Bolletino* Série sec., fasc. 24—27.
- Firenze: R. Stazione di Entomologia Agraria.
 133 »*Redia*« Vol. VIII. fasc. 2, Vol. IX. f. 1.
- Frankfurt a. M.: Internat. Entomol. Verein.
 68 *Entomol. Zeitschrift*. XXVI. No. 40—52, XXVII.
 No. 1—39.
- Guben: Der internationale Entomologen-Bund.
 491 *Internationale Entomologische Zeitschrift*. Jhrg. 7.
 No. 1—52.
- Halifax: Nova Scotian Institute of Science.
 288 *Proceedings and Transactions*. Vol. XII. P. 4.
- Halle a. Saale: Kaiserl. Leopoldinisch-Carolinische Deutsche Akademie der Naturforscher.

- 190 *Nova acta* XCVIII. No. 2.
 Helsingfors: Societas pro fauna et flora Fennica.
 172 *Meddelanden* 1911—1912.
- Hermannstadt: Der Siebenbürgische Verein für Naturwissenschaften.
 416 *Verhandlungen u. Mitteilungen* Bd. LXII. 1—6.
- Igló: Ungar. Karpathenverein.
 224 *Jahrbuch* XL. (1913).
- Ithaca: Cornell University Entomological laboratory 6
 brožur.
 365 15 separát.
- Kiel: Naturwiss. Verein für Schleswig-Holstein:
 372 *Schriften* Bd. XV. H. 2.
- La Rochelle: Académie de la Rochelle.
 198 *Annales*. 1911. (XIII).
- Lwów: Polsk. towarzystwo przyrodników im. Kopernika.
 269 *Kosmos* XXXVII. Zesz. 10—12, XXXVIII. Z. 1—6.
- Madrid: Real Academia de Ciencias exactas físicas y naturales de Madrid.
 122 *Revista* XI. Núm. 1—10.
 — Real Sociedad Española de Historia Natural.
 93 *Boletín* Tomo XIII. Núm. 1—10.
 270 *Memorias* Tomo VII. 4—7., IX. 1.
- Moskva: Société impériale des naturalistes de Moscou.
 249 *Bulletin* Année 1911, No. 4., Année 1912.
- Nancy: Société des Sciences.
 193 *Bulletin* des séances Sér. III., Tome XII. Fasc. 4.
 Tome XIII. F. 1—2.
- Nantes: Sociéte des sciences naturelles de l'Ouest de la France.
 283 *Bulletin* III. Ser., Tom. II. 1—2. (1912).
- Napoli: Società di Naturalisti.
 272 *Bolletino*. Vol. XXV.
- New Brighton: Staten Island Association of Arts and Sciences.
 281 *Proceedings* Vol. IV. Part. 1, 2.
 281 *Museum Bulletin* No. 57—59.
- New Haven: Connecticut Academy of Arts and Sciences.
 286 *Transactions*. Vol. 18., pag. 1—137.

- Olomouc: Naturwissensch. Section des Vereines »Botanischer Garten«.
- 196 *Bericht* III.
- Nürnberg: Naturhistor. Gesellschaft.
- 119 *Abhandlungen*. Bd. XX.
- 259 *Mitteilungen*. III. No. 2, IV. No. 1, 2.
- Padova: Academia Scientifica Veneto-Trentino-Istriaana,
- 182 *Atti* Terza Ser., Anno V. fasc. 1—2.
- Parma: Prof. Ant. Porta.
- 559 *Rivista coleotterologica Italiana*. Anno X. No. 3—7,
Anno XI. No. 1—8.
- Paskov: Ed. Reitter.
- 2 *Wiener Ent. Zeitung* XXXII.
- Petersburg: Императ. Снт. Петербургъ-Общество Естествоиспытателей.
- 212 *Section de Zool. et Physiol.* T. XLI., Livr. 4.
- 212 *Comptes rendus des séances*. T. XLIII. No. 4—8.
- Русск. Энтомологическ. общество
- 191 *Русское энтомологическое обозрѣние* (Revue Russe d'Entomologie) T. XII. No. 3, 4. T. XIII. No. 1—2.
- 211 *Horae societatis entomol. Rossicae*.
T. XL. No. 4—6.
- Philadelphia: 155 *Entomological News*, Vol. XXIV. No. 1—9.
- Pisa: Società Toscana di Scienze Naturali.
- 153 *Atti* Vol. XXI. No. 3—5, Vol. XXII. No. 1—2.
- Prostějov: Klub přírodovědecký.
- 45 *Věstník*, roč. XV. (1912).
- Reims: Société d'étude des Sciences naturelles.
- 371 *Bulletin* XIX.
- Rotterdam: Nederlandsche Entomolog. Vereeniging.
- 641 *Entomolog. Berichten*. No. 67—72.
- 642 *Tijdschrift voor Entomologie*. 1912—1913.
- Roma: Società zoologica italiana.
- 248 *Bolletino* Ser. III. Vol. I. fasc. 11—12, Vol. II. f. 1—4.

Stockholm: K. Svenska Vetenskaps Akadem.

173 *Arkiv för Zoologi* Bd. VII. Heft 4.

169 *Entomologisk Tidskrift*. Arg. 3. Hft. 3—4.

Stuttgart: Internat. Entomolog. Verein.

68 *Entomologische Rundschau*, Jahrg. 30. N°. 1—24.

68 *Insectenbörse*, Jahrg. 30, No. 1—50.

Uppsala: Centralanstalten för Jordbruksförsök.

640 *Meddelanden* No. 72—74.

Urbana: State Entomologist. Noxious a. beneficial insects of the State of Illinois.

107 *Report* 1911, 1912.

Voisinlieu: Janet Charles.

739 g) Constitution morphologique de la bouche de l' Insecte. Limoges. 1911.

— h) Le sporophyte et le gamétophyte du Végétal; le soma et le germe de l' Insecte. Limoges. 1912.

— ch) Sur l' origine de la division de l' orthophyte et un sporophyte et un gamétophyte. Limoges. 1913.

— i) Sur l' existence d' un organ chordotonal et d' une vésicule pulsatile anten. chez l' Abeille etc. (Otisk z »Compt. rend. hebd. des Séances de l' Acad. des Sciences. 1911.)

— j) Organes sensitifs de la mandibule de l' Abeille. (Dto 1910.)

— k) Notes extraites des Comptes Rendus des Séances de l' Acad. des Sciences.

Washington: Unit. St. Nat. Museum.

160 *Proceedings* No. 1932, 1934, 1935, 1938, 1942, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974, 1977, 1979, 1981, 1982, 1984, 1986, 1987, 1988, 1991, 2000, 2001, 2004, 2006, 2008, 2010, 2015 a 2017.

— Smithsonian Institution.

513 *Miscellaneous Collections* No. 2141 a 2163.

161 *Annual report of the board of regents of the Smiths. Inst. for the year ending 30, June 1912.*

Wien: Coleopter. Verein:

651 *Coleopt. Rundschau* 1913. Hft. 1—11.

Z a g r e b: Hrvatsko prirodoslovno društvo.

171 *Glasnik* God. XXIV., 4, God. XXV. sv. 1. a 3.

Z ü r i c h: Frl. Marie Rühl.

271 *Societas entomologica*. Jahrg. XVIII. No. 1—24.

B. K o u p í:

360. Lipsiae: Zool. Anzeiger, Bibliographia Zoologica. Vol. XXIII. No. 1—3, Vol. XXIV. No. 1—9.
335. Seitz A d. Dr.: Die Grossschmetterlinge der Erde. Lfg. pal. 104—110, exot. 146—175.
657. Bruxelles: *I. Congrès International d'Entomologie*. Vol. II. (1913).
- Schröder Dr. Christoph: 3. *Zeitschrift für wissenschaftl. Insektenbiologie*. Bd. IX. Hft. 1—10.

II. Spisy neperiodické.

(Většinou darované autory).

730. A b s o l o n K.: Nové druhy Arachnidů z jeskyň bosensko-herzeg. a jiné zprávy o arachnofauně balkánské. (Otisk z »Časop. Mor. Musea«, XIII. 1912. Brno).
731. — Ueber eine neue subterrane Collembole *Acherontia onychiuriformis* n. g. n. sp. aus den Höhlen Algeriens. (Otisk z »Arch. de zool. exper. et géner.« 1913).
- 732 a) H e y r o v s k ý L.: Poznámky k broukům, žijícím u vos. (Otisk z »Čas. čes. spol. ent.« 1911).
- b) — O nálezu jeskynních brouků v opuštěné šachtě. (Dto. 1912).
- c) — Příspěvek k poznání fauny bulharských Oedemerid. (Dto. 1912).
- d) — *Purpuricenens globulicollis* Dej., var. *Grabowskii* u. m. (Otisk z »Coleopt. Rundsch. 1913).
733. J a n d a V i c t.: Fühlerähnliche Heteromorphosen an Stelle von Augen bei *Stylopyga orientalis* u. *Tenebrio molitor*. (Otisk z »Arch. f. Entwicklungsmech. d. Organismen. Leipzig. 1913).

739. J a n d a Jiř. etc.: Velký illustr. přírodopis všech tří říší. Praha, 1913. Seš. 1—38. Dar p. prof. F. Klápalka.
738. O b e n b e r g e r J a n: Coleopterorum novitates. (Otisk z »Čas. čes. spol. ent.« 1913).
- 734-1. R o u b a l J a n: Noví brouci české fauny. (Otisk ze »Sbor. klubu přírod. v Praze«. 1912.)
- 2. — Zwei neue paläarkt. Coleopteren. (Otisk z »Entom. Mitteil.« Berlin 1913).
- 3. — Drei palaearkt. Nova. (Coleopt. Rundschau, Heft V.).
- 4. — Beschreib. fünf neuer palaearkt. Coleopterenformen. (Dto 1912.)
- 5. — Eine neue Hydnobiusart nebst einiger coleopterolog. Bemerk. (Dto.)
- 6. — Verschiedene koleopt. Notizen. (Dto. 1913.)
- 7. — Zwei neue Anthaxia-Spezies aus der Verwandtschaft der *sepulchralis* Fab. (Dto.)
- 8. — *Cryptophagus (Mnionomus) delicatulus* sp. n. m. (Deutsch. Ent. Zeitschr. 1913.)
- 9. — Zwei neue Coleopteren aus dem Kaukasus. (Entom. Blätter 1913.)
- 10. — Kleinere Mitteil.: A. Einige Beiträge zur Lebensweise der Coleopt. (Dto. 1912.)
- 11. — B. Einige Berichtig. und Nachtr. zu der letztersch. coleopt. Literatur. (Dto. 1912.)
- 12. — C. Einige Berichtig. in der entomol. Literatur. (Dto.)
- 13. — Die Verbreitung der *Oxypoda (Baptopoda) depressipennis* Aubé. (Dto. 1913.)
- 14. — Neue Käfer der palaearkt. Fauna. (Wien. Ent. Zeit. 1911.)
- 735-1. S o k o l á ř F r.: Die Flügeldecken-Skulptur der Caraben (Deutsche entom. National-Bibliot. 1911.)
- 2. — Die mitteleurop. Blaps. (Entom. Blätter. 1913.)
- 3. — Die Rassen des *Carabus Ullrichi* Germ. (Dto. 1912.)

- 4. — Zur Chronologie der Caraben. (Zeitschr. f. wissenschaftl. Insektenbiol. 1912.)
- 5. — Zweifelhafte Gestalten unter den Caraben Mitteleuropas. (Verhandl. d. k. k. zool. bot. Gesellsch. Wien. 1912.)
- 6. — Spezialisierung in der Coleopterologie. (Coleopt. Rundsch. 1912.)
- 7. — Kommt *Carabus Parreysi* Pall. in Siebenbürgen vor? (Dto.)
- 8. — Entomologische Fundorte. (Dto. 1913.)
- 9. — Coleopterologische Irrungen. (Entom. Zeitschr. Frankfurt a. M. Jahrg. 26. No. 13.)
- 10. — Zur allgem. Verständigung über die Rassen des *Carabus cancellatus* Ill. aus dem Deutschen Reiche. (Entom. Rundsch. 29. Jhrg.)
- 11. — Was ist *Carabus catenulatus* Scop.? (Soc. entom. Jhrg. 27.)

Šulc Karel Dr.: Monographia generis *Trioza* Foerster. (Otisk z »Sitzungsber. d. k. böhm. Gesellsch. d. Wissensch. in Prag.« Pars III. 1912, IV. 1913.)

- 736 -1. Uzel Jindř. Dr.: Über die Insekten, welche die Blüten der Zucker- und Futterrübe besuchen. (Zeitschr. f. Zuckerindustrie in Böhmen. 1913.)
- 2. — Zdar českému ovoci. (Ovocnické Rozhledy IV.)
 - 3. — Zpráva o škůdcích a chorobách řepy cukrové a rostlin střídavě s ní pěstovaných v Čechách r. 1910.
 - 4. — O nádorech na kořenech řepy cukrové v Čechách. (Listy Cukrovarnické. 1912.)
737. Vimmer Ant.: Seznam českého hmyzu dvoukřídlého. (Catalogus dipterorum.) (Entomolog. příručky VIII. 1913.)

Oldřich Šustera,
knihovnik.

I. Jak hledáme, usmrcujeme a pro sbírky upravujeme hmyz

napsali Lad. Duda, H. A. Joukl, Fr. Klapálek, P. A. Kubes, Dr. E. Lokay, Dr. K. Sulc, Dr. J. Uzel, Dr. V. Vávra, A. Vimmer.

S 28 obr. — Cena 80 h, pro členy 56 h, poštou franko 10 h více.

II. České sířnatky. Tingitidae.

Frant. Mužík. — (5 obrázků v textu). — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

III. Kůrovci v Čechách a na Moravě žijící.

Rom. Formánek. — (73 obr.) — K 1'60, členové K 1'08, poštou 10 h více

IV. Evropští nosatci rodu Dorytomus Stephens.

Rom. Formánek. — (1 obr. a tab.) — 80 h, členové 54 h, poštou 5 h více.

V. Majky (Meloe L.) zemí koruny České.

Rom. Formánek. — (9 obr.) — 48 h, členové 32 h, poštou 5 h více.

VI. Klíč k určování českých Bembidiin.

A. Jedlička. — (15 obr. v textu.) — 60 h, členové 40 h, poštou 5 h více.

VII. Evropští nosatci podčeledi Rhynchitinae.

Rom. Formánek. — (s tab. tříbarvou). — K 1'20, člen 80 h, poštou 5 h více.

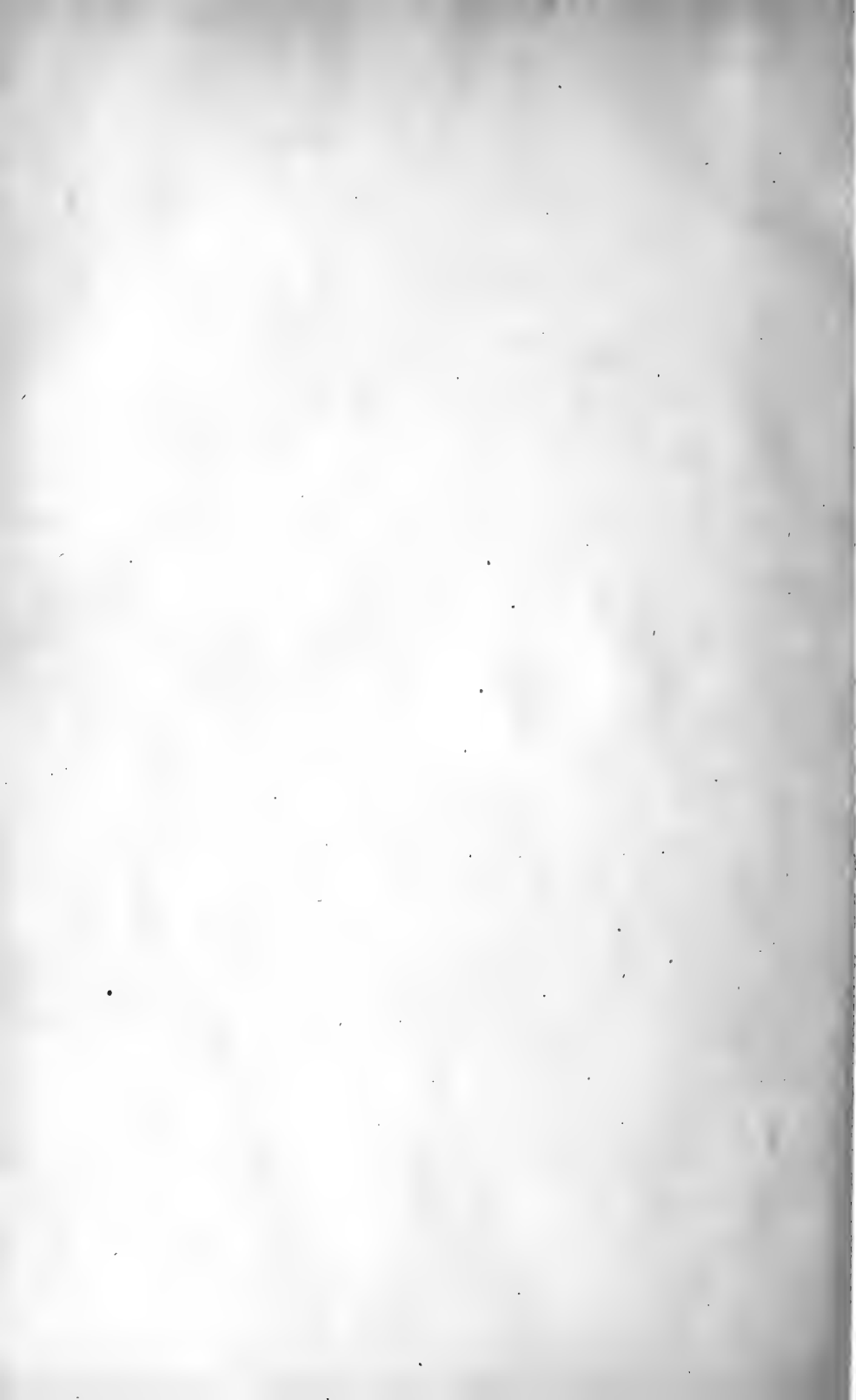
VIII. Seznam českého hmyzu dvoukřídlého.

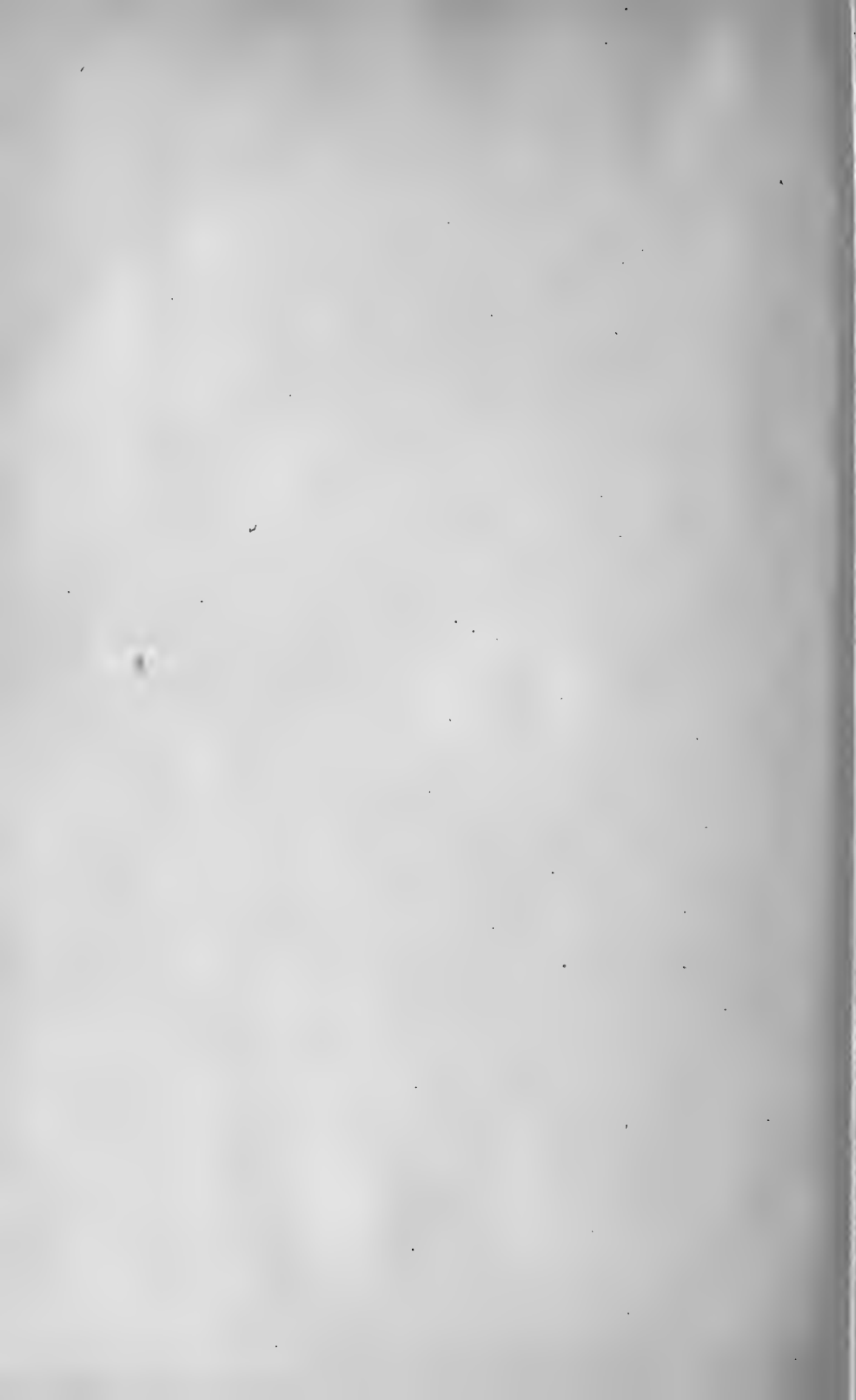
Ant. Vimmer. — K 1'20, člen 80 h, poštou 10 h více.

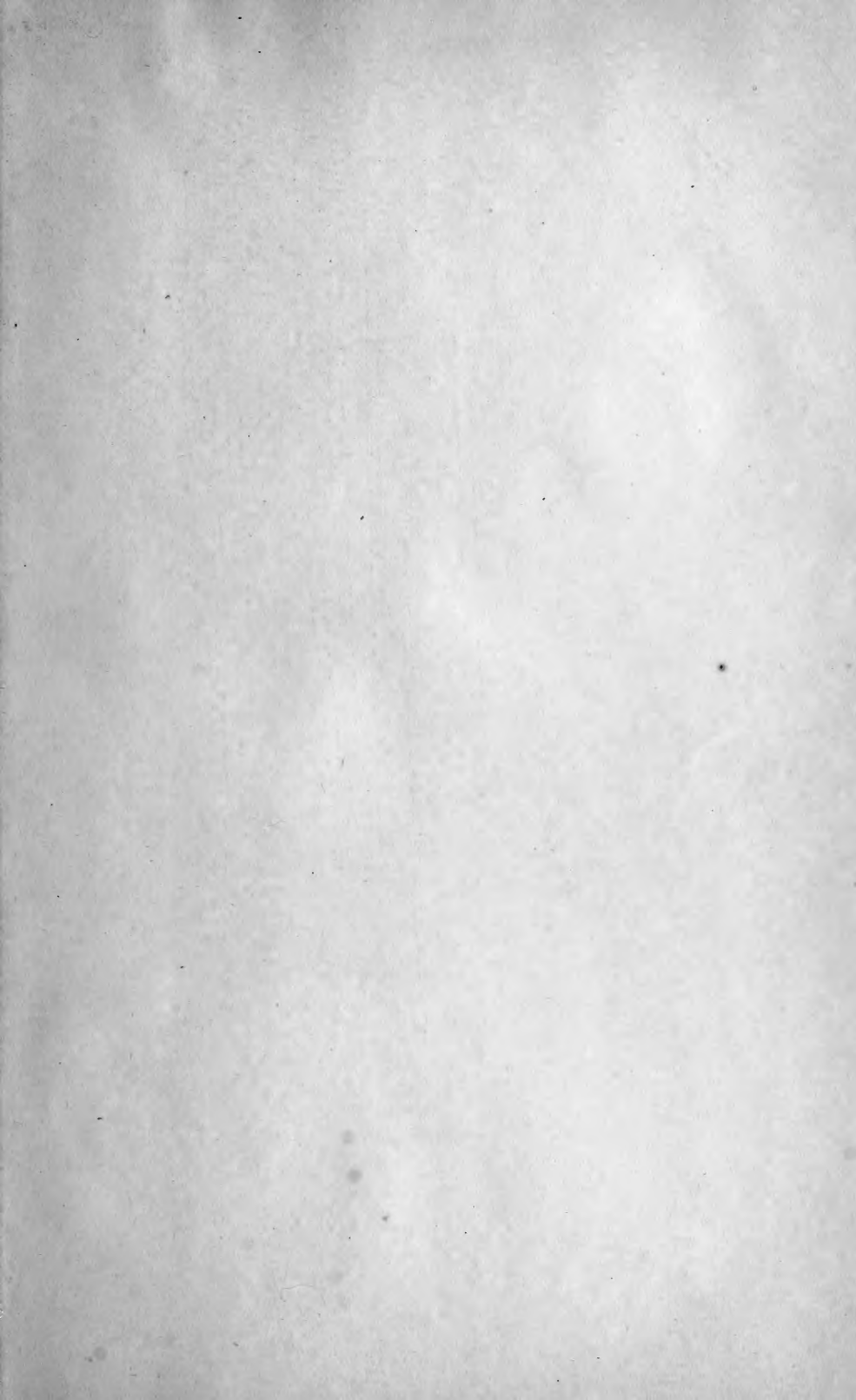
STANOVY ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ.

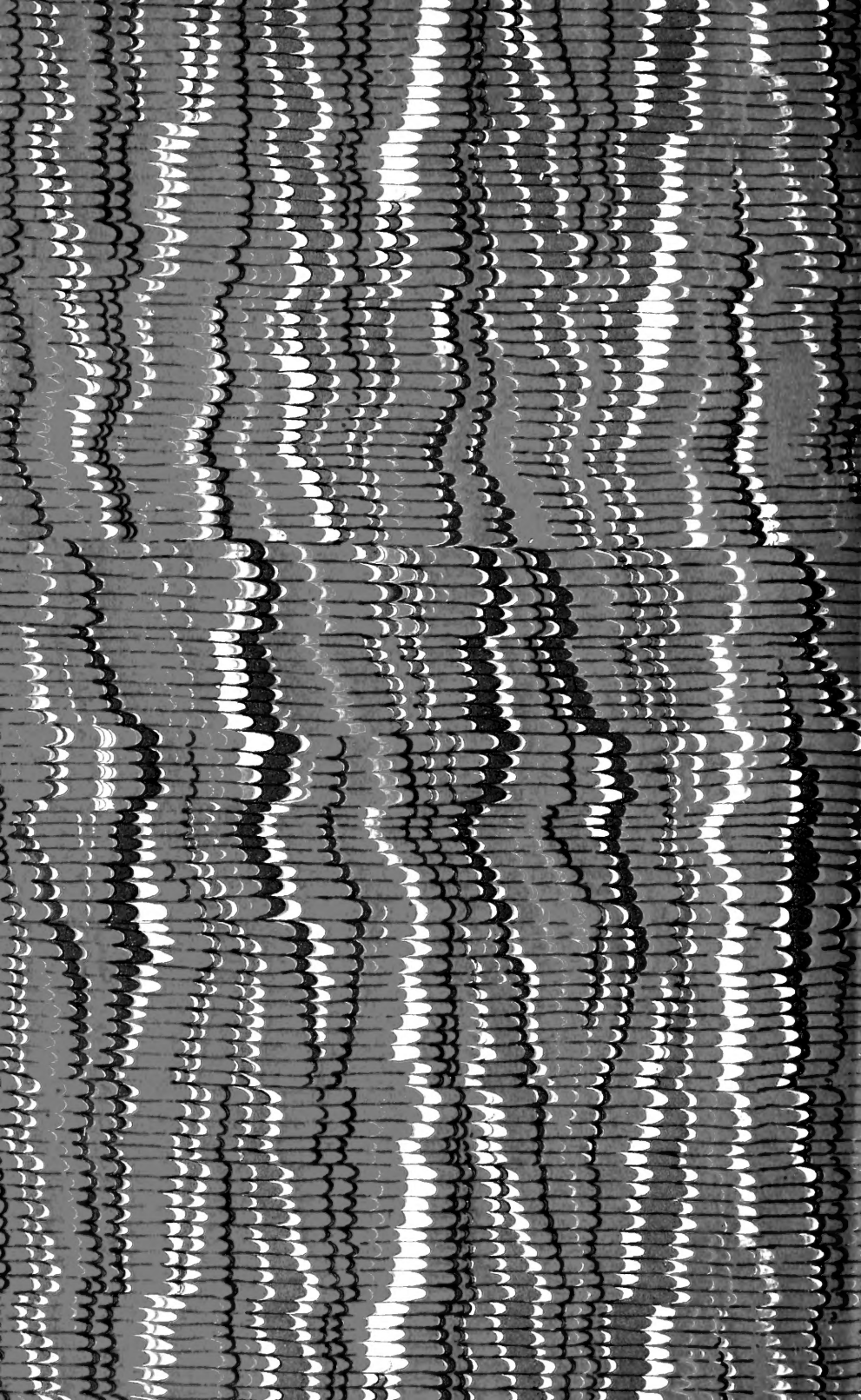
Čl. 3. Každý přítel studia entomologického, ať bydlí v zemích království českého čili nie, může se státi členem Společnosti. Čl. 6. Každý činný člen platí předem roční členský příspěvek 8 K, splatný v Praze. Složí-li někdo jednou pro vždy do dvou let 150 K, stává se členem zakládajícím. Čl. 8. Každý člen má právo: 1. přednášeti, účastňovati se rozprav i exkursí vědeckých, podávati referáty, a literární práce k uveřejnění, dostávati časopis Společnosti bezplatně a jiné publikace Společnosti za ustanovenou cenu sníženou, používatí knihovny a vědeckých pomůcek.

Dopisy přijímá Prof. Fr. Klapálek, Karlín 263., peníze c. k. účet. ředitel Jos. Gráf, Kr. Vinohrady, Korunní 105., výpůjčky knih Old. Šustera, Smíchov 553.

Spis Čechů Společnosti Entomologické
Societatis Entomologicae Bohemicae)

1924

1924

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

3 9088 01061 8197